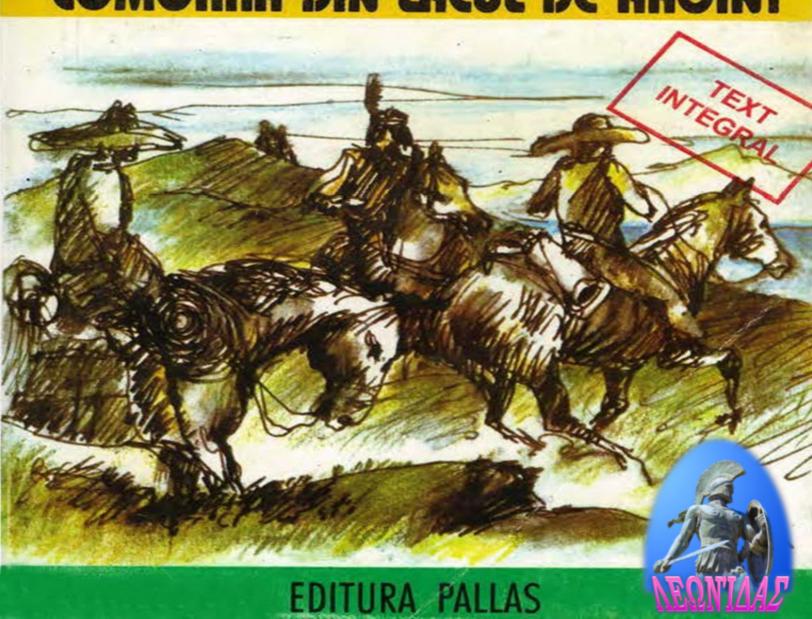

COMORRA DIN LACUL DE ARGINT

Consilier editorial NICULAE GHERAN

KARL MAY
DER SCHATZ IM SILBERSEE

"Gesammelte Werke". Band 36 Radebeul bei Dresden, "Karl May Vertag"

Volumul de față reproduce integral textul ediției Karl May, Comoara din Lacul de Argint, în traducerea Marianei Şora, București, Editura Tineretului, 1969. Cu prilejul pregătirii manuscrisului pentru tipar, a fost adaptată ortografia potrivit normelor academic actuale, corectându-se totodată greșelile de culegere.

KARL MAY Opere — 6

Comoara din lacul de argint

*

Roman

EDITURA PALLAS București, 1995 Coperta de SERGIU GEORGESCU

Coperta de SERGIU GEORGESCU

Tehnoredactarea de CRISTINA STANCIU

Ediție electronică îngrijită de

ISBN: 0973-96430-6-x

CUPRINS

- 1. Pantera neagră
- 2. Vagabonzii
- 3. Lupte nocturne
- 4. Scăpat de pedeapsă
- 5. O magistrală ispravă de indian
- 6. O cavalcadă în întuneric
- 7. Lupta pentru ferma lui Butler
- 8. O dramă în prerie
- 9. Vicleşug şi contravicleşug
- 10. La Eagle-Tail
- 11. La strâmtoare
- 12. Pe viață și pe moarte
- 13. Hobble-Frank și mătușa Droll
- 14. O bătălie de piei-roșii
- 15. Lacul de Argint

1. Pantera neagră

Pe la amiaza unei foarte călduroase zile de iunie, *Dogfish*, unul din cele mai mari vapoare de călători şi transporturi de mărfuri de pe Arkansas, înainta biciuind valurile fluviului cu roţile lui mari, prevăzute cu palete. Părăsise în dimineaţa aceea Little Rock şi se apropia acum de Lewisburg, unde urma să acosteze.

Zăpușeala îi alungase pe călătorii mai înstăriți în cabinele lor, iar majoritatea pasagerilor de pe punte se culcaseră jos, în dosul butoaielor, lăzilor și altor colete ce le ofereau puțină umbră. Căpitanul dăduse ordin să se instaleze pentru acesti călători, sub un umbrar de pânză, o tejghea cu tot felul de pahare si de sticle cu băuturi tari și piscătoare, preparate pentru gâtlejuri și limbi nu prea răsfățate. Îndărătul acestei tejghele moțăia cu ochii închiși un chelner toropit de caniculă. De câte ori își deschidea însă pleoapele, îi scăpa printre buze o înjurătură sau un cuvânt mai grosolan. Pricina supărării sale era o ceată de vreo douăzeci de bărbați așezați în cerc pe podea, în fața tejghelei, care-și treceau din mână-n mână păhărelul cu zaruri. Miza era aşa-numitul drink, adică, la sfârșit, cel care pierdea trebuia să plătească fiecărui partener câte un rachiu. Prin urmare, chelnerul nu putea să tragă un pui de somn, asa cum ar fi dorit. Oamenii acestia desigur că nu se întâlniseră pentru prima oară aici, pe bord, căci purtarea le era foarte familiară și din vorbele lor reieșea că se cunosteau foarte bine. Spre deosebire de această intimitate, manifestau o anumită considerație față de unul dintre ei, căruia îi spuneau "cornelul", adică, în felul lor de

a vorbi, "colonelul"[1].

Acesta era un bărbat înalt și uscățiv, cu obrazul bine ras și trăsături dure, unghiulare, încadrate de o barbă olandeză, roșie și aspră. Aceeași culoare o avea și părul tuns scurt, cum se putea vedea, căci pălăria de pâslă, veche

și ponosită, și-o lăsase pe ceafă. Purta niște ghete grele, țintuite, pantaloni de nanchin și o bluză scurtă din același material. Vestă nu avea. În locul ei se ivea o cămașă boţită, murdară, cu gulerul larg desfăcut, prin care se zărea pieptul lui gol, ars de soare. Şoldurile îi erau înfășurate într-un șal cu ciucuri roșii, lăsând să se vadă mânerul unui cuţit și tocurile a două pistoale. În spatele lui zăceau o pușcă destul de nouă și o traistă de pânză cu două benzi ca să poată fi purtată în spinare.

Ceilalţi bărbaţi erau la fel de neîngrijiţi şi de murdar îmbrăcaţi, însă de asemenea foarte bine înarmaţi. Nici unuia dintre ei nu i s-ar fi putut acorda de la prima vedere nici cea mai mică încredere. Jucau zaruri cu o adevărată pasiune şi-şi adresau tot timpul expresii atât de grosolane, încât un om cât de cât cumsecade desigur că n-ar fi stat nici un minut în preajma lor. Consumaseră în orice caz mai mult de un *drink*, căci obrajii le erau încinşi nu numai de bătaia soarelui, ci şi de pe urma rachiului.

Căpitanul părăsise puntea de comandă și se dusese pe dunetă să dea instrucțiunile necesare șefului de echipaj. Acesta întrebă:

- Ce părere aveţi, "captain", de indivizii ăia care dau acolo cu zarul? Mi se pare că sunt nişte boys [2] pe care nuţi prea place să-i vezi pe bord.
- Cred și eu! încuviință cel întrebat. E adevărat că s-au dat drept *haversters* care merg în vest să se tocmească la ferme în timpul recoltei, dar n-aș vrea să fiu eu acela căruia i-ar cere de lucru.
- Well, sir! Cât despre mine, îi socotesc nişte veritabili tramps [4]. Să sperăm că cel puţin pe bord or să fie liniştiţi!
- Nu i-aş sfătui să ne supere mai mult decât suntem obișnuiți. Avem destui oameni în echipaj ca să-i putem azvârli pe toți în bătrânul, binecuvântatul Arkansas. De

altfel, pregătește-te de acostare. În zece minute se va zări portul Lewisburg.

Căpitanul se întoarse pe punte spre a da comenzile necesare acostării.

Într-adevăr, peste puţin se iviră primele case ale orașului pe care vaporul le salută cu un fluierat prelung de sirenă. De pe ponton se semnaliza că vasul urmează să mai primească încărcătură și pasageri.

Între timp, pasagerii din interiorul vaporului începură să urce pe punte ca să se bucure de scurtă întrerupere a acestei plictisitoare călătorii.

Nu li se oferea însă un spectacol prea distractiv.

Pe atunci, localitatea nu era nici pe departe atât de însemnată ca acum. La debarcader aștepta doar puţină lume: câţiva cască-gură. Se zăreau numai câteva lăzi și colete care urmau să fie încărcate, iar numărul noilor călători ce urcau pe bord nu trecea de trei.

Unul dintre ei era un alb de statură înaltă, deosebit de puternic. Purta o barbă deasă și neagră, dar atât de stufoasă încât nu i se vedeau decât ochii, nasul și partea superioară a obrajilor. Pe cap purta o căciulă de biber veche, năpârlită de scurgerea anilor. Ar fi fost cu neputință să precizezi ce formă avusese inițial. Pesemne că trecuse prin toate transformările posibile. Îmbrăcămintea bărbatului consta dintr-un pantalon și un surtuc din pânză groasă de in cenușiu. În chimirul lat, de piele, erau înfipte două revolvere, un cuțit și mai multe lucruri mărunte,

indispensabile unui adevărat *westman* [5]. Mai poseda în plus o puşcă grea, cu două ţevi, de al cărei pat era agăţată o secure lungă.

După ce-și plăti biletul de drum, aruncă o privire cercetătoare în jur. Nu părea să-i pese de pasagerii bine îmbrăcați. Ochii i se opriră asupra jucătorilor care se ridicaseră spre a-i privi pe cei ce se urcau pe bord. Îl zări pe "cornel". Privirea lui trecu peste el ca și cum nici nu l-ar

fi observat. Dar, în timp ce se aplecă să-și ridice deasupra coapsei lui masive tureatca cizmei impermeabile, mormăi

ca pentru sine: *Behold!* Dacă ăsta nu e roșcovanul de Brinkley, să fiu afumat și mâncat cu coajă cu tot! Să sperăm că nu mă recunoaște!"

Cel la care se referea tresărise de asemenea la vederea lui și se adresă în șoaptă însoțitorilor săi:

— Ia uitaţi-vă la individul ăla negricios! Îl cunoaşte careva dintre voi?

Răspunsul fu negativ.

- Mi se pare că l-am mai văzut cândva și anume în niște împrejurări nu prea îmbucurătoare pentru mine. S-ar zice că mă încearcă o vagă amintire.
- Atunci te-ar cunoaște și el pe tine! Își dădu cu părerea unul. Pe noi ne-a măsurat așa, în treacăt, dar pe tine nici nu te-a luat în seamă.
- Hm! Poate să-mi amintesc mai încolo. Sau şi mai bine,
 îl întreb cum îl cheamă. Dacă aflu, ştiu imediat cum stau.
 Mă duc să ciocnesc un pahar cu el.
 - Dacă acceptă.
- Cum o să mă refuze? Ar fi o jignire, cum știți și voi. Cel căruia i se respinge un *drink* are aici, în țară, dreptul să răspundă cu pistolul său cuțitul și, dacă-l răpun pe neobrăzat, nici dracului nu-i pasă.
- Dar nu arată de loc ca unul care se lasă silit să facă ce nu-i place.
 - *Pshaw!* Pui prinsoare?
 - Da, da, să punem prinsoare! se auzi de jur împrejur.
- Cine pierde plătește un rând pentru toată lumea, câte trei pahare de cap.
 - S-a făcut! se învoi "colonelul". Îmi convine.
- Şi mie răspunse celălalt. Dar trebuie să avem şi un prilej de revanşă. Facem trei prinsori pe câte trei pahare.
 - Da, dar cu cine să ciocnesc?

— Ei, mai întâi cu bărbosul pe care zici că l-ai cunoscut, dar nu-ți amintești cu ce prilej. Apoi cu gentlemenii care cască gura spre chei. Îl luăm pe ăla înaltul, care pare un uriaș între pitici. Şi, la urmă, cu indianul acela care a urcat pe bord cu băiatul lui. Sau te temi cumva de el?

Un râs unanim fu răspunsul la această întrebare, în timp ce "colonelul" reluă cu dispreţ:

— Să mă tem de pocitania aia roșie? *Pshaw!* Mai curând de uriașul împotriva căruia mă aţâţaţi voi! *All devils* puternic trebuie să mai fie omul ăsta! Dar tocmai mătăhăloșii sunt de obicei lipsiţi de curaj, iar dumnealui e atât de fercheş şi de bine îmbrăcat, încât n-are de unde să ştie cum să se poarte cu cei de teapa noastră; o fi bun de recepţii în saloane. Primesc deci prinsoarea. Câte un *drink* cu fiecare din cei trei. Si acum, la treabă!

Pronunţase ultimele trei fraze atât de tare, încât trebuie să-l fi auzit toţi ceilalţi călători. Fiecare american şi orice om din vest cunoaşte sensul cuvântului *drink*, mai ales când e rostit cu un glas atât de puternic şi de ameninţător ca acum, de aceea toate privirile se îndreptară asupra "colonelului". Se vedea că atât dânsul cât şi camarazii lui erau cam băuţi, aşa că cei din jur se aşteptau la o scenă captivantă.

"Colonelul" ceru să se umple paharele; îl luă pe-al său, se apropie de bărbos și-i zise:

— Good day, sir! [9]. Aş vrea să vă ofer acest pahar. Cred că sunteți un gentleman, căci nu beau decât cu oameni întradevăr distinși și sper că-l veți goli în sănătatea mea.

Barba mare a celui interpelat se umflă și mai mult, apoi își reveni, de unde se putea deduce că un zâmbet satisfăcut îi străbătuse fața.

— *Well* — răspunse dânsul. N-am nimic împotrivă. Dar pentru a vă putea fi pe plac, aș dori mai întâi să știu cine-mi face această neașteptată onoare.

- Foarte just, *sir!* Omul trebuie să știe cu cine bea. Mă numesc Brinkley, colonelul Brinkley, dacă-mi îngăduiţi. Şi dumneavoastră?
- Numele meu e Grosser, Thomas Grosser, dacă n-aveţi nimic împotrivă. Aşadar, în sănătatea dumneavoastră, colonele!

Goli paharul o dată cu ceilalţi, după care îl înapoie colonelului. Acesta se simţi învingător, îl măsură pe bărbos aproape cu dispreţ din cap până-n picioare şi întrebă:

- Mi se pare că e un nume nemțesc. Sunteți, deci, un păcătos de nemțoi, da?
- Da, sunt german, *sir!* replică prietenos celălalt, fără a se lăsa provocat de grosolănia lui Brinkley. Pe "păcătosul de nemțoi" trebuie să-l plasați în altă parte. La mine nu se prinde. Așadar, mulțumesc pentru drink și cu asta, pace bună!

Grosser se întoarse brusc pe călcâie și se depărtă repede, spunându-și: "Prin urmare, e chiar acel Brinkley! Şi acum își mai zice și colonel! Individul pune ceva la cale. Să fiu cu ochii în patru!"

E drept că Brinkley câştigase prima parte a pariului, dar nu părea de loc bucuros de izbândă. Chipul lui exprima mai degrabă ciudă. Nădăjduise că Grosser va șovăi și se va lăsa silit să bea numai prin amenințări. Dar acesta se dovedise mai deștept; întâi băuse și apoi se arătase pe față că e prea inteligent ca să se lase atras într-o gâlceavă. Asta îl rodea pe "cornel", așa că, umplându-și din nou paharul, se îndreptă spre a doua lui victimă, indianul.

O dată cu Grosser urcaseră pe bord doi indieni, unul mai în vârstă, celălalt aproape copil, un băiat de vreo cincisprezece ani. Asemănarea dintre ei era atât de izbitoare, încât nu încăpea nici o îndoială că sunt tată și fiu. Îmbrăcămintea și armele le erau absolut identice, astfel că băiatul arăta ca un portret întinerit al părintelui său.

Purtau pantaloni de piele strânși pe corp, tiviți cu ciucuri, după moda indienilor și mocasini galbeni. Cămașă

sau surtuc nu se vedea, trupul fiindu-le înfășurat de la umeri în jos într-un fel de cuvertură pestrită dintr-un material folosit de tribul indian Zuni, care costă adeseori peste saizeci de dolari bucata. Părul negru și lins le era pieptănat peste cap și cădea pe spinare, ceea ce le dădea o înfățișare aproape femeiască. Fața le era plină și rotundă, cu o expresie blajină, mărită și mai mult de faptul că pomeții le erau vopsiți cu cinabru. Puștile ce le țineau în mâini păreau să nu valoreze împreună nici o jumătate de dolar. De altfel, amândoi arătau cât se poate de neprimejdiosi și înfățisarea lor era atât de ieșită din comun, încât, după cum am mai spus, stârniseră râsetele chefliilor. Aparent temători de oameni, se tineau sfioși deoparte, sprijinindu-se de o ladă de lemn masiv, înaltă cât un stat de om. Păreau să nu se intereseze de nimic și chiar când "colonelul" se apropiase de ei nu-si ridicaseră privirea înainte ca acesta să se fi oprit în fata lor și să li se adreseze:

— Ce căldură! Sau poate aveți altă părere, voi, ăștia roșii? O dușcă face bine. Ia și bea, bătrâne, dă-o pe gât!

Indianul nici nu clipi și răspunse într-o englezească stâlcită:

- No to drink la noi nu bem.
- Cum, nu vrei? se burzului roșcovanul. E un *drink,* înțelegi, un *drink!* Să te refuze cineva este o jignire sângeroasă pentru orice gentleman adevărat cum sunt eu și se răscumpără cu cuțitul. Cum te cheamă?
- Nintropan-hauey răspunse indianul calm și cu modestie.
 - Cărui trib aparții?
 - Tonkawa.
- Aşadar, eşti din roşii aceia nătăfleţi care se tem şi deo pisică! Înţelegi? De orice pisică, chiar de n-ar fi decât cea mai mică pisicuţă. Cu tine n-o să fac prea multe farafastâcuri. Deci: bei sau nu?
 - La mine nu bem apa de foc.

În pofida amenințării proferate de "colonel", indianul rostise aceste cuvinte la fel de liniştit. Roșcovanul ridică mâna și-i trase o palmă răsunătoare.

— Iată-ţi răsplata, laş roşu ce eşti! strigă el. Nu vreau să mă răzbun şi în alt chip. O canalie ca tine nu merită mai mult!

În clipa aceea, băiatul îşi repezi mâna sub cuvertură, să apuce vreo armă, dar aruncă în acelaşi timp o privire părintelui său, aşteptând să vadă ce va face sau va spune acesta.

Înfățișarea indianului se schimbase în așa măsură, încât devenise aproape de nerecunoscut. Statura părea să i se fi înălţat, ochii îi scăpărară un licăr straniu și trăsăturile feţei se crispară brusc. Dar la fel de repede își plecă din nou genele, corpul i se chirci și fizionomia lui recapătă expresia supusă de mai înainte.

- Ei, ce zici de asta? îl întrebă batjocoritor "colonelul".
- Nintropan-hauey multumeşte.
- Ți-a plăcut atât de mult palma încât îmi mai și mulţumești? Atunci mai ţine una!

Când să repeadă din nou mâna, indianul îşi feri iute capul, astfel că lovitura nimeri în lemnul lăzii de care stăteau rezemaţi indienii. Se auzi o pocnitură surdă, dar puternică. Atunci, ca un răspuns dinăuntru, răsună un mârâit scurt, ascuţit şi horcăitor, care se umflă repede întrun urlet sălbatic şi răguşit, al cărui ecou se răspândi sinistru, ca un bubuit de tunet, încât tot vaporul părea să se cutremure.

Brinkley sări câțiva pași înapoi, scăpă paharul din mână și strigă speriat:

— *Heavens!* Asta ce-a mai fost? Ce bestie o fi închisă aici, în lada asta? Cum de e permis aşa ceva? Să mori de frică nu alta!

Spaima îi cuprinsese și pe ceilalți călători. Numai patru dintre ei nu clipiseră măcar și anume: bărbosul, aflat acum

în față, la proră, domnul cel uriaș pe care "colonelul" urma să-l invite la cel de-al treilea *drink* — și cei doi indieni. Probabil că aceste patru persoane erau dotate cu o mai mare și îndelung încercată stăpânire de sine.

Urletul fusese auzit și în cabine. Mai multe doamne urcară țipând în gura mare.

- Nu e nimic, doamnelor! exclamă un bărbat foarte corect îmbrăcat, ieşind în acel moment din cabina lui. O mică panteră, un pui și atât! O pisicuţă drăgălaşă din specia *felis pardus*, una neagră, domnii mei!
- Ce? O panteră neagră? răcni un omuleţ de-o şchioapă, cu ochelari, care de bună seamă că avusese de-a face cu fiarele sălbatice mai mult din cărţile de zoologie decât prin contact direct. Păi, pantera neagră e cel mai periculos animal! Mai de temut şi mai agil decât leul şi tigrul! Ucide câteodată din simplă sete de sânge, nu numai când e flămândă! Câţi ani are?
 - Doar trei anişori, sir!
- Doar? Asta numești dumneata "doar"?! O cogeamite panteră! Dumnezeule! Și o asemenea bestie se află aici pe bord! Cine-și ia răspunderea?
- Eu, sir, chiar eu îl asigură străinul cel elegant, înclinându-se în faţa doamnelor şi a domnilor. Îmi permiteţi, ladies and gentlemen, să mă prezint: sunt vestitul proprietar de menajerii Jonathan Boyler şi mă aflu de câtva timp cu trupa mea în Van Buren. Deoarece această panteră neagră a sosit pentru mine la New Orleans, m-am deplasat într-acolo împreună cu cel mai experimentat îmblânzitor al meu, să iau animalul în primire. Căpitanul acestui frumos vapor mi-a acordat în schimbul unei taxe respectabile permisiunea de a aduce animalul pe bord, cu condiţia ca, pe cât posibil, pasagerii să nu afle în ce societate călătoresc. De aceea îmi hrăneam pantera numai în timpul

nopţii, şi, by god^[11], i-am dat mereu câte un viţel întreg, să se sature, aşa încât să moţăie toată ziua şi abia să se

poată mișca. Firește, dacă dai cu pumnii în ladă, se trezește și-și drege glasul. Sper că onoratele doamne și distinșii domni nu-mi vor lua în nume de rău prezența micuței mele pantere, care nu le pricinuiește nici cel mai mic neajuns.

- Cum? replică cel cu ochelari, ţipând atât de tare încât i se frângea vocea. Nu ne pricinuieşte nici un neajuns? Să nu v-o luăm în nume de rău? Nu zău, e o pretenţie cum n-am mai pomenit! Să călătoresc pe acest vapor în societatea unei pantere negre? Să mă spânzuraţi dacă mă-nvoiesc! Ori pleacă *ea*, ori cobor *eu!* Aruncaţi bestia în apă! Sau debarcaţi lada pe mal!
- Dar, *sir*, vă asigur că nu e nici o primejdie răspunse stăpânul menajeriei. Priviți această ladă solidă și...
- Ah, ce mai ladă! îl întrerupse omuleţul. O pot sfărâma și eu, darămite pantera!
- Vă rog să ţineţi seama că în ladă se mai află o cuşcă de fier pe care nici zece lei sau pantere n-o pot sparge.
- Adevărat? Atunci arată-ne cuşca! Vreau să mă conving.
- Da, da, să ni se arate cuşca! Trebuie să ştim cum stăm! strigară zece, douăzeci, treizeci de voci.

Proprietarul menajeriei era yankeu, așa că se folosi de prilej ca să exploateze în avantajul său această dorință unanimă.

— Cu plăcere! Cu plăcere! consimţi el. Dar, ladies and gentlemen, veţi recunoaşte şi dumneavoastră că nu vă pot arăta cuşca fără să vedeţi şi pantera. Nu-mi pot îngădui acest lucru fără o anumită compensaţie. Pentru a mări atracţia acestui rar spectacol, voi dispune să se servească animalului hrana. Vom aranja trei şiruri de locuri: rândul întâi cu un dolar de cap, al doilea cu jumătate şi al treilea cu douăzeci şi cinci de cenţi. Dar cum văd că am de-a face numai cu domni şi doamne, sunt convins că putem de la început renunţa la ultimele două rânduri. Sau poate că doreşte cineva să plătească numai o jumătate sau un sfert de dolar?

Bineînțeles că nu se anunță nimeni.

— Perfect! Deci numai primele locuri. Vă rog, *ladies and gentlemen*, câte un dolar de persoană!

Își scoase pălăria și strânse dolarii, în timp ce dresorul, pe care-l chemase în grabă, făcea pregătirile necesare începerii reprezentației.

Călătorii erau și ei în majoritate yankei și, ca atare, se declarară întru totul de acord cu nouă întorsătură a incidentului. Chiar dacă, mai înainte, unii dintre ei se arătaseră indignați de faptul că comandantul vaporului acceptase să transporte o fiară atât de periculoasă, acum se bucurau că li se oferea un divertisment binevenit în plicticoasa viață de pe vapor. Până și micul savant își alungase teama și aștepta cu nerăbdare să vadă spectacolul.

— Ascultaţi, *boys!* se adresă Brinkley însoţitorilor săi. O prinsoare am câştigat-o, dar pe-a două am pierdut-o fiindcă ticălosul acela roşu n-a vrut să bea. Suntem deci chit. Ultimul pariu nu-l mai facem pe trei rachiuri, ci pe dolarul acela pe care trebuie să-l plătim ca taxă de intrare. Sunteţi de acord?

Bineînţeles că acceptară cu toţii propunerea, căci uriaşul nu prea părea să fie dintre cei ce se lasă intimidaţi.

— Bine! reluă "colonelul", pe care consumul exagerat de rachiu îl făcea sigur de izbândă. Băgaţi de seamă cu câtă plăcere şi grabă o să accepte acest Goliat să ciocnească un pahar cu mine!

Porunci să i se umple paharul, apoi se apropie de cel despre care era vorba. Trupul acestui bărbat trăda o putere neobișnuită. Era mai înalt și mai spătos chiar decât Grosser și părea să tot aibă vreo patruzeci de ani. Obrazul, ras cu îngrijire, îi era ars de soare. Trăsăturile sale erau de-o frumusețe virilă și exprimau curaj, iar ochii lui albaştri aveau acea privire caracteristică oamenilor ce trăiesc pe întinderi vaste și au un larg câmp vizual, deci marinari, locuitori ai stepelor și preriilor. Purta un costum de voiaj

elegant; arme, dacă avea, nu se vedeau. Lângă el stătea căpitanul, care coborâse de pe puntea de comandă ca să asiste și el la reprezentația cu pantera.

Acum se apropie Brinkley şi se proţăpi în faţa presupusei sale victime numărul trei şi zise:

— *Sir*, vă propun să închinăm un pahar. Sper că nu vă împotriviți și că o să-mi spuneți, dat fiind că sunt un adevărat gentleman, cine sunteți dumneavoastră.

Cel interpelat îi aruncă o privire surprinsă și-i întoarse spatele, ca să-și continue convorbirea cu căpitanul, întreruptă de impertinentul individ.

— Hei! făcu Brinkley. Sunteți surd? Sau vă prefaceți că nu mă auziți? Nu v-aș sfătui, fiindcă eu nu știu de glumă când mi se refuză un *drink*. Vă recomand să luați exemplu de la indianul acela!

Plictisit, uriașul ridică ușor din umeri și-l întrebă pe căpitan:

- Ați auzit ce spune tipul ăsta?
- Yes, sir, fiecare cuvânt răspunse cel întrebat.
- *Well*, atunci sunteți martor că nu eu l-am poftit încoace.
- Ce? zbieră "colonelul". M-ai făcut "tip"? Şi-mi refuzi drink-ul? Stai c-ai s-o păţeşti, ca indianul pe care...

Nu putu continua, căci în aceeași clipă uriașul îi dădu o palmă atât de zdravănă, încât roșcovanul se prăbuși, alunecă o bună porțiune pe punte, rostogolindu-se apoi de câteva ori. Rămase o clipă ca buimăcit, apoi se ridică iute, scoate cuțitul și se repezi la uriaș.

Acesta ținea ambele mâini în buzunarele pantalonilor și stătea atât de liniștit, de parcă nu l-ar fi amenințat nici cea mai mică primejdie și ca și când Brinkley nici n-ar fi existat. Dar acesta urlă:

— Câine, mie să-mi tragi o palmă? Asta o să te coste sânge!

Căpitanul era gata să intervină, însă uriașul îi făcu semn, dând iute din cap să rămână pe loc și când Brinkley, care se apropia, ajunse la doi paşi de el, ridică piciorul drept şi-l întâmpina cu o asemenea lovitură în stomac, încât agresorul zbură din nou la pământ, dându-se de-a dura, în timp ce uriaşul exclamă amenințător:

— Acum, însă, ajunge, că de nu...

Dar Brinkley sări din nou în picioare, băgă cuţitul în cingătoare şi, urlând de furie, scoase unul din pistoale, gata să-l îndrepte spre adversar. Între timp, însă, acesta scosese mâna dreaptă din buzunar, dar nu goală: ţinea un revolver.

- Lasă pistolul! porunci el, în timp ce țintea cu mica armă mâna dreaptă a adversarului său.
- Unu doi trei pocnituri scurte, dar ascuţite "colonelul" scoase un ţipăt şi scăpă pistolul.
- Aşa, băiete! rosti uriașul. N-o să mai tragi atât de curând palme celui ce refuză să bea din paharul pe care l-ai mânjit cu botul tău grosolan! Şi dacă mai vrei să știi cine sunt, atunci află că...
- Fi-ţi-ar numele afurisit! spumegă Brinkley. Nu vreau să-l aud! Dar te vreau pe tine şi trebuie să-mi cazi în labă! Pe el, băieţi! *Go on!*

Se dovedi acum că indivizii formau într-adevăr o bandă gata să sară cu toții în ajutorul unuia dintre ei. Își smulseră cuțitele din cingătoare și se repeziră la uriaș. Acesta, însă, făcu un pas înainte, ridică brațele și strigă:

— Apropiați-vă, dacă aveți curajul să-l înfruntați pe Old Firehand!

Efectul produs de acest nume fu fulgerător. "Colonelul", care pusese mâna stângă, nerănită, pe cuţit, tresări speriat:

- Old Firehand? Ei, drăcie, cine să se fi gândit la una ca asta? De ce n-aţi spus de la început cine sunteţi?
- Oare numai numele îl apără pe un gentleman de necuviințele voastre? Acum luați-o din loc și așezați-vă liniștiți într-un colţ. Să nu vă mai văd înaintea ochilor că, de nu, vă învăţ eu cum să vă purtaţi!
 - Well, mai vorbim noi!

Brinkley se întoarse şi, cu mâna dreaptă sângerândă, se depărta. Ai săi îl urmară ca nişte câini bătuţi. Se aşezară deoparte, bandajară mâna şefului lor, sfătuindu-se agitaţi, dar în şoaptă şi aruncând faimosului vânător priviri piezişe, de loc prietenoase, care trădau însă teama pe care le-o inspiră.

Dar nu numai asupra lor făcuse o astfel de impresie numele acela atât de răspândit. Printre pasageri nu se afla aproape nici unul care să nu fi auzit de acest bărbat cutezător, a cărui viață era alcătuită din periculoase aventuri și isprăvi vitejești. Căpitanul îi întinse mâna și-i zise, pe acel ton binevoitor la care un yankeu se pricepe uneori atât de bine:

- Dar bine, *sir*, de ce nu mi-aţi spus până acum cine sunteţi? V-aş fi cedat cabina mea! Ei, Doamne, e o onoare pentru *Dogfish* că picioarele dumneavoastră i-au călcat podelele! De ce v-aţi înscris sub un alt nume?
- E cel adevărat. Old Firehand îmi spun *westman-*ii deoarece focul armei mele aduce pierzanie oricărui dușman.
 - Am auzit și că nimeriți totdeauna fără greș.
- *Pshaw!* Orice *westman* încercat e un trăgător la fel de bun. Dar vedeți care-i avantajul unei porecle cunoscute. Dacă ea n-ar fi circulat din gură-n gură, fără îndoială că s-ar fi lăsat cu o luptă în toată legea.
 - Şi aţi fi fost covârşit de numărul lor.
- Credeţi? întrebă Old Firehand, în timp ce un zâmbet îi lumina faţa. Câtă vreme am de-a face numai cu asemenea zurbagii, nu mă tem. Aş fi rezistat o bucată de vreme suficientă, ca apoi oamenii dumitale să-mi sară în ajutor.
- Pe sprijinul nostru fireşte că puteți conta. Dar ce să fac eu acum cu haimanalele astea? Pe vaporul meu sunt și stăpân și judecător. Să-i pun în lanţuri?
 - Nu.
 - Sau să-i debarc imediat?

- Nici asta. Sper că nu aveți intenția să faceți ultima dumneavoastră călătorie cu acest vas.
- Nici nu mă gândesc! Sper să mai plutesc încă mulți ani în susul și în josul bătrânului Arkansas.
- Ei, atunci feriţi-vă de răzbunarea acestor oameni. Ar fi în stare să vă pândească undeva, pe mal şi să vă joace, la primul prilej, un renghi care să vă coste nu numai vaporul, ci şi viaţa.

Abia acum Old Firehand îl remarcă pe bărbos, care se apropiase de el și se oprise locului, îndreptând asupra vânătorului o privire modestă de solicitare.

Acesta îi ieși înainte și-l întrebă:

- Vreţi să-mi vorbiţi, sir? Pot să vă fiu de folos?
- Da şi încă cum! răspunse germanul. Permiteţi-mi să vă strâng mâna, *sir.* Asta-i tot ce-mi doresc! apoi voi pleca împăcat și n-am să vă mai stingheresc; toată viaţa mă voi gândi însă cu bucurie la această clipă.

După privirea sa deschisă și după voce se cunoștea că aceste cuvinte porneau din inimă. Old Firehand îi întinse mâna și-l întrebă:

- Până unde călătoriţi cu acest vapor?
- Numai până la Fort Gibson, după care vreau să-mi continui drumul cu barca. Mă tem ca dumneavoastră, cel neînfricat, să nu mă socotiți fricos fiindcă am acceptat adineauri *drink-ul* cu aşa-numitul "colonel".
- Nicidecum! Nu pot decât să vă laud că ați procedat atât de cuminte. Bineînțeles, atunci când l-a lovit pe indian, mi-am pus în gând să-i dau o lecție strașnică.
- Să sperăm că i-a venit mintea la cap. De altfel, dacă i-ați zdrelit bine degetele, s-a zis cu cariera lui de westman. Dar de indianul ăsta nu știu ce să cred. S-a purtat ca un laș, iar pe de altă parte, nu s-a speriat câtuși de puțin de răgetul panterei. Mi se pare ciudat!
- Ei, vă pot lămuri eu cu uşurință! Îl cunoașteți pe acest indian?

- I-am auzit numele când și l-a pronunțat. Era un cuvânt de care ți se frânge limba. Mi-a fost cu neputință să-l rețin, fiindcă e în limba lor.
- L-a rostit în graiul lui matern, ca să nu afle "colonelul" cu cine are de-a face. Indianul se numește Nintropan-hauey și fiul său Nintropan-homoș; asta înseamnă Marele și Micul Urs.
- Să fie cu putință? Firește că am auzit de multe ori vorbindu-se de ei. Cei din tribul Tonkawa au degenerat. Numai acești doi "urși" au moștenit spiritul războinic al strămoșilor lor și hoinăresc prin munți și prerii.
- Da, ăștia doi sunt formidabili! N-aţi văzut că fiul a băgat repede mâna sub pătură, să apuce cuţitul său tomahawkul? Numai când s-a uitat la chipul împietrit al tatălui său, a renunţat să răzbune pe loc fapta roșcovanului. Aflaţi de la mine că la aceşti indieni, o singură privire spune mai mult decât o întreagă cuvântare la albi. Din clipa în care "colonelul" l-a pălmuit pe indian, şi-a semnat singur sentinţa de moarte. Amândoi "urşii" se vor lua după el şi nu-i vor pierde urma până nu-i vor veni de hac. Dar v-am auzit numele şi mi-am dat seama că e un nume german. Suntem, aşadar, compatrioţi.
- Cum, *sir?* Sunteţi şi dumneavoastră german?! întrebă, surprins, Grosser.
- Chiar aşa. Adevăratul meu nume e Winter. Mai am şi eu de mers o bună bucată de drum cu acest vapor, aşa că o să am prilejul să mai stăm amândoi de vorbă. Sunteți de puţină vreme aici, în vest?
- De fapt făcu modest bărbosul mă aflu mai de multişor prin părțile astea. Mă numesc Thomas Grosser. Aici se trece peste numele de familie, iar din Thomas devii Tom și fiindcă port o barbă neagră atât de stufoasă, mi se zice Tom-cel-Negru.
- Cum? se miră Old Firehand. Dumneavoastră sunteți Tom-cel-Negru, cunoscutul *rafter* [12].?

- Tom îmi zice, "rafter" sunt, dar nu cred să fiu atât de cunoscut. Da, sir, "colonelul" să nu-mi audă numele, fiindcă m-ar recunoaște imediat.
 - Va să zică, aţi mai avut de-a face cu el?
- Oarecum. Vă povestesc eu mai târziu. Dumneavoastră nu-l cunoașteți?
- L-am văzut astăzi pentru întâia oară, dar dacă mai călătorim mult timp împreună, îl supraveghez eu mai îndeaproape. Şi pe dumneavoastră o să trebuiască să vă cunosc mai bine. Sunteți omul potrivit pe care îl caut de mult. Dacă nu v-ați angajat cumva în altă parte, mi-ați putea fi de folos.
- Păi, de răspunse Tom, aţintindu-şi gânditor privirile în pământ cinstea de a fi împreună cu dumneavoastră e mai preţioasă ca multe alte lucruri. E drept că m-am asociat cu alţi *rafteri;* m-au numit chiar şeful lor, dar dacămi daţi timp să-i înştiinţez, lucrurile se pot aranja uşor. Ia uitaţi-vă! Mi se pare că reprezentaţia începe.

Între timp, proprietarul menajeriei aranjase din lăzi şi colete mai multe şiruri de locuri, iar acum, cu fraze bombastice, invita spectatorii să se așeze. Ceea ce şi făcură. Şi echipajul, în măsura în care nu era ocupat în acel moment, avea voie să privească. Brinkley şi ai săi nu se apropiară. Pierduseră orice chef.

Cei doi indieni nu fuseseră întrebaţi dacă vor să participe. Două piei-roşii alături de nişte ladies and gentlemen care plătiseră câte un dolar fiecare? Aşa ceva stăpânul fiarei nu admitea să i se reproșeze. Rămaseră deci deoparte și păreau să nu acorde nici o atenţie nici cuştii, nici grupului de spectatori, deşi nimic nu scăpa privirilor lor furișe şi ascuţite.

Publicul ședea acum în fața lăzii încă închise. Cei mai mulți nu știau prea exact ce e o panteră neagră. Dintre felinele de pradă ale Lumii Noi, puma sau leul de argint este cu mult mai mic și mai neprimejdios decât leul din Lumea Veche și fuge de oameni chiar dacă-l hărțuie

foamea. Cât despre jaguar, supranumit și tigrul american, un "gaucho" îl poate prinde cu lasoul și târî după el. Așa ceva nu și-ar putea permite cu tigrul bengalez. Astfel că cei mai mulți dintre privitori se așteptau să vadă o fiară înaltă de o jumătate de metru cel mult și nu chiar atât de înfricoșătoare. Cât de uluiți rămaseră deci când partea din față a lăzii fu îndepărtată și zăriră pantera!

De la New Orleans încoace, fiara stătuse numai în întuneric. Lada nu fusese deschisă decât noaptea. Acum pantera revedea pentru prima oară lumina zilei, care o orbea. Închise deci ochii şi mai rămase o bună bucată de vreme întinsă. Apoi începu să clipească şi zări oamenii care stăteau în faţa ei. Dintr-un salt, fiara fu în picioare şi scoase un răget care avu drept efect ca cei mai mulţi dintre spectatori să sară în sus, gata s-o ia la fugă.

Da, această panteră era un exemplar splendid, în plină maturitate, înalt de cel puţin un metru şi lung de vreo doi metri, fără să socotim coada. Cuprinse cu labele dinainte zăbrelele cuştii de fier şi le zgâlţâi de se cutremură lada. Totodată, îşi arătă colţii înfricoşători.

— Ladies and gentlemen! se porni să explice proprietarul menajeriei. Varietatea neagră a panterei este originară din insulele Sunda. Aceste animale sunt însă mici. Adevărata panteră neagră, care însă este foarte rară, se găsește în Africa de nord, la granița Saharei. Ea este la fel de puternică, dar mult mai primejdioasă decât leul și poate duce în bot un vițel. Ce sunt în stare colții ei veți vedea acum, când începe hrănirea.

Îmblânzitorul aduse o jumătate de oaie și o puse jos, în faţa cuştii. De cum zărise carnea, pantera începu să se agite nebunește. Sărea în sus și-n jos, mârâia și urla, încât spectatorii mai fricoși se traseră și mai mult înapoi.

Un negru care lucra la maşina vaporului nu-şi putu înfrâna curiozitatea şi se furişă în apropierea panterei. Căpitanul îl zări şi-i porunci să se înapoieze imediat la munca lui. Cum însă negrul nu se supuse pe loc, căpitanul

apucă un capăt de funie și-i trase câteva lovituri. Pedepsitul se dădu înapoi, se opri însă la o anumită distanță, se strâmbă de furie și ridică pumnul spre căpitan într-un gest de amenințare. Pasagerii își concentraseră atenția asupra panterei, așa că scena trecuse neobservată. Numai "colonelul" o urmări din ochi și zise către ai săi:

— Negrul ăsta mi se pare mie că nu-l prea înghite pe căpitan. Hai să ne ocupăm de el. Cu câţiva dolari, îi dai gata pe negri!

Acum dresorul ciolănos băgă carnea printre gratii, în cuşcă, îi măsură pe spectatori cu o privire cercetătoare și șopti apoi ceva patronului său. Acesta își clătină capul, arătându-se reticent. Celălalt continua să-i vorbească și părea să-i fi risipit temerile, căci proprietarul încuviință până la urmă dând din cap și declară cu voce tare:

— Doamnelor și domnilor, am plăcerea să vă comunic că aveți parte de un noroc neașteptat. O panteră neagră îmblânzită nu s-a văzut încă, cel puţin aici, în Statele Unite. În timpul popasului de trei săptămâni în New Orleans, îmblânzitorul meu a dresat pantera și se oferă acum să intre în cuşcă pentru prima oară în faţa unui public și să se așeze lângă animal, dacă-i acordaţi o recompensă corespunzătoare.

Pantera se pusese pe mâncat, zdrobi și oasele între colți, pare-ar fi fost de carton. Părea să fie cu totul absorbită de acest prânz și se putea deci presupune că nu e prea primejdios să intri tocmai acum în cușcă.

Ciudat că tocmai savantul fricos de adineauri se găsi acum să exclame entuziasmat:

- Ar fi minunat, *sir!* O performanță pentru care merită să dai bani! Cât cere dumnealui?
- O sută de dolari, *sir.* Pericolul la care se expune nu e mic, deoarece nu se poate încă bizui pe deplina domesticire a fiarei.
- Nu sunt prea bogat, dar mă declar gata să contribui cu cinci dolari. Se mai oferă cineva, *gentlemeni?*

Răspunseră atât de mulți, încât suma putea fi strânsă repede. Voiau să guste spectacolul din plin. Până și căpitanul se agită și propunea pariuri.

- Sir îl preveni Old Firehand fiţi prudent! Vă rog să nu îngăduiţi o experienţă atât de primejdioasă! De vreme ce omul nu este încă sigur că stăpâneşte fiara, aveţi datoria să vă opuneţi.
- Să mă opun? râse căpitanul. *Pshaw!* Dar ce, sunt cumva tatăl sau mama îmblânzitorului? Aici, în această ţară binecuvântată, oricine are dreptul să-şi pună după plac pielea-n joc. Dacă pantera îl sfâșie, e treaba lui şi a panterei, nu însă şi-a mea! Aşadar, gentlemeni, eu susţin că omul n-o să iasă din cuşcă la fel de teafăr cum a intrat şi pun rămăşag pe o sută de dolari. Cine se prinde cu mine? Zece la sută din câștig să aparţină îmblânzitorului.

Exemplul găsi imitatori. Se încheiaseră pariuri pe sume importante și se făcu socoteala că dresorul, dacă-i reușește încercarea, va avea de încasat cam trei sute de dolari.

Nu se stabilise dacă dresorul trebuia să fie înarmat. Acesta își adusese între timp unealta ucigătoare: un bici care, la capătul codiriștii, conținea un glonț exploziv. Dacă animalul ar fi atacat, ajungea o singură lovitură pentru a ucide pantera pe loc.

— Nici în biciul ăsta n-am încredere — se adresă Old Firehand lui Tom-cel-Negru. Un foc de artificii ar fi fost preferabil. Acesta ar fi speriat animalul și l-ar fi mânat înapoi, fără să-l fi omorât. O să laud îndrăzneala dresorului numai după ce va reuși.

Îmblânzitorul ţinu acum o scurtă cuvântare destinată spectatorilor şi se îndreptă apoi spre cuşcă, trase zăvorul masiv şi dădu deoparte uşa îngustă, zăbrelită. Ca să poată intra, trebuia să se aplece şi să se folosească de ambele mâini spre a ţine portiţa, urmând s-o închidă după ce se va fi strecurat în cuşcă. De aceea, luă biciul între dinţi, aşa că măcar pentru o singură clipă rămânea fără apărare. E drept că intrase de mai multe ori în cuşca panterei, dar în

împrejurări cu totul deosebite. Atunci animalul nu stătuse zile întregi în întuneric, nu se găseau atâția oameni în preajma lui și nici nu se auzea duduitul mașinii și vuietul roților. Toate acestea nu fuseseră luate în seamă nici de patronul menajeriei, nici de îmblânzitor și consecințele aveau să se arate abia acum.

Când pantera auzi zdrăngănitul portiței de zăbrele, se întoarse. Îmblânzitorul își băgă tocmai capul plecat în interiorul cuștii — fiara făcu o mișcare iute ca gândul, o tresărire fulgerătoare și înhață în botul ei căscat capul care scăpă biciul dintre dinți și fu prefăcut, dintr-o singură mușcătură, în așchii de os și o masă informă.

Ţipetele de spaimă pe care le scoaseră cei de faţă nu se pot descrie. Săriseră cu toţii în picioare şi fugeau zbierând care încotro. Nu rămaseră locului decât trei persoane: proprietarul menajeriei, Old Firehand şi Tom-cel-Negru. Primul încercă să împingă la loc portiţa zăbrelită, lucru imposibil, de vreme ce cadavrul se afla pe jumătate înăuntru şi pe jumătate afară. Apoi vru să apuce mortul de picioare şi să-l scoată de acolo.

— Pentru Dumnezeu, lasă-l! strigă Old Firehand. Pantera ar ieși după el. Mai bine împinge trupul cu totul înăuntru și așa e mort. Atunci abia o să se poată închide portița!

Pantera ședea în fața cadavrului decapitat. Cu fărâme de oase în botul plin de sânge, își ațintea ochii scânteietori asupra stăpânului ei. Părea că-i ghicise intenția, căci urlă înfuriată și se târî peste cadavru, menținându-l prin greutatea trupului ei. Capul fiarei se afla acum la numai câțiva centimetri de deschizătura portiței.

— La o parte! La o parte! Iese afară! strigă Old Firehand. Tom, puşca dumitale! Puşca dumitale! Un revolver ar face doar mai mult rău!

Nu trecuseră nici zece secunde din clipa în care îmblânzitorul intrase în cuşcă. Întreaga punte de jos a vaporului era o imensă învălmășeală de oameni care voiau să fugă, cuprinși de panică și care scoteau strigăte de

spaimă. Se ghemuiau după butoaie și lăzi, ca să sară apoi din nou în picioare, nesimţindu-se nici acolo în siguranţă deplină.

Căpitanul alergase spre puntea de comandă, sărind câte trei-patru trepte deodată. Old Firehand îl urmă. Proprietarul menajeriei se refugiase în spatele cuștii. Tomcel-Negru se duse în grabă să-și caute pușca, dar pe drum își aminti că-și legase securea de ea, așa că, pentru moment, nu se putea servi de armă. Smulse deci pușca din mâna indianului.

- Eu trage, zise acesta, întinzând mâna după armă.
- Lasă-mă pe mine! îl repezi bărbosul. Trag în orice caz mai bine decât tine!

Se întoarse spre cuşcă. Pantera tocmai o părăsise şi răgea cu capul ridicat. Tom duse puşca la ochi, trase, dar nu nimeri. Apucă în grabă arma tânărului indian şi o descarcă şi pe asta asupra animalului — din păcate cu acelaşi insucces.

— Tragem prost. Nu cunoaștem pușca — rosti Ursul-cel-Mare liniștit, de parcă s-ar fi aflat în siguranță, în *wigwam*ul lui, la o friptură.

Germanul nu luă în seamă aceste cuvinte. Aruncă arma și se repezi spre proră, unde se aflau puştile oamenilor lui Brinkley. Aceşti *gentlemeni* nu avuseseră nici un chef să se măsoare cu fiara și se pitiseră cam pe unde apucaseră.

Deodată, se auzi un ţipăt înspăimântător, în apropierea scării. O doamnă voia s-o urce să se pună la adăpost. Pantera o zări. Se ghemui, apoi se repezi în salturi lungi spre ea. Femeia nu apucase să se urce, iar Old Firehand stătea între treapta a cincea și a șasea. Într-o clipă, o apucă de talie, o săltă spre el și o ridică în braţele sale, trecând-o apoi căpitanului. Totul se petrecuse într-o fracţiune de secundă și acum pantera se afla în faţa scării. Proptindu-şi labele dinainte de prima treaptă, îşi ghemuia tocmai trupul pregătindu-se să sară asupra lui Old Firehand. Acesta îi

dădu cu piciorul o lovitură puternică în bot și-i descarcă în cap cele trei gloanțe ce-i mai rămăseseră în revolver.

Era, de fapt, o apărare ridicolă. Cu o lovitură de picior și cu câteva gloanțe de revolver nu respingi o panteră neagră. Dar Old Firehand nu avea alt mijloc de apărare mai eficace la îndemână. Era convins că fiară îl va înhăta acum, dar aceasta totuși nu se întâmpla, căci pantera, rămânând tot în poziția de dinainte, pregătită de salt, își întoarse încet capul într-o parte, de parc-ar fi stat pe gânduri. S-o fi ametit cumva gloantele trase din apropiere, care, oricum, abia dacă putuseră pătrunde un milimetru în țeasta ei groasă și tare? Sau o duruse tare lovitură de picior trasă în botul ei sensibil? Fapt este că nu-și mai ațintea ochii asupra lui Old Firehand, ci se uita înspre prora, unde stătea acum o fetiță de vreo treisprezece ani, nemișcată, ca împietrită de spaimă, cu bratele întinse spre scară. Era fiica acelei doamne pe care Old Firehand tocmai o salvase. Copilă, căutând ea însăși să fugă, își zărise mama în primejdie și încremenise de groază. Rochia ei de culoare deschisă, bătătoare la ochi, atrăsese atenția panterei. Aceasta își luă labele de pe treaptă, se întoarse și se aruncă în salturi lungi spre fată.

— Copilul meu, copilul meu! se agită mama.

Toţi care urmăreau scena ţipau şi urlau, dar nimeni nu putea să sară în ajutor. Nimeni? Era totuşi cineva şi anume cel căruia nu i s-ar fi bănuit niciodată atâta îndrăzneală şi prezentă de spirit: tânărul indian.

Stătea lângă tatăl său, la vreo zece paşi de fetiță. Când îşi dădu seama de primejdia îngrozitoare care o amenința, ochii îi scăpărară. Se uită în dreapta și-n stânga, parcă în căutarea unei scăpări. Apoi își lepădă pătura de pe umeri și-i strigă lui taică-său în graiul tribului Torikawa:

— Ceaual aina, șai șoyana — Rămâi aici! Voi înota!

În două salturi, ajunse lângă fată, o înşfacă de centură, o trase repede spre parapetul vaporului și, cu ea în brațe, se urcă pe balustradă. Acolo rămase o clipă locului și se uită

înapoi. Pantera era în spatele lui, încordată pentru un ultim salt. Dar labele fiarei nu părăsiseră bine puntea, că tânărul indian se aruncă de pe balustradă în fluviu, dar pieziș, pentru a nu cădea în apă chiar în dreptul panterei. Valurile îl acoperiră împreună cu povara lui. În același timp, pantera, al cărui avânt era atât de puternic încât nu se mai putea opri, ţâșni peste balustradă și căzu în fluviu.

 Stop! Stop imediat! ordonă căpitanul prin megafon, spre sala maşinilor, dând dovadă de prezenţă de spirit.

Maşinistul dădu contrapresiune, vaporul se opri pe loc, în timp ce paletele se roteau doar atâta cât era necesar ca să împiedice vasul să fie dus la vale de curent.

Acum, că pericolul trecuse peste pasageri, ieșiră cu toții din ascunzătorile lor și se repeziră la balustradă. Mama fetiței leșinase, în timp ce tatăl striga din răsputeri:

— O mie de dolari cui îmi salvează copila, două mii, trei mii, cinci mii de dolari!

Nimeni nu-l asculta. Se plecau cu toții peste balustradă, să vadă ce se întâmpla pe fluviu. Înotătoare iscusită, pantera plutea pe apă cu labele întinse, pândindu-și prada, dar zadarnic; nu se vedea nici indianul, nici fata.

— S-au înecat! Au intrat sub roţi! se văicărea tatăl, smulgându-şi părul.

Dar pe cealaltă parte o punții se auzi vocea răsunătoare a indianului mai vârstnic:

— Nintropan-homoş fost tare deştept. Înotat sub vapor, pantera să nu vadă pe ei. Este aici jos.

Toată lumea alergă spre tribord și căpitanul dădu ordin să fie coborâte funii. Şi, într-adevăr, acolo jos, chiar lângă peretele vasului, îl zăriră pe Ursul-cel-Mic care, pentru a nu fi atras de curent, înota încet pe spate, ţinând fetiţa leşinată întinsă de-a curmezişul pe pieptul lui. Funii erau destule la îndemână și fură deîndată lăsate în jos. Băiatul legă una sub braţele copilei și, pe o altă funie, se caţără sprinten pe bord.

Fu salutat cu o bucurie zgomotoasă și ovaționat, dar se depărta mândru, fără a spune un singur cuvânt. Când trecu însă prin fața "colonelului", care urmărise și el scena, se opri și, cu glas tare, ca fiecare să poată auzi, îi spuse:

— Ei, se teme Tonkawa de pisicuţa aia râioasă? "Cornelul" a fugit cu cei douăzeci de viteji ai lui, dar Tonkawa a atras monstru mare la el, să salveze fata și pasagerii. "Colonelul" o să mai audă curând de Tonkawa!

Fetiţa salvată fusese trasă de funie pe bord şi dusă în cabina ei.

Deodată, pilotul întinse mâna spre babord și strigă:

— Uitaţi-vă la panteră, uitaţi-vă la plută!

Acum se repeziră iar cu toții în cealaltă parte a vaporului, unde li se oferea o nouă scenă palpitantă: o plută mică, împletită din ramuri și stuf, care nu fusese observată, pe care se aflau două făpturi omenești, se îndrepta dinspre malul drept al fluviului spre vapor. Cei doi se serveau de niște vâsle rudimentare, improvizate din crengi. Unul dintre ei era un băiat, dar cealaltă persoană părea să fie o femeie ciudat îmbrăcată. Se zărea o pălărie, ceva ce semăna cu o scufie de postav și, sub ea, se ivea un obraz plin, îmbujorat și doi ochi mici. Restul trupului se pierdea într-un sac larg, de o tăietură și formă nedefinite, care nu se puteați distinge acum, căci persoana ședea jos. Tom-cel-Negru stătea lângă Old Firehand și-l întrebă:

- Sir, o cunoști pe femeia aceea?
- Nu. E oare atât de renumită încât ar trebui s-o cunosc?
- Bineînţeles! În realitate, nu-i femeie, ci bărbat, vânător de prerie şi puitor de capcane. Uite că vine şi pantera! O să vezi acum dumneata de ce e în stare o femeie care-i bărbat.

Se plecă peste balustradă și, cu mâinile pâlnie la gură, strigă:

— Hei, mătuşă *Droll* , bagă de seamă! Fiara aia vrea să te mănânce.

Pluta se afla la vreo cincizeci de pași de vapor. Pantera, mereu în căutarea prăzii ei, înotase tot timpul încoace șincolo, pe lângă vas. Acum zări pluta și se îndreptă spre ea.

"Femeia" se uită spre punte, îl recunoscu pe cel ce-o strigase și îi răspunse cu un glas falset:

- Good luck! Dumneata erai, Tom? Mă bucur să te întâlnesc, dacă nu-i cu supărare. Despre ce fiară e vorba?
- O panteră neagră care a sărit peste bord. Hai, ia-o din loc! Repede! Repede!
- Oho! Mătuşa Droll n-o rupe la fugă în faţa nimănui, nici chiar a unei pantere, fie ea neagră, albastră sau verde. Am voie să trag în lighioană?
- Bineînţeles! Dar nu cred că reuşeşti. Aparţine unei menajerii şi e cea mai sălbatică fiară din lume. Fugi de cealaltă parte a vaporului!

Caraghioasa făptură părea să se distreze jucându-se dea prinselea cu pantera. Mânuia fragila vâslă cu o adevărată măiestrie și se pricepea să ochească fiara cu o îndemânare de necrezut.

- Lasă, Tom, bătrâne prieten, c-o scot eu la capăt! strigă "ea", cu voce subţirică. Ca să fie omorâtă, unde trebuie ţintită o asemenea creatură, dacă nu-i cu supărare?
 - În ochi răspunse Old Firehand.
- Bine, să-l lăsăm pe acest șobolan de apă să se mai apropie!

Strânse vâsla în barcă și puse mâna pe puşca de lângă el. Pluta și pantera se apropiau acum rapid una de alta. Fiara își fixă duşmanul cu ochii mari deschiși, în timp ce acesta ridică arma, ținti fără zăbavă și apăsă de două ori la rând pe trăgaci. Să lase arma jos, să pună mâna pe vâslă și să dea pluta înapoi, toate astea se făcură într-o singură clipită. Pantera dispăruse. Un vârtej de apă marca locul

unde i se petrecuse agonia. Apoi reapăru la suprafață, nemișcată și fără viață. Mai pluti câteva secunde, după care fu din nou trasă în adânc.

- Magistrală împuşcătură! exclamă Tom voios de pe punte și pasagerii entuziasmaţi îi dădură dreptate, afară de proprietarul menajeriei, care deplângea pierderea preţiosului animal şi a îmblânzitorului său.
- Au fost două împuşcături răspunse bizara arătare, de jos, de pe plută — câte o împuşcătură în fiecare ochi. Încotro merge vaporul ăsta, dacă nu-i cu supărare?
 - Până unde are apă destulă răspunse căpitanul.
- Vrem să ne urcăm pe bord, de aceea ne-am construit colo, pe mal, pluta asta. Ne luați și pe noi?
- Vă puteți plăti călătoria, Madam sau *sir*? Zău că nu știu cum să vă înregistrez pe vas; ca bărbat sau ca femeie?
- Ca mătuşă, *sir.* Vedeţi că eu sunt mătuşa Droll, dacă nu-i cu supărare. Cât despre biletul de drum, obișnuiesc săl achit cu bani peşin sau chiar cu *nuggeţi*.
- Atunci, poftim pe bord! E cazul să părăsim cât mai curând locul acesta fatal.

Scara de frânghie fu coborâtă. Întâi urcă băiatul, înarmat și el cu o pușcă, apoi Droll își aruncă arma pe umăr, se ridică, apucă scara, dădu cu piciorul în pluta improvizată și sări sprinten ca o veveriță pe bord, unde fu întâmpinat de privirile nespus de mirate ale călătorilor.

2. Vagabonzii

Statele Unite ale Americii de Nord sunt, în pofida instituțiilor lor democratice, focarul unor flagele sociale cu totul caracteristice, de neconceput într-un stat european.

Orice cunoscător al stărilor de lucruri de acolo va conveni că această afirmație, aparținând unui geograf mai actual, este pe deplin îndreptățită. Plăgile despre care vorbește acesta pot fi împărțite în cronice și acute. Să ne

gândim doar la acei cârcotași *loafers* și *rowdies* și la

așa-zișii runners care-și aruncă de preferință ochii asupra imigranților. Această speță de bandiți își are sediul în America și, pe cât se pare, va supraviețui încă multe decenii. Altfel se prezintă a doua plagă, care se dezvoltă mai repede și este de durată mai scurtă. Acesta este vestul sălbatic, cu condițiile sale de viață în afara legii, în urma cărora s-au constituit bande de tâlhari și asasini, pe care

master Lynch le-a putut nimici numai prin metode necruţătoare. Mai trebuie menţionaţi şi *kukluxii*, care au bântuit în timpul războiului civil şi chiar mai târziu. Aici se desfăşoară în voie isprăvile acelor *tramps*, oameni fără căpătâi şi bandiţi de un soi deosebit de mârşav şi brutal.

Prin anii '60 când în răsăritul Statelor Unite comerţul şi toată viaţa economică treceau printr-o mare criză, mii de fabrici şi-au închis porţile şi zeci de mii de muncitori au rămas fără de lucru; şomerii au pornit la drum, îndreptându-se mai ales spre vest. Statele de dincolo de Mississippi au fost literalmente invadate de dânşii. Iar aici s-a produs curând o diferenţiere precisă între ei, întrucât cei cinstiţi au acceptat să se angajeze la orice treabă, oriunde găseau de lucru, chiar dacă munca era obositoare şi prost plătită. Se tocmeau mai cu seamă la ferme, să ajute

la strânsul recoltei și de aceea erau numiți în mod curent *harvesters*, secerători.

Cei trândavi, însă, se uneau în bande și trăiau din jaf, omor și pârjol. Decădeau astfel rapid până la treapta cea mai de jos a degradării morale și conducătorii lor erau indivizi certați cu justiția, urmăriți de organele ei.

Acești *tramps* apăreau de obicei în cete mai mari, numărând uneori până la trei sute de inși și chiar mai mult. Atacau nu numai ferme izolate, ci și orășele mai mici și le prădau. Puneau câteodată stăpânire și pe căi ferate, brutalizau impiegații și se foloseau apoi de trenuri ca să ajungă mai repede în alte regiuni unde să-și repete fărădelegile. Asemenea isprăvi deveniseră atât de frecvențe, încât, în unele state, guvernatorii se vedeau nevoiți să ceară ajutorul armatei și se încingeau adevărate bătălii împotriva răufăcătorilor.

Drept astfel de *tramps* îi considerau căpitanul şi şeful echipajului vaporului *Dogfish* pe "colonelul" Brinkley şi pe oamenii săi. Ceata se compunea din vreo douăzeci de indivizi numai, era deci prea slabă ca să se lege de ceilalți pasageri sau de mateloți. Totuși, prevederea și atenția nu erau nicidecum de prisos.

Brinkley, la fel cu ceilalţi călători, nu slăbise din ochi făptura ciudată care se apropiase de vapor pe o plută atât de şubredă şi răpusese cu atâta nepăsare puternica fiară. Izbucnise în râs când Tom pronunţase ciudatul nume de "mătuşa Droll". Dar acum când îl văzu pe străin urcând pe puntea vasului, îşi încruntă sprâncenele şi se adresă în soaptă oamenilor lui:

- Tipul ăsta nu-i chiar atât de caraghios cum vrea să pară. Ascultați ce vă spun: trebuie să ne păzim de dânsul!
 - Atunci, la ce toată mascarada asta? întrebă unul.
- Nu-i nici o mascaradă. Omul e într-adevăr un original, dar e și unul dintre cei mai primejdioși spioni ai poliției.
- Aş! Mătuşa Droll şi agent de poliţie! Poate fi el tot ce pofteşti, sunt gata s-o cred, dar agent secret nu e!

- Şi totuşi este. Am mai auzit eu de mătuşa Droll, se zice că ar fi un vânător pe jumătate nebun care, fiind aşa hazliu, se are bine cu toate triburile de indieni. Acum însă, când îl văd în faţa mea, îmi dau seama mai bine. Grăsunul ăsta e un detectiv cum scrie la carte. L-am întâlnit prin regiunea Dakota, la fortul Sully de pe Missouri, unde a ridicat din mijlocul nostru pe un camarad şi l-a predat pentru ştreang, el singur, iar noi eram peste patruzeci!
- Cu neputință! Puteați să-i găuriți pielea cu cel puțin patruzeci de gloanțe!
- Nu, nu puteam. Droll lucrează mai mult cu vicleşugul decât cu forța. Uitați-vă numai la ochișorii ăia șireți de cârtiță. Nu le scapă nici măcar o furnică ce trece prin iarbă. Se apropie irezistibil de prietenos de prada sa și închide capcana înainte să bănuiești ceva.
 - Te cunoaște cumva?
- Nu-mi vine să cred. Atunci nici nu m-a luat în seamă. Unde mai pui că a trecut o bună bucată de vreme, răstimp în care eu m-am schimbat foarte mult. Sunt totuși de părere că e bine să nu-i atragem atenția. Sper că o să putem da pe-aici o lovitură bună și n-aș vrea să ne stea în cale.

Bineînţeles că Droll nu arăta de loc atât de primejdios cum îl descrisese "colonelul"; ba dimpotrivă, cei de faţă trebuiau să-şi dea toată osteneala ca să nu izbutească întrun râs jignitor la apariţia sa. Ce purta el în cap nu era nici pălărie, nici căciulă şi nici scufie şi totuşi aducea cu fiecare din ele. Tichia consta din cinci bucăţi de piele de forme diferite. Cea din mijloc, de pe creştet, semăna cu un blid răsturnat. Bucata din spate îi umbrea ceafa, iar cea din faţă fruntea, ca un fel de cozoroc sau ca un bor de pălărie. Celelalte două serveau de clape pentru urechi.

Surtucul era foarte lung și neobișnuit de larg, combinat numai din petice și flecuri de piele, cusute de-a valma, unele peste altele. Nici una din ele nu avea aceeași vechime. Se vedea cât de colo că fuseseră aplicate la diferite intervale de timp. În față, marginile surtucului erau prevăzute cu mici curele care, legate împreună, țineau loc de nasturi. Cum lungimea și lărgimea neobișnuite ale acestei piese vestimentare îngreuiau mersul, omul o tăiase în spate de la tivul de jos până la brâu și-și înfășurase picioarele cu cele două jumătăți, în așa fel încât formau un fel de pantaloni bufanți, ceea ce dădea umbletului și mișcărilor tușei Droll o înfățișare nespus de comică. Acești îndoielnici nădragi îi ajungeau până la glezne. O pereche de ghete de piele îi completau îmbrăcămintea. Mânecile surtucului erau și ele neobișnuit de lungi și de largi. Tușa Droll le cususe la capete și tăiase ceva mai sus două găuri prin care-și trecea mâinile. În felul acesta, capetele mânecilor formau două pungi de piele ce atârnau de ele și puteau adăposti tot felul de lucruri.

Datorită acestei îmbrăcăminți, statura bărbatului apărea de-a dreptul diformă, pe lângă această mai provoca un râs irezistibil și fața lui plină, rumenă și nespus de prietenoasă, cu ochișorii în necontenită mișcare, ca nimic să nu le scape.

Asemenea apariții nu sunt rare în vest. Cine trăiește ani de-a rândul în sălbăticie, nu are nici timp, nici prilej și nici bani spre a-și înnoi hainele uzate decât cârpindu-le cu ce-i cade în cursul drumeției. Poți întâlni aici adeseori bărbați vestiți, ale căror veșminte sunt atât de ciudate încât, în alte locuri, copiii s-ar ține după dânșii prăpădindu-se de râs.

Omul ţinea în mână o puşcă cu două ţevi, de o vârstă foarte venerabilă. Dacă mai avea şi alte arme, asta se putea doar presupune, căci de văzut nu se vedeau, de vreme ce surtucul îi învelea toată făptura, ca un sac legat cu grijă, dar care putea ascunde multe obiecte.

Băiatul care-l însoțea pe acest original să tot fi avut şaisprezece ani. Era blond, ciolănos și avea o privire matură, chiar dârză, ca a unuia care știe de pe-acum să-și croiască singur drumul. Îmbrăcămintea i se compunea din pălărie, cămașă de vânătoare, pantaloni, ciorapi și ghete,

toate confecționate din piele. În afară de puşcă, mai era înarmat cu un cuțit și un revolver.

De cum urcase pe punte, tuşa Droll se îndreptă spre Tom-cel-Negru, îi întinse mâna şi, cu vocea lui subţirică, în falset, exclamă:

— *Welcome*, bătrâne Tom! Ce surpriză! E o veșnicie de când nu ne-am mai văzut! De unde vii și încotro ţi-e drumul?

Îşi strânseră mâinile cu efuziune, în timp ce Tom răspunse:

- Dinspre Mississippi încoace. Vreau să ajung în Kansas, unde îmi am tăietorii de lemne prin păduri.
- Well, atunci totul e în regulă. Şi eu mă duc într-acolo şi chiar mai departe. Aşa că rămânem câtva timp împreună; dar să achit întâi biletul, sir! Cât avem de plătit, eu şi cu acest omuleţ, dacă nu-i cu supărare?

Această întrebare era adresată căpitanului.

- Depinde până unde vreţi să mergeţi şi ce locuri doriţi
 răspunse acesta.
- Locuri? Mătuşa Droll nu călătorește decât cu clasa întâi. Deci cabină, *sir.* Şi până unde? Să zicem deocamdată până la Fort Gibson. Putem oricând să mai lungim lasoul. Primiţi nuggeţi?
 - Da, cu plăcere.
 - Dar cu cântarul aurului cum stați? Sunteți cinstiți?

Întrebarea ieşi atât de hazlie, în timp ce ochişorii lui clipeau atât de nostim, încât nu i se putea lua în nume de rău. Totuși, căpitanul se sili să pară jignit și mormăi:

- Nu mai puneți astfel de întrebări, că pe loc vă azvârl peste bord!
- Oho! Credeţi, cumva, că mătuşa Droll poate fi atât de uşor aruncată în apă? N-aveţi decât să încercaţi!
- Ei se apără căpitanul cu doamnele trebuie să fii politicos și, de vreme ce sunteți o mătușă, aparțineți sexului frumos. Așa că sunt dispus să trec peste întrebarea dumneavoastră. De altfel, cu plata nu-i nici o grabă.

- Nu, nu-mi place să rămân dator nici un minut. E unul din principiile mele, dacă nu-i cu supărare.
 - Well! Atunci poftiţi în birou.

Cei doi se depărtară, iar ceilalți rămaseră să-și împărtășească părerile despre acest om bizar.

Căpitanul se întoarse mai curând decât Droll. Părea uluit și se adresă celor din jur:

— Să fi văzut, domnilor, nuggeții aceia! A băgat mâna în buzunar și când și-a scos-o, avea în palmă o mulțime de grăunțe de aur cât bobul de mazăre, cât aluna și chiar mai mari. Omul ăsta se vede că a descoperit o *bonanza* și a golit-o de aur.

Între timp, Droll achitase la birou costul călătoriei și, reîntors pe punte, începu să scruteze lumea. Îi zări mai întâi pe oamenii lui Brinkley. O luă agale spre proră, uitându-se atent la ei. Privirea i se opri câteva clipe asupra "colonelului", după care întrebă:

- Scuzaţi-mă, sir, nu ne-am mai întâlnit noi undeva?
- Habar n-am! răspunse cel întrebat.
- Iar mie mi se pare că ne-am mai văzut. Poate ați fost cândva pe Missouri în sus?
 - Nu.
 - Şi nici la Fort Sully?
 - N-am fost în viața mea pe-acolo.
 - Hm! N-aţi vrea să-mi spuneţi cum vă numiţi?
 - Pentru ce? La ce?
- Fiindcă îmi plăceți, *sir!* Şi, de îndată ce un om mă atrage, nu mai am liniște până nu aflu cum îl cheamă.
- Cât despre asta şi dumneavoastră îmi plăceţi mie
 replică tăios "colonelul". Totuşi, nu m-aş încumeta să fiu atât de nepoliticos şi să vă întreb cum vă numiţi.
- De ce nu? Nu mi s-ar părea o necuviință și v-aș răspunde imediat. N-am nici un motiv să-mi țin numele secret. Numai cine are conștiința încărcată evită să și-l spună.
 - Vreţi cumva să mă jigniţi, sir?

— Nicidecum! Nu jignesc niciodată o ființă omenească, dacă nu-i cu supărare. Rămâneți cu bine, sir și păstrați-vă numele pentru dumneavoastră! N-am nevoie de el.

Droll îi întoarse spatele și se depărta.

- Mie să-mi spună una ca asta! scrâșni roșcovanul. Şi eu să trebuiască s-o înghit!
- De ce te-ai lăsat? râse unul dintre oamenii săi. Acestui sac de piele eu i-aș fi răspuns cu pumnul.
 - Şi-ai fi păţit-o!
 - Pshaw! Broscoiul ăsta nu prea aduce cu un atlet.
- O fi! Dar un om care așteaptă până ce o panteră neagră se apropie la doi pași de el și apoi trage în ea cu atâta sânge rece de parc-ar avea în față un biet cocoș de prerie nu-i chiar de disprețuit. De altfel, nu e vorba numai de el! Ar fi stârnit și pe alții care ar fi fost numaidecât împotriva mea și trebuie să evităm să atragem atenția.

Droll se îndreptase acum din nou spre trepte și, în drum, dădu cu ochii de cei doi indieni care ședeau pe un balot de tutun. Când îl zăriră, se ridicară. Droll se opri din mers, apoi zori spre ei și exclamă:

— Mira, el oso grande y el oso chico!

Adică, în limba spaniolă: "Ia te uită, Ursul-cel-Mare și Ursul-cel Mic!"

Droll știa deci că cele două piei-roșii nu vorbeau bine englezește, în schimb înțelegeau și vorbeau mai bine spaniola.

- *Que sorpresa, la Tia Droll!* Ce surpriză, mătuşa Droll! răspunse indianul mai vârstnic.
- Ce căutați aici, în est și pe vaporul ăsta? întrebă Droll strângându-le mâna.
- Am fost la New Orleans și suntem în drum spre casă. S-au perindat multe luni pe cer de când nu am mai zărit pe tuşa Droll.
- Da. Ursul-cel-Mic a crescut între timp și s-a făcut de două ori mai mare decât era pe-atunci. Oare frații mei roșii trăiesc în bună înțelegere cu vecinii lor?

- Şi-au îngropat securile de război și nu doresc să fie siliți să le dezgroape.
 - Când o s-ajungeți la ai voștri?
- Nu ştim încă. Ursul-cel-Mare nu se poate întoarce acasă înainte de a-şi fi muiat cuţitul în sângele celui care l-a jignit.
 - Cine-i acela?
- Câinele alb de colo, cel cu părul roşu. L-a lovit pe Ursul-cel-Mare cu palma în obraz.
- Ei, nu mai spune! Oare individul era în toate mințile? Doar trebuie să știe ce înseamnă să lovești un indian și încă pe Ursul-cel-Mare!
- Nu știe cine sunt. Mi-am spus numele în graiul poporului nostru și-l rog pe fratele meu alb să tacă.
- Fii fără grijă! Dar acum trebuie să mă duc la ceilalți, care vor să stea de vorbă cu mine; o să mai trec eu pe la voi.
- Îşi continuă drumul întrerupt. Urcă pe puntea superioară, unde tocmai ieşea din cabina sa tatăl fetiţei salvate, ca să dea de veste că fiica lui şi-a revenit din leşin, că se simte destul de bine şi că nu are nevoie decât de odihnă, ca să se întremeze pe deplin. Apoi zori spre indieni, să mulţumească viteazului băiat pentru cutezătoarea lui faptă. Droll îi auzise cuvintele şi se interesă de cele întâmplate. Tom îl lămuri:
- Da observă mătuşa Droll îl cred pe băiat capabil de aşa ceva. Nu mai e copil, ci bărbat în lege.
- Îi cunoști pe acești indieni? Am văzut că ai stat de vorbă cu ei.
 - I-am întâlnit de câteva ori.
- I-ai întâlnit? Păi spuneau că-s din tribul Tonkawa și, după câte știu, spiţa e pe cale de dispariţie; nu pornesc niciodată la drum și locuiesc într-o rezervaţie mizerabilă în valea lui Rio Grande.
- Ursul-cel-Mare nu s-a statornicit într-un loc, ci a rămas credincios obiceiurilor strămoșilor săi. Hoinărește de

colo-colo, aidoma căpeteniei apașilor, Winnetou. Are, desigur, un adăpost stabil, dar îl ține secret. Vorbește uneori de "ai săi", dar cine, ce și unde sunt aceștia m-am aflat niciodată. Avea și acum intenția să se ducă acolo, dar îl ține pe loc datoria de a se răzbuna pe "colonel".

- Ţi-a vorbit de asta?
- Da. Nu se va lăsa până nu o va îndeplini. În ochii mei, acest "colonel" e un om pierdut.
- Asta am spus și eu interveni Old Firehand. Așa cum îi cunosc eu pe indieni, Ursul-cel-Mare nu din lașitate s-a abţinut să reacţioneze când a fost lovit.
- Aşa? întrebă Droll, măsurându-l din ochi pe uriaş. Va să zică, i-aţi cunoscut şi dumneavoastră pe indieni, dacă nui cu supărare? Nu se prea vede, cu toate că-mi păreţi un adevărat gigant. Aş zice chiar că v-ar sta mai bine într-un salon decât în prerie.
- Vai, tuşă Droll! râse Tom. De astă dată ai scrântit-o rău. Ia ghici cine-i dumnealui?
- Nici nu mă gândesc! Poate ești dumneata atât de bun să mi-o spui numaidecât.
- Nu. Nu vreau să-ți fac viața chiar atât de ușoară. Tușico dragă, acest gentleman este unul dintre cei mai vestiți bărbați din vest.
- Aşa? Deci nu dintre cei vestiţi, ci dintre cei mai vestiţi?
 - Exact.
- Din categoria asta nu fac parte, după părerea mea, decât doi.

Droll făcu o pauză, închise un ochi, cu celălalt îl scrută pe Old Firehand, chicoti lăsând să se audă un "hi-hi-hi" asemănător unui sunet de clarinet și urmă:

- Iar acești doi sunt: Old Shatterhand și Old Firehand. Cum pe primul îl cunosc, dacă nu-i cu supărare, dumnealui nu poate fi decât Old Firehand. Am ghicit?
 - Da, chiar eu sunt încuviință acesta.

- Nu, zău! făcu Droll, dându-se doi paşi înapoi şi măsurându-l încă o dată pe uriaş dintr-un singur ochi. Chiar dumneavoastră sunteți? Înfățişarea e, nu-i vorbă, aşa cum a fost descrisă, dar zău, nu cumva glumiți?
- Ei şi asta tot glumă e? răspunse Old Firehand, în timp ce-l apucă de gulerul surtucului, îl ridică în sus cu o singură mână, îl învârti de trei ori în aer şi-l aşeză apoi pe o ladă din apropiere.

Obrazul lui Droll devenise purpuriu. Își trase cu greu răsuflarea și exclamă în fraze scurte, întretăiate:

- -Zounds fir-ar să fie sir, mă luați drept o pendulă sau o giruetă? Pentru asta am fost făcut, ca să dansez în cerc prin aer în jurul dumneavoastră? Noroc că sleeping-
- gown-ul e din piele solidă, altminteri se rupea şi aş fi fost proiectat în fluviu! Dar demonstraţia a fost bună, sir. Acuma văd că sunteţi cu adevărat Old Firehand. O cred, sunt convins, căci altfel aţi fi în stare să mai demonstraţi o dată acestor gentlemeni, prin persoana mea, rotaţia lunii în jurul pământului. M-am gândit adesea, când era vorba de dumneavoastră, cât de mult m-aş bucura să vă cunosc. Iată mâna mea şi dacă nu vreţi să mă necăjiţi, să n-o respingeţi.
- S-o resping? Dau mâna cu dragă inimă oricărui bărbat de treabă, cu atât mai mult unuia care s-a introdus la noi într-un mod atât de strașnic.
 - Introdus? Cum aşa?
 - Prin faptul că ați împușcat pantera.
- A, da! Asta nu era o treabă cu care merită să-ţi pierzi vremea. Animalul nu prea se simţea în apele lui, aşa că lam ajutat.
- Ai procedat ca un înţelept. Pantera nu se teme de apă, căci înoată admirabil şi ar fi putut ajunge la mal fără nici o greutate. Ar fi fost o mare nenorocire dacă ar fi reuşit. Aţi salvat astfel viaţa multor oameni. Vă strâng mâna şi doresc să ne cunoaştem mai îndeaproape.

— Aceasta este și dorința mea, *sir.* Şi acum propun să bem ceva în cinstea cunoștinței noastre. N-am venit pe acest *steamer* ca să mor de sete. Să mergem, așadar, în sala de mâncare!

Tot grupul dădu urmare invitaţiei. De cum dispărură, se ivi negrul care nu avusese voie să asiste la scena cu pantera. Ieşea din încăperea maşinilor, unde venise rândul unui alt fochist, şi-şi căuta un locşor tihnit, ca să-şi facă somnul de prânz. Călca rar şi posomorât şi se cunoştea că nu-i în toane bune. Brinkley observă acest lucru; îl strigă, şi-i făcu semn să se apropie.

- Ce doriți, *sir?* întrebă negrul, când se apropie. Dacă aveți ceva de cerut, adresați-vă steward-ului! Eu nu mă ocup de pasageri.
- Îmi închipui și eu răspunse "colonelul"? Am vrut doar să te întreb dacă ți-ar plăcea să bei cu noi un pahar de rachiu.
- Păi, dacă-i așa, sunt omul dumneavoastră. La cazan ți se usucă gâtlejul și ficatul. Dar nu văd nici o băutură peaici.
- Ține aici un dolar. Ia-ți ce vrei acolo, la tejghea și așează-te lângă noi.

Expresia de supărare dispăru imediat de pe chipul negrului. Aduse în grabă două sticle pline și câteva pahare și le depuse apoi în fața lui Brinkley, care-i făcu loc cu bunăvoință. Roșcovanul umplu un pahar și-l întinse negrului. Acesta îl goli dintr-o dată, mai dădu încă unul pe gât cu aceeași lăcomie și apoi zise:

- Asta-i o plăcere, *sir*, pe care alde noi nu ne-o putem îngădui prea des. Dar ia spuneți, cum de v-a dat în gând să mă invitați? Voi, albii, nu prea vă purtați de obicei așa.
- Pentru mine și prietenii mei un negru e și el om. Am băgat de seamă că lucrezi la cazane. E o muncă grea și face sete și, cum îmi închipui că nu sunteți plătiți cu sute de dolari, mi-am zis că o dușcă bună ți-ar prinde bine.

- Aţi avut o idee minunată. Căpitanul, bineînţeles că plăteşte prost. Nu ajungi să ai parte de o băutură ca lumea, mai ales că nu dă avans, cel puţin mie nu, abia la sfârşitul călătoriei desface baierele pungii, damn [21]!
 - Va să zică, nu prea te ai bine cu el?
- Nu. Cică sunt prea setos. Pe ceilalți îi plătește zilnic, dar pe mine nu. Și atunci mai e de mirare că mi-e tot mai sete?
- Ei, astăzi o să depindă numai de dumneata dacă o potolești sau nu. Sunt gata să-ţi mai dau câţiva dolari dacămi faci un serviciu în schimb.
- Câţiva dolari? Ura! Ar ajunge pentru câteva sticle pline! Spuneţi-mi repede ce doriţi, *sir!* Când e vorba de câştigat un rachiu, oricând sunt tocmai omul potrivit.
- Se poate. Dar trebuie s-o faci cu dibăcie. Să tragi doar nițel cu urechea, să asculți ce se vorbește.
 - Unde? La cine?
 - În salon.
 - Aşa! Hm! făcu îngândurat negrul. Şi pentru ce, sir?
 - Pentru că... ei bine, am să-ți vorbesc deschis.

Îi mai întinse negrului un pahar plin și continuă, pe un ton confidențial:

- E acolo un bărbat înalt, un colos, căruia îi zice Old Firehand, apoi un tip cu o barbă neagră, pe nume Tom și apoi unul costumat ca de carnaval, cu o fustă lungă de piele, răspunzând la numele de mătuşa Droll. Acest Old Firehand e un fermier bogat, iar ceilalți doi sunt invitații săi care-l însoțesc. Se nimerește că și noi vrem să ne ducem la ferma aia, ca să ne tocmim pentru muncă. Așa că am vrea să aflăm ce fel de oameni sunt cei cu care o să avem de-a face. Vezi dar că nu-i nimic necinstit sau oprit în ce-ți cerem dumitale.
- E drept, *sir.* Nimeni pe lume nu mi-a interzis să ascult ce spun alții. Am șase ore libere. Sunt în pauză și pot să fac ce vreau.

- Dar cum ai să te descurci? Ai voie să intri în sală?
- Nu, nu este chiar interzis, numai că n-am ce căuta acolo. Pot să intru ca să aduc sau să iau ceva. Dar asta se face numaidecât și atunci nu-mi pot atinge scopul.
- Nu există și vreo treabă de făcut acolo, cu care să te poți ocupa mai multă vreme?
- Nu... adică, totuși? Îmi vine ceva în minte. Ferestrele sunt cam murdare. Aș putea să mă duc să șterg geamurile.
 - N-o să bată la ochi?
- Nu. Cum salonul e mereu ocupat, treaba asta nu se poate face decât în prezenţa pasagerilor. De fapt, asta e sarcina steward-ului. Îi fac cel mai mare serviciu dacă i-o preiau.
 - Dar te-ar putea bănui.
- Nu. Ştie că nu prea am bani şi că-mi place un păhărel. Îi spun că mi-e cam sete şi că, în schimbul unui rachiu, sunt gata să spăl geamurile în locul lui. Nu vă faceţi nici o grijă, sir; o s-o scot eu la capăt, sunt sigur. Deci, câţi dolari îmi făgăduiţi?
- Plătesc după valoarea informaţiilor pe care mi leaduci, dar îţi dau cel puţin trei dolari.
- *All right!* S-a făcut! Mai turnați-mi un pahar și-o șterg!

După ce negrul se depărtă, oamenii îl întrebară pe Brinkley ce urmărește cu asta.

- Suntem nişte băieţi pârliţi zise el şi trebuie să încercăm mereu să ne descurcăm. Am plătit biletele de drum şi vreau să încerc într-un fel sau altul să ne recăpătăm cel puţin banii. Pentru drumul lung pe care vrem să-l străbatem, e nevoie de pregătiri şi ştiţi bine că pungile ne sunt cam goale.
 - Păi, e vorba să le umplem din casa gării.
- Sunteţi atât de siguri că ne reuşeşte lovitura? Dacă putem da de bani încă de pe-acum, ar fi cea mai mare prostie să lăsăm să ne scape ocazia.

- Prin urmare, ca să vorbim pe şleau, furt aici, pe bord? Asta e primejdios. Dacă respectivul descoperă pagubă, iese un tărăboi îngrozitor, urmat de percheziționarea tuturor persoanelor și a fiecărui colțișor de pe vas. Iar noi am fi primii pe care ar cădea bănuielile.
- Eşti cel mai copilăros individ din câţi am întâlnit vreodată! O treabă ca asta e periculoasă sau nu, depinde de cum e apuci. Şi nu-s eu omul s-o apuc de unde nu trebuie. Dacă ascultaţi de mine întru totul, trebuie să izbutim şi acum şi pe urmă, când dăm lovitura cea mare şi ultima.
- Acolo-n munţi, la Lacul de Argint? Hm! Numai să nu ţi se fi spus gogoși?
- *Pshaw!* Ştiu eu ce ştiu. Nici prin gând nu-mi trece să vă spun de pe-acum totul în amănunt. Când ajungem la faţa locului, vă informez eu. Până atunci, trebuie să aveţi încredere în mine şi să mă credeţi când vă spun că zac nişte bogăţii acolo de o să ne ajungă tuturor pe toată viaţa. Dar acum să lăsăm orice pălăvrăgeală inutilă şi să aşteptăm mai bine liniştiţi ce veşti aduce prostănacul ăla de negru.

Brinkley se sprijini cu spatele de balustradă și închise ochii, ca semn că nu mai vrea să audă nici o vorbă și să nu mai spună nimic. Se întinseră și ceilalţi, fiecare cât mai comod. Unii căutau să adoarmă fără să reușească, alţii şușoteau între ei, comentând planul cel mare pentru realizarea căruia se asociaseră pe viaţă și pe moarte.

"Prostănacul de negru" părea să fie totuși la înălțimea misiunii sale. Dac-ar fi dat peste un obstacol de netrecut, cu siguranță că s-ar fi întors să dea de veste. Pe când așa, se duse mai întâi în cabina de serviciu, probabil ca să vorbească cu steward-ul, se întoarse, apoi dispăru prin ușa salonului. Trecu mai mult de o oră până să reapară pe bord. Avea în mână mai mult cârpe de șters, le puse la locul lor, se apropie de vagabonzii redeveniți deodată vioi și se așeză lângă ei, fără să ia seama că două perechi de ochi nu-i

slăbeau nici pe el, nici pe oamenii lui Brinkley. Erau ochii celor doi indieni.

- Ei? întrebă cu interes "colonelul". Cum te-ai achitat de misiune?
- Mi-am dat toată osteneala răspunse morocănos negrul dar nu cred că cele auzite să merite mai mult de cei trei dolari. Vedeți că v-ați înșelat, *sir*.
 - Întrucât?
- Pe uriaș îl cheamă într-adevăr Old Firehand, dar nu e fermier, așa că n-avea cum să-i invite pe acel Tom și pe mătușa Droll la ferma lui.
- Aşa să fie? sări Brinkley prefăcându-se că e dezamăgit.
- Da, aşa este stărui negrul. Uriașul e un vânător vestit și vrea să urce în munți.
 - Unde anume?
- Asta n-a spus-o. Am auzit totul și nu mi-a scăpat un singur cuvânt din ce-au vorbit. Stăteau tustrei, izolați de ceilalți, la o masă cu tatăl fetiței pe care a vrut s-o mănânce pantera. Pe tatăl fetei îl cheamă Butler și e inginer. Vrea și el să-i însoțească.
 - Un inginer? Dar ce caută oamenii ăștia în munți?
- Poate că au dat de-o mină și vor să-l pună pe Butler s-o cerceteze.
- Nu, fiindcă la asta Old Firehand se pricepe mai bine decât cel mai deștept inginer.
- Vor să treacă mai întâi pe la cumnatul lui Butler, care e proprietarul unei ferme grozave din Kansas. Cumnatul ăsta trebuie să fie un om foarte bogat. A expediat vite şi cereale la New Orleans, iar inginerul îi aduce acuma banii din vânzare.

Ochii "colonelului" licăriră. Dar atât, el cât și oamenii lui se feriră să trădeze printr-o singură silabă cât de importantă era pentru ei această informație.

Da, în Kansas sunt mulți fermieri putrezi de bogați
observă conducătorul bandei pe un ton indiferent. Dar

inginerul ăsta e un om foarte neprevăzător. Sumă e mare?

- A spus în şoaptă că ar fi nouă mii de dolari în hârtii.
 Dar l-am auzit totuşi.
- Atâţia bani nu-i cari aşa cu tine. La ce mai există atunci bănci pe lume? Dacă pică în mâinile *tramp*-ilor, s-a zis cu bănişorii lui!
 - Nu, că nu i-ar găsi.
 - Ei, *tramp*-ii sunt daţi dracului!
 - Dar acolo unde-i ţine, n-o să le dea în gând să-i caute.
 - Deci ştii unde e ascunzătoarea?
- Ştiu. A arătat-o celorlalţi. E drept că a făcut-o pe ascuns, că eram şi eu de faţă. Dar am văzut-o. Eram cu spatele la dânşii, însă n-au băgat de seamă oglinda prin care-i urmăream.
- Hm! Oglinda e înșelătoare. Se știe doar că cine se uită în oglindă vede dreapta în stânga și stânga în dreapta.
- La asta nu m-am gândit și nu mă pricep.. Dar ce-am văzut am văzut. Inginerul are un cuţit vechi de vânătoare, cu mânerul scobit, în care ţine bancnotele.
- Aşa! Ei, asta firește că nu ne interesează. Noi nu suntem vagabonzi, ci muncitori agricoli cinstiți. Îmi pare numai rău că m-am înșelat cu privire la uriaș. Asemănarea cu cel pe care-l credeam eu e foarte mare și poartă și acelasi nume.
- O fi vreun frate de-al lui. De altfel, nu numai inginerul are atâția bani la el. Acela cu barbă neagră vorbea și el de o sumă însemnată, pe care o primise și pe care urmează s-o împartă între oamenii lui, niște pădurari.
 - Unde-s ăia?
- Doboară acum copaci la Black Bear-River, la râul Ursului Negru, unde-i asta, nu știu.
- Dar știu eu. Se varsă în Arkansas, mai la vale de Tuley. Sunt mulți tăietori de lemne?
- Ca la vreo douăzeci, dar nişte băieţi unu şi unu, zicea el. Şi ăla hazliul, în halatul de piele, are la el o grămadă de nuggeţi. Dânsul tot spre vest vrea să meargă. Mă întreb la

ce duce cu sine atâta bănet. Cu așa ceva nu te cari prin locuri neumblate.

- Adică de ce nu? Şi în vest are omul fel de fel de nevoi. Există şi acolo forturi, magazine de sezon şi negustori ambulanți care vând marfă pe nuggeți. Dar, cum am mai spus, de oamenii ăștia nu-mi pasă de loc. Numai un lucru nu înțeleg: ce caută inginerul ăsta în Munții Stâncoși și mai cară și o fetiță cu el?
- N-o are decât pe ea. Copila ţine mult la tatăl ei şi nu vrea să se despartă de dânsul. Are de gând să rămână mai multă vreme în munţi şi cum e nevoie să se clădească nişte case din bârne, s-a hotărât să ia şi fetiţa şi soţia cu el.
 - Case? A spus el asta?
 - Da.
- Păi, pentru dânsul și fiica lui ar ajunge și o singură cabană. E deci de presupus că n-or să fie singuri. Tare aș vrea să știu ce scop urmăresc!
- Asta ar fi vrut să știe și bărbosul, dar Old Firehand i-a spus c-o să afle mai încolo.
- Deci, vrea să păstreze secretul. Se vede treaba că tot e vorba de vreo *bonanza*, de-o vină bogată de metal pe care vor s-o cerceteze în taină și s-o exploateze, dacă e cazul. Tare-aș vrea să cunosc locul cu pricina!
- Din păcate, nu s-a spus unde e. După câte am înțeles, vor să-i ia și pe bărbos și pe mătuşa Droll. S-au plăcut și și-au luat chiar cabine alăturate pe punte, deasupra noastră. La numărul unu doarme inginerul, la doi Old Firehand, la trei Tom, la patru Droll și la cinci micul Fred.
 - Dar ăsta cine mai e?
 - Băiatul care-l însoţeşte pe Droll.
 - E fiul mătușii Droll?
 - Nu, după câte am ghicit.
- Care îi e numele de familie și pentru ce călătorește cu Droll?
 - Despre asta nu s-a suflat o vorbă.

- Cabinele astea de la numărul unu până la cinci se află în dreapta, sau în stânga?
- La tribord, deci, dacă te uiţi de-aici, la stânga. Fiica inginerului doarme bineînţeles cu mama ei, într-o cabină rezervată doamnelor.
- De vreme ce m-am înșelat cu privire la oamenii ăștia, mi-e perfect egal unde dorm. De altfel, nu-i invidiez de loc pentru cabinele lor strimte, unde se sufocă, în timp ce noi, aici jos, avem aer cât ne poftește inima.
- Well, dar şi cei din cabine au aer destul, fiindcă geamurile se scot şi în locul lor se pun pătrate de tifon. Cel mai prost o ducem, bineînțeles noi. Când nu lucrăm noaptea, trebuie să dormim în magazia de cărbuni şi, dacă maşinistul ne dă voie, ni se face un hatâr îngăduindu-ni-se să ne culcăm aici, pe punte, lângă pasageri. Prin geamlâcul îngust nu pătrunde aerul, iar de jos vine miros de putregai. Când e zăpuşeală, te sufoci de-a binelea.
 - Dormitorul vostru e legat de cala vaporului?
 - Da. O scară duce până jos.
 - Şi cala poate fi încuiată?
 - Nu, ar fi prea anevoie.
- Sunteţi, fără îndoială, de plâns. Dar hai să lăsăm poveștile astea! Mai avem ceva rachiu în sticlă.
- Că bine ziceţi, *sir!* Şi de atâta vorbă ţi se usucă gâtlejul. Încă o duşcă şi mă duc şi eu într-un colţ, să-i trag un pui de somn. După ce trec cele şase ore libere, trebuie să mă întorc la cazan. Dar cu dolarii mei cum rămâne?
- Mă ţin de cuvânt, deşi dau banii pe degeaba. Dar pentru că greşeala e a mea, nu vreau să fii tu păgubit. Uite cei trei dolari. Mai mult nu-mi poţi cere, fiindcă serviciul ce ni l-ai făcut nu ne e de nici un folos.
- Sunt mulţumit şi aşa, sir. Cu ăştia trei dolari cumpăr atâta rachiu cât să mă satur. Sunteţi un gentleman. Dacă mai aveţi vreo dorinţă, chemaţi-mă tot pe mine, nu cumva pe altul. Vă puteţi bizui pe mine.

Negrul mai goli un pahar plin și se duse apoi să se culce la umbra unui balot mare.

Bandiţii se uitau curioşi la şeful lor. În esenţă, ştiau cam ce urmăreşte, dar nu vedeau prea bine ce legătură avea asta cu unele din întrebările pe care le pusese negrului şi cu informaţiile cerute.

- Vă uitați la mine să vă lămuresc începu Brinkley, în timp ce pe chipul lui se ivi un zâmbet de satisfacție și de superioritate. Nouă mii de dolari în bancnote, deci bani peșin și nu cecuri sau scrisori de credit cu care riști să fii prins! E o sumă binevenită pentru noi.
- Când o s-o avem! sări acela care obișnuia să vorbească și în numele celorlalți.
 - O s-o avem!
- Dar cum punem mâna pe ea? Cum facem ca să luăm cuţitul acela?
 - Îl scot eu din cabină.
 - Tu, personal?
- Firește. O treabă atât de serioasă ca asta n-o las pe seama altuia.
 - Şi dacă te prinde?
- Cu neputință! Mi-am făcut planul și trebuie să izbutească.
- De-o fi aşa, o să-mi pară bine. Dar când s-o trezi inginerul, o să vadă că-i lipseşte cuţitul şi atunci o să fie mare tărăboi.
- Da, bineînţeles, o să fie mare tărăboi, dar atunci noi vom fi şters-o de mult.
 - Încotro?
 - Ce întrebare! La mal, firește!
 - Să înotăm cumva până la mal?
- Nu. Nu pretind că suntem în stare de așa ceva, nici eu și nici voi. E drept că nu sunt un prost înotător, dar nu m-aș încumeta să mă măsor cu fluviul ăsta mare, noaptea, când nici nu se vede malul.
 - Te gândești deci să luăm una din cele două barei?

- Nici asta.
- Atunci nu prea văd cum ajungem pe uscat înainte că furtul să se descopere.
- Ceea ce dovedește că ai un creier de copil. De ce crezi oare că m-am informat atât de amănunțit despre cala vaporului?
 - N-am cum să știu.
- De știut, desigur că nu, dar de ghicit ai putea să ghicești. Uită-te în jur! Ce vezi acolo, lângă odgonul ancorei?
 - Pare să fie o ladă cu unelte.
- Ai ghicit! Am văzut ce conține: ciocane, pile, cleşti și mai multe sfredele, printre care unul cu un diametru de patru centimetri.
 - Acum fă legătura între cală și sfredel!
- Thunder-storm! Nu cumva vrei să găurești vaporul? sări celălalt.
- Chiar asta vreau. Când vaporul ia apă, înseamnă că sa ivit o spărtură și, pentru a se evita primejdia scufundării, se trage la mal, că vaporul să poată fi cercetat în tihnă.
 - Dar dacă spărtura se observă prea târziu?
- Nu mai fi atât de fricos! Când vaporul dă să se scufunde şi asta se întâmplă foarte încet, nivelul apei urcă. Asta nu poate scăpa ofițerului de bord sau timonierului, dacă nu sunt orbi. O să se dezlănțuie atunci o zarvă şi o panică, că inginerul n-o să se mai gândească la cuțitul lui. Iar când o să descopere paguba, noi o să fim de mult plecați departe!
- Dar dacă totuși se gândește careva la cuțit și, în clipa acostării, nu se permite nimănui să coboare? Trebuie să ne gândim la orice eventualitate.
- Tot n-o să găsească nimic. Legăm cuţitul de o sfoară, îl lăsăm să atârne în apă şi legăm un capăt al sforii de vapor, în exterior. Când ar da de el acolo, ar trebui să fie de-a dreptul atotştiutor.

- Ideea nu e rea. Dar ce facem după ce părăsim vaporul?
- Cred c-o să dăm curând de-o fermă sau de o tabără de indieni, unde ne puteam procura cai fără să-i plătim.
 - Aşa da! Şi apoi încotro o luăm?
- Mai întâi, spre râul Black Bear, la pădurarii de care vorbea negrul. O să ne vină uşor să dăm de urma taberei lor. Bineînţeles că nu ne arătăm, ci-l pândim pe bărbos, ca să-i luăm şi lui banii. Odată treabă făcută, o să avem destul bănet ca să ne echipăm pentru expediţia noastră cea mare.
 - Renunțăm deci la casa de bani a gării?
- Nicidecum! O fi conţinând o mulţime de miare care or să ne prindă bine. Dar am fi nişte nerozi dacă n-am lua şi ce ni se iveşte în cale mai înainte. Ei, acum ştiţi cum stăm. Deseară avem de lucru, iar de dormit nici nu poate fi vorba. Aşa că trageţi-i acuma un pui de somn!

Ascultară cu toţii de acest îndemn. De altfel, din pricina căldurii insuportabile, pe vapor domnea o linişte neobișnuită. Peisajele din stânga şi dreapta fluviului nu ofereau nimic care să atragă atenţia pasagerilor, aşa că-şi petreceau timpul dormind sau picotind obosiţi, o stare care nu aduce adevărată odihnă nici trupului, nici sufletului.

Abia către seară, când soarele se apropie de asfinţit, puntea se mai animă. Căldura cedase şi se stârnise o adiere ceva mai răcoroasă. Pasagerii ieşiră din cabinele lor, să se bucure de aerul proaspăt. Inginerul se afla şi el printre dânşii, cu soţia şi cu fiica sa. Aceasta îşi revenise pe deplin după spaima prin care trecuse şi după involuntara baie în apele fluviului. Toţi trei porniră în căutarea indienilor, căci doamna şi fetiţa nu le mulţumiseră încă.

Ursul-cel-Mare şi cel-Mic petrecuseră toată după-amiaza într-o linişte şi nemişcare tipic indiene, şezând pe aceeaşi ladă unde fuseseră salutați de mătuşa Droll.

— Hé-elbakh şoi-bakh Ko-ta neşenkh omeon — acum o să ne dea bani! rosti tatăl în graiul Tonkawa către fiul său, în clipa când îl zări pe inginer apropiindu-se împreună cu soția și fiica lui.

Se întunecă la chip, deoarece acest fel de a-şi arăta recunoştinţa constituie o jignire pentru un indian. Fiul îşi ridică mâna dreaptă cu podul palmei în sus şi o coborî brusc, ca semn că e de altă părere. Privirea lui se opri cu plăcere asupra fetei pe care o salvase. Ea se îndreptă cu paşi grăbiţi spre tânărul indian, îi strânse mâna cu căldură şi-i zise:

— Eşti un băiat bun şi curajos. Păcat că nu locuim aproape de voi; mi-ai fi devenit foarte drag.

Adolescentul, uitându-se cu seriozitate la fetiţa cu obrajii trandafirii, îi răspunse:

- Viaţa mea ar fi a ta. Marele Spirit aude aceste vorbe; el ştie că adevărate.
- Atunci vreau să-ți dau măcar o amintire, ca să nu mă uiți. Îmi dai voie?

El încuviință. Atunci ea scoase din deget un inel subțire de aur și-l trecu pe degetul mic al mâinii lui stângi, unde tocmai se potrivea.

El se uită la inel, apoi la fată, pe urmă băgă mâna sub pătura Zuni, deznodă ceva de la gât și-i întinse feței o bucățică de piele tare, pătrată, argăsită alb și netezită cu grijă. Pe fața albă erau imprimate câteva semne.

— Şi eu dau ţie amintire — zise el. Este totemul lui Nintropan-homoş, piele numai, nu aur. Dar dacă tu în primejdie la indieni şi arătam asta, primejdie gata. Toţi indienii ştim Nintropan-homoş şi respectăm totem al lui.

Fata nu ştia ce e un totem şi nu bănuia ce importanță mare poate avea în anumite împrejurări. Ştia doar că, în schimbul inelului, primise şi ea un dar de la el, o bucățică de piele, dar nu se arătă dezamăgită. Era prea blândă şi bună, aşa că n-ar fi avut inima să-l jignească, refuzându-i darul, în aparență atât de sărăcăcios. Îşi atârnă deci totemul de gât, în timp ce ochii tânărului indian scânteiau de bucurie şi răspunse:

— Îţi mulţumesc! Acum am un dar de la tine şi tu unul de la mine. Asta ne bucură pe amândoi, deşi nu ne-am uita nici fără aceste daruri.

Acum îi mulţumi şi mama fetei, printr-o strângere simplă de mână.

Apoi interveni și inginerul:

— Cum aş putea răsplăti fapta vitejească a Micului-Urs? Nu sunt sărac, dar tot ce posed ar fi prea puţin faţă de ceea ce a făcut el pentru noi. Nu-mi rămâne decât să fiu datornicul său pe veci. Pot să-i dau numai o amintire cu care să se poată apăra de duşmani, aşa cum a apărat-o pe fata mea de panteră. Va primi el oare aceste arme? Îl rog din suflet!

Scoase din buzunar două revolvere nou-nouțe, bine lucrate, cu plăci de sidef pe mânere și i le întinse. Tânărul indian nu cumpăni nici o singură clipă. Făcu un pas înapoi și, stând drept, cu capul sus, zise:

— Bărbat alb dă mie arme. Asta mare onoare, numai bărbați capătă arme. Primesc și folosesc doar atunci când apărăm oameni buni și împuşcăm la oameni răi.

Howgh [23].

Apoi vârî revolverele în cingătoare, sub pătură. Dar acum nici tatăl său nu se mai putu reţine. Se vedea pe chipul lui că lupta cu emoţia. Îi spuse lui Butler:

— Şi eu mulţumim la bărbat alb, că nu dat bani ca la sclavi sau oameni fără onoare. Aşa că mare răsplată, niciodată nu uităm. Noi totdeauna prieten cu om alb, cu

squaw alb. Ea păstra bine totem de la Ursul-Mic; este și al meu. Marele Spirit dea la voi numai soare și bucurie!...

Vizita de mulţumire se terminase. Îşi strânseră încă o dată mâinile şi se despărţiră. Cei doi indieni se aşezară din nou pe ladă lor.

- Tua encokh buni oameni! rosti tatăl.
- Tua-tua encokh foarte buni oameni! întări fiul.

Erau singurele efuziuni sentimentale ce le îngăduia rezerva lor indiană.

Faptul că mulţumirile inginerului fuseseră, după concepţia indiană, delicate, nu se datora numai lui. Era prea puţin iniţiat în vederile şi obiceiurile pieilor-roşii ca să fi ştiut cum trebuie să se poarte, de aceea ceruse sfatul lui Old Firehand, care-l învăţase ce are de făcut. Acum se întoarse la acesta, la Tom şi la Droll, sus, pe puntea principală şi le relată felul în care îi fuseseră primite darurile. Când pomeni de totem, se simţea după tonul lui, că nu-i preţuia îndeajuns însemnătatea. Aşa că Old Firehand îl întrebă:

- Ştiţi ce e un totem, sir?
- Da. E emblema unui indian; cum ar fi la noi pecetea sau parafa și se poate compune din cele mai felurite obiecte sau materiale.
- Definiția e justă, dar nu completă. Nu orice indian poate poseda un totem, ci numai căpeteniile. Faptul că băiatul are de pe acum unul dovedește că numără la activul său isprăvi socotite extraordinare chiar de către pieile-roșii. Afară de asta, totemurile variază după destinația lor. O anumită categorie se face, ce-i drept, numai ca să servească de adeverință sau acreditare, deci ca la noi sigiliul sau parafa. Dar totemurile de cea mai mare importanță pentru noi, fețele-palide, au valoarea unei recomandații a celui care a primit unul. Recomandația variază și ea după gradul ei de căldură. Arătați-mi bucata de piele!

Fata i-o dădu și Old Firehand o examină cu atenție.

- Puteți oare să ne descifrați aceste semne, *sir?* întrebă Butler.
- Da dădu din cap Old Firehand. Am fost de atâtea ori şi atât de multă vreme pe la diferitele triburi, încât ştiu nu numai să le vorbesc dialectele, dar le înţeleg şi scrierile. Acest totem este atât de preţios, cum numai rar am văzut dăruindu-se câte unul. E scris în limba Tonkawa şi

inscripția sună așa: "Sake-i Kanvan ehlatan henson-Şakin henson-Şakin şake-i Kanvan-ehlatan ne-el ni-ya." în traducere exactă, înseamnă: "Umbra lui e umbra mea și sângele lui e sângele meu; e fratele meu mai mare". Şi dedesubt, e semnătura Ursului-Mic. Denumirea de "fratele mai mare" e un titlu de onoare mai mult încă decât numai "fratele". Totemul conține o recomandare cum nu se poate mai călduroasă. Cine face vreun rău posesorului acestui totem, trebuie să se aștepte la răzbunarea cruntă a Ursului-Mare, a Ursului-Mic și a tuturor prietenilor lui. Păstrați totemul și înveliți-l bine, să nu se șteargă culoarea roșie a inscripției. Nu se știe de ce folos vă poate fi, cu atât mai mult cu cât pornim spre regiunea unde locuiesc aliații tribului Tonkawa. De acest mic petic de piele poate depinde viața multor oameni.

Vaporul trecuse în timpul după-amiezii de Ozark, Fort Smith şi Van Buren şi ajunse acum în cotitura unde cursul lui Arkansas face o întorsătură netă spre nord. Căpitanul anunțase că aproximativ cu două ore după miezul-nopții vasul, va ajunge la Fort Gibson. Ca să fie odihniți la sosire, cei mai mulți dintre pasageri se duseră devreme la culcare, căci era de așteptat ca la Fort Gibson să rămână treji până dimineața. Călătorii cu locuri în cabine părăsiseră punțile și chiar în salon rămăseseră doar câteva persoane care jucau șah sau cărți. În fumoarul alăturat se aflau numai trei persoane și anume Old Firehand, Tom și Droll, care își povesteau din aventurile trăite de fiecare. Uriașul vânător nu reușise până atunci să afle mare lucru despre condițiile de viață și intențiile mătușii Droll. Acum îl întrebă cum de ajunsese să capete ciudata poreclă de mătușă.

— Cunoașteți bine obiceiul *westman-*ilor — răspunse Droll — de a da fiecăruia câte o poreclă sau un nume de campanie. În halatul ăsta al meu semăn a femeie și acest aspect se potrivește și cu vocea mea subțirică. Înainte vreme aveam o voce de bas, dar o răceală cumplită mi-a răpit sunetele joase. Cum, afară de asta, obișnuiesc să mă

port cu fiecare băiat de treabă ca o adevărată mătuşă, miau spus "tuşa Droll".

- Droll e numele dumitale de familie?
- Da, dar nu numai numele meu, ci și eu sunt tare vesel, poate chiar puţin caraghios. De aceea numele mi se potriveşte bine.
- Pare un nume german. Nu cumva sunteți de obârșie germană, ca Tom și ca mine?
 - Ba da!
 - Şi v-aţi născut în Statele Unite?

Aici Droll (aşa îi vom spune de-acum înainte) făcu mutra lui șireată și hazlie și răspunse în germană:

- Da' de unde! Aşa ceva nici nu mi-a trecut prin cap pe atunci: mi-am căutat nişte părinți nemți sadea.
- Cum? Aşadar, un german băştinaş, un compatriot! exclamă Old Firehand. Cine-ar fi crezut aşa ceva!
- N-aţi fi crezut! Şi eu care-mi închipuiam că se vede imediat că m-am născut ca un strănepot al vechilor germani! Puteţi cumva ghici unde mi-am încălţat şi tocit primii mei pantofiori?
 - Firește! Dialectul dumitale mi-o spune.
- Nu zău, tot se mai cunoaște? Asta mă bucură al naibii, fiindcă mi-a plăcut la nebunie de când mă știu, cu toate că mai târziu mi-a stricat, din păcate, întreaga carieră. Ei, să vedem, știţi să-mi spuneţi unde m-am născut?
- În frumosul ducat Altenburg, unde se fabrică cea mai bună brânză frământată.
- Exact, prin Altenburg. Aţi ghicit-o numaidecât. Şi chestia cu brânză e foarte adevărată. Se fac rotocoale zise "brânzari" şi nu găseşti în toată Germania alţii mai buni. Ştiţi, am vrut să vă fac o surpriză şi de-aia nu v-am spus de la început că vă sunt compatriot. Acum însă, că stăm atât de tihniţi la sfat, m-a luat aşa gura pe dinainte; şi acu', hai să vorbim de frumoasa noastră patrie, la care mă tot gândesc cu dor, deşi mă aflu de atâta vreme aici.

Pesemne urma să se desfășoare o conversație însuflețită, dar, din păcate, nu se întâmpla așa, căci câțiva domni, care se saturaseră de joc, veniră să fumeze aici o țigară și intrară în vorbă cu cei prezenți, încât cei trei fură siliți să renunțe la taifasul lor.

Mai târziu, când se despărţiră ca să se culce, Droll îi ură lui Old Firehand noapte-bună, spunându-i:

— Mare păcat că n-am mai putut sta de vorbă! Dar e şi mâine o zi şi o putem lua de la capăt. Somn uşor, domnule compatriot! Somn uşor şi să căutăm să adormim cât mai repede, că după miezul-nopţii trebuie să ne sculăm iar.

Acum toate cabinele erau ocupate și în fiecare încăpere se stinseseră luminile. Pe bord nu mai ardeau decât cele două lanterne regulamentare — una la proră, alta la pupa. Cea din față lumina fluviul atât de bine și la o asemenea distanță, încât marinarul de serviciu putea zări orice obstacol ce s-ar fi ivit pe apă și putea da de veste din timp. Acest marinar, cârmaciul și șeful de echipaj care se plimba pe punte în sus și-n jos, păreau să fie singurii oameni treji, afară de cei de la mașini.

Şi bandiţii se prefăceau că dorm. Şiretul de "colonel" îi aşezase în jurul bocaportului prin care se cobora în josul vasului, aşa că nimeni nu putea intra fără să fie observat de ei.

- Urâtă treabă! şopti el omului de lângă dânsul. Nu mam gândit că noaptea stă un om de veghe la proră și scrutează apa. Tipul ne stă în cale.
- Nu chiar așa cum crezi. În întunecimea asta nu poate vedea până aici, la bocaport. E beznă. Nici o singură stea pe cer. Afară de asta, trebuie să stea tot timpul cu ochii ațintiți spre cercul de lumină al lanternei și e orbit când se întoarce spre noi. Când îi dăm drumul?
- Imediat. Nu avem timp de pierdut, trebuie să fim gata înainte de-a ajunge la Fort Gibson. Burghiul e la mine. Acum cobor. Dacă se întâmplă ceva, tuşeşte tare. Cu siguranță că am să te aud.

Favorizat de întuneric, Brinkley se strecură spre tambuchiul încăperii de lest și-și puse picioarele pe treapta îngustă. Coborî apoi repede cele zece trepte. Examină podeaua, pipăind-o. Găsi bocaportul, care ducea în cală și coborî o a doua scară, care avea mai multe trepte decât cea de sus. Ajuns jos, scapără un chibrit și se uită în jur. Încăperea în care se afla era mai înaltă de un stat de om și se întindea aproape până la mijlocul vaporului. Nefiind fragmentată de nici un perete despărțitor, avea în față aceeași lărgime ca întregul vas dintr-o parte până în cealaltă. Câteva colete mărunte zăceau pe ici, pe colo.

Colonelul se apropie acum de peretele dinspre babord și înfipse vârful sfredelului, potrivindu-l bineînțeles, sub linia de plutire. Apăsă cu putere și unealta se înfipse în lemn, pătrunzând tot mai adânc. Simți apoi o rezistență tare — tabla ce ocrotea partea vaporului aflată în apă. Trebuia neapărat s-o străpungă. Dar pentru ca apa să poată năvăli cât mai repede, era nevoie de cel puţin două găuri. Brinkley sfredeli deci mai întâi, cât se putea mai spre pupa, o a doua gaură, până dădu și aici de tablă. Apoi ridică o piatră din grămada de lest și lovi cu ea în mânerul burghiului până ce vârful străpunse tabla. Un fir de apă ţâșni înăuntru și-i udă mâna. Dar când scoase burghiul, nu fără un oarecare efort, îl izbi un suvoi de apă atât de puternic, încât trebui să se dea iute la o parte. Zgomotul masinilor înăbusise ciocănitul cu piatra. Acum străpunse și tabla primei găuri, care era mai aproape de scară și se reîntoarse pe punte. Mai tinea încă sfredelul în mână și-l azvârli de-abia când se afla pe scara de sus. De ce să-l mai fi luat cu el?

Îndată ce ajunse la ai săi, îl întrebară cu voce înceată dacă izbutise. Le răspunse afirmativ și le spuse că vrea să se furișeze imediat în cabina numărul unu.

Salonul și fumoarul alăturat se aflau pe dunetă, iar cabinele alături, de ambele părți. Fiecare cabină avea o ușă ce ducea spre salon. Pereții exteriori, din placaj subțire erau prevăzuți cu ferestre destul de mari, închise acum

numai cu plase subțiri. Între pereții exteriori ai cabinelor și marginea vaporului exista, de o parte și de alta un culoar îngust. Pe acest culoar și anume pe partea stângă, așadar la tribord, trebuia acum să înainteze "colonelul".

Cabina numărul unu era prima, deci în colţ.

Se culcă pe podea și se târî încet înainte, lipit de balustradă, deci la marginea vasului, spre a nu fi observat de șeful de echipaj care se plimba încoace și încolo. Ajunse cu bine la ţel. Prin vălul de la fereastră se cernea puţină lumină. În cabină ardea o lampă. Oare Butler mai era treaz? Poate că citea?

Dar Brinkley se convinse că și în celelalte cabine ardea lumina, ceea ce îl liniști. Era posibil ca tocmai această lumină să-i ușureze executarea planului. Își scoase cuțitul și tăie fără zgomot vălul transparent, de sus până jos. O perdea îl împiedica să se uite prin fereastră în cabină. O dădu binișor la o parte — și-i veni să chiuie de bucurie văzând cum se prezentau lucrurile.

De peretele din stânga, deasupra patului, atârna o lămpiţă aprinsă învelită în partea de jos, ca lumina să nu-l supere pe cel ce dormea. Culcat în pat, inginerul aţipise cu faţa la perete. Îmbrăcămintea şi-o aşezase pe un scaun, iar pe peretele din dreapta, pe o măsuţă pliantă, se aflau ceasul, portmoneul şi cuţitul cu pricina, uşor de apucat de afară. Brinkley întinse mâna şi luă cuţitul, fără să se atingă însă de ceas şi de portofel. Îl scoase din teacă şi examină mânerul. Acesta se deschidea ca o cutiuţă de ace sau de peniţe. Atâta era de ajuns.

— Ei, drace, ce uşor a mers! suflă hoţul. Altfel, ar fi trebuit să intru şi, la nevoie, să-l sugrum!

Nimeni nu văzuse cele petrecute, fereastra dădea spre tribord și spre apă. "Colonelul" vârî cuţitul în cingătoare, se culcă și se întoarse târâș la oamenii lui. Reuși să se ferească de șeful de echipaj. Câţiva metri mai încolo, se uită în stânga. I se păru că zărește două puncte fosforescente licărind ușor și dispărând îndată. Erau o

pereche de ochi, știa bine. Cu o mișcare bruscă, dar neauzită, se aruncă înainte și se rostogoli tot atât de repede într-o parte. Într-adevăr, din locul unde zărise ochii, se auzi un zgomot, ca și cum cineva dă să se repeadă asupra altuia. Şeful de echipaj îl auzise și el și se duse să vadă ce se întâmpla.

- Cine e? întrebă el.
- Eu, Nintropan-hauey sună răspunsul.
- Aha, indianul! De ce nu dormi?
- Un om furișat. Ceva rău făcut. Eu văzut pe el, dar el repede fugit.
 - Încotro?
 - În față, unde stă "colonel". Poate fost chiar dânsul.
- *Pshaw!* La ce să se furișeze pe-aici el sau altul? Du-te și te culcă și nu-i mai tulbura și pe ceilalți!
- Eu doarme, dar atunci nu vinovat dacă ceva rău se întâmplă.

Şeful de echipaj mai trase totuşi cu urechea spre proră şi, cum nu se auzea nimic, se linişti. Era convins că indianul se înşelase.

Trecu un răstimp mai îndelungat. Deodată, omul de pază de la prora îl strigă:

- Sir, nu știu de ce, dar apa urcă repede. Vaporul se scufundă!
 - Prostii! râse șeful de echipaj.
 - Veniţi să vedeţi!

Şeful de echipaj se uită în jos, nu zise nimic şi se duse în grabă la cabina căpitanului. Peste două minute se întoarseră împreună. Aduseseră o lanternă cu care luminară şi peste bord. Apoi mai aduseră o lanternă. Şeful de echipaj coborî prin bocaportul din spate, căpitanul prin cel din față, ca să cerceteze santina. *Tramp*-ii se depărtaseră între timp. Peste puţin, căpitanul se ivi din nou pe punte şi se îndreptă cu paşi grăbiţi spre timonier.

— Nu vor să alarmeze lumea — şopti Brinkley oamenilor săi. Dar, fiți atenți, vaporul o să tragă la mal! Avea dreptate. Matrozii și lucrătorii fură treziți în taină și vasul își schimbă cursul. Totuși, lucrul nu se putea face fără oarecare agitație. Pasagerii se treziră și câțiva ieșiră din cabinele lor.

— Nu e nimic, domnilor, nu e nici o primejdie! le strigă căpitanul. A pătruns puţină apă în santină şi trebuie s-o scoatem cu pompa. De aceea acostăm şi cui îi e frică poate coborî şi să stea până una-alta la mal.

Voia să-i calmeze, dar efectul obţinut era exact contrariul. Se auzeau ţipete, unii cereau colaci de salvare, cabinele se goliră şi se iscă o învălmășeală. Deodată, razele lanternei din faţă căzură asupra malului înalt. Vaporul coti, așezându-se paralel cu ţărmul şi se aruncă ancora. Ambele pasarele de debarcare se dovediră îndeajuns de lungi şi fricoşii se repeziră pe mal. Cei dintâi fugiră răufăcătorii şi dispărură numaidecât în bezna nopţii.

Pe bord rămaseră, în afară de echipaj, Old Firehand, Tom, Droll şi Ursul-Mare. Vânătorul coborâse în cală, ca să examineze nivelul apei. Se întoarse pe punte cu lanterna în mâna dreaptă și cu burghiul în cea stângă, și-l întrebă pe căpitan, în timp ce acesta supraveghea instalarea pompelor:

- Sir, unde își are locul sfredelul acesta?
- În lada de unelte răspunse un marinar. Azi dupămasă se mai afla acolo.
- L-am găsit lângă scară. Vârful e îndoit. Pariez că vaporul a fost găurit!

Impresia provocată de aceste cuvinte fu întărită de încă o descoperire. Inginerul își dusese mai întâi soția și fiica pe mal. Apoi se înapoiase pe vapor, ca să se îmbrace complet. Acum ieșea din cabina lui, strigând atât de tare, încât toată lumea îl auzi:

— M-au furat! Nouă mii de dolari! Vălul de la fereastră a fost tăiat și banii mi-au fost luați de pe măsuță.

Îndată după aceea se auzi glasul și mai puternic al Ursului-cel-Mare:

— Eu știe. Cornel furat și găurit vapor. Nintropan-hauey a văzut. Dar șef de echipaj nu crezut. Întrebați fochist negru! El băut cu "cornel". El dus la salon și spălat ferestre, apoi întors și iar băut. El trebuie spune tot.

Într-o clipă, căpitanul, șeful de echipaj, pilotul și cei trei germani îi înconjurară pe indian și pe inginer, ca să afle amănunte. Deodată, se auzi un strigăt de jos, de pe mal, din dreptul vaporului.

— Asta Ursul-Mic — îi lămuri indianul. Nintropan-hauey trimis pe el după "colonel" care repede fugit la ţărm. El spune unde acum "cornel".

Şi iată că Ursul-cel-Mic venea în fuga mare peste puntea de debarcare și striga arătând spre fluviul luminat între timp, până departe, de lanternele vaporului:

— Acolo vâsleşte. "Cornel" tăiat jos barca mare și plecat la altul mal.

Se zărea barca depărtându-se. Bandiţii jubilau şi strigau spre cei de pe vapor cuvinte de batjocură. Echipajul şi o parte din pasageri le răspundeau furioşi. În agitaţia generală, nimeni nu-i mai lua în seamă pe indieni, care dispăruseră brusc. În sfârşit, vocea puternică a lui Old Firehand reuşi să restabilească liniştea şi, deodată, se auzi de pe apă o altă voce.

— Ursul-Mare împrumutat barcă mică. El merge după "cornel" pentru răzbunare. Lăsăm barcă mică la mal şi legăm. Căpitanul o găsim. Căpetenia Tonkawa nu lăsăm scape "cornel". Ursul-Mare şi Ursul-Mic trebuie căpătăm sângele lui. *Howgh!*

Căpitanul înjura şi blestema de mama-focului. În timp ce oamenii echipajului începură să pompeze apă şi să astupe găurile, se procedă la interogarea fochistului negru. Old Firehand îl descusu în aşa fel, încât, strâns cu uşa, mărturisi tot, repetând fiecare vorbă schimbată cu vagabonzii. Acum era limpede. Hoţul fusese Brinkley; sfredelise peretele vasului ca să poată fugi, coborând cu oamenii lui la mal înainte că furtul să fie descoperit.

Trădarea negrului nu putea rămâne nepedepsită. Legal, însă, nu-i putea fi dovedită vinovăția.

Se vădi curând că pomparea apei se putea face uşor şi nu numai că vasul nu se afla în primejdie, dar că îşi va putea relua peste puţin cursa. Aşa că pasagerii se putură reîntoarce de pe malul neospitalier în cabinele lor de pa bord, unde se instalară în tihnă. Nu le păsa de pierderea de timp, ba unii se bucurau chiar de această palpitantă întrerupere a plicticoasei călătorii.

Bineînțeles că inginerul nu putea resimți nici o bucurie, dat fiind că incidentul îi pricinuise pierderea unei sume atât de importante, pe care trebuia s-o restituie. Old Firehand îl consolă spunându-i:

- Încă nu-i pierdută speranța să recăpătați banii. Continuați-vă liniștit călătoria împreună cu soția și fiica. O să vă regăsesc la fratele dumneavoastră.
 - Cum? Plecați?
- Da, vreau să-l urmăresc pe acest "colonel" și să-i răpesc prada.
 - Dar e un lucru periculos!
- *Pshaw!* Old Firehand nu e omul care să se teamă de asemenea haimanale.
 - Totuşi, eu vă rog să renunțați. Mai bine pierd banii.
- *Sir,* nu e vorba numai de cei nouă mii de dolari ai dumneavoastră, ci de mult mai mult. Bandiţii au aflat de la negru că şi Tom are bani la el şi că e aşteptat de oamenii lui la râul Black-Bear. Desigur că nu mă-nşel gândindu-mă că se vor îndrepta într-acolo ca să pună la cale o nouă lovitură, care ar putea costa vieţi omeneşti. Cei doi Tonkawa sunt ca nişte copoi pe urmele lor şi, o dată cu revărsatul zorilor, ne luăm după dânşii şi noi, adică Tom, Droll, tânărul Fred şi cu mine. Nu-i asa, domnilor?
 - Da! confirmă simplu și serios Tom.
- Da, da! încuviință și Droll. Trebuie să-l prindem pe roșcovan și de dragul altor oameni. Când o încăpea pe

mâna noastră, o să fie vai și amar de dânsul, dacă nu-i cu supărare.

3. Lupte nocturne

Pe malul înalt al lui Black-Bear-River ardea un foc mare. E drept că luna strălucea pe cer, dar lumina ei nu putea pătrunde prin coroana deasă a copacilor. Fără acest foc, ar fi domnit bezna cea mai adâncă. Flacăra ilumina un fel de cabană alcătuită nu din grinzi puse orizontal unele peste altele, ci cu totul altfel. Pe patru trunchiuri de copaci care formau un pătrat și cărora li se tăiaseră vârfurile cu fuseseră asezate bârne care ferăstrăul. acoperișul. Acesta, precum și cei patru pereți, constau din asa-numitele clap-boards, niste scânduri desprinse în stare brută din trunchiuri de chiparoși sau goruni. Peretele din față avea trei deschizături, una ceva mai mare drept ușă și celelalte două, mai mici, drept ferestre de o parte și de alta. În fata acestei case ardea focul de care am vorbit, iar în jurul lui sedeau vreo douăzeci de făpturi cu o înfățisare de sălbatici; se vedea că nu mai veniseră de multă vreme în contact cu civilizația. Veșmintele le erau zdrențuite și fețele arse de soare, muncite de vânt și intemperii. Afară de cuțite, nu aveau nici un fel de arme la ei: probabil că le țineau în interiorul cabanei.

Deasupra focului, prins de o cracă groasă, atârna un cazan în care fierbeau bucăți mari de carne. În apropiere, se aflau doi dovleci uriași, goliți de miez, conținând miere lichidă dospită, deci hidromel. Cine poftea își turna din această băutură sau își umplea o ceașcă cu fiertura din cazan.

Toţi luau parte la conversaţie, care era foarte animată. Societatea părea să se simtă în absolută siguranţă, căci nici unul nu-şi dădea osteneală să vorbească mai încet. Dac-ar fi bănuit apropierea vreunui duşman, ar fi întreţinut focul în felul indienilor, adică în aşa chip încât să ardă cu flacăra mică, invizibilă de departe. De peretele cabanei erau

sprijinite topoare, securi, ferăstraie mari și alte unelte, din care se putea ghici că grupul era format din *rafters*, adică tăietori de lemne și plutași.

Acești *rafters* sunt o specie aparte de coloniști din pădurile seculare. Situația lor e la mijloc de drum, între cea

de fermier şi cea de *trapper* 25]. Pe când fermierul e în mai strânsă legătură cu civilizația și aparține populației stabile, trapper-ul sau puitorul de capcane duce aproape o viată de sălbatic, asemănătoare cu modul de existență al indienilor. Nici rafter-ul nu este legat de un singur loc, ci duce o viață liberă, aproape independentă. El hoinărește dintr-un sat într-altul și dintr-o regiune într-alta. Nu se apropie de bună voie de oameni și de așezări omenești, meseria lor fiind de fapt ilicită. Pădurea de unde taie lemne nu e proprietatea lui. Nici nu i-ar trece prin minte să întrebe a cui e. Dacă dă de codri potriviți și, în apropiere de o apă pe care buștenii să poată fi transportați ușor, prin plutire, se pune pe lucru fără să-i pese dacă locul pe care-l exploatează este pe teritoriul Statelor Unite sau aparține unui proprietar particular. Își alege cei mai buni copaci, doboară, taie și prelucrează trunchiurile, îi leagă în plute și-i mâna în josul apei ca să vândă apoi undeva lemnul sustras.

De aceea un rafter nu-i un oaspete bine văzut. E adevărat că multor coloniști nou veniți pădurile dese pe care le găsesc le dau bătaie de cap și că s-ar bucura deci că pământul să le fie despădurit. Dar rafter-ul nu lăzuiește, el își alege, așa cum am mai spus, numai trunchiurile cele mai bune, doboară copacii, le taie coroanele și le lasă acolo. Printre aceste ramuri și din butucii cu rădăcinile rămase răsar apoi noi mlădițe care, împreună cu vița sălbatică și alte plante agățătoare, formează un desiș încâlcit și de nepătruns, cu care securea și uneori nici chiar focul nu se pot măsura.

Totuși *rafter*-ul este de cele mai multe ori lăsat în pace, fiind de obicei un flăcău voinic și cutezător de care nu prea îndrăznește să se lege oricine în această pustietate, departe de orice ajutor. Firește că nu poate lucra singur; se asociază mai mulți, de obicei patru, opt sau zece oameni. Se întâmplă câteodată ca societatea lor să se compună din și mai mulți inși. Atunci *rafter*-ul se simte și mai în siguranță, căci nici un fermier nu s-ar încumeta să intre în conflict cu o asemenea ceată, gata să-și pună viața-n joc pentru posesiunea unui singur copac.

E drept că acești oameni duc o viață foarte aspră, istovitoare și plină de privațiuni, dar, până la urmă, truda lor nu e prost răsplătită. Dimpotrivă, dat fiind că lemnul nul costă nimic, rafter-ul se alege cu o sumă frumușică, în timp ce ceilalți lucrează, unul sau doi dintre ei și chiar mai mulți, după cât sunt de numeroși, se ocupă cu aprovizionarea. Aceștia sunt vânătorii; ei hoinăresc peste zi și adeseori și în timpul nopții, pentru "a face rost de carne", lucru ușor în regiuni bogate în vânat. Dar dacă vânatul e rar, vânătoarea e anevoioasă. Cum nu prea le mai rămâne timp să caute miere și alte bunătăți, rafter-ii sunt nevoiți să mănânce și bucățile de carne pe care coloniștii din pădurile seculare le disprețuiesc în general, ba chiar și măruntaiele.

Societatea instalată aici, la râul Black-Bear, nu părea — așa cum o dovedea cazanul plin — să ducă lipsă de hrană. De aceea erau toți în toane bune și, după o zi de trudă grea, se țineau de glume. Își povesteau întâmplări hazlii sau captivante.

- Ei, să fi cunoscut voi unul pe care l-am întâlnit eu mai de mult, tocmai pe la Fort Niobrara! începu unul mai bătrân, cu barbă căruntă. Era bărbat și totuși i se zicea "mătușă".
 - Nu cumva vorbeşti de mătuşa Droll? întrebă un altul.
 - Da, chiar de el. L-ai întâlnit oare și tu?

- Da, o singură dată. Asta s-a petrecut la Desmoines, la han, unde apariția lui a făcut mare senzație și toți l-au luat în bășcălie. Era mai ales unul care nu-i dădea pace, până ce Droll l-a apucat de turul pantalonilor și l-a azvârlit pe fereastră. Omul n-a mai intrat pe ușă.
- Nu mă miră deloc din partea mătuşii Droll. Îi place gluma şi n-are nimic împotrivă ca lumea să râdă de el. Dar nu trebuie să depășeşti o anumită limită, altminteri îşi arată colţii; de altfel şi eu aş fi în stare să dobor un individ care s-ar încumeta să-l jignească serios.
 - Tu, Blenter?! Şi de ce?
- Fiindcă-i datorez viaţa. Eram amândoi prizonieri la sioucşi şi pot să vă spun că, fără ajutorul lui, pieile-roşii mar fi expediat pe "plaiurile veşnice ale vânătoarei", cum spun ei. Nu sunt eu omul care să se teamă de câţiva indieni. Nici nu obișnuiesc să mă văicăresc dacă treburile mi-au ieşit vreodată pe dos. Atunci însă nu mai era nici o nădejde şi zău că nu ştiam pe unde să scot cămaşa. Dar acest Droll e un şmecher şi jumătate. Le-a aruncat roşilor atâta praf în ochi, că i-a orbit de tot. Şi am scăpat.
- Ei, cum aşa? Hai, spune cum s-a petrecut! Povestește! Povesteste!
- Dacă n-aveţi nimic împotrivă, o să-mi ţin mai bine gura. Nu e o plăcere să istoriseşti o întâmplare dacă n-ai jucat un rol cu care să te poţi făli. E destul să vă spun că dacă mai pot savura astăzi carnea asta de cerb, e numai mulţumită mătuşii Droll.
- Atunci se vede că intraseși la apă până-n gât. Bătrânul Blenter de pe Missouri e doar un westman încercat și găsește el o portiță de scăpare, dacă se află una pe undeva.
- Dar atunci n-am găsit-o. Era cât pe-aci să fiu legat la stâlpul de tortură.
- Ei, da, urâta treabă! O născocire drăcească stâlpul ăsta al torturii. Când mă gândesc numai la expresia asta, ura mea pentru pieile-roşii e de două ori mai mare.

- Habar n-ai ce faci și spui! Cine-i urăște pe indieni îi judecă greșit și uită câte au avut ei de îndurat. Dac-ar veni acum cineva să ne izgonească de-aici, ce-ai face?
 - M-aş apăra, chiar cu preţul vieţii, a lui sau a mea.
 - Şi oare locul ăsta e al tău?
- N-am idee al cui o fi. În orice caz, e sigur că nu l-am plătit.
- Ei bine, tot ţinutul de jur împrejur aparţinea pieilorroşii. Le-a fost răpit de noi şi, când se împotrivesc, deşi sunt mai îndreptăţiţi ca tine, tu-i judeci şi-i găseşti vinovaţi?
- Hm! E drept ce spui tu. Dar roșul trebuie să cedeze, e sortit pieirii, fără putință de scăpare.
- Da, piere fiindcă îl ucidem. Cică nu-i capabil de cultură și de aceea trebuie să dispară. Dar cultură nu țâșnește ca un glonț din țeava puștii. Pentru asta e nevoie de timp, de mult timp. Nu prea mă pricep eu în de-alde astea, dar socotesc că o cultură are nevoie chiar de veacuri întregi. Li se lasă cumva acest răgaz? Trimiți oare un băiețaș de șase ani la școală și-i dai în cap dacă n-a ajuns încă profesor după un sfert de ceas? Cam în felul ăsta se procedează cu indienii. Nu încerc să-i apăr, că n-am nici un interes. Dar am întâlnit la ei cel puțin tot atâția oameni buni ca printre albi, ba chiar mai mulți. Și de la cine mi se trage mie că nu mai am căminul meu frumos și familia mea și că trebuie să rătăcesc, eu, om bătrân și cărunt, de colocolo, prin vestul sălbatic? De la roșii sau de la albi?
- De unde vrei să știu? Despre asta n-ai vorbit niciodată.
- Fiindcă un bărbat adevărat preferă să îngroape în sufletul lui asemenea lucruri decât să vorbească despre ele. Mai îmi trebuie doar încă unul, ultimul care mi-a scăpat și a supraviețuit bandei, șeful ei, cel mai afurisit dintre toți!

Bătrânul rostise aceste vorbe încet, cu dinții strânși, de parc-ar fi vrut să dea greutate fiecărui cuvânt. Trezi astfel și mai mult interesul celorlalți. Se strânseră mai aproape de el, îndemnându-l din ochi, însă fără a mai pune întrebări. El își aținti un răstimp privirea la flăcări, dădu cu piciorul în jeratic și urmă, ca și când ar fi vorbit cu sine însuși:

— Nu i-am împuşcat şi nici nu i-am înjunghiat, ci i-am biciuit pe rând până la moarte. Trebuie să-i prind de vii, ca să moară în chinuri, aşa cum mi-a murit familia, soția şi cei doi fii ai mei. Erau şase. Pe cinci din ei i-am lichidat curând după aceea. Al şaselea a scăpat.. L-am urmărit prin toate statele până ce a izbutit să mă facă să-i pierd urma. Deatunci n-am mai dat de el. Dar mai trăieşte, că era mai tânăr, mult mai tânăr decât mine şi aşa, mă gândesc că le va mai fi dat ochilor mei bătrâni să-l mai vadă încă o dată, până nu-i închid pe veci.

Se lăsă o tăcere adâncă. Simțeau cu toții că e vorba de ceva cu totul neobișnuit. Abia după o pauză îndelungată se încumetă unul să întrebe:

— Ia spune, Blenter, cine era omul?

Bătrânul tresări din gândurile în care se cufundase:

- Cine era? Nu un indian, ci un alb, un ticălos cum nu se găsește printre roșii. Da, oameni buni, vreau chiar să vă spun că era exact ce sunteți și voi și ce sunt și eu acum și anume un *rafter*.
 - Cum? Nişte rafter-i ţi-au ucis familia?!
- Da, nişte *rafter*-i! Nu aveţi nici un motiv să fiţi mândri de meseria voastră şi să vă socotiţi mai buni decât roşii. Aşa cum ne vedeţi, şezând aici, laolaltă, suntem cu toţii nişte hoţi şi nişte netrebnici!

Bineînțeles că această afirmație stârni o furtună de proteste. Dar Blenter continuă netulburat:

— Râul lângă care ne aflăm, pădurea din care tăiem copacii și-i vindem nu sunt proprietatea noastră. Ne însușim ceea ce nu ne aparține nouă, ci statului sau unor persoane particulare. Dac-ar veni cineva să ne gonească de-aici, chiar de-ar fi el proprietarul legal, l-am doborî cu un glonţ. Asta nu se cheamă jaf?

Bătrânul își roti privirea peste cei din jur și, neprimind imediat răspuns, reluă:

- Ei, cu astfel de tâlhari am avut de-a face atunci. Venisem încoace de pe Missouri, cu act de cumpărare în regulă. Soția și fiii mei erau cu mine. Aveam vite, câțiva cai, porci și o căruță mare, plină cu ce-ți trebuie într-o casă, fiindcă eram destul de înstărit, pot să vă spun. Nu se afla prin apropiere nici un colonist, dar nici nu aveam nevoie de nimeni, doar număram opt brațe vânjoase și vrednice. Casa noastră de bârne a fost curând gata. Aleseserăm din pădure și desțeleniserăm o bucată de pământ arabil și ne-am pus pe semănat. Într-o bună zi mi-a dispărut o vacă și m-am dus în pădure s-o caut. Am auzit deodată lovituri de secure și m-am dus într-acolo. Am dat peste șase *rafter*-i care doborau din copacii mei. Vaca zăcea la ei. O împușcaseră ca s-o mănânce. Ei, domnilor, ce-ati fi făcut în locul meu?
 - I-aş fi împuşcat pe loc! exclamă unul.
- Şi pe drept cuvânt. După legea vestului, furtul de cai sau de vite se pedepsește cu moartea.
- E adevărat. Totuși, n-am făcut-o. Le-am vorbit calm și le-am cerut doar să plece de pe pământul meu și să-mi plătească vaca. Au râs de mine. Iar în ziua următoare mi-a dispărut și a doua vacă. Tot ei mi-au luat-o. Când m-am dus din nou la ei, vita fusese tăiată în bucăți atârnate la uscat,

ca să facă din ele pemmikan I-am amenințat că voi face uz de dreptul meu şi le-am cerut despăgubiri. Cel care vorbea în numele lor, şeful, şi-a îndreptat arma spre mine. I-am sfărâmat-o cu un glonț. N-am vrut să-l rănesc pe dânsul şi am țintit în puşcă. Am dat apoi fuga acasă, să-mi aduc feciorii. Nu ne temeam noi trei de cei şase. Dar când am ajuns la fața locului, indivizii dispăruseră. Acum se impunea să fim prudenți şi, timp de câteva zile, nu ne-am îndepărtat prea mult, ci am rămas în vecinătatea casei noastre. În dimineața a patra proviziile noastre se isprăviseră, aşa că m-am dus cu băiatul meu cel mare să facem rost de ceva carne. Fireşte că am umblat cu băgare de seamă, dar nu se mai zărea nici urmă de rafter-i. Dar pe

când ne furişam tiptil prin pădure, l-am zărit deodată, la nici douăzeci de paşi depărtare, pe şeful lor, tupilat după un copac. El nu mă văzuse, îl zărise numai pe fiul meu, John și ridică puşca, țintind în direcția lui. N-a fost niciodată felul meu să ucid un om fără să fie nevoie, așa că am sărit asupra lui, i-am smuls arma din mână, cuțitul și pistolul de la cingătoare și i-am dat un pumn în obraz, încât s-a prăbuşit la pământ. Dar nu și-a pierdut nici o clipă prezența de spirit, ba a fost chiar mai rapid decât mine. Într-o clipită a sărit în picioare și a dispărut înainte să pot întinde măcar brațul după el.

- Ei, drace! Prostia asta a trebuit s-o ispășești pe urmă! strigă unul. E clar că omul s-a răzbunat mai târziu pentru pumnul acesta.
- Da, s-a răzbunat încuviință bătrânul, ridicându-se de jos și făcând câțiva pași încoace și încolo.

Amintirea îl răscolea. După un răstimp, se așeză la loc și urmă:

— Am avut noroc și ne-am întors cu mult vânat. Ajunși acasă, m-am dus în spatele cabanei să depun vânatul acolo. Mi s-a părut că aud un strigăt speriat al lui John, dar, din păcate, nu i-am dat atenție. Intrând în locuință, i-am găsit pe-ai mei legați și cu căluș în gură, zăcând lângă vatră și, în aceeași clipă, m-am pomenit apucat pe la spate și doborât la pământ. Rafter-ii veniseră în absenta noastră la fermă, se năpustiseră asupra soției și a fiului meu cel mic și așteptaseră sosirea noastră. Cum John intrase înaintea mea, puseseră mâna pe el atât de repede, că nu-i mai rămăsese timp decât să scoată acel strigăt scurt. În ce mă privește, nu mi-a mers nici mai bine nici mai rău decât celorlalti. Totul s-a întâmplat atât de neașteptat și s-a desfăsurat cu atâta repeziciune, încât m-am pomenit legat înainte de a mă gândi măcar să mă apăr. Apoi mi-au vârât și mie o cârpă în gură, ca să nu pot striga. Ce-a urmat nu se poate descrie în cuvinte. Au format un tribunal. Faptul că am tras a fost considerat ca o crimă pasibilă de pedeapsa

cu moartea. De altfel, ticăloșii beau de zor din rachiul meu și erau beți în așa hal, încât nu mai aveau nimic omenesc în ei. Au hotărât să ne omoare. Ca pedeapsă suplimentară pentru pumnul ce-l dădusem conducătorului lor, acesta a cerut să fim bătuți la rândul nostru, adică să fim biciuiți până la moarte. Doi au fost de acord, trei împotrivă. Dar șeful izbuti să-și impună voința. Am fost scoși în curte lângă gard. Mai întâi i-a venit rândul soției mele. Au legat-o strâns și au tăbărât cu reteveiele asupra ei. Unul dintre ei a simțit parcă un pic de milă și i-a tras un glonț în cap. Băieților le-a mers mai rău decât ei. Au fost pur și simplu uciși în bătăi. Eram de față și silit să asist la toate astea, căci rândul meu venea la urmă. Vă spun, oameni buni, fiecare sfert de oră mi se părea o veșnicie. Eram ca scos din minți și nu mă puteam nici mișca, nici împotrivi. În sfârșit, a venit și rândul meu. Am fost ridicat în picioare și legat de un stâlp. Loviturile pe care le-am primit nu le-am simtit. Sufletul meu se afla într-o stare care mă făcea nesimțitor față de durerile trupești. Știu doar atât că pe neasteptate, s-a auzit un strigăt dinspre câmpul de porumb și cum nu fusese imediat luat în seamă de tâlhari, a urmat o împușcătură. Eu am leșinat.

- Au venit oameni care te-au salvat?
- Oameni? Nu, numai unul singur. Din felul cum îmi țineam capul, și-a dat seama încă de departe că viața mea nu mai valora o para chioară dacă nu intervenea pe loc. De aci strigătul și focul de armă. Fusese doar un avertisment, trăsese în aer, neștiind că are de-a face cu niște ucigași. Dar în timp ce se apropia în grabă, unul dintre indivizi l-a recunoscut și i-a strigat speriat numele. Știuseră să ucidă în chip laș, dar n-aveau toți șase la un loc curajul să se măsoare cu acest om singur. Au luat-o deci la fugă adăpostindu-se în dosul casei și au dispărut în pădure.
- Atunci străinul trebuie să fi fost un *westman* renumit și temut?

- Westman? Phsaw! Era un indian. Da, oameni buni, aflați că o piele-roșie m-a salvat!
- O piele-roşie?! Atât de temută încât şase inşi s-o ia la goană?! Cu neputință!
 - Era Winnetou.
- Winnetou, apaşul? *Good luck!* Ei da, atunci e de crezut. Dar era încă de pe-atunci atât de cunoscut?
- E drept că era de-abia pe la începutul faimei sale. Dar banditul care-i rostise numele și fugise îl cunoscuse, de bună seamă, într-o împrejurare de așa natură, încât să nu mai dorească o a doua întâlnire cu el. În plus, cine l-a văzut pe Winnetou o singură dată știe ce impresie face chiar și simpla lui apariție.
 - Şi i-a lăsat pe indivizi să-i scape?
- Pentru moment, da. Sau poate că tu ai fi făcut altfel? Din dispariția lor grabnică putea deduce, nu-i vorbă, că au ceva pe constiință, dar nu stia bine ce se întâmplase. Abia după aceea a descoperit cadavrele zăcând în țarină și și-a dat seama de crimele comise. Dar nu mai putea să se ia după fugari, fiindcă înainte de toate trebuia să se ocupe de mine. Când m-am trezit din leşin, stătea în genunchi în fața mea. Mă dezlegase și-mi scosese călușul. Sincer vă spun, nu simțeam nici o durere și vroiam să pornesc numaidecât ca să mă răzbun. El însă nu m-a lăsat. A dus mortii în casă, apoi și pe mine la fel, că de-acolo puteam să mă apăr ușor în cazul că le-ar fi trecut tâlharilor prin minte să se-ntoarcă; apoi a plecat călare până la cel mai apropiat vecin, ca să-mi aducă pe cineva să mă îngrijească și să mă ajute. Aflați că acest vecin locuia la peste treizeci de mile depărtare și că Winnetou nu mai fusese niciodată în regiunea aceea. L-a găsit totuși, deși a ajuns abia către seară și, în dimineața următoare, s-a întors împreună cu vecinul și cu un servitor al lui. După aceea m-a părăsit, ca s-o ia pe urmele ucigașilor. A lipsit mai bine de o săptămână. Între timp, miam îngropat morții și l-am rugat pe vecin să se ocupe de vânzarea proprietății mele. Mădularele zdrobite nu mi se

vindecaseră încă și zăceam bolnav, așteptând reîntoarcerea apașului. Îi urmărise pe *rafter*-i, îi pândise pe întuneric și aflase că vor să meargă la Fort Smoky-Hill. Bineînțeles că nu li se arătase și nici nu le-a făcut nimic, lăsând răzbunarea în seama mea. După ce și-a luat rămas bun, mi-am luat și eu pușca, am încălecat și am pornit. Restul îl știți sau vi-l puteți închipui.

- Nu ştim nimic! Povesteşte mai departe!
- Înţelegeţi şi voi că nu-mi face nici o plăcere. Cinci dintre ei s-au curăţat, unul după altul. Al şaselea şi cel mai rău dintre ei, mi-a scăpat. Cum v-am mai spus, era *rafter* şi probabil că mai e şi acum. De aceea m-am făcut şi eu *rafter*, gândindu-mă că în felul acesta o să mai dau o dată de el. Şi acum, behold! Cine sunt ăştia?

Sări în picioare și ceilalți îi urmară exemplul, căci din întunericul pădurii două făpturi înfășurate în pături pestrițe pășiseră în cercul de lumină al focului. Erau indieni, unul mai în vârstă și celălalt abia un adolescent. Primul ridică liniștitor mâna și zise:

- Fără teamă, noi nu duşmani! Sunt aici *rafters* care cunoaște Tom-cel-Negru?
 - Da, îl cunoaștem confirmă bătrânul Blenter.
 - E plecat, aduce bani la voi?
- Da, urma să-i încaseze și s-ar putea să se întoarcă peste o săptămână.
- Tom mai devreme vine. Atunci voi *rafters* care noi căutăm. Foc facem mai mic, altfel văzut departe. Şi vorbim încet, nu trebuie auzit departe.

Indianul lepădă pătura, îndepărtă vreascurile aprinse, le stinse şi lăsă numai câteva, să mocnească. Indianul cel tânăr îl ajută, după care primul aruncă o privire spre cazan, se așeză și zise:

— Daţi la noi bucată carne, noi mult călărit şi nimic nu mâncat.

Purtarea lui autoritară îi uimi, firește, pe *rafter*-i. Omul de pe Missouri întrebă indignat:

- Dar bine, omule, ce-ți trece prin minte? Te instalezi aici de parc-ai fi la tine acasă!
- Noi nu îndrăzneşte sună răspunsul. Omul roşu, de ce om rău? Omul roşu om bun. Faţa palidă va afla că aşa e.
- Dar cine eşti tu? Nu pari să aparții unui trib de pe lângă fluviu sau din prerie. După înfățişare, bănuiesc mai degrabă că vii din New Mexico și că eşti un pueblo.
- Din New Mexico venim, dar nu pueblo suntem, ci căpetenie Tonkawa, Ursul-cel-Mare nume al meu și aici fiul meu.
- Cum, Ursul-cel-Mare? exclamară surprinși mai mulți *rafter*i.

Şi missourianul adăugă:

- Atunci băiatul ăsta e Ursul-cel-Mic?
- Aşa adevărat! încuviință indianul.
- Ei, atunci se schimbă povestea. Cei doi urși Tonkawa sunt pretutindeni bineveniți. Luați carne și hidromel după pofta inimii și rămâneți la noi cât vă place. Dar ce vă aduce prin aceste locuri?
 - Noi venit spunem la *rafters* băgăm bine seama.
 - De ce? Ne amenință vreo primejdie?
 - Primejdie mare!
 - Cum aşa? Spune-ne!
- Tonkawa întâi mâncăm, aducem cai, apoi vorbim. Ursul-cel-Mare făcu un semn fiului său, la care acesta se depărta, iar dânsul își luă o bucată de carne din cazan și începu să o mănânce cu atâta liniște, de parcă s-ar fi aflat acasă la el în wigwam-ul lui sigur și tihnit.
- Aţi venit călare? întrebă bătrânul Blenter. Noaptea, prin pădurea întunecoasă? Şi aţi umblat să ne căutaţi pe noi şi ne-aţi şi găsit? Asta zic şi eu ispravă!
- Tonkawa are ochi şi urechi. El ştie, *rafters* la apă stă mereu. Voi vorbit tare şi făcut foc mare, aşa noi vedem de departe şi mirosim şi mai de departe. *Rafters* nu prudent, pentru duşman uşor de găsit.

- Aici nu există duşmani. Suntem absolut singuri în tot ținutul și ne simțim oricum destul de tari ca să ne putem apăra împotriva oricui.
 - Missouri-Blenter se înșală.
 - Cum? Îmi ştii şi numele?
- Tonkawa stat mult după copac și auzit ce vorbit fețe palide. Auzit și numele tău. Dacă dușman nu este acum, vine pe urmă. Și dacă *rafters* nu bagă seama, atunci și puțini dușmani învinge pe ei.

Se auzea acum un tropăit de copite pe pământul moale. Venea Ursul-cel-Mic cu cei doi cai. Îi legă de trunchiul unui arbore, luă și el o bucată de carne din ceaun și se așeză să mănânce lângă tatăl său. Acesta terminase de cinat, vârî cuţitul la loc în teacă și reluă:

- Acum Tonkawa vorbeşte, apoi *rafters* fumat desigur cu el pipa păcii. Tom-Negru are bani mulți. *Tramp*s vine, vor să pândească la el și ia banii.
- *Tramp*-i? Aici, la râul Black-Bear? Fără îndoială că te înșeli!
- Tonkawa nu greşeşte, ştie sigur şi povesteşte vouă. În englezeasca lui stâlcită, indianul relată întâmplarea de pe vapor, fiind totuși prea mândru ca să pomenească de faptă eroică a fiului său. Îl ascultau, bineînțeles, cu încordare. Le povesti, de asemenea, ce se întâmplase după fuga bandiților. Puțin timp de la dispariția lor, el și fiul lui ajunseseră cu luntrea cea mică la malul fluviului Arkansas, poposiseră acolo până la revărsatul zorilor, noaptea neputându-li-se descoperi urmele. Dar la lumina zilei ele erau perfect vizibile și duceau, ocolind fortul Gibson spre vest trecând printre Red Fork și North Fork, afluenții Canadianului, pentru a coti din nou spre nord. Într-una din noptile următoare, vagabonzii atacaseră un sat de indieni din tribul Creek, ca să-și procure caii. Către amiaza zilei a doua, cei doi Tonkawa dăduseră de niște războinici indieni din spita Cioctaw, de la care cumpărară doi cai. Dar din pricina formalităților uzuale la un astfel de târg pierdură

atâta vreme, încât tâlharii câştigară un avans de o zi întreagă. Trecură apoi prin vadul lui Red Fork și mai departe, călare, prin preria deschisă, înspre râul Black-Bear. Acum poposeau într-un luminiş la malul apei, dar hotărâseră să-i caute mai întâi pe *rafter*-i ca să-i prevină de primejdia ce-i pândește.

Efectul celor povestite de Ursul-cel-Mare nu întârzie să se arate. Nu mai vorbeau decât în șoaptă și lăsară focul să se stingă.

- Cât de departe de aici e tabăra acestor bandiţi?
 întrebă bătrânul missourian.
 - Cam cât numesc fețele-palide jumătate ceas.
- La naiba! E drept că de-acolo n-au putut vedea focul nostru, dar trebuie să fi simțit mirosul fumului, prea ne-am crezut în siguranță! Şi de când se află acolo?
 - De un ceas până nu făcut seara.
- Atunci fără îndoială că ne-au căutat. Nu știi nimic despre asta?
- Tonkawa nu permis iscodit *tramp*s când lumină. Plecat îndată, prevenit *rafters*, fiindcă...

Se întrerupse și trase cu urechea. Apoi, după un răstimp, continuă, șoptind și mai încet:

Ursul-cel-Mare văzut ceva, mişcare în colţ de la casă.
 Stăm tăcut şi nu vorbim! Tonkawa pleacă târâş şi cercetat.

Se şi întinsese la pământ şi, lăsând puşca jos, începu să se târască în direcţia cabanei. *Rafter*-ii ciuliră urechile. Să tot fi trecut vreo zece minute, când răsună un ţipăt scurt, strident, un ţipăt pe care orice *westman* îl cunoaşte — strigătul de moarte al unui om. După puţin, căpetenia se înapoie.

- Iscoadă de la *tramp*s îi lămuri indianul. Tonkawa băgat cuţit în el. Dar poate mai este altul. Acela sigur fugit şi spus la *tramp*s. De aceea facem repede, dacă oameni albi vrem pândit *tramp*s.
- E adevărat se învoi pe şoptite missourianul. Merg cu ține și ai să mă călăuzești, de vreme ce știi locul unde

poposesc ei. Deocamdată n-au habar că am aflat de prezența lor. Se simt deci în siguranță și vor vorbi despre planurile lor. Dacă o pornim imediat, poate că aflăm ce au de gând.

— Da, dar uşor şi pe furiş; dacă altă iscoadă aici, să nu vadă că plecăm. Şi puşcă nu luăm, numai cuţit. Puşcă împiedică la noi.

Sfatul fu urmat. *Rafter*-ii se duseră în cabană, unde nu puteau fi zăriți. Missourianul însă se depărta pe furiș, împreună cu indianul.

Râul Black-Bear poate fi socotit drept granița acelui teritoriu deluros, atât de caracteristic, căruia i s-a dat numele de Rolling Prairie, preria cu valuri rostogolite. Aici se-înaltă colină lângă colină, toate aproape la fel de înalte si de late, despărtite prin văi tot atât de asemănătoare între ele. Aceste coline străbat întregul est al Kansasului. "Preria vălurită" e bogată în ape și păduri. Văzute de sus, dealurile și văile ce se însiră la nesfârșit pot fi asemuite cu talazurile agitate ale unei mări verzi. De aci și denumirea din care se vede că prin prerie nu se întelege totdeauna un ses neted, acoperit de iarbă și de pajiști. În acest ținut deluros, cu pământ moale, bogat în humus, apele râului Black-Bear sau infiltrat adânc, astfel că malurile lui, până la locul unde se termină "Preria vălurită", sunt mai mult abrupte și totodată acoperite cu păduri chiar până la cursul apei. Această regiune este, sau mai degrabă a fost foarte bogată

în vânat, căci, în vremurile noastre Rolling Prairie este relativ bine populată, iar mulţimea vânătorilor amatori i-a cam pustiit fauna ei de sălbăticiuni.

Acolo unde *rafter*-ii îşi aveau locul de muncă, nu departe de cabană, malul înalt era şi abrupt, lucru deosebit de avantajos, deoarece făcea posibilă amplasarea aşanumitelor rampe. Acestea sunt nişte lunecuşuri cu ajutorul cărora trunchiurile copacilor pot fi coborâte pe apă fără prea mari eforturi. Apoi malul mai era şi golaş, fără tufişuri.

Cu toate acestea, nu era uşor să te orientezi pe întuneric. Missourianul era un *westman* încercat. Nu se putea totuşi mira îndeajuns de felul în care căpetenia Tonkawa, carelluase de mână, se strecura fără zgomot printre copaci şi se pricepea să-i ocolească de parc-ar fi fost ziua-n amiaza mare. De jos, răzbătea vâjiitul râului, acoperind uşorul zgomot făcut de cei doi.

După ce merseseră cam un sfert de oră, coborâră într-o vale așezată de-a curmezișul față de cursul apei. Și această vale era plină de arbori deși și udată de un pârâiaș cu murmur lin. În apropierea locului unde acesta se vărsa în râu, se afla un luminiș în care creșteau doar câteva tufișuri. Acolo poposiseră *tramp*-ii și aprinseseră un foc, zărit de cei doi încă de sub acoperișul de frunze al pădurii.

- *Tramp*s tot aşa imprudenţi cum *rafters* şopti căpetenia Tonkawa însoţitorului său. Ard mult foc, parcă vrea frige bizon întreg. Noi foarte uşor ajungem acolo fără ei să vadă.
- Da, de ajuns ajungem noi replică bătrânul. Dar putem oare să ne apropiem atât încât să auzim ce vorbesc?
 Asta rămâne de văzut.
- Noi foarte aproape, noi auzim. Dar ne dăm ajutor unul la altul dacă *tramp*s descoperă pe noi. Dacă atacă și e nevoie băgăm cuţit și repede fugim în pădure.

Se duseră până la ultimii copaci și vedeau acum mai bine focul și pe cei strânși în jurul lui. Aici erau mai mulți țânțari, această calamitate a cursurilor de ape din aceste ținuturi, decât sus, în tabăra *rafter*-ilor. Probabil că din acest motiv făcuseră focul așa ca să scoată un fum cât mai gros. Caii stăteau deoparte. Nu se vedeau, dar li se auzea tropăitul. Îi chinuiau și pe ei țânțarii și se agitau mereu, încercând să-i alunge. Missourianul îi auzi dând din copite.

Se culcară acum la pământ și se apropiară de foc, târându-se și adăpostindu-se pe după tufele din marginea luminișului. Bandiții ședeau aproape de pârâul al cărui mal era năpădit de stuf, un desiş care se întindea până la tabăra lor şi oferea celor doi un excelent paravan. Indianul, care se târa înaintea albului, desfășură cu acest prilej o adevărată măiestrie. Trebuia să te strecori printre tuleiele înalte și uscate, fără să faci cel mai mic zgomot. Nici măcar vârfurile stufului nu trebuiau să se miște, fiindcă asta ar fi putut duce la descoperirea lor. Ursul-cel-Mare ocolea această primejdie croindu-și pur și simplu drum cu cuțitul. Reteza stuful din fața sa și mai era și atent la Blenter, având grijă să-i ușureze înaintarea. Tăiatul tulpinilor tari ale stufului se petrecea într-o liniște desăvârșită, așa că nici chiar bătrânul missourian nu auzea cum cădeau tijele la pământ.

Se apropiară astfel de foc și se opriră abia când ajunseră într-un loc de unde se putea desluși ce vorbeau între ei *tramp*-ii. Blenter îi măsură pe rând, apoi îl întrebă pe indian:

- Care dintre ei e "colonelul" de care vorbeai?
- Cornel nu este, el plecat răspunse în șoaptă indianul.
 - Probabil ca să ne caute.
 - Ursul-cel-Mare aşa crede.
 - N-o fi cumva cel pe care l-ai înjunghiat?
 - Nu, nu el acela.
 - Dar nu aveai cum să-l vezi!
- Faţa-palidă numai cu ochi vede, dar indian şi cu mâini vede. Cu degetele sigur recunoşteam dacă era cornel.
- Atunci era însoţit de un altul și pe acela l-ai doborât tu.
- Asta adevărat. Acum aici așteptăm până vine cornel înapoi.

Tramp-ii se întreţineau cu multă vioiciune. Sporovăiau despre tot felul de lucruri, numai nu despre ce i-ar fi putut interesa pe cei doi la pândă, până când unul dintre ei spuse totuși:

— Aş vrea să ştiu dacă bănuiala colonelului se adeverește. Ar fi supărător că *rafter*-ii să nu se mai afle

aici.

- Ba sunt încă aici și chiar aproape de tot răspunde un altul. Așchiile de lemne aduse de apă sunt încă proaspete. Sunt de ieri, cel mult de alaltăieri.
- Dacă-i aşa, trebuie să ne mai retragem, fiindcă aici suntem atât de aproape de indivizii ăștia, încât ne-ar putea zări şi doar nu vrem să fim văzuţi. De fapt, cu ei n-avem nimic. Nu vrem decât să punem mâna pe Tom-cel-Negru şi să-i luăm banii.
- Dar n-o să reuşim interveni un al treilea. Credeţi cumva că *rafter*-ii n-or să ne remarce dacă ne retragem puţin? Lăsăm doar urme ce nu pot fi şterse. Şi dacă ne trădăm prezenţa, s-a zis cu planul nostru!
 - Ba deloc! Îi împuşcăm până la unul!
- Ei nu, c-or să se așeze unul lângă altul și or să se lase împuşcati! I-am dat colonelului sfatul cel mai bun cu putintă, dar n-a vrut să mă asculte. În est, în mările orașe, păgubașul se duce la poliție și-i lasă ei sarcina să-l descopere pe hoţ. Aici, în vest, însă, fiecare își face singur dreptate. Sunt convins că am fost urmăriți măcar o bucată de drum. Si cine credeti că s-o fi luat după noi? În orice caz, numai acei dintre pasagerii vaporului care se pricep la așa ceva, adică Old Firehand, Tom-cel-Negru și poate cel mult această ciudată mătusă Droll. Trebuia să-i asteptăm și nu ne-ar fi venit greu să luăm banii lui Tom. Dar în, loc să fi făcut așa, am tot călărit nebunește și acuma stăm aici, la Râul Black-Bear, fără să stim dacă punem mâna pe bani. Si că acum colonelul umblă în toiul nopții prin pădure în căutarea *rafter*-ilor, e pur și simplu stupid. Putea aștepta până mâine și...

Se întrerupse brusc, căci omul de care vorbea ieșea în clipa aceea dintre copaci și pășea spre focul de tabără. Văzu că se uită toți plini de curiozitate la el, își scoase pălăria, dădu cu ea de pământ și zise:

— Nu aduc veşti bune, camarazi. Am avut ghinion.

- Ghinion? Cum aşa? se auzi în jur. Unde-i Bruns? El de ce n-a venit?
- Bruns? răspunse "colonelul" așezându-se pe jos. Nu mai vine deloc. A murit.
 - A murit? Aiurezi? A fost accidentat?
- Da, a fost accidentat, nenorocitul, dar printr-un cuţit înfipt în inimă.

Această știre provocă o agitație de nedescris. Fiecare voia să știe cum și unde și, copleșit de întrebări "colonelul" nu mai ajungea la cuvânt. Ceru deci să se facă liniște, după care urmă:

— Bruns și cu mine bănuiam că *rafter*-ii sunt în susul apei și ne-am dus în direcția aceea. Era nevoie de multă precautie, altminteri puteam fi văzuti. De aceea înaintam foarte încet și ne-a prins noaptea. Eu ziceam să ne întoarcem, dar Bruns s-a împotrivit. Descoperisem mai multe urme din care mi-am dat seama că ne aflăm la locul de pornire al plutelor. Dânsul sustinea că o să-i mirosim pe rafter-i, fiindcă și ei trebuie să fi aprins un foc, de n-ar fi decât ca să se apere de tântari. Lucrul s-a și adeverit, am simtit după puțin timp un miros de fum și pe malul înalt al râului se zărea o usoară lumină, ca de la un foc a cărui strălucire răzbate printre tufe și copaci. Am urcat malul și ne-am pomenit cu focul în fata noastră. Ardea înaintea unei cabane și, în jurul, flăcărilor, sedeau rafter-ii, douăzeci la număr, exact cât noi. Ne-am furișat mai aproape. Eu am rămas culcat sub un copac, iar Bruns s-a târât până-n spatele cabanei. Nici n-am mai apucat să auzim ce vorbeau, când au sosit doi străini, nu rafter-i, ci străini. Şi pe toți dracii, erau cei doi indieni de pe *Dogfish!*

Cei din bandă se arătară uluiți de această veste. Dar fură de-a dreptul consternați când aflară ce le povestise căpetenia Tonkawa oamenilor din pădure. După care, Brinkley continuă:

— L-am văzut pe indian stingând focul, apoi au vorbit atât de încet, că n-am mai putut pricepe nimic. Atunci am

vrut s-o iau din loc, dar trebuia, bineînțeles, să-l aștept pe Bruns. Deodată, am auzit un țipăt atât de groaznic și de înfiorător, că m-a străpuns până-n măduva oaselor. Venea dinspre partea cabanei, după care se ascunsese Bruns. M-a apucat frica pentru el si m-am furisat deci în jurul taberei, până la cabană. Era o beznă că nu puteam înainta decât pe pipăite. Pe neașteptate, mâna mea a dat de un trup omenesc zăcând într-un lac de sânge. După îmbrăcăminte, mi-am dat seama că era Bruns și m-am speriat groaznic. Fusese înjunghiat în spate și cuțitul trebuie să-i fi pătruns până-n inimă. Ce puteam să fac? I-am golit buzunarele, iam luat cuțitul și revolverul, iar pe el l-am lăsat să zacă acolo. Când am ieşit iar de după casă, am văzut că *rafter*-ii se retrăseseră înăuntru, așa că am șters-o în grabă. Şi acum nu mai avem timp de pierdut, trebuie s-o luăm din loc numaidecât!

- De ce? fu întrebat.
- Cum de ce? N-aţi auzit că roşii ăştia ştiu unde ne e tabăra? Fără îndoială că vor să ne atace. Cum însă trebuie să-şi zică şi ei că vom remarca absenţa celui mort şi că deci vom intra la bănuială, e posibil să vină foarte curând. Dacă ne lăsăm surprinşi, suntem pierduţi. Aşa că trebuie să pornim deîndată şi să renunţăm la banii *rafter*-ilor. Este cel mai cuminte lucru şi...

Se întrerupse și făcu un gest de surpriză.

— Ce ai? îl întrebă unul. Hai, continuă!

"Colonelul" se ridică fără să răspundă. Şezuse aproape de locul unde erau ascunși cei doi. Când privirea missourianului se oprise asupra "colonelului", o agitație neobișnuită pusese stăpânire pe el și luase și mai mari proporții la auzul vocii sale. Nu mai putu sta liniștit locului și înainta tot mai mult prin stuf. Ochii îi scânteiau și stăteau parcă să-i iasă din orbite. În surescitarea lui, uită de orice precauție și nici nu băgă de seamă că-și scosese capul aproape cu totul din stufăriș.

- Nu te arăta! îi șopti căpetenia și-l trase înapoi. Dar era prea târziu, căci "colonelul" zărise capul. De aceea își întrerupse vorba și se ridică repede, să-l facă inofensiv pe cel ce pândea. Procedă însă cu multă șiretenie, spunând:
- Mi-am adus tocmai aminte că acolo, la cai mai a... hai, veniți cu mine, voi doi!

Făcu semn celor doi bărbaţi din dreapta şi din stânga lui. Când se ridicară în picioare, dânsul le şopti:

— Mă prefac numai, fiindcă aici, în spatele nostru, e pitit cineva, un *rafter*, de bună seamă, care ne pândește din stuf. Dacă observă că l-am zărit, fuge. De cum mă arunc asupra lui, puneți și voi imediat mâna pe el! În felul ăsta îl prindem înainte să se poată apăra sau să dea în mine. Așadar, înainte!

Se întoarse cu iuțeala fulgerului și făcu un salt în direcția capului pe care-l zărise.

Căpetenia Tonkawa era însă un bărbat prevăzător, încercat și ager. Îl văzuse pe "colonel" ridicându-se și discutând în șoaptă cu ceilalți doi și observase că unul dintre ei făcuse fără să vrea o mișcare îndărăt. Oricât de neînsemnat și de stăpânit fusese gestul, pentru Ursul-cel-Mare era suficient. Îl atinse cu mâna pe bătrânul *rafter* și-i șopti:

— Repede plecăm! Cornel văzut pe tine şi vrea prinde. Hai!

În aceeași clipă se întoarse și, fără să se ridice de la pământ, se repezi după tufă alăturată. Totul se petrecuse în cel mult două secunde. Dar atunci auzi în spatele său acel "Înainte!" al lui Brinkley și, când se uită îndărăt, îl văzu cum se aruncă asupra missourianului, pildă ce fu urmată imediat de cei doi *tramp*-i.

Bătrânul Blenter, cu toată vestita lui prezență de spirit, fusese totuși luat prin surprindere. Cei trei, trântiți deasupra lui sau cu genunchii pe el, îi imobilizau brațele și picioarele, iar ceilalți părăsiră focul și se apropiară în grabă. Indianul își scosese cuțitul și se pregătea să sară în

ajutorul bătrânului, dar își dădu seama că nu le-ar putea ține piept, dată fiind covârșitoarea lor superioritate numerică. Se văzu deci silit să se mulţumească doar să observe ce se întâmpla cu missourianul și apoi să-i înștiințeze pe *rafter*-i. Dar, ca să nu fie descoperit el însuși, părăsi poteca croită prin stuf, se dădu tot târându-se mult mai la o parte și se ascunse după un tufiș.

Când îl zăriră pe cel prins, *tramp-*ii începură să vocifereze, dar "colonelul" le porunci să tacă:

— Linişte! Nu putem şti dacă nu mai sunt şi alţii prin apropiere. Ţineţi-l bine! Mă duc să văd.

Făcu ocolul taberei și, spre liniștirea lui, nu zări pe nimeni. În timp ce patru oameni îl țineau strâns pe bătrân, Brinkley se plecă asupra lui, sa-i vadă fața. O cercetă îndelung, cu privirea ascuțită și îngândurată. Apoi zise:

— Măi, parcă te-aş cunoaşte! Unde naiba te-am mai văzut?

Bătrânul se feri să i-o spună. Ura clocotea în pieptul lui, dar se silea să pară cât mai indiferent.

- Da, cred că te-am mai văzut repetă "colonelul". Cine eşti? Faci parte dintre *rafter*-ii care lucrează acolo sus?
 - Da, răspunse prizonierul.
 - Ce tot pândeai pe-aici? De ce ne spionezi?
- Ciudată întrebare! Nu cumva e oprit aici, în vest, să te uiți la oamenii de care dai? Mai degrabă cred că e o poruncă a necesității s-o faci. Sunt pe-aici destui oameni de care trebuie să te ferești.
- Ai auzit ce-am vorbit între noi, așa că ai aflat cine și ce suntem.
- N-am auzit nimic. Eram jos, la râu şi voiam să mă întorc în tabără. Atunci am zărit focul vostru şi bineînţeles că m-am apropiat să văd cine poposeşte aici. Nici n-am mai avut vreme să aud ce se vorbea, căci am fost neprevăzător și m-ati prins.

Spera ca Brinkley să nu-l fi observat sus, la cabană. Dar se înșela, căci roșcovanul îi răspunse batjocoritor:

- Astea-s fleacuri! Te-am văzut adineauri nu numai stând cu *rafter*-ii laolaltă, dar te-am și auzit vorbind, așa că te știu acum. Recunoști că ești cu ei?
 - Nici prin gând nu-mi trece! Am spus adevărul!
 - Ai fost deci singur aici?
 - Da.
 - Şi susţii că n-ai auzit nimic din ce vorbeam noi?
 - Nici un cuvânt!
 - Cum te cheamă?
- Adams minţi missourianul, gândindu-se că are toate motivele să-şi ascundă adevăratul nume.
- Adams repetă îngândurat "colonelul". Adams! Nam cunoscut nici un Adams cu o mutră ca a ta. Şi, totuşi, parcă ne-am mai întâlnit noi undeva.
- Nu stărui bătrânul. Şi acum daţi-mi drumul! Nu vam făcut nimic şi nădăjduiesc că sunteţi nişte westmeni cinstiţi şi că lăsaţi în pace pe alţi oameni cinstiţi.
- Da, suntem într-adevăr cinstiţi, nişte bărbaţi care nu calcă legile râse roșcatul. Dar mai adineauri aţi înjunghiat pe unul de-ai noştri şi după legile vestului, asta cere răzbunare, sânge pentru sânge, viaţă pentru viaţă. Şi fii tu cine-i fi, dar s-a zis cu tine!
 - Cum? Vreţi să mă ucideţi?
- Exact, aşa cum l-aţi ucis şi voi pe camaradul nostru. Mai rămâne de discutat dacă mori de cuţit, ca şi dânsul, sau dacă te înecăm în râu. Multe mofturi n-o să facem cu tine. N-avem timp de pierdut! Să punem repede la vot! Astupaţi-i gura. Să nu poată striga. Cine e pentru aruncatul în apă să ridice mâna!

Acest îndemn fusese adresat bandiților și majoritatea votă pe loc pentru.

— Aşadar, îl înecăm! hotărî "colonelul". Legaţi-i bine braţele şi picioarele, să nu poată înota! apoi repede în apă cu el, pe urmă, plecarea, până nu vin oamenii lui!

În timpul acestei "proceduri", bătrânul missourian fusese ținut strâns de câțiva *tramp*-i. Acum urma să i se lege mai întâi gura. Știa că indianul nu avusese timp să ajungă până la *rafter*-i, deci nu se putea aștepta la ajutor. De aceea făcu ceea ce oricare altul ar fi făcut în locul lui. Se zbătea din răsputeri și începu să strige după ajutor. Chemarea străbătu liniștea nopții până-n depărtări.

— All lighnings! blestemă roșcatul mânios. Nu-l lăsați să strige! Dacă nu sunteți în stare să-l stăpâniți, îl fac eu să tacă! Fiți atenți!

Puse mâna pe armă și o ridică, să dea cu patul puștii în capul bătrânului. În clipa aceasta, însă, se desprinse din desiș o umbră uriașă. O izbitură puternică îl nimeri din plin pe Brinkley și-l întinse pe spate, la pământ...

Puţin înainte de a se fi înserat, patru călăreţi veneau pe urmele *tramp*-ilor şi anume: Old Firehand, Tom-cel-Negru, mătuşa Droll şi tânărul Fred. Urmele îi duceau printre copaci. Ele se desluşeau cu destulă uşurinţă, dar nu li se putea stabili vechimea. Abia când dădură de un luminiş acoperit de iarbă, Old Firehand descălecă şi le examină, fiindcă firele de iarbă erau mai grăitoare decât muşchiul mărunt din pădure. După ce privise cu atenţie amprentele, zise:

- Haimanalele se află cam la o milă și ceva înaintea noastră, fiindcă urma a fost lăsată abia acum o jumătate de oră. Trebuie deci să dăm pinteni cailor.
 - Pentru ce? întrebă Tom.
- Ca să ajungem în apropierea bandiţilor până nu s-a înnoptat încă și să aflăm unde-și așează tabăra.
- Dar asta nu-i primejdios pentru noi? O să poposească desigur înainte de a se lăsa întunericul și putem să ne așteptăm să le cădem în brațe.
- De asta nu mă tem, chiar dacă presupunerea dumitale ar fi îndreptățită, fiindcă nu-i putem ajunge din urmă înaintea apusului soarelui. Din anumite semne trag concluzia că nu sunt departe de *rafter*-ii pe care vrem să-i

avertizăm. E deci preferabil să ştim întâi unde poposesc *tramp*-ii. Şi de aceea e necesar să ne grăbim. Altminteri ne apucă noaptea, iar până dimineaţa câte nu se pot întâmpla! Dumneata, Droll, ce părere ai?

Discuţia se desfăşurase pe nemţeşte, aşa că Droll răspunse în dialectul său:

— Ai exprimat în totul părerea mea. Dacă înaintăm repede, îi prindem mai degrabă. Dacă înaintăm mai încet, îi prindem mai târziu. Deci, domnii mei, hai la trap să se zguduie copacii?

Cum pădurea nu era prea deasă, putură da frâu liber cailor. Dar şi vagabonzii se folosiseră de lumina zilei şi se opriseră abia când îi silise întunericul. Dacă Old Firehand nu s-ar fi luat după urmele lor şi s-ar fi ţinut de cursul râului, ar fi dat de semnele trecerii celor doi indieni Tonkawa care aveau un avans însemnat faţă de ei.

Când se întunecase de-a binelea și urmele de copite aproape că nu se mai vedeau, Old Firehand descălecă din nou, ca să le cerceteze. Rezultatul fu:

— Am scos o jumătate de milă. Dar, din păcate și tâlharii au călărit repede. Să încercăm totuși să-i ajungem. Descălecați! Trebuie să ne urmăm drumul pe jos și să ne ducem caii de dârlogi.

Întunericul se lăsa însă foarte repede și urmele nu se mai vedeau deloc. Cei patru se opriră.

- Şi acum? întrebă Tom. Suntem nevoiţi să rămânem aici.
- Ba deloc! se împotrivi Droll. Dăm frumușel tot înainte, până-i nimerim!
 - Dar o să ne audă venind.
- Nu, că mergem uşurel. Pe mine nu m-aud și nici nu mă prind ei. Nu ești de aceeași părere, domnule Firehand?
- Pe de-a-ntregul confirmă vânătorul. Prudenţa însă ne opreşte să mergem în direcţia urmelor. S-o luăm mai spre dreapta, depărtându-ne de râu. Atunci îi avem pe

indivizi între noi și apă și le zărim focul înainte ca ei să ne observe.

- Dar dacă n-au aprins nici un foc? Se interesă Tom.
- Atunci simţim mirosul cailor lor răspunse Droll. În pădure îi adulmecăm mai uşor decât pe-afară, în câmp deschis. Pe mine nasul nu mă-nşeală niciodată. Hai, deci, so luăm la picior mai departe şi mai spre dreapta.

Old Firehand porni înainte cu calul după el și ceilalți îl urmară unul după altul. Râul făcea în acel loc o cotitură destul de largă spre stânga. Prin urmare, se depărtară prea mult de mal, lucru de care Old Firehand își dădu imediat seama, pământul fiind aici mai puţin umed, așa că se îndreptă din nou mai spre stânga. Deodată, simţi miros de fum și se opri. În spatele lui, Droll adulmecă și el, trăgând pe nas și apoi zise:

— Ăsta-i fum. Vine de acolo-încoace. Deci trebuie s-o luăm dincoace-ncolo. Dar să băgăm de seamă! Mi se pare că e un loc mai luminos în faţa noastră. Asta nu poate proveni decât de la foc.

Dădu să pornească, dar se opri, căci auzul său ascuţit prinse nişte paşi apropiindu-se. Îi auzise şi Old Firehand odată cu răsuflarea precipitată a celui ce venea. Dădu drumul dârlogilor şi înainta niţel. Auzul îi spunea că omul trebuia să treacă prin faţa lui. În bezna nopţii şi a pădurii, abia vizibil chiar şi pentru ochii experimentaţi ai vânătorului, se ivi o siluetă care voia să se furişeze mai departe.

- Stai! porunci el cu voce înăbuşită. Cine eşti?
- *Şai nek-enoch, şai kopeia* nu ştiu nici eu, nimeni! răspunse cel întrebat, încercând să scape din strânsoare.

Până şi cel mai neînfricat bărbat se sperie dacă se pomeneşte, noaptea în pădure, apucat pe neaşteptate de două mâini puternice. În asemenea clipe de spaimă, oricine se folosește fără să vrea de limba lui maternă. Așa și cel pe care Old Firehand îl ţinea strâns. Vânătorul înţelese însă cuvintele şi spuse uimit:

— Păi ăsta e Tonkawa! Ursul-cel-Mare și fiul său sunt înaintea noastră. Nu cumva... ei, spune, cine ești?

Acum omul renunță să se împotrivească. Recunoscuse vocea marelui vânător și, în englezeasca lui stâlcită, răspunse precipitat:

- Eu Nintropan-hauey, tu Old Firehand. Asta foarte bine! Mulți oameni cu tine?
- Aşadar, totuşi Ursul-cel-Mare! Fericită întâlnire! Da, sunt Old Firehand. Mai am trei inşi cu mine şi ne-am adus şi caii. Ce tot faci pe-aici? Bandiţii sunt pe-aproape. Bagă de seamă!
- Văzut pe ei. *Tramp*s prins bătrân Missouri-Blenter. Vrea ucide pe el. Eu fuge la *rafters*, aduce ajutor. Atunci Old Firehand prins pe mine.
- Vor să ucidă un *rafter*? Atunci trebuie să-i oprim. Dar unde sunt?
 - Acolo, în spate al meu, unde lumină prin copaci.
 - E și roșcovanul de "cornel" cu ei?
 - Da, acolo este.
 - Unde-şi ţin caii?
- Dacă Old Firehand spre ei, atunci caii stau la dreapta, înainte de ajungem la foc.
 - Dar *rafter*-ii unde se găsesc?
- Sus, pe deal. Ursul-cel-Mare fost la ei și vorbit cu dânșii.

Indianul le povesti în fugă cele întâmplate, la care Old Firehand observă:

— Dacă a fost ucis un *tramp*s, fără îndoială că o să vrea să-l ucidă în schimb pe missourian. Noi patru o să legăm caii aici și o să ne grăbim să zădărnicim omorul. Tu, însă, dă fuga la *rafter*-i și adu-i repede încoace!

Indianul se depărta în goană. Cei patru își legară caii de copaci și porniră pe cât puteau de repede spre tabăra bandiților. Peste puțin, se făcu mai lumină printre arbori și apoi zăriră para focului. La dreapta, într-o rariște văzură caii *tramp*-ilor. Acum cei patru se întinseră la pământ și se

apropiară târâş de foc. Old Firehand se întorsese tocmai spre băiatul Fred, să-i spună să se ducă la cai şi să tragă în fiecare bandit care ar încerca să încalece şi să dispară. Dar nu rostise încă primele cuvinte, că răsună un ţipăt puternic, pătrunzător. Era ţipătul mai sus-amintit al bătrânului missourian.

— Îl omoară! strigă Old Firehand. Pe ei! Nici o milă pentru cine se opune!

Se ridică și se avânta spre foc. Azvârli în lături doi-trei bandiți ce-i stăteau în cale și se repezi la roșcovan, care tocmai se pregătea să lovească. Sosise exact la timp și-l doborî pe "cornel" cu patul puștii. Alți doi-trei *tramp*-i, ocupați să-l lege pe missourian și să-i pună căluș, căzură sub următoarele lui lovituri. Apoi, zvârlind pușca încă încărcată, scoase revolverul și trase asupra celorlalți dușmani. Între timp, uriașul nu pronunțase un singur cuvânt și nu scosese nici un sunet.

Cu atât mai multă gălăgie făceau ceilalţi trei. Tom-cel-Negru se repezi ca o furtună în rândurile *tramp*-ilor şi începu să-i lovească cu patul puştii, ocărându-i, batjocorindu-i şi ameninţându-i de mama-focului. Fred, adolescentul de şaisprezece ani, îşi descărcase mai întâi puşca în ei, o aruncă apoi şi scoase revolverul. Trăgea glonţ după glonţ, în timp ce ţipa din răsputeri, spre a mări spaima celor atacaţi.

Dar cel mai tare se auzea glasul strident și piţigăiat al mătuşii Droll. Fenomenalul vânător tuna și fulgera cât o duzină de oameni dezlănţuiţi. Mişcările îi erau atât de repezi, încât nici un duşman nu l-ar fi putut ţinti cu precizie. E drept că nici nu încerca vreunul. *Tramp*-ii erau așa de uluiţi de acest atac neaşteptat, că nici nu se gândiseră la început să opună rezistenţă, şi, când îşi reveniră, cei scăpaţi neatinşi, văzând atâţia morţi, răniţi sau zăcând leşinaţi pe jos, socotiră că cel mai cuminte lucru era să dea bir cu fugiţii. O luară la goană fără să-şi dea seama că ei sunt în număr mai mare decât atacanţii,

derutați fiind de țipetele mătușii Droll. Din clipa în care Old Firehand dăduse prima lovitură și până la fuga răufăcătorilor care scăpaseră teferi, nu trecuse nici măcar un minut.

— După ei! strigă Old Firehand. Eu rămân pe loc. Nu-i lăsați să ajungă la cai!

Tom, Droll şi Fred, scoţând mereu urlete sălbatice, porniră în fuga mare înspre locul unde văzuseră caii. Bandiţii care fugiseră cu gândul să încalece nu apucaseră să ajungă până acolo, aşa că se năpustiră în adâncul pădurii.

În răstimpul acesta, rafter-ii așteptau sus, în cabana lor, reîntoarcerea missourianului și a căpeteniei Tonkawa. Când auziră împușcăturile jos, în valea râului, se gândiră că cei doi sunt în primejdie. Puseră mâna pe arme, părăsiră cabană și, în măsura în care întunericul o permitea, alergară înspre partea de unde porniseră împușcăturile, strigând cât îi ținea gura, ca să-i sperie pe tâlhari. În fruntea rafter-ilor alerga Ursul-cel-Mic, a cărui voce răsunătoare se auzea din când în când, îndrumându-i astfel pe ceilalți, să nu piardă direcția. Nu parcurseseră nici jumătatea drumului, când se auzi în fața lor o altă voce și anume cea a Ursului-cel-Mare.

— Repede veniţi! strigă el. Old Firehand aici şi trage în tramps. Numai trei oameni la dânsul. Ajutăm pe el!

4. Scăpat de pedeapsă

Când *rafter*-ii apărură jos, la râu, Old Firehand, Tom, Droll, Blenter şi Fred şedeau liniştiţi la focul *tramp*-ilor, de parc-ar fi fost aprins special pentru dânşii şi nu s-ar fi întâmplat absolut nimic neobişnuit. De o parte zăceau morţii, iar de o alta tâlharii răniţi sau prinşi, printre ei şi roşcovanul "colonel".

- Ei, drăcie! exclamă primul dintre noii sosiți, adresându-se bătrânului missourian. Te credeam în primejdie și tu șezi aici sănătos și vesel!
- Da răspunse bătrânul zâmbind. Urma, firește, să fiu expediat pe lumea cealaltă. "Colonelul" era gata să mă miruie în cap cu patul puștii, când au venit acești patru gentlemeni și m-au scos din încurcătură. Treabă făcută la repezeală și bine! Aţi putea învăţa ceva de la ei, boys!
 - Şi... Old Firehand e într-adevăr de faţă?
- Da, uite-l aici! Priviţi-l şi strângeţi-i mâna! O merită. Închipuiţi-vă, trei bărbaţi şi un băiat se aruncă asupra a alţi douăzeci şi, fără să se aleagă nici măcar cu o zgârietură, ucid nouă dintre ei şi prind şase!

La aceste cuvinte, Blenter se ridicase de la foc. Ceilalţi făcură la fel. *Rafter*-ii rămaseră respectuoși la o oarecare distanţă privind spre statura uriaşă a lui Old Firehand. Acesta îi îndemnă să se apropie şi le întinse mâna pe rând. Pe cei doi Tonwaka îi întâmpină cu deosebită atenţie, spunându-le:

- Frații mei roșii au dovedit mare iscusință în urmărirea *tramp-*ilor, ceea ce mi-a uşurat mult sarcina.
- Lauda fratelui meu alb mai multă cinste decât merită noi — răspunse cu modestie Ursul-cel-Mare. *Tramp*s lăsat urmă cât cireada bizoni. Cine nu vede orb este. Dar "cornel" unde? Şi la el mort?

— Nu, trăiește. Lovitura puștii mele l-a buimăcit doar. Apoi și-a revenit și l-am legat. Uite-l acolo.

Arătă cu mâna înspre locul unde zăcea Brinkley. Indianul se duse într-acolo, scoase cuțitul și zise:

- Dacă fața-palidă nu murit de la lovitură, moare acum de cuțit! El lovit mine, luăm tot sânge de la el!
- Stai! strigă bătrânul missourian, apucând braţul ridicat al căpeteniei. Omul ăsta e al meu!

Ursul-cel-Mare se întoarse, îl privi grav și-l întrebă:

- Şi tu vrei răzbunare pe el?
- Da și încă ce răzbunare!
- Sânge?
- Sânge şi viaţa!
- De când?
- De mulţi, mulţi ani. Mi-a biciuit nevasta şi ambii mei feciori până i-a omorât.
- Tu nu înșeli pe mine? întrebă indianul, căruia îi venea greu să renunțe la răzbunarea impusă de legile preriei, care-i impuneau însă și renunțarea în favoarea celui ce avea întâietate.
- Nu, e cu neputință să mă-nșel! L-am recunoscut imediat! O mutră ca a lui nu se uită atât de ușor.
 - Deci tu omori pe el?
 - Da, fără milă şi fără îndurare.
- Atunci Nintropan-hauey retrage, dar nu de tot. Cornel dat la el sânge și la tine viața. Tonkawa nu are voie lăsăm nepedepsit. El ia așadar urechile. Tu de acord?
 - Hm! Dar dacă nu accept?
 - Atunci Tonkawa omoară imediat pe el.
- Bine, atunci i-ai urechile. N-o fi creştinesc să admit asta, dar durerile pe care mi le-a pricinuit te fac să aplici legea preriei, nu a milei, care cruţă şi un asemenea răufăcător.
 - Deci, urechi mie și iau la mine imediat.

Căpetenia îngenunche lângă "colonel", spre a-și îndeplini intenția. Când criminalul văzu că-i lucru serios

începu să țipe.

- Ce vă trece prin cap, domnii mei! Asta-i treabă de creştin? Ce v-am făcut ca să îngăduiţi acestui păgân cu piele roşie să-mi mutileze capul?
- Despre ce mi-ai făcut mie vorbim noi pe urmă îi răspunse rece și grav missourianul.
- Iar ceea ce avem noi, ceilalţi, să-ţi reproşăm, o să-ţi arăt chiar acum adăugă Old Firehand. Nu ţi-am cercetat încă buzunarele. Ia să vedem ce se găseşte acolo!

Făcu un semn lui Droll și acesta goli buzunarele prizonierului. Printre alte multe obiecte, dădu de portvizitul *tramp*-ului. Când îl deschise, se constată că mai conținea încă întreaga sumă, în bancnote, furată inginerului.

— Aha, încă n-ai împărțit banii cu oamenii tăi! zâmbi Old Firehand. Asta-i o dovadă că ei aveau mai multă încredere în tine decât am avut noi. Eşti un hoţ şi poate chiar mai mult. Nu meriţi îndurare. Ursul-cel-Mare să facă cu tine ce doreşte.

Brinkley scoase un ţipăt de groază. Dar căpetenia nu se sinchisi de asta, îl apucă de păr şi din două tăieturi repezi şi sigure, îi reteză ambele urechi şi le aruncă în râu.

- Aşa! făcu indianul. Acum Tonkawa răzbunat, poate pleca mai departe pe cal.
- Acum? întrebă Old Firehand. Nu vrei să mai mergi cu mine, sau să rămâi măcar peste noapte la noi?
- Tonkawa nepăsător dacă zi sau noapte. Ochii lui buni, dar timpul său scurt. El pierdut multe zile urmărește cornel. Acum el călărește zi și noapte, spre wigwam al său. El prieten bărbaţi albi. El mare prieten și frate cu Old Firehand. Marele Spirit dea mereu mult praf de puşcă și multă carne la feţe-palide care fost prietenos cu Tonkawa. Howgh!

Îşi atârnă puşca de umăr şi se depărtă. Fiul lui făcu la fel, şi-l urmă. Amândoi se topiră în beznă.

— Dar unde-şi au caii? se interesă Old Firehand.

- Sus, la cabana noastră răspunse missourianul. Se duc bineînțeles să-i ia. Dar mă întreb dacă vor nimeri prin pădurea seculară, acum, noaptea...
- Fii fără grijă! interveni vânătorul. Cunosc ei drumul, altfel ar fi rămas. Să-i lăsăm deci să plece și să ne vedem de treburile noastre...
 - Ce facem cu morții și cu prizonierii?
- Pe morți îi aruncăm în apă, iar pe ceilalți îi judecăm după vechea datină a vestului. Dar mai întâi să ne convingem că nu ne amenință nici o primejdie din partea celor fugiți.
- O, sunt atât de puţini, că n-avem a ne teme de ei! Probabil c-au fugit cât de departe au putut. De altfel, putem face de gardă.

"Colonelul" zăcea lângă camarazii săi prinși și se văita de durere. Dar deocamdată nimeni nu se ocupa de el. Dinspre râu nu amenința nici o primejdie, iar în partea cealaltă postară, spre mai multă siguranță, câteva străji. Old Firehand trimise după caii rămași în urmă, apoi se putea institui tribunalul preriei.

Deliberară mai întâi cu privire la complicii "colonelului". Nu exista nici un indiciu că ar fi făcut un rău vreunuia dintre cei de față. Pentru ceea ce puseseră la cale, rănile primite și pierderea cailor și armelor puteau fi considerate ca suficientă pedeapsă. Urma să fie păziți cu strășnicie peste noapte și dimineața să li se dea drumul. Li se dădu voie să-și îngrijească reciproc rănile.

Apoi veni rândul făptaşului principal, "colonelul". Zăcuse până atunci în întuneric și acum fu adus în apropierea focului. Nu-l luminase încă bine raza flăcării, că băiatul Fred scoase un ţipăt ascuţit, sări şi se repezi înspre Brinkley şi, aplecându-se asupra lui, îl scrută de parc-ar fi vrut să-l fulgere din ochi şi apoi strigă, întorcându-şi capul spre mătuşa Droll:

— El e! Ucigașul! Îl recunosc! Am pus mâna pe el! Droll se apropie și el repede și întrebă:

- Nu cumva te-nșeli? Nu poate să fie el! Mi se pare cu neputință!
- El e, absolut sigur! stărui băiatul. Uite ce ochi face! Nu citești în ei groaza de moarte? Se vede descoperit și presimte ce-l așteaptă.
 - Păi, dac-ar fi el, l-ai fi recunoscut încă pe vapor.
- Acolo nici nu l-am zărit. Pe *tramp*-i i-am văzut, dar pe el nu. Se vede că ședea așa încât să-l ascundă ceilalți.
- Probabil că așa a fost. Dar mai e ceva: mi l-ai descris pe făptaș cu plete negre, iar ăsta are părul roșu, scurt și aspru.

Băiatul nu răspunse pe loc. Duse mâna la frunte, clătină din cap, se dădu cu un pas înapoi și, în cele din urmă, reluă mai puţin sigur:

- Ce-i drept, așa e! La față e neschimbat, dar părul îi e cu totul altfel.
- Trebuie să fie o confuzie, Fred. Oamenii se aseamănă între ei. Dar un păr negru nu se poate preface în roşu.
- Asta, bineînţeles că nu interveni bătrânul missourian. Dar părul negru îl poţi râde şi purta în locul lui o perucă roşie.
 - Oare să fie o perucă? întrebă ezitând Droll.
- Bineînţeles! Eu nu m-am lăsat păcălit de părul roşu. Omul pe care-l caut de atâta amar de vreme, ucigaşul soţiei şi copiilor mei, avea şi el o chică neagră şi cârlionţată. Individul ăsta de aici are părul roşu şi totuşi susţin sus şi tare că el e cel căutat. Poartă o perucă.
- Cu neputință! rosti Droll. N-ați văzut cum l-a apucat adineauri indianul de păr când i-a tăiat urechile? Dacă individul ar purta păr fals, i l-ar fi scos de pe cap!
- *Pshaw!* E o perucă bine lucrată și perfect prinsă. O să vă dovedesc imediat.

"Colonelul" zăcea la pământ, cu brațele și picioarele strâns legate. Din urechile lui ciuntite mai curgea încă sânge. Trebuie să-l fi durut tare de tot, dar el n-o lua în seamă. Toată atenția îi era îndreptată asupra spuselor celor doi. Dacă chipul lui exprimase până atunci deznădejde, acum se înfățișa cu totul altfel. Panica făcuse loc speranței, frica se transformase în batjocură, descurajarea se risipi în fața certitudinii izbânzii.

Bătrânul missourian era ferm convins că banditul poartă o perucă, îl așeză deci în capul oaselor, îl apucă de păr și trase cu putere, să-i smulgă presupusa perucă. Spre surprinderea sa, nu izbuti. Părul se ţinea bine; era un păr natural.

— *All devils!* Ticălosul are păr adevărat pe chelie! exclamă el mirat, făcând o mină atât de consternată, încât ceilalţi ar fi izbucnit în râs dacă împrejurarea n-ar fi fost atât de dramatică.

Chipul "colonelului" se strâmba într-un rânjet batjocoritor.

— Ei — făcu el plin de ură — mincinos şi defăimător ce eşti, unde e peruca? E uşor să învinuieşti un om numai pe temeiul unei asemănări cu un altul! Dovedeşte că eu sunt acela drept care vrei să mă iei!

Bătrânul missourian se uita când la el, când la Old Firehand și, în cele din urmă, îl rugă pe acesta, descumpănit:

- Spuneţi-mi, sir, ce să mai cred? Cel la care mă refer era într-adevăr brun şi cârlionţat, iar ăsta e roşcovan şi are părul ţepos! Şi totuşi aş putea jura de o mie de ori că el e ucigaşul acela. E cu neputinţă ca ochii să mă-nşele!
- Şi totuşi poţi greşi răspunse vânătorul. După cum s-ar părea, este o asemănare la mijloc care te înşeală.
 - Atunci nu mă mai pot încrede în bătrânii mei ochi!
- Deschide-i mai bine! îl luă în râs "colonelul". Să mă ia dracu' dacă știu ceva despre o mamă cu doi feciori de care susții că au fost biciuiți până la moarte!
 - Dar tu mă cunoști! Ai spus-o chiar tu adineauri!
- Ei şi dacă te-am văzut undeva, trebuie neapărat să fiu cel de care vorbeşti? Şi băiatul se înşeală. În orice caz,

omul de care spune el e unul și același cu al tău. Dar eu nici nu-l cunosc pe băiat, și...

Se opri brusc, ca și cum s-ar fi speriat sau mirat de ceva, își reveni însă în clipa următoare și continuă pe același ton:

— ...şi nici nu l-am întâlnit vreodată. Din partea mea, n-aveţi decât să mă învinuiţi, dar aduceţi dovezi. Dacă vreţi să mă osândiţi pe temeiul unei asemănări întâmplătoare şi să mă linşaţi, sunteţi nişte criminali de rând, lucru ce nu-l pot crede despre vestitul Old Firehand, sub ocrotirea căruia mă pun.

Faptul că se întrerupsese în mijlocul frazei nu fusese lipsit de motiv. Şedea acum cu spatele la cadavre, dar la început zăcuse chiar cu capul sprijinit de un trup neînsufletit. Când missourianul îl ridicase, punându-l să sadă, corpul rigid al celui mort se rostogolise usor, miscare neluată în seamă de nimeni, căci părea provocată de faptul că-și pierduse punctul de sprijin în clipa când roșcovanul își ridicase capul. Acum, trupul se afla în spatele lui, în afara bătăii focului. Dar omul acela nu era mort și nici măcar rănit. Făcea parte dintre cei pe care Old Firehand îi doborâse cu patul puștii. Sângele camarazilor săi morți îl stropise și pe dânsul, făcându-l să pară rănit. Când își revenise din buimăceală, se pomenise între morții cărora li se goliseră buzunarele și li se luaseră tocmai armele. Ar fi vrut să sară în picioare și să fugă, căci nu vedea decât patru dușmani, dar înspre râu nu se putea îndrepta, iar din partea cealaltă se auzeau strigătele rafter-ilor care se apropiau. Se hotărâse deci să aștepte un moment mai prielnic. Își scosese pe ascuns cuțitul și-l vârâse în mânecă. Missourianul se apropiase apoi de el, îl întorsese pe o parte si pe alta, îl luase drept mort, îi luase tot ce avea în buzunare și la cingătoare, și-l trăsese alături de celelalte cadavre.

De aci încolo *tramp*-ul observase cu ochii întredeschişi tot ce se petrecuse. Fiind crezut mort, nu fusese legat, putea deci în orice clipă să sară în picioare şi s-o ia la fugă.

Apoi, când "colonelul" fusese așezat peste trupul lui, îi venise pe loc ideea să-și elibereze șeful. După ce roșcovanul fusese ridicat în capul oaselor, presupusul mort se rostogolise după el, astfel că zăcea acum în spatele lui Brinkley, care avea mâinile legate la spate. În timp ce "colonelul" vorbea și atenția tuturor era îndreptată asupra lui, tramp-ul își scosese cutitul din mânecă și, cu o miscare prudență, îi tăiase legăturile, după care îi strecură mânerul cutitului în mâna dreaptă, ca să-și poată tăia repede și frânghiile de la picioare, spre a se ridica și a fugi pe neașteptate. Roșcovanul simțise tainica salvare, precum și mânerul cuţitului, îl apucase repede, fiind însă atât de uluit, încât pierduse pentru o clipă stăpânirea de sine și se oprise în mijlocul frazei. Dar numai pentru o tractiune de secundă. Apoi își continuă spusele și nimeni nu observă ce se petrecuse în spatele acuzatului.

Deoarece invocase lealitatea lui Old Firehand, acesta îi răspunse:

- În măsura în care am un cuvânt de spus, nu va avea loc o crimă, te poţi bizui pe asta. Dar tot atât de sigur este că nu mă las indus în eroare de roşeaţa părului tău. Poate că e vopsit!
 - Oho! Părul de pe cap se poate vopsi?
 - Fără îndoială confirmă cu seriozitate vânătorul.
- Nu cumva cu *ruddle [28]*? întrebă "colonelul" cu un râs forțat. Ce s-ar mai spălăci!
- Râzi tu cât vrei! N-o să-ţi mai baţi tu multă vreme joc! răspunse liniştit Old Firehand. Pe alţii îi poţi duce, dar pe mine nu!

Se duse apoi spre locul unde zăceau armele și obiectele celelalte luate de la morți și de la cei prinși, se plecă, ridică punga de piele care fusese agățată de cingătoarea "colonelului", și, în timp ce o deschidea, zise:

— Am mai cercetat eu și adineauri punga asta și am găsit în ea câteva lucruri al căror rost și întrebuințare nu-

mi erau prea limpezi. Acum însă parcă bănuiesc ceva.

Vânătorul scoase la iveală un flaconaș astupat, o pilă mică și o așchie de lemn lungă de un deget, de care mai era prinsă coaja, puse toate trei obiectele sub nasul roșcovanului și-l întrebă:

— La ce duci lucrurile astea cu tine?

Obrazul celui prins păli, totuși replică pe loc cu aceeași siguranță:

— E cam ciudat că marele Old Firehand se ocupă de asemenea mărunţişuri! Cine-ar fi crezut aşa ceva! Sticluţa conţine un medicament, pila este o unealtă indispensabilă oricărui westman, iar bucăţica de lemn a ajuns din întâmplare în pungă. Sunteţi mulţumit acum, sir?

Şi se uită în ochii vânătorului cu o privire ironică şi totuşi temătoare. Old Firehand răspunse în felul său serios şi precis:

- Da, sunt mulţumit, fireşte, nu de vorbele tale, ci de concluziile mele. Un *tramp* nu are nevoie de pile, cel puţin nu de una atât de mică. Una mare i-ar fi de mult mai mult folos. Sticluţa conţine pilitură păstrată în spirt, iar bucăţica asta de lemn, cum se vede după scoarţa ei, este o frântură de creangă a arborelui numit în botanică *Celtis occidentalis*. Apoi mai ştiu perfect că pilitura din acest lemn, conservată în alcool, poate vopsi în roşu cel mai întunecat păr. Aşa că... ce mai zici acum?
- Că nu-nțeleg nici un cuvânt din această savantă cuvântare replică mânios "colonelul". Tare-aș vrea să văd și eu pe omul căruia îi poate trece prin minte să-și vopsească frumosul păr în roșu ca la o vulpe. Individul ar avea un gust cu totul aparte!
- Gustul n-are ce căuta aici. Scopul contează. Un ins urmărit pentru crime grave își vopsește bucuros părul în roșu dacă prin asta își poate salva viața. Sunt convins că tu ești cel căutat și mâine dimineață, după ce se luminează, o să-ți cercetez mai îndeaproape capul și părul.

— Nu-i nevoie să așteptăm atâta — întrerupse Fred. Există un semn după care-l putem recunoaște. Când m-a doborât ucigașul și m-a călcat în picioare, i-am înfipt cuţitul în pulpa dreaptă, adânc, încât a intrat într-o parte și a ieșit vârful pe cealaltă, de a rămas cuţitul înfipt. Să-și dezvelească pulpa dreaptă. Dacă e același individ, trebuie să se mai cunoască cele două cicatrice.

Nimic nu-i putea fi mai binevenit roșcovanului decât această propunere. Dacă o acceptă, nu mai trebuia să-și taie singur frânghiile ce-i încătușau picioarele. De aceea se grăbi să primească:

— Well, tinere deştept! În cazul ăsta o să vă convingeți cu toții că vă înșelați. Dar pentru că vădești atâta inteligență, dă-mi voie să mă mir că ceri unui om legat fedeleş să-şi scoată pantalonii.

Zelul îl făcu pe Fred să se apropie în grabă de prizonier, îngenunche lângă el şi se apucă să umble la cureaua petrecută în jurul picioarelor "colonelului", la înălțimea pulpelor. După ce desfăcuse nodul, voia să suflece cracul drept al pantalonului de nanchin. Dar roșcovanul îl izbi cu picioarele cu atâta putere, încât zbură cât colo. În clipa următoare, Brinkley sări în picioare.

— Good bye, domnilor! Ne mai vedem noi și altă dată! strigă croindu-și drum la iuțeală, cu cuțitul ridicat amenințător, printre doi dintre *rafter*-i și alergând peste luminiș, înspre copaci.

Fuga prizonierului pe care-l crezuseră legat bine fu atât de neașteptată, pentru cei de faţă, încât toţi rămaseră împietriţi. Numai Old Firehand şi mătuşa Droll aveau o prezenţă de spirit care nu-i părăsea nici în situaţiile cele mai neobișnuite.

În clipa în care omul cu păr roşu se ridică în picioare și scoase cuţitul, Old Firehand își luase avânt ca să se repeadă asupra lui și să-l prindă. Dar dădu peste o piedică neprevăzută. *Tramp*-ul pe care-l crezuseră mort găsise că venise momentul să intervină. Cum atenţia tuturor era

îndreptată asupra colonelului, se gândea că ar putea fugi uşor acum. Sări deci şi el în picioare şi trecând pe lângă foc, se repezi să străpungă cercul format de *rafter*-i. În aceeaşi clipă, Old Firehand, care sărise peste foc, venea în zbor şi se ciocni cu vagabondul. Nu-i trebuiră nici două secunde ca să-l prindă, să-l ridice în aer şi să-l trântească cu toată puterea de pământ.

— Legaţi-l pe individul ăsta, care s-a prefăcut că-i mort! strigă şi se întoarse spre "colonel", care, datorită carambolului, avusese timp să iasă din cercul taberei. Old Firehand îşi ridică arma, ochi, gata să-l doboare cu un glonţ, dar îşi dădu seama că era imposibil să execute acest proiect, căci Droll alerga în urma evadatului şi-l proteja cu corpul său Într-un mod atât de perfect, încât glonţul l-ar fi nimerit pe Droll.

Roşcatul alerga ca să-şi salveze viaţa. Droll fugea după el cât putea de repede. L-ar fi ajuns cu siguranţă din urmă dacă n-ar fi purtat faimoasa "cămaşă de noapte" de piele. Această îmbrăcăminte era mult prea grea şi incomodă pentru o asemenea urmărire. Aşa că Old Firehand lăsă arma din mâini şi se repezi cu adevărate salturi de panteră în urma celor doi.

— Oprește-te, Droll! îi strigă în același timp primului urmăritor.

Droll însă nu-i luă în seamă apelul și continuă să alerge. Acum "colonelul" trecuse marginea cercului de lumină și dispăru în bezna dintre copaci.

- Oprește-te, Droll! mai strigă o dată Old Firehand, furios. Se afla acum doar cu trei sau patru pași în urma acestuia.
- Trebuie să-l prind, trebuie să-l prind! strigă mătuşa Droll agitat, cu vocea-i de falset și se repezi de asemenea printre copaci.

Atunci Old Firehand se opri din plină fugă, ca un cal de curse bine dresat care ascultă de frâu în plin galop, se întoarse și se înapoie încet, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. În jurul focului, ceilalți stăteau laolaltă în grupuri și priveau agitați înspre pădure, ca să vadă cum iese urmărirea.

- Ei, văd că vă întoarceți singur îl întâmpină de la distanță bătrânul din Missouri pe Old Firehand.
- După cum vedeţi răspunse acesta dând din umeri, cu calm.
 - N-a fost chip să-l prindeţi?
- Ba, ar fi fost chiar uşor, dacă *tramp*-ul ăsta afurisit nu s-ar fi amestecat și nu s-ar fi ciocnit cu mine.
- Ce poveste stupidă că ne-a scăpat tocmai banditul principal!
- Dumneata, dragă Blenter, ai mai puţine motive decât oricine să te plângi!
 - De ce tocmai eu?
 - Pentru că numai dumneata ești de vină.
- Eu? făcu bătrânul, mirat. Nu pricep. Cu tot respectul pentru dumneavoastră, *sir*, dar vă rog să-mi explicați cum vine asta.
- E foarte simplu. Cine l-a examinat pe mortul care a înviat aşa de subit?
 - Firește, eu.
- Şi l-ai luat drept mort. Cum i se poate întâmpla aşa ceva unui *rafter* şi vânător cu atâta experiență? Şi cine i-a golit buzunarele şi i-a luat armele?
 - Tot eu.
 - Dar cuţitul i l-ai lăsat!
 - N-avea cuţit.
- Îl ascunsese doar. După aceea a stat culcat în spatele "colonelului" și nu numai că a tăiat curelele cu care era legat, dar i-a și dat cuțitul.
 - Să fie într-adevăr așa, *sir?* Întrebă, jenat, bătrânul.
 - Întreabă-l chiar dumneata. Că doar e aici!

Blenter îi dădu un picior banditului legat și-l sili cu amenințări, să răspundă. Află că totul se petrecuse așa cum presupusese Old Firehand. Atunci se luă cu mâinile de cap, își răvăși supărat părul lung și cărunt și zise furios:

- Îmi vine să-mi trag palme! O asemenea prostie nu s-a mai făcut în toată America! Eu sunt de vină, numai eu! Şi mi-aş pune capul rămăşag că tipul e cel drept care l-am luat.
- Bineînţeles că el era, altfel ar fi aşteptat liniştit să-i examinăm piciorul. Dacă n-avea cele două cicatrice, nu i se putea întâmpla nimic, fiindcă noi nu-l puteam pedepsi pentru furtul banilor, căci, după legile preriei, păgubaşul trebuia să fie de faţă.

Acum se întoarse şi Droll, trecând ruşinat şi cu paşi şovăitori prin poiană. Urmărise fugarul, după părerea sa, o bună bucată de drum prin pădure, se lovise de copaci, apoi se oprise să asculte şi neputând desluşi nici o urmă de zgomot, se hotărâse să se întoarcă.

Old Firehand îl îndrăgise pe acest om năstrușnic și nu voia să-l facă de rușine de față cu *rafter*-ii. De aceea îl întrebă în limba germană:

- Dar bine, Droll, dumneata n-ai auzit ce ţi-am strigăt de câteva ori?
 - Ba am auzit eu ce mi-ai strigat! răspunse grăsunul.
 - Atunci de ce n-ai făcut așa cum ți-am spus?
 - Pentru că voiam să-l prind pe individ.
 - Pentru asta alergi în urma lui prin pădure?
- Păi cum era să fac altfel? Să fi alergat poate dânsul după mine?
- Firește că nu! râse Old Firehand. Dar ca să prinzi un om în pădure trebuie să-l vezi, sau cel puţin să-l auzi. Dacă alergi și dumneata, nu mai poţi auzi zgomotul făcut de paşii lui, mă-nţelegi?
- Asta, ce-i drept, nu e prea greu de priceput. Deci, trebuia să mă opresc?
 - Da.
- Sfinte Sisoie! Cine să vă mai priceapă? Dacă mă opresc, el fuge, iar eu pot să stau în același loc până-n ziua

de apoi! Sau credeţi poate că s-ar fi întors de bunăvoie ca să se arunce în bratele mele?

- Nu chiar așa și totuși cam așa. Pariez că a fost destul de deștept ca să nu se îndepărteze prea mult. S-a înfundat doar puţin în pădure și s-a ascuns după un capac ca să te lase să treci în goană prin dreptul lui.
- Ce? Cum? Să trec prin dreptul lui? Dacă e așa, apoi n-aș putea păți rușine mai mare!
- Cu siguranță s-a petrecut așa. De aceea ți-am strigat să te oprești. Îndată ce ne aflam în întuneric prin pădure, ne-am fi culcat pe jos să ascultăm. Cu urechile lipite de pământ, i-am fi auzit pașii și ne-am fi dat seama în ce direcție merge. Dacă s-ar fi oprit, am fi putut să ne apropiem tiptil. În privința târâtului fără zgomot, știu că faci o treabă bună.
- Cred şi eu răspunse Droll, măgulit de aceste cuvinte de laudă. Dacă stau şi mă gândesc, parcă-mi vine să cred că ai perfectă dreptate. Am fost prost, niţeluş cam tare prost. Dar poate că o dregem totuşi. Trebuie să aşteptăm până mâine dimineaţă şi să-i căutăm urmele. Dacă o luăm apoi pe dâra lăsată, probabil că-l ajungem din urmă.

Părerea asta le-o împărtăși *rafter*-ilor, după care bătrânul din Missouri declară:

- *Sir,* merg și eu cu dumneavoastră. Cai am capturat destui, așa că puteți să-mi dați și mie unul. Acest "colonel" roșcovan e omul pe care-l caut de atâția ani de zile. Acum iau parte la urmărirea lui, iar tovarășii mei n-or să mi-o ia în nume de rău că-i părăsesc. Și nici nu suferă vreo pierdere fiindcă ne-am apucat de treabă doar de curând.
- Îmi pare bine zise Old Firehand. De altfel, vreau să vă fac tuturor o propunere.
 - Ce anume?
- Să lăsăm asta pentru mai târziu. Acum avem ceva mai urgent de făcut. Trebuie să urcăm până la cabana dumneavoastră.

- De ce să nu stăm aici până dimineață, sir?
- Pentru că bunurile dumneavoastră sunt în pericol. De la "colonel" ne putem aștepta la orice. Se prea poate să-i vină ideea să dea pe la cabană.
- Drace! Asta mai lipsește! Acolo ne ținem uneltele și armele de rezervă, apoi praful de pușcă și cartușele. Trebuie să ne grăbim!
- Foarte bine! Ia-o înainte, Blenter, cu încă doi. Noi ceilalți, vă urmăm cu caii și prizonierii. O să ne luminăm calea cu făclii pe care le luăm de aici, din focul ăsta.

Vânătorul cel ager la minte îl judecase prea bine pe "colonel". Acesta se pitise, într-adevăr, pe după un copac de îndată ce ajunsese în adâncul pădurii. Îl auzise pe Droll trecând în fugă pe lângă el şi-l văzuse şi pe Old Firehand întorcându-se la focul de tabără. Cum Droll pleca în altă direcție decât înspre cabană, îi dădu, firește, în gând să se îndepărteze tiptil de direcția ei. Bâjbâind în întuneric, cu mâinile întinse înainte spre a nu se lovi de copaci, o luă pe pantă în sus.

Pe drum se gândi ce avantaje îi oferea casa de bârne. Mai fusese pe acolo, așa că nu se putea să n-o nimerească. Desigur că tot avutul *rafter*-ilor se afla în casă; se putea răzbuna pe ei. De aceea grăbi pasul, în măsura în care i-o permitea întunericul.

Ajuns sus, se opri să asculte. Se prea putea ca unul dintre *rafter*-i să fi rămas acolo. Cum nu se auzea nimic, se apropie de casă, mai trase cu urechea și nimeri ușa bâjbâind. Începuse tocmai să examineze în ce fel era încuiată ușa, când se simți apucat de beregată și trântit la pământ. Mai mulți bărbați îl țineau pe jos, cu genunchii pe el.

— Bine că am prins barem unul, ăsta o să ne-o plătească! zise careva.

Omul roșcovan recunoscu vocea cu mirare și bucurie. Făcu o sforțare ca să-și slobozească beregata și reuși să scoată cuvintele: — Woodward, ai înnebunit? Dă-mi drumul!

Woodward era subșeful *tramp*-ilor. Şi el recunoscu vocea "colonelului", îi dădu drumul, îndepărtându-i și pe ceilalți și strigă:

- Colonelul! De unde ai răsărit! Te credeam prizonier!
- Am fost răspunse acesta gâfâind şi ridicându-se de pe jos — dar am evadat. Nu puteaţi să fiţi mai prudenţi? Era cât pe-aci să mă omorâţi cu pumnii voştri! Dar ce faceţi pe-aici?
- Ne-am întâlnit din întâmplare, colo, prin vale, dar numai trei dintre noi; nu ştim unde sunt ceilalţi. Am văzut că *rafter*-ii rămân pe lângă focul de tabără şi atunci ne-am gândit să venim aici, ca să le jucăm o festă.
- Bravo! Acelaşi gând m-a adus şi pe mine încoace. Aş vrea să pun foc la toată casa asta a lor.
- Aşa ne-am gândit şi noi, dar nu fără să vedem întâi ce conține. Poate că găsim câte ceva folositor.
- Pentru asta avem nevoie de lumină. Afurisiții, mi-au golit buzunarele, iar în casă putem să căutăm mult și bine până găsim o brichetă.
- Uiţi că noi le avem pe-ale noastre, că pe noi nu ne-au jecmănit!
- Adevărat. Dar v-aţi convins că nu ne-au întins vreo cursă?
- Nu-i nici ţipenie de om pe-aici; zăvorul se poate desface uşor, eram tocmai pe cale să intrăm, când ai sosit.
- Ei, atunci hai să ne apucăm repede de treabă, până nu le dă în gând să se urce până aici!

Woodward trase zăvorul și intrară. După ce închise ușa, făcu lumină și cercetară încăperea. Deasupra paturilor se aflau rafturi prinse în perete și pe ele erau luminări de seu de cerb din acelea pe care *westman*-ii au obiceiul să le toarne singuri. Fiecare dintre cei patru bărbaţi aprinse câte o lumânare, apoi se apucară să caute în grabă prin toate colţurile obiecte ce le-ar putea fi de folos.

Se aflau acolo câteva puşti, cornuri pentru praf de puşcă umplute, securi, topoare, ferăstraie, cuţite, rezerve de praf de puşcă, cutii cu cartuşe, carne și alte provizii. Fiecare tramp își luă ce-i era trebuincios și ce-i plăcea, apoi băgară luminările aprinse în frunzele de papură din așternuturi. Acestea luară foc îndată, iar incendiatorii se grăbiră să iasă. Lăsară uşa deschisă, ca să fie curent suficient și rămaseră afară, ca să tragă cu urechea. Nu se auzea nimic afară de pârâitul paielor și lemnelor ce ardeau și de foșnetul copacilor.

- Nu vin încă zise Woodward. Ce facem acum?
- Plecăm, bineînțeles răspunse "colonelul".
- Dar încotro? Nu cunoaștem regiunea.
- Mâine or să ne caute urmele şi or să se ia după noi.
 Deci nu trebuie să lăsăm urme.
 - Imposibil, decât numai prin apă.
 - Atunci plecăm pe apă.
 - Cu ce, sau în ce?
- Cu barca, firește. Nu știi că orice asociație de *rafter*-i își face o barcă sau mai multe, de care au neapărată nevoie pentru treburile lor? Pun pariu că le găsim, jos, în locul din care pornesc plutele.
 - Nu cunoaștem locul.
- O să-l găsim. Ia uitaţi-vă, pe-aici coboară pârtia pe care alunecă lemnele la vale. Să vedem dacă putem coborî pe ea.

Acum flăcările pătrunseră prin acoperiș, luminând totul de jur împrejur. La marginea pădurii, înspre râu, se vedea un loc gol printre copaci. Bandiţii se îndreptară spre el. Găsiră o pârtie îngustă, dreaptă și abruptă, care ducea până acolo, iar alături era întinsă o frânghie de care te puteai ţine. Cei patru se lăsară în jos.

Sosiți pe malul râului, auziră din depărtare strigăte și zgomot de voci care se apropiau de cabană.

— Vin! zise colonelul. Hai repede, să găsim o barcă!

Nu fu nevoie să caute mult, căci tocmai acolo unde ajunseseră se aflau trei canoe legate de ţărm. Erau construite în maniera indiană, din coajă de copac şi etanşate cu răşină, fiecare putând transporta patru persoane.

— Agățați-le pe celelalte două de prima — comandă "colonelul". Trebuie să le luăm cu noi și să le distrugem mai încolo, ca să nu ne poată urmări.

Ordinul fu executat. Apoi cei patru se urcară în prima barcă, puseră mâna pe vâsle și se îndepărtară de mal. Colonelul ședea la pupa și cârmea. Unul dintre oamenii săi dădu din vâsle în așa fel încât se vedea că vrea s-o ia în susul apei.

- Greșit! zise conducătorul. O luăm la vale.
- Bine, dar voiam să ajungem în inima statului Kansas, la marele miting al *tramp*-ilor! obiectă omul.
- E adevărat. Dar asta o să afle probabil și Old Firehand, o să-i silească pe prizonieri să i-o spună. Deci, o să ne caute mâine în susul apei, așa că trebuie s-o luăm la vale, ca să-l inducem în eroare.
 - Ce ocol uriaș!
- Deloc. Mergem până la preria următoare, la care ajungem dimineața. Acolo scufundăm bărcile și furăm niște căi de la pieile-roșii de prin acele părți. Apoi ne îndreptăm în grabă spre nord și recuperăm această mică întârziere într-o singură zi, în timp ce *rafter*-ii sunt nevoiți să ne caute urmele încet, cu osteneală și în zadar.

Vâsliră în așa fel încât bărcile să rămână în umbra malului, ca să nu fie în bătaia luminii incendiului de sus, Apoi, când ajunseră la marginea cercului de lumină, "colonelul" cârmi spre mijlocul fluviului, tocmai în momentul în care *rafter*-ii ajunseră cu caii și prizonierii în fața casei incendiate.

Aceștia se apucară să se lamenteze cu voce tare, când își văzură avutul pe cale de a fi consumat de flăcări. Izbucniră în sute de înjurături și blesteme la adresa incendiatorilor. Old Firehand însă îi liniști, spunând:

— Mi-am închipuit eu că "colonelul" o să pună la cale așa ceva. Din păcate, am ajuns prea târziu. Dar nu vă necăjiți prea tare. Dacă primiți propunerea pe care vreau să v-o fac, o să obțineți în curând mai mult decât deplină despăgubire pentru ce ați pierdut. Acum trebuie să ne convingem înainte de toate că nu se mai află nici unul dintre bandiți în apropiere.

Cercetară împrejurimile cu cea mai mare atenție, dar nu descoperiră nimic suspect. Apoi se strânseră lângă Old Firehand, în jurul focului. Prizonierii fuseseră duși mai la o parte, ca să nu poată auzi ce se vorbea.

— În primul rând, domnilor — începu vânătorul — daţimi cuvântul dumneavoastră de onoare că nu veţi divulga cele ce vă voi spune, chiar dacă nu-mi acceptaţi propunerea! Ştiu că sunteţi cu toţii nişte gentlemeni pe al căror cuvânt mă pot bizui.

I se dădu promisiunea cerută și continuă:

- E cineva printre voi care cunoaște apa mare din mijlocul stâncilor, în inima muntelui, aceea care se numește Lacul de Argint?
- Eu răspunse unul singur și anume mătușa Droll. Fiecare dintre noi cunoaște acest nume, dar afară de mine cred că nici unul n-a umblat prin acele părți, după cât pot să-mi dau seama din tăcerea acestor gentlemeni.
- Well! Ştiu că există pe acolo mine bogate, foarte bogate, mine vechi, filoane şi zăcăminte de pe vremea înaintaşilor pieilor-roşii, care nici nu exploatau bogățiile subsolului. Cunosc mai multe dintre aceste vine şi zăcăminte şi am de gând să mă urc acolo cu un bun inginer de mine, ca să vedem cum stau lucrurile, dacă se poate face o exploatare în stil mare şi dacă apa lacului ne poate furniza forța necesară. Întreprinderea nu e, fireşte, lipsită de pericol, de aceea am nevoie de un grup de westmeni cu experiență, care să ne însoțească. Lăsaţi-vă deci

deocamdată munca de aici și veniți cu mine la Lacul de Argint, domnilor! Am să vă plătesc bine!

- Asta zic și eu propunere, o frumoasă propunere! strigă bătrânul din Missouri entuziasmat. Din partea mea, aș accepta numaidecât, dar nu pot, n-am dreptul, pentru că trebuie să-l prind pe acest "colonel".
- Şi eu la fel şi eu la fel! încuviinţă Droll. Ce mult mi-ar plăcea să iau parte la expediţie, ce mult mi-ar plăcea, nu de dragul răsplăţii, de dragul aventurilor şi pentru că consider ca o mare onoare să pornesc călare în tovărăşia lui sir Firehand. Dar nu se poate, fiindcă nici eu nu pot să abandonez urma "colonelului" roşcovan!

Un zâmbet uşor trecu peste faţa lui Old Firehand, în timp ce răspundea:

— Amândoi aveţi o dorinţă care vi se va împlini poate tocmai cu mai multă certitudine dacă rămâneţi cu mine. Când am părăsit focul de tabără de jos ca să ne urcăm aici, a trebuit să conducem, fireşte, pe vagabonzii legaţi. Am luat şi eu pe unul, pe cel mai tânăr, în seama mea. Acesta a îndrăznit să intre în vorbă cu mine şi am aflat că, de fapt, nu se potriveşte cu societatea lor, că regretă întovărăşirea asta, în care a intrat doar de dragul fratelui său, care acum e printre cei căzuţi. Mi-a promis să-mi divulge intenţiile "colonelului" şi n-aş vrea să-l resping, în parte din omenie, în parte din cuminţenie. Sunteţi de acord să-l aduc încoace?

Ceilalţi fură cu toţii de acord şi Old Firehand se ridică să aducă prizonierul. Era un tânăr de vreo douăzeci şi ceva de ani, cu o figură inteligentă şi o statură puternică. Old Firehand îl dezlegase şi-l invită să şadă lângă el.

- Ei i se adresă apoi după cum vezi, sunt dispus să-ţi îndeplinesc dorinţa. Ai fost împins pe un drum greşit de către fratele tău. Dacă promiţi solemn că de acum înainte ai să fii un om cumsecade, poţi să devii, în compania mea, un bun westman. Cum te cheamă?
- Mă cheamă Nolley, sir răspunse prizonierul, strângându-i mâna cu lacrimi în ochi. Am să vă fiu

recunoscător toată viața dacă-mi îndepliniți două dorințe!

- Ce dorinţe?
- Să mă iertați cu adevărat, nu numai aparent, pentru că m-ați găsit într-o societate atât de proastă și îngăduiți-mi să-l îngrop mâine dimineață pe fratele meu mort. Să nu putrezească în apă și să nu fie sfâșiat de pești.
- Aceste dorințe îmi dovedesc că nu m-am înșelat în privința ta; sunt ca și împlinite. De acum înainte ești de-ai noștri și n-ai să te arăți foștilor tăi tovarăși, căci nu trebuie să știe că ții cu noi. Ai vorbit de intențiile "colonelului". Le cunoști?
- Da. Întâi le-a tăinuit multă vreme, dar ieri ni le-a spus. Vrea să se ducă întâi la marele miting al *tramp*-ilor, care va avea loc în curând.
- *High-day!* strigă atunci Droll. Va să zică n-am fost fals informat când am auzit că acești vagabonzi vor să se adune cu sutele pe undeva, dincolo de Harper, ca să pună la cale o serie de lovituri! Știi unde e locul întâlnirii?
- Da răspunse Nolley. E într-adevăr situat dincolo de Harper, dacă privim de aici și se cheamă Osaga-nook.
- N-am auzit niciodată de acest Nook. Curios! Aveam intenţia să mă duc la acest miting, cu speranţa că-l voi găsi poate acolo pe omul pe care-l caut şi habar n-aveam că am călătorit cu el pe acelaşi vapor. Puteam să-l prind acolo, pe bord. Va să zică, "colonelul" se îndreaptă spre Osaga-nook; ei, atunci ne luăm şi noi după el, nu-i aşa, nene Blenter?
- Da făcu bătrânul, dând din cap. Bineînţeles că atunci trebuie să renunţăm la societatea lui Old Firehand.
- Ba deloc răspunse vânătorul. Primul ţel al călătoriei mele e prin apropiere şi anume ferma lui Butler, unde mă aşteaptă acel inginer care e frate cu proprietarul fermei. Rămânem deci împreună cel puţin până acolo. "Colonelul" mai are şi alte intenţii?
- Desigur răspunse vagabondul pocăit. După miting, vrea să se ducă la Eagle-tail, ca să atace pe funcționarii și muncitorii căilor ferate și să le ia banii.

- Bine că am aflat! Deci, dacă nu-l prindem la miting, îl găsim cu atât mai sigur la Eagle-tail.
- Şi dacă vă scapă și acolo continuă Nolley atunci îl puteți prinde mai târziu la Lacul de Argint.

Aceste cuvinte stârniră mirarea tuturor; chiar și pe Old Firehand îl impresionară într-atât, încât întrebă în grabă:

- La Lacul de Argint? Ce știe "colonelul" despre acel loc și ce vrea să facă acolo?
 - Vrea să dea de o comoară.
 - De o comoară?
- Da, se pare că s-au îngropat sau scufundat acolo comori extraordinare, care aparţineau popoarelor străvechi, de odinioară. Are un plan exact al locului unde trebuie căutat.
 - Ai văzut planul?
 - Nu. Nu-l arată nimănui.
- Bine, dar noi l-am percheziționat și i-am luat toi ce avea, fără să găsim planul!
- Se vede că l-a ascuns bine. Cred chiar că nu-l are asupra sa. Din spusele lui se putea înțelege că l-a îngropat undeva.

Atenția ascultătorilor era îndreptată asupra vorbitorului, așa că nimeni nu se uită la Droll și la Fred, pe care cele auzite îi aduseră într-o stare de agitație extraordinară. Droll își holbă ochii la Nolley, iar Fred strigă îndată ce acesta tăcu:

— El e, "colonelul", el este! Planul acela i-a aparţinut tatălui meu!

Acum privirea tuturor se aţinti asupra tânărului. Urmă un noian de întrebări, dar Droll interveni energic, spunând:

- Să lăsăm asta acum, domnilor! O să aflați mai încolo cum stau lucrurile. Principalul e că acum pot să vă declar că eu și cu Fred stăm în orice caz la dispoziția lui Old Firehand.
- Şi eu! strigă bătrânul din Missouri, pe un ton voios.
 Am dat peste o mulţime de secrete, aşa că mă întreb cum o

- să le descurcăm. Mergeți cu toții cu noi, nu-i așa, tovarăși?
 - Da, firește, da, da! strigară toți *rafter*-ii din jur.
- Well! zise Old Firehand. Deci pornim mâine dimineață. Nici nu mai trebuie să ne sinchisim de urma "colonelului", de vreme ce știm în ce loc poate fi găsit. Îl urmărim acum prin păduri și peste prerii, peste dealuri și văi, și, la nevoie, chiar și până-n creierul munților, la Lacul de Argint. Ne așteaptă o viață plină de peripeții! Să fim buni camarazi, domnilor!

5. O magistrală ispravă de indian

Soarele de amiază strălucea peste Preria Vălurită. Cu mulțimea ei de coline acoperite de iarbă deasă, ce unduia în boarea blândă, semăna cu un lac de smarald ale cărui valuri ar fi încremenit deodată. Fiecare din aceste valuri era aidoma celuilalt ca lungime, formă și înălțime, așa că, ajungând dintr-o vale într-alta, puteai să le confunzi, crezând că ești în aceeași vale. De jur împrejur, cât vedeai cu ochii, numai coline vălurite, până la orizont. Cine nu se orienta aici după compas sau după soare, trebuia să se rătăcească, așa cum se rătăcește în largul mării un novice într-o barcă.

În această pustietate verde nu părea să existe vreo vieţuitoare; numai sus, în văzduh, se roteau doi ulii negri, fără să mişte aparent din aripi. Să fi fost într-adevăr singurele vietăți de pe aici? Nu, căci se auzi fornăitul puternic al unui cal, apoi, pe după o colină se ivi un călăreț și anume un călăreţ echipat într-un fel tare ciudat.

Bărbatul avea o statură obișnuită, nici prea mare, nici prea mică, nu era nici prea gras, nici prea slab, dar părea puternic. Purta pantaloni lungi, o vestă și un veston scurt, îmbrăcăminte confecționată dintr-un material cauciucat, impermeabil. Pe cap avea o pălărie de plută cu o bucată de pânză la ceafă, cum poartă de obicei ofițerii englezi din India și în alte țări calde. În picioare avea mocasini, ca pieile-roșii.

Acest bărbat avea ţinuta unui călăreţ exersat; faţa îi era... ei, da, faţa era de fapt cât se poate de neobişnuită. Avea o expresie de-a dreptul prostănacă şi asta nu numai din pricina nasului, care era făcut din două părţi total diferite. În partea stângă era alb şi avea forma uşor coroiată a unui nas acvilin obişnuit; în partea dreaptă era gros, ca umflat şi de o culoare care nu se putea numi nici

roşie, nici vânătă. În jurul obrajilor avea o barbă olandeză, ale cărei fire lungi și subțiri erau îndreptate înainte în dreptul gâtului, până în fața bărbiei. Această barbă se sprijinea pe un guler tare și înalt, cu cele două vârfuri răsfrânte, iar luciul albăstriu al acestui guler trăda că omul purta rufărie de cauciuc.

De curelele scărilor de şa era legată, în dreapta şi în stânga, câte o puşcă, iar patul puştilor prins de piciorul călăreţului, se proptea de scara de şa în formă de pantof. De-a curmezişul, în faţa şeii, se afla un sul lung de tinichea sau o capsulă, despre care era greu de ghicit la ce servea. În spate, omul purta un rucsac de piele de mărime mijlocie, iar pe acesta câteva vase de tinichea şi sârme de o formă ciudată. Cingătoarea era lată, de asemenea din piele şi aducea a chimir. De aceea erau prinse mai multe săculeţe; în faţă, ieşeau din chimir plăselele unui cuţit şi a mai multor revolvere, iar în spate erau fixate de el două pungi care, în mod normal, trebuia să le iei drept cartuşiere.

Calul era o mârţoagă obişnuită, nici prea bun, dar nici prea prost pentru ostenelile din vestul îndepărtat. Nu se putea remarca la el nimic deosebit, afară de faptul că avea pe spate, drept cioltar, o pătură care trebuie să fi costat desigur multe parale.

Călăreţul părea să presupună că mârţoaga lui posedă mai multă inteligenţă a preriei decât el; în orice caz, nu se vedea că l-ar fi condus într-o anumită direcţie; îl lăsa să meargă aşa cum şi încotro voia. Calul păşi prin câteva văi, se urcă pe o colină, coborî încetişor panta cealaltă, o dată o porni de la sine în trap, apoi merse iar la pas, într-un cuvânt, omul cu coiful de plută şi cu mutra prostănacă nu părea să aibă vreun ţel precis, în schimb, mult timp şi răgaz.

Deodată, calul se opri, ciuli urechile, iar călărețul tresări, căci în fața lui răsună o voce ascuțită, poruncitoare:

— Stop! Nici un pas mai departe, sau trag! Cine sunteţi, master [29]?

Călăreţul ridică ochii, apoi se uită în jos, în urmă, la dreapta, la stânga; nu zări nici o fiinţă omenească. Dar fără a clipi măcar, scoase capacul de pe capsulă lungă de tinichea în formă de sul, așezată de-a curmezişul, în faţa şeii, o scutură până ieşi o lunetă, trase segmentele ei aşa încât se făcu lungă de vreo cinci picioare, închise ochiul stâng încreţind pleoapele, așeză luneta în faţa ochiului drept şi o îndreptă spre cer, examinându-l câtva timp cu toată seriozitatea şi atenţia, până ce aceeaşi voce se făcu auzită din nou, de astă dată râzând:

— Ia mai strângeţi-vă luneta astronomică la loc! Nu şed în lună, ci aici, jos, pe bătrâna noastră mamă ţarină! Şi acum, spuneţi-mi, de unde veniţi?

Ascultând comanda, călăreţul strânse lunetă, o băgă în capsulă, pe care o închise cu grijă şi încetineală, ca şi cum n-ar fi avut nici o grabă, apoi arătă cu mâna în urma lui şi răspunse:

- De acolo.
- Asta văd şi eu, amice! Şi încotro vreţi să vă duceţi?
- Încolo! zice cel întrebat, arătând cu mâna înainte.
- Sunteţi un băiat delicios, pe onoarea mea! râse cel ce întreba, tot invizibil. De vreme ce vă aflaţi însă pe această binecuvântată prerie, presupun că-i cunoașteţi obiceiurile. Se învârtesc pe aici atâtea scursori suspecte, încât un om cumsecade se vede silit să fie precaut la orice întâlnire. Înapoi puteţi s-o luaţi; duceţi-vă cu Domnul, dacă doriţi; dar dacă vreţi să mergeţi înainte, aşa cum pare, atunci trebuie să ne daţi socoteală, spunându-ne adevărul. Deci, daţi-i drumul! De unde veniţi?
- De la Castelul Castlepool răspunse cel întrebat, pe tonul unui școlar care se teme de învățătorul său sever.
 - Nu cunosc aşa ceva. Unde se află acest loc?

- Pe harta Scoţiei declară călăreţul, în timp ce mutră lui luă o expresie şi mai prostească decât înainte.
- Dumnezeu să vă binecuvânteze mintea, *sir!* Ce mă privește pe mine Scoția? Şi unde vă duceți?
 - La Calcutta.
 - Nu cunosc nici asta. Şi unde se află acest loc frumos?
 - În India de est.
- Lack-a day! Va să zică în această după-amiază însorită vreți să călăriți din Scoția, peste Statele Unite, până-n India de est?
 - Nu fac tot voiajul chiar astăzi.
- Aşa! Nici n-ar fi prea uşor! Sunteţi, prin urmare, englez?
 - Yes.
 - Ce profesiune aveţi?
 - Lord.
- Ei, drăcie! Un lord englez cu o cutie rotundă de pălării în cap! Trebuie să vă privesc mai de aproape. Hai, unchiule, până la el, că doar n-o să ne muşte! Parcă-mi vine să-i dau crezare. Ori e sărit, ori e într-adevăr un lord englez cu cinci hectolitri de *spleen!*

Acum se iviră în vârful colinei din față două personaje care stătuseră culcate în iarbă; unul lung și altul foarte mărunt. Amândoi erau îmbrăcați la fel, în haine făcute numai din piele, ca niște adevărați westmeni; chiar și pălăriile lor cu boruri largi erau din piele. Cel lung stătea drept ca un par în vârful colinei; cel mic era cocoșat și avea un nas coroiat și îngust ca o muchie de cuțit. Puștile lor erau niște carabine vechi, foarte lungi. Cel mic și cocoșat și-o puse pe jos, cu patul puștii pe pământ și totuși gura țevii îi depășea pălăria cu câțiva țoli. Părea să fie el cel care vorbea mereu în numele ambilor, căci în timp ce lunganul nu scosese încă o vorbă, continuă:

- Mai staţi puţin aşa, master, că de nu, tragem! Încă nam isprăvit cu dumneavoastră.
 - Vreţi să punem pariu? întrebă englezul din vale.
 - Cât?
- Zece dolari, sau cincizeci, sau o sută de dolari, cât doriți!
 - Pe ce?
 - Că vă împuşc eu pe voi mai repede decât voi pe mine.
 - Aţi pierde pariul!
 - Credeţi? Well, hai să punem rămăşag o sută de dolari.

Duse mâna la spate, trase una din cartuşiere în față. O deschise şi scoase din ea câteva bancnote. Cei doi din deal schimbau priviri mirate.

- *Master* strigă cel mic am impresia că duci cu dumneata, prin prerie, o pungă plină de bancnote!
- Cum aș putea paria dacă n-aș avea bani la mine? Deci, o sută de dolari ați spus? Sau vreți să puneți mai mult?
 - Noi n-avem bani.
- Nu-i nimic. Vi-i avansez eu, deocamdată, până mi-i puteți restitui.

Spuse acestea cu atâta seriozitate, încât lunganul inspiră adânc de mirare, iar cocoșatul strigă uimit:

- Să ne împrumutați bani până putem plăti?! Sunteți deci sigur că veți câștiga?
 - Absolut!
- Bine, master, dar ca să câştigi, ar trebui să ne împuşti mai repede decât noi pe dumneata; fiind însă morți, nu team putea plăti!
- Nu face nimic! Barem aş fi câştigat pariul şi am atâţia bani, că n-am nevoie de-ai voştri!
- Unchiule zise mititelul către lungan, dând din cap a nedumerire — n-am văzut de când sunt un tip de felul ăsta și nici n-am mai auzit de unul la fel! Trebuie să coborâm până la el, să-l vedem mai de aproape.

Coborî panta, cu paşi repezi, iar lunganul îl urmă ţeapăn şi drept ca o lumânare, de parc-ar fi înghiţit un arac. Ajunşi în vale, cocosatul zise:

— Băgaţi banii la loc în pungă; pariul nu poate avea loc. Şi primiţi un sfat de la mine: nu mai lăsaţi pe nimeni să vadă punga asta cu bancnote; s-ar putea s-o regretaţi, sau s-o plătiţi cu viaţa. Nu ştiu, zău, ce să cred despre dumneavoastră şi cum să vă pricep! Mi se pare că nu sunteţi chiar zdravăn la cap! Hai să vă descoasem niţel. Veniţi deci cu noi, numai câţiva paşi!

Întinse mâna ca să apuce calul de căpăstru; în clipa aceea, două revolvere sclipiră în mâinile englezului, care strigă scurt și poruncitor:

— Ia mâna ori trag!

Mititelul sări înapoi speriat și voi să ridice pușca.

— Las-o jos! Nici o mişcare, că trag!

Figura și toată ținuta englezului se schimbaseră deodată cu totul. Nu mai avea trăsăturile de prostănac de adineauri și din ochi îi scapără o inteligență și o energie care-i lăsă muți pe cei doi.

— Credeţi, într-adevăr, că sunt nebun? continuă englezul. Şi mă luaţi, într-adevăr, drept un om faţă de care vă puteţi purta ca şi cum preria ar fi a voastră? Ei bine, vă înşelaţi! Până acum m-aţi tot întrebat, iar eu v-am răspuns. Acum însă vreau şi eu să ştiu cu cine am de-a face. Cum vă cheamă şi ce sunteţi?

Aceste întrebări erau adresate celui mic; acesta se uită în ochii scrutători ai străinului, care îl impresionau într-un fel cu totul deosebit și răspunse, pe jumătate furios, pe jumătate încurcat:

— Dumneata eşti străin pe-aici, de aceea nu ştii. Dar suntem cunoscuţi de la Mississippi până la Frisco (San Francisco) ca nişte vânători cinstiţi şi maeştri în pusul curselor. Acum suntem în drum spre munţi, unde vrem să căutăm un grup de vânători de castori cu care să ne putem asocia.

- Well! Şi numele dumneavoastră?
- Numele noastre adevărate nu vă pot fi de nici un folos. Mie îmi zice Humply-Bill fiindcă, din păcate, sunt cocoșat, fără să mor însă de supărare din pricina asta, iar tovarășul meu e cunoscut numai sub denumirea de

Gunstick-Uncle, pentru că umblă prin lume mereu așa de țeapăn, de parc-ar fi înghițit o vergea de pușcă. Așa, acum ne cunoașteți și o să ne spuneți și nouă adevărul despre dumneavoastră, fără să faceți glume proaste!

Englezul îi privi cu ochi pătrunzători, ca și cum ar fi vrut să-i scruteze până-n rărunchi, apoi trăsăturile-i luară o expresie prietenoasă; scoase o hârtie din geanta cu bancnote, o desfășură și le-o întinse, spunând:

— N-am glumit! Dat fiind că vă consider nişte oameni cumsecade și de treabă, puteți să vă uitați la acest paşaport.

Cei doi îl luară și-l citiră. Schimbară priviri, apoi lunganul căscă ochii și gură cât putu de tare, iar cel mic vorbi, de astă dată pe un ton foarte politicos:

- Într-adevăr, un lord, lord Castlepool! Bine, *my lord*, dar ce căutați dumneavoastră în prerie? Viața vă oferă...
- *Pshaw!* îl întrerupse lordul. Ce caut aici? Vreau să cunosc preria și Munții Stâncoși, apoi vreau să mă duc la Frisco. Am umblat peste tot prin lume, numai în Statele Unite n-am fost încă. Dar hai să mergem la caii dumneavoastră! Fiindcă, presupun că aveți cai, deși nu i-am văzut încă.
- Bineînţeles că avem; au rămas acolo, pe după colină, unde ne-am oprit ca să ne odihnim.
 - Atunci urmaţi-mă!

Judecând după tonul său, el era acum cel care avea să le dicteze ce să facă. Descălecă și o luă înainte, prin vale; pe după colină, pășteau doi căi de felul celor cărora, în mod vulgar, li se spune gloabe sau mârţoage. Între timp, calul

lordului îl urmă ca un cățel. Cei doi încercară să se apropie de el; dar calul necheză furios și dădu din copite spre ei, ca să-i alunge.

- Ce viperă! zise Humply-Bill. Pare să fie nesociabil.
- Ba nu răspunse lordul. Dar știe că nu sunt încă în relații de rudenie cu voi, așa că nu vrea să se împrietenească deocamdată nici el cu caii voștri.
- Să fie, într-adevăr, atât de deştept? Ce-i drept, nu se prea cunoaște. Pare să fi fost un cal de plug.
- Ho-ho! E un veritabil Husahn din Kurdistan, dacă-mi dați voie!
 - Aşa! Şi unde se află ţara asta?
- Între Persia și Turcia. Am cumpărat animalul eu însumi acolo și l-am dus acasă.

Spuse acesta cu atâta indiferență, de parc-ar fi la fel de ușor să duci un cal din Kurdistan în Anglia și de acolo, peste ocean, în Statele Unite, ca și să iei un canar din munții Harz și să-l duci în pădurea din Turingia. Cei doi vânători schimbară din nou priviri, pe furiș. Englezul însă se așeză comod în iarbă, pe locul unde stătuseră ei adineauri. Acolo se afla o pulpă de căprioară, începută, friptă cu o zi înainte. Scoase cuţitul, își tăie o bucată zdravănă și începu să mănânce, ca și cum carnea n-ar fi fost a lor, ci a lui.

- Așa e bine! observă cocoșatul. În prerie nu se fac fasoane.
- Nici nu fac răspunse englezul. Dacă ieri aţi vânat voi pentru voi şi pentru mine, azi sau mâine vânez eu pentru toţi.
- Zău? Sunteți deci de părere, *my lord*, că mâine vom mai fi împreună?
- Mâine şi încă multă vreme. Pariem? Pun zece dolari şi chiar mai mult, dacă vreţi.

Puse mâna pe pungă cu bani.

- Lăsați bancnotele la locul lor răspunse Humply. Noi nu pariem.
- Atunci staţi jos, aici, lângă mine! Am să vă explic. Se aşezară pe jos în faţa lui. Englezul îi mai examina o dată cu privirea sa scrutătoare, apoi zise:
- Am venit pe apă, pe Arkansas în sus și m-am dat jos la Mulvane. Acolo aveam de gând să angajez un ghid sau doi, dar nu am găsit nici unul care să-mi placă. Nu erau decât niște haimanale, nenorociții! Am luat-o deci călare singur, spunându-mi că adevărații oameni de prerie se găsesc, probabil, numai în prerie. Acum v-am întâlnit pe voi și-mi place de voi. Vreți să mergeți până la Frisco?
- Ne-o spuneți cu atâta calm, de parc-ar fi vorba de o cale de o zi!
- E o cale de făcut călare. Că ţine o zi sau un an, e indiferent.
- Ei, da! Dar aveţi o vagă idee despre ce ni se poate întâmpla pe drum?
 - Sper s-o aflu.
- Nu vă doriți prea multe! De altfel, nu putem veni. Noi nu suntem așa de bogați cum păreți să fiți dumneavoastră; trăim din vânătoare și nu putem, prin urmare, să întreprindem o escapadă de luni de zile până la Frisco.
 - Vă plătesc.
 - Aşa? Ei, atunci s-ar putea discuta.
 - Ştiţi să trageţi cu puşca?

Cocoşatul îi aruncă lordului o privire aproape compătimitoare, spunând:

- Un vânător din prerie să nu ştie să tragă! E mai rău decât să întrebaţi dacă un urs ştie să devoreze. Ambele se înţeleg de la sine şi sunt la fel de fireşti ca şi cocoaşa mea.
- Totuși, aș vrea să facem o încercare. Puteți să-i doborâți pe ulii de colo, sus?

Humply măsură din ochi înălţimea în care se legănau cele două păsări şi răspunse:

— De ce nu! Cu puştile astea de duminică, ale dumneavoastră, sigur că n-aţi putea s-o faceţi ca noi. Arătă spre calul lordului. Cele două puşti erau atârnate şi acum de curelele scărilor; erau lustruite, aşa încât păreau noi, lucru nesuferit pentru un westman.

Acesta se sculă, ridică puşca, ochi scurt și trase. Se văzu că unul din ulii primise o lovitură, bătu din aripi, încercând să se menţină sus, dar în zadar; fu nevoit să coboare, întâi încet, apoi mai repede; în cele din urmă, strânse aripile și căzu la pământ vertical, ca un bulgăre greu.

- Ei, my lord, ce mai ziceţi? întrebă ţintaşul.
- Nu e rău fu răspunsul, destul de rece.
- Cum? Nu e rău? Atât? Gândiţi-vă la ce înălţime era şi că glonţul a nimerit pasărea din plin, căci a murit încă în aer! Orice cunoscător ar fi zis că e o lovitură de maestru.
- Well, acum al doilea! zise lordul, dând din cap spre vânătorul înalt, fără să ia în seamă reproşul celui mic.

Gunstick-Uncle se ridică de pe jos ţeapăn, se sprijini cu stânga pe puşca sa lungă, ridică mâna ca cineva care recită o poezie, îndreptă privirea spre cer şi uitându-se la celălalt uliu, declamă pe un ton patetic:

— Când acvila rotind străbate văzduhul / spre văi și spre râpe adânci, cu gând după hoituri parfumate privind / eu trag un glonț și ea își dă duhul.

Recitind aceste versuri, stătea drept și ţeapăn ca un ţăndărică. Până acum nu scosese o vorbă, cu atât mai puternică impresie urma să facă acest poem sublim; cel puţin aşa credea el, de aceea lăsă braţul jos şi întorcânduse spre lord, se uită la el plin de mândrie şi aşteptare. Englezul îşi reluase de mult mutra de prostănac; acum trăsăturile i se schimonosiră, de parcă râsul ar fi avut de luptat cu plânsul.

— Aţi auzit, *my lord*? întrebă cocoşatul. Ei da, Gunstick-Uncle e un tip remarcabil. A fost cândva actor şi mai e şi acum poet. E scump la vorbă, dar când deschide gură o dată, vorbeşte ca îngerii, adică în versuri. — Well! făcu englezul, dând din cap. Că vorbește în versuri sau în salată de castraveți, nu e treaba mea, ci a lui; dar oare știe să tragă?

Poetul lungan se strâmba trăgând colţul gurii până aproape de urechea dreaptă, şi-şi zvârli mâna departe, în aer, ceea ce voia să fie un semn de dispreţ. Apoi îşi ridică armă ca să ochească, dar o lăsă iar jos. Scăpase momentul potrivit, căci în timpul efuziunii sale poetice, uliul-femelă, speriată de moartea bărbătuşului, se hotărâse s-o şteargă. Pasărea se depărtase mult.

— E imposibil de nimerit! zise Humply. Nu crezi şi tu, Uncle?

Cel întrebat ridică ambele mâini spre cer, înspre punctul unde se zărea uliul și răspunse pe un ton de parc-ar fi vrut să trezească morții din groapă:

- Îl poartă aripile / peste munți și văi, / își savurează clipele că a scăpat de călăi! Şi cine vrea să-l prindă / în zbor după el s-o întindă!
- Prostii! strigă lordul. Credeţi, într-adevăr, că nu mai poate fi nimerit?
- Da, sir răspunse Humply. Nici un *westman* n-ar mai fi în stare să-l dea jos acum.

— Aşa!

În timp ce scoase această vorbă, pe faţa lordului se ivi o tresărire ca o străfulgerare. Se duse repede la calul său, desfăcu una din puşti din cureaua scării de şa, scoase piedica, duse arma la ochi, apăsă trăgaciul, totul într-o clipită, lăsă arma jos, se aşeză la loc, puse mâna pe pulpă de căprioară ca să-și mai taie o bucată și zise:

— Ei, s-a putut nimeri, sau ba?

Feţele celor doi vânători exprimau cea mai adâncă mirare şi chiar admiraţie. Pasărea fusese nimerită şi chiar din plin, căci se prăbuşea cu o viteză crescândă, într-o spirală ce se tot îngusta pe măsură ce se apropia de pământ.

— Wonderful! strigă Humply, absolut entuziasmat. My lord, dacă asta n-a fost pură întâmplare...

Se întrerupse. Se întoarse spre englez și văzu că acesta ședea pe jos, mestecând, cu spatele în direcția spre care trăsese atât de magistral. Era de necrezut!

- Bine, *my lord* continuă apoi dar întoarceţi-vă! Nu numai că aţi nimerit uliul, dar chiar l-aţi lovit în plin!
- Ştiu replică englezul, băgând în gură o bucată de carne, fără să se întoarcă.
 - Dar nici n-aţi stat să vedeţi!
- Nu era nevoie; tot ştiam. Glonţul meu nu dă greş niciodată.
- Dar atunci sunteți un om care, cel puțin în ce privește trasul cu pușca, poate să se măsoare cu *westmeni*i noștri cei mai renumiți, cu un Winnetou, cu un Old Firehand sau cu Old Shatterhand! Nu-i așa, Uncle?

Faimosul Nenea Vergea-de-puşcă se aşeză din nou în postură de recitant şi răspunse, gesticulând cu amândouă mâinile:

- Uliul se prăvale, / ţintașul colosal e! / Gloria toată i-o cedez.
- Şi să mai fabric versuri încetez! îl întrerupse englezul. La ce aceste rime şi toată zarvă? Am vrut să ştiu ce fel de trăgători sunteţi. Acum aşezaţi-vă la loc şi hai să ne continuăm tratativele. Va să zică, veniţi cu mine, iar eu vă plătesc călătoria. De acord?

Cei doi se uitară unul la altul, dădură din cap și acceptară cu hotărâre.

- Well! Şi cât cereţi?
- Păi, *my lord*, cu întrebarea asta ne-ați încurcat. N-am fost niciodată în serviciul cuiva și în cazul unor *scouts* ce urmează să fim, nu se prea poate vorbi de o așa-zisă plată.

- *All right!* Nu sunteți lipsiți de mândrie și asta-mi place. Nu poate fi vorba aici decât de un onorariu, la care aș adăuga, dacă sunt mulțumit de serviciile voastre, o gratificație. Am venit aici ca să trăiesc aventuri, ca să văd vânători vestiți, prin urmare vă fac următoarea ofertă: vă plătesc cincizeci de dolari pentru fiecare aventură pe care o trăim împreună.
- Sir zise Humply râzând atunci o să ne îmbogățim, fiindcă nu ducem lipsă de aventuri pe-aici; de trăit, le trăiește fiecare, dar dacă le supraviețuiește, asta-i întrebarea. În privința asta, n-o să vă deziluzionăm; dar pentru un străin e mai nimerit să se ferească de aventuri în loc să le caute.
- Dar eu le vreau! Aţi înţeles? Şi vreau să întâlnesc vânători celebri. Aţi pomenit adineauri trei nume pe care le-am auzit de multe ori. Pentru fiecare dintre aceşti trei vânători vă plătesc, dacă-i întâlnim, o sută de dolari.
- Mii de draci! Aveţi chiar atâta bănet în buzunar, *my lord*?
- Am cât îmi trebuie la drum. Banii îi primiți abia la Frisco, la bancherul meu. Vă convine așa?
 - Da, cu plăcere! Poftim, batem palma!

Amândoi strânseră mâna englezului. Apoi acesta trase în fața să o a doua pungă, pe care o avea la spate, o deschise și scoase din ea un fel de carte.

- Am aici un caiet de însemnări în care notez tot le explică. Acum am să deschid un cont pentru fiecare dintre voi și am să pun deasupra capului și numele lui.
 - Capul? întrebă cocoşatul, uimit.
- Da, capul! Ia staţi puţin nemişcaţi, aşa cum şedeţi acum!

Deschise caietul legat și luă un creion. Văzură că ba se uită la ei, ba se uită în jos, la hârtie, mişcând între timp creionul. După câteva minute le arătă ce desenase; se recunoscură în schiţele reuşite şi-şi văzură numele puse dedesubt.

- Pe foile astea se va nota încetul cu încetul cât vă voi datora — le explică. Dacă mă prăpădesc, luaţi însemnările cu voi la Frisco şi le arătaţi bancherului, al cărui nume îl scriu aici; el o să vă înmâneze imediat şi fără dificultăţi suma respectivă.
- Asta-i un aranjament minunat, *my lord*! zise Humply. Dar nu dorim deloc ca *behold!* Uncle, ia uită-te la caii noştri! Dau din urechi şi-şi umflă nările. Trebuie să fie ceva străin prin apropiere. Preria vălurită e periculoasă. Dacă te urci pe coline, poţi fi văzut, iar dacă rămâi în vale, nu poţi să observi venirea vreunui duşman. Am să mă urc să văd.
 - Vin şi eu declară lordul.
- Rămâneți mai bine aici, *sir!* Ați putea să-mi încurcați socotelile.
 - Pshaw! N-am să încurc nimic!

Cei doi se urcară din vale în vârful colinei. Când ajunseră aproape de culme, se culcară și continuară urcușul în patru labe, cu prudență, până sus. Iarba le ascundea trupurile, iar capul îl țineau ridicat numai cât era strict necesar ca să se poată uita în jur.

- Hm, pentru un începător, *sir*, nu vă apucați prea post de treabă! zise Humply. Zău că nici eu n-aș prea putea s-o fac mai bine! Dar îl vedeți pe omul acela, pe a doua colină, drept înainte?
 - Yes! Pare să fie un indian, nu?
- Da, e o piele-roșie. De-aș avea... ah, *sir*, duceți-vă până jos să aduceți lunetă, ca să disting trăsăturile acestui om!

Lordul făcu ce i se ceruse.

Indianul zăcea în iarbă, pe colina în chestiune și se uita cu atenție spre răsărit, unde nu se vedea însă nimic.

Din când în când, își îndrepta bustul, înălţându-se, ca săși lărgească orizontul, lăsându-l să recadă de fiecare dată, în grabă. Dacă aștepta pe cineva, acesta nu putea fi decât o fiinţă duşmănoasă. Acum sosi lordul cu lunetă, o potrivi și o dădu cocoșatului. Tocmai în clipa în care acesta puse luneta la ochi și prinse imaginea în lentilă, indianul privi o clipă înapoi, în așa fel încât i se putea vedea fața. Humply puse îndată luneta la o parte, sări în picioare așa încât să i se poată vedea toată statura din punctul unde era indianul, făcu mâinile pâlnie în fața gurii și strigă cât putu:

— *Menaka-şeha, Menaka-şeha!* Fratele meu să vină la prietenul său alb!

Indianul se întoarse brusc, îl recunoscu pe cocoşatul care-l strigase și se dădu jos îndată din vârful colinei, dispărând în vale.

- Acum, *my lord*, o să aveți în curând de plătit primii cincizeci de dolari zise Humply către englez, lăsându-se iar pe vine.
 - O să avem o aventură?
- Foarte probabil, fiindcă nu e nici o îndoială că șeful de trib pândea niște dușmani.
 - E o căpetenie?
- Da, e un tip strașnic, acest șef Osaga. Uncle și cu mine am fumat cu el pipa păcii și a frăției și suntem deci obligați să-l ajutăm.
- *Well!* Atunci doresc să se aștepte la sosirea nu numai a unui, ci a mai multor adversari!
- Nu vorbiţi de dracu', că ne pomenim cu el! Asemenea dorinţe sunt primejdioase, fiind din acelea care se împlinesc prea uşor. Hai să coborâm! Uncle o să fie bucuros, dar şi mirat că această căpetenie se află prin regiunea asta.
 - Cum ziceai că-l cheamă?
- În limba osagă, Menaka-şeha; asta înseamnă Soarebun sau Soare-mare. E un războinic foarte viteaz şi încercat şi în fond nu e un duşman al albilor, deşi osagii fac parte dintre triburile siouxilor încă neîmblânziți.

Ajunși la vale, îl găsiră pe Uncle într-o poză țeapănă, teatrală. Auzise totul și luase această poză pentru a-l saluta

pe prietenul său roşu cu cât mai multă demnitate. După câtva timp, caii începură să fornăie şi îndată după aceea îl văzură venind pe indian. Era în plină maturitate şi purta îmbrăcămintea obișnuită, de piele, a indienilor, ruptă însă pe alocurea şi pe ici, pe colo, mânjită cu sânge proaspăt. Navea arme. Pe fiecare obraz avea un tatuaj care reprezenta un soare. La încheieturile mâinilor, pielea era julită; se vedea că fusese legat şi că rupsese curelele. Era limpede că evadase şi că era urmărit.

În pofida primejdiei care-l păștea și care putea fi foarte aproape indianul se apropie încet, dădu mâna cu cei doi vânători fără a-l lua în seamă, pentru moment, pe englez și exprimându-se într-o engleză cursivă, vorbi pe tonul cel mai calm:

- Am recunoscut îndată vocea și silueta prietenului și fratelui meu și mă bucur să vă pot saluta.
- Şi noi ne bucurăm la fel; cred că eşti convins
 răspunse Humply.

Lunganul de Uncle întinse amândouă mâinile peste capul indianului, ca și cum ar fi vrut să-l binecuvânteze și strigă:

— Bun venit și bună cale / îţi urăm în astă vale, / mare șef și om stimat! / printre prieteni șezi la sfat / și consumă făr' de zăbavă / acest rest de căprioară.

Arătă spre locul din iarbă unde zăcea ce mai lăsase lordul din pulpa de vânat și anume osul cu câteva fibre de carne care nu se putuseră îndepărta cu cuţitul.

- Taci, Uncle îi porunci Humply acum chiar că nu e momentul să faci poezii! Nu vezi în ce stare se află căpetenia?
- Legat, dar evadat, / spre fidelii săi și-a luat / el zborul neînfricat
 răspunse fostul actor, declamând în continuare.

Cocoşatul îi întoarse spatele şi, făcând un gest spre lord, îi spuse indianului:

— Această față-palidă e un maestru al tirului și un nou prieten al nostru. Ți-l recomand ție și tribului tău.

Atunci indianul dădu mâna și cu englezul, răspunzând:

- Sunt prietenul oricărui alb bun și cinstit. Dar hoții ucigașii și profanatorii de morminte să fie mâncați de tomahawk!
 - Ai întâlnit oameni atât de răi? se interesă Humply.
- Da. Rog pe fraţii mei să-şi ţină puştile pregătite pentru cei care mă urmăresc şi care ar putea sosi dintr-o clipă într-alta, deşi nu i-am zărit. Ei vor fi călare, iar eu trebuie să umblu pe jos; dar picioarele Bunului-Soare sunt iuţi şi neobosite ca ale cerbului pe care nici un cal nu-l ajunge din urmă. Am ocolit mult şi am umblat şi în cerc, de multe ori am mers de-a-ndăratelea. Mi-au pus gând rău.
 - Sunt mulţi la număr?
- Sunt mulți de tot; mai multe sute de oameni răi, din aceia pe care fețele-palide le numesc "tramps".
- *Tramp*s? Cum au ajuns aici și ce caută în aceste ținuturi îndepărtate? Şi unde se află?
- Într-un colt de pădure care se cheamă Osaga-nook, dar căruia noi îi zicem "coltul crimei", pentru că cel mai vestit sef al nostru a fost omorât acolo cu războinicii săi cei mai viteji, prin vicleşug. În fiecare an, când luna e plină a treisprezecea oară, câțiva trimiși ai tribului nostru vizitează acest loc, pentru a executa în jurul mormintelor eroilor noștri căzuți dansul morții. Așa am părăsit și eu anul acesta, împreună cu doisprezece războinici, pășunile noastre, ca să ne ducem la Osaga-nook. Am sosit acolo alaltăieri și ne-am așezat tabăra în apropierea mormintelor. Azi am ținut festivitatea. Pusesem doi paznici, cu toate acestea câtiva oameni albi au reusit să se apropie de noi neobservați. Pesemne că au văzut urmele lăsate de pașii noștri și ai cailor și în timpul dansului au tăbărât atât de brusc asupra noastră, încât nu ne-am putut opune decât câteva clipe. Erau câteva sute la număr; noi am ucis pe câtiva dintre ei; ei au împuscat opt dintre-ai nostri; eu și

ceilalţi patru am fost prinşi şi legaţi. Am aflat că în seara asta urma să fim schingiuiţi la focul de tabără şi apoi arşi. S-au aşezat pe lângă morminte şi m-au izolat de războinicii mei, ca să nu pot vorbi cu ei. M-au legat de un copac şi au pus pe un alb să mă păzească; dar cureaua cu care eram legat era prea slabă; am rupt-o. E drept că mi-am tăiat carnea adânc, dar am scăpat şi am profitat de o clipă în care paznicul s-a îndepărtat puţin, ca să mă strecor nevăzut.

- Şi cei patru tovarăşi ai tăi?
- Sunt încă acolo. Sau crezi că ar fi trebuit să-i caut? Nu aș fi putut să-i salvez, ci aș fi pierit o dată cu ei. Am hotărât să mă duc în grabă la ferma lui Butler, proprietarul ei fiind prieten cu mine, ca să aduc ajutor de acolo.
- Aproape exclus fu de părere Humply-Bill, clătinând din cap. De la Osaga-nook până la ferma lui Butler sunt vreo şase ore de drum călare; cu un cal prost faci chiar mult mai mult. Cum poţi atunci să te şi înapoiezi până seara, când tovarăşii tăi urmează să moară?
- Picioarele Bunului-Soare sunt la fel de iuţi ca ale unui cal răspunse căpetenia, sigur de sine. Evadarea mea o să aibă ca urmare amânarea execuţiei şi sper că vor face tot posibilul ca să fiu prins din nou. Aşa că ajutorul ar sosi probabil totuși la timp.
- Concluziile pe care le tragi pot fi juste sau nu. Bine că ne-ai întâlnit, așa nu mai e nevoie să alergi până la ferma lui Butler; o să mergem cu tine ca să-i eliberăm pe tovarășii tăi.
- Fratele meu alb e într-adevăr gata să facă acest lucru? întrebă indianul, cu vocea vibrând de bucurie.
- Fireşte! Ce altă am putea face? Osagii sunt doar prietenii noștri, pe când vagabonzii sunt dușmanii oricărui om cumsecade!
- Dar sunt foarte mulţi, sunt atâţia, iar noi n-avem cu toţii, laolaltă, decât opt braţe!

— *Pshaw!* Patru capete șirete pot să îndrăznească să se apropie tiptil de o hoardă întreabă de vagabonzi, ca să scoată din ghearele lor câțiva prizonieri. Tu ce zici de asta, Uncle?

Tot ţeapăn de parc-ar fi înghiţit un par, acesta întinse braţele în lături, închise ochii şi strigă:

- Plec cu plăcere și muniții / acolo unde stau bandiții / și fără frică și ezitare / le scot pe-ai noștri frați din gheare.
 - Bun! Dar dumneavoastră, my lord?

Englezul își scoase carnetul mare pentru a notă numele căpeteniei; îl puse acum la loc, în buzunar și zise:

- Firește că vin și eu! Doar e o aventură!
- Dar una foarte periculoasă, sir!
- Cu atât mai bine! Atunci dau zece dolari în plus, va să zică şaizeci. Dar dacă vrem să pornim călare, trebuie să procurăm un cal pentru Bunul-Soare.
- Aşa e zise cocoşatul, privindu-l scrutător. Şi de unde, mă rog, aţi scoate unul?
- Firește că de la urmăritorii lui, care, ţinându-se strâns după el, sunt probabil destul de aproape.
- Foarte just, foarte just! Nu sunteţi un tip de lepădat, sir şi mă gândesc că o să ne învăţăm unul cu altul destul de uşor. Ar mai fi de dorit ca prietenul nostru roşu să aibă şi o armă.
- Îi cedez eu una din puştile mele. Iat-o, poftim! Am să-i explic cum funcționează. Şi acum, nu mai avem vreme de pierdut, trebuie să ne așezăm în așa fel încât urmăritorii, o dată sosiți aici, să fie încercuiți din toate părțile.

Expresia de uimire de pe fața mititelului deveni tot mai pronunțată. Îl măsură pe englez cu o privire întrebătoare și zise:

- Vorbiţi exact ca un vânător vechi şi plin de experienţă, sir! Şi cum vă gândiţi să ne apucăm de treaba asta?
- Foarte simplu. Unul dintre noi rămâne aici, pe dealul pe care am fost noi doi adineauri. Acesta îi primește pe tipi exact așa cum m-ați primit voi doi pe mine. Ceilalți trei se

duc, formând un arc şi se urcă pe cele trei coline învecinate. Când tipii sosesc, ei se vor afla între cele patru coline ocupate şi noi îi avem în mână, putem să-i curăţăm, căci sus suntem adăpostiţi, pe când ei nu văd din noi decât fumul împuşcăturilor noastre.

- Vorbiţi într-adevăr că din carte, *my lord*! Spuneţi drept, vă aflaţi într-adevăr pentru prima oară în prerie?
- E chiar așa. Dar am mai fost și eu în alte locuri, unde nu e necesară tot atâta precauţie. Doar am mai vorbit despre asta!
- Well! Văd că n-o să ne prea daţi de furcă, ceea ce mă bucură. Mărturisesc că aveam de gând să fac exact aceeaşi propunere. Eşti de acord, bătrâne Uncle?

Ţeapănul făcu un gest teatral și răspunse:

- Da, da, vor fi încercuiți / Şi toți laolaltă omorâți.
- Bun, ei, atunci eu stau pe-aici, ca să le adresez cuvântul de îndată ce se vor ivi. *My lord* se duce spre dreapta; tu te duci spre stânga, iar căpetenia se postează pe colina cea mai din față. În felul acesta o să-i avem în mijlocul nostru, iar dacă-i omorâm sau nu, asta va depinde întru totul de felul în care se vor comporta. O să vorbesc cu ei destul de tare ca să puteți auzi cu toții fiecare cuvânt; în felul acesta veți ști ce avem de făcut. Dacă împuşc pe vreunul din ei, acesta să fie semnul sigur că aveți de tras asupra celorlalți. Nu trebuie să ne scape nici unul. Gândiți-vă că au omorât opt osagi, fără să fi fost tratați de ei cu duşmănie înainte! Dar cruţați caii; avem nevoie de ei. Şi acum, înainte, domnilor! Cred că nu trebuie să mai zăbovim!

Se urcă pe dealul cel mai apropiat și se culcă în iarbă, acolo unde fusese înainte cu englezul și-l observase pe indian. Ceilalţi trei dispăruseră într-o parte și-ntr-alta, prin văi. Caii rămaseră ascunși unde fuseseră. Lordul luase luneta cu el.

Trecu poate un sfert de oră fără să se poată observa că s-ar apropia vreo ființă omenească. Apoi se auzi de pe colina ocupată de englez un strigăt puternic:

- Atenţie, vin!
- Linişte! răspunse cocoșatul mai încet.
- *Pshaw!* Nu ne pot auzi, sunt cam la o milă depărtare.
- Unde?
- Drept spre răsărit. Am văzut prin lunetă doi tipi stând pe o colină și privind încoace, ca să încerce să-l zărească pe șeful de trib. Se vede că au lăsat caii în vale.

Iar mai trecu o bucată de vreme; apoi se auziră copitele cailor care se apropiau. În valea din faţa cocoşatului se zăriră doi călăreţi; erau foarte bine înarmaţi, aveau cai buni şi ţineau ochii aplecaţi spre urmele căpeteniei. După ei se mai iviră alţi doi şi apoi încă unul; erau deci cinci urmăritori. Când ajunseră în mijlocul văii, aflându-se deci între cei patru oameni ascunşi, Bill strigă înspre ei:

— Stop, domnilor! Nici un pas înainte, sau o să-mi auziți pușca vorbind!

Se opriră surprinși și se uitară în sus, fără însă a zări pe cineva, deoarece cocoșatul stătea culcat în iarba înaltă. Dar ascultară de comandă, iar cel care era mai în față răspunse:

- Ce dracu'! Ce fel de tâlhari de drumul mare se află pe-aici? Arătaţi-vă, să vă vedem şi spuneţi-ne ce drept aveţi să ne opriţi?
 - Dreptul oricărui vânător care se întâlnește cu străini
- Şi noi suntem vânători! Dacă ești un tip cinstit, aratăte!

Cei cinci *tramp*-i luaseră armele în mână; nu aveau deloc aerul pașnic; totuși, mărunțelul răspunse:

— Sunt un om cinstit şi pot să mă arăt! Iată-mă!

Sări în picioare, așa încât i se văzu toată statura, ţinând însă ochii îndreptaţi cu atenţie şi vigilenţă asupra lor.

- Zounds! făcu unul dintre ei. Dacă nu mă-nșel, e Humply-Bill!
 - Aşa mi se spune, e adevărat.
- Atunci e şi Gunstick-Uncle prin apropiere; ăştia doi sunt nedespărţiţi.

- Va să zică, ne cunoaşteţi?
- Cred și eu! Am o vorbuliță cu dumneata din vremuri mai vechi.
 - Dar eu nu te cunosc!
- Se poate, fiindcă nu m-ai văzut decât de la distanță. Băieți, tipul ăsta ne stă în cale; ba, îmi vine să cred că s-a aliat cu indianul. Ia să-l doborâm de-acolo!

Îl ochi pe cocoșat și trase. Bill căzu iute ca fulgerul în iarbă, ca și cum ar fi fost lovit de glonț.

— *High-day,* strașnic am ţintit! strigă omul. Acum mai avem de isprăvit cu Gunstick...

Nu apucă să-și termine fraza. Bill se aruncase pe jos-de bună voie, ca să nu-l nimerească; acum ieșiră două fulgere, unul după altul, din cele două ţevi ale puștii sale și câteva clipe mai târziu răsunară și împușcăturile celorlalţi trei. Cei cinci vagabonzi căzură de pe caii lor, iar cei patru învingători coborâră de pe coline în vale, pentru a împiedica pe cei cinci căi s-o ia la goană. Îi examinară pe bandiţi.

— E o treabă făcută cum trebuie. Nici un glonţ nu a nimerit alături! Moartea a fost instantanee!

Căpetenia osagilor îi cercetă pe cei doi bărbaţi pe care-i împuşcase el, ţintindu-le fruntea. Văzu găurile pe unde pătrunseseră gloanţele, aproape de rădăcina nasului şi se adresă lordului:

- Puşca fratelui meu e de calibru foarte mic, dar e un gun excelent, pe care te poţi bizui.
- Te cred răspunse englezul, dând din cap. Am comandat ambele puști special pentru prerie.
- Fratele meu, dacă vrea, să mi-o vândă pe asta! Îi dau o sută de blăni de castor pentru ea.
 - Nu e de vânzare.
 - Atunci îi dau o sută cincizeci.
 - Nici atunci.
 - Nici pentru două sute?

- Nu, nici chiar dacă blănurile de castor ar fi cât o piele de elefant, fiecare.
- Atunci îi ofer preţul cel mai mare din câte există; îi dau în schimb cel mai bun cal de călărie al osagilor!

Se putea vedea, după expresia, feţei sale, că e încredinţat de a fi făcut o ofertă nemaipomenită, dar lordul clătină din cap, în semn că nu vrea şi zise:

- Lord Castlepool nu face schimb și nu vinde niciodată. Ce să fac cu calul acela, de vreme ce al meu e cel puţin la fel de grozav ca și cel despre care vorbeaţi?
- Nici un cal al preriei nu-l întrece pe al meu. Dar cum nu-l pot sili pe fratele meu alb să-mi vândă puşca sa, i-o înapoiez. Aceşti morți au mai multe arme decât am eu nevoie.

Restitui arma, făcând însă o mină care exprima cel mai intens regret. Toate lucrurile folositoare din posesia morților fură luate. În timp ce le scotoceau prin buzunare, în căutarea unor asemenea obiecte, Bill remarcă:

- Tipul ăsta mă cunoștea. Eu, însă, nu-mi amintesc că laș fi văzut vreodată. O fi cum zice el. Cine știe câte mârșavii am împiedicat prin faptul că i-am omorât! Acum și căpetenia poate umbla călare și mai rămân patru cai fără călăreți, tocmai cât ne trebuie pentru cei patru osagi pe care vrem să-i eliberăm.
- Acum o pornim călare înspre *tramp*-i? întrebă englezul.
- Bineînţeles! Cunosc regiunea asta şi ştiu că nu putem ajunge la Osaga-nook înainte de înserat, de vreme ce nu putem s-o luăm direct într-acolo, ci trebuie să facem un înconjur, ca să ne apropiem de ei dinspre pădure.
 - Dar cadavrele astea?
- Le lăsăm pur și simplu să zacă. Sau poate aveţi chef să construiţi pentru nemernicii ăștia un monument funerar, poate un mausoleu? Las' să le fie mormântul în stomacul vulturilor și al coioţilor; mai mult nu li se cuvine!

Cuvintele acestea erau poate dure și necreștinești, dar vestul sălbatic își are felul său propriu de a fi sensibil; întro regiune unde moartea și pieirea te pândesc din toate părțile, omul e adesea silit să aibă considerație întâi și întâi față de sine însuși, evitând tot ce i-ar putea periclita siguranța personală.

Legară caii liberi unii de alţii, urcară în şa şi o porniră întâi drept spre nord, pentru a coti mai încolo, spre est. Căpetenia îi conducea. Toată după-amiaza trecură mereu prin Preria Vălurită, deschisă. Când soarele era spre scăpătat, zăriră în depărtare o geană întunecată de pădure şi osagul explică:

— Acolo e fundul pădurii. Partea din față e scobită și formează un unghi sau un colţ, acela pe care-l numim colţul crimei și unde se află mormintele războinicilor noștri răpuși. După ce intrăm în pădure, mai avem de mers vreun sfert de oră ca să ajungem la tabăra *tramp*-ilor.

Auzind acestea, Bill îşi opri calul, descăleca şi se aşeză în iarbă, fără a scoate un cuvânt. Uncle şi cu indianul îi urmară exemplul, ca şi cum ar fi fost vorba de un luciu de la sine înţeles. Atunci, englezul descăleca şi el, dar ceru lămuriri.

- Mă gândesc că nu e bine să pierdem din timp. Cum putem să-i scăpăm pe osagi, dacă ne așezăm aici și stăm cu mâinile în sân?
- E o întrebare cu totul greșit pusă, *sir!* răspunse cocoșatul. Credeți că bandiții stau liniștiți în tabăra lor?
 - Nu prea.
- Ba chiar sigur că nu! Trebuie să mănânce și ei, deci trebuie să umble după vânat. Se răzleţesc prin pădure. Acolo, pe unde intrăm noi, pădurea nu e mai lată decât cale de un sfert de oră și e de presupus că tocmai acolo se află oameni de-ai lor, care ar putea să ne vadă venind. Prin urmare, suntem nevoiţi să aşteptăm aici până se-ntunecă; atunci indivizii se vor fi retras în tabăra lor, iar noi putem ajunge în pădure neobservaţi. Vă daţi seama că-i aşa?

- Well! făcu lordul așezându-se acum și el. N-aș fi crezut că pot fi atât de prost!
- De, eraţi în stare să mergeţi înainte, drept în ghearele drăguţilor de ei, iar noi, Uncle şi cu mine, puteam să vă ducem jurnalul de călătorie la Frisco fără să căpătăm măcar un dolar.
 - Fără să căpătaţi nimic?! Dar de ce?
 - Pentru că aventura noastră nu e încă trăită complet.
- Ba am trăit-o! A și avut loc și e înregistrată, întâlnirea cu căpetenia osagilor și împușcarea celor cinci bandiți a fost o aventură completă care face cincizeci de dolari. Figurează de pe acum în caiet. Eliberarea osagilor e o altă aventură.
 - Tot pentru cincizeci de dolari?
 - Yes.
- Ei, atunci notați, *sir*, notați mereu! zise Bill râzând. Dacă descompuneți fiecare pățanie în atâtea și atâtea subaventuri, o să aveți să ne dați la Frisco atâta bănet că no să știți de unde să-i luați!
- O să ajungă cât am zise lordul zâmbind. Pot să vă plătesc fără să fiu nevoit să vând castelul Castlepool.

Soarele dispăru, iar umbrele amurgului se furișară peste văile unduioase, urcând tot mai sus pe flancul colinelor, inundându-le și pe acestea și învăluind în cele din urmă tot pământul cu o mantie sumbră. Şi cerul era întunecos, fără stele.

Acum porniră; dar nu înaintară călare chiar până în pădure. Prudenţa cerea să lase caii pe câmp. Orice westman are asupra lui ţăruşi cu ajutorul cărora poate ţine pe loc caii, legându-i cu frâul de ţăruşul înfipt în pământ.

Legară deci caii în felul acesta, apoi se îndreptară în şir indian spre pădure.

Indianul umbla în frunte. Picioarele sale abia atingeau pământul, așa încât nici o ureche nu-i putea auzi pașii. Lordul, care venea după el, își dădea silința să umble la fel de ușor. Nu se auzea în jur nimic, decât foșnetul vârfurilor

de copac, mişcate de o boare. Deodată, osagul îl apucă pe englez de mâna dreaptă și-i șopti:

— Fratele meu alb să dea mâna cealaltă următorului, ca fețele-palide să alcătuiască un lanţ pe care să-l conduc.

În timp ce el mergea pipăind cu o mână întinsă înainte, îi trăgea cu cealaltă pe cei trei albi după el. Lordului i se păru lung timpul scurs, căci în asemenea situații minutele se lungesc de păr ceasuri. În cele din urmă, căpetenia se opri şi zise în şoaptă:

— Frații mei albi să asculte. Am auzit vocile tramp-ilor.

Traseră cu urechea. Se auzeau voci la depărtare mare, așa că nu se putea înțelege ce se vorbea. După câțiva pași, zăriră o vagă lumină, încât ochii lor putură distingă trunchiurile copacilor.

— Fraţii mei albi să aştepte aici până mă întorc — zise căpetenia osagilor şi în clipa următoare dispăru.

Trecuse cam o jumătate de oră până când se întoarse. Nu-l văzuseră și nici nu-l auziseră venind. Deodată se ivi în faţa lor, ca ieşit din pământ.

- Ei? întrebă Bill. Ce ai de raportat?
- Că au mai venit mulți *tramp*-i, încă mult mai mulți.
- Drace! Oare bandiții ăștia au de gând să țină un miting aici? Atunci vai de fermierii care stau în apropiere! Ai auzit ce vorbeau?
- Au aprins mai multe focuri și toată poiana era luminată. Bandiții formaseră un cerc în jurul unei fețepalide cu părul roşu, care ținea o cuvântare lungă, cu voce foarte tare. Atenția mea era încordată să descopăr locul unde stau frații mei roşii, așa că n-am reținut decât foarte puțin din câte spunea.
 - Totuşi, ce-a spus?
- Zicea că bogăția e rezultatul jafului și că, deci, trebuie să se ia bogaților tot ce au. Susținea că statul n-are dreptul să ia impozite de la cetățeni, deci trebuie să i se ia toți banii pe care-i are în casierii. Mai spunea că toți *tramp*-ii

sunt frați și că pot deveni bogați foarte repede, dacă acceptă propunerile lui.

- Mai departe? Ce mai spunea?
- N-am mai dat atenție vorbelor sale. A mai vorbit de casa mare de bani a căilor ferate, care trebuie golită. După aceea, n-am mai ascultat ce spunea, căci am văzut locul în care se află frații mei roșii.
 - Unde e acel loc?
- În apropierea unui foc de tabără mic, în jurul căruia nu ședea nimeni. Stăteau acolo, legați de copaci și în fața fiecăruia ședea un *tramp* și-i păzea.
 - Aşa că nu ne putem apropia tiptil?
- Ba se poate. Aş fi putut să tai chiar eu curelele cu care sunt legaţi, dar am vrut întâi să-i chem pe fraţii mei albi. M-am apropiat totuşi târâş de unul dintre războinicii mei şi i-am spus în şoaptă că o să-i salvăm.
- *Tramp*-ii ăștia nu sunt *westmeni*. E o prostie nemaipomenită să pui prizonierii la mijloc. Condu-ne la locul unde se află!

Cei patru se strecurară, cu căpetenia în frunte, printre copaci, dându-și osteneala să rămână mereu în umbra trunchiurilor. În felul acesta se apropiară iute de tabără, unde văzură acum arzând opt focuri. Cel mai mic ardea în partea dinspre pădure a luminișului, foarte aproape de copaci și într-acolo își îndreptă căpetenia pașii. O dată se opri pentru câteva clipe și le șopti celor trei albi:

- Acum stau mai multe fețe-palide la acest foc. Adineauri nu era nici unul. Omul cu părul roșu e și el acolo. Aceștia par să fie conducătorii. Îi vedeți pe osagii mei, la câțiva pași de dânșii, în dreptul câte unui copac?
- Da răspunse cocoșatul. Cuvântarea ţinută de omul cu păr roșu s-a isprăvit și acum tipii stau izolaţi de ceilalţi, probabil ca să se sfătuiască. Ar putea fi foarte important să aflăm ce au de gând. Așa de mulţi *tramp*-i nu s-au adunat aici de florile mărului. Noroc că sunt câteva tufișuri pe la

rădăcinile copacilor. Mă târăsc până acolo să aud despre ce vorbesc.

- Fratele meu să nu facă așa, nu e bine! îl preveni căpetenia.
 - De ce? Crezi că o să mă las prins?
- Nu. Știu că fratele meu se pricepe la târâtul în recunoaștere; dar ar putea fi totuși văzut.
 - Văzut, poate, dar nu prins.
- Bine, fratele meu are picioare iuţi şi ar fugi la iuţeală, dar atunci nu ne-ar mai fi posibil să-i eliberăm pe războinicii osagi.
- Ba da. Am da gata paznicii în câteva clipe şi le-am tăia legăturile; după aceea ne-am face nevăzuți prin pădure şi am alerga până la cai. Aş vrea să-l văd pe *tramp*-ul care să ne împiedice! Deci, mă furișez până la ei. Dacă mă observă, săriți să dezlegați prizonierii. Nu ni se poate întâmpla nimic. Ţine-mi puşca, Uncle!

Îşi dădu arma tovarăşului său, se culcă la pământ şi începu să se târască spre foc. Misiunea lui se arătă mai uşor de îndeplinit decât crezuse. Bandiţii vorbeau atât de tare, încât înţelese fiecare cuvânt.

Căpetenia osagilor nu se înșelase crezând că cei patru, bandiți așezați la acest foc erau conducătorii bandei. Unul dintre ei, cel cu părul roşu, era "colonelul" Brinkley, care sosise aici în seara aceasta, împreună cu cei câțiva tovarăși ai săi, scăpați din mâinile *rafter*-ilor. Vorbea tocmai, așa că Humply-Bill îl auzi spunând:

- Pot să vă promit, prin urmare, un mare succes, căci acolo se află casa de bani principală. Sunteți deci de acord?
 - Da, da, da! răspunseră ceilalți trei.
- Şi cum stau lucrurile cu ferma lui Butler? Vreţi s-o luăm împreună? Sau să fac eu asta pe cont propriu, angajând vreo treizeci de băieţi de-ai voştri?
- Luăm și noi parte, firește declară unul. Nu văd de ce să lăsăm să-ți umpli numai tu buzunarele! Întrebarea e numai dacă banii au și sosit.

- Încă nu. *Rafter*-ii n-au avut cai imediat, pe când eu am găsit chiar a doua zi de dimineață un cal bun. Deci, nu se poate să fi sosit de pe acum la fermă. Dar Butler e destul de bogat și așa. Atacăm fermă, o prădăm, apoi așteptăm liniștiți sosirea *rafter*-ilor și a nemernicilor care-i comandă.
 - Dar ştii precis că or să vină?
- Absolut precis. Acest Old Firehand trebuie să se ducă acolo din pricina unui inginer care se află probabil de pe acum la fermă.
 - Ce fel de inginer? Ce-i cu el?
- Nimic. E o poveste care nu prezintă nici un interes pentru voi. Poate v-o spun altă dată. Poate vă mai angajez pentru o altă lovitură la care se pot câștiga bani cu grămada.
- Vorbeşti în enigme. Ca să fiu sincer, aş prefera să nu am de-a face cu acest Old Firehand.
- Prostii! Ce crezi că ne poate face? Gândește-te că am adunat patru sute de indivizi care s-ar măsura și cu dracu'!
 - Hm, asta aşa e. Şi când pornim?
- Mâine după-masă, aşa ca să ajungem la fermă seara. E mare și o să ardă splendid, va fi un foc la care vom putea frige multă carne!

Humply-Bill auzise destul; se întoarse târâş la tovarăşii săi şi-i invită să treacă acum la eliberarea osagilor. Planul lui era ca fiecare să se posteze în spatele câte unui prizonier, dar căpetenia îl întrerupse:

— Ce trebuie să se întâmple de acum înainte nu mai e treaba oamenilor albi, ci a celor roşii. Mă duc singur, iar fraţii mei să-mi sară în ajutor numai dacă se va observa ce voi face.

Plecă târându-se ca un şarpe pe jos.

- Ce are de gând? întrebă englezul în șoaptă.
- O ispravă de maestru răspunse Bill. Uitaţi-vă bine într-acolo, spre prizonieri. Dacă iese prost, trebuie să ne grăbim să-i sărim în ajutor. N-avem decât să le tăiem legăturile şi apoi să alergăm la cai.

Lordul făcu ce i se spusese. Focul la care şedeau conducătorii bandiților era la o depărtare de vreo zece paşi la marginea pădurii. Acolo se aflau copacii de care erau legați prizonierii, ei stând în poziție verticală. Lângă fiecare prizonier şedea sau stătea culcat câte un paznic înarmat. Englezul își forță ochii ca să vadă căpetenia, dar în zadar. Văzu doar că unul din paznici, care şezuse, se culcă acum atât de brusc, de parc-ar fi căzut. Şi ceilalți trei paznici se mişcară unul după altul și anume în mod ciudat, în așa fel încât capetele lor ajunseră în umbra copacului respectiv. Între timp nu se auzise nici un sunet, nici cel mai mic zgomot.

Mai trecu o bucată de vreme și lordul îl zări deodată pe osag pe jos, între el și Bill.

- Ei, gata? întrebă acesta din urmă.
- Da răspunse indianul.
- Dar osagii tăi mai sunt legați! îi șușoti lordul.
- Nu, dar au rămas așa pe loc, până vorbesc cu voi. Cuţitul meu i-a nimerit pe paznici drept în inimă, apoi le-am luat scalpul. Acum mă târăsc iar până acolo ca să-i conduc pe fraţii mei roşii la cai, printre care se mai găsesc şi ai noştri. De vreme ce totul a mers așa de bine, n-o să plecăm fără să ne luăm caii.
- De ce să vă mai expuneți acestei primejdii? Îl preveni Bill.
- Fratele meu alb se înșeală. Acum nu mai e nici o primejdie. Îndată ce îi vedeți pe osagi dispărând din fața copacilor lor, puteți să vă îndepărtați și voi. În curând veți auzi tropot de cai și țipetele *tramp*-ilor care îi păzesc. Apoi vom sosi la locul unde am descălecat mai înainte. *Howgh!*

Prin această exclamație de întărire a celor spuse voia să semnifice că orice obiecțiune ar fi inutilă; apoi dispăru brusc. Lordul îi observă pe prizonieri; se rezemau drepți și țepeni de copacii lor, și-apoi dintr-o dată se făcură nevăzuți, de parc-ar fi intrat în pământ.

- Wonderful! şuşoti lordul entuziasmat către Humply. Absolut ca în romane!
- Hm! făcu mititelul. O să mai trăiți cu noi niște aventuri de roman. Dar firește că cititul e mai ușor decât trăitul.
 - Plecăm acum?
- Încă nu. Aş vrea, să văd mutrele tipilor când se declanşează zarvă. Mai aşteptăm câteva minute.

Nu trecu mult și din partea opusă a taberei răsună un strigăt puternic de groază; îi răspunse un al doilea; apoi urmară câteva țipete stridente, despre care se putea spune cu certitudine că sunt scoase de beregăți de indieni și apoi un fornăit și un tropăit, un nechezat și un bubuit, de parcar fi fost un cutremur de pământ.

Tramp-ii săriseră în picioare. Fiecare ţipa, striga şi întreba ce se întâmplase. Atunci se auzi vocea "colonelului" roșcat:

— Osagii au dispărut! Mii de draci, cine i-a...

Se întrerupse în mijlocul frazei, îngrozit. În timp ce vorbea, se repezise spre paznici şi-l apucase pe unul ca să-l scuture şi să-l ridice de pe jos. Atunci văzu ochii sticloşi şi ţeasta fără păr, însângerată. Îl trase pe al doilea, pe al treilea, apoi pe al patrulea în cercul de lumină a focului şi strigă înspăimântat:

- Sunt morți! Au fost scalpați toți patru! Iar pieile-roșii au dispărut! Unde?
- Indienii! Indienii! se auzi acum din partea unde fuseseră caii.
- La arme! La cai! urlă "colonelul". Am fost atacați! Vor să ne fure caii!

Fu o scenă de cea mai cumplită învălmășeală. Toți alergau în dezordine de colo până colo, dar nici un dușman nu se arăta și abia când se mai liniștiră întrucâtva, se constată că nu lipseau decât caii luați pradă de la osagi. Acum se apucară să cerceteze împrejurimile taberei, dar fără nici un rezultat. Traseră concluzia că mai sunt și alți

osagi prin pădure care s-au apropiat tiptil ca să-și elibereze tovarășii. Așa se face că i-au înjunghiat pe paznici pe la spate, i-au scalpat și apoi au pus mâna pe caii indienilor. Nu puteau însă pricepe cum de omorârea paznicilor decursese în cea mai perfectă liniște. Ce s-ar mai fi mirat însă dac-ar fi știut că un singur om săvârșise această lovitură magistrală de indian.

Când conducătorii se așezară din nou în jurul focului, "colonelul" zise:

- Această întâmplare nu e o mare nenorocire pentru noi, ce-i drept, dar ne sileşte să ne modificăm planurile de mâine. Trebuie să plecăm de-aici foarte devreme.
 - De ce? întrebară ceilalți.
- Pentru că osagii au auzit tot ce am vorbit. E un adevărat noroc că nu au aflat nimic despre intenţiile pe care le avem la Eagle-tail, căci despre asta n-am vorbit aici, ci dincolo, la focul celălalt. Dar ce avem de gând să facem cu ferma lui Butler au aflat.
 - Şi crezi că or să ne trădeze?
 - Bineînţeles!
- Crezi că nemernicii ăștia de indieni sunt prieteni cu Butler?
- Prieteni sau nu, or să-l prevină ca să se răzbune asupra noastră, pregătindu-ne o primire călduroasă.
- E drept că e foarte verosimil și atunci e într-adevăr nevoie să ne grăbim cât putem. Aș vrea numai să știu unde întârzie cei cinci care au pornit în urmărirea căpeteniei.
- Nici eu nu pricep. Dacă s-ar fi adăpostit în pădure, nu putea fi găsit decât cu multă greutate sau deloc; dar urmele lui duceau spre preria deschisă și n-avea cal. Așa că trebuie să-l fi prins totuși.
- Desigur. Dar probabil că la înapoiere i-a surprins noapte pe drum și s-au rătăcit. Sau au preferat să rămână peste noapte într-un loc, ca să nu se rătăcească și se întorc la noi mâine dimineață. În orice caz, o să le întâlnim

urmele, fiindcă au luat-o exact în direcția în care trebuie s-o luăm și noi.

Bineînţeles că vorbitorul se înşela în această privinţă. Cerul, sau mai bine zis norii avură grijă să şteargă urmele făcute, căci se porni, ceva mai târziu, o ploaie care continuă să cadă câteva ore în şir, ştergând toate amprentele de copite şi de paşi.

6. O cavalcadă în întuneric

Bill, Uncle și englezul se grăbiră, pe cât le permitea întunericul, să ajungă prin pădure până unde-și lăsaseră caii. Faptul că îi nimeriră se datoră flerului celor doi vânători. Lordul probabil că s-ar fi rătăcit, pentru că noaptea colinele și văile Preriei Vălurite semănau între ele încă și mai mult decât ziua. Dezlegară caii, încălecară și-i luară pe cei liberi de frâie.

Abia isprăviseră cu aceste pregătiri, că îi auziră venind pe cei cinci indieni.

- *Tramp*-ii ăștia sunt orbi și surzi zise Marele-Soare. Mulți dintre ei or să călătorească spre veșnicele plaiuri ale vânătoarei ca să slujească acolo duhurile osagilor.
 - Vrei să te răzbuni? întrebă Bill.
- N-au căzut azi în luptă opt osagi a căror moarte trebuie răzbunată? Şi nu urma ca noi, cei rămași, să fim schingiuiți și omorâți? Vom pleca spre *wigwam*-urile osagilor ca să aducem mulți războinici. Apoi o vom lua pe urmele fețelor-palide și vom ucide atâția dintre ei citi o să vrea Marele Manitu să dea pe mâna noastră.
 - În ce parte pasc acum turmele osagilor?
 - Spre apus.
 - Atunci trebuie să treceți pe la ferma lui Butler?
 - Da.
 - Şi de acolo, cât mai faci călare ca să ajungi la al tăi?
- De primele turme poţi da după o cale de jumătate de zi, dacă ai un cal bun şi te grăbeşti.
- Asta-i foarte bine. Va trebui să ne grăbim, ca să salvăm ferma lui Butler.
- Ce zice fratele meu? Butler e prietenul și apărătorul osagilor. Îl amenință vreo nenorocire?
- Da, dar să nu vorbim despre asta aici şi acum. Întâi de toate, trebuie să plecăm, ca să ne depărtăm de bandiţi.

Ei vor să atace mâine fermă, așa că trebuie să ne grăbim să-l prevenim pe Butler.

— Uf! Fraţii mei roşii să conducă caii liberi, pentru ca fraţii albi să mă poată urma mai uşor.

Oamenii lui îl ascultară, luară caii capturați de frâu, apoi porniră toți în galop printre colinele joase și anume pe urmele lăsate de căpetenie și de urmăritorii lui în după-amiaza aceleiași zile. Aceste urme duceau în linie dreaptă spre regiunea unde se afla ferma lui Butler, spre care voia să se îndrepte căpetenia osagilor.

În galop! Şi pe o asemenea beznă! Chiar şi ziua în amiaza mare numai un cunoscător se putea orienta fără greş în Preria Vălurită; dar să nu te rătăceşti noaptea, asta părea aproape un miracol! Când englezul făcu o remarcă în acest sens către micul Bill, alături de care călărea, acesta îi răspunse:

- Da, *sir*; am avut eu prilejul să observ că nu sunteți tocmai tare de cap, dar aici o să mai vedeți, o să mai auziți și o să mai pățiți și singur multe lucruri pe care înainte nu le-ați fi crezut posibile.
- Va să zică, dumneata nici singur nu te-ai rătăci peaici?
- Eu! Ei, ca să spun drept, trebuie să vă mărturisesc că nici nu m-aş gândi să trec aşa, valvârtej, printre valurile astea de coline. Eu aş călări încetişor şi aş examina cu atenție cotitura fiecărei văi prin care urmează s-o iau. Cu toate acestea, nu m-aş afla a doua zi dimineață în locul în care am vrut să ajung.
 - Atunci și căpeteniei i se poate întâmpla același lucru.
- Nu. O piele-roşie din asta adulmecă de-a dreptul direcţia şi drumul pe care trebuie să le ia. Şi mai ales că şi-a regăsit acum propriul său cal. Animalul ăsta nu se îndepărtează nici cu un pas de urma lăsată chiar azi de stăpânul lui. Cerul e întunecat ca un sac plin de funingine, iar din pământ nu văd nici cât negru sub unghie, totuşi galopăm ca în plină zi şi ca pe drum drept şi pun rămăşag

că în mai puţin de şase ore caii noştri se vor opri drept în poarta fermei lui Butler.

- Cum? Ce? strigă englezul plin de bucurie. Vrei să pui rămăşag? E splendid! Dumneata susții deci că va fi aşa? Atunci eu susțin contrariul și pariez cinci dolari, sau chiar zece, sau vrei să pariem mai mult?
- Mulţumesc, *my lord*! Cu rămăşagul a fost doar un fel de a vorbi. Repet că nu pariez niciodată. Păstraţi-vă banii! O să mai aveţi nevoie. Gândiţi-vă numai cât aveţi să ne daţi, mie şi lui Uncle, doar pentru ziua de azi!
- O sută de dolari. Cincizeci pentru cei patru bandiți împușcați și cincizeci pentru osagii eliberați. Iar atacul asupra fermei, pe care-l vom respinge, e o altă aventură care o să coste cincizeci de dolari.
- Nu e chiar atât de sigur, cum credeţi, că o să reuşim să respingem atacul asupra fermei. Dar cum a fost de fapt chestiunea aceea cu Old Shatterhand, Old Firehand şi Winnetou? Cât vreţi să daţi dacă ne întâlnim cu unul dintre aceşti trei bărbaţi?
 - O sută de dolari!
- E probabil că-l vom întâlni mâine sau poimâine pe Old Firehand; se știe că și el are intenția să se ducă la ferma lui Butler.

Căpetenia, care călărea în frunte, auzise aceste cuvinte, întoarse capul, fără a încetini fuga calului său și întrebă:

- Old Firehand, această față-palidă faimoasă, are de gând să vină acolo?
 - Da. Aşa a spus "colonelul" roşcat.
- Omul acela cu părul roşu care a ţinut cuvântarea? Dar de unde ştie? L-a văzut pe marele vânător alb, sau poate a şi vorbit cu el?

Bill îi povesti în plină goană a calului tot ce auzise.

- Uff! strigă căpetenia. Atunci ferma e salvată, căci mintea acestui alb face mai mult decât armele a o mie de bandiți! Ce mult mă bucur că am să-l văd!
 - L-ai mai văzut?

— Am fumat cu el pipa păcii. Simţi că s-a pornit ploaia? Asta-i bine, fiindcă ploaia îi dă ierbii călcate în picioare puterea de a se ridica din nou. Deci vagabonzii nu vor mai distinge mâine dimineaţă urmele noastre.

Terenul în sine nu oferea dificultăți; nici o piatră, nici o groapă sau altă piedică nu stăvileau pașii cailor, iar văile erau destul de largi pentru ca mai mulți cai să poată merge mereu comod alături. Solul era făcut exclusiv din pământ moale, acoperit cu iarbă. Numai întunericul punea stavile. Uneori călăreții își țineau caii la pas, pentru a nu-i obosi prea tare; majoritatea timpului însă înaintau în trap sau în galop. După ce trecuseră câteva ore, încrederea, adineauri nestrămutată, a lui Bill, părea să cedeze, căci îl întrebă pe Marele-Soare:

- Fratele meu roşu e convins că ne aflăm în direcţia cea bună?
- Fratele meu alb să nu-și facă griji răspunse acesta. Am venit în mare grabă și vom ajunge foarte curând la locul în care te-am întâlnit azi, împreună cu Uncle.

Oare experienţa sau instinctul îl făcea pe indianul acesta să-şi exprime cu atâta siguranţă convingerea? Lui Bill nici nu-i venea să creadă că parcurseseră într-adevăr o distanţă atât de importantă. Dar o dată cu ploaia se pornise un vânt vioi, care venea din spatele călăreţilor şi le uşura simţitor înaintarea.

Puţin timp după aceea, calul căpeteniei trecu din galop în pas măsurat, apoi se opri chiar, fără să-l fi înfrânat călăreţul şi scoase un fornăit uşor.

— Uff! făcu indianul cu voce scăzută. Se vede că sunt oameni în fața noastră. Frații mei să asculte, să nu se miște și să tragă puternic aerul prin nări.

Mica ceată se opri și se auzi cum examina căpetenia mirosul aerului, trăgându-l prin nas.

- E un foc! şuşoti.
- Nu se vede nici o urmă de lumină răspunse Bill.

— Dar simt mirosul fumului; pare să vină de după colina următoare. Fratele meu să descalece și să urce cu mine pe vârful dealului!

Cei doi îşi părăsiră caii şi se strecurară cot la cot spre colină. Dar nu făcuseră nici zece paşi, când două mâini îl apucară pe indian de gât, strângându-l puternic şi culcându-l la pământ, aşa încât în zadar se zbătu dând din mâini şi din picioare şi încercă să scoată un sunet, în acelaşi timp, alte două mâini îl apucară de beregată pe cocoşat şi-l doborâră la pământ în acelaşi fel.

- L-ai prins? întrebă cel care-l prinsese pe indian, vorbind încet de tot şi anume în limba germană.
- Da, l-am apucat așa de bine, că nu poate vorbi se auzi răspunsul dat la fel de încet.
- Atunci s-o ştergem repede pe după colină! Trebuie să ştim cu cine avem de-a face. Sau ţi-e prea greu?
- Nici pomeneală! Tipul e mai uşor decât o muscă care n-a mai mâncat şi nici n-a mai băut nimic de trei săptămâni. Ia te uită, pare să aibă o cocoaşă în spinare, ceva ce se cheamă o coloană vertebrală strâmba! Nu cumva o fi...
 - Ce să fie?
 - Nu cumva o fi bunul meu prieten, Humply-Bill?
- O să ne dăm seama la lumina focului. Pentru moment, suntem siguri că nu ne va urmări nimeni. Ceilalți nu se vor mișca din loc, pentru că așteaptă până se întorc ăștia doi.

Toate acestea se petrecuseră repede ca fulgerul și fără nici un zgomot, așa încât însoțitorii celor doi capturați habar nu aveau de cele întâmplate, deși erau atât de aproape. Old Firehand — căci el era — își luă prizonierul în brațe, iar Droll îl târî pe al său după el, prin iarbă. Dincolo de colină se odihneau niște cai obosiți; ardea un foc mic, la lumina căruia se puteau distinge peste douăzeci de figuri, cu puștile în mâini, gata să primească un eventual dușman cu tot atâtea focuri de armă.

— Ce surpriză! zise Old Firehand, când își dusese prizonierul în cercul de lumină al focului. Iată-l pe Menaka-

șeha, căpetenia osagilor! Din partea lui nu poate fi nici o primejdie!

— Ei, drăcie! exclamă apoi și Droll. E într-adevăr Bill, Humply-Bill! Bine, mă prietene, omulețule iubit, n-ai putut să-mi spui și mie cine ești când te-am strâns de beregată? Şi acum zaci aici și nu poți nici să respiri, nici să vorbești! Scoală-te, frățioare și îmbrățișează-mă! A, stai, păi ăsta nici măcar nu știe nemțește! Vai, nu cumva se apucă și-mi moare! Hai, sări în picioare odată, scumpule! Zău că n-am vrut să te sugrum!

Omul strâns de gât zăcea cu ochii închişi şi inspiră din răsputeri, înghiţind aerul cu lăcomie. În cele din urmă deschise ochii, aruncă o privire, din ce în ce mai conştientă, asupra lui Droll, care stătea aplecat peste el şi întrebă cu voce răguşită:

- E posibil? Mătuşa Droll!
- Eu sunt, firește! strigă acesta, acum în limba engleză, chiuind de bucurie.
- Am fost luat aşa de repede, încât... Doamne, Old Firehand!

Îl recunoscu pe vânătorul care stătea în picioare lângă el și această nouă surpriză îl făcu să-și recapete putința de a se mișca. Strânsoarea mâinilor lui Old Firehand fusese însă mult mai puternică decât a lui Droll, așa că indianul mai zăcea și acum nemișcat, cu ochii închiși.

- A murit? întrebă Bill.
- Nu răspunse gigantul, dând mâna cu mititelul. E doar ameţit şi o să-şi revină în curând. Bine-ai venit, Bill! Cine mai e cu voi? Probabil că indieni din tribul căpeteniei?
 - Da, patru oameni.
 - Atât? Atunci mai aveţi cai fără călăreţi?
- Aşa e. Afară de asta mai sunt cu noi Gunstick-Uncle și un lord englez.
- Un lord? Ce societate distinsă! Aduceți-i încoace! Bill plecă fuga; dar nu se duse decât până la jumătatea drumului, strigând de acolo cu bucurie:

— Uncle, hai, porniți drept înainte! Am ajuns la niște prieteni! Old Firehand și cu mătușa Droll sunt pe-aici!

Cel strigat făcu ce i se spusese. *Rafter*-ii întinși în iarbă, gata de atac, se ridicară ca să spună bun venit noilor sosiți. Ce surprinși fură aceștia văzându-l pe indianul lor zăcând în nesimțire și aflând ce se întâmplase. Osagii se țineau la distanță, o dată ce descălecaseră, examinându-l pe vânătorul renumit cu priviri pline de respect. Lordul căscă ochii și se apropie agale; totodată, făcu o mutră atât de prostească, încât oricui i-ar fi venit să râdă de el cât și de nasul lui umflat într-o parte. Old Firehand îi întinse mâna, spunând:

- Bine aţi venit, *my lord*! Aţi fost prin Turcia, prin India, poate şi în Africa?
 - De unde ştiţi, sir? replică englezul.
- Presupuneam, fiindcă mai purtați și acum pe nas resturile abcesului zis "buboi de Alep". Cine a făcut asemenea călătorii știe să se orienteze și să se adapteze desigur și pe aici, deși...

Se întrerupse şi examina zâmbind echipamentul englezului, mai ales lampa de gătit, cu grătar, legată de rucsacul lui. În această clipă căpetenia osagilor își reveni. Deschise ochii, inspiră adânc și în aceeași clipă sări în sus și puse mâna pe cuțit. Atunci privirea i se opri asupra vânătorului; lăsă jos mâna cu cuțitul și strigă:

- Old Firehand! Tu ai fost cel care m-a atacat?
- Da! Era prea întuneric ca să recunosc pe fratele meu roșu.
- Atunci îmi pare bine. Să fii învins de Old Firehand nu e o rușine. Fratele meu alb vrea să meargă la ferma lui Butler?
 - Da. Dar de unde știi?
 - Niște fețe-palide spuneau așa.
- De fapt, la fermă vreau să mă duc mai târziu. Primul punct pe care vreau să-l ating e Osaga-nook.
 - Pe cine caută vestitul meu frate acolo?

- Pe un alb care a luat numele de colonel Brinkley și pe tovarășii săi, niște *tramp-*i.
- Atunci fratele meu poate să vină fără grijă cu noi la, fermă, fiindcă omul cu păr roşu vine şi el acolo mâine, ca so atace.
 - De unde știi?
- A spus-o el însuşi; l-a auzit Bill. *Tramp*-ii ne-au atacat azi pe noi, pe osagii mei şi pe mine, au ucis opt, iar pe mine şi pe ceilalţi ne-au făcut prizonieri. Eu am reuşit să scap şi l-am adus pe Bill şi pe Uncle, care, împreună cu englezul acesta, m-au ajutat să-i eliberez pe fraţii mei roşii.
 - Ai fost urmărit de cinci vagabonzi până în acest loc?
 - Da.
 - Bill şi cu Uncle au poposit aici?
 - Exact.
 - Iar englezul se întâlnise cu puţin înainte cu cei doi?
 - Întocmai; dar de unde le ştii pe toate astea?
- Veneam călare în susul apei, de-a lungul râului Black-Bear și am părăsit malul azi-dimineață, ca să cotim spre Osaga-nook; am găsit aici cadavrele celor cinci *tramp*-i și...
- Sir îl întrerupse Humply-Bill de unde ştiţi că aceşti oameni erau *tramp-*i?
- Mi-a spus-o această bucată de hârtie răspunse Old Firehand. I-ați cercetat pe cei împuşcați, dar ați lăsat-o în buzunarul unuia dintre ei.

Scoase un petic de ziar, îl ținu în dreptul focului și citi:

"O omisiune sau o eroare despre care s-ar crede că nu e posibilă a fost semnalată de comisarul Oficiului teritorial al Statelor Unite. Acest funcționar a atras atenția guvernului asupra faptului uimitor că există în interiorul Statelor Unite o regiune mai mare decât unele dintre state și care se bucură de privilegiul de a nu fi administrată și guvernată în nici un fel. Această curioasă bucată de pământ e un patrulater imens, lat de 40 de mile, lung de 150 de mile, având aproape 4 milioane de acri. E situată între teritoriul

indian și New Mexico, la nord de Texas și la sud de Kansas si Colorado. Cum s-a constatat acum, acest teritoriu a fost trecut cu vederea pe vremea măsurătorilor cadastrale și-și datorează regimul privilegiat unei greșeli în determinarea hotarelor regiunilor învecinate. În consecintă, el nu tine de nici unul dintre state și de nici un teritoriu și nu e supus nici unei autorități sub nici o formă și nici unei jurisdicții. Legea, dreptul și impozitele sunt niște noțiuni necunoscute acolo. În raportul comisarului, această bucată de pământ e descrisă ca una din cele mai frumoase și mai mănoase regiuni ale întregului vest, potrivită mai ales pentru agricultură și creșterea vitelor. Cele câteva mii de "americani liberi" care o locuiesc nu sunt însă agricultori sau crescători de vite pașnici, ci formează, împreună cu adunături venite de peste tot, cu vagabonzii, hoții de cai, "desperados", criminalii evadați și scursorile din toate direcțiile rozei vânturilor, niște bande care sunt spaima teritoriilor învecinate. Acolo, în special, crescătorii de vite au de suferit de pe urma jafurilor acestor delincvenți. Vecinii ce suferă din pricina lor cer să se pună de urgență capăt acestui stat liber al pungașilor prin introducerea suveranității guvernamentale".

Indienii care auziseră acest text rămaseră indiferenți, în schimb albii se uitau mirați unii la alții.

- Să fie adevărat? E cu putință? întrebă lordul.
- Eu cred că e adevărat răspunse Old Firehand. De altfel, nouă acum ne e indiferent dacă acest raport e veridic sau nu. Principalul este că numai un *tramp* poate căra cu el atâta vreme și atât de departe o foaie ca asta. Hârtia asta m-a făcut de altfel să-i consider pe acești cinci oameni drept *tramp*-i. Sosind aici și văzând niște cadavre, am știut firește că a avut loc o luptă. Am examinat cadavrele și toate urmele rămase și am reconstituit, ca rezultat al cercetării, următoarele fapte: Aici au poposit doi albi, unul lung, altul mic. Apoi a sosit un al treilea alb, care li s-a alăturat și a

mâncat restul proviziilor lor. S-a procedat la un tir de probă, cu prilejul căruia am fost împuşcați doi ulii. Al treilea alb a dovedit că e un bun trăgător și a fost acceptat în societatea celorlalți doi. Apoi se apropie de ei în grabă un indian, venind pe jos. Acesta se refugia dinspre Osaganook și era urmărit de cinci bandiți. Albii l-au ajutat, au împuşcat pe cei cinci urmăritori și au pornit călare, împreună cu indianul, ca să se apropie nevăzuți de Osaganook, pe un drum ocolit, probabil ca să-i atace pe *tramp*-i. Eu m-am hotărât să le vin în ajutor. Dar cum între timp se făcuse noapte, trebuia să aștept până-n zori, neputând vedea urmele lor în timpul nopții.

- De ce ne-a atacat fratele meu alb prin surprindere? întrebă căpetenia.
- Pentru că în mod logic trebuia să cred că sunteți *tramp*-i. Știam că sunt mulți la Osaga-nook. Cinci dintre ei porniseră să urmărească un indian și au fost împușcați, deci nu s-au întors. Faptul trebuia să-i neliniștească pe ceilalți și era cu totul verosimil că au trimis ajutoare după ei. De aceea am pus pe unii dintre ai noștri să stea de pază și aceștia mi-au raportat adineauri că se apropie o ceată de călăreți. Cum vântul bătea dinspre Osaga-nook, am putut să observăm din vreme venirea voastră. I-am pus pe oamenii mei să stea gata de atac, iar eu cu Droll ne-am apropiat tiptil. Doi dintre voi au descălecat ca să se furișeze până la noi. Restul îl știți.
- Şi ce are de gând fratele meu acum? *Tramp*-ii aceştia sunt duşmanii lui personali?
- Da. Eu îl urmăresc pe omul cu păr roşu, ca să-l prind. Dar nu ştiu ce voi face acum, până nu aflu cum stau lucrurile la Osaga-nook și ce s-a întâmplat acolo. Vrei să-mi povestești, Bill?

Humply-Bill îi făcu o dare de seamă amănunțită, pe care o încheie cu următoarele cuvinte:

— Vedeţi deci, *sir*, că trebuie să acţionăm rapid. Presupun că veniţi numaidecât cu noi spre fermă?

- Nici nu mă gândesc! Rămân aici, deşi ştiu că primejdia e încă mult mai mare decât credeţi. Sunteţi de părere că tipii or să pornească abia după-masă?
 - Da.
 - Iar eu vă spun că vor porni încă din zori!
 - Bine, dar aşa a spus "colonelul"!
- Între timp s-a răzgândit, însă, Bill. Unde se aflau osagii prizonieri?
- În apropierea focului la care stătea şi omul cu păr roşu.
- Aşa că au auzit şi ei de planul de a ataca ferma lui Butler?
 - Da.
- Şi apoi au scăpat. Nu e firesc ca șeful de bandă să se gândească și el că osagii se vor grăbi spre Butler, să-l înștiințeze?
 - Drace, aşa e! Se înţelege de la sine!
- Întocmai. Spre a reduce inconvenientele ce decurg de aici pentru ei, vor porni la drum cât mai devreme. Pun pariu că s-au decis încă de pe acum să pornească de cu zori.
- Pariu? strigă lordul. *Well*, sunteți omul meu, *sir!* Puneți pariu că pornesc devreme? Bun, atunci, eu susțin că nu vor pleca decât mâine seară de la Osaga-nook. Pun zece dolari, chiar douăzeci sau treizeci. Sau preferați să fie cincizeci?

Trase pungă în față și o deschise pentru a scoate bani. Un mic gest al lui Humply-Bill, neobservat de englez, fu suficient pentru a indica lui Old Firehand că are de-a face cu un fel de maniac, de aceea răspunse:

- Puteţi să închideţi punga liniştit, nici nu mă gândesc să iau în serios vorba despre pariu, care mi-a scăpat aşa!
- Bine, dar mie-mi place mult de tot să pariez! zise lordul.
 - Mie, însă, nu!

- Ce păcat! Mare păcat! Am auzit atâtea lucruri bune și frumoase despre dumneavoastră! Un adevărat gentleman cum sunteți ar trebui neapărat să parieze!
- Sunt în joc proprietatea și viața multor oameni și datoria noastră e să împiedicăm această nenorocire. Asta nu se face prin pariuri.
- E foarte adevărat, *sir.* De altfel și eu pariez doar așa, printre altele. Când va fi vorba de fapte, o să mă vedeți la postul meu, poate la fel de ferm și de liniștit cum o să stați dumneavoastră la postul dumneavoastră. Forța fizică nu e totul.

Se mâniase și măsură cu o privire aproape ofensantă statura herculeană a vânătorului. Acesta părea să ezite un moment, neștiind ce să creadă despre englez; faţa i se întunecă, dar apoi se lumină repede din nou, în timp ce răspunse:

— Domol, domol, *sir!* Până nu ne-am cunoscut cum trebuie, să nu ne adresăm vorbe neplăcute. Sunteți nou venit și fără experiență în această țară.

Cuvintele acestea nu-și arătară efectul dorit, căci lordul strigă și mai mânios decât adineauri:

— Cine v-a spus asta? Poate că așa arăt? Sunt cel puţin pe atât de echipat pe cât e necesar în prerie: dumneavoastră, însă, aveţi aerul de a fi ieşit abia acum dintr-un club sau dintr-o societate de cucoane.

Ei, aici era secretul! Fiindcă, într-adevăr, Old Firehand purta și acum același costum de voiaj elegant ne care-l avusese pe vapor. Nu și-l putuse schimba, echipamentul său de vânător aflându-se la ferma lui Butler. Costumul suferise întrucâtva de pe urma drumului parcurs călare până la *rafter*-i și apoi până aici, dar la lumina focului scăzut, aproape stins de ploaie, părea încă nou. Vestitul bărbat nu avea în ochii englezului un prestigiu corespunzător cu renumele său. Dar el încuviință din cap zâmbind și zise:

— Nu pot să nu fiu oarecum de acord, *sir!* Dar poate că mai reușesc să mă adaptez și eu vestului; în orice caz, hai

să rămânem prieteni!

- Dacă presupuneți asta cu toată seriozitatea, să nu mai spuneți nimic rău despre pariuri, căci adevăratul, veritabilul gentleman se cunoaște după miză. Pe de altă parte, nu pricep de ce vreți să rămâneți aici, în loc să plecăm numaidecât spre fermă. Acesta e primul lucru care mi-a inspirat îndoieli în legătură cu persoana dumneavoastră.
 - Am eu motivele mele.
- Oare fratele meu alb e dispus să-mi spună mie care e motivul? întrebă osagul.
- Da. Ajunge dacă pleci tu la fermă că să-l înştiințezi pe Butler. El nu e omul care să nu ştie ce pregătiri să facă. Iar eu cu *rafter*-ii mei rămânem aici și-i hărțuim pe bandiți în așa fel încât să nu poată înainta decât încet și să nu ajungă la fermă înainte ca cei de acolo să fie gata de a-i primi așa cum trebuie.
- Fratele meu are întotdeauna gândurile cele mai potrivite. Dar Butler nu se află în *wigwam-*ul lui.
 - Nu? întrebă Old Firehand mirat.
- Nu. În drumul spre Osaga-nook, am trecut pe la ferma lui şi am intrat ca să fumez un calumet cu fratele meu alb. Dar nu l-am găsit acasă. Veniseră la el în vizită fratele său care stă departe şi cu fiica acestuia, apoi Butler, plecase cu ei la Fort Dodge ca să cumpere îmbrăcăminte pentru fata albă.
- Va să zică, fratele lui a şi sosit! Ştii cât timp are de gând Butler să stea la Fort Dodge?
 - Numai câteva zile.
 - Şi când ai fost pe la fermă?
 - Alaltăieri dimineaţa.
- În cazul acesta trebuie să vin şi eu neapărat! strigă Old Firehand sărind în picioare. Cât timp e necesar ca să poţi aduce războinici osagi de-ai tăi într-ajutor?
- Dacă plecăm îndată, putem sosi la fermă mâine la miezul nopții.

- E mult prea târziu! Osagii sunt acum în relații bune cu șeienii și cu arapahoeșii?
 - Da. Am îngropat în pământ securile războiului.
- Aceste două triburi locuiesc pe malul celălalt al fluviului și pot fi atinse de aici în patru ore. Fratele meu roșu e dispus să plece îndată că să le ducă un mesaj din partea mea?

Căpetenia se îndreptă fără a scoate o vorbă spre calul său și încalecă.

— Du-te la ei — continuă Old Firehand — și roagă cele două căpetenii din partea mea să vină cât mai repede, cu câte o sută de oameni, la ferma lui Butler.

Indianul plesni din limbă, își înfipse călcâiele în flancurile calului și dispăru în clipa următoare în bezna nopții. Lordul privi scena cu mirare. Era cu putință ca un asemenea războinic să asculte astfel, necondiționat și fără să mai întrebe ceva, de omul îmbrăcat într-un costum de salon? Dar și acesta se afla de acum în șa!

— Domnilor, să nu pierdem nici o clipă! zise. Caii noștri sunt obosiți, ce-i drept, dar trebuie să reziste până la fermă. Înainte!

Se formă îndată un convoi. Focul fu stins și călăreții se puseră în mișcare.

Întâi înaintară încet, apoi la trap şi, când ochii lor se obișnuiseră cu întunericul, pe măsură ce se îndepărtaseră de focul de tabără, în galop. Lordul se apropie de Bill şi întrebă:

- N-o să se rătăcească cumva Old Firehand?
- Tot atât de puţin ca şi căpetenia osagilor. Se pretinde chiar că vede noaptea ca pisicile.
 - Şi poartă un costum de societate! Ciudat individ!
- Staţi puţin, să-l vedeţi în costumul lui din piele de bivol! Atunci pare să aibă o cu totul altă statură.
- Mă rog, că statură ajunge și atât. Dar cine e oare femeia care v-a atacat?
 - Ce femeie? Această doamnă e un domn.

- Dar i se spune mătuşă!
- Numai în glumă, pentru că are o voce atât de subţire şi se îmbracă aşa de ciudat. Îi zice Droll şi e un vânător straşnic, se bucură chiar de un mare renume. Dar hai, să nu mai stăm de vorbă! Aşa cum galopăm acum, e nevoie să ne concentrăm puţintica minte ce-o avem.

Avea dreptate. Old Firehand călărea în frunte ca un drac, iar ceilalți goneau cum puteau în urma lui. Lordul era un călăreț pasionat de goană nebună, și-și riscase de multe ori capul, dar nu mai văzuse asemenea galopadă. Era întuneric beznă, întocmai ca într-un tunel neluminat; caii se mișcau parcă înăuntrul unei galerii întunecate și nesfârșite și totuși nici unul nu se poticni și nu se împiedică. Alergau în șir, unul după celălalt și totul depindea numai de Old Firehand. Calul său nu mai fusese niciodată în această regiune și era, în plus, o mârțoagă ordinară, pe care fusese nevoit s-o ia, negăsind alt cal mai bun. Lordul începu din nou să simtă mare stimă pentru acest om.

Merseră așa o jumătate de oră, apoi o oră întreagă și încă una, cu scurte întreruperi ca să răsufle caii. Tot mai ploua, dar era o ploaie subţire și ușoară, așa încât nu putea incomoda niște oameni atât de căliţi. Apoi îl auziră pe Old Firehand strigând:

— Atenţie, domnilor! Aici drumul coboară şi trecem prin văd. Dar apa nu ajunge decât până la burta cailor.

Înaintară mai încet. Se auzi vuietul apei și, în pofida obscurității, zăriră suprafața apei cu lumina ei fosforescentă. Picioarele călăreților pluteau în valuri; apoi ajunseră pe țărmul celălalt. Mai urmă o cavalcadă scurtă de un minut, pe urmă se opriră și lordul auzi sunetul strident al unui clopoțel. Dar în fața ochilor săi era aceeași beznă ca până atunci.

- Ce-i asta? Cine sună și unde suntem? îl întrebă pe Humply-Bill.
- La poarta fermei lui Butler răspunse acesta. Mai faceți câțiva pași călare și o să dați de zid.

Câinii începură să latre. Vocile lor groase și aspre lăsau să se ghicească ce mari erau. Apoi cineva dinăuntru întrebă:

- Cine sună? Cine vrea să intre?
- Master Butler s-a întors? întrebă Old Firehand.
- Nu.
- Atunci cereți doamnei cheia și spuneți-i că a venit Old Firehand.
- Old Firehand? *Well, sir,* numaidecât. Cucoana nu doarme și nimeni n-a închis ochii. Căpetenia osagilor a trecut pe aici și ne-a anunțat că veniți.

"Ce oameni strașnici trăiesc pe-aici! își zise lordul. Indianul a călărit deci încă mult mai repede decât noi."

După câtva timp se auziră porunci care goniră câinii, apoi cheia scrâșni în broască, zăvorul de lemn scârții, la fel și ţâţânile porții și, în sfârșit, lordul zări mai multe lanterne a căror lumină nu reuși însă să risipească întunericul din ograda ce părea imensă, făcându-l dimpotrivă și mai impenetrabil. Argaţii adunaţi în grabă luară în primire caii, apoi oaspeţii fură conduși în casa înaltă, ce părea întunecată. O slujnică îi propuse lui Old Firehand să-l conducă la etaj, la stăpâna casei. Pentru ceilalţi, se descuie la parter o odaie mare, înnegrită de fum, unde atârna din tavan o lampă mare cu petrol. Găsiră mai multe mese lungi cu bănci și scaune și se așezară. Pe mese se aflau tot felul de mâncăruri, sticle și pahare, ca urmare a faptului că sosirea lor fusese anunţată de căpetenia osagilor.

Rafter-ii şi indienii se aşezară în jurul a două mese lungi şi nu aşteptară să fie mult îmbiaţi ca să se servească. Westman-ului nu-i place să pronunţe fără necesitate formule de politeţe şi nici să le audă adresate lui. Şi lordul luase loc, făcând semn lui Humply-Bill şi lui Gunstick-Uncle să se aşeze lângă el; apoi veniră alături de dânşii mătuşa Droll cu Fred Engel şi Tom-cel-Negru şi în cele. Din urmă se apropie şi Blenter, bătrânul din Missouri. Acum se apucară să benchetuiască de-a binelea. Lordul părea să

împărtășească opinia că dacă te afli printre lupi, trebuie să urli cu ei, căci renunțase la orice demnitate de clasă privilegiată și se comporta nici mai bine nici mai prost decât vecinii lui de masă.

După câtva timp, intră și Old Firehand împreună cu stăpâna casei, care-și salută oaspeţii urându-le bun-venit în modul cel mai amabil. Apoi Old Firehand își îndemnă tovarășii să se odihnească bine până dimineaţa, pentru a fi proaspeţi a doua zi; deocamdată, fiind destule slugi și văcari, ajutorul acestora îi ajungea ca să poată face pregătirile necesare.

Lordul nu-și putea lua ochii de la el, căci vânătorul vestit își îmbrăcase între timp costumul de vânătoare. Purta

cu franjuri la cusături, împodobiți într-o parte și alta cu broderii bogate, scurți numai până la genunchi, unde intrau în tureatca cizmelor înalte; o vestă albă din piele de căprioară, scurtă și moale, iar peste ea un veston tot din piele, dar mai groasă, din pântece de bivol. În jurul taliei de om vânjos, era încins cu o cingătoare de piele lată în care băgase armele scurte, iar pe cap avea o pălărie de castor cu boruri foarte late și cu coada de castor atârnând la spate. De gât îi atârna un colier lung, făcut din dinți de urs cenușiu și de acest colier era fixată pipa păcii din lut sfânt, decorată cu crestături făcute de o mână de maestru. Toate cusăturile vestonului erau împodobite cu gheare de grizzly și cum un om ca Old Firehand desigur că nu se împodobea cu prăzi făcute de altul, din aceste ornamente și din lantul purtat de gât se putea trage concluzia că multe deveniseră înfricosătoare din aceste fiare victimele gloanțelor sale sigure și pumnilor săi puternici. După ce se depărtase împreună cu doamna Butler, englezul zise către ceilalti:

— Acum îmi vine şi mie să cred tot ce se povestește despre el. Omul ăsta e un adevărat gigant!

- *Pshaw!* răspunse Droll. Nu trebuie să judeci un westman numai după statură. Mintea are valoare și mai mare. E destul de rar ca asemenea uriași să fie și curajoși. La el există, firește, ambele calități. Dar Old Shatterhand nu e atât de mare și de lat în spate, iar Winnetou, apașul, e mult mai subțire încă; și totuși amândoi sunt egalii lui în toate privințele.
 - Şi în privinţa forţei muşchilor?
- Da. Muşchii *westman*-ului devin cu timpul ca de fier şi tendoanele ca de oţel, chiar dacă nu are statura unui uriaş.
- Atunci probabil că și dumneata ești din fier și oțel, master Droll?

Tonul lui avea ceva ironic, dar *westman-*ul mărunt îi răspunse zâmbind prietenos.

- Vreţi s-o constataţi, mi se pare?
- Yes, mi-ar face multă plăcere.
- Mi se pare că vă cam îndoiţi?
- Aşa e. O mătuşă cu muşchi şi tendoane de oţel! Să punem rămăşag?
 - Pe ce și cum?
 - Cine e mai puternic, dumneata sau eu?
 - De ce nu?

În sfârșit, englezul găsise pe cineva care să nu-l refuze. Sări în picioare de bucurie și strigă:

- Bine, dar, mătuşă Droll, eu am doborât pe unii care ar fi trebuit să se aplece numai ca să vă zărească! Vreţi întradevăr să facem încercarea?
 - Se înţelege!
 - Punem pariu pe cinci dolari?
 - Well!
 - Vi-i împrumut eu!
 - Mulţumesc! Droll nu se împrumută niciodată.
 - Aveti deci bani?
 - Pentru cât o să câștigați, o să ajungă cu siguranță, sir!
 - Şi zece dolari?
 - Şi zece.

- Sau douăzeci.
- De ce nu!
- Poate chiar cincizeci? strigă lordul în culmea bucuriei.
- De acord. Dar mai mult nu, fiindcă nu vreau să vă iau toți banii!
- Cum? Ce? Să iei toți banii lordului Castlepool! Ești nebun, mătușă? Scoate banii! Poftim cincizeci de dolari!

Trase în față una din pungile agățate de centură, scoase din ea cincizeci de dolari și-i puse pe masă. Droll scotoci prin mânecă halatului ce-i atârna peste mâna și scoase din ea o pungă. Când o deschise, se văzu că e plină de nuggeți mari ca alunele. Puse cinci pe masă, vâri punga la loc în mâneca și zise:

- Aveţi bani-hârtie, *my lord*? Fie! Mătuşa Droll nu umblă decât cu aur adevărat! Aceşti nuggeţi fac mai mult de cincizeci de dolari. Ei, acum putem începe, dar cum?
 - Fă ceva și eu am să urmez pildă; apoi e rândul meu.
- Nu! Eu sunt doar o "mătuşă". Dumneavoastră, însă, sunteți un lord. Deci, aveți, întâietate.
- Bun! Ţineţi-vă bine atunci şi apăraţi-vă! Am să vă ridic şi am să vă pun pe masa asta!
 - Încercați!

Droll se postă cu picioarele depărtate, iar lordul îl apucă de talie ca să-l ridice; dar picioarele mătuşii Droll nu părăsiră podeaua nici măcar cu un ţol, ca şi cum Droll ar fi fost de plumb. Englezul se opinti în zadar şi fu nevoit să recunoască, în cele din urmă, că nu e în stare să-şi pună planul în aplicare, dar se consolă cu cuvintele:

- Dacă eu n-am putut să vă ridic, apoi nici dumneavoastră n-o să mă puteți ridica!
- Vom vedea zise Droll râzând și ridicând privirea spre tavan, deasupra mesei, unde se afla un cârlig de fier, servind, la nevoie, pentru o a doua lampă. Ceilalţi, văzând această privire și cunoscându-l pe poznașul de Droll, precum și neobișnuita sa putere fizică, își dădură coate pe ascuns.

- Ei, hai! îl îndemnă lordul.
- Va să zică numai pe masă? întrebă Droll.
- Vreţi, poate, să mă ridicaţi şi mai sus?
- Cât de sus e cu putință pe-aici. Atenție, sir!

În pofida hainelor sale incomode, Droll se urcă cu un salt pe masă și-l apucă pe lord de umeri. Acesta zbură în sus la iuțeală, mult mai sus decât masa și în clipa următoare era agățat de cârlig, cu ajutorul curelei de piele ce-i servea de cingătoare. Droll însă sări de pe masă și întrebă râzând:

— Ei, *sir*, sunteți sus?

Englezul dădu din mâini și din picioare strigând:

- Dumnezeule, unde mă aflu! Woe to me ağıtat de tavan! Daţi-mă jos! Daţi-mă jos! Dacă cedează cârligul, îmi frâng gâtul!
 - Spuneţi întâi cine a câştigat?
 - Dumneata, firește, dumneata!
- Şi a doua parte a pariului, în care urmează să am eu iniţiativa?
 - Renunţ la ea! Dar scoate-mă de-aici! Repede! Repede!

Droll se urcă din nou pe masă, îl apucă pe englez cu amândouă mâinile de şolduri, îl ridică mai sus ca să scoată cureaua din cârlig, apoi îl așeză întâi lângă el, pe masă și pe urmă jos, pe podea. După ce sări jos și el, îi puse mâna pe umăr și-l întrebă:

- Ei, sir, cum vă place mătușa?
- *Much, how much, too much* mult, ce mult, prea mult! răspunse englezul abătut.
- Atunci să băgăm hârtiile astea în buzunar! Vârî bancnotele împreună cu nuggeții în pungă și continuă, zâmbind: Şi vă rog, *my lord*, dacă aveți din nou poftă să pariați, adresați-vă mie, vă stau la dispoziție bucuros, oricând!

Lordul se așeză pe locul lui, își pipăi brațele, picioarele și șoldurile, de nu cumva s-a slăbit vreun șurub pe undeva și după ce se convinse că totul e în ordine, dădu mâna cu mătuşa și zise, zâmbind cu voie bună:

- Splendid pariu! Nu-i aşa? Sunt nişte tipi grozavi westmen-ii ăştia! Numai să ştii cum să umbli cu ei!
- Mă rog, eu sunt de părere că am știut să umblu cu dumneavoastră!
- Şi asta-i drept! Sunteţi un tip straşnic, mătuşă! Mă interesaţi. Am auzit că sunteţi german. Ce-a fost tatăl dumneavoastră şi de ce aţi venit în Statele Unite?
 - Tatăl meu n-a fost un lord, dar a fost infinit mai mult.
 - Pshaw! Nu e cu putință!
- Ba da! Dumneavoastră sunteți doar un lord, probabil că nimic afară de asta. Tatăl meu însă era multe.
 - Ei și ce anume? insistă lordul.
- Era vornicel la nunţi, botezuri şi înmormântări, era clopotar, paracliser, chelner, gropar, tocilar de coase, paznic de livezi şi în acelaşi timp plutonier de gardă civilă. Nu e destul?
 - Da, mai mult decât destul!
- Foarte adevărat, căci dacă vreau să mă exprim mai concis, era un om cumsecade.
 - A murit?
 - De mult. Nu mai am rude.
 - Şi atunci aţi plecat de supărare peste ocean?
- Nu de supărare. Din poftă de a călători, *sir!* Da, pofta de a călători! Dar de multe ori mi-e dor de brava, bătrâna Germanie.

Acum se înapoie Old Firehand ca să-i avertizeze că ar fi indicat să se culce cu toţii, de vreme ce urmează să se scoale foarte devreme. Ascultară de îndemnul său cu o docilitate lăudabilă şi se retraseră într-o încăpere în care se aflau nişte piei întinse pe rame de lemn, putând servi la fel de bine drept hamace, ca şi drept culcuşuri. Comoditatea o asigurau nişte pături moi, întinse dedesubt, în aceste culcuşuri, cu adevărat din vest, toţi dormiră excelent.

7. Lupta pentru ferma lui Butler

Apărătorii fermei, fură treziți la o oră foarte matinală. Părea să se facă o zi caldă, chiar fierbinte și însorită, iar clădirea care arătase atât de sumbră ieri era cu totul schimbată în lumina prietenoasă a dimineții. Era concepută pentru mulți locuitori, construită din cărămizi foarte lungi și cu fundament adânc și se compunea dintr-un parter și un etaj cu acoperiș plat. Ferestrele erau foarte înalte, dar atât de înguste, încât un om nu s-ar fi putut strecura prin ele. Aceasta era o măsură de precauție foarte indicată într-o regiune bântuita adesea de bande de indieni porniți pe jaf. Pe acolo se întâmpla des, sau cel puțin se întâmpla des, ca o fermă izolată să trebuiască să fie apărată zile de-a rândul împotriva unor asemenea scursori.

Cu tot atâta prudenţă fusese construită ograda largă, înconjurată de ziduri înalte, prevăzute cu creneluri. În dreptul crenelurilor se aflau bănci late de zidărie, unde te puteai urca când trebuia să tragi peste ziduri.

Nu departe de casă trecea vuind pârâul peste al cărui văd veniseră cu o seară înainte călăreţii. De pe zid se putea trage comod până-n vadul situat în bătaia puştilor şi baricadat în timpul nopţii trecute, în urma dispoziţiilor lui Old Firehand, cu pari, ca să nu se poată trece. Ca o a doua măsură de precauţie foarte necesară, tot Old Firehand ordonase că turmele lui Butler să fie mânate pe păşunile vecinului celui mai apropiat, încă de cu noapte.

Apoi mai fusese trimis un sol în regiunea fortului Dodge spre a-i preveni pe frații Butler de prezența vagabonzilor, pentru cazul că cei doi frați s-ar fi aflat deja pe drumul întoarcerii.

Old Firehand îşi conduse tovarăşii pe acoperişul casei de unde se oferea o privelişte foarte largă, spre est şi nord, asupra Preriei Vălurite, acoperită cu iarbă, iar spre sud şi vest asupra unor vaste holde îngrijite bine, semănate cu porumb și alte cereale.

- Când or să sosească indienii pe care-i aşteptăm?
 întrebă Droll.
- După socotelile făcute ieri de căpetenie, ar putea sosi în curând — răspunse Firehand.
- N-aş conta pe asta. Aceşti indieni urmează să fie adunaţi întâi, poate din depărtări şi ei nu se apucă niciodată de vreo campanie fără să-şi practice mai întâi vechile obiceiuri. Putem să ne felicităm dacă sosesc înspre prânz. Atunci însă şi *tramp*-ii s-ar putea afla în apropiere. Nu prea mă bizui eu pe aceşti seieni şi arapahoeşi.
- Nici eu încuviință Bill. Amândouă triburile sunt foarte mici și n-au mai dezgropat de foarte multă vreme securea războiului. Nu ne putem bizui pe ei. Nici vecini puternici nu există pe aici, așa că trebuie să ne așteptăm la un asediu de lungă durată.
- Asta nu are de ce să ne sperie, fiindcă pivniţele sunt pline de provizii — îi informă Old Firehand.
- Dar apa, care este lucrul principal? obiectă Droll. Dacă *tramp*-ii ne asediază, nu putem coborî la râu după apă!
- Nici nu e nevoie! În pivniţă există un ochi de fântâna, iar pentru animale s-a prevăzut un canal.
 - Există într-adevăr un canal?
- Da. Aici totul a fost construit și amenajat în eventualitatea unui caz de război. În spatele casei veți observa un chepeng de lemn. Dacă-l deschizi, dai de niște trepte care duc spre canalul acoperit cu o boltă și alimentat din râu.
 - E adânc?
 - De un stat de om. Apa îţi ajunge cam până la piept.
 - Dar deschiderea canalului înspre râu e descoperită?
- Ba nu. Duşmanul nu trebuie s-o remarce. De aceea locul din jurul gurii de canal de pe malul râului a fost plantat cu tufişuri dese şi cu plante agăţătoare.

Nu era, de fapt, o intenţie precisă care-l îndemna pe Droll să se intereseze atât de exact de canal, dar aceste cunoştinţe aveau să-i fie de mare folos mai târziu.

Mesele, băncile și scaunele care serviseră seara ca să ia masa fură transportate în curte, pentru ca micul dejun să poată fi luat în aer liber. Apoi se aduseră toate armele și munițiile ce se găseau în casă.

Ceva mai târziu, Old Firehand şedea cu doamna Butler şi cumnata ei pe acoperişul plat al casei, privind spre sud, în direcţia din care urmau să sosească indienii aşteptaţi. Trecuse de amiază, când, în sfârşit, se apropie un lung şir de oameni roşii, umblând unul după altul; erau cei aşteptaţi, iar Marele-Soare venea călare în fruntea lor.

În timp ce intrau pe poartă, Old Firehand îi numără: erau peste două sute de războinici. Din păcate, numai puţini dintre ei erau într-adevăr bine înarmaţi. Cei mai mulţi nu posedau nici măcar cai, iar cei care aveau refuzaseră să-i aducă: preferau să fie răniţi sau chiar împuşcaţi, mai degrabă ei decât caii.

Old Firehand îi împărţi pe aceşti indieni, odinioară atât de mândri şi acum atât de decăzuţi, în două grupe: cea mai mică avea să rămână la fermă, iar ceilalţi, sub conducerea căpeteniei osagilor, aveau să se posteze pe hotarul dinspre pământul vecin, pe păşunile căruia fuseseră duse turmele. Această trupă avea misiunea să zădărnicească o eventuală încercare a *tramp*-ilor de a năvăli în proprietatea vecinului. Pentru a-i îndemna spre vigilenţă şi vitejie, li se fixă o primă pentru fiecare *tramp* ucis, apoi căpetenia plecă cu trupă sa.

În interiorul zidurilor fermei se aflau acum peste cincizeci de indieni, douăzeci de *rafter*-i și cei patru *westmeni*. Față de numărul mare al bandiților nu erau, desigur, mulți; dar un singur vânător sau *rafter* făcea fără îndoială mai mult decât un număr de *tramp*-i, iar adăpostul pe care-l ofereau zidurile și casa nu era de desconsiderat. Mare noroc era că doamna Butler întâmpina primejdia cu

destul calm. Nici nu se gândea să-şi zăpăcească slugile prin lamentări; dimpotrivă, îi chemă la ea și le promise o recompensă corespunzătoare comportării unor oameni fideli și viteji. Erau vreo douăzeci de argați care știau să-și mânuiască armele și pe care Old Firehand putea conta cu siguranță.

Când toate pregătirile erau gata, *westman*-ul își reluă locul de pe platformă împreună cu doamnele și cu englezul. Se folosea de luneta uriașă a acestuia, scrutând de zor acea parte a orizontului în care urmau să apară *tramp*-ii. După o lungă atenție zadarnică, descoperi în cele din urmă trei inși care se mișcau în direcția fermei, dar nu călare, ci pe jos.

- Poate că sunt iscoade trimise înainte, ca să ceară să fie primite — zise Old Firehand.
- Ar fi o îndrăzneală de care nu-i cred capabili pe oamenii ăștia — observă lordul.
- De ce nu? Se trimit trei indivizi pe care aici nu-i cunoaște nimeni; vin și intră sub un pretext oarecare; cine ar putea obiecta ceva? Hai să coborâm la etaj, ca să nu ne zărească aici, pe acoperiș. Dar putem să-i observăm cu luneta din fereastră.

Caii aduşi se aflau în spatele casei, aşa că nu puteau fi văzuţi. Apărătorii urmau să se ascundă şi ei cu toţii, în cazul că intrau în curte, cei trei *tramp*-i trebuiau să aibă impresia că ferma nu e suficient păzită.

Trecuseră cu multă osteneală și vizibil mirați prin vadul stricat de baricade, iar acum se apropiau încet și Old Firehand văzu că unul dintre ei îl ridică pe celălalt ca să poată privi printr-un crenel în curte. Vânătorul coborî repede și când ajunse în curte, răsună clopoţelul; se duse la poartă și întrebă ce doresc.

- Fermierul e acasă? întrebă o voce.
- Nu, e plecat răspunse Old Firehand.
- Am vrea să ne angajăm ca lucrători. Nu e nevoie de un văcar sau argat?
 - Nu.

— Atunci am vrea să cerem barem o îmbucătură. Venim de departe și ne e foame. Vă rog, lăsaţi-ne să intrăm!

Aceste cuvinte fură spuse pe un ton foarte jalnic. Nu există în tot vestul vreun fermier care ar refuza să primească un om flămând. La toate popoarele primitive şi în toate regiunile unde nu există hoteluri şi restaurante frumosul obicei al ospitalității e în vigoare; așa și în vestul îndepărtat. Oamenii fură deci primiți și, când poarta se zăvorî din nou, fură poftiți să ia loc la mesele așezate într-o parte a casei. Dar acest lucru nu părea să le fie pe plac. E drept că se sileau să-și dea aere nepăsătoare, dar nu scăpă nimănui că examinau casa și împrejurimile ei cu priviri scrutătoare, uitându-se apoi unul la altul în mod semnificativ. Unul dintre ei zise:

— Suntem oameni săraci și umili, care nu vor să vă stingherească. Îngăduiţi-ne să rămânem aici, pe lângă poartă, unde suntem de altfel mai la umbră decât în partea aceea. Ne luăm noi o masă de acolo.

Li se împlini dorința, deși era, firește, cu tâlc: voiau să stea în apropierea porții ca s-o deschidă la sosirea tovarășilor lor. Își luară o masă și scaune, apoi o slujnică le aduse o gustare îmbelșugată. Acum nu se mai afla nimeni în acea parte a curții, căci și slujnica se îndepărtase. Pretinșii lucrători erau foarte încântați de această împrejurare, lucru pe care Old Firehand cu ochiul lui ager îl citi din expresia lor și din gesturile ce însoțeau conversația dusă cu voce scăzută. După câtva timp, unul dintre ei se sculă și se duse, cu aerul de a o face fără nici un rost precis, la cea mai apropiată ferestruie în zid, pentru a privi afară. Asta repetându-se în răstimpuri de mai multe ori, era un semn sigur că vagabonzii așteptau venirea tovarășilor lor pe curând.

Old Firehand se postase din nou la fereastra de la etaj și observa prin lunetă regiunea din care urmau să sosească. Într-adevăr, se ivi în depărtare o ceată foarte mare de călăreți care se apropiau de fermă în galop. Se vedea că

erau printre ei oameni care cunoșteau împrejurimile, căci se îndreptau spre văd în linie dreaptă. Ajunși acolo și găsindu-l camuflat, se opriră să examineze locul. Acum sosise momentul acțiunii pentru Old Firehand. Coborî până la poartă. Unul dintre cei trei bandiți stătea tocmai în fața crenelului și căuta să-și vadă tovarășii. Când se trezi observat, se sperie vizibil și se dădu repede înapoi.

- Ce faci aici? Ce cauţi la ferestruie? îl întrebă Old Firehand aspru.
- Voiam să... voiam să văd încotro o luăm de aici încolo
 răspunse omul încurcat, uitându-se de jos în sus la bărbatul uriaş.
- Nu minții! Vă cunoașteți drumul prea bine! Duce jos, la râu, spre oamenii care se află acolo.
- Despre ce oameni vorbiţi, *sir?* întrebă omul cu prefăcută mirare..
- Nu-ţi da osteneala să te prefaci, că e în zadar! Faceţi parte dintre *tramp*-ii de la Osaga-nook care vor să ne atace şi aţi fost trimişi înainte ca să deschideţi poarta dinăuntru când vor veni ceilalţi. Din cauza asta v-aţi aşezat aici, aşa de aproape de poartă.
- Sir! strigă omul furios, ducând mâna la buzunar. Dar Old Firehand scosese revolverul mai repede și-i amenință:
- Lăsaţi-vă armele ascunse acolo unde sunt! Cum văd una, trag! A fost o mare îndrăzneală din partea voastră că aţi venit, fiindcă aş putea să vă fac prizonieri şi să vă trag la răspundere; dar îmi păreţi prea puţin periculoşi, aşa că am să vă dau drumul. Duceţi-vă la ceilalţi din această pleavă şi spuneţi-le că tragem în fiecare îndată ce trece prin văd. Am terminat cu voi, hai, căraţi-vă!

Deschise poarta. Bandiţii tăceau, văzând revolverul îndreptat asupra lor. Dar când se văzură afară şi zăvorul fusese pus din nou, râseră batjocoritor.

— Prostule! strigă unul. De ce ne dai drumul dacă suntem *tramp-*i? Apucă-te și numără câți suntem! O să

isprăvim repede cu cei câțiva oameni ai tăi! Peste un sfert de oră o să fiți cu toții spânzurați!

Acum Old Firehand dădu semnalul convenit, la care apărătorii din spatele casei, până acum invizibili, ieşiră în față, pentru a-şi ocupa posturile la ferestrui și creneluri și a observa ca și Old Firehand, mișcările dușmanului.

Iscoadele trimise ajunseră la malul râului, de unde strigau peste apă, către cei de pe malul celălalt, cuvinte ce nu se puteau înțelege dincoace de ziduri. După aceea, *tramp*-ii mai înaintară călare o bucată de drum de-a lungul apei, pentru a o traversa înot mai încolo. Își mânară caii în apă.

- Luaţi pe seama voastră iscoadele, ca să nu scape de pedeapsă zise Old Firehand către Tom-cel-Negru, Blenter şi Humply-Bill care stăteau lângă el eu îi ochesc pe primii doi care ajung la mal. După mine trag Uncle, Droll, lordul şi ceilalţi, în ordinea în care stau la rând. În felul acesta fiecare are o ţintă precisă, nu se va întâmpla ca doi dintre noi să tragă asupra aceluiaşi *tramp* şi evităm să prăpădim muniţia.
- E foarte bine aşa! răspunse Humply-Bill. Pe-al meu îl am de pe-acum în dreptul cătării.

Iar prietenul său intim, Gunstick-Uncle, încuviință:

— Îndată ce pe mal sosesc, / ale noastre gloanțe-i nimeresc. / Rând pe rând vor fi vizați / și în iad expediați.

Acum primul călăreţ urca malul de dincoace; al doilea îl urmă. Pe locul în care atinseseră ţărmul aşteptau pretinşii lucrători. Old Firehand dădu semnalul. Cinci puşti pocniră aproape simultan; cei doi călăreţi fură azvârliţi de pe cai, iar cele trei iscoade zăceau la pământ. *Tramp*-ii izbucniră în urlete, de furie şi se năpustiră înainte ca să ajungă mai repede la mal. Fiecare îl împingea pe cel dinaintea sa spre pierzanie, căci îndată ce un cal se urcă pe mal, călăreţul său era scos din şa cu un glonţ tras dinspre fermă. Într-un răstimp de cel mult două minute, se putură număra între

douăzeci și treizeci de cai fără călăreți, alergând speriați de colo până colo.

Tramp-ii nu se așteptaseră la o asemenea primire. Probabil că vorbele strigate peste apă de iscoadele lor conțineau informația că ferma e rizibil de săracă în apărători. Și acum iată o împuşcătură după alta din creneluri; și nici un glonț nu nimerea alături! Urletele de furie se transformară în strigăte de groază; se auzi răsunând o voce pe un ton de comandă, după care toți călăreții ce se aflau încă în apă își întoarseră caii ca să ajungă din nou pe celălalt mal.

- Atacul a fost respins! zise Blenter din Missouri. Sunt curios să văd ce-o să facă acum.
- Or să traverseze apa înot, într-un loc care nu e în bătaia puştilor noastre — răspunse Old Firehand.
 - Şi pe urmă?
- Pe urmă? Asta-i greu de spus deocamdată. Dacă atacă într-un mod inteligent, n-o să ne fie prea ușor.
 - Şi ce consideraţi drept un atac inteligent?
- Trebuie să se apropie răzleţiţi, nu în masă. Dacă-şi lasă caii undeva şi aleargă din toate patru părţile deodată până la zid, ca să fie în adăpostul lui, atunci suntem prea slabi ca să-i respingem. Am fi siliţi să ne apărăm pe patru fronturi. Dacă apoi *tramp*-ii se adună subit într-un punct, ar putea să escaladeze zidul.
- E adevărat, dar mulți dintre ei s-ar curăța. Bineînțeles că și noi ne-am afla atunci cam fără acoperiș față-n față cu ei.
- *Pshaw!* Nu mi-e teamă de asta! Să vedem ce au de gând!

Între timp, *tramp*-ii se sfătuiseră pesemne; toată trupa o luă la vale, deci spre nord, până ce ajunse dincolo de bătaia puştilor de la fermă. Acolo trecură peste apă și formară o ceată deasă, cu faţa îndreptată spre latura zidului unde era poarta. Până acum, apărătorii fuseseră postaţi pe latura

dinspre răsărit; de aceea Old Firehand strigă cu voce puternică:

- Hai repede pe latura dinspre nord! Vor să ia poarta cu asalt!
 - Tot nu pot s-o dărâme! obiectă Blenter.
- Nu; dar dacă ajung până la poartă, pot să escaladeze poarta și zidul repede, urcându-se cu picioarele pe şa, aşa că ar putea să ne strivească aici, în curte.
 - Până atunci, însă, vor mai cădea mulți!
- Dar vor rămâne în viață și mai mulți! Nu trageți până nu dau comanda, dar atunci cu toții, deodată, din plin, în mijlocul cetei!

Latura dinspre nord fu repede ocupată. O parte dintre apărători se postară în faţa crenelurilor, de unde se putea trage peste zid. Cei din urmă stăteau ghemuiţi, pentru a nu fi văzuţi prea devreme de asediatori.

Ceata se puse în mişcare, la galop, drept spre poartă. Abia când se aflau doar la vreo optzeci ţie paşi de ea, Old Firehand dădu ordinul de a trage; puştile pocniră...

Toată ceata tramp-ilor fusese parcă oprită în plină goană de o funie întinsă de-a curmezişul drumului. Se iscă o învălmășeală cumplită, din care nu se putură descurca destul de repede. Astfel, apărătorii fermei avură timp să-și încarce armele și apoi nu mai traseră în salve, ci fără comenzi, în continuu, în mijlocul învălmășelii Tramp-ii nu erau în stare să îndure așa ceva; se răspândiră, lăsându-și morții și răniții să zacă. Caii fără călăreți alergară din instinct spre fermă, iar cei dinăuntru deschiseră poarta ca să-i lase să intre. Ceva mai târziu, când bandiții încercară să se ocupe de răniții lor, nimeni nu-i împiedică, de vreme ce era un act de omenie. Se văzu că-și duc răniții la umbra unui pâlc de copaci, ca să le panseze rănile, de bine de rău, pe cât o permiteau împrejurările.

Între timp, se făcuse amiază și vajnicii apărători primiră alimente și băutură. Apoi observară că vagabonzii se

îndepărtează, lăsând pe cei răniți sub copaci; se îndreptau spre apus.

- Oare pleacă? întrebă Humply-Bill. Au primit o lecție strașnică și ar fi tare înțelepți dacă s-ar învăța minte.
- Nici nu se gândesc! fu de părere mătuşa Droll. Dac-ar renunța cu adevărat la intențiile lor, și-ar lua răniții cu ei. Cred că acum au pus gând rău turmelor care țin de fermă. Ia uitați-vă la acoperiș! Îl vedeți pe Old Firehand cu luneta în mână! Îi observă pe tipi și mă gândesc că în curând vom primi ordinul să pornim în ajutorul văcarilor și indienilor.

Presupunerea mătușii Droll se dovedi justă. Deodată Firehand strigă către cei din curte:

— Înşeuaţi caii repede! Indivizii se îndreaptă spre sud şi or să dea acum de Marele-Soare şi de oamenii lui!

În mai puţin de cinci minute caii erau pregătiţi şi toţi încălecară, afară de câţiva argaţi, care rămaseră la fermă cu misiunea de a deschide repede poarta la nevoie. Cu Old Firehand în frunte, ieşiră pe poartă, o luară pe după colţul zidului spre a se îndrepta apoi spre sud. În partea asta se aflau câteva ogoare, apoi începea preria, o imensă păşune verde, pe care se zărea pe alocuri câte un tufiş.

Nici acum *tramp*-ii nu erau încă vizibili cu ochiul liber; dar Old Firehand luase luneta cu el şi-i observa. Datorită acestui fapt, era posibil să se ţină mereu paralel cu cei urmăriţi, fără să fie văzut. După un sfert de oră, Old Firehand se opri, căci şi bandiţii opriseră. Ajunseseră la hotarul vecinului şi zăriră nu numai vitele care păşteau acolo, dar şi pe apărătorii lor înarmaţi.

Old Firehand examina diferitele grupe de tufișuri de pe pășune, alegând pe acelea care le puteau oferi un ascunziș. La adăpostul lor, se apropie cu oamenii lui de locul în care în mod previzibil urma să aibă loc ciocnirea. Apoi lăsară caii și înaintară furișându-se aplecați, până ajunseră la un grup mai mare de tufișuri, după care și bandiții, după toate previziunile, aveau să caute adăpost în timpul luptei. Din acest loc se puteau zări cu ochiul liber atât cei care aveau să atace, cât și cei care urmau să fie atacați.

Tramp-ii păreau surprinși să găsească un număr atât de mare de indieni puși să păzească vitele. Cum se făcea că fuseseră angajați niște piei-roșii și încă atât de numeroși? Şovăiră. În curând, însă, băgară de seamă că indienii erau slab înarmați, fără arme de foc și asta îi liniști. Conducătorii ținură o scurtă consfătuire, după care urmă ordinul de atac. După felul în care porniră, se vedea că nu aveau de gând să zăbovească mult într-o luptă de la distanță, ci se gândeau să-i doboare pur și simplu pe indieni trecând în galop peste ei. Călăreții înaintau în goană mare și în rânduri dese, drept spre indieni, scoțând strigăte de amenințare.

Acum se arătă că Marele-Soare era la înălțimea misiunii sale. Dădu cu voce tare un ordin, în urma căruia oamenii săi, care stătuseră laolaltă, se răzlețiră, asa că nu mai putea fi vorba de strivirea lor sub copitele cailor. Şi *tramp*-ii își dădură seama de asta; cotiră într-o parte, pentru a-i lua pe indieni din flancul drept și a-i replia spre cel sting. Căpetenia osagilor pătrunsese această intenție; din nou răsună vocea sa puternică. Oamenii săi se adunară în grabă, formând pentru moment un fel de ghemotoc încurcat și apoi se răzlețiră din nou. Își schimbară complet poziția; până atunci aceasta fusese o linie de la vest spre est, acum avea directia nord-sud. Căpetenia osagilor dăduse această dispoziție nu fiindcă ar fi știut de prezenta aliatilor săi, ci doar pentru a-si primi dușmanii, ca un bizon atacat, nu în flanc, ci a-i înfrunta cu coarnele-i puternice. Manevra, un act de bravură în sine, mai avu și efectul, ce-i drept nebănuit de el, că bandiții se aflau acum dintr-o dată între indieni și albii ascunși pe după tufișuri. Își văzură planul zădărnicit și se opriră, o imprudență pe care o plătiră îndată. Păreau să se înșele asupra distanței la care băteau armele indienilor, simtindu-se astfel în sigurantă. Unul dintre conducătorii lor începu să le vorbească,

probabil ca să le propună un alt plan de bătaie. De această pauză profită căpetenia osagilor. Scoase un strigăt, după care oamenii săi se precipitară înainte, se opriră apoi subit, își repeziră săgețile și se retraseră la fel de rapid. Proiectilele își ajunseră ținta; rezultatul fu câțiva morți și mulți răniți, nu numai printre călăreți, dar și printre cai. Aceștia se ridicau în două picioare, voiau s-o ia razna și abia putură fi domoliți. De încurcătura asta trebuia să se folosească Old Firehand.

— Acum începem! comandă. Dar trageţi numai în oameni, nu în cai!

Oamenii lui se aflau în spatele duşmanului; armele lor pocniră și gloanțele loviră ceața din plin, așa încât *tramp*-ii, speriați, izbucniră în urlete.

— Fugiți! strigă o voce. Suntem încercuiți! Spargeți o breșă în linia indienilor!

Ascultară fără întârziere de acest ordin. Lăsându-și morții și pe cei grav răniți în plata Domnului, *tramp*-ii o luară la goană, drept spre linia indienilor, care se dădură bucuroși la o parte pentru a-i lăsa să treacă și pentru a izbucni în urma lor în urlete de triumf.

- Ia te uită cum dau bir cu fugiții! râse bătrânul Blenter. Ăștia nu se mai întorc! Știți cine era cel care i-a îndemnat să fugă?
- Bineînţeles răspunse Tom-cel-Negru. Cunoaştem bine vocea. Era "colonelul" cu părul roşu; se vede că pe ăsta îl apără Satana de gloanţele noastre. Nu ne luăm după ticăloşi, sir?

Întrebarea se adresa lui Old Firehand, care răspunse:

— Nu. Suntem prea slabi ca să ne măsurăm cu ei într-o luptă corp la corp. De altfel, poate că au, ghicit că nu ne-am aflat aici din întâmplare, ci suntem cei de la fermă și am venit de acolo în ajutorul indienilor. În cazul acesta, e foarte probabil că se întorc acolo ca să pătrundă în lipsa noastră. Trebuie deci să ne întoarcem în grabă.

- Şi ce se întâmplă cu *tramp-*ii răniți și cu caii care rătăcesc fără stăpân?
- Trebuie să-i lăsăm în seama indienilor. Dar să nu mai pierdem vremea, hai repede la caii noștri!

Bărbaţii îşi fluturară pălăriile strigând un "ura" răsunător spre indieni, la care aceştia răspunseră cu strigăte stridente de victorie; apoi se duseră să-şi ia caii şi se întoarseră la fermă. Old Firehand se sui numaidecât pe acoperişul plat, ca să stea de pază cu luneta.

Acolo dădu de doamna Butler, care fusese foarte îngrijorată și află cu bucurie că atacul fusese respins în chip strălucit.

- Asta înseamnă că suntem salvaţi? întrebă ea respirând uşurată. Dat fiind că *tramp*-ii au suferit pierderi grele, nu se poate oare presupune că le-a pierit curajul de a mai continua ostilitățile?
 - Poate răspunse vânătorul pe gânduri.
 - Numai poate?
- Din păcate! De turme n-or să mai îndrăznească să se atingă, pentru că vor presupune că acestea sunt apărate nu numai de indieni, ci și de un număr însemnat de albi. Lucrurile stau însă altfel în privinţa casei. Nemernicii îşi vor fi dat seama că ziua nu pot întreprinde mare lucru, dar s-ar putea să creadă că e posibil să năvălească în cursul nopţii. În orice caz, trebuie să fim pregătiţi pentru un atac nocturn. E posibil ca...

Se întrerupse. Privind mereu prin lunetă, o întorsese spre nord.

Ce e? întrebă doamna. De ce nu mai continuați, sir?
 De ce aveți deodată o expresie atât de îngrijorată?

Old Firehand mai privi câtva timp prin lunetă, apoi o lăsă jos și răspunse cu un aer nepăsător:

— Nu e nimic care ar putea să ne înfricoșeze în mod deosebit, *my lady.* Puteți să coborâți fără grijă, ca să dați ordin să se ofere de băut oamenilor.

Ea ascultă de această invitație, calmată de vorbele lui; dar îndată ce dispăru, vânătorul spuse către lordul care tocmai își făcu apariția pe platformă cu telescopul lui uriaș:

— Am avut motive bine întemeiate s-o îndepărtez acum pe doamna. Luați-vă lunetă, *my lord* și priviți spre vest. Pe cine zăriți acolo?

Englezul făcu ce i se spusese și răspunse apoi:

- Pe *tramp-*i. Îi văd clar. Se întorc.
- Vin, într-adevăr?
- Firește! Ce altă ar putea face?
- Atunci se vede că binoclul meu e mai bun decât al dumneavoastră. Îi vedeți în mișcare?
 - Nu, stau pe loc.
 - Cu faţa în ce direcţie?
 - Spre nord.
- Atunci duceți luneta mai departe în această direcție! Poate veți vedea atunci de ce s-au oprit bandiții.
- *Well, sir,* am să mă uit!... De acolo se apropie trei călăreţi, fără să-i zărească pe *tramp-*i.
 - Călăreţi? Adevărat?
- Yes. Ba nu. Pare să fie o lady cu ei. Într-adevăr, este o doamnă. Zăresc rochia lungă de călărie și vălul fâlfâind.
 - Şi ştiţi cine sunt aceşti călăreţi?
 - Nu, de unde să știu... heigh ho! Nu cumva sunt...
- Ba tocmai zise Old Firehand, îngrijorat. Ei sunt: fermierul cu frate-său și cu fata acestuia. Solul pe care l-am trimis înaintea lor ca să-i avertizeze nu i-a întâlnit...
- Atunci trebuie să încălecăm repede și să plecăm zise lordul, strângându-și luneta. Altfel or să cadă în mâna *tramp*-ilor:

Voia să pornească. Vânătorul îl prinse de braţ, spunând:

— Staţi, sir şi nu daţi alarma! Femeile nu trebuie să afle nimic deocamdată. Nu putem nici să-i avertizăm, nici să-i ajutăm, e prea târziu! Priviţi, priviţi!

Lordul își duse luneta iarăși la ochi și văzu că bandiții se pun în mișcare, pornind la galop în întâmpinarea celor trei.

- All devils! strigă. Or să-i omoare!
- Nici nu se gândesc! Oamenii de teapa asta își cunosc avantajele și caută să profite de ele. Ce câștiga dacă omoară acestei trei persoane? Nimic. Dacă, în schimb, le lăsă în viață, ca să se folosească de ele ca de ostatici, pot să ne șantajeze. Ia uitați-vă! Acum s-a zis! Cei trei sunt încercuiți. Nu mai putem face nimic.
- *Well!* Aveţi dreptate, *sir!* zise lordul. Dar o să ne lăsăm într-adevăr şantajaţi? În fond, ar fi o ruşine să intri în tratative cu asemenea oameni!

Old Firehand dădu din umeri într-un fel caracteristic și un zâmbet îi juca pe buze în timp ce răspunse:

- Lăsaţi-mă pe mine, *sir!* Nu mi s-a întâmplat încă să fac ceva de care să-mi fie ruşine. Dacă vă spun că cele trei persoane care acum au devenit prizoniere nu sunt în nici un fel de pericol, puteţi să mă credeţi. Totuşi, vă rog să nu înştiinţaţi femeile de cele întâmplate.
 - Să nu afle nici ceilalţi?
- Hai să le spunem celor care ne sunt mai apropiați, ca să știe măcar ei cum stăm. Dacă vreți să vă ocupați de asta, duceți-vă jos acum, dar ei să nu dea știrea mai departe. Eu rămân să-i mai observ pe bandiți ca să pot lua măsuri potrivite cu comportarea lor.

Lordul coborî în curte. Old Firehand îşi concentră atenția din nou asupra *tramp*-ilor care luaseră pe cei trei prizonieri la mijloc şi se duseră călare până la pâlcul de arbori amintit, unde se opriră, descălecară şi se așezară pe jos. Vânătorul văzu că duceau o convorbire animată, că se sfătuiau. Era convins că-şi dă seama de rezultatul acestei consfătuiri. Fu întrerupt în gândurile sale de Droll, care urcă în grabă și-l întrebă în limba germană:

- E adevărat ce ne-a spus lordul? Cei doi domni Butler au fost prinşi şi cu domnişoara pe deasupra?
 - Aşa e zise Old Firehand dând din cap.
- Să vezi și să nu crezi că e posibil așa ceva! Acum bandiții or să creadă că l-au prins pe Dumnezeu de un

picior; or să vină cu mari pretenții! Iar noi? Ce-o să le răspundem?

- Păi dumneata ce mă sfătuiești? întrebă Old Firehand, aruncând o privire înveselită și scrutătoare asupra mărunțelului.
- Mai întrebi! răspunse acesta. Nimic, absolut nimic nu acceptăm! Nemernicii ăștia nu pot să ne facă nimic. Sau aveţi cumva de gând să le dăm bani de răscumpărare?
 - Păi nu suntem siliţi?
- Nu, nu şi iarăşi nu! Ce să facă? Să omoare cumva prizonierii? La asta nu se pot gândi, căci atunci ar avea să se teamă de răzbunarea noastră. Sigur că o să ne amenințe cu asta, dar noi n-o să-i credem şi o să râdem doar de ei.
- Dar chiar dacă presupunerea dumitale e justă, trebuie să luăm în considerație situația prizonierilor, care e destul de neplăcută. Chiar dacă nu se ating de ei și le cruță viața, or să le facă fel de fel de mizerii și or să-i chinuiască cu amenințările.
- Asta nu le poate face mare rău; și n-au încotro, trebuie să rabde. De ce s-au băgat cu atâta imprudență în capcană? O să le fie învățătură de minte pentru altă dată și de altfel mizeria asta n-o să țină mult. Noi ce păzim? Ar trebui să-și bage dracul coada ca să nu găsim moduri și mijloace ca să-i scoatem din belea.
 - Cum să ne apucăm de treaba asta? Ai cumva un plan?
- Ei nu, nu încă; și nici nu-i nevoie. Pentru moment, trebuie să așteptăm, să vedem ce se mai întâmpla; abia după aceea putem trece la acţiune. Nu mi-e frică deloc, cel puţin în ce mă privește, că mă cunosc. La momentul potrivit o să-mi vină și minţile potrivite la cap. Dumneata și cu mine am mai văzut noi altele și mai și. N-am căzut în cap nici unul dintre noi. Mă gândesc că... stai! se întrerupse singur. Ia vezi! Uite că vin! Doi tipi, drept spre casă! Flutură batistele în mână, ca să vedem că sunt parlamentari și trebuie respectaţi ca atare. O să vorbeşti dumneata cu ei?

— Bineînţeles! Trebuie să aflu ce pretenţii au, de n-ar fi decât de dragul prizonierilor! Hai să mergem!

Amândoi se duseră în curte, unde toată compania stătea la creneluri, ca să-i observe pe cei doi soli. Aceștia se opriră în afara bătăii puștilor și făcură semn cu batistele. Old Firehand deschise poarta, ieși și le făcu semn să se apropie. Când ajunseră în fața lui, îl salutară politicos, dându-și însă osteneala să pară cât mai plini de încredere.

- *Sir,* venim ca emisari zise unul dintre ei că vă comunicăm pretențiile noastre.
- Aşa? răspunse vânătorul pe un ton ironic. De când îndrăznesc iepurii preriei să se ducă la ursul cenuşiu ca să-i dea porunci?

Comparaţia făcută nu era deloc proastă. Stătea în faţa lor, atât de înalt, de lat şi de puternic şi îi străfulgera cu o privire atât de ameninţătoare, încât cei doi, fără să vrea, se dădură înapoi cu un pas.

- Noi nu suntem iepuri, sir! declară vorbitorul.
- Nu? Atunci poate nişte lupi de prerie laşi care se mulţumesc cu hoituri? Vă pretindeţi emisari. Nu sunteţi decât nişte bandiţi, hoţi şi ucigaşi, care stau în afara legii şi asupra cărora orice om cinstit are dreptul să tragă.
- *Sir!* se opuse cu violenţă *tramp-*ul. Asemenea ofense nu pot să...
- Taci, nemernicule! tună Old Firehand. V-am lăsat să vă apropiați numai ca să văd și eu cât de departe pot merge cu obrăznicia niște lepădături ca voi. Acum vorbesc eu, iar voi trebuie să mă ascultați fără să crâcniți. Dacă mai suflați o vorbă care nu-mi place, vă dobor imediat cu pumnii. Știți cine sunt?
 - Nu răspunse omul, intimidat și încurcat.
- Îmi zice Old Firehand. Să spuneți asta celor care v-au trimis; poate că ei or să știe că nu sunt omul care permite să fie tras pe sfoară. De altfel, au simțit-o și și-au dat seama încă de azi-dimineață. Și acum, pe scurt, cu ce însărcinare ați venit?

- Aveam să vă aducem la cunoștință că fermierul cu fratele și nepoata lui sunt în mâinile noastre.
 - Asta ştim.
 - Aceste trei persoane trebuie să moară...
 - *Pshaw!* îl întrerupse vânătorul.
- ... dacă nu acceptați condițiile noastre continuă trimisul și nu dați ferma pe mâna noastră. Dacă nu ne dați ascultare, prizonierii vor fi spânzurați sub ochii voștri, acolo, de copacii aceia.
- N-aveţi decât! Avem şi aici, la fermă, destule frânghii pentru voi toţi.

La asta nu se așteptase banditul. Știa bine, desigur, că ei înșiși nu vor avea curajul să traducă în faptă amenințarea. Se uită încurcat în pământ, apoi zise:

- Gândiţi-vă, trei vieţi omeneşti!
- Mă gândesc foarte bine! Şi acum plecaţi, că de nu, vai de voi!

Scoase revolverul. Cei doi se retraseră repede, unul dintre ei îndrăzni totuși să se oprească la o anumită distanță și să întrebe:

- Putem să revenim dacă primim o altă însărcinare?
- Nu. N-am să stau de vorbă decât cu "colonelul" vostru cu păr roșu, dar și cu el numai un minut!
 - Promiteţi că se va întoarce teafăr la noi?
 - Da, dacă nu mă insultă.
 - O să-i spunem aşa.

O luară la fugă, atât de repede, încât se văzu cât de bucuroși erau să scape de prezența renumitului *westman*. Acesta nu se mai întoarse în curte, ci păși în direcția *tramp*ilor până ce ajunse cam la jumătatea drumului. Acolo se așeză pe o piatră, ca să aștepte venirea lui Brinkley, căci era convins că acesta va veni.

În curând se adeveri că nu se înșelase în presupuneri. Cercul *tramp*-ilor se deschise, "colonelul" ieși la iveală și se apropie agale. Făcu o plecăciune destul de țeapănă, deși își dădea ifose și zise:

- Good day, sir! Aţi dorit să vorbiţi cu mine?
- Nu știu de așa ceva răspunse *westman-*ul. Am spus doar că nu accept să stau de vorbă cu altul; aș fi preferat să nu te arăți nici dumneata.
 - Master, folosiţi un ton foarte mândru!
- Am toate motivele. Dar nu te-aş sfătui să adopți același ton.

Îşi înfipseră privirile unul în ochii celuilalt. "Colonelul" lăsă primul ochii în jos și răspunse, stăpânindu-și cu greu furia:

- Cred că stăm faţă-n faţă ca egali în drepturi.
- Un *tramp* în fața unui *westman* cinstit, învinsul în fața învingătorului... asta se cheamă egalitate în drepturi?
- Nu sunt încă învins. Stă în puterea noastră să schimbăm situația.
 - Încercați! zise Old Firehand, râzând disprețuitor.

Asta-l supără pe *tramp*, încât izbucni vehement:

- N-avem decât să profităm de imprudența dumitale!
- Zău? Cum aşa? Ce imprudenţă am comis?
- Aceea că te-ai îndepărtat de fermă până aici. Dacă voiam, puteai să cazi în mâinile noastre. Chiar de neînvins, așa cum se spune, nu ești nici pe departe. Te aflai tocmai la mijloc de drum între noi și fermă. Era destul ca un grup dintr-ai noștri să încalece și să-ţi taie retragerea, atunci erai în puterea noastră.
 - Crezi, într-adevăr?
- Da. Chiar dac-ai fi cel mai bun alergător, un cal e și mai rapid; cred că recunoști și dumneata. Deci, erai încercuit înainte de a putea ajunge la poartă!
- Socoteala dumitale se potrivește până la un punct. Ai omis însă faptul că cei care ar fi încercat să mă prindă ar fi ajuns în bătaia puștilor oamenilor mei; ar fi fost pur și simplu măturați; dar nu despre asta avem de vorbit.
- Nu, *sir*, nu despre asta. Am venit ca să vă ofer ocazia de a salva viața celor trei prizonieri ai noștri.

- Atunci te-ai deranjat degeaba, căci viața acestor oameni nu e primejduită.
- Nu? făcu "colonelul" cu un rânjet răutăcios. Aici te înșeli grozav, *sir.* Dacă nu acceptați propunerile noastre, vor fi spânzurați.
- V-am mai trimis vorbă că în cazul acesta și voi toți veți fi spânzurați.
 - E ridicol! Ați numărat câți suntem?
- Foarte bine; dar ştiţi cumva de câţi oameni dispun împotriva voastră?
 - Foarte exact.
 - Pshaw! N-aţi putut să ne număraţi.
- Nici nu e nevoie. Știm precis câți argați are Butler de obicei la fermă; n-or să fie nici acum mai mulți. La asta se adaugă cel mult *rafter*-ii pe care i-ați adus de pe malul râului Black-Bear.

Se uita pieziş, plin de aşteptare, la Old Firehand, fiindcă, într-adevăr, nu era lămurit asupra numărului de oameni pe care acesta îi avea la dispoziție. Old Firehand făcu un gest de dispreţ şi zise:

- Număraţi-vă morţii şi răniţii şi vedeţi şi voi dacă cei câţiva *rafter*-i ar fi fost în stare de asta. În plus, i-aţi văzut pe indienii mei şi pe ceilalţi albi care v-au atacat pe la spate.
- Ceilalţi albi? râse banditul. N-au fost alţii decât *rafter*ii. Recunosc că aţi fost mai şireţi decât noi. V-aţi repezit în ajutorul indienilor părăsind ferma; la asta nu m-am gândit din păcate decât prea târziu. Ar fi trebuit să ne întoarcem numaidecât la fermă; atunci puteam să punem mâna pe ea. Nu, *sir*, nu ne poţi speria cu superioritatea numerică. Dacă omorâm prizonierii, vă este cu totul imposibil să-i răzbunaţi.

Privirea pe care "colonelul" o aruncă asupra lui Old Firehand era din nou ascunsă, pânditoare. Acesta dădu din umeri cu dispreţ și zise: — Hai să nu ne certăm! Chiar dac-am fi aşa de puţini la număr cum pari să crezi în mod greşit, tot v-am fi cu mult superiori. *Tramp*-i, doar *tramp*-i, ce fel de oameni sunt aceştia? Lucrători leneşi, vagabonzi, oameni fără căpătâi. Acolo însă, pe după ziduri, aşteaptă unii dintre cei mai renumiţi vânători şi cercetaşi ai vestului sălbatic. Unul singur dintre ei isprăveşte cel puţin cu zece *tramp*-i. Dacă n-am fi cu toţii laolaltă decât douăzeci de *westmeni* şi aţi îndrăzni să ucideţi prizonierii, ne-am ţine după voi săptămâni şi luni de-a rândul ca să vă exterminăm până la ultimul om. O ştiţi prea bine şi de aceea o să vă feriţi să clintiţi măcar un fir de păr celor trei persoane.

Vorbise atât de ameninţător și de sigur de el, încât "colonelul" lăsă privirea în jos. Știa că vânătorul e omul care ar fi în stare să-și transforme cuvintele în fapte. Se mai întâmplase de multe ori ca un singur bărbat îndrăzneţ să urmărească o bandă întreagă pentru ca să se răzbune și ca toţi din bandă să devină pe rând victimele glonţului său fără greş. Şi dacă exista un om pe care să-l crezi în stare de o asemenea performanţă, apoi Old Firehand era acela. Dar tramp-ul se feri să admită acest lucru; ridică privirea, o înfipse în ochii vânătorului și puse batjocoritor:

- Să vedem ce se mai întâmplă. Dac-ai fi atât de sigur că-i aşa, n-ai sta acum aici. Numai îngrijorarea te-a putut împinge să vii aici, să stai de vorbă cu mine.
- Nu mai vorbi prostii! M-am arătat dispus să vorbesc cu dumneata, tocmai cu dumneata, dar nu de frică, ci ca să imprim memoriei mele încă o dată cu precizie trăsăturile şi vocea dumitale. Iată motivul. Acum te-am încorporat aducerii aminte atât de bine, încât putem să ne despărţim. Am terminat!
- Încă nu, sir! Mai am de făcut o propunere. Şi nume, să ştiţi că vrem să renunţăm la asediul fermei.
 - Ah, câtă mărinimie! Şi în afară de asta?
- Ne daţi înapoi caii pe care i-aţi capturat; în plus ne cedaţi un număr de vite necesare ca să ne facem provizii şi,

în sfârșit, ne plătiți douăzeci de mii de dolari; o sumă care se află desigur la fermă.

- Numai atât? Încolo nimic? Foarte frumos! Şi ce e oferi în schimb?
- Vă restituim prizonierii şi plecăm, după ce ne-aţi dat cuvântul de onoare că vă veţi abţine de acum înainte de la orice ostilitate faţă de noi. Acuma ştii ce vreau şi te rog să hotărăşti. Am pălăvrăgit îndeajuns şi fără nici un rost!

Vorbise cu tonul unui om care avea o deplină îndreptățire morală să ridice aceste pretenții. Old Firehand scoase revolverul și răspunse, nu mânios, ci foarte calm și cu un zâmbet nespus de dispreţuitor:

- Da, de pălăvrăgit ai pălăvrăgit destul, de aceea carăte imediat de aici, altfel te trezești cu un glonț în cap!
 - Cum? Asta e...
- Marş! În clipa asta! îl întrerupse vânătorul, ridicând vocea și îndreptând arma spre el. Una... două...

Banditul preferă să nu aștepte până la "trei"; se întoarse, scoţând o înjurătură și grăbi pasul spre ai săi. Pentru ca să nu fie cumva împuşcat pe la spate, vânătorul îl urmări cu privirea până ce se asigură că se îndepărtează, apoi se întoarse la fermă, de unde întrevederea fusese urmărită cu cea mai mare atenţie. Acolo le făcu celorlalţi un scurt raport despre ciudata convorbire.

- Aţi făcut foarte bine, *sir!* declară lordul. Nu trebuie să faci nici un fel de concesii unor asemenea ticăloşi. Le va fi frică şi nu se vor atinge de prizonieri. Ce credeţi că or să facă acum?
- Hm! făcu cel întrebat. Soarele apune. Presupun că or să aștepte până se face întuneric și apoi or să mai încerce totuși să escaladeze zidul. Dacă nu reușesc, atunci tot le mai rămâne să încerce noi șantaje cu prizonierii.
 - Să mai îndrăznească oare încă un atac?
- Probabil. Ei știu că au și acum o mare superioritate numerică asupra noastră. Trebuie să ne pregătim de apărare. Prudența ne comandă să-i observăm bine. Îndată

ce se lasă întunericul, câțiva dintre noi trebuie să iasă și să se apropie de ei tiptil, ca să mă înștiințeze de fiecare mișcare a lor.

Acum soarele ajunsese la orizont și razele lui, răspândite că un aur lichid peste toată întinderea câmpiei imense, luminau ceata bandiților în așa fel, încât de la fermă fiecare ins se putea distinge cu precizie. Nu făceau nici un fel de pregătiri, nici de plecare, nici de așezare a unei tabere pentru înnoptat. Din acest fapt se putea trage concluzia că n-au de gând să părăsească regiunea, dar că nici nu au intenția să rămână acolo.

Old Firehand porunci să se așeze lemne în cele patru colţuri, precum și cărbuni — care în Kansas se găsesc în masă și sunt deci foarte ieftini — și în plus câteva butoaie cu petrol. După ce se întunecă de-a binelea, mătușa Droll, Humply-Bill și Gunstick-Uncle fură trimiși în recunoastere. Ca să nu trebuiască să aștepte până li se deschide poarta în cazul în care ar fi fost nevoiti să se întoarcă în grabă, fixară în câteva locuri ale zidului lasouri puternice, atârnate afară, de care se puteau agăta ca să se urce și să se salte repede în curte. Apoi îmbibară câteva bucăti de lemne cu petrol, le aprinseră și le aruncară afară, prin creneluri. Peste ele mai aruncară lemne și cărbuni, așa că în cele patru colturi ardeau focuri mari care luminau atât de bine zidurile și terenul dinaintea lor, încât nimeni nu ar fi putut rămâne neobservat, chiar dacă s-ar fi apropiat unul singur. Flăcările erau alimentate neîncetat după trebuintă, prin creneluri, fără ca cineva să se expună astfel gloanțelor inamice.

Apoi trecu mai bine de o oră, dar pe afară nimic nu părea să se mişte. Iată însă că sosi Gunstick-Uncle, escaladând zidul. Îl căută pe Old Firehand și-i raportă în modul său original:

— De lângă pomi tramp-ii au plecat / și-n alt loc ei s-au așezat.

- Mi-am închipuit eu. Dar unde? întrebă vânătorul zâmbind de aceste râme. Cel întrebat arătă spre colţul din dreapta porţii şi răspunse cu o seriozitate imperturbabilă:
- Colo pe mal printre tufișuri / sunt de găsit prin ascunzișuri.
- Au îndrăznit să se apropie într-atât! Dar cum de n-am auzit tropotul cailor?
- Caii au fost mânaţi pe câmp / să pască iarbă între timp, / dar nu ştiu bine în ce loc / căci ne lipsea al lămpii foc.
 - Şi unde sunt Bill şi cu Droll?
 - Ei i-au urmat tiptil, pitiţi, / ca să-i păzească pe bandiţi.
- Bravo! Trebuie să ştiu locul exact în care stau *tramp*ii. Fii bun, te rog, deci și du-te după cei doi tovarăși ai noştri. Îndată ce tipii și-au instalat tabăra, vă rog să mă înştiinţaţi; ei cred, probabil, că au procedat în mod înţelept, dar în fond au căzut într-o cursă pe care n-avem decât s-o închidem.

Lunganul plecă, iar lordul, care ascultase convorbirea, îl întrebă pe Old Firehand la ce cursă făcuse aluzie. Acesta răspunse:

- Inamicul se află pe malul apei. Are deci râul în spate și zidurile în față. Dacă închidem cele două părți laterale, iam prins în capcană.
- Foarte just! Dar cum să procedăm ca să închidem capcana?
- Iată cum: trimit după indieni, ca să se apropie tiptil din sud, iar noi, cei de aici, atacăm din nord.
 - Atunci, vreţi să lăsaţi zidurile fără apărare?
- Nu; aici rămân argaţii; sunt destui la număr. Ar ieşi prost, ce-i drept, dacă *tramp*-ilor le-ar da prin minte să se arunce asupra zidurilor; dar nu-i cred capabili de atâta şiretenie încât să presupună că avem îndrăzneala de a lăsa fără acoperire tocmai acest punct principal al apărării noastre. Apoi am să mai pun iscoade care să afle unde le sunt caii. Când o s-o știm, n-o să fie greu să isprăvim măcar

cu cei câţiva paznici ai cailor. Iar dacă suntem în posesia lor, bandiţii sunt pierduţi, căci pe cei care ne scapă în seara asta, putem să-i urmărim mâine, să-i ajungem din urmă şi să-i nimicim până la ultimul.

Acum fu rândul lui Tom-cel-Negru și, al bătrânului, iscusitului Blenter, să iasă ca să caute caii. Apoi doi argați, care cunoșteau bine împrejurimile, fură trimiși la căpetenia osagilor, ca să-i ducă instrucțiuni amănunțite. Nu se putea întreprinde nimic înainte ca acești trimiși să se fi întors.

Trecu multă vreme până să se arate unii dintre ei. Întrun târziu se întoarseră întâi argaţii. Îi găsiseră pe indieni şi-i aduseseră cu ei; acum indienii stăteau pe malul râului, la numai câteva sute de paşi de *tramp*-i şi erau gata să pornească la atac la primul foc de armă pe care aveau să-l audă. Apoi se întoarseră şi Bill, Droll şi Gunstick-Uncle.

- Toţi trei? întrebă Old Firehand pe un ton de mustrare. Cel puţin unul ar fi trebuit să rămână afară!
- Nu văd de ce, dacă nu-i cu supărare răspunse
 Droll, iarăşi cu ticul lui verbal cunoscut.
 - Ca să continue să-i observe pe bandiți, firește!
- Ar fi absolut de prisos! Ştiu exact care e situaţia, mam furişat destul de aproape de ei ca să aud tot. Sunt furioşi din pricina focurilor noastre, care fac imposibil asaltul plănuit şi vor să aştepte ca să vadă până când ne ajung proviziile de lemne şi cărbune. Sunt de părere că peste câteva ore s-a isprăvit cu ele, dat fiind că fermierul nu poate fi pregătit să întreţină asemenea incendii. În momentul acela vor să pornească la atac.
- Asta-i foarte avantajos pentru noi, fiindcă astfel avem răgaz să închidem capcana.
 - Ce fel de capcană?

Old Firehand îi explică ce avea de gând să facă.

— E splendid, hi-hi-hi! chicoti Droll, manifestându-şi bună dispoziție fără râsete zgomotoase, cum obișnuia când un lucru îl înveselea. O să reuşim, trebuie să reuşim! Mai ales că tipii sunt convinși că noi credem că sunt tot acolo,

sub copaci. Dar mai e ceva, *sir*, de care trebuie să ţinem seama, ceva de mare importanţă.

- Ce anume?
- Situația prizonierilor. Mi-e teamă că or să-i omoare în clipa în care începem ostilitățile.
- Crezi că nu m-am gândit și eu mult la chestiunea asta? O să ne târâm până-n imediata apropiere și trei dintre noi vor avea misiunea să vegheze asupra celor doi Butler și a domnișoarei. Sunt legați?
 - Da, dar nu prea tare.
 - Atunci trebuie să-i dezlegăm repede și pe urmă...
- Şi pe urmă îi băgăm în apă îl întrerupse Droll repede.
 - În apă? făcu Old Firehand mirat.
- Da, în apă cu ei, hi-hi-hi-hi, e cea mai bună festă pe care le-o putem juca. Ce mutre or să facă *tramp*-ii! Şi ce-o să-şi mai bată capul! O să le răpim prizonierii încă înainte de atac.
 - Crezi că-i posibil?
- Nu numai posibil, dar chiar foarte necesar. În timpul luptei e greu să avem grijă de siguranța prizonierilor; trebuie deci să-i punem în afara oricărui pericol mai dinainte. Şi nici măcar nu e greu!
- Nu? Ei şi cum îţi imaginezi că o să facem? Ştiu că eşti o vulpe şireată.
- Nu e nevoie de prea multă șiretenie pentru asta. Mă mir că nu te-ai gândit și dumneata cum să procedăm. Ia gândește-te la canalul care duce prin curte pe după casă până la fluviu! E subteran și bandiții habar n-au de existența lui. M-am furișat pe lângă ei până la mal și am găsit, deși era întuneric, locul în care se varsă în râu, dându-mi seama, după pietrele mari aruncate în apă pe acolo, pentru a forma un mic dig, datorită căruia apele râului sunt dirijate spre canal. Și imaginați-vă, domnilor, tocmai în dreptul gurii canalului și-au așezat *tramp*-ii tabăra. Au format un semicerc pe mal și în mijlocul

semicercului se află prizonierii. Sunt convinși că în felul acesta s-au asigurat împotriva oricărei tentative de evadare, dar tocmai această împrejurare ne dă posibilitatea să-i răpim.

- A, încep să înțeleg zise Old Firehand. Vrei să cobori din curte în canal și să mergi de-a lungul lui până la fluviu?
- Exact. Bineînţeles nu eu singur. Mai e nevoie de încă doi, aşa încât să fie unul pentru fiecare prizonier.
- Hm! Ideea e într-adevăr excelentă. Hai să ne interesăm dacă se poate trece prin canal.

Old Firehand vorbi cu câţiva argaţi şi află, spre bucuria lui, că în canal nu se adună nămol şi că nu are un aer irespirabil, că se poate umbla prin el destul de bine şi că — o împrejurare deosebit de fericită — la gura lui se află ascunsă o barcă mică în care încăpeau trei oameni. Barca se ţinea mereu ascunsă, ca să n-o fure indienii sau alţi străini.

Se discută apoi în amănunt planul şiretului Droll şi se hotărî de comun acord că el însuşi, împreună cu Humply-Bill şi Gunstick-Uncle să-l pună în execuţie. Când acestea fuseseră stabilite, se întoarseră şi Blenter cu Tom. Cercetaseră o arie destul de întinsă, din păcate însă nu găsiseră caii; bandiţii fuseseră atât de deştepţi, să-i ducă cât mai departe de fermă.

Droll, Bill şi lunganul îşi scoaseră costumele şi coborâră în canal, ducând o lanternă. Constatară că apa le ajunge doar până la piept. Îşi luară puştile pe umeri, şi-şi legară cuţitele, revolverele şi muniţiile de gât. Lunganul de Gunstick-Uncle păşea în frunte, cu lanterna. Îndată ce dispărură în deschizătura canalului, porni şi Old Firehand cu oamenii săi.

Deschiseră poarta fără zgomot și n-o închiseră complet în urma lor, ca să poată intra repede, la nevoie. Dar un argat rămase acolo de pază, ca s-o poată închide imediat dacă s-ar fi apropiat bandiții. Argații ceilalți, precum și slujnicele erau postați pe după latura dinspre râu a zidului, gata să respingă din răsputeri un eventual atac.

Rafter-ii, sub conducerea lui Old Firehand, plecară descriind un arc de cerc spre nord, pentru a nu umbla în lumina focurilor; apoi, când ajunseră la râu, se întoarseră spre sud, târându-se de-a lungul malului, până ce puteau presupune că se aflau cam în dreptul *tramp*-ilor. Old Firehand mai înainta singur, tot târâş, până când ochiul său ager zări, în pofida întunericului, semicercul bandiţilor întinşi spre odihnă. Acum ştia unde urmau să atace şi se întoarse la oamenii săi, în aşteptarea semnalului asupra căruia conveniseră cu cei trei liberatori ai prizonierilor.

Aceștia trecuseră între timp prin canal, unde apa nu era atâta de rece încât să-i incomodeze. Nu departe de gura canalului, dar încă în interior, dădură peste mica barcă, fixată de un cârlig de fier. Găsiră în ea două vâsle. Lunganul stinse lanterna și o agăță de cârlig; apoi Droll îi puse pe ceilalți doi să-l aștepte, căci voia să plece mai întâi în recunoaștere. Trecu mai bine de un sfert de oră până se întoarse.

- Ei? întrebă Humply-Bill încordat.
- N-a fost o treabă uşoară răspunse Droll. Apa nu ne stânjeneşte, fiindcă nici pe afară nu-i mai adâncă decât aici; dar bezna dintre tufișuri și copaci mi-a dat de furcă. Nu se vedea absolut nimic și am fost nevoit să înaintez numai pipăind cu mâinile.
- Dar dacă privești în direcția focurilor noastre, nu se poate să nu deslușești totul destul de bine.
- Da, dar asta nu poţi decât de pe malul înalt, nu şi de la marginea apei care e situată mai adânc. Bandiţii stau deci într-un semicerc al cărui diametru îl formează râul şi în centrul lor, nu departe de apă, se află prizonierii. Au ca paznic pe unul din *tramp*-i, care stă lângă ei şi-i observă. Pe acesta trebuie să-l curăţăm; n-o să fie mare pagubă.
 - Deci, ţi-ai făcut planul?

- Da, nu-i nevoie că prizonierii să intre în apă. Ducem barca acolo.
- Asta o să se vadă, contururile ei se vor desena pe suprafaţa lucie a apei.
- Ce lucie, da' de unde! Din cauza ploii de ieri apa e atât de tulbure, încât nu se deosebeşte de uscat, mai ales în umbra copacilor de pe mal. Ducem deci barca până acolo și o legăm de mal; voi rămâneţi în apropierea ei, în apă, iar eu mă duc singur la ţărm ca să înfig cuţitul în paznic şi să tai curelele cu care sunt legaţi prizonierii; pe urmă vi-i aduc aici; ei vâslesc până-n interiorul canalului, unde se vor afla în siguranţă, iar noi ne aşezăm frumuşel în locul unde au stat prizonierii. Pe urmă, când dăm semnalul, ţipătul de vultur, reprezentaţia va începe. De acord?
 - Well, mai bine nici că se poate!
 - Şi dumneata, Uncle?
- Exact aşa cum te-ai gândit / Isprava-o ducem la bun sfârşit răspunse cel întrebat în maniera sa versificată.
 - Bun, deci înainte!

Dezlegară barca și o împinseră din canal pe apa râului. Droll îi conducea. Ținându-se mereu în apropierea imediată a malului, înaintară încet și prudent, până ce Droll se opri; ceilalți doi văzură că leagă barca de mal.

— Am ajuns — le şopti. Acum aşteptaţi până mă întorc.

Malul nu era prea înalt. Se căţără fără zgomot. Dincolo de tufișuri văzu cele două focuri din colţurile zidului, formând un fundal luminos pe care se desenau contururile destul de vizibile ale lucrurilor situate în faţa lui. La cel mult zece paşi de mal şedeau patru persoane; prizonierii şi paznicul lor. Mai încolo, Droll îi văzu pe bandiţi odihninduse în diverse poziţii. Înainta târându-se fără a lăsa puşca din mână, până ajunse în spatele paznicului. Abia acum puse puşca jos şi scoase cuţitul. Banditul trebuia să moară fără a scoate un sunet. Droll se ghemui pe vine, apoi se repezi în sus, îl apucă de la spate cu mâna stângă de beregată şi-i înfipse cuţitul în spinare cu mare precizie, aşa

încât îi străpunse inima. Lăsându-se apoi iarăși repede la pământ, îl trase pe *tramp* lângă el, pe jos. Asta se petrecu atât de fulgerător, încât prizonierii nu observară nimic. Abia după câtva timp, fata spuse:

- Tăticule, paznicul nostru a plecat!
- Serios? A, da; asta mă miră; dar stai liniştită, probabil că vrea să ne pună la încercare.
- Încet-încet! le şopti Droll. Să nu audă nimeni nici cel mai uşor zgomot. Paznicul zace înjunghiat aici, în iarbă. Am venit să vă salvez.
- Să ne salvezi? *Heavens!* Imposibil! Sunteți însuși paznicul!
- Nu, *sir*, sunt prietenul dumneavoastră! Mă cunoașteți din Arkansas. Sunt Droll, căruia i se zice Mătușa.
 - Doamne! Să fie adevărat?
- Mai încet, mai încet, sir! Şi Old Firehand e pe-aici, împreună cu Tom-cel-Negru şi cu alţii. *Tramp*-ii voiau să prade fermă, noi însă i-am respins. Am văzut cum v-au prins şi m-am târât până la voi cu doi băieţi strașnici, ca să vă scoatem de-aici, întâi de toate. Şi dacă totuşi n-aveţi încă încredere în mine, pentru că nu-mi puteţi vedea faţa, am să vă dovedesc că vă spun adevărul, dezlegându-vă. Ia daţi curelele încoace!

Câteva tăieturi cu cuţitul şi cei trei se văzură din nou cu membrele libere.

- Acum încetişor până jos, la barcă şopti Droll. Am venit prin canal și am adus barca cu noi. Dumneavoastră cu micuţa miss vă aşezaţi în barcă și vă refugiaţi în canalul pe care-l cunoaşteţi, unde aşteptaţi până se termină distracţia.
 - Distracţia? Ce distracţie?
- Care urmează să înceapă numaidecât. Aici, în partea asta, e râul, dincolo zidul, între el sunt bandiții, deci sunt între două obstacole pe care nu le pot înlătura. La dreapta noastră stă Old Firehand cu o ceată de *rafter*-i și de vânători, iar la stânga, căpetenia osagilor, Marele-Soare, cu

o ceată de indieni; așteaptă numai un semn din partea mea ca să treacă la atac.

- Va să zică, aşa stau lucrurile! Şi noi să ne punem la adăpost în barcă? Credeţi, într-adevăr, că fratele meu şi cu mine suntem asemenea laşi încât să stăm cu braţele încrucişate în timp ce dumneavoastră toţi vă puneţi viaţa în joc pentru noi? Nu, sir, vă înşelaţi!
- Hm! Foarte frumos! Îmi pare bine că aud astfel de vorbe! Asta face doi oameni în plus de partea noastră. Dar micuţa miss nu trebuie să stea pe-aici, unde o să zboare gloanţele.
- Asta-i adevărat. Fiţi aşa de bun s-o duceţi cu barca până la canal! Dar cum stăm cu armele? Nu cumva puteţi să ne cedaţi măcar un revolver, un cuţit?
- Nu e necesar, *sir!* Avem și noi nevoie de arme, dar aici zace paznicul, armamentul lui ajunge măcar pentru unul dintre dumneavoastră. Pentru celălalt o să fac eu rost de cele necesare, apropiindu-mă tiptil de un alt *tramp*, ca săl... sst! Liniște! Uite că vine unul! Probabil unul dintre conducători, care vrea să se asigure că sunteți bine păziți. Lăsați pe mine!

Uitându-te în direcţia focului, puteai zări un om care se apropia inspectând posturile de pază, ca să vadă dacă totul e în ordine. Trecu agale, se opri în faţa prizonierilor şi întrebă:

- Ei, Collins, s-a întâmplat ceva?
- Nu răspunse Droll, ca să fie luat în continuare drept paznic.
- Well! Deschide ochii bine! Plătești cu capul dacă nu-i păzești cum trebuie! Ai înțeles?
- *Yes.* Capul meu stă în orice caz mai solid pe umeri decât al tău. Ia seama!

Se folosi intenționat de vorbele acestea de amenințare și le spuse tot intenționat cu voce neprefăcută; dorea ca omul să se aplece spre el. Scopul său fu atins. *Tramp*-ul se apropie cu un pas, se aplecă și zise:

— Ce ţi-a venit? Ce vrei să spui? A cui voce e asta? Nu eşti tu Collins, pe care l-am pus...

Nu putu continua, căci mâinile lui Droll i se așezară ca niște clești de fier în jurul gâtului și-l traseră jos, strângându-i beregata. Se auzi cum i se zbat picioarele, apoi se făcu liniște. În cele din urmă, Droll spuse încet:

- Aşa! Şi ăsta şi-a adus armele; foarte gentil din partea lui!
 - Va să zică, l-aţi prins? întrebă fermierul.
- Ce întrebare! S-a zis cu el! Luaţi-i puşca şi tot ce are asupra lui, ca arme; între timp, eu o duc pe micuţa miss la barcă.

Droll se ridică pe jumătate, o luă pe Ellen Butler de mână și o conduse la malul apei, unde-i informă pe tovarășii care-l așteptau de cele întâmplate. Bill și cu Gunstick-Uncle duseră fată până la canal, unde legară barca, apoi se întoarseră prin apă la Droll și la cei doi Butler. Aceștia se înarmaseră între timp cu ce luaseră de la cei doi bandiți și mătușa Droll zise:

— Acum spectacolul poate începe. Bandiţii or să vină, fireşte, imediat încoace, ca să se asigure de prizonieri şi atunci am fi în primejdie. Hai să ne târâm, deci, o bucată de drum mai încolo, spre dreapta, în susul apei, ca s-o evităm.

Cei cinci înaintară cu prudență de-a lungul malului, până ce dădură de un loc potrivit. Acolo se ridicară în picioare și fiecare se ascunse după un copac, care le oferea o pavăză. Se aflau în deplin întuneric, pe când bandiții se zăreau destul de bine pentru a putea fi ochiți cu precizie. Atunci Droll duse mâna la gură și scoase un fel de croncănit scurt și ostenit, ca o pasăre de pradă care se trezește o clipă din somn. Acest sunet atât de frecvent în prerie nu putea să dea de bănuit bandiților; și, într-adevăr, nu-l luară în seamă, nici când el se mai repetă o dată și încă o dată. Timp de câteva minute, mai domni liniștea, apoi răsună vocea puternică a lui Old Firehand, comandând:

— Atenţie! Foc!

În dreapta pocniră puştile *rafter*-ilor care veniseră tiptil, apropiindu-se suficient pentru ca fiecare să poată ținti cu precizie câte un om. Apoi răsună în stânga urletul de război, strident şi înspăimântător, al indienilor, care trimiseră întâi o ploaie de săgeți asupra *tramp*-ilor, pentru a trece apoi la atac cu tomahawkurile.

— Acum e rândul nostru! comandă Droll. Întâi gloanțele, pe urmă cu patul puştilor!

Spectacolul ce se desfăşură atunci fu o veritabilă scenă din vestul îndepărtat și sălbatic. Bandiții se simțiseră în deplină siguranță, așa că atacul subit îi umplu de o spaimă adâncă. Ca niște iepuri peste care trec în zbor Ghearele vulturului, se ghemuiră întâi îngroziți, fără a opune rezistență; apoi, când atacanții se aflau în mijlocul lor muncind din răsputeri cu păturile puștilor, tomahawkurile, revolverele și cuțitele de vânătoare, amorțirea momentană cedă și începură să se apere. N-aveau cum să-și numere dușmanii; în întunericul nopții abia luminat de focuri, numărul acestora le apăru dublu și triplu față de numărul lor real. Asta le spori teama și singura cale de scăpare li se păru fuga.

- Fugiți, fugiți spre cai! se auzi o voce strigând sau mai degrabă răcnind.
- Asta e "colonelul"! strigă Droll. Pe el! Nu-l lăsați să ne scape!

El însuşi alergă spre locul de unde se auzise vocea şi alţii îl urmară, dar în zadar. "Colonelul" roşcat fusese destul de şiret să se ascundă numaidecât în crâng. Se strecură ca un şarpe de la un tufiş la altul, rămânând mereu în întuneric, aşa încât nu putea fi văzut. Învingătorii îşi dădură toată osteneala să nu lase să scape decât un număr minim, dar *tramp*-ii erau prea numeroși ca să nu le reuşească o străpungere, mai ales că în sfârşit avură destulă minte să rămână strânşi laolaltă. Scăpară din strânsoare fugind spre nord.

— După ei! comandă Old Firehand. Nu-i lăsaţi să răsufle!

Avea de gând să sosească o dată cu bandiții la caii lor, dar în curând se vădi că nu era posibil. Pe măsură ce se îndepărtau de fermă, lumina focurilor devenea tot mai slabă şi în cele din urmă se văzură în plină beznă, astfel că nu puteai distinge prietenii de duşmani. Se întâmpla chiar ca prietenii să se ciocnească unii de alții, ceea ce întârzia urmărirea. Old Firehand se văzu silit să-comande adunarea; trecură câteva minute până ce oamenii săi reuşiră să se adune, fapt care asigură fugarilor un avans ce nu mai putea fi redus. Deşi urmăritorii continuară să înainteze în aceeași direcție, auziră în curând strigătele batjocoritoare ale tramp-ilor, şi-apoi tropăitul copitelor îi lămuri că orice osteneală în plus ar fi zadarnică.

— Ne întoarcem! comandă Old Firehand. Nu ne mai rămâne altceva de făcut decât să-i împiedicăm pe răniți să ne scape, ascunzându-se și fugind mai târziu.

Această grijă era de prisos. Indienii nu luaseră parte la urmărire. Râvnind la scalpurile albilor, rămăseseră în urmă și cercetaseră cu de-amănuntul câmpul de luptă și tufișurile din apropiere, pentru a ucide orice bandit rămas în viață și a-i lua scalpul.

Când se trecu apoi, în lumina unor focuri, la numărarea cadavrelor, se constată că dacă se adăugau și cei căzuți în timpul zilei, fiecare învingător avea la activul său doi învinși, o cifră îngrozitoare. Cu toate acestea, numărul celor scăpați era încă destul de mare pentru ca învingătorii să se felicite că au fugit.

Ellen Butler fusese scoasă, fireşte, numaidecât din ascunzişul ei. Fata nu se temuse şi chiar din clipa în care căzuseră prizonieri, se arătase uimitor de calmă şi de rezonabilă. Aflând aceasta, Old Firehand zise către tatăl ei:

— Până acum eram de părere că e prea riscant s-o ducem pe Ellen cu noi la, Lacul de Argint, dar acum nu mai

am nimic împotrivă, fiind convins că nu ne va da nici o bătaie de cap.

Cum nu putea fi vorba de o eventuală întoarcere a tramp-ilor, restul nopții fu dedicat, cel puțin întrucât îi privea pe indieni, bucuriilor victoriei. Aceștia primiră două vite pe care le tăiară și le împărțiră. Și în curând se simți dinspre focurile lor de tabără un miros îmbietor de friptură. Mai târziu se trecu la împărțirea prăzii. Armele celor căzuți și tot ce mai avuseseră asupra lor fură cedate indienilor, lucru care-i încânta nespus. Se ținură lungi cuvântări, executară dansuri războinice și alte dansuri; zarva se astâmpăra abia când miji de ziuă; chiotele de bucurie amuţiră, indienii se înfășurară în păturile lor ca să adoarmă, în sfârșit.

Nu însă şi *rafter*-ii. Din fericire, nici unul dintre ei nu căzuse, numai câţiva fuseseră răniţi. Old Firehand avea intenţia să pornească de cu ziuă pe urmele bandiţilor, ca să afle încotro se îndreptau. De aceea albii se culcaseră numaidecât, ca să fie odihniţi şi vioi la timpul stabilit. Constatară apoi că urmele duceau înapoi, spre Osaga-nook şi se luară după ele până acolo; dar când ajunseră, nu mai era nimeni. Old Firehand cercetă locul cu atenţie, între timp, mai sosiseră acolo noi cete de *tramp*-i; fugarii se uniseră cu aceştia şi plecaseră fără întârziere spre nord. Nu bănuiau că Old Firehand cunoştea exact planul pe care aveau de gând să-l urmeze de acum înainte.

8. O dramă în prerie

Un om umbla încet și obosit prin prerie; mergea pe jos, fapt rar acolo unde și cel mai sărac dintre săraci posedă un cal. Era greu de ghicit cărui strat social îi aparținea acest om. Purta un costum orășenesc, dar foarte uzat, ceea ce-i dădea un aspect pașnic, cu care nu se prea potrivea însă pușca veche și foarte lungă, agățată de umăr. Fața îi era palidă și scofâlcită, pesemne din cauza privațiunilor suferite, aduse cu sine de o lungă drumeție.

Din când în când se oprea ca să se odihnească, dar speranţa de a întâlni oameni îl mâna de fiecare dată din nou înainte şi îl îndemna spre un nou efort al picioarelor sale ostenite. Scruta mereu orizontul, dar multă vreme în zadar, până ce, în sfârşit, faţa i se lumină de bucurie: zărise departe, la orizont, un om, de asemenea pieton, care venea din dreapta, aşa încât urmau să se întâlnească. Faptul îi învioră membrele cu un nou influx de energie, grăbi şi lungi pasul şi în curând îşi dădu seama că şi celălalt îl observase, căci se opri să-l aştepte.

Celălalt avea o îmbrăcăminte foarte ciudată. Purta un frac albastru, cu un guler înalt, roşu şi cu nasturi galbeni, pantaloni până sub genunchi, din catifea roşie şi cizme înalte cu răsfrângători de piele galbenă. Își înfășurase gâtul cu un şal de mătase albastră, legat în față într-o fundă dublă, care-i acoperea tot pieptul. Pe cap purta o pălărie de pai, cu boruri late, umbroasă. De o curelușă petrecută pe după gât îi atârna în față o lădiță din lemn lustruit. Bărbatul era lung şi subțire, cu fața osoasă, complet rasă, cu trăsături puternic cizelate. Uitându-te la aceste trăsături și în ochii mici, cu privirea şireată, știai numaidecât că ai de-a face cu un adevărat yankeu, un yankeu din teapa celor unși cu toate alifiile, însușire devenită de-a dreptul proverbială.

Când cei doi se apropiaseră atât cât să se poată auzi fără efort, cel cu lădița ridică puțin pălăria și salută:

- Good day, camarade! De unde vii?
- Dinspre Kinsley, de colo răspunse cel întrebat, arătând cu mâna în urma sa. Dar dumneata?
- De peste tot. Ultimul loc e ferma care e colo, în urma mea.
 - Şi încotro mergi?
- În toate părțile. Întâi la ferma care e colo, în fața noastră.
 - Există o fermă pe acolo?
- Da. N-o să avem de mers decât cel mult o jumătate de oră.
 - Har Domnului! Mai mult nici n-aş mai fi rezistat!

Spuse acestea cu un oftat adânc. Ajunsese în fața celuilalt și se oprise și acum se vedea că se clatină.

- N-ai fi rezistat? De ce?
- De foame.
- Ei, drăcie! De foame!? E cu putință?! Stai, că am cu ce te ajuta! Ia așează-te aici, pe lădița mea. O să-ți dau îndată ceva de înfulecat.

Așeză lădiţa pe jos, îl sili pe străin să se așeze pe ea, apoi scoase din buzunarul de la piept al fracului două felii uriașe de pâine cu unt, iar dintr-un buzunar lateral, o bucată mare de şuncă, dădu totul flămândului şi continuă:

— Hai, mănâncă, prietene! Nu sunt nişte delicatese, dar când ți-e foame sunt destul de bune.

Celălalt nu se lăsă rugat. Îi era atât de foame, încât duse pâinea numaidecât la gură; dar se răzgândi și, rămânând cu gestul neterminat, zise:

- Eşti foarte bun, *sir!* Dar alimentele astea erau pentru dumneata; dacă le mănânc, o să trebuiască să rabzi dumneata de foame.
- Ba nu! Las' că la ferma următoare or să-mi dea de toate, câte o să poftesc!
 - Atunci te cunoaște lumea de acolo?

— Nu. N-am mai fost niciodată în regiunea asta. Dar nu mai vorbi acum și mănâncă!

Flămândul ascultă de acest îndemn, iar yankeul se așeză în iarbă, se uită la el și se bucură văzând ce repede dispar îmbucăturile uriașe pe după dinții lui sănătoși, Când nu mai rămăsese nimic, nici din pâine, nici din şuncă, îl întrebă:

- Sătul cred că nu ești încă, dar măcar mulţumit pentru moment?
- Sunt ca renăscut, *sir!* Gândește-te, umblu de trei zile fără să fi luat ceva în gură.
- De necrezut! De la Kinsley şi până aici n-ai mâncat nimic? De ce? Nu puteai să-ţi iei ceva merinde?
 - Nu. Am fost nevoit să plec cât se poate de repede.
- A, aşa? Dar văd că ai o puşcă, aşa că puteai să faci rost de ceva vânat!
- Vai, *sir*, nu prea știu să trag! Aș nimeri mai degrabă luna decât un câine care ar sta în, fața mea.
 - Atunci la ce-ţi serveşte puşca?
- Ca să sperie pe vagabonzii roșii sau albi pe care i-aș putea întâlni.

Yankeul îl măsură cu o privire scrutătoare, apoi zise:

- Ia ascultă, domnule! Cu dumneata e ceva în neregulă. Pesemne ai fugit de undeva, deși pari a fi un individ cu totul inofensiv. În fond, unde vrei să te duci?
 - La Sheridan, la calea ferată!
- Atât de departe şi fără provizii! Nu mă cunoşti, dar când omul e la ananghie, e bine să se încreadă în celălalt. Spune-mi, deci, care ţi-e necazul?
- Nu sunt multe de spus. Mă cheamă Haller; părinții mei erau germani. Au emigrat din bătrâna ţară, ca să se procopsească aici, dar n-au izbutit. Nici eu n-am stat pe roze. Am lucrat şi am întreprins ba una, ba alta, până ce m-am angajat, acum doi ani, conţopist la căile ferate. Ultima dată am avut slujbă la Kinsley. Sir, sunt un om care nu e în stare să omoare o muscă, dar când te jigneşte cineva prea din cale-afară, până la urmă îţi sare muştarul. M-am certat

cu redactorul de pe acolo, după aceea a urmat un duel. Închipuie-ți dumneata, un duel cu puștile! Și eu, care nu am mai avut de când sunt o asemenea unealtă a crimei în mână! Un duel cu pustile, la o distantă de treizeci de pasi! Mi s-a făcut negru înaintea ochilor numai când am auzit de asta. Dar să nu lungesc vorba. A sosit ora stabilită și iată că ne postăm la distanța cuvenită. Sir, poți să crezi despre mine ce vrei, par sunt un om pașnic și n-aș vrea să ajung un ucigas. Numai la ideea că aș putea să-l omor pe adversar, mă treceau toți fiorii, aveam pielea de gâscă. De aceea am țintit cu bună știință alături, cu mai mulți coți. Am apăsat pe trăgaci, el la fel. Împușcăturile au pocnit și — închipuieți ce s-a întâmplat! — eu n-am avut nimic, glonțul meu însă l-a nimerit drept în inimă! Strângând în mână pusca, de altfel nici nu era a mea, am luat-o la fugă îngrozit. Eu susțin că teava e strâmba; glontul o ia cu trei coți întregi mai la stânga. Faptul cel mai supărător era însă că acest redactor avea un cerc numeros de prieteni influenti, lucru foarte important aici, în vest. Trebuia să fug, să fug numaidecât și am zăbovit doar atât cât a fost necesar ca să-mi iau rămas bun de la seful meu. El mi-a dat sfatul să mă duc la Sheridan și mi-a înmânat o scrisoare de recomandație deschisă către inginerul de acolo. Poți s-o citești, ca să te convingi că spun adevărul.

Scoase o scrisoare din buzunar, o desfăcu și o întinse yankeului. Acesta citi următoarele:

"Dragă Charoy, îţi trimit prezenta prin domnul Joseph Haller care a fost până acum copist la noi. E de origine germană şi un om cinstit, fidel şi harnic, dar a avut ghinionul să tragă alături de ţintă, doborând tocmai de aceea pe adversarul său. Din cauza aceasta trebuie să plece de aici pentru câtva timp, şi-mi faci un serviciu dacă-l angajezi în biroul tău până ce pe aici se va așterne uitarea peste această afacere.

Al tău, Ben Norton".

Yankeul împături scrisoarea la loc, o restitui posesorului ei și zise, în timp ce în jurul buzelor îi flutura un zâmbet pe jumătate ironic, pe jumătate compătimitor:

- Te credeam pe cuvânt, master Haller, chiar dacă nu mi-ai fi arătat scrisoarea. Cine te vede și te aude vorbind își dă seama că are în fața sa un om tare cumsecade, care n-ar face de bună voie nici cel mai mic rău. Cazul meu e cu totul asemănător. Nici eu nu sunt un mare vânător și trăgător. Nu-i un cusur, căci omul nu trăiește numai prin plumb și praf de pușcă. Dar în locul dumitale, n-aș fi fost totuși atât de înfricoșat. Cred că te-ai cam lăsat păcălit.
 - Ba nu, afacerea era într-adevăr periculoasă.
 - Deci eşti convins că ai fost urmărit?
- Sigur! De aceea am evitat până acum toate fermele, ca să nu se afle încotro am luat-o.
- Şi eşti convins că vei fi primit bine la Sheridan şi că ţi se va da un serviciu?
- Da, fiindcă domnul Norton și domnul Charoy, inginerul din Sheridan, sunt prieteni intimi.
 - Şi ce leafă crezi că ai să primeşti acolo?
- Aveam până acum opt dolari pe săptămână și cred că acolo or să-mi dea tot atâta.
- Aşa? Ei bine, eu cunosc o situaţie cu un salariu dublu, deci şaisprezece dolari, unde ai pe deasupra casă şi masă gratuite.
- Cum? Serios? strigă funcționarul cu bucurie, sărind în picioare. Şaisprezece dolari? E destul ca să te-mbogățești! Unde se găsește acest post?
 - La mine.
 - La... dumneata? zise cu un ton dezamăgit.
 - Da, da! Probabil că nu mă crezi în stare de așa ceva?
 - Hm! Nu te cunosc.

- Asta se poate remedia. Sunt magistru doctor Jefferson Hartley, *physician* și *farrier* de felul meu.
 - Adică medic și veterinar?
- Da, medic pentru oameni și animale zise Yankeul dând din cap. Dacă ai poftă, poţi să devii elevul meu, Şi-ţi plătesc salariul amintit.
- Dar nu mă pricep deloc la meseria asta zise Haller cu modestie.
 - Nici eu! mărturisi magistrul.
- Nu? făcu celălalt mirat. Dar trebuie să fi studiat medicina!
 - Aş, de unde!
 - Dar dacă ești "magistru" și "doctor"...!
- Sunt, e adevărat! Posed aceste titluri și demnități. O știu mai bine decât oricine, fiindcă mi le-am acordat eu însumi.
 - Dumneata... însuţi?
- Sigur că da! Sunt sincer cu dumneata, pentru că mă gândesc că ai să accepți propunerea mea. În fond sunt croitor, apoi m-am făcut frizer, după aceea profesor de dans; mai târziu, am întemeiat un institut pentru educația fetelor tinere; când s-a isprăvit și cu asta, m-am apucat de armonică și am devenit muzicant ambulant. De atunci am mai excelat în alte zece sau douăsprezece profesiuni. Am ajuns să cunosc viața și oamenii și această experiență de viață culminează într-o concluzie și anume că nu e permis ca un tip deștept să fie un prost. Oamenii țin să fie păcăliți, ba le faci chiar cel mai mare hatâr dacă-i duci de nas, și-ți sunt extrem de recunoscători. E recomandabil mai ales să-i măgulești cu privire la cusururile lor intelectuale și fizice, de aceea m-am dedicat acestora din urmă și m-am făcut medic. Ia uită-te și dumneata la farmacia mea!

Deschise lădița cu o cheie și săltă capacul. Interiorul avea un aspect extrem de elegant; era împărțit în cincizeci de compartimente căptușite cu catifea, decorate cu dungi și arabescuri aurite. Fiecare despărțitură conținea câte o

sticluță cu un lichid frumos colorat. Erau de toate culorile curcubeului și în toate nuanțele.

- Vasăzică, asta e farmacia dumitale! zise Haller. Şi de unde iei medicamentele?
 - Le fabric singur.
 - Parcă spuneai că nu te pricepi în meserie!
- O, la atâta lucru mă pricep! E usor de tot! Tot ce vezi aici nu e nimic alta decât puţintel colorant și nițel cam multă apă, zise *aqua*. Toată latineasca mea constă din acest cuvintel. În plus, mi-am născocit singur denumirile speciale; esentialul e să sune cât mai frumos. Așa se face că vezi aici inscripții ca: Aqua salamandra, Aqua peloponnesia, Aqua chimborassolaria, Aqua invocabulatoria si altele. Nici n-ai crede ce vindecări am săvârșit cu aceste ape, iar eu nu ti-o iau în nume de rău, fiindcă nu cred nici eu în ele. Principalul e să nu astepti efectul, ci să bagi onorariul în buzunar și s-o ștergi. Statele Unite sunt mari; până să nimeresc iar în același loc, pot să treacă ani mulți și între timp voi fi ajuns un om bogat, întreținerea mea nu mă costă nimic, căci peste tot unde poposesc mi se oferă mai multă mâncare decât pot consuma și când plec, mi se umplu și buzunarele cu de toate. De indieni n-am de ce mă teme, fiindcă în ochii lor sunt sfânt și intangibil, ca un vraci. Hai, bate palma! Vrei să fii asistentul meu?
- Hm! mormăi Haller, scărpinându-se pe după ureche.
 Afacerea mi se pare îndoielnică. Nu prea e cinstită.
- Nu vorbi prostii! Totul e credinţa. Bolnavii mei cred în eficacitatea remediilor mele şi se vindecă. Găseşti, că-i o înşelăciune? Încearcă şi dumneata măcar, până una alta! Acum ţi-ai revenit puţin şi cum ferma la care vreau să mă duc se află în calea dumitale, nu vei fi păgubit cu nimic.
- Ei, nu refuz să încerc, dacă n-ar fi decât din recunoștință; dar n-am îndemânarea necesară să vând oamenilor gogoși.
- Nici nu e nevoie, asta o fac eu. Rolul dumitale e să taci plin de respect, iar munca dumitale va consta în a

scoate din lădiță medicamentul pe care ți-l indic. Bineînțeles, trebuie să accepți că între timp să te tutuiesc. Deci, hai să pornim! Înainte!

Îşi atârnă iarăşi lădiţa de gât, apoi merseră împreună înspre fermă. Peste mai puţin de o jumătate de oră, o zăriră în depărtare; nu părea prea mare. Acum Haller trebui să care lădiţa, dat fiind că asta nu cadra cu demnitatea şefului său, magistru şi doctor.

Clădirea principală a fermei era făcută din lemn; alături, se întindea o grădină de zarzavat, iar în spatele casei, o livadă, ambele bine îngrijite. Acareturile se aflau la oarecare depărtare de casă. În faţa lor stăteau trei cai legaţi, semn sigur că veniseră nişte străini. Aceştia şedeau în camera de zi, la un pahar de bere făcută în casă, chiar de fermier, şi-i văzură venind pe vraci cu învăţăcelul său.

- *Thunderstorm!* exclamă unul dintre ei. Oare nu mă înșeală ochii? Mi se pare că-l cunosc pe ăsta! Dacă n-am chiorât, e Hartley, muzicantul cu armonica!
- Un cunoscut de-al tău? întrebă altul. Ai avut ceva cu el?
- Te cred! Individul făcuse afaceri bune și avea buzunarele pline de dolari. Bineînțeles că am făcut și eu. Afaceri bune, golindu-i-le în timpul nopții.
 - Oare știe că tu i-ai luat banii?
- Probabil. Ce bine că ieri mi-am vopsit iar părul, din roşu în negru! Nu cumva să mă strigați Brinkley sau "colonelule". Tipul ar putea să ne încurce socotelile.

Noii veniţi ajunseră acum în curte. Nevasta fermierului ieşi din grajd, îi salută prietenos şi-i întrebă ce doresc. Auzind că e vorba de un medic şi de asistentul său, se arătă foarte bucuroasă şi-i rugă să intre în odaie.

— Domnilor — strigă ea spre cei din casă — a venit, un medic învățat, cu farmacistul său. Sper că societatea acestor domni n-o să vă displacă.

— Un medic învăţat? murmură "colonelul". Ce neobrăzare! Mi-ar face plăcere să-i arăt ce cred despre el.

Cei doi intrară dând bună ziua şi se aşezară fără fasoane la masă cu ceilalţi. "Colonelul" observă, spre satisfacţia sa, că Hartley nu-l recunoaşte. Se dădu drept vânător şi spuse că el şi cu cei doi tovarăşi ai săi au intenţia să se ducă în munţi. Apoi începu o convorbire în timp ce gospodina se ocupă de bucătărie. Când prânzul fu gata, ieşi în faţa casei şi, după obiceiul din acea regiune, suflă din corn să-şi cheme familia. Se adunară toţi de pe ogoarele din apropiere şi anume fermierul, un fiu, o fiică şi un argat. Strânseră mâna oaspeţilor în modul cel mai prietenos, cu sinceră amabilitate, mai ales faţă de medic, apoi se aşezară să prânzească, făcându-şi rugăciunea înainte şi după masă. Erau oameni simpli, sinceri, evlavioşi, care, fireşte, nu se

puteau măsura în *smartness* [41] cu un adevărat yankeu.

În timp ce mânca, fermierul era scump la vorbă; apoi își aprinse pipa, se sprijini cu coatele pe masă și spuse către Hartley, într-un fel din care se vedea că așteaptă multe de la el:

- După aceea, doctore, trebuie să ne întoarcem pe ogor; dar acum mai avem puţin timp să stăm de vorbă. Poate că o să apelez la ştiinţa dumneavoastră. La ce boli vă pricepeţi îndeosebi?
- Ce întrebare! răspunse vraciul. Sunt medic și veterinar, deci vindec toate bolile oamenilor și animalelor.
- Well! Atunci sunteți omul de care am nevoie. Sper că nu sunteți unul din șarlatanii aceia care umblă prin țară, dându-se drept medici și care au fost de toate și promit tot, dar nu au făcut studii?
- Arăt cumva că un asemenea netrebnic? strigă Hartley, umflându-se în pene. Aş fi putut să-mi trec examenul de doctor și de magistru, dacă nu mi-aş fi făcut studiile? Uitaţi-l aici pe asistentul meu. Întrebaţi-l şi o să vă spună că mii şi

mii de oameni îmi datorează sănătatea și viața, fără să mai vorbim de animale.

- Vă cred, *sir*, vă cred! Aţi venit tocmai la timpul potrivit. Am o vacă în grajd. Cred că ştiţi ce înseamnă asta. Pe aici, pe la noi, o vacă stă în grajd numai dacă e grav bolnavă. N-a mai mâncat de două zile şi stă cu capul lăsat până-n pământ. După mine, s-a zis cu ea!
- *Pshaw!* După mine, un bolnav e pierdut numai după ce a murit. Să vină argatul cu mine, să mi-o arate. Pe urmă vă spun cum stau lucrurile.

Fu condus la grajd ca să examineze vaca. Când se înapoie, avea o mină foarte serioasă și zise:

— Era ceasul al doisprezecelea, căci până-n seara asta vaca se prăpădea. A mâncat măselariță. Din fericire, am un antidot infailibil; mâine va fi la fel de sănătoasă ca înainte. Daţi-mi o găleată de apă, iar tu, asistentule, dă-mi nişte aqua sylvestropolia!

Haller deschise lădiţa şi scoase sticluţa respectivă, din care Hartley vărsă câteva picături în găleata cu apă, recomandând să i se dea vacii din trei în trei ore câte o

jumătate de galon . Apoi veni rândul pacienților umani. Femeia avea o gușă incipientă și primi aqua sumatralia. Fermierul suferea de reumatism și i se dădu aqua sensationia. Fiica era sănătoasă tun, dar nu fu greu s-o convingă să ia împotriva pistruilor niște aqua furonia. Argatul șchiopăta nițeluș, de când era copil, dar profită de ocazie să scape de acest beteşug prin aqua ministerialia.

În cele din urmă, Hartley îi întrebă și pe cei trei străini dacă vor să-i primească serviciile. "Colonelul" dădu din cap a negare și răspunse:

- Mulţumesc, *sir!* Suntem sănătoşi tun. Şi dacă mi sentâmplă să nu mă simt bine, mă ajut prin metoda suedeză.
 - Cum aşa?
- Prin gimnastică medicală și anume pun pe cineva sămi cânte, din armonică un dans rapid și joc până nădușesc.

Metoda asta e încercată. M-aţi înţeles?

Îşi însoţi vorbele de un semn din cap plin de tâlc. Vraciul păru tulburat şi îşi luă privirea de la el, întorcându-se spre gazdă, ca să-l întrebe unde se află ferma cea mai apropiată. Cea mai apropiată era la opt mile spre vest, alta la vreo cincisprezece mile spre nord. Când magistrul declară că are intenţia să pornească neîntârziat spre prima, fermierul îl întrebă cât îi datorează. Hartley ceru cinci dolari, pe care fermierul îi dădu bucuros. Apoi plecară amândoi, asistentul din nou cu lădiţa de gât. Când se depărtară îndeajuns ca să nu mai poată fi văzut de la fermă, Hartley spuse:

- Am luat-o spre vest, dar acum cotim spre nord, căci nici nu mă gândesc să mă duc la prima fermă; o vizităm pe a doua. Vacă era atât de prăpădită, încât probabil că o să moară peste cel mult o oră. Dacă atunci fermierului îi dă în gând să încalece și să vină după mine, s-ar putea s-o pățesc. Dar un prânz și cinci dolari pentru zece picături de apă cu culori de anilină, nu găsești că e frumușel? Sper căți dai seama de avantajele situației pe care ți-o ofer și intri în serviciul meu!
- Speranţa asta te înşeală, sir răspunse Haller. Ceea ce-mi oferi dumneata e mult bănet, foarte mult bănet; dar ca să-l primesc, trebuie să spun şi mai multe minciuni. Nu mi-o lua în nume de rău! Sunt un om cinstit şi aşa vreau să şi rămân. Conştiinţa îmi interzice să-ţi accept propunerea.

Spuse acestea cu atâta seriozitate și hotărâre, încât vraciul își dădu seama că orice insistență în plus ar fi zadarnică. De aceea spuse, clătinând din cap cu compătimire:

- Am vrut să-ţi fac un bine. Păcat că ai o conştiinţă atât de gingaşă!
- Eu îi mulţumesc lui Dumnezeu că nu mi-a dat alta. Poftim, reia-ţi lădiţa. Aş vrea să mă arăt recunoscător pentru tot ce ai făcut pentru mine, dar nu pot, nu am cum.
- Well! Fiecare e liber să facă ce vrea, de aceea nu vreau să mai insist. Cu toate astea, nu e nevoie să ne

despărțim numaidecât. Putem rămâne împreună cel puțin până la ferma următoare.

Îşi luă din nouă lădiţa în primire. Tăcerea pe care o păstră de acum înainte lăsa să bănuieşti că cinstea funcţionarului nu rămăsese fără efect; îl impresionase. Merseră astfel alături în continuare, cu ochii îndreptaţi doar înainte, până ce auziră în urma lor un tropot de cai. Întorcând capul, zăriră pe cei trei bărbaţi cu care se întâlniseră la fermă.

— Woe to me! exclamă Hartley. Mi se pare că mi-au pus gând rău. Ziceau că vor să se ducă la munte. Atunci de ce nu călăresc spre vest? N-am încredere în el; par să fie mai degrabă vagabonzi decât vânători.

Spre nefericirea sa, avea să afle în curând că această presupunere corespundea adevărului. Călăreţii opriră în dreptul celor doi drumeţi şi "colonelul" se adresă vraciului pe un ton baţjocoritor:

- Hei, master! De ce v-aţi schimbat direcţia? Acum fermierul n-o să vă poată găsi.
 - Să mă găsească pe mine? întrebă yankeul.
- Da. După ce ați plecat, i-am spus sincer cum stau lucrurile cu faimoasele dumitale titluri și a pornit repede ca să vă ajungă din urmă și să-și ia banii înapoi.
 - Prostii, sir!
- Nu sunt prostii, ci adevărul. S-a dus la fermă pe care pretindeați că vreți s-o fericiți cu prezența voastră. Noi însă am fost mai deștepți decât el. Noi ne pricepem să citim urmele și le-am urmărit pe ale voastre, ca să vă facem o propunere.
- Nu văd ce propunere. Nu vă cunosc și n-am nimic de împărțit cu dumneavoastră.
- Dar cu atât mai mult avem noi cu dumneavoastră. Te cunoaștem. Permiţând să-i înșeli pe acești bravi fermieri, ne-am făcut complicii dumitale, drept care nu e decât cinstit și just să ne dai o parte din onorariu. Sunteţi doi, iar noi suntem trei; deci pretindem trei cincimi din sumă.

Vedeţi că suntem echitabili şi procedăm cinstit. Dacă nu cumva nu sunteţi de acord, atunci... ei, n-aveţi decât să vă uitaţi la camarazii mei!

Arătă spre ceilalți doi, care-și îndreptau acum puștile spre Hartley. Acesta înțelese că orice obiecție ar fi de prisos. Era absolut convins că are de-a face cu hoți de drumul mare și în secret se bucura să scape atât de ieftin. De aceea scoase trei dolari din buzunar, îi întinse "colonelului", zicând:

- Mi se pare că vă înşelaţi în privinţa persoanei mele şi că vă găsiţi într-o situaţie care face să aveţi trebuinţă de o parte din onorariul meu binemeritat. Aşa că iau pretenţia dumneavoastră drept o glumă şi o accept ca atare. Poftim cei trei dolari care, după socoteala dumneavoastră, vi se cuvin.
- Trei dolari? Eşti nebun? râse "colonelul". Crezi că neam luat după voi pentru un astfel de fleac? Nu, nu! Nu mam gândit numai la banii de azi, noi ne cerem partea din tot ce-ai câştigat în general până acum. Presupun că porți o sumă frumuşică cu dumneata.
 - Sir, nu e deloc cazul! strigă Hartley, speriat.
- O să vedem! De vreme ce negi, trebuie să te examinez. Mă gândesc că o să te lași cercetat liniștit, fiindcă tovarășii mei nu glumesc cu puștile lor. Viața unui biet cântăreț din armonică nu face pentru noi nici cât o ceapă degerată.

Descălecă și se apropie de yankeu. Acesta se apucă să înșire tot felul de argumente ca să evite nenorocirea ce-l amenința, dar în zadar; gurile țevilor de pușcă se îndreptau spre el amenințătoare, așa că se resemnă. Dar, în secret, spera că banditul nu va găsi nimic, fiind convins că-și ascunsese foarte bine banii.

Fostul roșcat, acum cu părul vopsit în negru, îi cercetă buzunarele, dar nu găsi decât câţiva dolari. Apoi pipăi tot costumul, bucăţică cu bucăţică, să vadă dacă nu era poate ceva cusut în căptuşeală, dar fără rezultat. Acum Hartley

credea că a scăpat de primejdie, dar "colonelul" era șiret. Îl puse să deschidă lădița și o privi cu luare-aminte.

— Hm! făcu el. Această farmacie de catifea e atât de adâncă, încât despărţiturile nu ajung până-n fund. Ia să vedem dacă nu se pot scoate.

Hartley păli, căci pungașul ghicise bine. Acesta apucă pereții despărțitori cu amândouă mâinile și trase... Întradevăr, toată farmacia se putea scoate din casetă, iar dedesubt se aflau mai multe plicuri alăturate și unele peste altele. Când le deschise, văzu că sunt pline de bancnote de valori diferite.

— Ha-ha! Aici se găsește ascunsă comoara! zise râzând cu poftă. Mi-am închipuit eu! Un *phyisician* și *farrier* câștiga o groază de bani. Trebuia să fie deci undeva!

Puse mâna, ca să bage bancnotele în buzunar. Văzând asta, yankeul fu apucat de o furie oarbă. Se aruncă asupra lui ca să-i smulgă banii. În clipa aceea se auzi pocnetul unei împuşcături. Glonţul l-ar fi nimerit, desigur, în plin, dacă nu s-ar fi aflat tocmai într-o mişcare rapidă; aşa îi pătrunse doar în braţ, rupând osul. Rănitul scoase un ţipăt şi căzu în iarbă.

— Bine ţi-a făcut, canalie! strigă "colonelul". Vezi să te mai ridici sau să mai spui o vorbă nepotrivită, dacă vrei să te nimerească al doilea glonţ mai bine decât primul. Acum, hai să-l cercetăm şi pe domnul asistent.

Băgă plicurile în buzunar și se apropie de Haller.

- Nu sunt asistentul lui; l-am întâlnit abia cu puţin înainte de a ajunge la fermă zice acesta înfricoşat.
 - Aşa? Dar cine eşti dumneata şi ce eşti?

Haller răspunse conform adevărului. Îi arătă chiar "colonelului" scrisoarea de recomandare, ca să dovedească adevărul spuselor sale. Acesta îi înapoie scrisoarea și zise dispreţuitor:

— Te cred. Cine te vede pe dumneata își dă seama dintro singură privire că ești un tip profund onest, dar care n-a inventat praful de pușcă. Du-te fugă până la Sheridan; n-am

nimic cu dumneata. Am vorbit despre partea noastră — continuă apoi, adresându-se din nou yankeului — dar pentru că ne-ai minţit, nu poţi să te plângi dacă-ţi luăm tot. Dă-ţi osteneala să faci şi de acum încolo afaceri bune. Dacă te mai întâlnim, o să împărţim mai exact.

Hartley încercă să le vorbească frumos pentru a-și recăpăta barem o parte din bani, dar rezultatul fu numai că râseră de el. Apoi "colonelul" încalecă și plecă cu tovarășii săi și cu prada, luând-o spre nord, aducând astfel dovada că nu era vânător de piei și că nici nu avusese intenția să plece înspre vest, în munți.

În drum, bandiţii discutară între ei despre aventura trăită, râzând de ce făcuseră şi se înţeleseră să-şi împartă banii, fără să pomenească de ei în faţa celorlalţi tovarăşi. După câtva timp, când ajunseră într-un loc potrivit, de unde aveau o privelişte asupra întregii regiuni şi deci nu se putea apropia nimeni să-i observe sau să-i audă fără ca ei să remarce, descălecară ca să numere banii jefuiţi. După ce fiecare îşi băgase în buzunar partea, unul dintre cei doi tramp-i zise către "colonel":

- Ar fi trebuit să-l cercetezi și pe celălalt. Mă întreb dacă a spus adevărul și e într-adevăr un conțopist. Ce scria în scrisoarea pe care ți-a arătat-o?
- Era o scrisoare de recomandare către inginerul Charoy de la Sheridan.
 - Ce? Zău? strigă individul. Şi tu i-ai dat-o înapoi?
 - Da, de ce nu? La ce ne-ar fi folosit hârtia aia?
- La multe, la foarte multe! Mă mai întrebi? Doar e limpede ca bună ziua că scrisoarea ne-ar fi fost extraordinar de folositoare pentru reușita planului nostru. I-am lăsat pe-ai noștri în urmă ca să cercetăm întâi regiunea pe ascuns. Trebuie să cunoaștem localitatea și cum stau lucrurile cu casa de bani, lucru cu atât mai greu cu cât nu vrem să fim văzuți. Dar dacă-i luam omului ăstuia scrisoarea, atunci unul dintre noi putea să se ducă la Sheridan și să se dea drept funcționar; i s-ar fi dat desigur

un post la birou, ar fi avut registrele de contabilitate la îndemână și ar fi putut să ne dea toate informațiile necesare încă din prima zi sau din a doua.

- Ei, drace! strigă "colonelul". Ai dreptate. Cum e posibil să nu-mi fi venit și mie ideea asta! Chiar tu te pricepi la scris și puteai să preiei rolul ăsta.
- Şi l-aş fi jucat, fără îndoială, bine. Ar fi fost înlăturate astfel o seamă de greutăți. Nu cumva mai e timp să dregem ce am greşit?
- Cum să nu! Fireşte că mai e timp. Doar ştim încotro se îndreptau cei doi. Drumul le-a fost indicat de fermier şi trece pe aici. N-avem deci decât să aşteptăm până vin.
- Foarte just. Aşa vom face. Dar nu ajunge să-i luăm scrisoarea funcționarului. S-ar duce la Sheridan și ne-ar încurca socotelile. Prin urmare, trebuie să-l împiedicăm și pe el și pe vraci să se ducă acolo.
- Se înțelege de la sine. Tragem fiecăruia un glonț în cap și-i îngropăm. Tu te duci apoi cu scrisoarea la Sheridan, cauți să afli tot ce e necesar și ne dai de veste.
 - Dar unde şi cum?
- Noi doi ne întoarcem la ceilalţi să-i luăm. O să ne găseşti pe urmă în regiunea unde calea ferată trece prin Eagle-tail. Nu putem să fixăm dinainte locul exact. Am să pun avanposturi în direcţia dinspre Sheridan, iar tu ai să dai negreşit de ele.
- Bun. Dar dacă plecarea mea se remarcă și trezește bănuieli?
- Ei, la asta trebuie să ne așteptăm, n-avem încotro. Dar și asta se poate evita dacă nu te duci singur, ci cu Dugby. Pretinzi că l-ai întâlnit în drum, iar el spune că e în căutare de muncă la căile ferate.
- Excelent! încuviință al doilea *tramp*. Muncă o să-mi dea imediat, iar dacă nu, cu atât mai bine, fiindcă atunci am timp să aduc un mesaj la Eagle-tail.

Mai discutară câtva timp planul și se hotărâră să-l pună în execuție. Apoi cei trei așteptară venirea vraciului și a tovarășului său. Trecură însă ore și nu mai veneau. Era de presupus că-și schimbaseră direcția, că nu cumva să se mai întâlnească cu cei trei *tramp*-i. Aceștia luară deci hotărârea de a se întoarce, ca să se ia după noile lor urme.

Iar în ce privește pe cei doi bărbaţi ameninţaţi de această nouă primejdie, primul lucru fu că yankeul îl puse pe funcţionar să-i panseze rana cât de cât. Braţul era lezat grav, aşa că era absolut necesar ca rănitul să ajungă într-un loc unde putea fi îngrijit măcar primele zile. Un loc potrivit era ferma la care avuseseră intenţia să se ducă. Dar cum tramp-ii plecaseră în aceeaşi direcţie, yankeul zise:

- Să nimerim iar în mâinile lor? E de așteptat ca ei să regrete că nu ne-au lichidat și, dacă ne mai întâlnim o dată cu ei, s-o dreagă, făcând ce-au omis atunci. Banii mi i-au luat; n-aș vrea să-mi ia și viaţa și cu atât mai puţin să mă duc să le-o ofer singur. Să ne căutăm deci o altă fermă!
- Cine ştie când o să găsim altă! Rezişti să faci un drum atât de lung? întrebă Haller.
- Cred că da. Sunt un om destul de voinic și mă gândesc că vom sosi înainte de a începe frigurile pricinuite de rană. În orice caz, sper că n-o să mă părăsești înainte.
- Sigur că nu. Dacă cumva vei fi nevoit să te întinzi şi să rămâi în drum, o să caut oameni care să te ia şi să te ducă la ei. Dar acum, să nu mai pierdem vremea, încotro o luăm?
- Spre nord, ca mai înainte, dar ceva mai spre dreapta. În partea aceea, orizontul e întunecat; pare să fie o pădure pe acolo, sau tufișuri și unde sunt copaci este și apă, de care am neapărată nevoie să-mi răcoresc rana.

Haller luă lădiţa şi părăsiră împreună locul acela nefericit. Presupunerea yankeului se adeveri. După câtva timp, ajunseră într-o regiune unde, printre tufișuri verzi șerpuia o apă, pe malul căreia Hartley își schimbă pansamentul. Pe urmă goli toate sticluţele cu picături colorate și le umplu cu apă curată, ca să poată umezi pansamentul după trebuinţă, pe drum. Apoi porniră din nou.

Trecură peste o prerie cu iarba măruntă de tot, în care nu se prea cunoșteau urmele pașilor. Numai ochiul unui westman foarte experimentat ar fi putut distinge dacă urma a fost făcută de un singur om sau de doi. După un răstimp mai lung, văzură că linia orizontului din fata lor era din nou întunecată, semn sigur că se apropiau iarăși de un loc împădurit. Întorcând o dată capul din întâmplare, yankeul zări în urma lor mai multe puncte care se mișcau. Erau trei puncte, deci fu numaidecât convins că *tramp-*ii întorseseră; era, prin urmare, o chestiune de viață și de moarte. Altul în locul lui l-ar fi avertizat pe tovarășul său de pericolul în care se aflau; Hartley însă nu făcu așa; își văzu de drum umblând însă mult mai repede ca până acum și când Haller se miră de această grabă, pretextă dureri în brat.

Călăreţii se văd, fireşte, de la o distanţă mai mare decât pietonii. Aceşti călăreţi erau destul de aproape pentru ca Hartley să poată presupune că el şi însoţitorul său nu fuseseră încă observaţi de ei. Pe acest fapt își întemeia planul născocit în vederea salvării sale. Își zise că orice împotrivire ar fi zadarnică; dacă bandiţii îi ajungeau din urmă, ei doi erau pierduţi. Exista o posibilitate de a scăpa, cel mult pentru unul dintre ei, dar atunci celălalt trebuia sacrificat şi "celălalt" avea să fie, fireşte, funcţionarul; de aceea nu trebuia să afle în ce pericol se găseşte. Aşa că yankeul şiret tăcu.

Merseră tot așa de repede, înaintând mereu, până ce ajunseră la păduricea formată din tufișuri dese, deasupra cărora se ridicau vârfuri de arbori răzleţi: stejari, hicorii, nuci și ulmi. Păduricea nu era adâncă, dar se întindea până departe spre dreapta. După ce o străbătură și ajunseră la marginea cealaltă, yankeul se opri și zise:

— Master Haller, m-am gândit ce povară sunt pentru dumneata. Vrei să te duci la Sheridan și din cauza mea ai fost nevoit să te abați din cale. Cine știe dacă și după cât timp vom da de o fermă, dacă mergem mereu în direcția ăsta; așa că s-ar putea să te ostenești cu mine zile de-a rândul, deși există un mijloc foarte simplu-ca acest sacrificiu să devină de prisos.

- Aşa? Ce mijloc? întrebă Haller nebănuind nimic.
- Continuă liniștit drumul, iar eu mă-ntorc la ferma la care am fost înainte de a te întâlni.
 - Nu pot să admit asta; e mult prea departe!
- Ba deloc. Am mers întâi spre apus, apoi, după ce neam întâlnit, spre nord, descriind deci un unghi drept. Dacăl tai, nu am de mers de aici decât mai puţin de trei ore şi atâta mai pot să rezist.
- Crezi? Bine; dar atunci vin şi eu. Am promis să nu te părăsesc.
- Iar eu trebuie să te dezleg de această promisiune, pentru că nu am dreptul să te expun unei primejdii. Iată de ce: soția fermierului e sora șerifului din Kinsley, așa mi-a spus. Dacă cei de acolo te urmăresc, poți să pariezi o sută contra unu că șeriful vizitează această fermă. Ai cădea drept în mâinile lui.
- Atunci, bineînţeles că mă feresc răspunse Haller speriat. Şi într-adevăr vrei să te duci acolo?
- Da; e lucrul cel mai potrivit pentru mine, dar și pentru dumneata.

Îi prezentă avantajele acestei hotărâri într-un mod atât, de convingător și de sincer în aparență, încât bietul conțopist se declară, în cele din urmă, de acord cu despărțirea. Hartley își reluă lădița. Își strânseră mâna, își exprimară reciproc cele mai bune urări și apoi se despărțiră. Haller își continuă drumul, ieșind pe preria deschisă. Hartley se uită după el, zicându-și:

"Bietul om, mi-e milă de dânsul; dar nu se poate altfel. Dacă rămâneam împreună tot ar fi fost pierdut, iar ar fi trebuit să mor împreună cu el. Dar acum e momentul să dispar urgent. Când bandiţii or să-l ajungă din urmă şi-or să-l întrebe unde sunt, o să le spună încotro m-am dus,

adică spre dreapta. Deci o iau spre stânga și caut un loc unde mă pot ascunde".

Nu era vânător şi nici vânător de blănuri cu capcana; dar ştia că trebuie să evite cu orice preţ să lase vreo urmă după el şi auzise de mai multe ori cum se procedează ca să ştergi urmele. Pătrunzând în tufişuri, căută locuri unde pământul era tare. Pe alocuri, când piciorul se înfunda totuși puţin, netezea locul cu mâna. Făcând aşa, fireşte că rana, precum şi lădiţa îl stinghereau. De aceea înainta foarte încet, dar în curând găsi un loc cu tufişuri dese de nepătruns cu ochiul. Se adânci printre ramuri, puse lădiţa jos şi se aşeză pe ea. Abia se aşezase, că auzi vocile celor trei călăreţi şi paşii cailor lor. Trecură pe lângă el fără să observe că urmele după care se luau nu mai erau decât ale unui singur om.

Yankeul depărta câteva ramuri în direcţia în care dispăruseră; vedea astfel până în prerie. Acolo mergea Haller. *Tramp*-ii îl zăriră și o luară la galop. Acum îi auzi și el, se întoarse și se opri speriat. În curând îl ajunseră din urmă și intrară în vorbă; el arătă spre răsărit; pesemne le spunea că yankeul a luat-o spre ferma la care mai fusese. Apoi se auzi pocnetul unui revolver și Haller se prăbuși la pământ.

— S-a sfârşit! murmură Hartley. Staţi, nemernicilor! Dacă vă mai întâlnesc o dată, o să-mi plătiţi voi împuşcătura asta! Sunt curios să văd ce-or să mai facă acum.

Văzu că descalecă și se ocupă de omul împuşcat. Apoi se strânseră laolaltă, sfătuindu-se, până ce încălecară din nou, "colonelul" luând mortul pe calul său și culcându-l de-a curmezişul, în timp ce tovarășii săi își continuară drumul înainte. Când "colonelul" ajunse în pădurice, sili calul să pătrundă în desiş și aruncă mortul pe jos; cadavrul se găsea acum destul de aproape de Hartley, în așa fel încât nu putea fi văzut din afara tufișurilor. După aceea călărețul își trase calul înapoi și plecă; Hartley nu văzu încotro, auzi

numai tropotul de copite depărtându-se, apoi se făcu liniște.

Yankeul fu cuprins de groază. Regretă acum că nu-l avertizase pe funcționar. Fusese martorul acelei fapte îngrozitoare; iar acum cadavrul zăcea în apropierea sa; ar fi vrut să fugă de acolo, dar nu îndrăznea, fiindcă se putea presupune că bandiții îl vor căuta. Trecu un sfert de oră, apoi încă unul; atunci se hotărî să părăsească acel loc înfiorător. Dar întâi mai aruncă o privire spre prerie; atunci zări ceva ce-l determină să mai stea în ascunzișul său.

Un călăret, care ducea de frâu un cal liber, venea peste prerie, dinspre dreapta. Dădu de urmele celor doi bandiți și opri calul ca să descalece. După ce privise în jur cu atenție, se aplecă să cerceteze urmele. Apoi păși de-a lungul urmei, în sens invers, în timp ce caii îl urmau de bunăvoie, până la locul unde se petrecuse crima. Aici se opri din nou ca să examineze solul. Abia după un timp mai îndelungat se îndreptă din șale și se apropie. Cu ochii la pământ, venea pe urmele "colonelului". Cam la cincizeci de pași de desiș se opri, scoase un sunet gutural curios, arătând cu brațul întins spre tufișuri. Gestul părea să fie făcut pentru calul lui de călărie, căci acesta se depărta de el, descriind un mic arc de cerc înspre tufișuri și, mergând tot pe marginea lor, continuă să se apropie, trăgând aerul prin nările larg deschise. Cum nu dădu nici un semn de neliniste, stăpânul lui se arătă satisfăcut și se apropie la rândul lui.

Atunci yankeul văzu că are în faţa sa un indian. Acesta purta legginşi cu franjuri şi o tunică de vânătoare, de asemenea prevăzută cu franjuri şi broderii la cusături. Picioarele sale mici erau încălţate cu mocasini. Părul lung şi negru era strâns într-un fel de moţ în formă de coif, dar fără să fie împodobit cu vreo pană de vultur. De gât îi atârna un triplu lanţ din gheare de urs, pipa păcii şi punguţa cu totemul. În mână ţinea o puşcă cu două ţevi, patul puştii fiind bătut cu o mulţime de ţinte de argint. Faţa sa, de un cafeniu deschis şi mat, cu o uşoară nuanţă de

bronz, avea trăsături aproape romane și numai pomeții ușor ieșiți aminteau de configurația caracteristică a pieilorrosii.

În fond, prezenţa unui om roşu era de natură să-l înfricoşeze pe yankeu, care nu se născuse cu calităţi tocmai eroice. Dar pe măsură ce privea figura acestui indian, i se întări tot mai mult impresia că n-are de ce să se teamă de el. Indianul se apropiase până la vreo douăzeci de paşi. Calul, trimis înainte, venise şi mai aproape, pe când celălalt se ţinea după stăpânul său. Acum — ridicase tocmai una din graţioasele sale copite din faţă ca să păşească mai departe — se ridică în două picioare şi se dădu înapoi cu un fornăit puternic, neobișnuit; simţise o adiere venind dinspre yankeu, sau dinspre cadavru. Indianul făcu în aceeaşi clipă un adevărat salt de panteră în lături şi dispăru, la fel şi al doilea cal.

Hartley stătu o bună bucată de vreme nemişcat, ţinânduşi aproape răsuflarea, până ce urechea îi percepu un sunet reţinut. "Uf!" era silaba pe care o auzise şi când întoarse capul în direcţia vocii, îl văzu pe indian în genunchi, aplecat peste cadavru şi examinându-l cu ochii şi mâinile. Apoi omul roşu se retrase, târându-se în patru labe şi rămase vreun sfert de oră nevăzut, până ce yankeul tresări speriat, căci în imediata sa apropiere răsunară cuvintele:

— De ce stă fața-palidă aici, ascunsă? De ce nu iese afară ca să se arate războinicului roşu? Nu cumva pentru că nu vrea să spună unde au fugit cei trei ucigași ai celuilalt alb?

Întorcând capul brusc, Hartley îl văzu pe indian în genunchi lângă el, cu cuţitul de vânătoare în mână. Cuvintele lui dovedeau că descifrase bine urmele şi că le judecase cu deosebită pătrundere. Nu considera că yankeul e ucigaşul, lucru care-l linişti pe acesta, aşa că răspunse:

— M-am ascuns de ei. Doi au plecat în prerie; al treilea a aruncat cadavrul aici, iar eu am stat ascuns pentru că nu știu dacă a plecat sau nu.

- A plecat. Urma lui trece prin tufiș și apoi spre est.
- Atunci s-a dus spre fermă că să mă urmărească. Dar într-adevăr nu mai e pe-aici?
- Nu! Fratele meu alb și cu mine suntem singurii oameni în viață care se află aici. Să vină deci la lumină și să povestească ce s-a întâmplat.

Omul roşu vorbea foarte bine englezeşte. Ceea ce spunea şi felul în care o spunea trezi încrederea yankeului; ieşi din desiş şi când depăşi tufişurile, văzu că cei doi cai erau legaţi de ţăruşi, la o oarecare distanţă. Indianul îl privi pe alb cu ochi care păreau să-l pătrundă în întregime, apoi zise:

- Dinspre sud au venit doi bărbaţi pe picioarele lor; unul s-a ascuns aici acela eşti tu; celălalt şi-a continuat drumul, ieşind în prerie. Atunci au venit trei călăreţi care l-au urmărit, i-au tras un glonţ de revolver în cap. Doi au plecat călare. Al treilea a luat cadavrul pe calul său, a venit în tufiş, a aruncat cadavrul şi a plecat apoi în galop înspre est. Aşa este?
 - Da, exact aşa încuviinţă Hartley dând din cap.
- Atunci să-mi spui de ce l-au împuşcat pe fratele tău alb. Cine eşti şi de ce te afli în această regiune? Tot cei trei bărbați te-au rănit la braț?

Tonul prietenos cu care puse această întrebare îl convinse pe yankeu că indianul e binevoitor față de el și nul bănuiește cu nimic. Îi răspunse deci la întrebări. Între timp, indianul nu se uita la el; pe urmă însă, îl întrebă brusc, uitându-se la el, cu o privire pătrunzătoare:

— Aşadar, tovarășul tău a trebuit să plătească cu viața pentru viața ta?

Yankeul plecă ochii și răspunse cam bolborosit:

- Nu. L-am rugat să se ascundă o dată cu mine; dar n-a vrut.
 - Deci i-ai arătat ucigașii care veneau după voi?
 - Da.
 - Şi i-ai spus că vrei să te ascunzi?

- Da.
- Atunci de ce, când a întrebat ucigașul de tine, l-a trimis spre est, la fermă?
 - Ca să-l înșele.
- Înseamnă că a vrut să te salveze şi că a fost un brav tovarăş. Ai fost demn de el? Numai Marele Manitu ştie tot; ochiul meu nu poate pătrunde în sufletul tău. Dac-ar putea, poate că ar trebui să te ruşinezi de mine; mai bine tac; Dumnezeul tău să-ţi fie judecătorul. Mă cunoşti?
 - Nu răspunse Hartley abătut.
- Sunt Winnetou, căpetenia apașilor. Mâna mea se îndreaptă împotriva oamenilor răi și braţul meu apără pe oricine are conștiinţa curată. Am să mă uit la rana ta; dar întâi spune-mi de ce s-au întors ucigașii ca să vă urmărească? O știi?

Hartley auzise multe despre Winnetou. Răspunse pe un ton de mare politețe:

- De fapt, ţi-am mai spus-o. Voiau să ne lichideze ca să nu putem divulga că m-au jefuit.
- Nu. Dac-ar fi avut doar motivul ăsta, v-ar fi omorât pe loc. Trebuie să fi fost altceva, ce le-a dat în gând abia pe urmă. Te-au căutat prin buzunare cu de-amănuntul?
 - Da.
 - Şi ţi-au luat tot? Şi tovarăşului tău la fel?
- Nu. Eu le-a spus că e un biet fugar și a dovedit-o arătându-le o scrisoare.
 - O scrisoare? Şi au păstrat-o?
 - Nu; i-au dat-o înapoi.
 - Unde a pus-o?
 - În buzunarul de la piept al vestonului.
- Acolo nu mai e. Am cercetat toate buzunarele mortului și n-am găsit nici o scrisoare. Deci această hârtie e motivul care l-a determinat să se întoarcă și să vă ajungă din urmă.
- N-aş crede zise Hartley, clătinând din cap. Indianul tăcu. Trase cadavrul din tufiş şi mai cercetă o dată

buzunarele. Mortul avea o înfățișare înfiorătoare, nu din pricina rănii de la cap, ci fiindcă îi ciopârțiseră fața cu cuțitul, ca să fie de nerecunoscut. Buzunarele erau goale. Firește că-i luaseră și pușca.

Indianul stătu pe gânduri cu privirea pierdută în zare. Apoi vorbi ferm și convins:

- Tovarășul, tău voia să se ducă la Sheridan; doi dintre ucigași au luat-o spre nord, în direcția acestei localități; și ei se îndreaptă spre ea. De ce i-au luat scrisoarea? Pentru că au nevoie de ea, pentru că vor s-o folosească. De ce au desfigurat fața mortului? Ca să nu poată fi recunoscut. Ca să nu se știe că Haller a murit: trebuie să se creadă că trăiește, pentru că unul dintre ucigași vrea să se dea drept Haller.
 - Dar cu ce scop?
 - Asta nu știu, dar o să aflu.
 - Vasăzică, vrei să te duci şi tu acolo, după ei?
- Da. Voiam să mă duc la râul Smoky-Hill şi Sheridan e în apropiere; dacă trec întâi pe acolo, calea mea nu va fi cu mult mai lungă. Aceste feţe-palide au fără îndoială intenţii rele. Poate că voi fi în stare să le zădărnicesc planurile. Frațele meu alb vine cu mine?
- Voiam să caut o fermă apropiată ca să-mi îngrijesc braţul. Bineînţeles că aş prefera să mă duc la Sheridan. Poate că acolo reuşesc să-mi recapăt banii furaţi.
 - Atunci ai să vii cu mine.
 - Dar rana mea?
- Am s-o examinez. La fermă, fratele meu alb ar avea parte într-adevăr de îngrijire, dar nu de un medic. Winnetou se pricepe la îngrijirea rănilor. Știe să refacă oase sfărâmate și are un remediu excelent împotriva febrei din răni. Arată-mi braţul!

Mâneca fracului fusese tăiată încă de Haller; nu-i veni deci greu lui Hartley să-și dezvelească braţul. Winnetou examină rana și declară că nu-i chiar așa de gravă cum pare. Dat fiind că se trăsese din imediata apropiere, glonţul

nu zdrobise osul, ci-l rupsese net. Omul roşu scoase o plantă uscată din cobur, o umezi și o așeză pe rană; apoi făcu două ațele de lemn și imobiliza cu ajutorul acestora fractură, pansând rana după toate regulile artei, așa cum nici un chirurg nu ar fi putut face mai bine cu mijloacele date. Apoi spuse:

- Fratele meu poate veni cu mine călare fără nici o grijă. N-o să facă febră deloc, sau abia când se va afla la Sheridan.
- Dar nu încercăm să aflăm mai întâi ce face al treilea ucigaș? întrebă Hartley.
- Nu. El te caută, dar n-o să-ţi găsească urma şi se va duce după ceilalţi doi. Poate mai are şi alţi aliaţi pe care-i va căuta ca, să meargă cu ei la Sheridan. Eu vin din ţinuturi locuite şi am aflat că la Kansas se adună multe din acele feţe-palide cărora le zice *tramp*-i. S-ar putea ca ucigaşii să facă parte dintre aceştia şi că *tramp*-ii să aibă intenţia de a da o lovitură la Sheridan. Nu trebuie să ne pierdem vremea; mai bine să ne grăbim ca să-i avertizăm pe albii de acolo. Winnetou ştie unde vor să se ducă ucigaşii, deci n-are nevoie de urmele lor. O luăm pe altă cale.
 - Şi când vom sosi la Sheridan?
 - Nu știu cum călărește fratele meu.
- Păi, nu sunt tocmai un artist în călărie. Am stat prea puţin în şa; dar mă ţin pe cal atât cât să nu mă trântească.
- Atunci nu trebuie să galopăm, în schimb vom câștiga timp înaintând încontinuu. Călărim toată noaptea, pornind numaidecât și dimineața vom sosi la țintă. Cei pe care-i urmărim vor face o tabără de noapte, așa că vor sosi mai târziu.
 - Şi ce se întâmpla cu cadavrul bietului Haller?
 - Îl îngropăm, apoi fratele meu să spună o rugăciune.

Pământul era afânat, așa că putură să sape o groapă destul de adâncă într-un timp destul de scurt, deși nu aveau decât cuţitele la dispoziţie, așezară mortul în groapă şi-l acoperiră cu pământ. Apoi yankeul își scoase pălăria și

împreună mâinile. Rămâne îndoielnic dacă se ruga întradevăr. Apașul stătea cu privirea gravă, adâncită în direcţia soarelui care apunea. Era ca și cum ochii săi ar fi căutat dincolo de asfinţitul soarelui plaiurile veșnice ale vânătoarei. Era un păgân, dar se ruga fără îndoială. Apoi păşiră spre cai.

— Fratele meu alb să ia calul meu — zise omul roşu. Are un pas lin şi egal, ca un canoe pe apă. Am să-l iau eu pe celălalt.

Încălecară și porniră, întâi câtăva vreme spre vest, apoi cotiră spre nord. Caii făcuseră desigur un drum lung, dar alergau vioi și energic, de parcă abia veniseră de la pășune. Soarele era la scăpătat; cobora tot mai jos, până ce dispăru după orizont; amurgul nu dură mult, după aceea se făcu noapte adâncă. Asta-l neliniști pe yankeu.

- N-ai să te rătăceşti în bezna asta? îl întrebă pe Winnetou.
- Winnetou nu se rătăcește niciodată, nici ziua nici noaptea. E ca o stea care se găsește mereu în locul cuvenit și cunoaște toate regiunile țării la fel de bine cum cunoaște fața-palidă odăile din casa lui.
 - Dar există atâtea piedici care nu se văd!
- Ochii lui Winnetou văd și pe întuneric. Şi ce nu observă el n-o să-i scape calului său. Fratele meu să nu călărească alături de mine, ci în urma mea, atunci calul său nu va face nici un pas greșit.

Era într-adevăr aproape miraculos cu câtă siguranță se mișcau calul și călărețul. Ba la pas, ba la trap, adesea chiar în galop; se înainta astfel ceasuri de-a rândul, evitând orice obstacol. Întâlniră locuri mlăștinoase care trebuiau ocolite, pâraie care trebuiau traversate; trecură pe lângă ferme; Winnetou știa mereu unde se află, nici o clipă nu părea să aibă îndoieli în privința locului în care erau. Asta îl liniști nespus pe yankeu. Fusese îngrijorat mai cu seamă din pricina braţului, dar iarba de leac avea un efect extraordinar. Adesea nu simțea durerea deloc și nu se

putea plânge decât de incomoditatea acestei cavalcade neobișnuite. De câteva ori se opriră ca să adape caii și ca să umezească pansamentul cu apă răcoritoare. După miezul-nopții, Winnetou scoase din proviziile sale o bucată de carne și îl îndemnă pe Hartley să mănânce. Alte întreruperi nu mai avură loc și când frigul crescând anunță venirea zorilor, Hartley își zise că ar mai fi în stare să se țină destul de bine în șa.

Acum cerul se făcu cenuşiu spre răsărit, dar contururile peisajului nu se cunoșteau încă, pentru că se lăsase o ceață deasă.

Astea sunt ceţurile râului Smoky-Hill — explică
 Winnetou. În curând ajungem acolo.

Se simţea, după ton, că avusese intenţia să mai spună ceva, dar îşi opri calul şi trase cu urechea înspre stânga, de unde se apropia tropotul unui cal. După sunet, trebuie să fi fost un călăreţ care venea în galop. Într-adevăr, îl auziră

apropiindu-se şi trecând pe lângă ei "ventre à terre" cu iuțeala fulgerului, ca o fantomă. Cei doi nu-l văzuseră nici pe el, nici calul, nu zăriseră decât pentru o clipă o pălărie de culoare închisă, cu boruri late, care ieșea deasupra stratului de ceață deasă, întinsă în pale peste pământ. Câteva secunde mai târziu nu se mai auzea nici tropotul copitelor.

- Uf! strigă Winnetou surprins. Așa cum călărea omul ăsta nu știu să călărească decât foarte puţini albi! Așa călărește Old Shatterhand și Old Firehand; primul nu e peaici, de vreme ce am întâlnire cu el în munţi, la Lacul de Argint: dar Old Firehand se pare că se găsește acum prin Kansas. Să fi fost el?
- Old Firehand? întrebă yankeul. E un westman foarte renumit.
- El și cu Old Shatterhand sunt cei mai buni, mai viteji și mai experimentați oameni albi din câți cunoaște Winnetou. E prieten numai cu ei.

- Omul părea grăbit. Oare unde se ducea?
- La Sheridan, căci mergea în aceeași direcție cu noi. La stânga noastră se află Eagle-tail și în fața noastră e vadul prin care trecem. Ajungem acolo numaidecât. Iar la Sheridan o să aflăm cine a fost călărețul.

Ceaţa începea să se risipească; vântul de dimineaţă mătura palele şi în curând văzură râul Smoky-Hill în faţa lor. Şi aici apaşul îşi dovedi extraordinarul simţ al orientării. Ajunseră la malul apei exact în locul unde era vadul. Trecură cu uşurinţă şi fără pericol, apa ajungând doar până la burta cailor.

Ajunși pe malul celălalt, călăreţii avură de străbătut un șir de tufișuri ce se întindeau de-a lungul malului, apoi călăriră iarăși pe o întindere deschisă, acoperită de iarbă, până ce li se înfăţişă în faţa ochilor localitatea Sheridan, ţelul călătoriei lor.

9. Vicleşug şi contravicleşug

Pe vremea când s-au petrecut cele povestite, Sheridan nu era nici oraș, nici sat, ci doar o așezare temporară a muncitorilor de la căile ferate. Se compunea dintr-o seamă de căsuțe de piatră, de lut și de lemn, construcții cu totul primitive, dar care arborau uneori deasupra ușii niște inscripții din cele mai pretențioase. Citeai, de pildă, inscripția "Hotel" sau "Saloon" pe clădiri în care, în Germania, nici cel mai umil meseriaș n-ar fi dorit să locuiască. Dar mai erau și câteva case foarte drăguțe, construite din lemn, în așa fel, încât se puteau demonta și reconstrui cu ușurință în alt loc. Cea mai mare dintre acestea se afla pe o movilă și purta inscripția vizibilă de departe: "Charles Charoy, inginer". Într-acolo se îndreptară cei doi călăreți; descălecară la ușă, lângă care era legat un cal înșeuat și cu frâul pus în maniera indiană.

— Uf! exclamă Winnetou, contemplând calul cu ochii scânteind de plăcere. Bidiviul ăsta merită să poarte un călăreţ bun. Aparţine, fără îndoială, feţei-palide care a trecut pe lângă noi.

Descălecară și-și legară și ei caii. Nu era nici țipenie de om în apropiere; nici căutând cu ochii în jur nu văzură pe nimeni în toată așezarea, oră fiind încă foarte matinală. Dar ușa era larg deschisă și intrară. Le ieși înainte un negru tânăr, întrebându-i ce doresc. Înainte de a putea răspunde, se deschise o ușă laterală și apăru un alb încă tânăr, care se uită la indian cu ochi mirați și prietenoși. Era inginerul. Numele său, precum și tenul mai oacheș și părul brun cârlionțat te făcea să presupui că se trăgea dintr-o familie de origine franceză, din statele din sud.

— Pe cine căutați aici atât de devreme, domnilor? întrebă, făcând o plecăciune plină de respect în fața indianului.

- Îl căutăm pe domnul inginer Charoy răspunse acesta, într-o engleză curgătoare, pronunţând şi numele franţuzesc corect.
 - Well, eu sunt! Vă rog să poftiți!

Se retrase în cameră, ca să-l poată urma cei doi oaspeţi, încăperea era mică şi mobilată cu simplitate. Rechizitele de scris care se aflau pe mobile arătau că aici era biroul inginerului. Acesta trase două scaune, poftindu-i să şadă, apoi aşteptă cu un interes vizibil să afle ce aveau să-i spună. Yankeul se aşeză numaidecât; indianul mai rămase în picioare, politicos, înclină capul său frumos în semn de salut şi se prezentă:

- Sunt Winnetou, căpetenia apașilor...
- Ştiu, ştiu! interveni repede inginerul.
- Ştii? întrebă omul roşu. Adică m-ai văzut și altă dată?
- Nu; dar e cineva aici care te cunoaște și care v-a văzut venind prin fereastră. Sunt extrem de bucuros să fac cunoștință cu vestitul Winnetou. Ia loc și spune-mi ce te aduce la mine; apoi am să te rog să fii oaspetele meu.

Indianul luă loc pe scaun și începu:

- Cunoşti o faţă-palidă care locuieşte la Kinsley şi se cheamă Ben Norton?
- Da, foarte bine. Omul acesta e unul dintre cei mai buni prieteni ai mei răspunse inginerul.
- Şi mai cunoşti şi o faţă-palidă cu numele de Haller, care e funcționarul lui?
- Nu. De când prietenul meu locuieşte la Kinsley, nu iam făcut încă nici o vizită.
- Acest conţopist va veni astăzi la tine, cu încă un alb, ca să-ţi aducă o scrisoare de recomandare de la Norton. E vorba să angajezi pe unul dintre ei în biroul tău şi să-i dai de lucru celuilalt. Amândoi sunt nişte ucigași! Dacă eşti un om înţelept, vom ghici, după ce ai stat de vorbă cu ei, ce scopuri urmăresc.
- Nu cumva să mă omoare? întrebă Charoy zâmbind neîncrezător.

- S-ar putea! zise Winnetou dând din cap cu gravitate. Și nu numai pe tine, ci și pe alții. Eu îi consider *tramp*-i.
- *Tramp*-i? întrebă inginerul în grabă. A, asta-i altceva. Tocmai adineauri am aflat că o ceată de *tramp*-i se îndreaptă spre Eagle-tail, apoi vor să vină și încoace, ca să ne jefuiască. Indivizii ăștia sunt atrași de casa noastră de bani.
 - De la cine ai aflat?
- De la... ei, cred că e mai bine să nu numesc această persoană, ci să v-o arăt îndată.

Faţa-i strălucea de bucurie la gândul că-i face lui Winnetou o surpriză plăcută. Deschise uşa spre camera alăturată, din care ieşi Old Firehand. Dacă inginerul credea că indianul va izbucni în cuvinte care să-i exprime încântarea, nu era familiarizat cu moravurile pieilor-roşii. Nici nu războinic roşu nu-şi va exterioriza necontrolat bucuria sau durerea în prezenţa altora. E drept că ochii apaşului străluceau, încolo, însă, rămase liniştit, înainta cu mâna întinsă spre vânător. Acesta îl trase la pieptul său lat, îl sărută pe amândoi obrajii şi spuse cu vocea vibrând de emoţia bucuriei:

- Prietene, scumpe frate! Ce surprins și ce încântat am fost văzându-te venind și descălecând aici! De când nu neam mai văzut!
- Te-am văzut azi în zori răspunse indianul când ai trecut în goană pe lângă noi, în marea de ceaţă de peste râu.
 - Şi nu m-ai strigat!
- Ceaţa te învăluia, aşa că nu te desluşeam bine şi ai trecut ca vântul preriei.
- Trebuia să călăresc repede ca să sosesc înaintea *tramp*-ilor. Şi a trebuit să întreprind eu însumi drumul acesta, fiindcă afacerea e prea importantă ca s-o fi încredințat altuia. Sunt peste două sute de *tramp*-i care se apropie.

- Atunci nu m-am înşelat. Ucigaşii sunt iscoadele lor trimise înainte.
 - Pot să aflu și eu ce-i cu oamenii ăștia?
- Căpetenia apașilor nu e omul vorbei, ci al faptei. Dar iată aici o față-palidă care vă va povesti totul amănunțit.

Arătă spre Hartley care se ridicase de pe scaun când intrase Old Firehand și care contempla și acum, cu mirare, pe puternicul bărbat. Ei, da, erau niște voinici acest Old Firehand și acest Winnetou! Yankeului i se păru că e atât de mic și de nenorocit pe lângă ei! Pesemne și inginerul simțea vag același lucru, cel puțin așa arăta expresia feței sale și atitudinea sa plină de respect.

După ce toţi luaseră loc din nou, Hartley povesti aventurile sale din ziua precedentă. Apoi Old Firehand relată cât se poate de concis întâlnirea sa cu "colonelul" cu păr roşu pe vapor, la *rafter*-i şi în cele din urmă la ferma lui Butler. Apoi ceru să i se descrie șeful celor trei ucigași, pe acela care-l împuşcase pe funcţionar şi se despărţise apoi de ceilalţi doi. Yankeul reuşi să dea o imagine destul de exactă a acestui om, aşa că Old Firehand se putu lămuri.

- Pun rămășag că era "colonelul" zise. Şi-a vopsit părul în negru. Sper că, în sfârșit, o să-mi cadă în mâini!
- Atunci o să-i treacă pofta de lovituri! zise inginerul mânios. Peste două sute de *tramp*-i! Ce s-ar mai fi dedat la omoruri, incendieri și jafuri! Domnilor, sunteți salvatorii noștri, nici nu știu cum să vă mulţumesc. Acest "colonel" trebuie să fi aflat într-un fel oarecare că eu încasez banii pentru o linie importantă și că urmează să-i distribui colegilor mei. Acum, că sunt avertizat, n-are decât să vină cu *tramp*-ii lui; or să ne găsească pregătiţi.
- Să nu vă credeți prea în siguranță îl preveni Old Firehand. Două sute de indivizi disperați nu sunt de neglijat!
- Se poate; eu însă pot să adun în câteva ore o mie de muncitori de la căile ferate.
 - Care sunt bine înarmaţi?

- Fiecare are o armă oarecare. În cele din urmă se face treabă și cu cuțitele, târnăcoapele și sapele.
- Târnăcoape și șape împotriva a două sute de puști? Ar ieși o vărsare de sânge de care n-aș vrea să fiu răspunzător.
- Ei, atunci, cei de la Fort Wallace or să-mi trimită bucuroși vreo sută de soldați.
- Curajul dumneavoastră e demn de laudă, *sir.* Dar în asemenea situații vicleşugul e mai bun decât forța. Dacă pot să-l fac pe dușman inofensiv prin viclenie, atunci de ce să sacrific atâtea vieți omenești?
- La ce vicleşug vă gândiţi, *sir*? Sunt gata să fac tot ce mă sfătuiţi. Sunteţi un om cu mult mai deosebit decât mine şi dacă acceptaţi, sunt dispus să vă cedez imediat comandamentul pentru acest loc şi peste oamenii mei.
- Nu aşa de repede, *sir!* Trebuie să chibzuim. Întâi, *tramp*-ii nu trebuie să bănuiască nici măcar că sunteți avertizat. Deci nu trebuie să știe că noi ne aflăm aici. Nici caii noștri să nu-i vadă! Nu există pe aici vreun ascunziș pentru aceste animale?
- Îi fac eu dispăruţi numaidecât! Noroc că aţi venit atât de devreme, aşa că nu v-au văzut muncitorii. Iscoadele ar fi putut afla de la ei. Negrul meu, care e credincios şi tăcut, o să vă ascundă caii şi o să aibă grijă de ei..
- Bine, daţi-i ordin s-o facă! Iar dumneavoastră ar trebui să vă ocupaţi de acest domn Hartley. Daţi-i un pat, ca să se poată culca. Dar să nu afle nici un suflet de om de prezenţa lui, afară de dumneavoastră, negrul şi medicul; fiindcă există pe aici un medic, presupun?
 - Sigur. Am să trimit numaidecât să-l cheme.

Se depărta cu yankeul care-l urmă foarte bucuros, simţindu-se tare obosit. După câtva timp, când inginerul se întoarse anunţându-i că atât rănitul cât și caii sunt bine îngrijiţi, Old Firehand zise:

— Voiam să evit ca orice consfătuire a noastră să aibă loc în fața acestui șarlatan, căci nu mă-ncred în el. Există în povestirea sa un punct obscur. Sunt convins că l-a trimis la

moarte intenționat pe bietul conțopist, ca să-și salveze pielea. Nu-mi place să am de-a face cu asemenea oameni.

- Prin urmare, vreţi să ne împărtășiţi un plan al dumneavoastră? întrebă inginerul, dornic de a-l afla.
- Nu. Un plan putem elabora abia atunci când aflăm planul *tramp*-ilor și asta nu se va întâmpla decât după ce iscoadele vor fi sosit aici și vor fi vorbit cu dumneavoastră.
- E adevărat. Deci, până una alta, trebuie să avem răbdare.

Atunci Winnetou ridică mâna în semn că vrea să exprime o părere diferită și zise:

- Orice războinic poate lupta în două feluri: el poate să atace sau să se apere. Winnetou, când nu ştie cum să se apere, sau dacă poate să se apere, preferă să atace. E mai rapid, mai sigur şi e şi mai vitejesc.
- Deci fratele meu roşu nici nu vrea să afle planul *tramp*-ilor? întrebă Old Firehand.
- Îl va afla în orice caz; dar de ce să se lase silit căpetenia apașilor să acționeze după planul lor, când îi este ușor să-i silească el pe ei să se orienteze după al lui?
 - Ah, vasăzică ai un plan?
- Da. Acești indivizi nu sunt niște războinici cu care e o onoare să lupți, ci niște câini râioși, care trebuiesc omorâți cu bâta. De ce să aștept până mă mușcă un astfel de câine, dacă-l pot omorî înainte cu o lovitură, sau dacă-l pot sugruma într-o capcană?
 - Știi o capcană potrivită pentru *tramp-*i?
- Cunosc una şi o să le-o pregătim. Aceşti coioţi vin ca să jefuiască, ei caută casa de bani. Dacă ea se află aici, vin şi ei aici, dacă e în altă parte, se duc acolo, iar dacă se află
- în trăsura de foc , se vor urca și ei și vor călători spre pieire, fără să dăuneze cu nimic celor care locuiesc aici.
- A, încep să înțeleg! strigă Old Firehand. Ce plan formidabil! Te gândești să-i ademenim în tren?

- Da. Winnetou nu se pricepe deloc la bidiviul de foc și la felul cum trebuie condus. El a dat ideea, iar frații săi albi să se gândească la punerea ei în practică.
- Să-i ademenim într-un tren? întrebă inginerul. Dar la ce bun? Putem doar să-i aşteptăm aici și să-i nimicim, întinzându-le o cursă.
- Metodă prin care mulți dintre noi ar urma însă să moară! replică Old Firehand. Pe când dacă se urcă într-un tren, îi putem duce într-un loc în care trebuie să se predea fără să ne poată face mult rău.
 - Nici prin gând n-o să le treacă să se urce în tren!
 - Se vor urca, dacă-i ademenim cu casa de bani.
 - Vasăzică, să pun casa în tren?

Era o întrebare de care nu l-ai fi crezut capabil pe inginerul care părea totuși un om inteligent. Winnetou făcu un gest de dispreţ, iar Old Firehand răspunse:

- Cine vă cere aşa ceva? E suficient că bandiţii să fi convinşi că banii se găsesc în tren. Îl angajaţi ca funcţionar pe cel care vine să iscodească şi vă prefaceţi că-i acordaţi cea mai mare încredere. Îi comunicaţi că staţionează un tren aici în care se găseşte o sumă mare de bani. Atunci or să vină cu siguranţă şi or să se înghesuie toţi în vagoane. O dată ce s-au urcat, trenul porneşte. N-aveţi la dispoziţie un tren pentru acest scop?
- O, da, am câte vagoane vreţi! Şi aş lua şi răspunderea asupra mea cu plăcere, dac-aş fi cât de cât convins de reuşită. Dar mai sunt şi alte probleme. Cine să conducă locomotiva? E absolut sigur că maşinistul şi fochistul vor fi împuşcaţi de bandiţi!
- *Pshaw!* Cred că se va găsi un, maşinist, iar fochist voi fi eu. Dar despre amănuntele astea o să mai vorbim noi. Presupun că *tramp*-ii vor sosi azi la Eagle-tail, căci acolo voiau să se ducă întâi. Deci putem să fixăm data loviturii pentru noaptea de mâine. Apoi trebuie să determinăm locul în care-i ducem pe bandiţi. Acest loc îl vom căuta încă în

cursul dimineții de azi, pentru că iscoadele sosesc probabil după-amiază. Aveți o drezină, *sir?*

- Firește.
- Ei, atunci ieşim cu ea noi doi. Winnetou nu poate veni cu noi; trebuie să stea ascuns, pentru ca prezenţa lui ne-ar trăda intenţiile. Nici pe mine nu trebuie să mă recunoască nimeni; am prevăzut asta, de aceea mi-am adus un costum vechi de pânză.

Figura inginerului exprima o nedumerire crescândă.

- Sir zise dumneavoastră vorbiţi despre chestiunea asta ca un peşte despre înot. Mie însă nu mi se pare deloc aşa de uşoară şi de firească. Cum le dăm de veste bandiţilor? Cum îi facem să se comporte cum vrem noi?
- Ce întrebare! Noul funcționar vă va trage de limbă și tot ce-l veți face să creadă, el o va comunica în taină tovarășilor săi, ca fiind adevărul deplin.
- Bine. Dar dacă le dă în gând să nu se urce în tren? Dacă preferă să distrugă şinele într-un loc anumit ca să provoace o deraiere?
- Puteți evita ușor asta, spunându-i pretinsului conțopist că fiecare din aceste trenuri care duc bani e precedat de o locomotivă de siguranță. Atunci or să renunțe la distrugerea șinelor. Dacă sunteți deștept, totul se va petrece fără complicații. Trebuit să aveți grijă ca noul funcționar să fie foarte ocupat și să-l rețineți și prin amabilitate în așa fel, încât până la ora culcării să nu iasă din casă și să nu poată vorbi cu nimeni. Apoi îi dați o cameră la etaj, care are o singură fereastră. Acoperișul plat se găsește doar la un cot deasupra; eu mă urc pe acoperiș și voi auzi fiecare cuvânt din ceea ce va vorbi.
 - Credeţi, deci, că va vorbi cu cineva pe fereastră?
- Sigur că da. Cel care se dă drept Haller urmează să vă spioneze, iar celălalt care vine cu el are rolul de a transmite mesaje. Altfel nici nu e cu putință; o să vă dați seama în curând. Acest al doilea va cere și el de lucru ca să

poată rămâne aici, dar nu-şi va începe slujba dintr-un motiv oarecare, ca să poată părăsi localitatea oricând. Va încerca să vorbească cu funcționarul ca să afle noutăți, dar nu se poate întâlni cu el înainte de ora culcării. Atunci se va furișa pe după casă; așa-zisul funcționar va deschide fereastra, iar eu voi auzi tot de pe acoperiș. Firește că acum totul vi se pare încă dificil și foarte aventuros, pentru că nu sunteți un westman; dar când veți fi prins exact cum stau lucrurile, veți vedea că totul e de la sine înțeles.

- *Howgh!* întări indianul. Frații mei albi să caute acum un loc potrivit pentru ca să închidem capcana. Când se vor fi întors, o să plec eu pe furiș, ca să nu stau pe-aici fără rost.
 - Unde vrea să se ducă fratele meu până una alta?
 - Winnetou e acasă pretutindeni, în pădure și în prerie.
- Căpetenia apașilor poate avea parte de companie, dacă vrea. *Rafter*-ii și vânătorii mei au primit de la mine dispoziția să vină într-un loc situat la o oră de drum călare, mai la vale de Eagle-tail. Au misiunea să-i observe pe bandiți de acolo. Mătușa Droll se află printre ei.
- Uf! strigă apașul în timp ce figura sa atât de serioasă căpătă o expresie de veselie. Mătuşa Droll e o faţă-palidă cumsecade, curajoasă şi deşteaptă. Winnetou se va duce să-l vadă.
- Bun! Fratele meu roşu va mai găsi acolo și alţi bărbaţi de ispravă, pe Tom-cel-Negru, pe Humply-Bill şi pe Gunstick-Uncle, numai bărbaţi pe care-i cunoaşte măcar din auzite. Deocamdată însă, ar fi bine să vină cu mine în camera mea şi să aştepte acolo până ne întoarcem.

Înainte de sosirea lui Winnetou, inginerul îl instalase pe Old Firehand într-o odăiță; acum acesta se retrase acolo cu Winnetou, ca să se schimbe, dezbrăcând costumul de vânătoare bătător la ochi și punând costumul în care putea fi luat de către muncitorii de la căile ferate drept un tovarăș nou. În curând, drezina fu gata de plecare. Old Firehand și cu inginerul se așezară pe locurile din față și

doi muncitori se urcară pe sașiul roților alergătoare ca să pună în mișcare tijele. Vehiculul trecu prin localitate, acum animată peste tot de muncitori cu brațe harnice și ieși pe linia ferată de pe câmpie, terminată de pe atunci până la Kit Karson.

Între timp, apașul se instala comod și nu scăpă ocazia să tragă în sfârșit un pui de somn. Când se întoarseră cei doi, îl treziră. Află că Old Firehand găsise un loc foarte potrivit și dădu din cap, satisfăcut:

— Aşa e bine! Câinii or să urle de groază și or să tremure de spaimă. Winnetou încalecă acum și se duse la mătuşa Droll ca să-i spună lui și *rafter*-ilor să fie pregătiți.

Ieşi din casă furişându-se până-n locul unde erau caii.

Abia trecuse pauza de prânz a muncitorilor, când apărură dinspre râu doi călăreţi ce se apropiau încet. După descrierea dată de yankeu era neîndoielnic că sunt cei aşteptaţi. Îl treziră pe Hartley şi acesta-i recunoscu cu toată certitudinea. Atunci Old Firehand îşi ocupă postul din camera vecină cu biroul pentru ca, prin uşa întredeschisă, să devină martorul întrevederii.

Inginerul se afla în biroul lui când intrară. Cei doi bărbaţi salutară politicos, apoi unul dintre ei îi înmâna scrisoarea de recomandare, fără să spună deocamdată nimic despre scopul venirii lor. Inginerul citi scrisoarea, apoi zise pe un ton prietenos:

— Ați fost în slujbă la prietenul meu Norton? Ce mai face?

Urmară câteva întrebări și răspunsuri obișnuite în asemenea situații, apoi inginerul se interesă de motivul plecării funcționarului de la Kinsley. Cel în cauză povesti o istorie jalnică conformă cu conținutul scrisorii, dar inventată de el. Inginerul îl ascultă cu atenție, apoi zise:

— E foarte trist și în orice caz îmi trezește compătimirea, mai ales că văd din aceste rânduri că v-aţi bucurat de bunăvoinţa şi încrederea lui Norton. De aceea rugămintea lui către mine, de a vă da un post, nu va

rămâne zadarnică. E adevărat că mai am pe cineva pentru lucrări de birou, dar de mai multă vreme am nevoie de un om căruia să-i pot încredința lucruri confidențiale și importante. Credeți că aș putea să încerc cu dumneavoastră?

- Sir răspunse pretinsul Haller cu bucurie punețimă la încercare! Sunt convins că veți fi mulțumit!
- Well, hai să încercăm! Despre salariu să nu discutăm acum; întâi trebuie să vă cunosc mai bine şi asta se poate face în câteva zile. Cu cât sunteți mai priceput, cu atât veți fi mai bine plătit. Acum sunt foarte ocupat. Deocamdată, plimbaţi-vă prin localitate şi reveniţi pe la ora cinci. Până atunci, aleg câţiva muncitori. O să staţi aici, în casa mea, o să mâncaţi la masa mea şi vă veţi conforma deci programului casei. Nu doresc să vă amestecaţi cu muncitorii de rând. La ora zece fix se închide uşa.
- Asta-mi convine, sir, căci şi până acum tot aşa am duso — îl asigură omul, care simţea o vie satisfacţie în urma simplului fapt că fusese angajat. Apoi adăugă: Şi acum, încă o rugăminte cu privire la tovarăşul meu de drum. Nu cumva aveţi să-i daţi de lucru?
 - Ce fel de lucru?
- Orice fel răspunse celălalt cu modestie. Sunt bucuros dacă găsesc o ocupație.
 - Cum vă cheamă?
- Dugby. M-am întâlnit cu domnul Haller pe drum şi lam însoţit când am auzit că va lucra aici, la căile ferate.
 - Şi ce-aţi făcut până acum, master Dugby?
- Am fost mai multă vreme cowboy la o fermă de pe Las Animas. Era o viață cam aspră, pe care nu mai puteam s-o îndur, așa că am plecat. Colac peste pupăză, m-am certat în ultima zi cu un alt văcar, un tip violent, care a scos cuțitul și m-a rănit la mână. Rana nu s-a vindecat încă bine; dar sper că peste două-trei zile o să mă pot folosi de ea, dacă vreți să-mi dați de lucru.

— Mă rog, de lucru putem să vă dăm oricând. Rămâneţi prin urmare aici, până una alta; îngrijiţi-vă mâna şi când vă veţi face bine, prezentaţi-vă. Puteţi pleca acum.

Indivizii părăsiră biroul. Inginerul intră în odaia alăturată și spuse către Old Firehand:

- Aţi avut perfectă dreptate, *sir!* Acest Dugby a avut grijă să nu fie obligat să muncească, ca să aibă timp să se ducă la Eagle-tail. Avea mâna bandajată.
- Fără îndoială că n-are nimic la mână. De ce l-ați comandat pe funcționar abia pentru ora cinci?
- Pentru că era vorba să-l ţin ocupat până la ora culcării. Dacă începeam mai devreme, îl oboseam și pe el și pe mine și i s-ar fi părut curios că orele de birou durează atâta.
- Foarte just. Mai rămân în orice caz cinci ore până la zece și n-o să fie prea ușor să-l împiedicăm să ia legătura cu ceilalți.

Astfel, prima parte a preludiului era încheiată. Nu se putea trece la a două decât după ce se ascultă convorbirea dintre cele două iscoade. Până atunci mai era timp destul, un răgaz pe care Old Firehand îl folosi ca să doarmă. Când se trezi, se făcuse aproape întuneric și negrul intră aducându-i cina. Spre ora șase veni inginerul să-l anunțe că noul său funcționar luase de mult masa și se retrage acum în camera lui.

Old Firehand urcă deci etajul, de unde, printr-un chepeng, puteai ajunge pe acoperiş. Acolo se întinse pe burtă şi se târî până la streaşină, în locul sub care, după cum se informase, se afla fereastra în cauză.

După ce stătu câtva timp liniştit în așteptare, auzi dedesubt zgomotul unei uși, niște pași se apropiau de fereastră, prin care răzbi lumina unei lămpi croind o zonă luminată în întunericul de afară. Acoperișul consta dintr-un strat subţire de scânduri peste care era fixat în cuie un strat de tablă zincată. Așa cum Old Firehand auzise fiecare

mişcare de jos, tot aşa şi cel din cameră putea să-l audă, deci trebuia să fie foarte prudent.

Acum, vânătorul se strădui să pătrundă întunericul cu ochii și nu în zadar. În apropierea pătratului de lumină venind din fereastră zări o figură. Apoi se auzi fereastra deschizându-se.

- Tâmpitule! murmură o voce reţinută, dar furioasă.
 Stinge lampa! Lumina cade direct pe mine!
- Tâmpit eşti tu! răspunse funcţionarul. De ce vii de pe acum! Lumea din casă e încă trează. Vino peste o oră!
 - Bine! Dar spune-mi, barem, dacă ai vreo veste?
 - Şi încă ce veste!
 - Bună?
- Extraordinară! E cu mult, mult mai minunată decât puteam bănui! Dar du-te acum! Ar putea să te vadă!

Fereastra se închise și individul dispăru din apropierea casei. Iată că Old Firehand se vedea silit să mai stea o oră și mai bine în așteptate, fără să se miște. Timpul trecu foarte încet. Prin casele și cocioabele din vale luminile mai ardeau. Dar aici sus, în jurul casei inginerului, totul era învăluit în beznă. Old Firehand auzi că fereastra se deschide din nou; lampa nu mai ardea. Așa-zisul funcționar își aștepta complicele. Nu mult după aceea se auzi scrâșnetul ușor al pietricelelor călcate de un picior de om.

- Dugby! şuşoti funcţionarul din fereastră.
- Da răspunse cel strigat.
- Unde eşti? Nu te văd!
- Lipit de zid, sub fereastra ta.
- Nu se mai vede lumină în casă?
- E întuneric peste tot. M-am furișat de două ori de jur împrejurul casei. Toată lumea doarme. Ce ai să-mi spui?
- Că nu facem nici o treabă cu casa de bani de aici. Salariile se plătesc cu chenzina şi ieri a fost zi de plată. Ar trebui, deci, să aşteptăm două săptămâni întregi, ceea ce e imposibil. Nu sunt nici trei sute de dolari în casă; pentru atâta nu merită.

- Despre asta ziceai adineauri că e o veste extraordinară, minunată? Prost mai ești!
- Taci! Sigur că nu-i nici o afacere cu casa de aici; dar mâine noapte va trece pe aici un tren cu patru sute de mii de dolari!
 - Aiurea!
- Ba e adevărat! M-am convins cu ochii mei. Trenul vine de la Kansas City și se duce la Kit Karson, unde banii urmează să fie folosiți pentru construirea liniei noi. Am citit scrisoarea și telegrama. Inginerul ăsta prostănac are încredere în mine ca în el însuși.
 - La ce ne foloseşte asta! Trenul doar trece!
- Tâmpitule! Se oprește aici și stă cinci minute încheiate.
 - Ei, drăcie!
 - Iar eu și cu tine o să stăm pe locomotivă.
 - Ia te uită! Aiurezi!
- Aş, de unde! Trenul va fi luat în primire de un funcționar special la Carlyle. Omul acela rămâne pe locomotivă până aici, pe urmă însoţeşte trenul chiar până la Wallace, ca să predea acolo încărcătura.
 - Şi acel funcționar special urmează să fii chiar tu?
- Exact! Iar tu ai să vii cu mine. Adică ți se permite să vii. Inginerul mi-a dat voie să-mi aleg un om care să mă însoțească și când l-am întrebat pe cine-mi propune, mi-a răspuns că în privința asta n-are să-mi prescrie nimic. Atunci se înțelege de la sine că te aleg pe tine.
- Mă, dar o încredere atât de rapidă şi de necondiționată nu ți se pare suspectă?
- În fond, da. Dar din toate trag concluzia că are nevoie de un om de încredere şi că nu l-a avut până acum. Faimoasa scrisoare de recomandare şi-a făcut pesemne efectul. Şi afară de asta, marea încredere câştigată atât de rapid nu mă prea pune pe gânduri, pentru că afacerea e cu cântec: misiunea nu e lipsită de primejdie.

- Ah! Asta mă liniștește cu totul! O fi pesemne o linie prost construită?
- Nu, deşi, de fapt, e doar o linie provizorie, după câte mi-am dat seama din registre și planuri. Dar poţi să-ţi închipui că la o cale ferată atât de importantă și nouă nu sunt destui funcţionari verificaţi. Au mecanici pe care nu-i cunosc încă și ca fochişti se prezintă oameni cu un trecut și o purtare dubioasă. Acum gândeşte-te că e vorba de un tren care duce aproape o jumătate milion de dolari și e condus de un astfel de mecanic și fochist. Dacă cei doi tipi sunt înţeleşi între ei, pot să oprească cu uşurinţă trenul undeva, pe linie şi să se facă nevăzuţi cu banii. De aceea trebuie să-i însoţească un funcţionar şi cum ei sunt doi, urmează să-şi ia şi el un ajutor. Să ne înţelegem, e vorba de un fel de misiune poliţienească. O să avem fiecare un revolver încărcat în buzunar, ca să-i putem împuşca pe loc dacă tipii manifestă vreo intenţie criminală.
- Mă, știi că asta are haz! Noi să păzim banii! O să silim tipii să oprească pe parcurs și o să ne luăm dolarii.
- Asta nu se poate, fiindcă, afară de mecanic și de fochist, mai e un conducător și un funcționar al casieriei de la Kansas City, care duce banii într-o valiză. Amândoi sunt bine înarmați. Chiar dacă am reuși să-i silim pe primii doi să oprească trenul, ceilalți doi ar intra numaidecât la bănuieli și și-ar apăra vagonul. Nu, trebuie să procedăm cu totul altfel. Trebuie să-i atacăm cu forțe superioare și anume într-un loc unde nu se poate presupune că așa ceva să se întâmple, deci aici.
 - Şi crezi că reuşim?
- Firește! Nu e nici c îndoială în privința asta și nici unul dintre noi nu va păți nimic. Sunt atât de convins, că te trimit acum ca să-l înștiințezi pe "colonel".
- Nu se poate călări pe întunericul ăsta, mai ales că nu cunosc regiunea.
- Atunci poţi să aştepţi până dimineaţa; dar va fi ultimul moment, fiindcă până după-amiază trebuie să primesc

răspunsul. Să dai pinteni calului, chiar dacă l-ai forța până crapă.

- Şi ce să spun?
- Tot ce ţi-am spus eu acum. Trenul soseşte aici la ora trei fix noaptea. Noi doi suntem pe locomotivă şi în clipa în care oprește, avem grijă de mecanic şi de fochist. La nevoie, îi împuşcăm. Între timp, "colonelul" trebuie să se fi postat cu ai noștri de-a lungul liniei şi să se urce în vagoane imediat. În faţa unei asemenea superiorităţi numerice, cei câţiva locuitori din Sheridan, treji la ora aceea şi cei treipatru funcţionari cu care vom avea de-a face vor fi atât de uluiţi că nici n-or să-şi revină la timp ca să se apere.
- Hm, planul nu e prost! O sumă fantastică! Dacă împărțim în părți egale, fiecare urmează să ia două mii de dolari. Sper că colonelul acceptă propunerea. Cum să-ți aduc răspunsul lui?
- Asta-i o chestiune delicată. Trebuie să evităm să ne întâlnim personal. Şi nu ştiu dacă o să avem timpul şi ocazia potrivite. Trebuie să mă înştiinţezi printr-o scrisoare.
- N-o să fie și mai bătător la ochi? Dacă-ți trimit un curier...
- Un curier? Cine a spus aşa ceva? îl întrerupse funcționarul. Ar fi cea mai mare prostie pe care am putea so facem. Nu pot să-ți spun încă dacă am să apuc să părăsesc casa; deci trebuie să-mi spui totul în scris și să ascunzi hârtia pe undeva, prin apropiere.
 - Dar unde?
- Hm! Trebuie să stabilim un loc la care pot ajunge fără să se observe şi fără să fie nevoie de timp mult. Ştiu de pe acum că în cursul dimineții o să am mult de lucru; sunt de completat lungi state de salarii, așa mi-a spus inginerul. Dar în orice caz, o să am o dată răgazul să mă duc până la poarta casei. Chiar lângă poartă e un butoi pentru apă de ploaie în dosul căruia poți să ascunzi hârtia. Dacă așezi o piatră peste ea, nici un nechemat n-o s-o găsească.

- Cum afli însă că hârtia a fost aşezată în locul cuvenit? Că doar nu poţi să te duci mereu până la butoi aşa, degeaba!
- Şi asta se poate rezolva. De fapt, urmează să-ţi spun sau să-ţi dau de veste că poţi să te urci cu mine în trenul cu bani. Am să întreb de tine puţin după ora prânzului. Atunci vii să vezi pentru ce te-am căutat şi cu ocazia asta ascunzi hârtia, iar eu voi şti că se află la locul ei. Eşti de acord?
 - Da.
- Şi grăbeşte-te la dus şi la întors. Şi acum, noapte bună!

Celălalt îi dădu și el noapte bună și dispăru fără zgomot. Fereastra se închise încetișor. Old Firehand mai rămase nemișcat câtăva vreme, apoi se târî cu prudență până la chepeng ca să coboare. Se furișă pe trepte în jos, până-n camera inginerului, care-l aștepta treaz, și-i povesti ce auzise, exprimându-și convingerea că lucrurile vor decurge în felul plănuit. Apoi se despărțiră ca să se ducă la culcare.

A doua zi, Old Firehand se trezi devreme. Fiind obișnuit cu activitatea și mișcarea, nu-i venea ușor să stea liniștit și ascuns în cameră, dar n-avea încotro. Să fi fost cam unsprezece când inginerul intră în camera lui, ca să-i spună că funcționarul se ocupă cu zel de lucrarea ce-i fusese încredințată și că-și dă toată osteneala să pară un om destoinic. În clipa aceea Old Firehand zări un om mărunt și cocoșat, îmbrăcat într-un veston de vânătoare de piele, purtând în bandulieră o puscă lungă și urcând colina.

— Humply-Bill! strigă uimit și adăugă explicația: Face parte dintre oamenii mei. Trebuie să se fi întâmplat ceva neașteptat, altfel nu s-ar fi arătat pe-aici. Sper să nu fie ceva prea grav. Știe că mă aflu aici incognito, ca să zic așa, deci n-o să întrebe despre mine pe nimeni în afară de dumneavoastră. Vreți să-l aduceți aici, sir?

Inginerul ieși chiar în clipa în care Bill intră pe poartă.

— Sir — zise acesta — văd pe tăbliţa de pe uşă că aici stă un inginer. Pot să vorbesc cu domnul acela? — Eu sunt. Intrați.

Îl conduse în camera lui Old Firehand, care-l primi pe mărunțel întrebându-l ce-l determinase să vină în pofida celor stabilite înainte.

- Nici o grijă, sir; nu s-a întâmplat nimic rău răspunse Bill. Poate că e chiar ceva bun, în orice caz e ceva ce trebuia să aflați. De aceea m-au ales pe mine să vă aduc vestea. Am călătorit în goană și am urmat mereu calea ferată, știind că *tramp*-ii n-or să se arate în nici un caz în apropierea ei. Deci nu m-au observat. Calul l-am ascuns în pădure și m-am apropiat în așa fel încât nu cred că m-a văzut cineva de pe aici.
- Bun zise Old Firehand dând din cap. Ce s-a întâmplat deci?
- Aseară, cum ştiţi, desigur, a venit Winnetou pe la noi. Asta i-a făcut o plăcere nespusă mătuşii Droll, dar şi ceilalţi erau foarte mândri să-l salute în mijlocul lor pe acest bărbat. Alesesem pentru tabără un loc pe care nu cred să-l poată găsi vreunul dintre bandiţii ăştia. Dar ce să scape ochilor unui Winnetou! Cu puţin înainte iscodise tabăra tramp-ilor şi când se făcu întuneric complet, se duse acolo ca să-i observe şi eventual să asculte ce vorbesc. Văzând că nu mai vine până-n zori şi nici chiar după câteva ceasuri mai târziu, în toiul dimineţii, începuse să ne apuce îngrijorarea; dar era de prisos: nu păţise nimic; dimpotrivă, se apropiase în plină zi de tramp-i până la o distanţă de la care putea auzi ce vorbesc. Conversaţia asta de fapt nu erau vorbe, ci mai degrabă ţipete; sosise un trimis de-aici şi-i înnebunise pe toţi cu vestea pe care o aducea.
 - Aha, Dugby!
- Da, Dugby, așa-l chema pe tip. Povestea ceva despre o jumătate de milion de dolari și că urmează să-i scoată dintrun tren.
 - Aşa e.
- Da? Şi apaşul ne-a spus aşa. Vasăzică, asta e capcana în care vreți să-i ademeniți! Dugby le-a spus *tramp-*ilor

numai ce-ați vrut dumneavoastră să le băgați în cap. Şi știți, fără îndoială, că s-a dus la ei ca să le raporteze povestea?

- Da, face parte din planul nostru să se ducă să le spună.
- Dar trebuie să aflați și dumneavoastră ce s-a hotărât apoi?
- Desigur! Am pus noi la cale ceva ca s-o aflăm curând după întoarcerea lui Dugby.
- Ei, nu mai aveţi nevoie de individul ăsta, fiindcă Winnetou a tras cu urechea şi a auzit tot. Pungaşii au ţipat atât de tare, de fericire, că se putea auzi cale de o poştă. Dugby are un cal prost, aşa că va sosi abia înspre prânz, deci Winnetou a fost foarte prevăzător trimiţându-mă aici. Fiindcă *tramp*-ii au adoptat numaidecât propunerile funcţionarului, urmând totuşi să schimbe un singur punct de program.
 - Pe care?
- Cu privire la locul unde va avea loc atacul. Dat fiind că aici, la Sheridan, locuiesc o seamă de muncitori și că un asemenea tren special trezește curiozitatea, bandiții se gândesc că mulți muncitori își vor părăsi probabil casele ca să se uite la tren. Prin urmare, ar putea opune o rezistență neașteptată; indivizii doresc banii, dar nu țin să-și dea sângele pentru ei. De aceea nu vor ca funcționarul să împiedice plecarea trenului din Sheridan, ci să-i silească pe mecanic și pe fochist să oprească la o oarecare distanță, pe linie deschisă.
 - Au fixat un loc anume?
- Nu; dar au intenția să aprindă un foc pe lângă șine, ca locomotiva să oprească în dreptul lui. Dacă mecanicul și fochistul n-or să vrea să dea ascultare, au de gând să-i împuşte. Poate că nu vă convine schimbarea asta, *sir?*
- Ba da, fiindcă astfel evităm în orice caz pericolul de care trebuie să ținem seama și anume că s-ar putea încinge o bătălie între muncitorii de aici și *tramp-*i. Apoi e de prisos

să mai mergem cu cele două iscoade până la Carlyle. Nici nu mai e nevoie să ne ferim de ei de acum încolo. V-a spus Winnetou unde să vă postați?

- Da, în fața tunelului care se deschide dincolo de pod.
- Exact! Dar să stați ascunși până ce trenul a ajuns în dreptul vostru. Restul se va vedea pe loc.

Acum se știa cel puţin cum stăteau lucrurile și se puteau trece la preparative. Telegraful se puse în funcţiune pentru a transmite la Carlyle directiva de a forma trenul și pentru a cere trupe de la Fort Wallace. Până una alta, Humply-Bill mâncă și bău, apoi se înapoie la fel de neobservat cum venise.

Spre prânz sosi vestea de la cele două stațiuni anunțate că directivele se vor executa. Vreo două ore mai târziu îl văzură venind pe Dugby, chemat printr-un mesager de pretinsul Haller. Old Firehand stătea cu inginerul în camera sa. Amândoi îl observau pe bandit fără a fi văzuți; acesta umblă o clipă la butoiul cu apa de ploaie.

— Primiţi-l în birou — zise Old Firehand — şi ţine-ţi-l de vorbă până vin şi eu. Mă duc să citesc biletul.

Inginerul se duse în camera sa de lucru şi îndată ce-l primi pe Dugby, Old Firehand ieşi pe poartă. Aruncând o privire spre butoi, zări o piatră alături şi, ridicând-o, văzu hârtia așteptată; o despături şi citi rândurile scrise de "colonel". Conținutul corespundea exact cu raportul făcut de Humply-Bill. Old Firehand ascunse hârtia din nou sub piatră, apoi intră în birou, unde-l găsi pe Dugby stând într-o atitudine respectuoasă în fața inginerului. Banditul nu-l recunoscu pe Old Firehand care purta acum un costum de pânză, așa că se sperie cumplit când acesta îi puse mâna pe umăr şi-l întrebă pe un ton amenințător:

- Ştii cine sunt, master Dugby?
- Nu zise acesta perplex.
- Înseamnă că n-ai deschis bine ochii la ferma lui Butler. Sunt Old Firehand.

Scoase cuţitul din cingătoarea banditului și un revolver dintr-un buzunar al pantalonului, fără ca acesta, îngrozit, să facă vreo mișcare ca să-l împiedice. Apoi zise către inginer:

— Vă rog, *sir*, duceți-vă până sus, la conțopist și spuneți-i că Dugby a trecut pe aici, dar atât. Apoi întoarceți-vă.

Inginerul ieşi. Old Firehand îl apăsă pe bandit de umeri așezându-l pe un scaun, apoi îl legă de spetează cu o sfoară groasă pe care o găsi pe birou.

- Sir spuse omul, revenindu-şi abia acum puţin din sperietură — de ce mă trataţi aşa? De ce m-aţi legat? Nu vă cunosc!
- Taci! îi porunci vânătorul punând mâna pe revolver. Dacă scoți un sunet fără voia mea, îți trag un glonț în cap!

Ameninţat astfel, omul se făcu palid ca un mort şi nu mai îndrăzni nici să muşte din buze. Acum intră şi inginerul. Old Firehand îi făcu semn să stea lângă uşă; el însuşi se postă la fereastră, dar în aşa fel încât să nu poată fi văzut de afară. Era convins că în curând curiozitatea îl va mâna pe funcţionar încoace. Într-adevăr, abia trecuseră vreo două minute, când văzu un braţ întinzându-se înainte, pe după butoi; posesorul braţului nu se vedea, fiindcă stătea lipit de pervazul uşii. Firehand îi făcu semn inginerului, care deschise uşa brusc, tocmai când conţopistul voia să se furişeze la etaj, trecând în faţa ei.

— *Master* Haller, n-ai vrea să intri puţin? îl invită inginerul.

Cel apostrofat mai avea încă hârtia în mână. O băgă repede în buzunar şi ascultă de invitaţie, vizibil încurcat. Dar ce se mai schimbă la faţă văzându-l pe tovarăşul său legat de scaun! Totuşi, se stăpâni repede şi reuşi întradevăr să pară degajat, firesc.

- Ce hârtie-i aia, pe care ai băgat-o în buzunar? îl întrebă Old Firehand.
 - O pungă veche răspunse *tramp*-ul.
 - Aşa? Ia arată-mi-o!

Individul îi aruncă o privire mirată și răspunse:

- De unde şi până unde aveţi dreptul să-mi daţi un ordin atât de absurd? Cine sunteţi, în fond? Nu vă cunosc.
 - Ba îl cunoști! interveni inginerul. E Old Firehand!
- Old Fi...! strigă, sau mai bine zis ţipă banditul. De speriat ce era, ultima silabă îi rămase în gât. Ochii lui căscaţi erau aţintiţi asupra vânătorului.
- Da, eu sunt confirmă acesta. N-aţi prea bănuit că o să mă găsiţi aici. Iar în ce priveşte conţinutul buzunarelor dumitale, mi se pare că am mai multe drepturi asupra lui decât dumneata însuţi. Ia să vedem!

Întâi, fără că banditul să îndrăznească să se opună, Old Firehand îi luă cuţitul, apoi îi scoase un revolver încărcat din buzunar, pe urmă găsi şi scrisoarea.

- *Sir,* cu ce drept faceți asta? întrebă banditul cu mânie reținută.
- În primul rând, cu dreptul celui mai tare și al omului cinstit, apoi domnul Charoy, care reprezintă autoritatea polițienească în această localitate, m-a însărcinat să-i țin eu locul în această chestiune.
- În care chestiune? Ce am asupra mea e proprietatea mea. N-am făcut nimic ilegal și am dreptul să aflu de ce mă tratați ca pe un hoţ.
- Ca pe un hoţ? *Pshaw!* Ferice de dumneata dacă ar fi doar atât! Nu e vorba numai de un furt, ci în primul rând de un omor şi în al doilea rând de ceva încă şi mai grav decât o simplă crimă şi anume de atacul asupra unui tren şi de jefuirea lui, cu care prilej n-ar muri numai un singur om. Dumneata faci parte dintre *tramp*-ii care i-au atacat pe osagi la Osaga-nook, au luat cu asalt ferma lui Butler şi care acum vor să scoată o jumătate de milion de dolari din trenul care-i transportă.

Se vedea bine ce spaimă îi cuprinse pe amândoi, dar cel care se dădea drept Haller se stăpâni și răspunse, dându-și aerul unui om perfect nevinovat:

— Nu știu nimic din câte spuneți.

- Totuși, ai venit aici numai cu scopul de a iscodi care ar fi cel mai bun prilej și de a-ți înștiința tovarășii.
 - Eu? N-am ieşit din casă nici măcar o clipă!
- Foarte adevărat; dar amicul dumitale a făcut pe mesagerul. Şi ce-aţi discutat aseară prin fereastra deschisă? Am stat pe acoperiş, deasupra ferestrei şi am auzit fiecare cuvânt. Pe hârtia asta scrie răspunsul pe care vi-l trimite "colonelul" roşcat. *Tramp*-ii îşi au tabăra nu departe, la Eagle-tail. Vor să vină noaptea pe aici, să se posteze de-a lungul liniei ferate dincolo de Sheridan şi să aprindă un foc, care să vă arate vouă locul unde urmează să-l siliţi pe mecanic să oprească trenul; apoi vor să scoată banii din tren.
- *Sir!* bâigui individul, neputând să-şi mai ascundă spaima dacă există într-adevăr oameni care vor să întreprindă aşa ceva, e doar un concurs de împrejurări cu totul necunoscut de mine, care dă impresia că sunt asociat cu aceşti criminali. Sunt un om cinstit şi...
- Ia mai taci! porunci Old Firehand. Un om cinstit nu ucide!
 - Vreţi să susţineţi cumva că am ucis?
- Sigur! Amândoi sunteţi ucigaşi. Unde e medicul, unde e ajutorul lui, pe care i-aţi urmărit voi împreună cu "colonelul" roşcat? Nu l-aţi omorât pe funcţionar pentru că aveaţi nevoie de scrisoarea lui de recomandare, ca să te prezinţi aici în locul lui, dându-te drept Haller şi ca să-ţi uşurezi astfel misiunea de spion? Şi nu i-aţi luat oare şarlatanului toţi banii pe care-i avea?
- *Sir,* eu... nu ştiu nimic... din toate astea se bâlbâi banditul.
- Nu? Atunci am să ți-o dovedesc imediat. Dar ca să nuți dea în gând să încerci să ne scapi, am să mă asigur de persoana dumitale. Domnule Charoy, fiți atât de bun și legați mâinile acestui individ la spate. Îl țin eu.

Auzind aceste cuvinte, banditul se repezi spre ușă ca să fugă. Dar Old Firehand era mai rapid. Îl prinse, îl trase

înapoi și-l ținu strâns, deși omul se zbătea cu putere, așa încât inginerul putu să-l lege fără greutate. Apei îl dezlegară pe Dugby de scaun și-i conduseră pe amândoi în camera în care stătea Hartley, rănitul. Acesta se ridică în capul oaselor văzându-i și strigă:

- Ia te uită! Indivizii care m-au jefuit și l-au omorât pe bietul Haller! Și unde-i al treilea?
- Lipseşte pentru moment, dar o să ne cadă în mâini şi
 el răspunse Old Firehand. Ei neagă că ar fi comis fapta.
- Neagă? Îi recunosc cu toată certitudinea şi pot să depun o mie de jurăminte că ei au fost!
- Nici nu e nevoie de mărturia dumitale, master Hartley. Avem destule dovezi ca să știm cu cine avem de-a face.
 - Bun! Dar cum stau lucrurile cu banii mei?
- O să mai vedem. Pentru moment, le-am luat doar armele şi hârtia asta care-i demască.

Bandiţii nu mai ziceau nimic; îşi dădeau seama că ar fi fost ridicol să mai nege. Acum li se goliră complet buzunarele. Se găsiră şi bancnotele care reprezentau partea lor din jaf şi care fură înapoiate lui Hartley. Mărturisiră acum că restul e în posesia "colonelului". Apoi fură legaţi şi de picioare şi culcaţi pe jos. Casa nu avea pivniţă sau altă încăpere sigură unde ar fi putut fi închişi. Dar Hartley era atât de înverşunat împotriva lor, că nu s-ar fi putut găsi paznic mai vigilent. Primi un revolver cu indicaţia să-i împuşte pe loc dacă încearcă cumva să desfacă legăturile.

Acum se putea trece la pregătirile celelalte în vederea executării planului. Nu mai era nevoie să-i instaleze pe cei doi *tramp*-i pe locomotivă, prin urmare nici să plece cu ei la Carlyle cu drezina, așa că trimiseră doar o telegramă acolo, cu indicația ca trenul să pornească la o oră anumită și să se oprească înainte de a intra în Sheridan, într-un loc anumit, unde urma să fie preluat de Old Firehand.

Ceva mai târziu, în cursul după-amiezii, sosi vestea telegrafică de la Fort Wallace că îndată ce se va întuneca, va porni un grup de soldați și se va afla pe la miezul nopții la locul întâlnirii.

10. La Eagle-Tail

Muncitorii de la Sheridan erau în majoritate germani şi irlandezi. Deocamdată nu bănuiau nimic din cele petrecute până acum; nu fuseseră puşi la curent, fiindcă se presupunea că şeful bandiților va fi trimis iscoade să-i observe şi că aceste iscoade ar putea fi avertizate, observând comportarea oamenilor. Dar când se făcu ora încetării lucrului, inginerul împărtăși lui *overseer of the workmen* (contramaistrului) tot ce era necesar şi-i dădu însărcinarea să-i înştiințeze în mod discret pe muncitori de cele întâmplate.

Contramaistrul era originar din New-Hampshire şi avea în urma să o viață agitată. Își făcuse ucenicia în branșa construcțiilor şi lucrase câțiva ani în această meserie, dar nu ajunsese să-i creeze o situație independentă, de aceea se apucase de altă profesiune, lucru de loc rușinos pentru un yankeu. Însă nici în noua meserie nu-l favorizase norocul, așa că-și luase rămân bun de la ținuturile răsăritene și trecuse la apus de Mississippi sa să și-l caute acolo, din păcate cu același insucces. Acum, în sfârșit, găsise la Sheridan un post în care-și putea valorifica cunoștințele mai demult dobândite; nu se simțea însă deloc mulțumit. Cine a respirat o dată aerul preriei și al codrilor seculari nu se adaptează decât cu greu, sau chiar deloc, unor condiții de viață bine orânduite.

Acest om, pe nume Watson, se bucură nespus auzind de cele ce urmau să se petreacă.

— Har Domnului — zise — în sfârşit o schimbare în monotonia asta cotidiană! Bătrâna mea carabină a stat destul părăsită într-un colţ, aşteptând cu jind să mai glăsuiască o dată, spunând o vorbuliţă cu rost. Bănuiesc că astăzi va avea prilejul s-o facă. Dar e ceva curios. Numele pe care l-aţi pomenit nu mi-e necunoscut, sir. "Colonelul"

roșcat? Şi-l cheamă Brinkley? M-am întâlnit o dată cu un Brinkley, care avea părul vopsit în roșu, scalpul său natural fiind însă de culoare închisă. Era cât p-aci să plătesc întâlnirea asta cu viața.

- Unde şi când s-a petrecut întâlnirea? întrebă Old Firehand.
- Acum doi ani şi anume tocmai pe la Grand River. Fusesem în munţi, pe la Lacul de Argint, cu un coleg, un neamţ cu numele de Engel; voiam să ne ducem la Pueblo şi apoi pe şoseaua din Arkansas spre est, ca să ne procurăm unelte pentru o treabă care ne-ar fi adus milioane.

Old Firehand ascultă cu și mai mare interes.

- Îl chema Engel? întrebă. O treabă care urma să vă aducă milioane? Putem să aflăm mai multe amănunte?
- De ce nu? Ne-am jurat, ce-i drept, unul altuia tăcerea cea mai deplină, dar milioanele s-au dus, fiindcă n-am apucat să ne executăm planul; socotesc, prin urmare, că nu mai sunt legat prin jurământ. Era vorba de găsirea unei comori uriașe, scufundate în apele Lacului de Argint.

Inginerul izbucni într-un hohot de râs neîncrezător, de aceea contramaistrul continuă, după cum urmează:

- Pare ceva scos dintr-un roman de aventuri, dar e totuşi adevărat. Dumneavoastră, domnule Firehand, sunteți unul dintre cei mai renumiți *westmeni* și ați pățit și trăit desigur multe lucruri pe care, dacă v-ați apuca să le povestiți, nimeni nu le-ar crede posibile. Poate că cel puțin dumneavoastră nu râdeți de vorbele mele.
- Nici nu mă gândesc! răspunse vânătorul cu toată seriozitatea. Sunt gata să vă dau crezare și am motive bine întemeiate s-o fac. Şi eu am aflat cu toată certitudinea că ar exista o comoară scufundată în adâncul lacului.
- Într-adevăr? Ei bine, cred că aș putea jura cu conștiința curată că e adevărată povestea cu comoara. Cel care ne-a spus-o nu ne-a mințit, asta-i sigur.
 - Cine era?

- Un indian bătrân. Nu mai văzusem niciodată un om atât de bătrân. Slăbise de tot de se făcuse ca un schelet și ne-a spus el însuși că a apucat cu mult peste o sută de veri. Zicea că-l cheamă Hauey-kolakakho, dar ne-a mărturisit confidențial că în realitate numele lui e Tkhatci-tatli. Ce înseamnă aceste nume indiene nu știu.
- Ştiu eu îl întrerupse Old Firehand. Primul e în limba tonkawa, al doilea aparţine limbii aztece, dar ambele au acelaşi înţeles şi anume "Marele Părinte". Continuă, domnule Watson! Sunt foarte dornic să aflu în ce fel aţi făcut cunoştinţă cu acel indian.
- Ei bine, de fapt asta nu s-a petrecut într-un fel ieşit din comun sau oarecum aventuros. Greşisem socoteala timpului şi rămăsesem prea multă vreme în munți, aşa că am fost surprins de primele zăpezi. Eram deci silit să rămân sus şi să caut un loc în care să aștept sfârșitul iernii fără să mor de foame. Singur-cuc, înzăpezit complet, nu era glumă! Spre norocul meu, m-am dus până la Lacul de Argint și am zărit acolo o căsuță de piatră din care ieșea fum; eram salvat. Proprietarul căsuței era tocmai acel indian bătrân. Avea un nepot și un strănepot care se chemau "Ursul-cel-Mare" și "Ursul-cel-Mic" și care...
- Ah! Nintropan-hauey şi Nintropan-homoş? interveni Old Firehand din nou.
- Da, așa sunau cuvintele indiene. Îi cunoașteți cumva pe aceștia, *sir?*
 - Da, dar continuă, continuă!
- Cei doi "urşi" plecaseră în munții Wahsatch, unde au fost nevoiți să rămână până-n primăvară. Iarna venise prea de timpuriu și era cu neputință să treci de acolo prin masele de zăpadă până la Lacul de Argint. Așa că am dat numai peste bătrân, dar nu era singur, mai primise înainte pe altcineva în căsuța sa și anume pe acest Engel, neamțul de care am pomenit, care se refugiase aici ca și mine, de când cu primul viscol. O să vă povestesc totul pe scurt, așa că vă spun doar că am petrecut toți trei toată iarna

împreună. N-am dus lipsă de mâncare: era vânat destul; frigul însă îi dăunase bătrânului și de cum începu să sufle o boare călduță, a trebuit să-l îngropăm. Ne îndrăgise și ca să se arate recunoscător pentru ajutorul nostru, ne-a împărtășit taina despre comoara din Lacul de Argint. Avea o bucată de piele foarte veche, pe care era desenat cu precizie locul cu pricina și ne-a îngăduit să facem o copie după acest desen. Din întâmplare, Engel avea hârtie asupra lui, fără de care n-am fi putut copia desenul, căci bătrânul nu voia să ne dea bucata de piele, ţinând s-o păstreze pentru cei doi "urși". A îngropat-o în ziua morții sale, dar n-am aflat unde, căci i-am respectat dorința și n-am încercat s-o căutăm. După ce i-am făcut mormântul am plecat. Engel cususe hârtia cu desenul în căptușeala vestonului tău.

- N-aţi aşteptat întoarcerea celor doi "urşi"? întrebă
 Old Firehand.
 - Nu.
 - Asta a fost o mare greșeală.
- Se poate; dar trăisem luni de zile înzăpeziţi şi ne era dor de oameni. Am şi ajuns în curând printre oameni, dar ce fel de oameni! Am fost atacaţi de o ceată de indieni din tribul Utah, care ne-au jefuit complet. Ne-ar fi omorât, cu siguranţă, dar îl cunoscuseră pe bătrânul indian şi când au aflat că ne-am ocupat de el şi că după moartea sa l-am înmormântat, ne-au lăsat viaţa, ne-au restituit cel puţin hainele şi ne-au dat drumul. Au păstrat însă armele noastre, lucru pentru care au mai puteam să le fim recunoscători, dat fiind că fără arme eram expuşi tuturor primejdiilor, chiar şi celei de a muri de foame. Spre norocul, sau mai degrabă spre nenorocul nostru, ne-am întâlnit a treia zi cu un vânător de la care am primit carne. Când a auzit că vrem să ne ducem la Pueblo, a pretins că are aceeași ţintă și ne-a îngăduit să-l întovărășim.
 - Acesta era roșcatul Brinkley?
- Da. Îşi zicea altfel pe atunci, dar am aflat mai târziu că-l cheamă aşa. Ne-a tras de limbă în fel şi chip, iar noi i-

am spus tot: numai despre comoară din lac și despre desenul pe care Engel îl avea asupra sa nu i-am spus nimic, fiindcă înfătisarea lui nu inspira încredere. N-am ce face, am avut dintotdeauna o antipatie pentru oamenii cu părul rosu, desi socotesc că nici printre ei nu sunt mai multi nemernici decât printre cei care poartă pe cap un scalp de altă culoare. Bineînțeles că tăcerea noastră nu ne-a folosit la mare lucru. Cum numai el posedă arme, plecă adesea la vânătoare și atunci noi doi stăteam laolaltă și vorbeam aproape numai despre comoară. Odată s-a întors pe furis, sa strecurat în spatele nostru și ne-a ascultat convorbirea. Când a pornit din nou după vânat, m-a poftit să mă duc cu el, zicând că patru ochi văd mai mult decât doi. După o oră, când ne depărtasem îndeajuns de Engel, mi-a spus că a auzit tot și că, drept pedeapsă pentru neîncrederea noastră, o să ne ia desenul. Totodată, a și scos cutitul și s-a repezit la mine. M-am apărat din răsputeri, dar în zadar; mi-a înfipt cuțitul în piept. Din fericire, însă, nu m-a nimerit în inimă, crezând totuși că m-a omorât. Când m-am trezit, m-am văzut în mijlocul unei cete de imigranți care mă găsiseră și mă pansaseră. Le-am povestit ce se întâmplase, dar acești oameni simpli nu se simțeau în stare să regăsească urma ucigașului. Eu însumi am avut nevoie de vreme îndelungată până m-am refăcut suficient ca să mă pot despărti de cei care-mi salvaseră viata. Cum nu am găsit nici mormântul, nici cadavrul lui Engel, îmi îngăduiam să presupun că scăpase din mâinile ucigașului.

- Da, a scăpat zise Old Firehand.
- Cum? întrebă contramaistrul. Dumneavoastră știți, sir?
- Da. Dar am să vă spun mai încolo. Continuă povestirea!
- Înainte de toate, m-am îndreptat spre cea mai apropiată așezare, unde am avut parte de o primire bună și de ajutor. Acolo am stat o jumătate de an făcând tot felul de

munci ca să câștig îndeajuns pentru a pleca în ținuturile din est.

- Unde voiai să te duci?
- La Engel. Știam că are un frate la Russelville, în Kentucky si hotărâsem împreună să mergem la el ca să facem acolo preparativele pentru expediția noastră spre Lacul de Argint. Când am sosit acolo, am auzit că acest frate se mutase în Arkansas; dar unde exact n-a stiut nimeni să-mi spună. Lăsase la un vecin o scrisoare către Engel, pentru cazul că acesta ar întreba de el. Într-adevăr, venise și primise scrisoarea în care desigur că era indicată noua adresă; apoi plecase iar; cât despre vecin, murise între timp. Dar Engel povestise aventura noastră la Russelville și spusese că pe ucigașul meu îl cheamă Brinkley. Cum și în ce fel aflase acest nume, nu am cum să stiu. Asa, domnilor, asta e ce aveam de povestit. Dacă numele ăsta de Brinkley corespunde, mă bucur grozav că am să-l revăd pe nemernicul ăla și socot că am să mă răfuiesc cu el.
- Mai sunt și alții care au aceeași intenție observă Old Firehand. Acum mi-a mai rămas un singur lucru nelămurit. Ai spus adineauri că părul roșu al lui Brinkley nu e natural. De unde știi?
- E foarte simplu. Pe când trăiam laolaltă, se vede că-şi isprăvise colorantul și atunci culoarea mai închisă începuse să se arate la rădăcina părului.
- Well! Atunci nu mai e nici o îndoială că ați avut de-a face cu "colonelul" roșcat. Toată viața și activitatea acestui om pare să se compună numai din crime. Sper că reușim azi să punem capăt șirului lor.
- Asta doresc și eu din suflet. Dar nu mi-ați spus încă ce trebuie să facem ca să ne apărăm de atacul așteptat.
- Nici nu e nevoie s-o știi de pe acum. O s-o afli la momentul potrivit. Deocamdată, muncitorii trebuie să stea liniștiți; să fie pregătiți pentru o întreagă noapte de veghe. Apoi să-și pună la punct armele. Încă înainte de miezul

nopții se vor urca într-un tren care-i vă duse la locul cu pricina.

— Well, mă mulţumesc cu aceste informaţii. Toată lumea o să se conformeze dispoziţiilor pe care le-aţi dat.

După plecarea contramaistrului, Old Firehand informă dacă inginerul nu are cumva doi muncitori care să semene la statură și la față cu cei doi tramp-i făcuți prizonieri; ar mai trebui să aibă și curajul necesar pentru a lua locul prizonierilor pe locomotivă. Charov se gândi câtva timp, apoi trimise un negru să aducă persoanele pe care le considera potrivite. Când veniră, Old Firehand își dădu seama că alegerea nu fusese proastă: staturile erau aproape la fel, iar în privinta trăsăturilor fetei era de presupus că noaptea, pe întuneric, nu se vor remarca deosebirile. Mai urma să se asigure că vocile lor nu erau prea diferite. De aceea Old Firehand îi duse pe cei doi muncitori în camera lui Hartley, unde procedă la un scurt simulacru de interogatoriu, în așa fel ca muncitorii să audă vocile tramp-ilor, pentru a le putea imita mai târziu, cât de cât.

Când toate acestea fură gata, vânătorul ieși din casă spre a mai cerceta o dată împrejurimile așa cum obișnuiesc westman-ii.

În cazul că veniseră spioni, aceștia se aflau fără îndoială într-un loc din care colonia de muncitori putea fi observată în timpul nopții cât se poate de exact, fără a se expune vreunui pericol. Exista un astfel de loc și se afla nu prea departe de casa inginerului. Fusese necesar să se sape terenul, așa că în imediata apropiere a șinelor se înălța un taluz în vârful căruia creșteau câțiva arbori. De acolo, de sus, avea cea mai bună perspectivă, iar arborii ofereau paravanul necesar. Dacă prezența spionilor era de căutat undeva, acela era locul unde se impunea să-i cauți.

Old Firehand se strădui să ajungă neobservat înspre partea opusă, la baza micii ridicături de pământ, apoi se urcă târându-se. Îndată ce ajunse, văzu că socoteala lui fusese exactă. Zări sub arbori două persoane care se întreţineau cu voce scăzută. Curajosul vânător se apropie tiptil până ce capul său atinse trunchiul copacului lângă care ședeau. Ar fi putut să-i atingă cu mâinile. Putea să-și permită să se apropie de ei într-atât, fiindcă costumul său cenușiu nu se distingea de sol nici dacă cineva avea ochii extrem de ageri. Din păcate, conversaţia lor încetase tocmai și trecu o bună bucată de vreme până ce unul din ei zise:

- Dar ai aflat ce-o să urmeze mai târziu, după ce am isprăvit aici?
 - Nimic sigur răspunse celălalt.
- Circulă fel de fel de zvonuri, dar probabil că doar câțiva știu ceva sigur.
- Da, "colonelul" e tăcut și are numai puțini confidenți. Planul lui real îl cunosc fără îndoială numai cei care au fost cu el înaintea noastră.
- Te gândești la Woodward, care a scăpat cu el din mâinile *rafter*-ilor? Păi ăsta pare să fie foarte comunicativ tocmai față de tine. Nu ți-a spus nimic?
- Aluzii, nimic mai mult. Din cuvintele lui trag concluzia că "colonelul" n-are intenția să țină toată ceata noastră adunată în jurul lui. Un număr așa de mare de oameni e doar o piedică pentru realizarea planurilor sale ulterioare. Şi nu pot decât să-i dau dreptate. Cu cât suntem mai mulți, cu atât mai mic e câștigul ce-i revine fiecăruia. Mă gândesc că o să-i aleagă pe cei mai buni și o să dispară cu ei subit.
- Ei, drăcie! Atunci ar însemna că ceilalți să fie trași pe sfoară?
 - Cum, traşi pe sfoară?
- Ei, dacă, de exemplu, "colonelul" dispare mâine cu cei pe care vrea să-i păstreze alături de el?
- N-ar fi rău deloc. Eu m-aș bucura. Se înțelege de la sine că noi doi n-o să fim printre cei înșelați, care rămân mofluzi!

- Poţi să mi-o dovedeşti? Dacă nu, o să stau cu ochii în patru și-o să fac scandal.
- Nu e greu să aduci dovada. Nu te-a trimis încoace cu mine?
 - Şi ce dacă?
- O asemenea misiune nu se dă decât unor oameni dibaci şi de încredere. Încredinţându-ne supravegherea acestui loc, ne-a dat cel mai bun certificat. Ce reiese din asta? Dacă are într-adevăr intenţia să scape de mulţi dintre ai noştri, noi n-o să facem parte dintre aceştia. ci, în orice caz, dintre cei pe care-i ia cu sine.
- Hm! E valabil. Raţionamentul ăsta e bun şi mă linişteşte. Dar dacă crezi că şi eu am să fiu printre cei aleşi, de ce te ascunzi de mine şi nu-mi spui ce ţi-a împărtăşit Woodward despre planurile "colonelului"?
- Pentru că nu sunt încă lămurit nici eu. Dar dacă vrei, îți spun ce știu. E vorba de o expediție în munți. Pe undeva, sus, a trăit cândva, în timpuri străvechi, un popor al cărui nume îmi scapă acum. Acest popor ori a plecat spre nord, ori a fost exterminat, dar, înainte de asta, a scufundat comori enorme în lac.
 - Prostii! Cine posedă comori le ia cu el când pleacă.
 - Ţi-am spus doar că e posibil să fi fost exterminaţi!
 - În ce constă presupusa comoară? În bani de aur?
- Asta nu ştiu. Nu sunt un învăţat şi prin urmare nu pot să-ţi spun dacă aceste popoare vechi au bătut monede. Woodward zicea că era un popor păgân şi că avea temple uriașe cu idoli din aur şi argint masiv şi cu nenumărate vase de același fel. Bogăţiile astea zac în Lacul de Argint, de aceea se şi numeşte aşa. Colonelul posedă, pare-se, un desen cu ajutorul căruia vom fi în stare să dibuim exact şi cu certitudine locul cu pricina.
 - Aşa! Şi unde se află acest Lac de Argint?
- Asta nu știu. În nici un caz n-o să vorbească despre asta până n-a hotărât pe cine vrea să ia cu el. Se înțelege

de la sine că nu-și poate divulga dinainte secretul și intentiile.

- Bineînțeles! Dar afacerea e periculoasă, în orice caz!
- De ce?
- Din pricina indienilor.
- *Pshaw!* Acolo nu locuiesc decât doi roşii, nepotul şi strănepotul indianului de la care are desenul. Iar pe ăștia doi i-ai curăța cu două împuşcături!
- Dacă-i aşa, să zic şi eu că e bine. N-am mai fost sus, în Munţii Stâncoşi, deci trebuie să mă bizui pe cei care se pricep la chestiunea asta. Deocamdată, găsesc că ar trebui să ne concentrăm toată atenţia asupra loviturii noastre de azi. Crezi că o să reuşească?
- Cu siguranță. Uită-te și tu ce liniște e în toată colonia! Nu e om care să bănuiască ceva despre prezența noastră sau ceva în legătură cu proiectul nostru. Iar doi dintre cei mai buni și mai șireți dintre ai noștri sunt de pe acum acolo, ca să pregătească terenul. Cine s-ar putea gândi așadar la un eșec! Trenul sosește aici, stă cinci minute și pornește mai departe. La o oră de drum de aici vor da de focul nostru. În dreptul lui, cei doi tovarăși ai noștri care se află pe locomotivă pun mecanicului revolverul în piept și-l silesc să oprească trenul. Noi îl înconjurăm, "colonelul" se urcă și ia...
- Ho-ho! îl întrerupse celălalt. Cine se urcă? Nu cumva "colonelul" singur? Sau numai cu câțiva, cu care apoi pune frumușel în mișcare mașina cu aburi și salutare? Mai încolo oprește, coboară, ia jumătate de milion și dispare? Iar ceilalți se trezesc mofluzi și se aleg numai cu propriile lor mutre uluite? Nu, așa nu mă joc!
- Ce-ţi închipui! făcu celălalt pe un ton supărat. Ți-am mai spus: în cazul în care "colonelul" ar avea într-adevăr intenţia asta, noi doi ne-am găsi printre cei care se vor urca în tren. Dacă, pe de altă parte, Lacul de Argint ne oferă comori atât de uriașe, nu-i nevoie să procedăm necinstit faţă de tovarășii noștri de aici; fiecare își primește partea,

după aceea "colonelul" poate să-și aleagă pe cine vrea ca să-l însoțească în munți. Gata! Să nu mai vorbim despre asta! Acum aș vrea să știu numai ce e cu locomotiva aceea de colo; focul arde sub cazan, deci e gata de plecare. Încotro?

- Poate că e locomotiva de probă, care urmează să plece înaintea trenului cu bani?
- Nu. Atunci n-ar aștepta încă de pe acum. Trenul nu vine decât după ora trei. Mie, locomotiva asta nu-mi place și tare aș vrea să aflu ce se urmărește cu ea.

Omul exprima o bănuială de care trebuia ţinut întradevăr cont. Old Firehand îşi dădu seama că locomotiva nu poate rămâne acolo. Era una mică, obișnuită pentru trenurile utilizate în timpul construcţiei, de care se ataşează vagoane pentru transportul de pământ. În aceste vagoane urmau să fie transportaţi muncitorii. Pentru a risipi bănuielile iscoadei, nu se mai putea aştepta acum până la miezul nopţii, ci trebuia pornit numaidecât. Old Firehand se retrase deci târâş şi se furişă până la casa inginerului, ca să-i comunice ce auzise.

- *Well!* făcu acesta. Atunci trebuie să-i expediem pe oamenii noștri numaidecât. Dar spionii or să-i vadă când se urcă în tren!
- Nu. Le dăm ordin muncitorilor să se furișeze nevăzuți; să meargă cale de vreun sfert de oră de-a lungul liniei și să aștepte acolo până sosește trenul gol, ca să-i ia; cum zgomotele nu se aud la distanța asta și cum linia face înainte o cotitură, spionii n-or să vadă și nici n-or să audă că trenul s-a oprit acolo.
 - Şi câţi oameni reţin aici?
- Douăzeci sunt de-ajuns pentru apărarea casei dumneavoastră și pentru paza celor doi prizonieri. Măsurile pe care le luați pot fi executate în răstimp de o jumătate de oră, apoi trenul pornește. Mă furișez din nou pe la spioni ca să aud ce mai spun.

În curând se afla iar în apropierea celor doi bandiţi care tăceau acum. Avea aceeaşi perspectivă ca şi ei asupra întregului teren şi-şi dădu toată osteneala să remarce vreo mişcare a localnicilor, dar în zadar. Oamenii se depărtau pe ascuns, cu atâta prudenţă, încât spionii nu aveau habar de ce se-ntâmplă. De altfel, lămpile din clădiri şi căsuţe erau prea slabe ca să lumineze localitatea în aşa fel încât să poţi distinge bine nişte oameni umblând prin ea. Deodată, văzu o lanternă cu lumină vie purtată din casa inginerului înspre şine. Cel care o ducea strigă tare, ca să se audă până departe:

— Trenul de marfă gol pornește spre Wallace! Au nevoie de vagoane acolo!

Cel care striga așa era inginerul. Se înțelesese cu mecanicul, așa că acesta îi răspunse la fel de tare:

- *Well, sir!* Bine că pornim în sfârșit și nu mai ard cărbunii degeaba! Aveți vreun comision de dat pentru cei din Wallace?
- Nimic, doar să-i spui noapte bună inginerului pe carel vei găsi probabil la o partidă de cărți când o să ajungeți.
 Good road! [45]

— Good night [46], sir!

Câteva şuierături stridente, apoi trenul se puse în mişcare. Când huruitul roţilor se stinse în depărtare, unul dintre spioni zise:

- Ei, acum știi ce e cu locomotiva asta?
- Da, m-am liniştit. Duce vagoane goale la Fort Wallace unde au nevoie de ele. Bănuiala mea era neîntemeiată.
- Bănuială n-are nici un rost aici. Planul e bine ticluit şi trebuie să reușească fără doar şi poate. În fond, am putea pleca acum.
- Ba nu. "Colonelul" ne-a poruncit să așteptăm până la miezul nopții și suntem datori să-i dăm ascultare.

- Mă rog, dacă vrei! Dar dacă e să rezist până atunci, nu văd de ce să-mi obosesc ochii inutil. Mă culc și dorm.
- Şi eu; e lucrul cel mai cuminte. Mai târziu n-o să avem timp şi probabil nici chef de odihnă.

Old Firehand se strecură la iuțeală mai încolo, căci cei doi bandiți se urniseră de la locurile lor ca să se instaleze cât mai comod. Se întoarse la casa inginerului, întâlninduse cu acesta în ușă. Intrară împreună și se așezară la un pahar de vin, cu niște țigări de foi, ca să aștepte ora plecării. Nu mai erau decât douăzeci de muncitori în localitate, un număr mai mult decât suficient. Ceilalți plecaseră pe ascuns, conform ordinului primit, în afara localității, se așteptară unii pe alții și astfel adunați, merseră de-a lungul liniei până la distanța stabilită. Rămaseră acolo până ce sosi trenul să-i ia, pentru a-i duce până la Eagle-tail unde se opri. Era cu neputință ca *tramp*-ii să mai observe ce avea să urmeze, căci fără îndoială porniseră și ei.

Old Firehand alesese un loc extrem de favorabil. Trenul trecea acolo peste râul strâns între maluri înalte. Pe vremea aceea exista un pod provizoriu, pe care erau așezate șinele, iar pe malul celălalt intră numaidecât întrun tunel lung de vreo șaptezeci de metri. La câțiva pași înainte de a ajunge pe pod, trenul se opri, dar nu era gol, cum crezuseră spionii; ultimele două vagoane erau încărcate cu lemne de foc și cărbuni. Îndată ce roțile încetară să se mai învârtească, din întunericul nopții ieși o ființă mică și bondoacă, arătând ca o femeie, se apropie și-l întrebă pe mecanic cu o voce subțire, de falset:

- *Sir,* ce căutați aici de pe acum? Nu cumva ați adus muncitorii?
- Ba da răspunse mecanicul, uitându-se mirat la făptura asta ciudată, care stătea tocmai în razele de lumină ale focului din locomotivă. Dar dumneavoastră cine sunteți?
- Eu? zise grăsunul râzând. Eu sunt mătuşa Droll. Ei, nu vă speriați chiar așa de rău! Să nu vă zdruncinați cumva

nervii. Mătuşă nu sunt decât aşa, între altele; o să vi se explice mai încolo cum vine asta. Deci, de ce-aţi venit?

- Așa ne-a poruncit Old Firehand, fiindcă a ascultat ce vorbeau doi spioni trimiși de *tramp*-i, care ar fi intrat la bănuieli dacă porneam mai târziu. Îi găsim aici pe oamenii vestitului vânător?
- Da, dar să n-o rupeți la fugă de frică; sunt numai unchi, eu sunt singura mătușă din companie.
- Nici nu mă gândesc să mă tem de dumneavoastră, domnişoară sau doamnă. Şi unde sunt tramp-ii?
 - Au plecat; au șters-o acum vreo trei sferturi de oră.
- Atunci putem începe cu descărcatul lemnelor și al cărbunilor.
- Da. Dar întâi luați-i pe oamenii dumneavoastră din nou pe bord, apoi mă urc și eu, ca să vă dau indicațiile necesare.
- Dumneavoastră? Indicaţii? Nu cumva aţi fost numit general al acestui corp de armată?
- Ba tocmai, cu voia dumneavoastră, firește. Așa, iacătă-mă! Și acum, puneți-vă calul să alerge încetișor peste pod și-l opriți apoi în momentul când vagoanele cu cărbuni de la coadă au ajuns la intrarea tunelului.

Droll se urcase pe locomotivă. Muncitorii săriseră din tren când oprise și acum trebuiseră să se urce iar în vagoane. Contramaistrul se uită din nou la făptura bondoacă măsurând-o cu o privire din care ghicea că nu-i vine ușor să dea ascultare comenzilor acestei mătuși dubioase.

- Ei, ce faci? întrebă Droll.
- Sunteți cu adevărat omul de care trebuie să ascult?
- Da, da! Şi dacă n-o faci imediat, îţi vin numaidecât în ajutor. N-am nici un chef să stau până-n ziua de apoi pe acest pod, de parc-am prins rădăcini!

După aceste vorbe, scoase cuţitul de vânătoare şi-i îndreptă vârful spre stomacul lui Watson.

- Ei, drăcie strigă acesta ce mătuşă înțepătoare și tăioasă! Dar tocmai pentru că ați scos cuțitul, mă văd silit să vă iau mai degrabă drept un *tramp* decât drept aliat. Puteți să vă legitimați?
- Încetaţi cu prostiile! răspunse grăsunul pe tonul cel mai serios, băgând cuţitul la loc în cingătoare. Suntem staţionaţi dincolo de tunel. Prin faptul că v-am ieşit înainte până peste pod, v-am dovedit doar că ştiu de venirea dumneavoastră şi că, deci, nu pot face parte dintre *tramp*-i.

— Ei, hai să trecem dincolo!

Trenul trecu podul, intră apoi în tunel și opri când ultimele, două vagoane ajunseră înaintea intrării. Acum muncitorii săriră iarăși din tren și goliră unul din vagoanele basculante, răsturnând încărcătura pe jos. Apoi trenul își continuă drumul până dincolo de tunel, oprind în așa fel ca al doilea vagon încărcat să fie în dreptul ieșirii, unde fu descărcat la rândul lui. Aceste basculante sunt construite în așa fel, ca sașiul cu roțile să stea pe loc, în timp ce platforma de pe ele se înclină într-o parte, se golește și se readuce apoi în poziția dinainte. Muncitorii coborâră ca să așeze lemnele și cărbunii descărcați în fața tunelului și dincolo de el, în două grămezi care să ardă cu ușurință. Contramaistrul mai porni o dată pentru a duce trenul ceva mai departe; îl opri acolo și se întoarse pe jos.

Neîncrederea lui se evaporase. Tot ce vedea cu ochii era făcut să-l convingă că se află printre oamenii căutați. Tunelul fusese practicat într-o stâncă înaltă, pe după care ardea un foc ce nu putea fi zărit din valea râului, unde tramp-ii își avuseseră tabăra. În jurul acestui foc se așezară rafter-ii și toți ceilalți care veniseră cu Old Firehand la Eagle-tail. De o parte și de alta a focului bătuseră doi pari în pământ, care se bifurcau la vârf; peste aceste furci așezaseră de-a curmezișul o stinghie în care înfipseseră hălci mari de carne de bizon și învârteau această frigare deasupra focului.

Invitară muncitorii să mănânce "bizon à la prairie" cu ei și curând toți se ospătară din carnea suculentă. Firește că în imediata apropiere a focului nu era loc decât pentru câțiva, așa că se formară grupuri diverse, servite de rafterii care se considerau amfitrioni. Afară de bizon, aveau și vânat mai mărunt, așa că era mâncare destulă pentru toți, deși muncitorii de la căile ferate erau atât de numeroși. Droll își luase o bucată mare de mușchi de bizon, tăia din ea îmbucături uriașe, le băga în gură una după alta și mesteca pierdut în gânduri, cu zel și evlavie; atunci contramaistrul intră în vorbă cu el:

- Ia ascultați, *sir*, Old Firehand mi-a recomandat să mă adresez dumneavoastră ca să aflu ce a devenit concetățeanul dumneavoastră, Engel.
 - Engel? La care Engel vă referiți?
- La acela care era vânător și puitor de capcane sus, în munți, pe la Lacul de Argint.
- La el vă referiţi? strigă Droll surprins. Dar unde l-aţi cunoscut?
- Păi, tocmai la Lacul de Argint. Am fost nevoiți să stăm o iarnă întreagă acolo, pentru că am fost înzăpeziți și...
 - Atunci vă zice Watson? strigă Droll, întrerupându-l.
 - Da, sir, aşa mă cheamă.
- Watson, Watson, *Heavens!* Domnule, te cunosc cum îmi cunosc buzunarele, deşi nu te-am văzut niciodată.
- Vasăzică, vi s-a povestit despre mine? Cine v-a vorbit de mine?
- Fratele prietenului dumitale Engel. Ia uită-te aici! Pe băiatul ăsta îl cheamă Fred Engel; e nepotul tovarășului dumitale de la Lacul de Argint și a pornit cu mine ca să-l căutăm pe ucigașul tatălui tău.
- Tatăl lui a fost ucis? întrebă Watson, strângând mâna tânărului și înclinând capul spre el cu tristețe.
 - Da și anume din cauza unui desen care...
- Iarăși desenul! întrerupse contramaistrul. Îl cunoașteți pe ucigaș? Probabil că e "colonelul" roșcat.

- Da, el e, *sir!* Dar... se zicea că te-a omorât și pe dumneata.
- M-a rănit doar, *sir*, m-a rănit. Din fericire, cuţitul n-a pătruns în inimă. Iar dumneata, master Droll, ştii să-mi spui, vasăzică, ce-a devenit prietenul meu?
- Da, ştiu răspunse grăsanul. Un om mort, asta a devenit. "Colonelul" l-a rănit, exact ca pe dumneata şi bietul om a murit din cauza asta.
 - Povesteşte-mi, domnule, povesteşte-mi!
- Se poate relata totul la iuteală. După ce "colonelul" te-a ademenit departe de tabără, Engel a intrat la bănuieli. De ce individul luase cu el pe acela dintre dumneavoastră care nu era înarmat? Trebuia să fi urmărit un țel anume, fără nici o legătură cu vânătoarea. Amândoi ați fost neîncrezători față de "colonel" și acum Engel era îngrijorat de soarta dumitale. Grija asta nu i-a dat pace, asa că a pornit să vă caute, mergând pe urmele voastre. Îngrijorarea i-a grăbit pașii, așa că peste vreo oră ajunsese destul de aproape ca să vă vadă pe amândoi. Ieșea tocmai de după tufiș, când te-a zărit; dar ce-a văzut l-a făcut să dea înapoi. Împietrit de groază, se uita printre ramuri. Roșcatul își înfipsese cuțitul în dumneata și acum stătea în genunchi peste corpul dumitale ca să se convingă dacă rana e mortală. Apoi s-a ridicat și a rămas așa câtva timp, stând parcă pe gânduri. Ce era să facă Engel? Să-l atace pe ucigașul bine înarmat ca să te răzbune, el care n-avea arme? Ar fi fost o nebunie. A întors deci spatele și a fugit, făcând întâi calea întoarsă pe urmele lăsate și apoi, când a dat de un teren favorabil. A cotit spre est. Dar în curând avea să afle că ucigașul îl urmărește de aproape. Engel urcase un deal și privind în urmă, l-a zărit pe "colonel" venind, încă în vale, dar la o distantă de cel mult zece minute. Dincolo de deal era o prerie întinsă. Engel a coborât panta în fugă și a alergat mai departe, cât a putut de repede. Goana a durat peste o oră, până ce Engel a văzut în fata sa niște tufișuri; se credea salvat; dar

tufișurile erau depărtate unele de altele și între ele creștea iarbă deasă, care păstra bine urmele pasilor. Privațiunile de peste iarnă îl slăbiseră pe fugar; urmăritorul se tot apropia. Mai uitându-se o dată în urmă, l-a văzut la cel mult o sută de pasi. Asta i-a sporit fortele pentru un ultim efort. A dat de o apă. Era Orfork, un afluent al lui Great River. A alergat într-acolo, dar n-a apucat să se arunce în apă, când a auzit un foc de armă. A simțit că o lovitură de pumn în partea dreaptă a corpului, dar a sărit totuși în apă ca să treacă înot pe malul celălalt. Atunci a zărit în stânga sa o gârlă care se vărsa în râu. S-a îndreptat spre gura acestei gârle și a mai înotat puțin în susul apei până a dat peste arbuști cu ramuri dese ce atârnau până-n apă, formând o perdea de nepătruns privirilor datorită firelor de iarbă aduse de apă și agățate de ramuri. Se vârî sub ele și rămase locului, tremurând de agitație, de efort și de frică. Dar cel puțin dăduse cu picioarele de fundul apei. "Colonelul" roșcat ajunsese și el la malul râului; nevăzându-l pe Engel și dat fiind că râul era îngust, credea că-l trecuse înot și a intrat și el în apă. Dar nu putea trece decât cu mare prudentă, pentru că nu voia să-și ude armele de foc și munițiile. A trecut o bună bucată de vreme până ce, înaintând pe spate și ținând aceste obiecte deasupra apei, a ajuns pe malul celălalt și a dispărut în tufiș.

- Dar s-a întors, desigur fu de părere Humply-Bill. Cum nu putea găsi nici o urmă dincolo, trebuia să presupună că fugarul se mai afla pe malul de dincoace.
- Fireşte încuviință Droll întâi a cercetat solul de-a lungul malului, pe urmă s-a întors ca să caute și dincoace; dar nici aici nu era vreo urmă; asta l-a indus în eroare. De două ori a trecut pe lângă ascunziş fără să-l remarce pe cel ascuns acolo. Acesta a mai tras cu urechea multă vreme, dar fără să-l mai audă pe ucigaş și fără să-l revadă. Totuși, a mai rămas în apă până s-a făcut întuneric; apoi a trecut înot pe malul celălalt și a alergat spre vest, umblând toată noaptea, ca să se îndepărteze cât mai mult.

- Nu era rănit?
- Ba da, avea o rană superficială lateral, sub brat. De emoție și din cauza apei reci, abia o remarcase sau n-o luase în seamă; dar în drum rana a început să-l usture. A astupat-o cât a putut de bine, până ce a găsit dimineata niște frunze răcoritoare pe care le-a pus pe rană, schimbându-le din când în când. Era obosit de moarte și-i era o foame chinuitoare pe care încerca să și-o astâmpere cu rădăcini. În halul ăsta s-a fortat, a mers abia târându-se mai departe, până spre seară, când a dat de o așezare omenească solitară, ai cărei locuitori l-au primit cu ospitalitate. Era așa de slăbit, că nu era în stare nici măcar să le povestească prin ce trecuse; s-a prăbușit într-un leșin. Când s-a trezit, era culcat într-un pat vechi, fără să stie cum a ajuns acolo. Apoi a aflat că zăcuse aproape două săptămâni fără cunoștință, în friguri, aiurind tot timpul despre crimă, sânge, fugă și apă. Abia acum și-a povestit aventura și a aflat că gazda, un cowboy, a întâlnit între timp un om cu părul roșu care s-a interesat dacă nu cumva primiseră un străin în așezarea lor. Cowboy-ul îl mai întâlnise cândva pe acest om la Colorado Springs și știa că-l cheamă Brinkley; nu-l considera demn de încredere și răspunsese negativ. Așa a aflat Engel numele ucigașului; bineînțeles că n-aș pune rămășag că tipul se numește întradevăr așa. Rana s-a vindecat și pe urmă, cu un prilej oarecare, gazdele l-au luat cu ei la Las Animas.
- Deci nu s-a dus la Pueblo zise contramaistrul. Altfel aș fi dat de urma lui mai târziu, când am trecut pe-acolo. Ce a făcut după aceea?
- S-a angajat căruţaş la o caravană de comerţ care umbla că pe vremuri, pe drumul din Arkansas spre Kansas City. Acolo, primindu-şi salariul, s-a văzut în posesia mijloacelor de a se duce la fratele său. Sosit la Russelville, a auzit că acesta plecase, dar a primit de la un vecin o scrisoare lăsată pentru el, în care-i scria că-l va găsi la Benton, în Arkansas.

- A, deci acolo! Şi tocmai Benton e una din puţinele localităţi unde n-am fost! zise Watson. Şi cum a rămas cu desenul pe care-l avea asupra lui?
- Se cam ştersese în apa râului Orfork şi Engel a trebuit să-l copieze. Fireşte că i-a povestit fratelui său totul și acesta era dispus să plece cu el călare ca să întreprindă expediția. Din păcate, s-a constatat în curând că păţania aceea nu a rămas fără urmări, aşa cum crezuse la început. Engel a început să tuşească și slăbea văzând cu ochii. Medicul i-a spus că are tuberculoză galopantă și, la două luni după ce-și regăsise fratele, a murit. Statul prelungit în apa rece de primăvară făcuse din el un candidat la moarte.
 - Prin urmare, tot "colonelul" ăsta îl are pe conștiință!
- De l-ar avea numai pe el pe constiință! Aici, printre noi, se află mai mulți care au o răfuială cu acest multiplu ucigas. Dar ascultă ce s-a mai întâmplat pe urmă! Engel, fratele, era un om avut, care-și cultiva pământul și mai făcea pe de lături și ceva negot, realizând venituri frumușele. Avea doi copii, un băiat și o fată. Familia consta din părinți, acești doi copii și un băiat la toate, care, la nevoie, făcea și treaba unei fete în casă. Într-o zi, iată că vine un străin la Engel și-i propune o afacere atât de rentabilă, încât Engel e încântat. Străinul s-a dat drept proprietarul unei întreprinderi de vase fluviale, spunând că făcuse avere datorită norocului pe care-l avusese când fusese căutător de aur. Cu această ocazie, aduse vorba despre faptul că pe vremea aceea cunoscuse un vânător numit Engel și el un german. Se referea, firește, la fratele mort și au avut să-și povestească atâtea, încât a trecut după-amiaza și seara fără că străinul să se gândească la plecare. Bineînteles, l-au invitat să rămână peste noapte și a primit, după oarecari insistențe. În cele din urmă Engel a povestit moartea fratelui său și cauza acestei morți, apoi a scos desenul dintr-un dulăpior pe care-l avea în perete. Mai târziu, s-au dus toti la culcare. Ai casei dormeau la etaj, familia într-o odăită situată spre spatele casei, iar feciorul

tot sus, dar la o parte, într-o cămăruță. Oaspetelui i-au pregătit camera cea mai bună, spre fațadă. La parter închiseseră usile și Engel luase cheile cu el, cum făcea de obicei. Nu de mult băiatul Fred își serbase aniversarea și primise în dar un mânz. de doi ani. Își aduse aminte că în seara asta, din pricina multelor aventuri interesante care sau povestit, uitase să dea de mâncare căluţului. Se sculă deci și părăsi odaia tiptil, ca să nu trezească pe nimeni. La parter, trase zăvorul ușii din dos și trecu prin curte la grajd. Nu găsise de trebuintă să ia o lanternă; de altfel, bucătăria unde se găsea lanterna era încuiată. Fu deci nevoit să dea de mâncare calului pe întuneric, așa că-i trebui mai mult timp ca de obicei. Încă nu isprăvise, când i se păru că aude un ţipăt. Ieşi din grajd şi văzu din curte că în dormitor e lumină. Ea dispăru, spre a apărea îndată în camera argatului. Acolo se iscă o gălăgie mare. Argatul țipa, mobilele trosneau; Fred auzi îngrozit că acolo sus are loc o luptă disperată. Apoi răsună două împuscături. Fred tipă înspăimântat. În aceeași clipă, străinul apăru la fereastră; azvârli pistolul fumegând încă și sări în curte ca să se arunce asupra băiatului și să-l calce în picioare, îi scăpă însă cuțitul din mâna ridicată ca să-l înfigă în Fred. În culmea primejdiei, Fred reuși să pună mâna pe cuțit și, cu puterea desperării, îl împlânta în pulpa adversarului. Acesta scoase un urlet de furie și durere și sări în lături. Ca fulgerul, Fred se avânta și fugi. Rana îl împiedica pe ucigaș să se ia după el. Mânat de groază mortii, băiatul alergă până la vecinul cel mai apropiat. Locuința acestuia era situată, întocmai ca și casa lui Engel, mai în afara localității. Oamenii auziră strigătele de ajutor ale lui Fred, se treziră numaidecât și ieșiră. Auzind ce se întâmplase, își luară armele și se întoarseră cu băiatul la casa lui. Încă de departe văzură că arde la etaj. Străinul îi dăduse foc și apoi se făcuse nevăzut. Flăcările se întinseseră atât de repede, încât nu se mai puteau urca; salvară cam tot ce se afla în încăperile de la parter; dar dulăpiorul din perete era larg deschis și gol. Cadavrele, neputând fi scoase, au ars.

- Groaznic, fioros! exclamară cei din jur când povestitorul făcu o pauză. Fred Engel stătea și el printre cei din jurul focului, cu fața îngropată în palme și plângea încetișor.
- Da, îngrozitor! făcu Droll dând din cap. Cazul a stârnit destulă vâlvă. S-au făcut cercetări în toate direcţiile, dar în zadar. Fraţii Engel aveau o soră la Sf. Louis, soţia unui armator fluvial bogat. A oferit zece mii de dolari primă pentru prinderea ucigaşului şi incendiatorului; dar nici asta n-a folosit la nimic. Atunci i-a venit ideea să se adreseze biroului de detectivi particulari Harris şi Blother şi asta a avut efect.
- Efect? întrebă Watson. Văd că ucigașul mai e în libertate! Presupun, firește, că e "colonelul".
- Da, mai e în libertate răspunse Droll dar e ca și lichidat. M-am dus la Benton ca să încerc să deschid ochii mai bine decât au făcut-o alţii înainte...
 - Dumneata? De ce dumneata?
 - Ca să-mi câstig cei cinci mii de dolari.
 - Era vorba de zece mii?
- Onorariul se împarte explică Droll. Jumătate iau Haris și Blother, jumătatea cealaltă detectivul.
 - Păi atunci dumneata, sir, ești polițist?
- Hm! Cred că am de-a face aici numai cu oameni cumsecade, printre care nu se află nici unul pe urmele căruia să fiu trimis vreodată, așa că pot să vă spun ce am tăinuit până acum: sunt detectiv particular și anume pentru anumite districte din vestul îndepărtat. Am dat pe mâna călăului o seamă de răufăcători care se credeau în perfectă siguranță și am de gând să mai exercit treaba asta în continuare. Așa. Acuma știți și cunoașteți și motivul pentru care nu obișnuiesc să vorbesc despre mine. Bătrânul Droll. de care au râs sute de oameni, nu e tocmai un tip atât de

ridicol, dacă-l cunoști mai bine. Dar asta nu-și are locul aici; aveam să vă vorbesc despre crimă.

Acum toţi se uitau la Droll cu alţi ochi. Mărturisirea lui că era detectiv arunca o cu totul altă lumină asupra întregii sale personalităţi, asupra tuturor curiozităţilor pe care le afişa. Îşi folosea felul de a fi comic drept paravan, pentru aşi putea întinde gheara cu atât mai sigur după cei pe care voia să-i prindă.

- Vasăzică urmă l-au căutat în primul rând pe Fred și l-au descusut. Am aflat ce se povestise și ce se vorbise. Dulăpiorul din perete îl deschisese ucigașul. Nu-l spărsese, pentru că zgomotul i-ar fi alarmat pe-ai casei. Așa că îi omorâse ca să ia desenul. Prin urmare, avea intenția să se ducă la Lacul de Argint. Trebuia să-l urmăresc și să-l iau pe Fred cu mine, fiindcă el îl văzuse și avea să-l recunoască. Încă de pe vapor l-am bănuit pe individul acela; în tabăra rafter-ilor, Fred l-a recunoscut; iar azi sper să ajungă pe mâna mea.
- A dumitale? întrebă bătrânul Blenter. Oho! Ce ai de gând să-i faci?
- O să vedem. Nu e de loc necesar să-l car cu mine la Benton. Dacă aduc dovada morții sale și a faptului că am contribuit la ea, atunci premiul mi-e asigurat ca acest *sleeping-gown*. Pentru moment am vorbit destul și am să dorm nițel. Treziți-mă când o fi timpul.

Se ridică să-și caute un locșor mai izolat și mai întunecat. Ceilalți însă nu se gândeau la somn. Cele auzite îi preocupară încă multă vreme, apoi ciocnirea așteptată cu *tramp*-ii alcătuia și ea o temă care nu putea fi discutată îndeajuns de amănunțit.

Winnetou nu luă parte la aceste conversații. Se rezemase de stâncă și stătea cu ochii închiși; dar nu dormea, căci din când în când ridică pleoapele și de fiecare dată ţâșnea de sub ele o privire vie, scrutătoare, ca un fulger.

Era aproape de miezul nopţii, când Old Firehand se duse la inginer şi-i spuse că are de gând s-o pornească acum, ca să meargă în întâmpinarea trenului. Chemă pe cei doi muncitori care urmau să ocupe locurile iscoadelor pe locomotivă şi se duse cu ei pe linie, furişându-se, ca să nu fie văzuţi de eventuali spioni.

Era întuneric beznă. Ajunseră neobservați la locul asupra căruia se înțeleseseră telegrafic și se așezară în iarbă ca să aștepte sosirea trenului. Nu era încă ora trei când acesta sosi și se opri în dreptul lor. Consta dintr-o locomotivă și șase vagoane de călători. Old Firehand se urcă și trecu prin vagoane. Erau goale. În primul găsi un cufăr mare, încuiat, plin de pietre. Lângă el găsi pe mecanic; acesta ceruse să conducă trenul, pe când fochistul urma să coboare la Sheridan, de vreme ce Old Firehand avea să preia locul fochistului. Îl salută prietenos pe mecanic, apoi se urcă în locomotivă, împreună cu doi muncitori, și-și înnegri fața cu funingine. Acum arăta exact ca un fochist, în costumul lui de pânză. Trenul se puse în mișcare.

Vagoanele erau construite după sistemul american. Trebuia să te urci la coadă, în ultimul, ca să ajungi la celelalte; erau, firește, luminate. În față era o așa-numită locomotivă-tender, cu pereții înalți și solizi, din tablă de fier rezistentă, spre apărare împotriva intemperiilor. Această împrejurare era foarte favorabilă, căci pereții ascundeau aproape complet pe cei de la locomotivă și rezistau la gloanțe de pușcă și de revolver.

În curând ajunseră la Sheridan, unde fochistul se dădu jos fără zgomot. Nu se afla acolo decât inginerul; schimbă cu mecanicul formulele obișnuite, apoi dădu semnalul de plecare.

Între timp, cei doi spioni, a căror convorbire fusese ascultară pe Old Firehand pe taluz, ajunseră la locul undeși întinseseră tabăra "colonelul" și *tramp*-ii. Raportară că la Sheridan nimeni nu bănuiește nimic din ce se pregătește,

așa că bucuria *tramp*-ilor fu mare. Apoi însă îl traseră pe colonel de o parte și-i îmbrățișară temerile pe care și le mărturisiră reciproc. Acesta îi ascultă liniștit și spuse apoi:

- Într-adevăr, nu mă gândesc să ţin pe lângă mine pe toţi tipii ăştia dintre care majoritatea sunt nişte ticăloşi inutili şi sunt la fel de puţin dispus să dau măcar un singur dolar celor de care n-am nevoie! N-or să primească nimic.
 - Atunci o să-și ia singuri.
 - Staţi şi aşteptaţi! Am eu planul meu!
 - Dar or să se urce în tren!
- N-au decât! Știu că toți or să se înghesuie. Eu rămân jos și aștept până ce scoate casa de bani. După ce pleacă trenul, vom vedea ce se întâmpla.
 - Şi cum stau lucrurile cu noi doi?
- Voi rămâneţi cu mine. Prin faptul că v-am trimis la Sheridan am dovedit că am încredere în voi. Duceţi-vă acum la Woodward. El îmi cunoaşte planul şi o să vă spună numele celor care vor rămâne cu mine.

Făcură cum le spusese și se întinseră lângă Woodward, care deținea oarecum rangul unui locotenent sub comandamentul "colonelului". Deocamdată stăteau în întuneric; mai târziu, când se apropie ora stabilită, aprinseră un foc pe lângă linie.

Era trei și un sfert când bandiții în așteptare auziră huruitul îndepărtat al trenului și curând după aceea văzură luminile puternice ale locomotivei. Old Firehand închise usita focarului, pentru ca el si ceilalti trei să nu poată fi văzuți prea bine. La mai puțin de vreo sută de pași înainte dreptul în focului. mecanicul de ajunge contrapresiune, ca și cum ar fi ascultat subit de un ordin. Urmă o suierătură, rotile scrâșniră, trenul se opri. *Tramp*-ii scoaseră chiote de bucurie și se înghesuiră la ultimul vagon. Fiecare voia să fie primul. Dar "colonelul" știa bine ce e esențial. Se apropie de locomotivă, aruncă o privire de după muchia unuia din pereții laterali și întrebă:

— Totul în regulă, băieţi?

— Well! făcu unul din muncitori, cel care ținea revolverul în pieptul mecanicului. N-au avut încotro, s-au executat. Vezi și tu "colonele": la cea mai mică mișcare apăsam pe trăgaci.

Old Firehand stătea lipit parcă de frică de rezervorul de apă; al doilea muncitor îl ameninţa pe el cu revolverul. "Colonelul" fu complet indus în eroare.

— Bun — zise — v-aţi îndeplinit misiunea bine, o să primiţi o recompensă specială. Mai staţi acolo până am terminat, pe urmă, când dau semnalul, coborâţi, ca să nu moară de frică aceşti bravi cetăţeni şi să poată pleca mai departe.

Se retrase de lângă locomotivă în întuneric. Îndată ce dispăru, Old Firehand se aplecă înainte ca să arunce o privire în jur. Nu văzu pe nimeni, în schimb vagoanele erau ticsite de bandiți. Îi auzi certându-se pentru cufăr.

— Dă-i drumul, dă-i drumul! ordonă vânătorul mecanicului. Şi nu încet, ia-o repede dintr-o dată! Mi se pare că a urcat acum şi "colonelul". Să nu zăbovim.

Trenul se puse în mişcare fără ca mecanicul să fi acționat șuierătoarea.

— Staţi, staţi! strigă o voce. Împuşcaţi-i pe câini. Trageţi, trageţi!

Bandiţii din vagoane erau cuprinşi de spaimă, văzând că vagoanele pleacă cu ei. Voiau să coboare, să sară din tren, dar nu se putea, dat fiind că mecanicul intrase numaidecât în viteză mare. Old Firehand scormoni şi înteţi focul. Flăcările aruncau o lumină vie asupra lui şi a tovarăşilor săi. Uşa din faţă a primului vagon se deschise brusc şi apăru Woodward. Văzu bine interiorul locomotivei, faţa lui Old Firehand în plină lumină şi pe pretinşii bandiţi stând paşnici lângă el.

— Old Firehand! urlă el atât de tare, încât se auzi cu tot gâfâitul locomotivei și huruitul roţilor. Bestia asta! La dracu cu tine!

Smulse pistolul din cingătoare și trase. Firehand se aruncă pe jos și scăpă neatins. În clipa următoare, însă, fulgeră revolverul lui, iar Woodward, lovit în inimă, recăzu în vagon. Apărură alţii în uşă, dar gloanţele lui îi atinseră instantaneu. Apoi cei doi muncitori izbutiră să mute unul din pereţii laterali în spate, separând astfel locomotiva de vagoane. Acum *tramp*-ii n-aveau decât să tragă...

Între timp, trenul gonea prin noapte. Mecanicul stătea cu ochii ațintiți asupra liniei luminate de faruri. Trecu un sfert de oră și spre răsărit se anunța mijitul zorilor. Atunci acționa fluierul, nu în șuierături scurte, ci o dată, prelung, ca un țipăt nesfârșit. Se apropia de pod și voia să anunțe oamenilor care-l așteptau acolo sosirea trenului.

Aceștia stăteau de mult la posturile lor. Cu puţin înainte de miezul-nopţii, sosiseră dragonii de la Fort Wallace; soldaţii luaseră poziţie sub pod, pe ambele maluri, pentru a-i face prizonieri pe toţi tramp-ii care reuşeau să le scape celor de sus. La capul podului stătea Winnetou cu rafter-ii şi vânătorii, iar la ieşirea din tunel aşteptau muncitorii înarmaţi. Printre aceştia se afla şi contramaistrul, care luase asupra lui misiunea primejdioasă de a desface locomotiva de vagoane încă în interiorul tunelului. Când auzi şuieratul, comandă: "Aprindeţi focul!" Muncitorii aprinseră numaidecât grămada de lemne şi cărbuni de la gura tunelului, în timp ce el însuşi intră în tunel şi, lipit de perete, aşteptă trenul.

Acesta trecu cu viteză redusă peste pod și se apropia acum de tunel. Old Firehand îi zări pe cei postați acolo și le strigă:

— Aprindeţi focul în urma noastră!

În clipa următoare trenul se opri. Locomotiva era exact în locul unde o aștepta contramaistrul. Așa că se vârî repede între locomotivă și primul vagon, desfăcu cupla și fugi repede din tunel. Locomotiva îl urmă numaidecât; vagoanele rămaseră pe loc, iar focurile aprinse fură mutate de muncitori pe mijlocul liniei, după ce acoperiseră în grabă șinele cu pietre, pentru a le feri.

Toate acestea s-au petrecut mai repede decât se poate povesti și mult prea repede pentru ca *tramp*-ii să-și fi dat seama exact de situația în care se aflau. Încă din timpul călătoriei în plină viteză nu se simțiseră prea bine în pielea lor. Aflaseră că Old Firehand se afla pe locomotivă și știau deci că planul lor fusese zădărnicit. Dar erau convinși că acolo unde trenul va opri, își vor recăpăta libertatea, chiar dacă acel loc urma să fie o stație mai animată. Erau bine înarmați și mulți la număr, așadar își închipuiau că nimeni nu va îndrăzni să-i rețină.

Acum trenul era oprit; la asta se așteptaseră. Dar privind prin ferestrele vagoanelor, nu văzură decât întuneric beznă, ca sub pământ. Cei ce se împinseseră ca să ajungă la ușa ultimului vagon aveau impresia că privesc printr-o țeavă îngustă și întunecoasă drept în para unui foc mare ce fumegă. Iar cei din primele vagoane văzură că locomotiva dispăruse și că în locul ei apăruse o grămadă de cărbuni aprinși. Atunci unul dintre ei își dădu seama unde se află:

— Un tunel! Un tunel! strigă speriat.

Iar alţii repetau după el, ţipând:

- Un tunel! Un tunel!
- Ce să facem? Trebuie să ieşim de-aici!

Se înghesuiră și se împinseră, așa că cei din dreptul ușii — căci acum se putea coborî și prin ușa primului vagon — nu apucară să se dea jos, ci fură de-a dreptul azvârliți afară. Următorul cădea peste cel de dinainte, al treilea peste al doilea și așa mai departe. Se făcu o învălmășeală de trupuri, de brațe și picioare, un haos de strigăte, țipete și înjurături și toate astea nu se puteau petrece fără o serie de accidente. Unii puseră chiar mâna pe arme ca să se apere de cei care se agățau de ei sau zăceau peste ei.

La întunericul abia pătruns de lămpile din vagoane și de lumina flăcărilor de la cele două capete ale tunelului se adăugau acum palele groase de fum de cărbune mânate spre interiorul tunelului de vântul stârnit în zori.

 Dumnezeii lor! Vor să ne sufoce! strigă o voce stridentă. Afară! Afară!

Zece, douăzeci, cincizeci, o sută reluară strigătul şi toţi se împingeau, se înghesuiau, se înghionteau spre cele două ieşiri, cuprinși de spaima morții. Dar acolo trosneau focurile, cu flăcări înalte şi întinse, fără cel mai mic spațiu prin care să treci. Cine ar fi încercat să iasă ar fi fost nevoit să alerge printre flăcări şi hainele i-ar fi luat foc fără doar și poate. Cei din față își dădură seama de asta; se întoarseră și începură să se împingă înapoi. Cei din urmă lor nu voiau să se dea în lături, se împingeau înainte, așa că se iscă în apropierea focurilor o luptă fioroasă, corp la corp, între oameni care cu puţin înainte fuseseră prieteni şi aliaţi întru rele. Tunelul repercuta ţipetele şi urletele cu o intensitate înzecită, în așa fel încât de afară se auzea un vuiet de parc-ar fi fost slobozite toate fiarele pământului.

Old Firehand ocolise stânca pentru a ajunge la focul din fața tunelului.

- Nu trebuie să mai facem nimic îl întâmpină acolo unul dintre *rafter*-i. Bestiile se distrug unele pe altele. Auziți, *sir!*
- Da, s-au încăierat rău de tot răspunse *westman*-ul. Dar sunt totuși oameni, trebuie să-i cruţăm. Destupaţi intrarea!
 - Nu cumva vreţi să intraţi?
 - Ba da.
- Pentru Dumnezeu, să nu faceți asta! S-ar arunca asupra dumneavoastră și v-ar sugruma, *sir!*
 - Ba or să se bucure dacă le arăt calea spre salvare.

Dădu și el o mână de ajutor la împinsul lemnelor și cărbunilor mai departe, așa că între foc și peretele tunelului se deschise o trecere îngustă prin care puteai sări. Ar fi fost cu neputință să intri încet. Făcu un salt și se află acum în tunel, el singur în fața mulțimii de oameni

dezlănţuiţi. Poate niciodată în viaţă nu-şi arătase îndrăzneala în aceeași măsură ca acum; dar nici siguranţa şi conştiinţa de sine nu-i mai fuseseră atât de mari ca în această clipă. Făcuse de mai multe ori experienţa că îndrăzneala unui singur bărbat are o putere de-a dreptul fascinantă şi paralizantă asupra unei mulţimi întregi.

- Hello, silence! [47] tună vocea sa puternică, făcânduse auzită peste strigătele a sute de guri și toți tăcură. Ascultați ce am de spus!
- Old Firehand! se auzi exclamându-se cu mirarea produsă de curajul său neasemuit.
- Da, eu sunt răspunse. Şi aţi simţit-o pe pielea voastră: unde sunt eu nu încape nici o rezistenţă. Dacă nu vreţi să vă sufocaţi, lăsaţi-vă armele aici ieşiţi, dar unul câte unul. O să stau la intrare, lângă foc şi am să comand. Cine iese fără a fi aşteptat ordinul meu va fi împuşcat pe loc. Şi cine păstrează vreo armă va fi de asemenea împuşcat. Suntem mulţi muncitori, vânători, rafter-i şi soldaţi, destui ca să punem în practică ameninţarea mea. Gândiţi-vă bine! Aruncaţi-ne o pălărie sau o şapcă prin ieşire; ăsta să fie semnul că vreţi să vă supuneţi. Dacă n-o faceţi, o sută de ţevi de puşcă se vor îndrepta spre ieşire, ca să nu poată trece nici unul.

Din cauza fumului nu mai putuse rosti ultimele cuvinte decât cu efort, și, ca să nu devină țintă bună pentru vreun glonţ, sări repede prin deschizătură. Prudenţa asta era recomandabilă, dar în fond inutilă. Apariţia lui făcuse o asemenea impresie asupra *tramp*-ilor, încât nici unul n-ar fi îndrăznit să ridice arma împotriva lui.

Se putea desluşi că se sfătuiau. Vorbeau mulți de-a valma. Împrejurările nu permiteau să piardă mult timp cu consfătuirea căci fumul gros care umplea tunelul devenea tot mai dens și îngreuna respirația tot mai mult. În fața unui om ca Old Firehand, își pierduseră curajul; știau cu nu amenința în vânt; nu vedeau altă cale de scăpare decât să

se predea. O pălărie zbură în curând din tunel trecând pe lângă foc și în clipa următoare Old Firehand strigă, spunându-le că primul poate să iasă. Cum sări afară, îl siliră să treacă numaidecât podul, fiind luat în primire, la capul celălalt al podului, de rafter-i și vânători. Aceștia erau prevăzuți cu funii, frânghii și curele și individul fu legat de mâini și de picioare îndată ce ajunse. Tot așa pățiră și camarazii săi care îi urmară. Li se dădea drumul din tunel la anumite intervale, ca să aibă rafter-ii timp să lege pe unul până sosea următorul. Totuși, treaba se făcu repede, așa că după un sfert de oră toți tramp-ii erau prizonierii învingătorilor. Acum, însă, se constată, spre uimirea și furia acestora din urmă, că lipsește "colonelul" roșcat. Prizonierii interogați spuseră că el și cu încă vreo douăzeci nu se urcaseră în tren. Se apucară să cerceteze temeinic tunelul și vagoanele, dar nu-l găsiră; trebuiau să admită, prin urmare, că oamenii spuseseră adevărul.

Să le scape tocmai conducătorul, cel pe care-l urmăreau cu atâta înverşunare? Nu! Lăsară prizonierii în paza soldaților și a muncitorilor, apoi Old Firehand și Winnetou, cu *rafter*-ii și vânătorii, se întoarseră călare până la locul unde oprise trenul, ca să caute urmele celui dispărut. Old Firehand trimise patru *rafter*-i mai departe, la Sheridan, ca să-i aducă costumul de vânătoare și pe cei doi *tramp*-i rămași acolo. El nu voia să se mai întoarcă la Sheridan, ci să plece cu tovarășii săi la Fort Wallace, unde urmau să fie predați prizonierii, fiind mai bine păziți acolo decât oriunde, de către militari.

Găsiră locul în care se întinseseră bandiții ca să aștepte trenul. După un examen mai îndelung și o interpretare temeinică a numeroaselor urme de picioare și copite, ajunseră la concluzia că într-adevăr scăpaseră vreo douăzeci de persoane. Acestea luaseră toți caii și, bineînțeles, îi aleseseră pe cei mai buni; pe ceilalți îi goniseră în toate direcțiile.

- "Colonelul" a procedat cu multă șiretenie zise Old Firehand. Dac-ar fi luat toți caii, aceștia ar fi fost o povară pentru mica lui ceată și urmele lăsate ar fi atât de evidente, că și un copil s-ar putea lua după ele. Gonind caii care încotro, ne-a îngreunat cercetarea și a câștigat mult timp.
- Fratele meu alb se înșeală poate răspunse Winnetou. Această față-palidă n-a părăsit fără îndoială regiunea, fără să fi căutat să afle ce s-a întâmplat cu tovarășii lui. Dacă ne luăm acum după urmele lui, sunt sigur că ne conduc spre Eagle-tail.
- Sunt convins că presupunerea fratelui meu roşu e justă. "Colonelul" a plecat de aici călare ca să se apropie de noi pe furiș și să asculte ce vorbim. Așa că va fi știind acum ce s-a întâmplat și se va grăbi să fugă.
- Dacă ne întoarcem repede, s-ar putea să-l mai ajungem din urmă.
- Nu. Fratele meu trebuie să ia în considerație că nu putem porni imediat după el. Trebuie să mergem și noi la Fort Wallace, ca să depunem mărturie. Asta o să ne ia toată ziua de azi, așa că abia mâine vom putea porni în urmărirea celor douăzeci de *tramp*-i.
 - Atunci vor avea un avans de peste o zi!
- Da, dar ştim încotro se îndreaptă, aşa că nu-i nevoie să mergem pe urmele lor. Ne ducem direct la Lacul de Argint.
 - Crede fratele meu că mai vor să se ducă acolo?
- Fără îndoială. Voiau să pună mâna pe bani ca să facă unele cumpărături pe undeva. Dar aceste cumpărături nu sunt neapărat necesare, de trăit pot trăi din vânat, arme au și muniții, probabil, de asemenea. Şi chiar dac-ar duce lipsă de muniții, ei știu că pe drum or să găsească prilejul să-și procure, pe cale cinstită sau necinstită. Sunt convins că se vor duce la Lacul de Argint.
- Atunci să ne luăm totuși, deocamdată, după urmele lor, ca să aflăm măcar unde s-au dus întâi.

Într-adevăr, găsiră în curând urmele fugarului; ele duceau spre râu și apoi de-a lungul malului, în susul apei.

Nu departe de podul de la Eagle-tail *tramp*-ii se opriseră. Unul dintre ei, probabil "colonelul", se urcase pe taluz până la şine şi ascuns sub arborii şi tufişurile de acolo, devenise, desigur, martorul ocular al prinderii întregii bande. După întoarcerea lui, plecaseră cu toții luând-o spre Busgcreek, semn aproape sigur că aveau intenția de a se îndrepta spre Colorado și de acolo, probabil, spre Lacul de Argint.

Între timp se întoarseră și cei patru *rafter*-i trimiși la Sheridan. Aduseseră cu ei pe Hartley și pe inginerul Charoy, care voiau să se ducă și ei la Fort Wallace, căci mărturia lor era importantă. Muncitorii se întoarseră pe jos la Sheridan; ca recompensă, luaseră toate armele confiscate de la *tramp*-i. Pentru transportul acestora erau vagoane mai mult decât suficiente. Le stătea la dispoziție "trenul pentru construcții" și "trenul de bani". După ce urcară prizonierii, se instalară și ceilalți în vagoane și cele două trenuri se puseră în mișcare. Iar dragonii se întoarseră călare la Fort Wallace.

Acolo vestea se răspândise în zbor și la sosirea trenurilor toată lumea se adună; *tramp*-ii fură primiţi într-un fel care le oferi o imagine anticipată a ce-i aștepta mai târziu, după condamnare.

De altfel, suferiseră pierderi însemnate, căci aproape un sfert dintre ei fuseseră găsiți morți în tunel. Şi azi se mai povestește în regiunea aceea cum au fost afumați *tramp*-ii în tunelul de la Eagle-tail și se mai vorbește despre lovitura grandioasă imaginată de Winnetou și dusă la bun sfârșit de Old Firehand.

11. La strâmtoare

Dincolo de Cumison River, pe unde se ridică munții Elk, patru bărbați mergeau călare pe un platou înalt, acoperit de iarbă măruntă; cât vedeai cu ochii, nu se zărea nici un arbore, nici un tufiș. Deși în vestul îndepărtat toată lumea e obișnuită să vadă figuri ieșite din comun, acești patru călăreți ar fi stârnit mirarea oricărui om care i-ar fi întâlnit.

Unul dintre ei călărea pe un armăsar negru, superb, de felul celor crescuti de anumite triburi apase. Statura lui nu era excesiv de mare, cu toate acestea dădea impresia unui om foarte puternic și rezistent. Fata sa arsă de soare era încadrată de o barbă de un blond închis. Purta legginși de piele, o tunică de vânătoare tot de piele și cizme înalte, trase până deasupra genunchilor. În cap purta o pălărie de fetru cu boruri late și cu un șnur de care erau prinse, de jur împrejur, vârfuri de urechi de grizzly. Cingătoarea lată, făcută din curele împletite, părea să fie plină de cartușe și mai adăpostea, afară de acestea, două revolvere și un cuțit de vânătoare. Mai erau agățate de ea două perechi de potcoave de fixat cu şuruburi şi patru împletituri din papură sau paie în formă de disc, prevăzute cu cureluşe și catarame; pesemne erau destinate să fie fixate peste copitele calului, spre a induce în eroare vreun urmăritor. De pe umărul stâng spre șoldul drept atârna în bandulieră un lasou încolăcit și înnodat la capete, iar de un șnur de mătase petrecut pe după gât era agățată pipa păcii, împodobită cu penaje de colibri. În mâna dreaptă ținea o puscă cu teava scurtă și culasa de o construcție cu totul specială, iar în spinare, atârnată de o curea lată, purta o puscă foarte mare si puternică, cu două tevi, de felul celor numite pe vremuri "armă de urs", azi foarte rar întâlnite și cu care se trăgeau doar gloanțe de calibru cel mai mare. Acest om era Old Shatterhand, vestitul vânător, supranumit

astfel datorită faptului că-și putea răpune dușmanul cu o singură lovitură de pumn.

Lângă el călărea un omuleţ mic şi slab, fără barbă, îmbrăcat într-un frac albastru cu poalele lungi şi nasturi galbeni, bine lustruiţi. Pe cap purta o pălărie mare de damă, o aşa-zisă pălărie de amazoană, pe care se clătina o pană uriaşă. Pantalonii îi erau parcă scurţi, iar în picioarele fără ciorapi avea nişte ghete vechi şi grosolane, cu pinteni mari, mexicani. Acest călăreţ avea un întreg arsenal asupra lui, arme agăţate de el în toate părţile, în totală nepotrivire cu figura lui blajină. Omuleţul acesta era Heliogabalus Morpheus Franke, supranumit de prietenii lui "Hobble-Frank", pentru că şchiopăta din pricina unei răni căpătate cândva.

În umbra acestor doi călăreți venea un individ lung de peste sase picioare si extrem de slab, călare pe un catâr scund și bătrân care abia părea să aibă destulă putere ca să-si poarte călăretul. Acesta avea pantaloni de piele croiti pesemne pentru o persoană mult mai scundă, dar mai plină. Si el era încăltat peste picioarele goale cu ghete din piele de atâtea ori pingelite și peticite, încât păreau alcătuite numai din bucățele și petice; una singură cântarea fără îndoială vreo două kilograme și jumătate, sau trei. Trupul acestui bărbat era acoperit de o tunică de vânătoare din piele, deschisă la piept, fiindcă nu avea nici nasturi, nici copci; mânecile abia ajungeau până peste cot. Își înfășurase gâtul lung într-un șal de bumbac a cărui culoare de origine nu se mai putea distinge, în vârful capului tuguiat purta o pălărie care, cu mulți ani în urmă, fusese un joben cenușiu. Poate că pe vremea aceea împodobise capul vreunui milionar, pe urmă însă decăzuse tot mai mult, pentru a ajunge, în sfârșit, în prerie și-n mâinile posesorului ei actual. Acesta considerase că borurile sunt de prisos, le smulsese deci, lăsând doar o bucățică în fată, ca să se servească de ea apucând-o când voia să-si scoată această podoabă a capului, indescriptibil

de turtită și boţită. O funie groasă îi servea drept cingătoare, în care ţinea două revolvere și un cuţit de scalpat, apoi mai erau agăţate de ea câteva punguţe conţinând toate mărunţişurile de care un westman nu se prea poate lipsi. Mai purta o haină de cauciuc atârnata pe umeri, dar ce haină! De la prima ploaie acest exemplar de lux intrase la apă într-atât, încât nu mai putu îndeplini niciodată funcţia, pentru care fusese creată, trebuind să fie purtată de atunci încoace doar ca o mantă de husar. De-a curmezişul peste picioarele de o lungime nemaipomenită, se afla o carabină din acelea cu care un vânător exersat nuşi ratează niciodată ţinta; cât era de bătrân, nu s-ar fi putut ghici, după cum nu se putea determina vârsta catârului său. Se putea cel mult presupune că amândoi se cunoşteau foarte bine şi că trecuseră împreună prin multe aventuri.

Al patrulea călăreţ şedea pe o mârţoagă foarte înaltă şi slabă. El însuşi era extrem de corpolent, dar scund de tot, aşa că picioarele-i scurte nu ajungeau să cuprindă coastele calului decât pe jumătate. Deşi soarele răspândea văpăi, purta o haină de blană care, ce-i drept, suferea în cel mai înalt grad de pierderea părului. Dac-ai fi încercat să strângi firele rămase, abia ai fi putut aduna destul ca să înzestrezi cu ele pielea unui şoarece. Pe cap purta o pălărie de panama mult prea mare, iar de sub blană se iveau două cizme uriaşe cu carâmbi răsfrânţi.

Cum mânecile blănii erau mult prea lungi, în fond nu se zărea din tot omul decât faţa grasă, roşie şi cu o expresie de viclenie bonomă. Avea şi el o carabină lungă. Ce alte arme mai poseda nu se cunoştea deocamdată, deoarece blana acoperea tot.

Aceşti doi bărbaţi erau David Kroners şi Jacob Pfefferkorn, cunoscuţi peste tot numai sub denumirea de "Davy-lunganul" şi "Jemmy-grăsanul". Erau nedespărţiţi şi nimeni nu întâlnise pe unul dintre ei fără să fi fost şi celălalt prezent, sau cel puţin prin apropiere. Jemmy era german, iar Davy yankeu; în cursul numeroşilor ani

petrecuţi împreună, acesta din urmă învăţase de la celălalt destul de bine germana pentru a se putea exprima binişor în această limbă. La fel de nedespărţite ca şi stăpânii lor erau şi cele două animale; stăteau mereu unul lângă altul, păşteau laolaltă şi dacă, în vreo tabără de noapte, erau obligate să sufere societatea altor animale de călărie, se izolau, stând ceva mai la o parte şi se înghesuiau cu atât mai abitir unul în celălalt şi se mângâiau reciproc fornăind, adulmecându-se şi lingându-se.

Deşi nu trecuse cu mult de amiază, cei patru călăreţi trebuie să fi avut în urma lor o distanţă considerabilă parcursă în acea zi şi desigur că nu trecuseră numai peste pământ moale acoperit cu iarbă, căci toţi, precum şi animalele lor, erau acoperiţi de praf. Cu toate acestea nu păreau obosiţi nici caii, nici călăreţii. Cel mult tăcerea lor te-ar fi lăsat să presupui că erau osteniţi. Tăcerea fu întreruptă de Hobble-Frank, cel de lângă Old Shatterhand:

- Vasăzică, rămânem peste noapte la Elk-fork? îl întrebă pe vecinul său în dialectul lui natural. Cât mai avem de fapt până acolo?
- Vom ajunge la malul apei înspre seară răspunse acesta.
- Abia spre seară? Vai și amar! Cum să mai rezistăm? Nu ne-am dat jos din șa de azi-dimineață. Odată și odată tot trebuie să ne oprim, ca să răsufle barem caii. Nu ești de părere?
- Ba da. Să aşteptăm până trecem de prerie; urmează apoi o pădure pe unde găsim și un pârâu.
- Bun! Acolo o să adăpăm caii și o să găsească și iarbă. Dar noi ce găsim? Ieri am mâncat ultimele resturi de carne de bizon, iar azi-dimineață, oasele. De atunci nu s-a arătat nici măcar o vrabie, necum alt vânat în fața puștilor noastre; mi-e foame și trebuie să am ceva de ronțăit cât de curând, altfel mă prăpădesc.
 - Nu te îngrijora! Am să fac eu rost de o friptură!

- Da, dar ce fel? Câmpia asta e atât de pustie! Cred că nici măcar o gâză nu se plimbă pe-aici. Atunci de unde să scoată un brav *westman* flămând o friptură?
- Am și văzut-o. Ține calul meu de frâu și ia-o înainte cu ceilalți, dar mai încetișor.
- Serios? făcu Frank, uitându-se în jur și clătinând din cap nedumerit. Ai și văzut friptura? Dar eu nu adulmec nici urmă de așa ceva!

Luă în mână frâul calului lui Old Shatterhand și-și văzu de drum cu Davy și Jemmy. Old Shatterhand însă coti spre stânga, unde se zăreau o mulțime de mușuroaie în iarbă. Era o colonie de "câini de prerie", cum se numeau marmotele americane din pricina sunetelor pe care le scot, asemănătoare lătratul. Animalele CU acestea nevătămătoare, inofensive și foarte curioase; în mod ciudat, le place să locuiască laolaltă cu șerpi cu clopoței și cu bufnițe. Dacă se apropie cineva de ele, au obiceiul să se ridice în două picioare, să se uite la el, iar miscările pe care le fac și pozițiile pe care le iau cu acest prilej, sunt cu totul hazlii. Dacă li se pare ceva suspect, se vira iute ca fulgerul în galeriile lor subterane și nu se mai arată. Vânătorul care poate face rost de un aliment mai suculent dispretuieste carnea acestor animale, nu pentru că n-ar fi comestibilă, ci dintr-o prejudecată. Dacă însă vrea totuși să împuste un câine de prerie, nu trebuie să încerce să se apropie de el pe furiș, căci aceste vietăți sunt mult prea vigilente ca să izbutească. Trebuie să le trezească curiozitatea și să o mentină vie până ajunge destul de aproape ca să poată ochi. Asta nu-i va reusi însă decât dacă ei însusi face gesturile și mișcările cele mai caraghioase și comice. Atunci câinele de prerie nu mai stie ce se petrece și ce să creadă despre cel care se apropie. De cum îl văzură animalele acestea care ședeau pe mușuroaiele lor, Old Shatterhand începu deci să salte în dreapta și-n stânga, să se lase pe vine pentru a sări iar în sus, să se învârtească, să

rotească brațele ca o moară de vânt, cu scopul de a se apropia mereu.

Hobble-Frank, care călărea acum alături de Jemmy și Davy, văzu aceste scălâmbăieli și zise îngrijorat:

 Doamne, ia te uită ce i-a venit! Nu cumva a căpiat? se agită de parcă ar fi băut zeamă de mătrăgună! Ascultaţi! Trage!

Old Shatterhand trăsese acum două focuri de armă atât de repede unul după altul, încât se confundau aproape întro singură pocnitură. Îl văzură alergând mai departe o bucată de drum şi aplecându-se de două ori ca să ridice ceva. Apoi se înapoie. Împuşcase doi câini de prerie; îi băgă în cobur şi încalecă. Hobble-Frank făcu o mutră cam sceptică şi zise în timp ce porniră mai departe:

- Asta să fie friptura? Nu, mulţumesc frumos! Aşa ceva nu înghit câtu-i lumea!
 - Dai ai gustat-o vreodată?
 - Nu. Nici în vis nu m-am gândit!
- Atunci nu poţi să judeci dacă un câine de prerie e comestibil sau nu. Ai mâncat oare vreodată ied?
- Ied? zise Hobble-Frank plescăind din limbă. Cred și eu, firește! Auzi, domnule, păi iedul e ceva delicios!
- Zău? făcu Old Shatterhand zâmbind. Dar mii de oameni nu mănâncă ied.
- Sunt mii de proști. Îţi spun eu, noi, saşii, suntem deştepţi şi ne pricepem la plăcerile mesei ca nici o altă naţiune europeană. Un ieduţ la cuptor, cu un pic de usturoi şi câteva fire de măghiran, rumenit frumos, cu coajă, e un ospăţ divin, făcut pentru domnii şi doamnele de pe Olimp. Pot să-ţi spun că mă pricep, fiindcă pe vremea Paştilor, când sunt iezi tineri la noi, la Moritzburg, se mănâncă în toate duminicile şi în zilele de sărbători numai friptură de ied.
- Foarte bine. Dar spune-mi dacă ai mâncat vreodată lapin?
 - Lapeng? Ce-o mai fi şi aia?

- Iepure de casă, cum se spune pe la noi.
- Iepure de casă! *A la bonne heure!* Şi asta e ceva colosal! La Moritzburg şi-n împrejurimi se gătea întotdeauna iepure de casă de hramul bisericii. Carnea e fragedă ca untul de ţi se topeşte-n gură.
 - Dar sunt mulţi care ar râde de tine auzindu-te!
- Înseamnă că sunt cam scrântiţi la cap. Un iepuraş din ăsta, care nu mănâncă decât vârfurilor ierburilor fragede, are o carne delicioasă; asta se înţelege de la sine. Nu crezi şi dumneata?
- Eu, da; dar cer în schimb să nu dispreţuieşti nici câinii mei de prerie. Ai să vezi că seamănă la gust cu iedul și aproape și cu iepurele de casă. Îţi spun că... stai, nu vezi nişte călăreţi acolo?

Arătă spre sud-vest, unde se mişcau câteva puncte. Erau prea departe ca să poţi distinge dacă sunt animale, poate bizoni, sau călăreţi. Cei patru vânători înaintară mai încet, cu ochii îndreptaţi spre acel grup. După câtva timp văzură că poartă uniforme: erau soldaţi.

Ostașii călăreau înspre nord-vest. Dar îi observaseră și ei pe cei patru și schimbară direcția, venind acum spre ei galop. Erau vreo doisprezece, conduși de un locotenent. Se apropiară până la vreo treizeci de pași și se opriră; ofițerul îi examina la început cu o privire scrutătoare și sumbră; apoi dădu cu ochii de cele două puști ale lui Old Shatterhand; fața i se lumină și, arătând spre pușca descrisă mai înainte, aceea cu culasa ciudată, sferică, exclamă:

- Behold! Nu cumva e un automat Henry, sir?
- Ba da răspunse *westman-*ul. Cunoașteți acest tip de armă?
- Nu am mai văzut nici una, dar mi-a fost descrisă în amănunțime. Inventatorul pare să fi fost un original, care na fabricat decât puţine exemplare, pentru că se temea de exterminarea rapidă a indienilor şi a bizonilor dacă această armă cu repetiţie s-ar răspândi. Se pare că acele câteva

exemplare făcute de el s-au pierdut, afară de unul singur care se spune că aparține lui Old Shatterhand.

- Aşa e, *sir*. Din cele unsprezece sau douăsprezece automate Henry care au existat vreodată, nu mai există decât a mea; celelalte au dispărut o dată cu posesorii lor, în vestul sălbatic.
- Atunci sunteți într-adevăr Old Shatterhand? Ce plăcere! Vreți să aveți bunătatea de a ne însoți? Camarazii mei ar considera o onoare pentru ei dacă ați accepta să fiți oaspetele nostru.
 - Unde să vă însoţesc?
 - La Fort Mormon, acolo ne ducem.
- Atunci, din păcate, nu pot accepta invitația dumneavoastră, căci trebuie s-o luăm în direcție opusă, pentru a ne întâlni la o oră fixată cu niște prieteni de-ai noștri.
 - Pot să aflu, sir, unde vreţi să vă duceţi?
- Întâi în munții Elk, cum v-am spus; de acolo vrem să trecem în munții Book.
- În cazul acesta, trebuie să vă previn: feriți-vă de utahi, care au dezgropat de curând securea războiului; din pricina asta trebuie să patrulăm încontinuu în jurul forturilor Mormon și Indian. Iată ce s-a întâmplat: o ceată de căutători de aur albi au pătruns într-o tabără a utahilor ca să fure cai; era noapte; dar utahii s-au trezit și s-au apărat, așa că mulți au pierit, răpuși de albii mult mai bine înarmati. Acestia au fugit cu caii și cu alte lucruri luate cu ocazia asta. Dar indienii au pornit de cu ziuă să-i urmărească. I-au ajuns din urmă pe tâlhari. Si s-a încins o luptă care a costat iarăși multe vieți omenești. Se pare că vreo saizeci de indieni au fost împuscati, dar n-au scăpat nici albii decât sase la număr. Acum utahii cutreieră regiunea ca să-i găsească pe acești șase și în același timp au trimis o delegație la Fort Union spre a cere despăgubiri, un cal pentru fiecare cal furat, o sumă globală de o mie de

dolari pentru obiectele luate și pentru fiecare indian ucis, doi cai și o pușcă.

- Găsesc că nu sunt pretenții exagerate. S-a promis să li se dea satisfacție?
- Nu. Albii nici nu se gândesc să admită că pieile-roşii au dreptul să pretindă ceva. Delegaţia s-a întors fără a fi obţinut nimic şi, drept urmare, indienii au pus mâna pe tomahawkuri. Utahii se ridică în masă şi cum pe teritoriul acesta nu avem, din păcate, trupe suficiente ca să-i putem zdrobi dintr-o dată, s-a ajuns la hotărârea să ne căutăm aliaţi. Câţiva ofiţeri au plecat la indienii navajo ca să-i câştige pentru o expediţie împotriva utahilor şi au reuşit.
 - Şi ce s-a promis navajoşilor pentru ajutorul acordat?
 - Toată pradă pe care or s-o captureze.

Faţa lui Old Shatterhand se întunecă auzind acestea. Zise, clătinând din cap:

- Vasăzică, întâi utahii au fost atacaţi, jecmăniţi şi mulţi dintre ei ucişi; când au cerut pedepsirea răufăcătorilor şi o despăgubire, au fost respinşi, iar acum, când ei înşişi încearcă să-şi facă dreptate, sunt aţâţaţi navajoşii împotriva lor şi li se plăteşte acestora cu pradă luată de la cei nedreptăţiţi! Mai e de mirare dacă se simt aduşi la limita răbdării? Amărăciunea şi revolta lor trebuie să fie mari şi fireşte că va fi vai de albul care cade acum în mâinile lor!
- Eu trebuie să ascult de ordine și n-am dreptul să judec. V-am comunicat acestea, *sir*, ca să vă previn. Nu am voie să am aceleași păreri ca dumneavoastră.
- Înţeleg, primiţi mulţumirile mele pentru avertisment şi, dacă povestiţi întâlnirea cu noi la Fort, spuneţi, vă rog, că Old Shatterhand nu e un duşman al pieilor-roşii şi regretă nespus că un neam de oameni atât de înzestraţi trebuie să piară, pentru că nu i se lasă răgazul necesar de a se dezvolta în mod firesc, conform legilor civilizaţiei umane, ci i se pretinde să se transforme de la o zi la alta dintr-un popor de vânători într-o comunitate statală modernă. Cu tot atâta îndreptăţire ai putea omorî un elev

de școală pentru că nu are capacitatea și cunoștințele necesare pentru a fi general sau profesor de astronomie. *Good bye, sir!*

Întoarse calul şi, urmat de cei trei tovarăși ai săi, plecă fără să mai arunce o privire asupra soldaților care priveau mirați în urma lui și apoi își văzură de drum. Numai mânia îl incitase să țină această cuvântare cu totul fără rost, cum știa prea bine; cu atât mai tăcut rămase apoi, în timp ce medita asupra încercării cu totul inutile de a-l convinge pe "fratele Jonathan" că n-are mai mult drept la viață decât indianul mânat din loc în loc, dintr-o regiune în alta, până ce-și va încheia hărțuita sa existență, neplâns de nimeni.

Trecu o jumătate de oră; abia atunci se trezi Old Shatterhand din trista sa meditaţie, spre a-şi îndrepta atenţia asupra orizontului, care acum se prezenta sub forma unei dungi întunecate, din ce în ce mai largi. Întinzând mâna înspre partea aceea, zise:

— Acolo se întinde pădurea de care vorbeam. Dați pinteni cailor; atunci ajungem în cinci minute.

Porniră acum la galop și în curând cei patru călăreți ajunseră în fața unei păduri dese de molifți înalți, care părea atât de deasă, încă de pe la margine, încât nu se putea pătrunde călare. Dar Old Shatterhand găsi soluția. Se îndreptă fără ezitare spre un anumit loc, pătrunse cu calul prin desişul care nu era adânc și se află îndată pe o așa-zisă cărare de indieni, un drum croit de pieile-roșii care circulau uneori pe acolo, lat abia de vreo trei picioare. Atunci descăleca spre a căuta urme recente. Negăsind nici una, încalecă iar și-i pofti pe tovarășii săi să-l urmeze.

Aici, în pădurea virgină, nu sufla nici cel mai uşor vânticel și afară de paşii cailor nu se auzea nici cel mai uşor zgomot. Old Shatterhand își ţinea automatul pregătit în mâna dreaptă și era cu privirea ageră aţintită înainte, pentru ca, la o eventuală întâlnire cu o fiinţă duşmănoasă, să fie primul care ţine arma îndreptată asupra adversarului. Dar era convins că nu există pentru moment

un asemenea pericol. Dacă indienii străbăteau ținutul călare, erau prea mulți la număr pentru a umbla pe o asemenea potecă unde nu era nimic de descoperit și unde pădurea deasă le îngreuna înaintarea. Erau prea puține locuri pe această potecă în care un călăreț s-ar fi putut întoarce.

După o bună bucată de vreme poteca se lărgi și ieșiră într-un luminiș în mijlocul căruia se aflau mai multe blocuri mari de stâncă, așezate unele peste altele. Erau acoperite de licheni și câteva tufe găsiseră în crăpături hrană suficientă pentru rădăcinile lor. Un mic izvor curgea de sub stânci, șerpuind peste luminiș, pentru a se pierde apoi în pădure. În poiană, Old Shatterhand se opri și zise:

— Aici e locul unde putem să lăsăm caii să se odihnească și să frigem între timp câinii de prerie. Descălecară toți, scoaseră zăbalele cailor, ca să poată paște și se apucară să caute ramuri uscate pentru foc. Jemmy luă asupra-și să jupoaie animalele și să le scoată măruntaiele, iar Old Shatterhand se depărta să cerceteze dacă împrejurimile sunt sigure. Era o fâșie de pădure nu mai lată decât cale de trei sferturi de oră, poteca indiană o traversa de-a curmezișul, iar luminișul se afla cam la mijloc.

Nu trecu mult și carnea friptă peste flăcări începu să răspândească un miros îmbietor. Atunci Old Shatterhand se înapoie. Se dusese cu paşi repezi până la marginea cealaltă a pădurii, de unde puteai cuprinde cu privirea toată preria deschisă din față. Nu zărise nimic suspect, aşa că aduse celorlalți vestea că n-au să se teamă de nici o surpriză.

Peste o oră friptura fu gata.

- Ei, drăcie! bombăni Hobble-Frank. Să mănânci friptură de câine! Dacă mi-ar fi prezis vreodată cineva-că o să consum pe cel mai bun prieten al omului, i-a. ş fi răspuns într-un chip de i s-ar fi făcut părul măciucă! Dar mi-e foame şi n-am încotro!
- Dar nu e câine adevărat! observă Jemmy. Ai auzit doar că marmota asta a fost greșit denumită câine de prerie,

numai din cauza sunetelor pe care le scoate!

— Asta nu drege faptul; dimpotrivă, îl agravează! Friptură de marmotă! Închipuie-ți dumneata! Ei, ia să vedem!

Îşi luă o bucată de piept și o gustă cu reticență; dar fața i se lumină îndată; băgă în gură o bucată mai mare și declară mestecând:

- Zău că nu e rea, pe onoarea mea! Seamănă întradevăr cu iepurele de casă, chiar dacă nu-i aşa de gustoasă ca friptura de ied. Băieţi, am impresia că n-o să rămână mare lucru din câinii ăștia!
- Trebuie să ne păstrăm ceva pentru diseară obiectă
 Davy. Nu ştim dacă mai vânam ceva azi.
- Nu-mi pasă de ce-o fi mai încolo. De câte ori sunt obosit și pot să mă arunc în brațele lui Orfeu sunt perfect mulțumit.
 - Îi zice Morfeu îl corectă Jemmy.
- Ia mai taci! Nu cumva ai să pui un M înaintea lui Orfeu al meu! Că pe ăsta îl cunosc bine; în satul Klotsche de lângă Moritzburg există o asociație corală care se cheamă "Orfeu pe pământ"; coriștii ăia cântau atât de dulce, încât pe ascultători îi fură întotdeauna un somn cât se poate de plăcut; de aceea vorba cu Orfeu căruia îi cazi în brațe vine de acolo, adică de la Klotsche. Așa că nu te mai certa cu mine, ci mănâncă-ți câinele de prerie în tăcere și cu chibzuință: atunci o să-ți priască mai bine decât dacă te iei la harță cu un bărbat cu atâta experiență ca mine!

Crezându-se în deplină siguranță, cei patru bărbați se înșelau amarnic. Se apropia de ei o primejdie sub chipul a două cete de călăreți care se îndreptau spre pădure.

Unul din aceste grupuri era mic: se compunea numai din doi călăreți venind dinspre nord. Întâlnind urmele lui Old Shatterhand și ale tovarășilor săi, cei doi se opriră și descălecară ca să examineze urmele. Felul în care o făceau te lăsa să presupui că nu erau westman-i neexperimentați. Erau bine înarmați, în schimb îmbrăcămintea lor era cam

jerpelită. Anumite semne indicau că în ultima vreme nu avuseseră zile bune. În ce privește caii lor, erau bine hrăniți și vioi, dar fără șa și fără frâie, numai cu un căpăstru făcut dintr-o curea. În felul acesta obișnuiesc indienii să-și lase caii când pasc în apropierea unei tabere.

- Ce părere ai despre urmele astea, Knox? întrebă unul dintre ei. Nu cumva avem piei-roşii în faţa noastră?
- Nu răspunse celălalt cu certitudine. Caii erau potcoviți și oamenii călăreau alături, nu unul după altul, cum fac pieile-roșii.
 - Şi câţi erau?
 - Numai patru. N-avem deci de ce să ne temem, Hilton.
 - Afară de cazul că sunt soldați.
- *Pshaw!* Nici atunci! Bineînţeles că nu ne putem arăta la un fort; acolo sunt atâţia ochi şi se pun atâtea întrebări, că ne-am trăda. Dar patru cavalerişti n-or să scoată nimic de la noi. Şi nu văd pe ce s-ar întemeia ca să tragă concluzia că facem parte dintre albii care au fost atacaţi de utahi!
- Aşa mă gândesc şi eu, fireşte; dar adesea îşi vâra dracul coada când nici cu gândul nu gândeşti. Ne aflăm într-o situație mizerabilă. Hărțuiți de indieni şi căutați de soldați, rătăcim încoace şi-ncolo pe teritoriul utahilor. A fost o prostie că ne-am încrezut în "colonelul" ăla roşcat care ne-a promis marea cu sarea.
- O prostie? Ba, deloc. E un lucru tare frumos să te îmbogățești repede și n-am pierdut speranța nici pe departe. În curând o să ne ajungă din urmă "colonelul" cu restul cetei și atunci nu mai avem de ce să ne facem griji. Trebuie să încercăm să ieșim din situația asta nefericită. Gândindu-mă bine, nu văd decât o singură cale și asta ni se deschide chiar acum.
 - Ce cale?
- Să găsim nişte albi cărora să ne alăturăm. În societatea lor o să fim luați drept vânători şi nimănui n-o

să-i vină în minte să facă legătura între noi și cei care i-au silit pe utahi să dezgroape securea războiului.

- Şi crezi că avem acum în faţa noastră asemenea oameni?
- Aşa cred. Mai sunt încă în pădure. Hai să ne luăm după ei.

"Colonelul" roscat căutase să-si mărească ceata compusă, cum se știe, din cei douăzeci de tramp-i care scăpaseră la Eagle-tail. Ajunsese la concluzia că, în munți, s-ar putea ca ceața să fie simțitor împuținată de indieni și că, deci, douăzeci erau mult prea puţini. De aceea, pe parcurs, trecând călare prin Colorado, atrăsese pe fiecare om întâlnit care se arăta dispus să-l urmeze. Toți erau, firește, oameni cu o existență precară, a căror moralitate nu trebuie cercetată. Dintre ei făceau parte și Knox și cu Hilton, cei doi care acum se îndreptau spre pădure. Noua ceată a colonelului crescuse în curând într-atât, că nu mai putea trece neobservată, dar și aprovizionarea devenea tot mai anevoioasă pe zi ce trecea. De aceea "colonelul" luă decizia să-si împartă ceata în două. Cu o jumătate din ea avea de gând să traverseze Munții Stâncoși prin regiunea La Veta, iar cealaltă urma să o ia spre Marrison și Georgetown, ca să treacă acolo peste munți. Cum Knox și Hilton erau oameni cu experientă, fuseseră pusi să conducă a doua grupă. Ajunseseră cu bine dincolo de munți și poposiseră în ținutul de pe la Breckenridge. Acolo, printr-o nefericită, herghelia scăpată întâmplare

hacienda trecu în goană pe lângă tabăra lor; atunci și caii lor o luară razna, se smulseră și fugiră cu herghelia. Ca să-și procure alți cai, atacaseră mai târziu tabăra utahilor, pentru a fi apoi urmăriți de aceștia și bătuți. Scăpaseră numai șase. Dar indienii îi urmăriseră și pe acești șase de aproape; patru dintre ei căzuseră cu o zi înainte, iar cei doi conducători, Knox și Hilton, erau singurii care avuseseră norocul să scape de proiectilele răzbunătoare ale indienilor.

Vorbeau despre aceste întâmplări în timp ce se apropiau de pădure. Sosiți acolo, găsiră poteca și o luară drept înainte pe ea. Ajunseră la luminiş tocmai în clipa în care micul duel de cuvinte dintre Jimmy și Hobble-Frank luase sfârșit.

— Deci suntem vânători, ai înţeles? şopti Knox către Hilton. Şi lasă-mă pe mine să vorbesc!

Acum Old Shatterhand îi zări; puse mâna pe puşcă şi-i aşteptă cu o mină serioasă, examinându-i în timp ce se apropiau.

- Good day, domnilor salută Knox. Ne daţi voie poate să ne odihnim puţin pe-aici, lângă dumneavoastră?
- Orice om cumsecade e binevenit răspunse Old Shatterhand examinând cu ochi pătrunzători întâi călăreţii apoi caii.
- Sper că n-aveți impresia că nu suntem zise Hilton, suportând, cu un calm aparent, privirea scrutătoare a vânătorului.
 - Nu-mi judec aproapele decât după ce l-am cunoscut.
 - Ei, atunci îngăduiți-ne să vă dăm acest prilej!

Cei doi descălecară și se așezară alături de ceilalți, în jurul focului. Le era foame, pesemne, căci priveau cu jind spre friptură. Jemmy, bun la suflet, le oferi câteva bucăți de carne, invitându-i să mănânce, iar ei nu se lăsară rugați. Acum politețea interzicea să-i descoși; așa că până se saturau se păstră tăcere.

Cealaltă ceată care se apropia de pădure din partea opusă consta din vreo două sute de indieni. Old Shatterhand fusese, ce-i drept și în partea aceea, dar în momentul în care scrutase cu privirea preria de acolo, nu putuse să vadă pe indienii ce se apropiau, fiindcă atunci se aflau pe după o ieșitură a pădurii care forma un cot. Cunoșteau și ei, pesemne foarte bine regiunea, fiindcă se îndreptau direct spre potecă îngustă și anume spre capătul ei opus celui prin care intraseră albii în pădure.

Indienii se aflau "pe calea războiului", cum arătau culorile tipătoare cu care-si vopsiseră obrajii. Majoritatea erau înarmați cu puști, doar puțini aveau numai arcuri și săgeți. În fruntea lor călărea un om uriaș, o căpetenie, căci purta o pană de vultur în păr. Vârsta nu i se putea determina, fiindcă și el avea obrajii plini de dungi negre, galbene și roșii. Sosind la capătul cărării, descăleca spre a cerceta solul. Primii războinici din șirul care-l urma se uitau cu atenție la ce făcea. Unul dintre căi fornăi. Căpetenia ridică mâna în semn de avertisment, iar războinicul acoperi nările calului cu mâna. Dat fiind că șeful îi invitase prin gestul său să păstreze cea mai deplină liniste, era limpede că descoperise ceva suspect. Păși încet de-a lungul urmelor, cu bustul adânc aplecat spre pământ, intrând astfel până la o oarecare distantă în pădure. Când se întoarse, zise încet în limba utahilor, care face parte din subgrupa shoshonă a grupei de limbi sonora:

— A fost pe aici o faţă-palidă cu atâta timp înaintea noastră, cât îi trebuie soarelui să facă un drum de o palmă. Războinicii utahi să se ascundă cu capii sub copaci. Ovutsavaht se duce să caute faţa-palidă.

Căpetenia, un om poate chiar mai înalt și mai puternic decât Old Firehand, se numea deci Ovuts-avaht, ceea ce înseamnă "Marele-Lup". Se furișă iar în pădure; când se întoarse, cam după o jumătate de oră, nu se vedea nici unul dintre ai săi. Fluieră încetișor și pieile-roșii ieșiră îndată din ascunzișuri, lăsându-și caii acolo. La un semn al căpeteniei, vreo cinci sau șase subcomandanți se apropiară de șeful lor.

— Şase feţe-palide îşi au tabără pe lângă stânci. Aceştia sunt, probabil, cei şase care ne-au scăpat ieri. Ei mănâncă, iar caii lor pasc. Fraţii mei să mă urmeze la capătul cărării; acolo să se despartă; jumătate din ceată o ia spre dreapta, cealaltă jumătate spre stânga, până am încercuit luminişul. Atunci am să dau semnalul şi războinicii roşii vor năvăli. Câinii de albi se vor speria atât de rău că nici n-or să se mai

apere. O să-i prindem și o să-i ducem în sat, ca să-l legăm de stâlpul torturii. Cinci oameni rămân aici să păzească caii. *Howgh!*

Această exclamație e un cuvânt de întărire a celor spuse și echivalează oarecum cu "amin" sau "basta" sau "s-a hotărât". Când un indian îl pronunță, consideră că subiectul e epuizat, că totul e stabilit și că nu mai e nimic de adăugat.

Cu căpetenia lor în frunte, pieile-roșii pătrunseră în pădure tiptil, atât de încet, încât nu se auzea nici cel mai uşor zgomot. Ajungând în locul unde cărarea intra în luminiş, se despărţiră înaintând pe cele două laturi ale luminişului, ca să-l încercuiască. Un călăreţ n-ar fi putut pătrunde printre copaci; pe jos, însă, indienii, cu trupurile lui mlădioase, puteau trece.

Albii tocmai îşi terminaseră masa. Hobble-Frank îşi băgă cuţitul de vânătoare în cingătoare şi zise, fireşte, în limba engleză, pentru a fi înţeles şi de cei doi noi sosiţi.

- Acum am mâncat, iar caii s-au odihnit; putem să pornim deci, ca să ajungem până la ţinta noastră de azi înainte de a se face noapte.
- Da încuviință Jemmy dar întâi trebuie să facem cunoștință și să știm încotro vrea să meargă fiecare.
- Aşa e făcu Knox, dând din cap. Pot să aflu, prin urmare, până unde vreţi să ajungeţi încă astăzi?
 - Ne îndreptăm spre munții Elk.
- Şi noi la fel. Se nimerește de minune. Atunci putem călători împreună.

Old Shatterhand nu zise nimic, îi făcu un semn discret lui Jemmy să continue examinarea, căci el însuşi voia să vorbească abia când găsea că e momentul potrivit.

- Eu sunt de acord zise grăsanul. Dar unde vreţi să vă duceţi pe urmă?
- Nu ne-am hotărât încă. Poate spre Green River, ca să căutăm castori. Pe acolo n-o să prea găsiţi. Cine vrea să prindă castori trebuie să se ducă mai înspre nord.

- Aşadar, sunteți puitori de capcane, vânători de castori?
- Da. Numele meu e Knox, iar pe tovarășul meu îl cheamă Hilton.
- Dar unde vă sunt capcanele, master Knox, fără de care nu puteți prinde nimic?
- Ni le-au furat nişte hoţi, poate indieni, pe malul râului San Juan. Poate dăm peste o colonie unde se pot cumpăra. Sunteţi, deci, de părere că putem să vă întovărăşim deocamdată până la munţii Elk?
- N-am nimic împotrivă, dacă tovarăşii mei n-au nimic de obiectat.
- Bun, domnule! Atunci am putea să aflăm și noi cum vă cheamă?
- De ce nu? Mie-mi zice Jemmy-grăsanul; vecinul meu din dreapta e...
 - Probabil Davy-lunganul?
 - Aşa e. Se vede că aţi ghicit?
- Bineînţeles! Că doar sunteţi cunoscuţi de-a lungul şi de-a latul ţării şi unde se află Jemmy-grăsanul, nu-i nevoie să cauţi mult până dai de Davy-lunganul. Dar micul domn la stânga dumneavoastră?
- Lui îi zicem Hobbe-Frank, un tip grozav, o să vedeţi când o să-l cunoașteţi mai bine.

Frank îi aruncă o privire călduroasă, plină de recunoștință lui Jemmy, care continuă:

- Iar ultimul nume pe care am să vi-l comunic vă este în orice caz mult mai cunoscut decât al meu. Cred că aţi auzit de Old Shatterhand.
- Old Shatterhand? strigă Knox surprins și foarte bucuros. Zău? E adevărat, *sir*, că sunteți Old Shatterhand? Atunci dați-mi voie să vă spun că mă bucur nespus să fac cunoștință cu dumneavoastră, *sir*.

Spunând aceste vorbe, întinse mâna spre vânător, aruncându-i totodată lui Hilton o privire prin care voia să-i dea de înțeles: "Mă, bucură-te, acum suntem în siguranță!"

Old Shatterhand se prefăcu însă că nu observă mâna întinsă spre el și răspunse extrem de rece:

- Vă bucurați într-adevăr? Atunci e păcat că nu vă pot împărtăși bucuria.
 - De ce nu, sir?
- Pentru că sunteți niște oameni de prezența cărora nimeni nu se poate bucura.
- Ce vreţi să spuneţi? întrebă Knox, uimit de atâta sinceritate. Vreau să cred că glumiţi, *sir*?
- Vorbesc serios. Sunteți doi escroci sau poate chiar ceva și mai rău.
- Oho! Credeţi că ne lăsăm trataţi în felul acesta jignitor?
 - Cred, firește, căci nu vă rămâne altceva de făcut.
 - Ne cunoașteți, cumva?
 - Nu. N-ar fi spre onoarea mea.
- *Sir,* deveniți din ce în ce mai lipsit de considerație! N-aveți nici o dovadă că am fi escroci!
- Cum să nu! răspunse Old Shatterhand cu nepăsare. Deci v-aţi întins capcanele pe la San Juan? Când a fost asta?
 - Acum patru zile.
 - Deci, veniţi direct de acolo?
 - Da.
- Prin urmare, din sud, ceea ce e o minciună. Ați sosit cu puțin timp în urma noastră și ar fi trebuit să vă vedem pe preria deschisă. Spre nord, în schimb, pădurea se întinde mai largă, formând o ieșitură și pe după această limbă de pădure v-ați aflat când am inspectat terenul pentru ultima oară, înainte ca să intrați în pădure pe potecă. Ați venit dinspre nord.
 - Dar, sir, v-am spus adevărul. Nu ne-ați văzut.
- Eu? Să nu vă văd? Dacă aş avea vederea atât de slabă, aş fi pierit până acum de o mie de ori! Nu, pe mine nu mă duceţi de nas! Dar să continuăm! Unde vă sunt şeile şi frâiele?

- Ni s-au furat.
- Omule, mă iei drept un băieţandru prost! râse Old Shatterhand dispreţuitor. Se vede că aţi băgat şeile şi frâiele în apă, o dată cu capcanele pentru castori, de vi s-au furat toate deodată? Care vânător scoate frâiele calului său? Şi de unde aţi scos căpestrele astea indiene?
 - Le-am cumpărat de la un indian.
 - Poate și caii?
- Nu răspunse Knox, dându-şi seama că e cu neputință să mai spună şi minciuna asta sfruntată.
- Va să zică, indienii utahi fac comerţ cu căpestre! Asta n-am ştiut. Dar de unde provin caii?
 - Caii l-am cumpărat la Fort Dodge.
- Atât ele departe de aici? Eu aș pune rămășag că acești cai au stat în ultimul timp săptămâni de-a rândul la pășune. Un cal care a adus un călăreţ de la Fort Dodge până aici arată cu totul altfel. Şi cum se face că nu sunt potcoviţi?
- Asta trebuie să-l întrebați pe negustorul care ni i-a vândut.
 - Aiurea! Negustor! Sunt cai furați!
- Sir! strigă Knox punând mâna pe cuţit. Şi Hilton se grăbi să ducă mâna spre brâu.
- Lăsați cuțitele la locul lor, altfel vă dobor! îi amenință Old Shatterhand. Credeți cumva că nu-mi dau seama că sunt niște cai dresați în maniera indiană?
- Cum puteți să știți așa ceva, de vreme ce nici nu neați văzut călărind! Nu ne-ați văzut călare decât bucățica asta de drum, de la potecă și până la pietroaiele astea.
- Dar observ că evită să se amestece cu caii noștri și rămân laolaltă. Acești cai au fost furați de la utahi, iar voi faceți parte dintre oamenii care i-au atacat mișelește.

Knox nu mai știa ce să spună. Nu se putea măsura cu agerimea acestui om. Cum obișnuiesc în genere oamenii de teapa lui în asemenea cazuri, așa făcu și el: își căută ultimul argument în grosolănie:

— *Sir,* am auzit multe despre dumneavoastră și v-am considerat un om cu totul deosebit — zise el. Dar vorbiți în dodii. Cine face asemenea afirmații trebuie să fie nebun dea binelea. Caii noștri să aibă dresură indiană! Ar fi de râs, dacă n-ar fi supărător. Îmi dau seama că nu ne potrivim și am să plec ca să nu fiu silit să mai ascult fantasmagoriile dumneavoastră! Drace, dar asta ce mai e?

Pomenind de cai, aruncase o privire spre ei și observase astfel ceva ce-l făcu să-și concentreze toată atenția. Şi anume, stăteau cu nările în vânt, întorcându-se în toate direcțiile, inspirau aerul, apoi o porniră nechezând vioi spre marginea luminișului.

— Da, ce-i asta? strigă și Jemmy. Sunt piei-roșii în apropiere!

Ochiul sigur al lui Old Shatterhand cuprinse dintr-o singură privire ageră toată primejdia. Spuse:

- Suntem încercuiți probabil de utahi, a căror apropiere ne-a fost trădată de cai, așa că se vor vedea siliți acum să năvălească.
 - Ce facem acum? întrebă Davy. Ne apărăm?
- În primul rând să le arătăm că n-avem nimic comun cu acești hoți și ucigași. Asta-i principalul. Deci, jos cu ei!

Repezi pumnul strâns în tâmpla lui Knox, așa încât cel lovit se prăbuși ca un butuc, apoi Hilton încasă o lovitură identică înainte de a putea schiţa un gest de apărare.

Acum, repede pe stâncile astea! comandă Old
 Shatterhand. Acolo avem acoperire, pe când aici n-avem.
 Pe urmă trebuie să aşteptăm şi să vedem.

Nu era uşor să te caţeri pe pietroaiele acelea enorme; dar în asemenea situaţii puterile omului se dublează; peste două, trei, patru secunde, cei patru vânători fură sus şi dispăruţi, pitiţi pe după colţuri, muchii şi tufe. De la nechezatul celor doi cai indieni, abia dacă trecuse un minut. Căpetenia avusese intenţia să dea numaidecât semnalul de atac, dar zăbovise, văzând că una dintre feţelepalide doboară cu pumnul alte două feţe-palide. Nu putea

să-și explice faptul și șovăia, astfel cei patru câștigaseră timpul necesar de a se refugia în stâncărie. Acum erau sus, ascunși printre pietroaie și de neatins cu gloanțele și săgețile; dimpotrivă, dominau tot spațiul liber și puteau să-și trimită ei gloanțele în toate direcțiile.

"Ce-i de făcut? era întrebarea pe care și-o puse acum Marele-Lup. Indianul e curajos, viteaz, ba chiar temerar la nevoie; dar dacă-și poate atinge ţelul prin vicleşug și fără pericol, nici nu se gândește să-și pună viaţa în joc. Căpetenia își chemă deci subșefii printr-un șuierat, ca să se sfătuiască cu ei.

Rezultatul acestei consfătuiri se putu vedea în curând sau, mai degrabă, auzi, căci de la marginea luminişului răsună o voce puternică. Cum spaţiul liber nu avea un diametru mai lung de cincizeci de paşi cel mult, iar distanţa dintre stânci şi locul de unde pornea vocea fiind cam pe jumătate atâta, adică de vreo douăzeci şi cinci de paşi, se putea auzi desluşit fiecare cuvânt. Căpetenia însăşi, rezemată de un copac, strigă:

Feţele-palide sunt încercuite de mulţi războinici roşii.
 Să vină aici!

Era atât de ridicolă această invitație, că nu urmă nici un răspuns. Indianul își repetă apelul încă de două ori și, ne primind nici un răspuns, adăugă:

- Dacă oamenii albi nu ne ascultă, o să-i omorâm! Acum Old Shatterhand răspunse:
- Ce le-am făcut noi războinicilor roșii de ne-au încercuit și vor să ne atace?
- Sunteți niște câini care ne-ați omorât oamenii și ne-ați furat caii!
- Te înșeli! Aici nu sunt decât doi bandiți; au venit de curând la noi și când am bănuit că sunt dușmanii utahilor i-am doborât. N-au murit; se vor trezi în curând. Dacă vreți să-i faceți prizonieri, luați-i!
 - Vrei să ne ademenești acolo ca să ne împuști!
 - Nu! Cine eşti? Cum te cheamă?

- Sunt Ovuts-avaht, căpetenia utahilor.
- Te știu. Marele-Lup e puternic la trup și la minte. El e comandantul suprem al utahilor-Yampa, care sunt viteji și drepți așa că n-o să vrea ca nevinovații să plătească pentru păcatele vinovaților.
- Vorbeşti ca o muiere! Te milogeşti ca să-ţi aperi viaţa. De frica morţii zici că eşti nevinovat. Te dispreţuiesc! Cum sună numele tău? O fi numele vreunui câine bătrân şi orb.
- Nu cumva Marele-Lup e orb el însuşi? Mi se pare că nu vede caii noștri. Oare au aparţinut utahilor? E și un catâr printre ei. Şi acesta le-a fost furat? Cum poate Marele-Lup să ne ia drept hoţi de cai? Să se uite niţel la armăsarul meu negru! Oare au posedat utahii vreodată un asemenea cal? E din soiul pur-sânge crescut numai pentru Winnetou, marea căpetenie a apaşilor şi pentru prietenii lui. Războinicii utahi să asculte dacă numele meu e al unui câine. Feţele-palide mă numesc Old Shatterhand; în limba utahilor însă mi se spune Pokai-mu, Mâna care ucide.

Căpetenia nu răspunse îndată, iar tăcerea care se făcu dură câteva minute. Acest fapt era un semn sigur că numele vânătorului îi impresionase. Abia după ce se scurse un răstimp, Marele-Lup își ridică din nou vocea:

- Faţa-palidă se dă drept Old Shatterhand; dar noi nu-l credem. Old Shatterhand nu cunoaşte frica; ţie însă frica ţia răpit îndrăzneala de a ni te arăta.
- Dacă e așa, atunci războinicilor utahi li-e și mai frică decât mie; se ascund, împreună cu tine, de noi, care suntem numai patru oameni. Am să-ţi dovedesc că nu cunosc teama; o să mă vedeti.

Ieşi din ascunziş, se urcă pe vârful cel mai înalt al stâncii, privi încet în jur, stând atât de sigur şi de neîngrijorat acolo, de parcă n-ar fi existat nici o puşcă pe lume care să-l poată nimeni cu un glonţ.

— *Ing Pokai-mu, ing Pokai-mu, howgh!* se auziră strigând mai multe voci; adică: «El e "Mâna care ucide", el e "Mâna care ucide", aşa e!»

Rămânând locului, neînfricat, westman-ul strigă către căpetenie:

- Ai auzit mărturia războinicilor tăi? Acuma crezi că sunt într-adevăr Old Shatterhand?
- Cred. Îndrăzneala ta e mare. Puştile noastre bat mult, mult mai departe decât până la tine! Ce uşor ar putea scăpa un glonț!
- Asta nu se va întâmpla, căci războinicii utahi sunt viteji, nu ucigași. Iar dacă m-aţi ucide, moartea mea ar fi crâncen răzbunată.
 - Noi nu ne temem de răzbunare!
- Ea v-ar ajunge și v-ar distruge fără să vă întrebe dacă vă temeți de ea sau nu. Eu am îndeplinit dorința Marelui-Lup și m-am arătat. El de ce mai stă ascuns? Îi e teamă, sau mă ia drept un asasin care vrea să-l ucidă?
- Căpetenia utahilor nu-şi face nici o grijă. Ştie că Old Shatterhand nu pune mâna pe armă decât când e atacat, aşa că i se va arăta.

Ieşi de sub copaci, ca să poată fi văzut în întregime.

- Old Shatterhand e mulţumit acum? întrebă apoi.
- Nu. Aş vrea să vorbesc cu tine de aproape, ca să aflu dorințele voastre mai uşor. Apropie-te, deci, până la jumătatea distanței de acum; am să cobor de pe stâncă și am să vin în întâmpinarea ta. Apoi ne așezăm, așa cum se cuvine între războinici și căpetenii de vază și vom sta la sfat.
 - Nu vrei mai bine să vii la noi?
- Nu; fiecare să-l cinstească pe celălalt prin faptul că se apropie amândoi la aceeași distanță.
- Ar urma să stau cu tine în luminiş, fiind expus gloanțelor oamenilor tăi.
- Îţi dau cuvântul meu de onoare că nu ţi se va întâmpla nimic. Or să tragă numai dacă războinicii tăi m-ar împuşca. Atunci desigur că ai fi pierdut.
- Dacă Old Shatterhand își dă cuvântul, se cuvine să am toată încrederea. Cuvântul lui e la fel de sfânt pentru el ca

și cel mai solemn jurământ. Deci, am să vin. Cum va fi înarmat marele vânător alb?

- Îmi voi lăsa toate armele aici; tu, însă, eşti liber să faci cum vrei.
- Marele-Lup nu se va face de ruşine arătând mai puţin curaj și mai puţină încredere. Coboară deci!

Căpetenia își puse armele jos, în iarbă, acolo unde stătea, apoi îl așteptă pe Old Shatterhand.

- Riscaţi prea mult îl avertiză Jemmy pe acesta. Sunteţi, într-adevăr, convins că nu iese prost?
- Da. Dacă şeful indienilor s-ar fi retras întâi ca să se sfătuiască cu oamenii săi, sau ca să le dea un ordin, un semn, atunci aş fi intrat, fireşte, la bănuieli. Dar cum n-a făcut aşa, pot să am încredere în el.
 - Şi ce facem noi între timp?
- Nimic. Puneţi însă arma la ochi, fără să se remarce de jos, şi-n cazul că m-ar ataca îl împuşcaţi imediat.

Coborî şi apoi cei doi păşiră încet unul spre altul. Când se văzură faţă-n faţă, Old Shatterhand îi zise căpeteniei, întinzându-i mâna:

 Nu l-am mai văzut pe Marele-Lup, dar am auzit adesea că e cel mai înțelept la sfat şi cel mai viteaz la luptă. Mă bucur să-l văd la față şi să-l pot saluta ca prieten.

Indianul nu luă în seamă mâna albului, îi examina fața și statura cu o privire tăioasă și zise, arătând spre pământ:

— Să stăm jos! Războinicii utahi s-au văzut siliţi să dezgroape securea războiului împotriva feţelor-palide, deci nu există nici un om alb pe care să-l pot saluta ca pe un prieten.

Se așeză, iar Old Shatterhand se instala și el pe jos, în fața lui. Focul se stinsese; pe lângă cenușă mai zăceau Knox și Hilton, care pesemne erau cuprinși de un leșin profund, de nu se mișcau încă. Mustangul lui Old Shatterhand adulmecase pe indieni încă înainte de a fi răsunat vecea căpeteniei și se refugiase fornăind pe lângă stânci. Catârul bătrân al lui Davy avea un miros la fel de fin

și-i urmase exemplul. Caii lui Frank și Jemmy se vede că trăseseră învățătura necesară din comportarea lor, așa că cele patru animale stăteau strâns lipite de stânci și atitudinea lor vădea că-și dădeau foarte bine seama de pericolul în care se aflau ei și stăpânii lor.

Nici unul dintre cei doi bărbaţi aşezaţi faţă-n faţă nu era dispus să înceapă discuţia. Old Shatterhand stătea cu privirea-n pământ, aşteptând cu atâta indiferenţă de parcă nu i s-ar fi putut întâmpla nimic. Indianul însă nu-şi putea lua ochii de la omul alb, şi-l scruta fără încetare. Vopseaua aplicată pe faţă din belşug nu permitea să i se desluşească expresia, dar buzele strânse cu colţurile gurii uşor trase în sus indicau că-şi făcuse despre vânătorul renumit o imagine care nu era confirmată de aspectul acestuia. Dovada o aduse prima sa remarcă, făcută, în sfârşit, aproape cu ironie:

— Renumele lui Old Shatterhand e mare; dar trupul său n-a crescut o dată cu el.

Old Shatterhand era de o statură mai înaltă decât media, dar nu arăta de loc ca un uriaș. Probabil că indianul și-l imaginase că pe un adevărat Goliat. Vânătorul răspunse zâmbind:

- Ce are de-a face statura cu renumele? Să-i răspund cumva căpeteniei utahilor: statura Marelui-Lup e mare, dar renumele său, vitejia sa, nu au crescut o dată cu ea?
- Asta ar fi o jignire declară indianul cu ochii scânteind — după care te-aş părăsi îndată, ca să dau ordinul de a începe lupta.
- Atunci de ce-ţi permiţi o asemenea observaţie despre statura mea? Deşi cuvintele tale nu-l pot jigni pe Old Shatterhand, ele conţin o desconsiderare pe care nu pot s-o tolerez. Sunt o căpetenie cel puţin la fel de mare ca tine; voi vorbi politicos cu tine şi pretind de la tine aceeaşi politeţe. Trebuie să-ţi spun asta până n-am început convorbirea noastră, căci altfel ea n-ar duce la un rezultat satisfăcător.

Era dator fată de sine și de tovarășii săi să-l mustre pe indian în felul acesta. Cu cât se comporta mai demn, cu atât făcea o impresie mai impunătoare și de impresia pe care o făcea depindea cum avea să se cristalizeze situația.

- Nu există decât o singură ţintă: moartea voastră! declară Marele-Lup.
 - Ar fi o crimă, căci nu v-am făcut nimic.
- Te afli în societatea ucigașilor pe care-i urmărim. Ai făcut drumul cu ei.
- Nu, nu-i adevărat! Trimite pe unul dintre oamenii tăi înapoi, să ne vadă urmele. Își va da seama numaidecât că acești doi oameni au venit după noi și că au dat de urmele noastre.
- Asta nu schimbă nimic. Feţele-palide ne-au atacat în plină pace, ne-au răpit caii şi au omorât o mulţime de războinici de-ai noştri. Mânia noastră a fost mare, dar cumpătarea noastră n-a fost mai mică. Am trimis o solie formată din bărbaţi înţelepţi, ca să ceară pedepsirea vinovaţilor şi despăgubiri pentru pierderile suferite. Au fost luaţi în derâdere şi respinşi. De aceea am dezgropat tomahawkurile şi am jurat că până ce ne vom fi răzbunat, fiecare alb care cade în mâinile noastre va trebui să moară. Acest jurământ îl vom ţine, iar tu eşti un alb.
- Îmi pare rău de cele întâmplate. Marele-Lup va fi știind că sunt un prieten al oamenilor roșii.
- Ştiu; şi totuşi va trebui să mori şi tu. Dacă feţelepalide nedrepte, care nu ţin seamă de cerinţele noastre, află că prin atitudinea lor au pricinuit moartea multor drepţi, printre care şi Old Shatterhand, le va fi spre învăţătură de minte şi vor proceda în viitor cu mai multă înţelepciune şi înţelegere.

Argumentul părea primejdios. Indianul vorbea cu toată seriozitatea și concluzia pe care o trăgea nu era de loc lipsită de logică. Cu toate acestea, Old Shatterhand răspunse:

- Marele-Lup se gândeşte numai la jurământul său, dar nu şi la consecințele lui. Dacă ne omorâți, va răsuna un strigăt de indignare peste munți şi prerii şi mii de fețepalide se vor uni ca să se războiască cu voi şi să răzbune moartea noastră. Această răzbunare va fi nemiloasă, mai ales fiindcă noi am fost dintotdeauna prieteni ai indienilor.
- Noi? Nu numai tu singur? Vorbeşti şi despre tovarăşii tăi? Cine sunt aceste feţe-palide?
- Pe unul dintre ei îl cheamă Hobble-Frank, poate îl cunoști; dar de ceilalți doi ai auzit cu siguranță adesea: sunt Jemmy-grăsanul și Davy-lunganul.
- Îi cunosc. Nu a fost văzut niciodată unul fără celălalt și n-am auzit niciodată să fi fost dușmănoși față de indieni. Dar tocmai de aceea moartea lor îi va învăta pe nedrepti lipsiți conducătorii ai albilor cât de întelepciune au fost respingând pe delegații nostri. Soarta voastră e pecetluită, dar va fi onorabilă. Sunteți bărbați viteji și vestiți și aveți să muriți în chinuri, de moartea cea cumplită din câte vă putem oferi. Veți răbda schingiuirea fără să clipiți măcar și vestea se va răspândi în toate tările. Astfel numele vostru va dobândi o strălucire și mai mare decât avea până acum și vă veți bucura de mare vază pe veșnicele plaiuri ale vânătoarei. Nădăjduiesc că-ți dai seama ce considerație înseamnă asta din partea noastră si că ne esti recunoscător.

Old Shatterhand nu era tocmai încântat de avantajele ce i se ofereau. Dar nu arătă ce gândea, ci zise:

- Intenția ta e foarte bună și trebuie să-ți aduc laude; dar mulțimea celor care ne vor răzbuna nu-ți va fi recunoscătoare!
- Îmi bat joc de ei! N-au decât să vină! Ovuts-avaht nu are obiceiul să-și numere dușmanii. Şi nu știi ce numeroși vom fi noi atunci! Se vor aduna războinicii din triburile Yamba, Uinta, Sampitici, Pah-vanti, Wiminutceși, Elk, Capote, Weawer, Paiș, Tascheși, Muatsheși și

Tabequataheşi. Aceste popoare fac parte toate din familia utahilor; îi vor zdrobi pe războinicii albi!

- Ia du-te în ţinuturile din est şi numără albii! Şi ce conducători vor avea! Se vor ivi răzbunători dintre care unul face cât mulţi, mulţi utahi!
 - Cine să fie aceştia?
 - Am să-ţi numesc doar unul: Old Firehand!
- E un erou; el e printre feţele-palide ceea ce e ursul grizzly printre câinii de prerie recunoscu căpetenia. Dar el ar fi şi singurul; nu poţi să-mi numeşti un al doilea răzbunător.
- Ba aş putea să mai numesc o mulţime; dar vreau să mai pomenesc doar unul, pe Winnetou!
- Să nu-mi vorbeşti de el! E căpetenia apașilor! Albii se simt prea slabi singuri împotriva noastră; au trimis la navajoși și i-au aţâţat împotriva noastră.
 - Ai şi aflat?
- Ochii Marelui-Lup sunt ageri, iar urechilor sale nu le scapă nici un sunet. Şi navajoşii nu fac parte şi ei din triburile apaşe? Nu trebuie să-l considerăm deci pe Winnetou ca pe duşmanul nostru? Vai de el dacă ne cade în mână!
- Şi vai de voi! Te previn! Aţi avea împotriva voastră nu numai pe războinicii albi, dar şi miile de luptători mescaleros, llaneros, xicarillos, taracones, navajos, ciriguamis, pilanenjos, lipans, coppers, gilas şi mimbrenjos, care toţi fac parte din neamul apaşilor. Aceştia ar porni împotriva voastră, iar albii n-ar avea nimic alta de făcut decât să privească liniştiţi cum se măcelăresc utahii şi apaşii între ei. Vrei într-adevăr să le oferi duşmanilor voştri albi această bucurie?

Căpetenia se uită câtva timp în pământ, apoi răspunse:

— Ai spus adevărul; dar feţele-palide năvălesc din toate părţile asupra noastră, ne înăbuşe şi omul roşu e condamnat să moară de o moarte lentă, chinuitoare, prin sufocare. Nu e atunci mai bine pentru el să ducă lupta în așa fel încât să moară mai repede, să fie distrus mai curând? Perspectiva de viitor pe care mi-o deschizi nu mă poate reţine, ba dimpotrivă, îmi măreşte hotărârea de a folosi securea războiului fără milă şi fără considerente. Nuţi mai da, prin urmare, osteneala de a mă convinge; rămâne așa cum am spus. Sau crezi că ne vei scăpa?

- Bineînţeles!
- E cu neputință! Știi câți războinici am cu mine? Sunt două sute!
- Numai? Poate că ţi s-a povestit că au fost cete şi mai mari care s-au ostenit în zadar să mă prindă şi să mă ţină prizonier. N-ai aflat încă ce arme posed?
- Se pare că ai o puşcă cu care se poate trage mereu fără să trebuiască s-o încarci; dar asta nu se poate, nu cred.
 - Să ţi-o arăt?
- Da, arată-mi-o! strigă căpetenia, cu totul entuziasmat de ideea că va vedea arma misterioasă de care se legau atâtea legende.
 - Am s-o aduc.

Old Shatterhand se ridică și se duse spre stâncă să aducă arma. Așa cum stăteau lucrurile, trebuia, înainte de toate, să caute să-i intimideze pe indieni, cu toată superioritatea lor numerică și să-i uimească; cel mai indicat lucru pentru acest scop era să manevreze cu această armă. Știa câte legende circulau printre indieni pe seama ei. O credeau o pușcă vrăjită, dăruită vânătorului de Marele Manitu, spre a-l face de neînvins. Jemmy i-o întinse de pe stâncă; Old Shatterhand se întoarse cu ea la Marele-Lup și i-o dădu, zicând:

— Iată pușca; ia-o și uită-te la ea!

Indianul întinsese mâna, dar o retrase repede și întrebă:

- Oare are voie s-o ia în mână altul decât tine? Dacă e într-adevăr puşca vrăjită, cred că primejduieşte pe oricine care o atinge, afară de proprietarul ei.
- N-am dreptul să-ți destăinui secretele ei. Dar ia-o și încearc-o.

Cu automatul în mâna dreaptă, apăsă cu degetul mare pe bila cu cartuşele, ca să-i imprime o mişcare foarte uşoară, imperceptibilă, învârtind-o niţel înainte, în aşa fel încât la cea mai uşoară atingere, arma trebuia să se descarce. Ochiul său ager zărise câţiva indieni care, de curiozitate, îşi părăsiseră adăposturile şi stăteau acum laolaltă pe marginea luminişului. Acest grup forma o ţintă atât de bună, încât şi un glonţ îndreptat vag în direcţia lui trebuia să nimerească pe careva.

Dar oare căpetenia se va hotărî să pună mâna pe armă? Acum totul depindea de asta. Pesemne, era mai puţin superstiţios decât ceilalţi indieni, totuşi nu se prea încredea. "S-o iau, să n-o iau?" Aceste întrebări se puteau citi în ochii săi aţintiţi cu jind asupra puştii. Atunci Old Shatterhand o apucă cu amândouă mâinile, apropiind-o de el în aşa fel ca ţeava să fie îndreptată exact spre grupă, de războinici amintită. Curiozitatea căpeteniei era totuşi mai puternică decât teama; o apucă. Old Shatterhand îi strecură arma în mână în aşa fel încât aceasta să atingă culasa. În aceeaşi clipă se auzi un pocnet — iar de dincolo, unde stăteau indienii, un ţipăt. Marele-Lup scăpă puşca, speriat. Unul dintre indieni strigă că e rănit.

- Oare eu l-am rănit? întrebă căpetenia, uimită.
- Cine altul? răspunse Old Shatterhand. Asta s-a întâmplat doar așa, ca avertisment. La a doua atingere, însă, treaba va deveni serioasă. Îți dau voie s-o iei din nou în mână, dar te previn: gloanțele ar...
- Nu, nu! strigă indianul ridicând amândouă mâinile, într-un gest de apărare. E într-adevăr o puşcă vrăjită şi făcută numai pentru tine!
- Procedezi foarte cuminte zise Old Shatterhand cu toată seriozitatea. Ai primit o mică lecție; data viitoare ar fi însă mai grav. Ia uită-te la arțarul acela subțirel de lângă pârâu. Trunchiul nu e mai lat de două degete, dar am să-i fac zece găuri în el, exact la un lat de deget una de alta.

Ridică arma cu repetiție, o puse la ochi, ținti trunchiul arțarului și apăsă pe trăgaci o dată, de două, de șapte, de zece ori. Apoi zise:

— Du-te și vezi! Așa trage flinta vrăjită!

Căpetenia se duse până la copăcel.

Old Shatterhand văzu că măsoară distanţa dintre găuri cu degetul mare. Veniră mai mulţi indieni, mânaţi de curiozitate, ieşind din ascunzişuri ca să se apropie şi ei de căpetenia lor. Vânătorul profită de acest răgaz ca să bage repede alte cartuşe în încărcătorul automat, în formă de bilă.

— Uf, uf, uf! îi auzi exclamând.

Fusese un adevărat miracol pentru pieile-roșii că putuse trage de atâtea ori fără să încarce, dar acum erau și mai mirați văzând că nimeriseră cu toate gloanțele și, ceea ce era chiar mai uimitor, că fiecare pătrunsese în trunchiul subțire exact cu un lat de policar deasupra celeilalte. Căpetenia se întoarse, se așeză iar și-l invită pe vânător, cu un gest, să facă la fel. Rămase o bucată de vreme cu privirea lăsată în jos, apoi zise:

- Văd că ești un favorit al Marelui Spirit. Am auzit de această armă, dar n-am vrut să cred că e așa. Acuma știu că mi s-a spus adevărul.
- Fii, deci, prudent și cumpănește bine ce faci. Vrei să ne iei prizonieri și să ne omori. Încearcă, n-am nimic împotrivă. Când veți număra apoi războinicii, loviți de gloanțele mele, în satele voastre se vor ridica bocetele femeilor și copiilor celor căzuți, spre a-i jeli; iar pe mine nu mă vei putea învinovăți de nimic.
- Dar ce crezi, o să stăm să ne împuşti cu gloanțele tale? Trebuie să vă predați fără să fie nevoie de un singur foc de armă. Sunteți încercuiți și n-aveți ce mânca. Vă asediem până ce foamea și setea vă vor sili să vă predați.
- Atunci poţi să aştepţi mult şi bine. Avem apă de băut şi carne destulă de mâncat. Uite acolo şi caii noştri, patru la număr, din carnea lor putem să ne hrănim, la nevoie,

săptămâni de-a rândul. Dar n-o să ajungem până. Acolo, fiindcă vom străpunge încercuirea. Pornesc eu în frunte cu flinta vrăjită în mână, trăgând glonţ după glonţ, şi ce bine nimeresc ţinta ai văzut cu ochii tăi.

- Vom rămâne după copaci.
- Crezi că asta vă apără de flinta vrăjită? Bagă de seamă! Tu ai fi primul asupra căruia aş trage. Sunt un prieten al oamenilor roşii, aşa că mi-ar părea foarte rău să omor pe atâția dintre voi. Ați suferit și aşa pierderi grele și dacă începe lupta cu soldații albi și cu navajoșii, vor mai cădea mulți, mulți dintre bărbații voștri. De aceea n-ar trebui să ne siliți pe deasupra și pe noi, prietenii voștri, să semănăm moartea printre rândurile voastre.

Aceste cuvinte grave își avură efectul dorit. Căpetenia rămase multă vreme pe gânduri, cu ochii ficși, imobil ca o statuie. Apoi izbucni pe un ton în care se simțea părerea de rău:

- Dacă n-am fi jurat să omorâm toate fețele-palide, v-am lăsa poate să plecați; dar un jurământ nu trebuie călcat.
 - Nu. Dar un jurământ poate fi retras.
- Numai dacă te dezleagă marele sfat. Sunt singura căpetenie aici. Cu cine să mă sfătuiesc?

Acum Old Shatterhand îl adusese pe indian la punctul la care voise să-l aducă. Faptul că vorbea acum de consfătuire însemna că pericolul cel mai mare trecuse. Vânătorul cunoștea bine felul de a fi al pieilor-roșii. De aceea tăcea și aștepta să vadă ce va mai spune Marele-Lup.

Acesta își plimbă privirea scrutătoare în jur, peste luminiş. Pesemne se gândea dacă nu cumva ar fi totuși posibil să pună stăpânire pe cei patru albi în, pofida puştii fermecate. Oftând adânc, fiindcă se vedea silit să se arate conciliant, deși erau două sute de oameni împotriva doar a patru, spuse în cele din urmă:

— Eu singur nu pot să mă dezleg de jurământ; trebuie so facă adunarea bătrânilor. De aceea veţi veni cu noi, ca prizonierii noştri, ca să aflaţi ce hotărăşte marele sfat.

- Prizonier nu poate fi decât acela care a fost prins.
 Vom pleca cu voi, dar nu ca prizonieri.
 - Dar ca ce?
 - Ca însoţitori.
- Atunci nu vreţi să predaţi armele şi să ne lăsaţi să vă legăm?
 - Nu, în nici un caz!
- Uf! Acum îţi spun ultimul meu cuvânt. Dacă nu accepţi nici asta, vă asediem cu toate că ai flinta vrăjită. Porniţi acum cu noi spre satul nostru; vă păstraţi armele şi caii şi nu veţi fi legaţi. Vom face întocmai ca şi cum am trăi în bună pace cu voi; în schimb, juraţi că vă veţi supune fără rezistenţă hotărârii sfatului. Am zis. *Howgh!*

Ultimul cuvânt dovedea că nu va mai ceda de acum înainte în nici un caz, dar Old Shatterhand era pe deplin mulţumit de rezultatul întrevederii. Dacă indienii i-ar fi atacat acum într-adevăr, ar fi fost cu totul imposibil să le scape nevătămaţi. De aceea răspunse:

- Marele-Lup să-și dea seama că sunt prietenul lui. Ne vom supune fără rezistență hotărârii.
 - Atunci ia-ţi calumetul şi jură că ai să faci aşa.

Old Shatterhand desfăcu pipa de pe sfoară legată de gât, o umplu cu tutun și o aprinse cu un "punk" (o brichetă de prerie). Apoi suflă fumul spre cer, spre pământ, spre cele patru puncte cardinale și zise:

- Făgăduiesc că nu vom încerca să ne apărăm.
- *Howgh!* făcu căpetenia, dând din cap. Acum e bine.
- Ba nu, fiindcă și tu trebuie să făgăduiești și să-ți întărești promisiunea cu pipa zise Old Shatterhand întinzându-i-o.

Căpetenia sperase în secret că va scăpa de partea asta a ceremoniei. În acest caz nu s-ar fi simțit legat prin promisiune și ar fi procedat după bunul său plac în momentul în care albii coborau de pe stânca. Dar acceptă fără discuții, luând pipa, suflând fumul ia fel în toate direcțiile și spunând:

— Nu le vom face nici un rău celor patru albi până ce sfatul bătrânilor va fi hotărât soarta lor. *Howgh!*

Apoi restitui calumetul lui Old Shatterhand și se duse la Knox și Hilton, care zăceau în aceeași poziție ca în clipa când fuseseră doborâți.

- Promisiunea mea nu-i include pe aceștia zise. Ei fac parte dintre ucigași, căci am recunoscut caii pe care-i au; sunt ai noștri. Ferice de ei dacă mâna ta le-a luat sufletul! Au murit?
- Nu răspunse Old Shatterhand. Ochiului său ager nu-i scăpase că în cursul convorbirii cei doi ridicaseră o dată capul uşor, ca să privească în jur. Nu sunt morți; ba nici chiar leşinați nu sunt; se prefac însă că au murit, fiindcă cred că-i vom lăsa aici.
- Atunci să se ridice, câinii, altfel îi zdrobesc cu picioarele! strigă căpetenia, dând fiecăruia un picior cu atâta putere, încât cei doi renunţară să mai facă pe leşinaţii şi se ridicară.
- Azi-dimineață ați scăpat războinicilor mei zise căpetenia cu mânie. Acum, însă, Marele Manitu v-a dat pe mâna mea; pentru crimele pe care le-ați comis veți fi legați de stâlpul schingiuirii și veți urla de vă vor auzi toate fețele-palide din munți.

Cei doi înțeleseră fiecare cuvânt spus de indian, căci vorbea destul de bine englezește.

- Crime? întrebă Knox. Nu știm de nici o crimă. Pe cine ziceți c-am omorât?
- Taci, câine! Vă cunoaștem și aceste fețe-palide, care au căzut pe mâna noastră din cauza voastră, știu și ele ceați făcut.

Knox era un individ şiret. Îl vedea pe Old Shatterhand stând nevătămat alături de indian. Pieile-roșii nu îndrăzniseră să-i facă vreun rău vestitului vânător. Îşi zise că cine se află sub protecția lui era la fel de ferit de orice primejdie din partea lor ca și el însuși. Așadar, individul avu o idee pe care o considera salvatoare. Old Shatterhand era

un om alb; trebuia deci să ia partea albilor împotriva celor roșii. Cel puţin aşa credea Knox, de aceea răspunse:

- Firește că trebuie să știe ce am făcut, că doar am umblat împreună și suntem cu ei de săptămâni în șir. Întreabă-l pe Old Shatterhand, o să-ți explice și o să-ți dovedească chiar că noi nu putem fi acei drept carne luați.
- Nu vă faceţi iluzii! declară Old Shatterhand. N-am să spun nimănui ca să vă scap de pedeapsă binemeritată. Ştiţi bine ce gândesc despre voi; v-am spus-o şi nu mi-am schimbat părerea între timp.

Le întoarse spatele.

- Ei, drăcie! Dacă ne laşi aşa, apoi ştiu şi eu ce am de făcut! Dacă nu ne salvaţi, ei, atunci să pieriţi o dată cu noi! Întorcându-se apoi către căpetenia indienilor, continuă:
- De ce nu-i faci prizonieri și pe ăștia patru? Au luat și ei parte la furtul cailor și au tras și ei în utahi; tocmai de gloanțele lor au căzut cei mai mulți dintre ai voștri!

Era o neruşinare fără pereche. Dar pedeapsa urmă îndată și ce pedeapsă! Ochii căpeteniei scânteiau, aruncau adevărate fulgere, în timp ce striga către Knox cu voce tunătoare:

— Laşule! N-ai curajul să iei vina asupra ta și o dai pe alții față de care ești o broască râioasă! De aceea pedepsirea ta nu va începe abia la stâlpul torturii, ci acum, îndată. Am să-ți iau scalpul, iar tu să trăiești să-l vezi agățat de brâul meu. *Nani witch! Nani witch!*

Aceste două cuvinte din limba utah înseamnă: "Cuţitul meu! Cuţitul meu!" Ele se adresau indienilor de pe marginea luminişului.

— Pentru Dumnezeu! strigă cel amenințat. Să mă scalpezi de viu? Nu! Nu!

Făcu un salt, încercând să fugă; dar căpetenia era cel puţin la fel de iute, se repezi după el şi-l apucă de gât: o strânsoare a mâinii sale puternice şi Knox deveni moale ca o cârpă. Un indian veni fugă să aducă cuţitul cerut de căpetenie. Marele-Lup îl luă, aruncă omul pe jumătate

sugrumat pe jos, se așeză cu genunchii pe el — trei tăieturi repezi, după care smulse părul, un ţipăt groaznic al celui trântit, apoi căpetenia se ridică cu scalpul sângerând în mâna stângă. Knox nu se mai mişca, leşinase din nou; craniul său avea un aspect înfiorător.

— Aşa trebuie să păţească un câine care sfâșie oameni roșii și vrea apoi să nimicească niște nevinovaţi! strigă Marele-Lup, legându-și de brâu scalpul.

Hilton asistase cu groază la cele pătimite de tovarășul său. Spaima îl împietrise; se prăbuși încet alături de cel scalpat și rămase șezând acolo, fără a scoate un cuvânt. Căpetenia făcu un semn, la care indienii se apropiară; în curând luminișul mișuna de ei. Hilton și Knox fură legați cu curele.

În momentul în care Marele-Lup pomenise de scalpare, Old Shatterhand, ca să nu fie martorul scenei groaznice, se urcase pe stânca; acolo comunica tovarășilor săi rezultatul întrevederii.

- Stăm prost fu de părere Jemmy. N-ați izbutit să-l convingeți să ne lase libertatea întreagă? Poate ar fi mai bine dac-ați fi acceptat, să angajăm lupta!
 - Desigur că nu! Ne-ar fi costat viața!
- Ba ne apăram noi! Dat fiind că le e așa de frică de pușca automată, n-avem motiv de desperare. Cu siguranță că n-ar fi îndrăznit să se apropie.
- E probabil; dar ne-ar fi silit să capitulăm prin foame. Le-am spus, ce-i drept, că o să ne mâncăm caii, dar aş fi preferat să mor de foame decât să-mi omor armăsarul negru.
- Indienii, n-or să stea, desigur, strânși laolaltă. Când se făcea întuneric, ne strecuram de pe stânci, toți patru spre același punct; două împușcături sau două lovituri cu cuțitul și străpungeam încercuirea.
- Dar pe urmă? Indienii ar fi aprins focuri prin toate părțile și ar fi remarcat imediat intenția noastră de a. fugi. Și chiar dacă izbuteam să spargem o breșă în rândurile lor,

tot nu ajungeam departe până să se ia după noi. Atunci eram siliți să omorâm câțiva dintre ei și nu mai puteam conta pe nici un fel de cruţare.

- Aşa e încuviință Hobble-Frank. Nu înțeleg de loc cum se încumetă un Jemmy Pfefferkon oarecare, gras cum e, să se pretindă mai deștept decât Old Shatterhand al nostru. Tu ești mereu puiul care vrea să învețe găina. Old Shatterhand a făcut tot posibilul, eu din partea mea îi dau calificativul cel mai bun, nota zece cu un plus și sunt convins că Davy e exact de părerea mea.
- Se înțelege de la sine răspunse acesta. Lupta ar fi dus la pieirea noastră sigură.
- Şi la ce duce faptul că plecăm cu ei? întrebă Jemmy. E de presupus că adunarea bătrânilor ne va trata ca pe niște duşmani.
- Nu i-aş sfătui să facă aşa zise Frank pe un ton de ameninţare. Mai am şi eu un cuvinţel de spus în povestea asta. Pe mine nu mă pune nimeni aşa, cu una cu două, la stâlpul schingiuirii. Mă apăr cu ghearele şi cu dinţii.
- Păi tocmai asta nu se poate! S-a depus jurământ.
 Trebuie deci să răbdăm liniştiţi, orice ne-ar face.
- Cine zice aşa? Tu chiar nu-ţi dai seama, prostănac lamentabil ce eşti, că jurământul ăsta îşi are chichiţe şi tertipuri? Uite că vestitul nostru Old Shatterhand a lăsat deschisă o portiţă de scăpare de toată minunea. Nu scrie la carte nici în profeţiile lui Obadia că urmează să răbdăm orice ne-ar face. Se cheamă că n-o să ne gândim să ne opunem, ai auzit şi tu. Bun, asta o respectăm. Să hotărască ce-or vrea, n-o să intervenim cu macarale de fier de mii de tone; dar vicleşugul, vicleşugul, iată doftoria; asta nu e rezistenţă cu armele. Dacă sufletul ne şopteşte că trebuie să murim, dispărem de pe scenă prin vreo trapă şi reapărem pe după teatrul de gală cu brio şi grandiflorie.
 - Poate vrei să spui: cu grandețe îl corectă Jemmy.
- De n-ai mai vorbi atâta! Oi fi știind și eu cum trebuie să mă exprim după lexicon! "Gran" e o greutate cu care

cântăresc farmaciștii, de vrea şase chile, iar "deță", ce-i aia "deță", nici nu există așa ceva. Dar "grand" înseamnă mare, iar "floria" arată că ești în floare, că-ți merge înfloritor. Dacă spun deci că reapărem în grandiflorie, orice om cât de cât normal va ști ce am înțeles prin asta și la ce m-am referit. Dar cu tine n-are rost să vorbească omul întrun limbaj înflorat; tu nu pricepi întorsăturile elegante și tot ce ținte de sfere mai înalte ți-e perfect indiferent. Să te mai îndrepți, Jemmy, cât mai e timp, să te îndrepți! Îmi otrăvești zilele! Odată, când o să închid ochii pe veci, dispărând din existența aceasta și renunțând la o viață mai bună din cauza lipsei tale de considerație, ai să-ți muști degetele până la sânge de supărare și mâhnire că aici, pe pământ, în formatul de existență terestră, m-ai contrazis atât de des și de cronologic.

Jemmy voia să dea o replică ironică la tirada caraghioasă a omulețului ciudat, dar Old Shatterhand îi făcu semn să-l lase în apele lui și zise:

- Frank m-a înţeles. Am renunţat la orice apărare cu armele, dar nu la vicleşug. Desigur că mi-ar părea bine să nu fiu nevoit să recurg la o interpretare subtilă a promisiunii mele. Sper că vom avea la dispoziţie şi alte mijloace mai cinstite. Deocamdată, însă, trebuie să ne descurcăm în situaţia prezentă.
- Şi întrebarea care se pune înainte de toate
 interveni Davy e dacă ne putem încrede în indieni.
 Oare Marele-Lup se va ţine de cuvânt?
- N-am nici o îndoială în privinţa asta. Încă nu s-a văzut ca o căpetenie să-şi calce jurământul dat după ce a avut loc ceremonialul calumetului. Până se va ţine consfătuirea, putem să ne încredem în utahi cu ochii închişi. Hai să coborâm şi să ne ducem la cai. Indienii se pregătesc de plecare.

Pe Knox și pe Hilton indienii îi legaseră de caii lor. Cel dintâi, cuprins încă de un leşin adânc, era culcat de-a lungul pe spatele calului, cu mâinile petrecute pe după gâtul acestuia. Indienii dispărură unul după altul pe potecă îngustă. Căpetenia rămăsese să plece ultimul, ca să-i aștepte pe albi și să călărească în societatea lor. Acesta era un semn bun. Vânătorii crezuseră că-i vor lua la mijloc și-i vor păzi bine. Străbătură cu căpetenia potecă îngustă și când ajunseră la marginea pădurii, indienii de acolo își scoaseră caii din desiș; acum încălecară și ceata se puse în mișcare. Cei patru albi și căpetenia călăreau în urmă, în timp ce Knox și Hilton erau înconjurați de câțiva indieni care se aflau în frunte. Lui Old Shatterhand îi păru bine că se aflau acolo, căci indienii călăreau în șir, unul după altul, formând un lanț foarte lung. Așa că la coada lui nu se auzeau vaietele celui scalpat care-și revenise din leșin.

De pe preria largă se deschidea o perspectivă vastă până la munții Elk, căci câmpia se întindea până la poalele acestui masiv. Old Shatterhand nu-l întrebă pe Marele-Lup unde se află ținta spre care se îndreptau, dar își spuse singur că aceasta trebuie să fie în munți. În general nu se prea vorbea. Și albii păstrau între ei o tăcere adâncă, orice vorbă fiind de prisos. Nu le rămânea decât să aștepte până vor fi sosit în tabăra utahilor; abia atunci se putea lua o hotărâre, se putea născoci un plan de salvare.

12. Pe viață și pe moarte

Pieile-roşii păreau foarte grăbite; călăreau aproape tot timpul ia trap, fără urmă de milă pentru cei doi prizonieri legați, dintre care unul avea o rană gravă ce putea fi mortală. Jupuirea pielii capului e o leziune serioasă, întâlnești, ce-i drept, uneori câte un alb care a fost scalpat și a scăpat, dar acestea sunt excepții extrem de rare, fiindcă, abstracție făcând de alte condiții, e necesar să ai o constituție deosebit de robustă pentru a supraviețui unei asemenea răni.

Munţii păreau să se apropie din ce în ce; pe înserate ajunseră la primul şir de coline. Indienii cotiră într-o vale lungă şi strâmtă, cu povârnişuri împădurite de o parte şi de alta. Mai târziu, o luară prin alte văi laterale, urcând mereu, orientându-se, cu toate că se întunecase complet, la fel de bine ca şi ziua-n amiaza mare. Apoi răsări luna luminând coastele stâncoase şi totuşi acoperite cu arbori din belşug, între care călăreţii înaintau încet dar continuu. Abia spre miezul nopţii păreau să se apropie de ţelul lor, căci căpetenia dădu ordin câtorva dintre oamenii săi s-o ia înainte ca să anunţe sosirea războinicilor. Trimişii porniră în tăcere să execute ordinul.

Ajunseră apoi la o apă curgătoare destul de mare, cu maluri înalte, care, pe măsură ce călăreau de-a lungul lor, se lărgiră tot mai mult, până ce nu se mai distingeau, cu toate că luna lumina peisajul. Pădurea, care la început cobora până la maluri, se retrăgea și ea în ambele părți, spre a face loc unei savane largi, unde în depărtare se zăreau câteva focuri de tabără.

- Uf! exclamă căpetenia, glăsuind pentru prima oară de când porniseră. Iată corturile tribului meu, acolo ase va hotărî soarta voastră.
 - Încă azi? se informă Old Shatterhand...

- Nu. Războinicii mei au nevoie de odihnă, iar agonia voastră va dura mai mult și ne va bucura mai tare dacă și voi v-ați întremat întâi prin somn.
- Ştii că-mi place! Observă Jemmy în limba germană, pentru a nu fi înțeles de indieni. Agonia noastră! Vorbeşte de parcă nici nu s-ar pune întrebarea dacă scăpăm de stâlpul schingiuirii. Ce zici de asta, bătrâne prieten Frank?
- Deocamdată nu zic nimic răspunse micul saxon. De vorbit am să vorbesc mai târziu abia, când va fi venit vremea potrivită. Vreau să observ doar atât, că n-am nici un chef să mor. Să stăm deci şi să aşteptăm. Dar dacă ar fi cumva să fiu trimis cu de-a sila la strămoși, atunci o să-mi apăr pielea şi ştiu bine că pe urmă, la piatra mea, funerară, or să bocească multe văduve şi mulți orfani ai celor pe care i-am expediat întâi în Eliza.
 - Vrei să spui Elizeu? întrebă grăsunul.
- Nu mai vorbi prostii! Doar vorbim nemţeşte acum, şi Eliza e un cuvânt curat german. Eu sunt un bun creştin, prin urmare nu vreau să am de-a face cu Elizeul romanilor antici. De ce fac mereu pe deştepţii tocmai cei care au mintea mai scurtă Sosise momentul primirii. Locuitorii satului porniseră în întâmpinarea războinicilor întorşi acasă. Venea o mulţime mare, bărbaţi şi băieţandri în frunte, în urma lor femeile şi fetele, toţi urlând şi zbierând din răsputeri, de parc-ar fi fost o haită de fiare.

Old Shatterhand se aşteptase să găsească o așezare obișnuită de corturi, fu însă silit, spre decepția sa, să-și recunoască eroarea. Numărul mare al focurilor de tabără dovedeau că se aflau prezenți mult mai mulți războinici decât puteau cuprinde corturile. Se adunaseră aici locuitorii multor alte sate de utahi pentru a lua parte la consfătuirea cu privire la expediția de răzbunare împotriva albilor.. Solii trimiși înainte povestiseră că sosea căpetenia, aducând șase fețe-palide și indienii își exprimau acum încântarea resimțită la această veste și anume într-un fel în care numai triburile sălbatice sunt în stare s-o exprime. Își

agitau armele și strigau din răsputeri, proferând cele mai îngrozitoare amenințări. Când ajunseră în tabără, Old Shatterhand văzu că e compusă din corturi făcute din piele de bizon și din colibe construite în pripă, din crengi, toate formând un cerc mare, în mijlocul căruia convoiul se opri. Pe cei doi prizonieri îi dezlegară acum de cai și-i aruncară pe jos. Gemetele îngrozitoare ale grav rănitului Knox erau complet acoperite de urletele pieilor-roși. Apoi îi conduseră pe ceilalți albi alături de cei doi. Războinicii formară un cerc larg în jurul lor, iar femeile și fetele veniră în față, ca să-i înconjoare, jucând o horă și scoţând ţipete stridente.

Asta conta ca cea mai cumplită jignire din câte se puteau imagina. Echivalează cu a declara că prizonierii sunt lipsiți de curaj și de onoare, dacă se permite ca femeile să joace în jurul lor. Cine primea să fie tratat așa, fără să se împotrivească, era disprețuit. Old Shatterhand strigă câteva cuvinte către tovarășii săi, în urma cărora aceștia puseră armele la ochi, sprijinindu-se cu un genunchi în pământ. El însuși slobozi un foc de armă din vestita sa "doborâtoare de urși", al cărei pocnet puternic se ridică peste vuietul de voci, apoi puse la ochi arma automată. Îndată se făcu o tăcere adâncă.

— Ce înseamnă asta? strigă atât de tare încât să-l poată auzi toţi. Am fumat cu Marele-Lup pipa înţelegerii şi am fost de acord ca războinicii utahi să discute între ei spre a hotărî dacă vom fi trataţi ca prieteni sau ca duşmani. Dar chiar dacă am fi prizonieri, n-am îngădui ca femeile şi fetele să joace în jurul nostru de parc-am fi nişte coioţi fricoşi. Noi suntem numai patru războinici, iar bărbaţii utahi se numără cu sutele; cu toate acestea vă întreb, cine dintre voi are curajul să-l jignească pe Old Shatterhand? Să iasă din rânduri şi să lupte cu mine! Băgaţi de seamă! Aţi văzut puşca mea şi ştiţi cum trage. Dacă femeilor le mai dă în gând să-şi reînceapă jocul, armele noastre îşi vor spune cuvântul şi locul acesta se va roşi de sângele acelor atât de

lipsiți de credință încât să nesocotească sfânta pipă a sfatului!

Cuvintele acestea făcură o impresie puternică. Indienilor le impunea că vestitul vânător avea îndrăzneala să le arunce în față amenințări în pofida superiorității lor numerice atât de covârșitoare. Fără a mai aștepta vreun ordin, femeile și fetele se retraseră. Bărbați își comunicau câte o părere în șoaptă, dar se distingeau cuvintele "Old Shatterhand" și "pușca morții" venind din toate părțile. Câțiva războinici purtând pene în păr se apropiară de Marele-Lup și intrară în vorbă cu el; apoi acesta se apropie de cei patru vânători și zise în limba utahilor, în care se exprimase și Old Shatterhand:

- Căpetenia utahilor-Yamba respectă pipa înțelegerii și știe ce a făgăduit. Mâine, de cu ziuă, se va hotărî soarta celor patru fețe-palide; până atunci să stea în cortul pe care am să-l pun la dispoziția lor. Ceilalți doi însă sunt niște ucigași și promisiunea mea nu are nici o legătură cu ei; vor muri așa cum au trăit: înotând în sânge. *Howgh!* E de acord Old Shatterhand cu cele ce am spus?
- Da răspunse cel întrebat. Dar cer să se lase caii noștri în apropierea cortului în care vom sta.
- Voi îngădui și acest lucru, deși nu văd din ce pricină exprimă Old Shatterhand această dorință. Se gândește oare să fugă? Îi aduc la cunoștință că mai multe cercuri de războinici îi vor înconjura cortul, așa încât e cu neputință să scape.
- Am promis să aștept rezultatul consfătuirii voastre; deci nu e nevoie să pui paznici. Dacă însă vrei totuși s-o faci, n-am nimic împotrivă.
 - Atunci, hai să mergem!

Când cei patru albi se îndepărtară urmând căpetenia, indienii se dădură la o parte formând un culoar de trecere printre rândurile lor şi examinându-i cu priviri sfioase, pline de respect. Cortul rezervat albilor eră unul dintre cele mai mari. La intrare, de ambele părți, erau câteva lănci înfipte

în pământ, iar cele trei pene de vultur care le împodobeau la vârf lăsau să presupui că era însuși cortul Marelui-Lup.

Drept uşă aveau o rogojină, acum ridicată într-o parte. La mai puţin de cinci paşi de intrare ardea un foc care lumină interiorul. Vânătorii intrară, își lăsară puştile jos și se așezară. Căpetenia plecă, iar în curând veniră câţiva indieni care se așezară la o oarecare distanţă de cort, în aşa fel încât nici o latură a acestuia să nu rămână neobservată.

După câteva minute intră o femeie tânără, cu două vase pe care le puse jos, în faţa albilor, apoi ieşi fără a spune un cuvânt. Vasele erau o oală veche cu apă şi o tigaie mare de fier cu câteva bucăți mari de carne.

- Aha! zise Hobble-Frank zâmbind. Iată deci supeul nostru. O oală cu apă, asta e ceva distins! Tipii fac pe grozavii. Urmează să ne crucim de mirare că au asemenea vase de bucătărie. Şi carne de bizon, cel puţin patru kilograme! Nu cumva le-au sărat cu şoricioaică?
- Şoricioaică?! exclamă grăsunul râzând. De unde să-și procure utahii așa ceva? De altfel, e carne de elan. Nu de bizon.
- Iar le știi pe toate mai bine decât mine? Orice fac și orice spun, tu te împotrivești! Nu te mai cumințești de loc! Dar astăzi nu vreau să mă cert cu tine, îți arunc doar o privire nimicitoare, din care poți să-ți dai seamă la ce nivel superior se situează personalitatea mea față de făptura ta de pigment.
 - Făptura de pigmeu îl corectă Jemmy.
- N-ai vrea să taci măcar cât tine o măsură de sase optimi?! se răsti mititelul. Nu mă face să-mi vărs fierea, ci degrabă considerația la acordă-mi mai care îndreptățește biografia mea extraordinară! Fiindcă numai aplic conditia asta pot să-i acestei fripturi cu binecuvântarea artei mele culinare de o măiestrie netăgăduită.

- Da, da, apucă-te de gătit zise Old Shatterhand, spre
 a-l împăca pe micul vânător.
- E uşor de spus. Dar de unde scot ceapă şi foile de dafin? De altfel, nu ştiu încă dacă am voie să mă duc cu tigaia până la foc.
 - Încearcă şi vezi.
- Da, să încerc! Dar dacă indivizii nu vor să mă lase şimi trimit un glonţ în regiunea stomacului, îmi e perfect indiferent dacă această carne s-a aflat cumva sub pielea unui bizon sau a unui elan... Ei, hai, mă duc.

Duse tigaia cu carne la foc și-și văzu de treabă în chip de bucătar, fără ca paznicii să-l stingherească. Ceilalți rămaseră în cort, observând prin rogojina ridicată viața animată a taberei.

Luna răspândea acum o lumină aproape ca de zi. Razele ei luminau un masiv muntos apropiat, împădurit cu copaci sumbri, pe povârnişul căruia șerpuia un fir de apă, un pârâu mai mare sau un râuleţ, ca o panglică lată, argintie şi se vărsa în vale într-un bazin destul de mare, aproape cât un lac. Acesta se scurgea prin cursul de apă pe malul căruia veniseră până-n tabără. Nu păreau să existe în apropiere tufişuri sau arbori; împrejurimile bălţii erau plate şi netede.

La fiecare foc ședeau indieni care se uitau cum se îndeletniceau femeile cu friptul cărnii. Din când în când se scula câte unul pentru a trece încet în fața cortului și a arunca o privire asupra albilor. Knox și Hilton nu se vedeau nicăieri, nici nu li se auzeau vocile, dar era de presupus că situația lor nu era tocmai roză.

Trecu aproape o oră când, în sfârşit, se întoarse Hobble-Frank aducând tigaia aburindă; o puse în faţa tovarăşilor săi şi spuse, plin de sine, ca de obicei:

— Iacătă minunăția! Sunt curios să văd cum o să vă lingeți pe bot. E drept că n-am avut condimentele necesare, dar talentul meu înnăscut a găsit o soluție.

- Şi cum ai făcut? întrebă Jemmy, aplecându-se cu năsucul lui peste tigaie; carnea nu numai că mai sfârâia, dar fumega de-a binelea; în cele câteva clipe, cortul se umpluse de un miros iute, usturător.
- Într-un fel atât de simplu, încât succesul e un adevărat miracol răspunse mititelul. Am citit odată că se poate înlocui sarea care ne lipseşte aici cu cărbune de lemn, mai mult chiar, că scoate din carnea care posedă un înalt grad de parfumare, orice urmă de miros fezandat. Friptura noastră era înzestrată cu o anumită doză de miros stătut, așa că am recurs la mijlocul amintit și am fript-o în cenușă de lemn, ceea ce nu era greu, de vreme ce aveam un foc de lemne. E adevărat că flacăra mi-a cam dat niţel în tigaie, dar tocmai asta va avea efectul s-o facă mai prăjită, mai bună de ronţăit, îmi zice mie geniala mea inteligenţă culinară.
- Vai şi amar! Friptura de elan în cenuşă de lemne! Oare eşti întreg la minte?
- Ia nu mai vorbi verzi și uscate! Sunt foarte întreg la minte! Ar trebui să știi! Cenuşa e antidotul chimic al oricărei impurități alchimice. Savurează deci acest elan cu inteligența omenească cuvenită, atunci o să-ți priască foarte bine și o să-ți dea puterile fizice și spirituale necesare ca să rămâi și mai departe încăpățânat.
- Bine. Dar spui tu singur că au dat flăcările în tigaie! zise Jemmy clătinând din cap. Carnea e arsă, nu mai e bună de nimic.
- Mestecă în loc să mai vorbești! se repezi la el Frank. E absolut nesănătos să cânți sau să vorbești la masă, pentru că în felul acesta se deschide beregata unde nu trebuie și mâncarea ajunge în splină în loc să ajungă în stomac!
- Să mestec? Dar cine poate mesteca așa ceva? Ia uităte și tu! Asta mai e carne?

Își înfipse cuțitul într-o bucată de carne, o ridică și o vârî sub nasul mărunțelului. Carnea era complet arsă și învelită într-un strat de cenușă negricioasă și grasă.

- Fireşte că e carne! Ce alta să fie? răspunse Frank.
- E neagră ca tuşul!
- Dar muşcă o dată din ea!
- Ai să vezi îndată că e o minune!
- Curată minune! Şi câtă cenuşă!
- Aia se curăță și se scoate.
- Ia arată-mi tu întâi cum se face!
- Cu o uşurinţă regească!

Îşi scoase o bucată și o frecă de peretele de piele al cortului până ce toată cenuşa rămase lipită de el. Aşa trebuie făcut — zise apoi. Ție însă-ţi lipseşte îndemânarea și prezenţa de spirit necesară. Şi acum să vezi ce gust delicios o să aibă bucăţica asta pe care o muşc aşa, de la un căpeţel, ţi se topeşte-n gură! Ia...

Se întrerupse deodată. Muşcase în carne, apoi deschise larg fălcile, rămânând aşa, cu gura căscată și privindu-și tovarășii rând pe rând, consternat.

- Ei, hai îl îndemnă Jemmy hai, muşcă!
- Ce să muşc? Mă, nu ştiu cum dracu', dar scârţâie şi scrâşneşte ca... exact ca... ei, ce să zic, ca o perie de frecat prăjită. Cine-ar fi crezut că aşa ceva e omeneşte posibil?!
- Era de prevăzut. Cred că tigaia asta veche e mai moale decât carnea. Acuma poţi să consumi singur creaţia minţii tale!
- Ei, poate că mai e o bucățică pe-aici care n-a progresat până la o anumită tărie de caracter. Stai s-o caut!

Din fericire, mai erau câteva bucăți oarecum comestibile, îndeajuns pentru patru persoane; dar lui Frank i se luase piuitul.

A doua zi Knox și Hilton urmau să moară la stâlpul schingiuirii, iar pe albii ceilalți îi aștepta poate aceeași soartă. Pentru indieni era un prilej de mare festivitate, care cerea pregătiri. De aceea se culcară îndată după cină. Şi așa întârziată; focurile se stinseră, afară de două și anume cel de la intrarea cortului în care se aflau Old Shatterhand

cu tovarășii săi și cel alături de care zăceau Knox și Hilton cu paznicii lor. În jurul celui dintâi se adunaseră o mulțime de indieni, într-un cerc triplu, iar la intrarea satului de corturi erau postate numeroase santinele. O încercare de evadare ar fi fost, dacă nu cu totul imposibilă, în orice caz foarte grea și periculoasă.

Ca să nu simtă toată noaptea privirile indienilor ațintite asupra sa, Old Shatterhand lăsase în jos rogojina de la intrare. Acum albii se odihneau în întuneric, dar își dădeau în zadar silința să adoarmă.

- Oare ce se va fi ales de noi mâine, la ora asta? întrebă Davy. Poate că până atunci indienii ne vor fi expediat în veşnicele plaiuri ale vânătoarei.
- Cel puţin pe unul, sau pe doi, sau pe trei dintre noirăspunse Jemmy. Ce credeţi, domnule Shatterhand?
- Deşi nu cred că ne vor dărui viaţa şi libertatea aşa, cu una cu două, sunt convins că ne vor permite să luptăm pentru ele.
- Ei, drăcie! Asta ar fi minunat! Ar fi exact la fel de minunat ca și când ne-ar omorî fără fasoane, fiindcă ar pune asemenea condiții, încât să mergem la pieire sigurii.
- Fireşte că da. Totuşi, nu trebuie să ne pierdem curajul. Omul alb a învăţat de la cel roşu; e la fel de viclean și de îndemânatic ca acesta, iar în privinţa rezistenţei îi e superior. Mândria de războinici o să-i oprească însă pe indieni să ne pună în faţa unor adversari superiori la număr. Dac-ar proceda totuşi aşa, i-am sili, prin batjocură, să-şi modifice condiţiile.
- Oricum zise Frank, care până acum tăcuse perspectiva pe care ne-o deschideţi nu e făcută să ne fericească. Indivizii ăştia or să aibă grijă să facă treabă cât se poate de fistichie pentru noi. Da, dumneavoastră, cu forţa fizică şi puterea de elefant ce o aveţi, vă convine; daţi pumni, lovituri, ghionturi până scăpaţi; dar noi ăştia, trei ciupercuţe nenorocite, cred că am savurat azi ultimele plăceri ale vieţii.

- Sub forma fripturii tale de elan, probabil? întrebă
 Jemmy.
- Iar începi să-l necăjești de moarte pe cel mai bun prieten și tovarăș de arme al tău, chiar acum, cu puţin înainte de ultima lui urcare la cer? Nu-mi toca puterea de reflecţie! Trebuie să-mi concentrez toate gândurile asupra posibilităţii noastre de scăpare.

Se culcă și închise ochii. Dinspre Jemmy se auzea ceva ce semăna cu o chicoteală reţinută; dar n-o luă în seamă. Nici ceilalţi nu continuară conversaţia; se făcu o linişte adâncă, întreruptă doar din când în când de pârâitul focului. În cele din urmă, somnul se lăsă pe pleoapele lor obosite, care se deschiseră abia când afară răsunară strigăte puternice și rogojina se ridică. Un indian aruncă o privire în cort și zise:

— Fețele-palide să se scoale și să vină cu mine!

Se ridicară, își luară armele și-l urmară. Focurile se stinseseră. Soarele se ridica la orizont și-și arunca razele matinale asupra masivului muntos amintit, așa încât șuvoiul de apă ce cobora de acolo la vale sclipea ca un aur lichid, iar suprafața lacului avea strălucirea unui disc de metal lustruit. Acum cuprindeai cu privirea un spațiu mai larg decât în ajun. Câmpia, în a cărei parte vestică se afla lacul, era lungă de vreo două mile engleze și lată cam pe jumătate cât lungimea; de jur împrejur era înconjurată de păduri. Înspre sud se afla tabăra alcătuită din vreo sută de corturi și colibe. Pe malul lacului pășteau caii; numai cei patru aparținând albilor erau în apropierea cortului lor.

În fața corturilor și printre ele stăteau sau se mișcau indieni care-și puseseră toate podoabele de război, firește, cu prilejul execuției celor doi ucigași prinși. Când albii trecură pe lângă ei, se dădură la o parte politicoși, privindu-i cu o expresie care s-ar fi putut numi mai degrabă cercetătoare și scrutătoare decât dușmănoasă.

— Ce au tipii ăștia? întreabă Frank. Se holbează la noi cum te uiți la un cal când vrei să-l cumperi!

- Ne examinează constituția fizică răspunse Old Shatterhand. E un semn că presupunerea mea a fost exactă. Știu, probabil, de pe acum ce soartă ne așteaptă. Va trebui să luptăm pentru viața noastră.
 - Bun! Pe a mea n-or s-o aibă ieftin. Jemmy, ţi-e frică?

Toată furia împotriva grăsanului i se evaporase; se cunoștea, după tonul lui, că se gândește mai mult la acesta decât la sine însuși.

— Frică, nu tocmai, dar sunt îngrijorat, asta se înțelege de la sine. Frica ne-ar fi doar dăunătoare. Acum e vorba să fim cât mai fermi și calmi cu putință.

La marginea taberei se aflau doi pari înfipţi în pământ; prin apropiere stăteau cinci războinici împodobiţi cu pene, printre ei şi Marele-Lup. Făcu câţiva paşi în întâmpinarea albilor si declară:

- Am trimis după fețele-palide ca să fie martori cum își pedepsesc bărbații roșii dușmanii. Ucigașii vor fi aduși îndată, ca să moară la stâlpul schingiuirii.
 - Noi nu dorim să vedem asta zise Old Shatterhand.
- Sunteţi nişte fricoşi, de vă îngroziţi la vederea sângelui? Atunci trebuie să vă tratăm ca atare şi nu mai suntem obligaţi să ţinem promisiunea pe care am dat-o.
- Suntem creştini. Ne ucidem duşmanii, când suntem siliţi s-o facem, rapid, dar nu-i schingiuim.
- Acum sunteți la noi și aveți să vă conformați obiceiurilor noastre. Dacă nu vreți, ne aduceți o jignire și asta se pedepsește cu moartea.

Old Shatterhand știa că indianul nu glumește și că se expune, împreună cu tovarășii săi, celei mai mari primejdii dacă refuză să asiste la execuție; de aceea, declară:

- Vom rămâne aici.
- Atunci aşezaţi-vă lângă noi. Dacă faceţi cum zicem, vi se sorteşte o moarte onorabilă.

Se așezară în iarbă, cu faţa spre pari. Căpeteniile celelalte făcură la fel, iar albii n-aveau încotro, trebuiau să se supună. Apoi Marele-Lup scoase un strigăt răsunător, la

care i se răspunse cu un urlet general de triumf. Era semnul că groaznicul spectacol putea începe.

Războinicii se apropiară, formând un semicerc în jurul parilor și în mijlocul arcului de cerc ședeau căpeteniile și albii. Apoi veniră și femeile cu copiii și se așezară într-un arc în fața bărbaților, închizând astfel cercul.

Acum îi aduseră pe Knox şi pe Hilton, legaţi atât de strâns, încât abia puteau umbla, trebuind deci să fie purtaţi din când în când. Curelele le intrau în carne şi Hilton gemea. Knox tăcea; era cuprins de friguri din pricina rănii şi abia încetase să aiureze. Avea o înfăţişare groaznică. Amândoi fură legaţi de pari, în picioare şi încă cu curele ude care, uscându-se, aveau să se strângă, pricinuind victimelor acestei justiţii fioroase dureri îngrozitoare.

Knox ţinea ochii închişi, capul îi atârna greu pe piept; era leşinat, aşa că nu ştia ce se petrece cu el. Hilton arunca priviri înfricoşate în jur. Zărindu-i pe cei patru vânători, le strigă:

- Salvaţi-mă, salvaţi-mă, domnilor! Doar nu sunteţi păgâni! Aţi venit cumva ca să vedeţi cum murim de o moarte atât de înfiorătoare şi ca să vă bucuraţi de spectacolul chinurilor noastre?
- Nu răspunse Old Shatterhand. Ne aflăm aici siliți fiind și nu putem face nimic pentru voi.
- Ba puteți, puteți, numai să vreți! Indienii or să asculte de dumneavoastră!
- Nu. Sunteţi singurii vinovaţi de soarta voastră. Cine are curajul să păcătuiască trebuie să aibă curajul să ispăşească.
- Sunt nevinovat. Eu n-am împuşcat nici un indian! Knox a făcut-o!
- Nu mai minţi! E o obrăznicie şi o laşitate să pui vina numai pe el. Mai bine căieşte-te de ce ai făcut, ca să găseşti iertare în lumea cealaltă!
- Dar nu vreau să mor! Nu vreau să mor! Ajutor! Ajutor! Ajutor!

Urla atât de tare, de-i răsunau strigătele peste toată câmpia și în același timp încerca să-și smulgă mâinile, trăgând de curele, care-i intrară în carne, încât sângele ţâșni. Atunci Marele-Lup se ridică și făcu un semn cu mâna că vrea să vorbească. Toate privirile se îndreptară asupra lui. Povesti în felul concis, plastic și avântat al oratorilor indieni tot ce se întâmplase, zugrăvi purtarea mișelească a feţelor-palide cu care trăiseră în pace; cuvintele sale îi impresionară pe indieni; își exprimau agitaţia începând să zăngăne din arme. Apoi Marele-Lup declară că cei doi ucigași sunt condamnaţi la moartea prin tortură și că execuţia urmează să înceapă. Când isprăvi, Hilton mai ridică o dată glasul ca să ceară lui Old Shatterhand să intervină pentru el.

— Ei bine, am să încerc — răspunse acesta. Dacă nu pot să te scap de moarte, voi obţine poate totuşi să fie rapidă şi nu aşa de fioroasă.

Se întoarse spre căpetenie, dar nici nu deschisese bine gura, când Marele-Lup se răsti la el furios:

- Ştii bine că vorbesc limba feţelor-palide şi că am înţeles deci ce i-ai promis acestui câine. N-am făcut destul oferindu-ţi condiţii atât de favorabile? Vrei să te declari împotriva sentinţei noastre şi astfel să-mi superi războinicii, aşa încât să nu-ţi mai pot lua apărarea faţă de ei? Taci, prin urmare, nu mai spune o vorbă!
- Religia mea îmi ordonă să cer îndurare pentru ei.
 Aceasta era singura scuză pe care o putea invoca omul alb.
- De ce lege trebuie să ascultăm noi, de a ta, sau de a noastră? Oare religia voastră le-a prescris acestor câini să ne atace în plină pace, să ne ia caii şi să ne ucidă războinicii? Nu! Deci religia voastră să nu aibă nici o influență nici asupra pedepsirii făptaşilor!

Se întoarse cu spatele și făcu un semn din mână, la, care ieșiră din rânduri vreo doisprezece războinici. Apoi se adresă din nou lui Old Shatterhand, explicându-i:

— Iată rudele celor care au fost uciși. E dreptul lor să înceapă cu pedeapsa. Întâi se vor arunca cuțite asupra lor.

Când indienii îşi omoară un duşman la stâlpul torturii, ei caută să prelungească pe cât posibil chinurile. Primele răni care i se fac condamnatului sunt uşoare, pentru a deveni apoi din ce în ce mai grele; De obicei, se începe cu aruncarea cuţitelor şi anume în felul următor: se indică diferite membre şi părţi ale corpului care urmează să fie nimerite, sau în care cuţitele să rămână înfipte. Ţintele se aleg astfel ca pierderea de sânge să nu fie prea mare dintro dată şi ca torturatul să nu moară prea repede prin hemoragie.

 Degetul mare de la mâna dreaptă! comandă Marele-Lup.

Braţele prizonierilor erau legate în aşa fel încât mâinile atârnau neacoperite de curele. Indienii ieşiţi din rânduri se împărţiră în două grupuri, unul pentru Knox, celălalt pentru Hilton. Măsurară o distanţă de doisprezece paşi de la condamnaţi şi se postară în şir unul în spatele celuilalt. Primul din faţă ridică mâna ţinând cuţitul cu trei degete, ochi, aruncă şi nimeri degetul mare. Hilton scoase un ţipăt de durere. Şi Knox fu nimerit, dar leşinul lui era atât de profund, încât nu se trezi.

Arătătorul! comandă căpetenia.

În felul acesta indică pe rând degetele care urmau să fie nimerite şi, într-adevăr, indienii aruncau cuţitele cu o precizie uimitoare. Hilton, care scosese întâi câte un ţipăt, urla acum neîncetat. Knox se trezi abia când începură să-l nimerească în mâna stângă. Se holbă, încă pe jumătate inconştient, apoi închise iar ochii injectaţi de sânge şi scoase un urlet cu totul neomenesc. Văzuse ce se întâmpla cu el; fu apucat din nou de febră şi ambele, delirul şi frica de moarte, îi smulgeau nişte sunete de care n-ai fi crezut în stare nici o voce omenească.

Execuția fu continuată în mijlocul urletelor neîntrerupte ale celor doi. Cuțitele se înfipseră în podul palmelor, în încheieturile mâinilor, în muşchii antebraţului şi braţului şi în aceeaşi ordine se procedă şi cu membrele inferioare. Toate acestea ţinură cam un sfert de oră, fiind doar începutul blând al schingiuirii care urma să dureze ore întregi. Old Shatterhand şi tovarăşii săi întorseseră ochii în altă parte. Le era cu neputinţă să urmărească scena, dar naveau cum să-şi ferească urechile de urlete.

Un indian e învățat de mic copil să se exerseze în suportarea durerilor fizice. Astfel ajunge să rabde cele mai cumplite chinuri fără să clipească măcar. Poate că și nervii pieilor roșii sunt mai puțin sensibili decât ai oamenilor albi. Dacă un indian cade prizonier și moare la stâlpul schingiuirii, rabdă durerile cu zâmbetul pe buze, își cântă cu voce puternică cântul de moarte, întrerupându-se doar din când în când, pentru a arunca schingiuitorilor săi invective si cuvinte de batjocură. Un om care se vaită la stâlpul schingiuirii e ceva de neconceput la indieni. Cine se plânge de dureri e disprețuit și cu cât se lamentează mai tare, cu atât și disprețul e mai mare. S-a întâmplat ca niște albi să-și recâștige libertatea pentru că-și arătaseră nevrednicia prin văicărelile lor nebărbătești, dovedind că sunt niște lași de care nu te poți teme și a căror ucidere e o rușine pentru orice războinic.

Ne putem închipui deci ce impresie făceau lamentările lui Knox și Hilton. Pieile-roșii le întoarseră spatele și scoaseră exclamații de indignare și de dispreț. Când rudele celor căzuți își obținuseră satisfacția și când alții fură poftiți să iasă din rânduri pentru a continua tortura prin alte mijloace, nici un războinic nu se arătă dispus s-o facă. Nimeni nu voia să se atingă de asemenea "câini, coioți și broaște râioase". Atunci se ridică una dintre căpetenii și zise:

— Acești oameni nu sunt demni de atenția unui războinic viteaz; să-i dăm pe mâna muierilor. Cine moare de mâna unei femei trăiește în veșnicele plaiuri ale vânătoarei în

chip de femeie și trebuie să muncească. În vecii vecilor! Am zis!

Propunerea fu acceptată după o scurtă deliberare. Soțiile și mamele celor uciși fură chemate și li se dădură cuțite ca să aplice condamnaților la moarte ușoare tăieturi, tot în ordinea indicată de Marele-Lup.

Unui european civilizat îi vine greu să creadă că o femeie se poate deda la asemenea acte de cruzime. Dar pieile-roşii mu sunt popoare civilizate şi, apoi, în acest caz răzbunarea pentru multipla crimă excludea orice sentiment mai blând. Femeile, în majoritate bătrâne, se apucară de această treabă şi din nou răsunară urletele şi vaietele celor doi albi şi încă într-un mod insuportabil chiar şi pentru urechile indienilor. Marele-Lup ordonă să se înceteze, zicând:

— Aceşti laşi nu merită să fie nici măcar femei după moarte. Trebuie să moară, dar trebuie să intre pe veşnicele plaiuri ale vânătoarei în chip de coioţi, mereu goniţi şi hăituiţi. Să fie daţi pe seama câinilor. Am zis!

Începu o nouă deliberare, cu un rezultat pe care Old Shatterhand îl prevedea și-l aștepta cu groază. Câțiva indieni plecară după câini. Căpetenia se adresă albilor:

— Câinii utahilor sunt dresaţi să se dea la albi. Dar se năpustesc asupra lor numai dacă sunt asmuţiţi; atunci, însă, sfâşie orice om alb care se află în apropiere. Am să vă îndepărtez deci de aici şi am să trimit să vă conducă într-un cort unde să fiţi păziţi până ce câinii vor fi din nou legaţi.

Așa se făcu. Timp de vreo zece minute domni liniștea întreruptă doar din când în când de vaietele lui Hilton. Apoi se auzi un lătrat scurt, grăbit, care se transformă într-un urlet de fiară aţâţata, însetată de sânge; două voci omeneşti izbucniră în ţipete stridente de groază, apoi se făcu din nou linişte.

— Ascultaţi! Aud oase ce se sfarmă; cred că-i lasă pe câini să-i mănânce! — Se poate, dar nu cred — răspunse Old Shatterhand. Zgomotul de oase sfărâmate există doar în închipuirea ta. Şi a mea e cu totul surescitată. Bine de noi că n-am fost obligaţi să privim această scenă.

Acum veniră câţiva indieni să-i scoată din cort şi să-i conducă din nou la locul judecăţii. Mai încolo, spre mijlocul taberei, văzură vreo patru-cinci indieni care duceau câinii la locul lor, ţinându-i de curele groase. Oare animalele adulmecaseră urma albilor? Unul dintre câini abia putea fi urnit din loc; se uita în urmă şi-i zări pe cei patru vânători; se smulse cu o mişcare violentă şi se năpusti. Izbucni un strigăt general de spaimă; câinele era atât de mare şi de puternic, încât părea imposibil ca un singur om să se măsoare cu el. Cu toate acestea nici un indian nu voia să tragă asupra animalului de preţ. Davy puse puşca la ochi.

— Stai. Nu trage! ordonă Old Shatterhand. Indienii ar putea să ne ia în nume de rău uciderea acestui câine superb şi vreau să le arăt totodată de ce e în stare pumnul unui vânător alb.

Aruncase vorbele acestea precipitat. În general, totul se petrecu mult mai repede decât se poate povesti și descrie, căci câinele parcursese aproape toată distanţa, în adevărate salturi de panteră. Old Shatterhand făcu o mişcare rapidă în întâmpinarea lui fără să ridice mâinile.

- Eşti pierdut! strigă Marele-Lup.
- Aşteaptă să vezi! răspunse vânătorul.

Acum câinele ajunse în faţa lui. Botul cu dinţii de oţel îi era larg deschis şi se aruncă asupra duşmanului cu un mârâit de fiară. Old Shatterhand se uita drept în ochii animalului; când acesta se săltase şi se afla în aer, se aruncă cu braţele deschise înaintea lui — o ciocnire violentă între om şi câine, apoi Old Shatterhand strânse în braţe animalul care luase drept ţintă beregata sa, apăsându-i ceafă cu putere pe pieptul său, aşa încât nu mai putea să muşte. Apăsând şi mai tare, îl sufocă; picioarele care se agitau zgâriind, se întinseră moi. Cu o mişcare

rapidă vânătorul îndepărtă fiară de corpul său cu mâna stângă — o lovitură cu dreapta pe bot, apoi o aruncă cât colo.

- Iacătă! strigă întorcându-se spre căpetenie. Pune să-l lege, ca să nu facă vreo pacoste când se trezește.
- UI! Uf! Uf! Uf! făcură toţi indienii uimiţi. Nici unul dintre ei n-ar fi îndrăznit să facă una ca asta; nici n-ar fi crezut că aşa ceva e cu putinţă. Marele-Lup dădu ordin să ia animalul de acolo, se apropie de Old Shatterhand şi-i spuse cu tonul celei mai sincere admiraţii:
- Fratele meu alb e un erou. Picioarele nici unui indian n-ar fi rămas pe loc atât de ferm și pieptul nici unui alt om n-ar fi rezistat la o asemenea ciocnire. De ce n-a permis Old Shatterhand să se tragă?
- Pentru că nu voiam să vă lipsesc de acest animal superb.

Căpetenia îl privi cu o expresie plină de mirare și de admirație, și-l conduse mai la o parte, unde cei patru albi urmau să aștepte, în afara cercului format de indieni, ca să nu audă consfătuirea. Apoi se întoarse la locul său.

Ochii vânătorilor se îndreptară, firește, spre cei doi pari. Trupurile și membrele sfâșiate ale ucigașilor atârnau acolo de curelele rupte în numeroase locuri de dinții clinilor; o priveliște cu adevărat fioroasă.

Acum începu şedinţa decisivă, condusă în maniera indienilor, întâi vorbi Marele-Lup multă vreme; apoi urmară căpeteniile celelalte, pe rând; apoi Lupul reîncepu; la fel şi ceilalţi; războinicii de rând n-aveau cuvântul; stăteau în jur, ascultând respectuos. Indianul e scump la vorbă, dar la sfat îi place să vorbească mult. Există indieni care au câştigat o mare reputaţie ca oratori. Sfatul ţinu poate vreo două ore, un timp tare îndelungat pentru cei a căror soartă depindea de ea. În cele din urmă, un howgh! strigat de toţi cu voce puternică anunţă sfârşitul deliberării. Albii fură chemaţi şi puşi să intre în mijlocul cercului format de indieni, ca să ia

cunoștință de soarta ce-i aștepta. Marele-Lup se ridică spre a le anunța hotărârea:

— Cele patru feţe-palide ştiu de ce am dezgropat securea războiului. Am jurat să omorâm orice alb care va cădea în mână. Voi sunteţi prieteni ai oamenilor roşii, de aceea nu veţi împărtăşi soarta celorlalte feţe-palide pe care le prindem. Ceilalţi ajung numaidecât la stâlpul schingiuirii; vouă însă vi se îngăduie să luptaţi pentru viaţa voastră..

Făcu o pauză pe care Old Shatterhand o folosi spre a pune o întrebare:

— Cu cine? Noi, patru persoane, împotriva voastră a tuturor? Bine, sunt de acord. Puşca morții va trimite pe mulți dintre voi pe veşnicele plaiuri ale vânătoarei.

Ridică arma. Căpetenia nu-și putu ascunde spaima în întregime; făcu o mișcare rapidă de refuz și răspunse:

- Old Shatterhand se înșeală; fiecare dintre voi va avea un adversar cu care să lupte, iar învingătorul va avea dreptul de a omorî pe cel învins, primindu-i bunurile.
- Şi cu asta sunt de acord. Dar cine are dreptul să-şi aleagă adversarul? Noi sau voi?
- Noi. Am să lansez un apel la care se vor prezenta voluntari.
 - Şi cum, sau cu ce arme să ne luptăm?
 - Așa cum hotărăște acela dintre noi care se prezintă.
 - Asta nu e drept.
- Ba e drept. V-am arătat atâta îngăduință până acum, că nu mai puteți cere încă o favoare.
- Bine; dar pretind condiţii cinstite. Spui că învingătorul va avea dreptul să-şi ucidă adversarul învins. Ce se întâmplă dacă, de pildă, înving şi omor un războinic de-al tău? Pot să părăsesc apoi acest loc în deplină libertate şi siguranţă?
- Da, dar nu vei învinge. Nici unul dintre voi nu va învinge!

- Te înţeleg. Veţi proceda în aşa fel la alegerea războirilor cu care să luptăm şi la stabilirea felului de luptă, încât să fim învinşi? Nu-ţi face iluzii! Se prea poate că lucrurile să se petreacă altfel decât crezi. Cer să vă daţi cuvântul că acela dintre noi care iese învingător în luptă să fie privit de voi ca un prieten.
 - Îţi promit.
- Atunci, fie! Întreabă-ţi războinicii, cine vrea să se prezinte.

Se produse acum o oarecare frământare printre indieni; umblau, întrebând și strigând prin mulțimea care se unduia ca o mare agitată. Old Shatterhand zise către tovarășii săi:

- Din păcate, n-am putut să întind coarda mai tare, altfel plesnea. Nu sunt deloc mulţumit de condiţiile pe care le-am obţinut.
- Trebuie să ne mulţumim cu ele, de vreme ce nu putem obţine altele mai bune zise Davy-lunganul.
- Mă tem pentru voi. În ce mă priveşte, nu-mi fac griji.
 Sunt curios dacă se va găsi un adversar pentru mine.
- Cu siguranță, însuşi Marele-Lup! De vreme ce nu se va prezenta altul, e obligat să salveze onoarea tribului. E un urias, un adevărat elefant.
- Ah! Nu mi-e frică de el. Dar voi! O să aleagă pentru voi pe adversarii cei mai periculoşi şi vor hotărî pentru fiecare din noi un fel de luptă la care respectivul se presupune că nu se pricepe. De pildă, adversarul meu nu se va măsura cu mine cu pumnii... Dar pentru moment toate temerile şi grijile sunt de prisos. Să ne ţinem muşchii încordaţi şi ochii bine deschişi!
- Şi mintea trează și limpede! adăugă Hobble-Frank, în ce mă privește, sunt liniștit ca o bornă kilometrică în șanţ. Utahii ăștia or să facă cunoștinţă cu un saxon din Moritzburg! Am să lupt de o să le meargă fulgii până-n Groenlanda!

Acum ordinea se restabili printre indieni. Cercul se formă din nou, iar Marele-Lup aduse trei războinici,

prezentându-i ca pe cei care se anunţaseră de bună voie.

 Atunci, hotărăşte acum perechile — îl invită Old Shatterhand.

Căpetenia îl împinse pe primul spre Davy-lunganul, zicând:

 Acesta e Pagu-angare (Peştele-Roşu), care vrea să lupte pe viață și pe moarte cu această față-palidă, înotând.

Firește că alegerea era favorabilă pentru indieni. Se cunoștea după statura lunganului de Davy, slab de i se puteau număra coastele, că nu prea îl purta apa. Indianul, în schimb, era un individ cu șolduri rotunde, cu un piept lat și cărnos, cu mușchi puternici la brațe și picioare. Desigur că era cel mai bun înotător al tribului. Dacă cumva nu ți-o sugera însuși numele pe care-l purta, ți-ai fi putut de seamă numai după privirea disprețuitoare pe care o aruncă asupra lui Davy.

Apoi căpetenia aduse în fața micului și grasului Jemmy un om foarte mare și lat în spate, cu mușchii ieșiți în relief ca niște umflături și zise:

— Acesta e Namboh-avahg (Picior-Mare) care se va măsura în luptă dreaptă cu fața palidă grasă. Vor fi legați unul de altul spate în spate, fiecare primind un cuțit în mână și cel care pune jos cel dinții pe celălalt are dreptul să-l înjunghie.

Picior-Mare își purta numele cu multă îndreptățire. Avea picioare enorme, pe care se sprijinea pesemne atât de sigur, că micului și grăsuțului Jemmy îi venea s-o rupă la fugă de frică.

Acum era rândul celui de-al treilea, un tip osos, lung de aproape patru coţi, subţire, dar cu pieptul bombat şi cu picioare şi braţe lungi cât toate zilele. Căpetenia îl conduse în faţa lui Hobble-Frank, zicând:

— Şi iată-l pe To-ok-tey (Cerbul-Săltăreţ) care e gata să se măsoare pe viaţă şi pe moarte cu faţa-palidă la alergat.

Bietul Hobble-Frank! În timp ce acest "cerb-săltăreț" cu picioarele lui de şapte leghe făcea doi pași, el ar fi trebuit, cu ale lui, scurte, să facă vreo zece! Evident că indienii tinuseră bine seama de avantajele lor.

- Şi cine va lupta cu mine? întrebă Old Shatterhand.
- Eu răspunse Marele-Lup cu mândrie, îndreptânduse din șale pentru a pune în valoare statura sa de uriaș. Credeai că ne e frică; vreau să-ți arăt că te-ai înșelat.
- Îmi pare bine răspunse Old Shatterhand pe un ton prietenos. Întotdeauna mi-am căutat adversarii numai printre căpetenii.
- Vei fi învins! Cine s-ar putea lăuda că l-a învins pe Outs-avaht!
- Să nu luptăm cu fraze, ci cu puşca! zise Old Shatterhand puţin ironic; ştia bine că Marele-Lup nu va accepta ideea. Şi, într-adevăr, acesta replică repede:
- Nu vreau să am de-a face cu puşca morții! Între noi doi să hotărască cuțitul și tomahawkul.
 - Fie şi aşa!
- În curând vei fi deci un cadavru, iar eu voi fi în posesia bunurilor tale şi a calului tău!
- Cred că ai poftă să posezi calul meu, dar flinta fermecată e și mai prețioasă. Ce-ai să te faci cu ea?
- Nu-mi trebuie și nici un alt războinic n-o dorește. E prea periculoasă, căci cine se atinge de ea își nimerește prietenii cei mai buni. O s-o îngropăm adânc în pământ, unde n-are decât să ruginească și să putrezească.
- Atunci cel care o va mânui între timp să fie foarte prudent, altfel va aduce o nenorocire mare peste tribul utahilor Yamba. Şi acum, spune-ne când şi în ce ordine o să aibă loc luptele?
- Întâi vine înotul. Dar ştiu că creştinii au obiceiul să îndeplinească înainte de moarte nişte ritualuri misterioase.
 Vă acord pentru asta timpul pe care fețele-palide îl numesc o oră.

Indienii închiseseră cercul pe care-l formau în jurul albilor, probabil mai mult ca să vadă cât mai bine ce speriați se vor arăta la vederea adversarilor desemnați. Dar nu remarcaseră nimic de felul acesta și acum se răzlețeau din nou. Păreau să nu se sinchisească de loc de vânătorii albi; dar aceștia știau prea bine că sunt observați cu atenție. Șezând laolaltă, începură să vorbească despre posibilitățile de salvare. Primejdia îl privea mai îndeaproape pe Davy-lunganul — dat fiind că era primul care urma să lupte. Fața sa nu arăta disperare, deși avea o expresie foarte serioasă.

- Peştele-Roşu! bombăni. Bineînţeles că pramatia asta şi-a primit numele numai şi numai pentru motivul că e un înotător excelent.
- Dar tu? întrebă Old Shatterhand. Eu te-am văzut înotând, ce-i drept, dar numai făcând baie de plăcere și la trecerea râurilor. Cum stai cu îndemânarea la înot?
 - Nu prea bine.
 - Vai şi amar! Da, vai şi amar!
- Nu sunt eu de vină dacă corpul meu se compune doar din oase grele. Cred chiar că oasele mele au o greutate mult mai mare decât ale altor ființe omenești.
- Deci, cu iuțeala nu faci nimic. Dar reziști multă vreme?
- De rezistat? Ha! Cât vreţi! Am putere destulă; doar cu înaintarea nu prea stau bine. Probabil că va trebui să-mi cedez scalpul.
- Asta nu s-ar putea afirma cu atâta siguranță. Încă n-am pierdut nădejdea. Știi să înoți pe spate?
 - Da şi mi se pare chiar mai uşor.
- Experienţa arată că adesea oamenii slabi şi neexersaţi înoată mai bine pe spate decât pe burtă. Culcă-te pe spate; lasă capul cât mai jos şi ridică picioarele cât mai sus; fă mişcări cât mai regulate şi puternice cu picioarele şi respiră de fiecare dată numai în timp ce dai cu braţele la spate.
- Well! Dar asta nu prea folosește la mare lucru, fiindcă acest "Pește-Roșu" tot o să mi-o ia înainte.
 - Poate că totuşi nu, dacă vicleşugul meu reuşeşte.

- Cum adică?
- Trebuie să facem în așa fel ca tu să înoți ajutat de curentul apei, iar el împotriva curentului.
 - Zău, crezi că s-ar putea? Dar oare există un curent?
 - Presupun. Dacă nu e, chiar că ești pierdut!
 - Nici măcar nu ştim încă unde se va înota.
- Fireşte că acolo, în lac; de fapt, nu e decât o baltă. E ovală, lungă de vreo cinci sute de paşi şi lată de vreo trei sute, pe cât se poate aprecia de aici. Pârâul de munte se varsă în ea cu mare repeziciune, povârnişul fiind tare înclinat şi anume, pe cât mi se pare, pe partea stângă. Prin urmare, rezultă un curent de-a lungul malului din partea aceea, înconjurând lacul cam pe trei sferturi, până unde lacul are o scurgere. Lasă-mă pe mine! Dacă e omeneşte posibil, am să fac în aşa fel ca să-ţi învingi adversarul cu ajutorul acestui curent.
- Ar fi o plăcere, *sir!* Şi punând cazul că izbutesc, ce ziceţi să-l omor pe individ?
 - Ai poftă de aşa ceva?
- El desigur că nu m-ar cruţa, dacă n-ar fi decât pentru puţinele mele bunuri!
- Ai dreptate. Dar lăsând la o parte faptul că suntem creştini, e spre folosul nostru, să ne arătăm îndurători.
- Bun! Dar ce-o să faceți dacă mă învinge el pe mine și se repede cu cuțitul asupra mea? Că eu n-am dreptul să mă apăr!
- În acest caz, o să obțin într-un fel să aștepte cu execuțiile până s-au dat toate luptele individuale.
- Well! E o mângâiere, chiar pentru cazul cel mai rău, așa că m-am mai liniștit. Dar tu, Jemmy, cum stai?
- De loc mai bine decât tine răspunse grăsanul. Adversarul meu se cheamă Picior-Mare. Știi ce înseamnă asta?
 - Ei, ce?
- Că stă atât de solid pe picioarele sale, încât nimeni nu-l poate urni din loc. Dar eu, care abia îi ajung până la

piept, cum să-l dobor atunci? Şi are nişte muşchi, individul, cât un hipopotam! Ce e grăsimea mea, în comparaţie!

- Nu te descuraja, dragă Jemmy îl consolă Old Shatterhand. Sunt și eu exact în aceeași situație. Căpetenia e un om mult mai înalt și mai voinic decât mine, dar s-ar putea să fie mai puțin sprinten și aș îndrăzni să susțin că am o mai mare putere a mușchilor decât el.
- Păi, forța dumitale e un fenomen, o excepție! Dar eu, față de acest Picior-Mare! O să mă apăr cât o să pot, dar până la urmă tot o să mă învingă. Ei, dac-ar exista și în treaba asta vreun curent de folosit, vreo șmecherie!
- Tocmai că există! Se amestecă acum Hobble-Frank. Dac-ar fi să mă măsor eu cu nenicul, să ştiţi că nu mi-ar fi frică!
 - Tu? Păi tu ești și mai slab decât mine!
- La trup, da, dar nu la minte. Omul trebuie să învingă cu mintea. Mă-nţelegi?
 - Ce fac eu cu mintea împotriva unui colos de muşchi?
- Vezi, așa ești tu! Toate și întotdeauna, mereu, mereu, le știi mai bine decât mine! Dar când e vorba de viață și de scalp, ești tocmai ca o muscă în lapte. Dai din mâini și din picioare și tot nu poți să ieși. Ei hai, dă-i drumul, dacă ți-a venit o idee bună!
- Dacă mi-a venit o idee! Ce vorbe mai întrebuințezi iar! N-am nevoie să-mi vină o idee! Sunt spiritual mereu şi fără să-mi vină vreo idee. Ia închipuie-ți acuma situația bine, bine. Vă puneți amândoi spate la spate şi vă leagă unul de altul peste burtă, întocmai cum sunt frații siamezi din frumoasa constelație a Gemenilor din Calea lactee. Fiecare capătă un cuțit și apoi duelul de cavalerie începe. Care-l trântește pe adversar și-l menține jos a ieșit învingător. Dar cum poți să pui jos adversarul într-o asemenea poziție? Numai și numai dacă-l faci să nu mai stea înfipt pe picioare, iar asta se poate obține dacă-l lovești zdravăn din spate în pulpe, sau dacă-ți încolăcești piciorul pe după piciorul lui și cauți să i-l smulgi din pământ. Am dreptate sau ba?

- Da. Zii mai departe!
- Uşurel! Toate astea trebuiesc făcute cu chibzuință și fără grabă. Dacă experiența reușește, adversarul cade în nas și ajungi să stai pe el, dar din păcate doar cu spatele pe spatele lui, lucru prin care tu însuți poți pierde ușor echilibrul european. În fond, ar trebui să vă lege stând fațăn față. Oare indienii au de gând să umble cu niște tertipuri care depind de inversarea asta a relațiilor politice dintre voi? Asta nu pot să știu de pe acum; dar atâta știu sigur: că vicleșugul lor îți va fi de folos fără doar și poate.
 - Dar în ce fel? Ei hai, vorbeşte odată! insistă Jemmy.
- Sfinte Sisoe! Doar vorbesc de vreun sfert de oră neîncetat! Ei, ascultă deci! Indianul te va călca din spate ca să-ți ridice piciorul și să te facă să pierzi echilibrul. Asta nuți face nici un rău, fiindcă, având în vedere tăria nerușinată a mușchilor tăi, ai să-i simți călcăturile abia după vreo paisprezece luni. După aceea, aștepți un moment, până când îți dă iar un picior în pulpă și, prin urmare, stă doar într-un picior. Atunci te apleci înainte cu toată puterea, ridicându-l în spinare, tai repede cureaua sau funia cu care v-au legat și-l repezi ca o basculantă peste capul tău, jos, la pământ. Dar apoi șo pe el instantaneu, ca să-l prinzi de beregată și să-i pui cuțitul în piept. M-ai înțeles, bătrâne tăietor de frunze la câini?

Old Shatterhand strânse mâna mititelului, spunându-i:

— Frank, să știi că ești băiat isteț! Ideea asta e minunată și are să-l ducă la victorie.

Faţa cinstită a lui Frank strălucea de încântare strângând mâna lui Old Shatterhand.

- Ei lasă, lasă, dragă prim-maestre! Pentru un lucru ca ăsta, care se înțelege de la sine, n-am de ce să mă umflu în pene. Dar e totuși o dovadă în plus că diamantul e luat adesea drept o simplă cărămidă de oameni fără minte. De aceea mă gândesc...
- Drept o pietricică, nu o cărămidă îl întrerupse
 Jemmy. Doamne, ce diamant ar fi ăla care ar fi cât o

cărămidă!

- Nu mai taci odată, cârcotaş bătrân şi fără leac ce eşti! Eu cu superioritatea mea spirituală îţi salvez viaţa, iar tu, în chip de mulţumire, îmi dai cu o cărămidă neşlefuită în cap! Dacă nu încetezi să te legi aşa de mine, mereu, lucrurile ar putea ajunge atât de departe încât să desfac contractul nostru de prietenie şi atunci să vedem cum te mai descurci în lume fără mine! Cred că a sosit timpul să devii, în sfârşit, om cu scaun la cap!
- Ai perfectă dreptate zise Jemmy împăciuitor. Şi ceai să te faci tu atunci, dragă Frank?
- Dragă Frank! Îl îngână mititelul. Ce ton frumos, cu efect acustic. Ce-am să mă fac? Păi, am s-alerg, ce-mi rămâne alta de făcut?
- Ştiu, ştiu, dar ai să rămâi în urmă! Trebuie să faci trei paşi până face el unul.
 - Da, din păcate!
- Întrebarea este ce distanță trebuie să parcurgeți și dacă reziști până la capăt. Cum stai cu respirația?
- Minunat. Am un plămân ca un bondar; zumzăie şi bâzâie toată ziua, fără să-mi pierd suflul. De alergat, ştiu să alerg. Asta am învăţat ca Ucenic forestier în pădurile regale saxone.
- Dar nu poţi să te măsori cu un indian cu picioare atât de lungi!
- Hm! Om vedea! Îi zice "Cerbul-Săltăreț". Deci iuțeala e însușirea lui principală!
- Cum îi zice, zău că nu-mi pasă, totul e să ajung eu întâi la țintă.
- Păi tocmai asta n-ai să poţi. Ia compară tu picioarele tale cu ale lui!
- A, aşa? Picioarele? Va să zică, tu crezi că depinde de picioare?
- Bineînţeles! De ce vrei să depindă o alergare în care e vorba de viaţă și de moarte?

- De picioare, da și de ele, între altele, dar nu ele sunt lucrul esențial. Mai mult capul decide.
 - Mi se pare că nu alergi cu capul!
- Ba bine că nu! Sau ești cumva de părere să-mi las picioarele să alerge singure și să aștept cu restul corpului până se întorc? Ar fi o treabă cam primejdioasă. Dacă picioarele nu mai dau de mine, trebuie să aștept să-mi crească altele noi și asta se pare că se întâmplă numai la răci. Nu, nu, capul trebuie să vină și el, că el are de făcut partea principală din toată treaba.
- Nu te înțeleg interveni Old Shatterhand, foarte mirat de calmul mititelului.
- Nici eu, cel puţin deocamdată. În această clipă ştiu doar atât, că o singură idee bună e mai bună decât o sută de paşi sau de salturi care nu duc la ţintă.
 - Atunci ai o idee?
- Încă nu în întregime. Dar mă gândesc că dacă am știut să-i dau lui Jemmy un sfat bun, atunci n-o să mă las baltă pe mine însumi. Deocamdată nici nu știu măcar unde avem să alergăm. Când se va fi hotărât asta, oi vedea eu probabil unde și cum vine băgat clenciul. Să nu vă faceți sânge rău pentru mine! O voce interioară de tenor îmi spune să nu întorc încă spatele acestei lumi. Sunt menit să mai fac fapte mărețe și personalitățile istorice nu mor niciodată înainte de a-și fi împlinit misiunea și nici în locuri atât de izolate de dulcile plăceri ale civilizației.

Acum Marele-Lup se întoarse cu celelalte căpetenii, pentru a invita albii să meargă cu ei până la lac. Malul mişuna de pe acum de oameni de toate vârstele şi de ambele sexe, căci acolo urma să se decidă întrecerea de înot.

Când ajunseră la mal, Old Shatterhand văzu că nu se înşelase: exista un curent puternic. Lacul avea o formă aproape perfect eliptică. În sus, la unul din capetele înguste, se vărsa în el râul de munte, curgând apoi de-a lungul malului sting și de-a lungul capătului îngust de jos,

până la ieşirea care se afla pe malul drept, nu prea departe de vărsarea în lac. Curentul mergea deci pe lângă mal, făcând pe trei sferturi înconjurul. Dacă Davy reușea să se folosească de el, era poate salvat.

Femeile, fetele și băieții tineri se răspândiră până departe pe mal. Războinicii se așezară pe la capătul de jos al lacului, căci acolo urma să înceapă lupta. Ochii tuturor erau ațintiți asupra celor doi adversari. Peștele-Roşu își plimbă privirea peste apă cu mândrie și încredere, ca un om sigur de el. Şi Davy părea calm, dar înghițea în sec cam des; mărul lui Adam i se mișca încontinuu. Cine-l cunoștea știa că era un semn de agitație interioară.

Marele-Lup se adresă lui Old Shatterhand:

- Da, dar nu cunoaștem încă mai îndeaproape condițiile
 răspunse acesta.
- Le vei auzi îndată. Cei doi vor intra în apă aici, chiar în faţa noastră. Când dau semnalul bătând din palme, se avântă. Înotătorii vor face o dată înconjurul lacului, rămânând mereu la o distanţă de mal de un stat de om. Cine coteşte spre mijloc ca să scurteze distanţa e învins. Cel care soseşte până aici îl înjunghie pe celălalt.
- Bine, dar în ce direcţie pornesc? Înspre dreapta sau înspre stânga?
- Înspre stânga. Pe urmă se întorc de-a lungul malului drept.
 - Să înoate unul lângă altul?
 - Fireşte!
- Deci tovarășul meu în dreapta și Peștele-Roșu în stânga?
 - Ba invers.
- De ce? Fiindcă cel care înoată la stânga celuilalt e mai aproape de mal și are de parcurs o distanță mai mare.
- Atunci e greșit și nedrept să înoate amândoi în aceeași direcție. Ție nu-ți place înșelăciunea și ai să recunoști că e mai just să pornească în direcții deosebite. Unul înoată de aici de-a lungul malului drept, iar celălalt

de-a lungul malului sting; la capăt se întâlnesc, apoi se întorc, fiecare de-a lungul celuilalt mal.

- Ai dreptate zise căpetenia. Dar care să pornească spre stânga şi care spre dreapta?
- Ca să procedăm și de astă dată după dreptate, să hotărască soarta. Iată, rup două fire de iarbă și cei doi înotători să aleagă. Cel care alege firul mai lung, înoată spre stânga, cel care trage pe cel scurt, o ia spre dreapta.
 - Bine, aşa să fie! *Howgh!*

Ultimul cuvânt fu pronunţat spre norocul lui Davy, căci se vădi că hotărârea avea să rămână neclintită. Old Shatterhand rupsese două fire de iarbă, dar în aşa fel încât să fie de lungime perfect egală. Se apropie întâi de Peştele-Roşu şi-l lăsă să aleagă; apoi îi dădu şi lui Davy un fir de iarbă, dar în ultima clipă rupsese o bucăţică din el. Se trecu la compararea firelor; Davy îl avea pe cel mai scurt, urma deci s-o ia spre dreapta. Adversarul lui nu se arătă de loc supărat, nu părea să-şi dea de loc seama de dezavantajul care rezultă din asta pentru el. Cu atât mai tare se lumină faţa lui Davy. Examina suprafaţa apei şi murmură către Old Shatterhand:

— Nu știu cărui fapt îi datorez firul mai scurt; dar mă salvează, fiindcă sper să ajung mai repede. Curentul e puternic și o să-i dea de furcă.

Îşi scoase hainele şi intră în apă mică de la mal. La fel făcu şi Peştele-Roşu. Acum căpetenia bătu din palme — un salt şi amândoi se aflau în apă adâncă, vâslind din braţe în direcţii opuse, indianul spre stânga şi albul spre dreapta, de-a lungul malului.

— Davy, ţine-te bine! strigă Hobble-Frank după prietenul său.

La început nu se cunoștea vreo diferență între cei doi. Indianul înainta cu mișcări lente, dar largi și puternice, ca un om care se simte în elementul lui. Nu se uita decât drept înainte ferindu-se să se uite după adversar, fiindcă, întorcând capul, ar fi pierdut timp, fie și numai o clipă.

Davy înota mai neliniştit, mai inegal. Nu era un înotător exersat și se străduia să obțină întâi de toate un ritm potrivit și continuu. Cum nu reușea cu una cu două, se culcă pe spate; acum mergea mai bine. Aici, spre capătul de jos, curentul nu mai era puternic, dar îl ajuta totuși să înainteze atât cât să nu rămână în urmă față de indian. Se aflau acum amândoi pe lângă marginile laterale, lungi, ale lacului.

Acum însă, indianul începu să-şi dea seama că nimerise în partea anevoioasă. Avea de parcurs toată distanţa până la vărsarea pârâului, adică toată lungimea lacului; simţind în fiecare mişcare că are de luptat cu un curent tot mai puternic. Câtva timp îşi economisi forţele, apoi însă începu să facă eforturi vizibile. Înainta dând cu atâta putere din mâini şi din picioare, încât după fiecare mişcare se ridica din apă până la jumătatea pieptului.

Dincolo, în partea lui Davy, curentul devenea din ce în ce mai slab, dar avea o direcție favorabilă pentru el. Se mai adăuga la asta faptul că Davy se obișnuise treptat cu mișcarea în ritm egal. Lucra mai cu regularitate și pondere. Observă rezultatul fiecărei mișcări și-și dădu în curând seama care sunt cele nepotrivite. De aceea viteza lui se dublă în curând și puțin după aceea îl depăși pe indian, lucru care-l determină pe acesta să forțeze cât putu, în loc să se cruțe pentru a învinge greutățile mai mari care urmau.

Acum Davy se apropia de locul de scurgere. Curentul deveni mai puternic și era cât pe-aci să-l smulgă din calea de urmat, aruncându-l afară din lac. Se zbătea din greu și rămase iar în urma indianului. De aceste momente depindea totul.

Tovarășii săi stăteau la mal, urmărindu-i mișcările cu înfrigurare.

— Indianul l-a ajuns iar din urmă — zise Jemmy cu glas temător. O să piardă! — Dacă se muncește să ajungă numai cu vreo trei coți mai încolo — zise Old Shatterhand — a ieșit din locul periculos și e salvat. Da, da — încuviință Frank. Mi se pare că-și dă seama. Uite cum dă din mâini și din picioare! Ah, bravo, înaintează! A trecut dincolo! Slavă ție, Doamne, vivat, trăiască!

Lunganul reuşise într-adevăr să învingă forța şuvoiului și intră în ape calme. În curând, ajunse la capătul malului drept al lacului și în timp ce indianul mai avea o bucată de înotat până acolo, coti pe latura îngustă, înspre vărsarea pârâului.

Indianul îl văzu şi începu să se zbată nebuneşte, ca să-şi salveze viaţa, dar fiecare mişcare, chiar şi cea mai puternică, îl făcea să înainteze de-abia cu un cot, în timp ce Davy obţinea un rezultat dublu. Acum acesta ajunse la vărsare. Apele pârâului îl luară şi-l repeziră înainte. Mai avea de parcurs o treime din distanţa totală, pe când indianul nu ajunsese nici la jumătate. Trecură unul lângă celălalt într-o clipită.

Davy nu se putu abţine să nu strige "ura!" Indianul răspunse cu un urlet furios, ce se auzi până departe.

Acum înotul nu mai reprezenta un efort pentru Davy, ci doar o plăcere. N-avea decât să vâslească din braţe domol, ca să rămână în direcţia prescrisă. După câtva timp, pe măsură ce curentul scădea, fu nevoit să depună din nou mai mult efort, dar nu-i veni greu, dimpotrivă, avea impresia că toată viaţa nu făcuse altceva decât să înoate. Ajunse în dreptul punctului stabilit şi ieşi la mal. Întorcându-se, văzu că indianul ajunsese tocmai la ieşirea apelor din lac şi avea din nou de luptat împotriva curentului.

Indienii izbucniră într-un urlet scurt, dar înspăimântător, care exprima că Peştele-Roşu pierduse și că e sortit pieirii. Davy însă se îmbrăcă repede, apoi alergă spre tovarășii săi, spre a-i saluta ca un om redat vieții.

- Cine-ar fi crezut! zise, strângând cu putere mâna lui Old Shatterhand. L-am învins pe cel mai bun înotător al utahilor!
- Datorită unui fir de iarbă! răspunse vânătorul zâmbind.
 - Cum ai meșterit treaba asta?
- Să lăsăm explicațiile pentru mai târziu. A fost o mică șmecherie, care însă nu se poate numi înșelăciune, de vreme ce de ea depindea salvarea ta, fără ca indienii să păţească ceva.
- Aşa e! încuviință Frank, nespus de fericit de victoria prietenului său. Viața ta stătea nu într-un fir de ață, ci într-un fir de iarbă! Aşa e şi cu alergarea mea. Numai picioarele singure nu fac nici o treabă. Cine știe ce fir de păi îmi aduce salvarea! Ei, da, trebuie să ai şi nişte picioare, dar unde nu e cap... vai de toate! Ia uitați-vă că vine nefericitul Pește!

Într-adevăr, sosea acum indianul dinspre partea dreaptă, cu peste cinci minute mai târziu decât albul. Ieși la mal și se așeză pe jos, cu fața spre lac. Nici unul dintre pieile-roșii nu se uita la el; așteptau ca Davy să-i dea învinsului lovitura de moarte.

Atunci se apropie o squaw, ţinând de mână doi copii. Se duse până la el. Indianul strânse copiii la piept, unul de-o parte, altul de alta, apoi îi împinse încetişor mai încolo, dădu mâna soţiei sale şi-i făcu semn să se îndepărteze. Apoi îl căută din ochi pe Davy şi-i strigă:

- Nani witch, ne pokai ia-ţi cuţitul, omoară-mă! Bravului lungan aproape că-i dădură lacrimile. Se duse la nevasta indianului, o împinse împreună cu copiii spre el şi zise, într-o amestecătură de limbă utahă şi engleză:
 - No witch, not pokai!

Apoi le întoarse spatele și reveni lângă tovarășii săi. Utahii fuseseră martorii scenei. Căpetenia întrebă:

- De ce nu-l omori?
- Pentru că sunt un crestin. Îi crut viata.

- Dar dacă ar fi învins el, te-ar fi omorât!
- Ei, uite, n-a învins și n-a putut să mă omoare! Las' să trăiască!
 - Dar bunurile i le iei? Armele, caii, nevasta, copiii?
- Nici nu mă gândesc! Doar nu sunt hoţ de drumul mare! Să păstreze ce are!
 - Uf! Nu te înțeleg! El ar fi fost mai deștept!

Nici indienii ceilalţi nu păreau să-l înţeleagă. Privirile îndreptate asupra lui arătau limpede cât de uimiţi sunt de purtarea sa. Nici unul dintre ei n-ar fi renunţat la drepturile câştigate. Peştele-Roşu plecă furişându-se. Nici el nu pricepea de ce nu-l înjunghie şi nu-l scalpează acest alb. Îi era ruşine că fusese învins şi găsea cel mai nimerit să se facă nevăzut.

Cineva totuși să arătă recunoscător. Femeia se apropie de lungan și-i întinse mâna; ridică și mâinile copiilor spre el și spuse cu jumătate de voce câteva cuvinte, al căror sens Davy îl ghici ușor, deși nu le înțelegea.

Acum Namboh-avaht, Picior-Mare, se apropie de căpetenie și întrebă dacă poate începe lupta cu a doua față-palidă. Marele-Lup dădu din cap și porunci să se pornească spre locul desemnat. Acesta se afla în apropierea stâlpilor schingiuirii. Acolo se formă, ca de obicei, un cerc mare și căpetenia îl conduse pe Picior-Mare în mijlocul lui. Old Shatterhand, la rândul lui, îl însoți pe Jemmy. O făcea pentru a veghea să nu se umble cu vicleșuguri în cazul rotofeiului.

Cei doi luptători își dezveliră busturile și se așezară spate la spate. Capul lui Jemmy nu ajungea nici măcar până la umărul indianului. Căpetenia ţinea în mână un lasou cu care îi legă unul de altul. Cureaua era petrecută peste șoldurile indianului, iar lui Jemmy îi trecea peste piept. Din întâmplare și spre avantajul lui Jemmy, capetele lasoului se nimeriră în așa fel, încât căpetenia le înnodă pe pieptul grăsanului!

 Acum nu mai trebuie să tai cureaua, n-ai decât să tragi de buclă — zise Old Shatterhand în limba germană.

Fiecare primi un cuţit şi lupta putea începe. Căpetenia se dădu înapoi, la fel şi Old Shatterhand.

— Ţine-te bine, Jemmy, să nu te laşi urnit din loc! îi strigă Frank. Ştii bine că dacă te înjunghie, rămân văduv şi orfan pe veci şi sper că nu vrei să-mi faci mie una ca asta! Lasă-l numai să-ţi tragă lovituri şi-apoi răstoarnă-l zdravăn!

Şi indianului i se adresau din toate părțile îndemnuri și încurajări.

— Eu nu sunt Peştele-Roşu, ca să mă dau bătut — răspunse acesta. Am să-l strivesc și am să-l zdrobesc în câteva minute pe broscoiul ăsta mic și gras, agățat de spatele meu.

Jemmy nu zise nimic. Privea în jur tăcut și serios, dar în fond era tare caraghios să-l vezi așa, în spatele indianului vânjos. Stătea cu capul întors într-o parte, din prudență, spre a observa numaidecât mișcările făcute de indian cu picioarele. Nu intenționa și nici nu era spre avantajul său să înceapă lupta; lăsa asta în seamă indianului.

Acesta rămase o bună bucată de vreme liniştit şi nemişcat; voia să-l surprindă pe adversar printr-un atac brusc; dar nu reuşi. În momentul în care își întinse piciorul înapoi — pe neașteptate, credea el — ca să-i pună piedică lui Jemmy, acesta îl izbi așa de zdravăn în pulpa cealaltă, a piciorului pe care se rezemă, încât era cât pe-aci să-și piardă echilibrul.

Acum însă urmă atac după atac. Indianul era mai tare, albul însă prudent și mai chibzuit. Cel dintâi se înfurie pe măsură ce ostenelile sale rămâneau zadarnice; dar cu cât se dezlănţuia mai tare, dând cu picioarele lovituri la spate, cu atât celălalt rămânea mai calm. Lupta părea să se tărăgăneze; nu se putea înregistra vreun avantaj nici al unuia, nici al celuilalt. Dar sfârşitul urma să se producă rapid și anume printr-un vicleşug al indianului.

Comportarea lui de până acum avusese drept scop să-l întărească pe adversar în credinţa că merge la sigur; voia să-l facă să creadă că nu poate urma şi nu va urma nici o altă formă de atac. Acum, însă, indianul puse mâna pe lasou şi-l trase cu putere înainte, făcându-şi astfel loc în faţă pentru a se putea mişca şi se întoarse — dar nu complet.

Dac-ar fi reuşit să se întoarcă de-a binelea, ar fi ajuns cu faţa spre adversar şi l-ar fi turtit pur şi simplu la pământ; dar Jemmy era un şmecher şi se păzea bine. Şi Hobble-Frank observase îndată intenţia vicleană a indianului şi strigă repede către Jemmy:

- Dă-l jos! Se întoarce!
- Ştiu răspunse Jemmy.

Şi în aceeaşi clipă în care scosese acest cuvânt şi când indianul se întorsese abia pe jumătate, nestând deci ferm pe picioare, Jemmy se aplecă brusc înainte, ridicându-l astfel pe adversar în aer şi trase capătul de curea cu buclă. Lasoul se desfăcu, indianul încercă să se prindă de ceva, nimerind în gol, apoi se dădu de-a berbeleacul peste capul lui Jemmy, scăpând cuţitul din mână. Ca fulgerul, rotofeiul se repezi asupra lui şi, apăsându-l cu genunchii, îl apucă de beregată şi-i puse vârful cuţitului în dreptul inimii.

Poate că Picior-Mare avusese intenția să nu se predea cu nici un preţ, ci să continue lupta, dar tumba prin aer îl zăpăcise cu totul şi ochii rotofeiului scânteiau atât de aproape de faţa sa, încât găsi mai nimerit să rămână nemişcat. Atunci Jemmy se uită spre căpetenie şi întrebă:

- Recunoşti că e pierdut?
- Nu răspunse căpetenia apropiindu-se de luptători.
- De ce nu? se amestecă îndată Old Shatterhand, apropiindu-se și el.
 - Nu e învins!
 - Ba susţin contrariul: e învins!
 - Nu-i adevărat, fiindcă lasoul s-a desfăcut.

- Asta-i vina lui Picior-Mare, el s-a întors și atunci nodul a cedat.
- Nimeni n-a văzut cum s-a petrecut asta. Dă-i drumul! Nu e învins și lupta trebuie reluată.
- Nu, Jemmy, nu-i da drumul! porunci vânătorul. În momentul în care dau eu comanda, sau în momentul în care îndrăznește să se miște, îl înjunghii!

Atunci căpetenia întrebă, ridicând capul cu mândrie:

- Cine are de poruncit aici, eu sau tu?
- Tu şi eu, amândoi.
- Cine pretinde aşa?
- Eu pretind. Tu ești căpetenia alor tăi, iar eu sunt conducătorul tovarășilor mei. Tu și cu mine, amândoi, am încheiat o înțelegere asupra condițiilor de luptă. Cine nu respectă aceste condiții acela a călcat înțelegerea și e un mincinos și un sperjur.
- Îndrăzneşti să vorbeşti cu mine astfel, în faţa atâtor războinici roşii?
- Nu e nici o îndrăzneală. Spun doar adevărul și cer bunăcredință și cinste. Dacă nu mai am voie să vorbesc, ei bine, atunci să vorbească pușca morții. Rezemase patul puștii pe jos; acum ridică arma amenințător. Atunci spune ce dorești zise căpetenia mai domol.
- Recunoști că cei doi urmau să lupte stând spate la spate?
 - Da.
- Picior-Mare a tras însă de lasou și s-a întors. E adevărat? Trebuie să fi văzut și tu!
 - Da recunoscu căpetenia cu oarecare ezitare.
- Apoi, urma să moară cel pe care celălalt l-a pus jos. Ţii minte că aşa ne-am înţeles?
 - Ştiu.
 - Ei, cine e pus jos?
 - Picior-Mare.
 - Cine a fost deci învins?

- El... răspunse căpetenia văzându-se silit, căci Old Shatterhand ținea pușca în așa fel încât gura țevii îi atingea aproape pieptul.
- Ai ceva de obiectat? Punând această întrebare, privirea vestitului vânător străfulgera căpetenia cu o putere covârșitoare, așa că indianul, cu toată statura sa de uriaș, se simțea mic și dădu răspunsul așteptat:
- Nu; viaţa învinsului îi aparţine învingătorului; spune-i că poate să-l înjunghie.
- Nu-i nevoie să i-o mai spun, că o știe, dar n-are s-o facă.
 - Oare vrea și el să-l lase în viață?
- Asta vom hotărî mai târziu. Deocamdată, Picior-Mare să fie legat cu acelaşi lasou de care a vrut să se desfacă.
 - De ce să-l legăm? N-o să fugă de voi.
 - Îmi eşti chezaş?
 - Da.
- Asta ajunge. Să se ducă unde vrea, dar după terminarea celor două lupte care se vor mai da, să se întoarcă la învingătorul său.

Atunci Jemmy se ridică și-și puse hainele. Și Picior-Mare sări în picioare și-și croi drum printre indienii care nu știau dacă e cazul să-i arate dispreţ sau ba.

Acești utahi desigur că nu mai pomeniseră ca un alb să-i trateze așa cum îi trata Old Shatterhand pe ei și pe căpetenia lor și totuși nu îndrăzneau să-i refuze ceea ce le cerea. Aceasta se datora personalității sale puternice și nimbului cu care-l înconjurase faima faptelor sale și legenda.

Căpetenia era fără îndoială întărâtată că doi dintre războinicii săi cei mai buni fuseseră învinși și încă de niște adversari care păruseră mult, mult inferiori. Acum privirea îi căzu pe Hobble-Frank și își mai recâștiga încrederea. Era cu neputință ca acest om mărunțel să-l întreacă în fugă pe Cerbul-Săltăreţ. Cel puţin de astă dată victoria indienilor era asigurată.

Îi făcu semn Cerbului-Săltăreț să se apropie, îl conduse în fața lui Old Shatterhand și zise:

- Acest războinic are iuțeala vântului și n-a fost întrecut până acum de nici un alergător. Nu vrei să-l sfătuiești pe tovarășul tău să se predea mai bine fără luptă?
 - Nu.
 - Ar muri mai repede, fără să se fi făcut de ruşine.
- Nu e oare cea mai mare ruşine să te predai fără luptă? Nu l-ai crezut de neînvins şi pe Peştele-Roşu şi n-a spus Picior-Mare că o să-şi turtească şi zdrobească adversarul, broasca râioasă, în câteva clipe? Crezi că Cerbul-Săltăreţ va fi mai norocos decât ei, care au pornit la luptă cu atâta îngâmfare şi au ieşit din ea atât de tăcuţi şi de modeşti, spre a se face nevăzuţi?
 - Uf! strigă Cerbul-Săltăreţ. Mă întrec cu căprioarele.

Acum Old Shatterhand îl privi mai atent. Da, într-adevăr, avea constituția unui bun alergător, picioarele îi erau făcute să parcurgă distanțe mari, fără să obosească Numai cantitatea sa de creier nu părea în proporție cu lungimea pulpelor. Avea o adevărată figură de maimuță, fără să vădească însă un semn din inteligența pe care o posedă aceste animale.

Se apropie și Hobble-Frank să-l privească pe Cerb.

- Ce zici de el? îl întrebă Old Shatterhand.
- E întruchiparea prostănacului de la Meissen, stând, cum se povesteşte, cu nasul în ochiurile de grăsime şi neputând găsi supa răspunse mititelul. În privinţa picioarelor, face de trei ori cât mine, dar în ce priveşte capul, sper să nu fiu mai prejos decât el. Să încercăm să aflăm întâi pe ce distanţă o să alergăm. Poate că alerg eu cu capul mai bine şi mai repede decât el cu picioarele.

Old Shatterhand se întoarse deci din nou spre căpetenie:

- S-a hotărât unde să aibă loc cursa pe viaţă şi pe moarte?
 - Da. Vino să-ți arăt.

Old Shatterhand şi Hobble-Frank îl urmară, ieşind din cercul indienilor. Cerbul-Săltăreţ rămase pe loc. Lui i se spusese dinainte care va fi ţinta. Căpetenia arătă spre sud şi zise:

- Vezi copacul acela, la jumătatea drumului de aici la pădure?
 - Da.
- Până acolo trebuie să alerge. Cine-l înconjoară de trei ori și se întoarce primul aici, acela va fi învingătorul.

Hobble-Frank măsură distanţa din ochi, cercetând cu privirea toată regiunea situată dincolo de ţintă, mai înspre sud şi observă apoi în limba engleză, pe care de altfel, cum se ştie, o vorbea mult mai corect decât germana sa dialectală:

- Dar sper că va domni cinstea între noi!
- Vrei să spui că ne crezi în stare de necinste? întrebă căpetenia pe un ton înțepat.
 - Da.
 - Vrei să te dobor cu un pumn?
- Încearcă! Glonţul revolverului meu ar fi mai rapid decât mâna ta. Oare Picior-Mare nu s-a întors adineauri, deşi era interzis? Asta numeşte purtare cinstită?
 - N-a fost ceva necinstit, ci doar o şiretenie.
 - A, aşa? Şi astfel de şiretenii să fie permise?

Căpetenia rămase pe gânduri. Dacă spunea da, justifica purtarea lui Picior-Mare și poate că și Cerbul-Săltăreţ va avea vreun motiv să recurgă la un șiretlic. Albii ăștia făceau lucruri de care nu i-ai fi crezut în stare. Poate că acest om mărunt și gras era și el un bun alergător; în cazul acesta părea indicat să rezerve pentru indian o portiţă de scăpare. De aceea răspunse:

- Şiretlicul nu e înșelăciune? De ce ar fi interzis?
- Mă declar de acord şi sunt gata să încep alergarea. Din ce punct pornim?
- Am să înfig o lance în pământ, de acolo se va porni și acolo va fi punctul de-sosire al alergării.

Se îndepărtă pentru câteva minute, așa că albii rămaseră între ei.

- Mi se pare că ți-a venit o idee zise Old Shatterhand.
- Da. Se cunoaște după mutra mea?
- Bineînțeles, doar văd că râzi așa, în tăcere.
- Păi, chiar că e de râs. Căpetenia asta a vrut să-mi dăuneze cu şiretlicul lui şi, dimpotrivă, mi-a făcut cel mai mare serviciu.
 - Cum aşa?
- Ai să afli îndată. Ce fel de arbore o fi ăla în jurul căruia trebuie să jucăm hora de trei ori?
 - Pare să fie un fag.
- Ia priveşte şi niţel mai la stânga; şi acolo e un copac, dar aproape de două ori mai departe. Ce fel de copac e ăla?
 - Un molift.
 - Bun. Până la care urmează deci să fugim?
 - Până la fag.
 - Eu însă o să alerg până la molift.
 - Eşti nebun?
- Nu. Uite ce e, eu alerg cu capul până la fag, dar cu picioarele până la molift, deşi până acolo distanţa e aproape dublă.
 - Dar cu ce scop oare?
- Asta ai să vezi atunci și ai să te bucuri. Cred că nu mă înșel în așteptările mele. Când mă uit la garnitura de pe fațada acestui Cerb-Săltăreț, nici o eroare nu mi se pare posibilă.
 - Fii prudent, Frank! E vorba de viață.
- Ei, dac-ar fi vorba numai de viaţă, nici n-ar mai fi nevoie să-mi dau silinţa. Chiar dacă m-ar învinge, tot aş scăpa. Picior-Mare are de plătit cu viaţa, iar pe căpetenie o s-o trânteşti dumneata cu siguranţă; tot aş putea să fiu răscumpărat în schimbul ăstora. Deci nu mă tem de loc pentru viaţa mea; dar e vorba de onoare. Să se citească cândva în istoria celui de-al patrulea sfert al secolului al nouăsprezecelea că eu, Hobble-Frank din Moritzburg, am

fost întrecut de o mutră ca asta de merinos indian? Nu voi îngădui să se povestească așa ceva despre mine!

- Dar explică-mi cel puţin ce ai de gând să faci. Poate că sunt în măsură să-ţi dau un sfat bun!
- Mulţumesc din suflet! Sfatul mi l-am dat eu singur şi vreau să-mi exploatez singur invenţiile. Numai un lucru să-mi spui: cum se zice molift în limba utahă?
 - Ovomb.
- *Ovomb!* Curios cuvânt! Şi cum ar suna scurta propoziție: "Spre acel molift"?
 - Inci ovomb.
 - Aşa e şi mai scurtă, doar două cuvinte. N-am să le uit.
 - Şi ce legătură e între acest *inci ovomb* și planul tău?
- E o stea călăuzitoare pentru cursa mea de fond. Dar să tăcem acum: vine căpetenia.

Marele-Lup se întoarse. Înfipse o lance în solul moale, acoperit cu iarbă şi declară că alergarea morții poate începe. Frank își scoase hainele afară din pantaloni; Cerbul-Săltăreţ n-avea pe el decât o fâșie de piele care-i înfășură șoldurile. Se uita la adversarul său cu o mină care voia să exprime dispreţ, dar care era însăși imaginea celei mai totale stupidităţi.

- Frank, dă-ţi toată osteneala! îl îndemnă Jemmy. Gândeşte-te că Davy şi cu mine am învins!
- Nu mai plânge! îl consolă mititelul. Dacă cumva nu știi încă dacă am picioare sau nu, ai să le vezi acum fluturând.

Atunci căpetenia bătu din palme. Cerbul-Săltăreţ scoase un strigăt strident și se avânta înainte, micul Frank după el. Locuitorii întregii tabere se adunaseră din nou ca să privească alergarea. După părerea lor, era neîndoios încă de pe acum, după trei-patru secunde, cine avea să iasă învingător. Cerbul era de pe acum cu mult înaintea adversarului său și distanţa dintre ei creştea cu fiecare pas. Indienii scoaseră chiote de bucurie. Ar fi fost o nebunie să susţii că albul l-ar fi putut ajunge din urmă sau chiar

întrece pe indian. Era însă de-a dreptul minunat cum îşi zvârlea mititelul picioarele. Aproape că nu le vedeai, atât de repede se mişcau şi totuşi nu dădea impresia, cel puţin pentru observatorul atent, că se desfășoară cât e în stare, ci dimpotrivă, că ar putea alerga şi mai repede dac-ar vrea.

Indienii dădeau semne de neliniște, se auzeau exclamații de batjocură, de bucurie răutăcioasă; râdeau crezând că au într-adevăr toate motivele s-o facă. Iată explicația: fagul stătea în mijlocul câmpului din față, drept înainte, la vreo trei mii de picioare de tabără. La stânga fagului, dar la o depărtare cu cel puțin două mii de picioare mai mare, se afla moliftul amintit; acum, când cei doi alergători ajunseseră la o distanță îndeajuns de mare, se vedea limpede că mititelul se îndrepta nu spre fag, ci spre molift. Fugea cât îl țineau piciorușele în direcția lui. Faptul era, firește, atât de caraghios, încât veselia indienilor era îndreptățită.

- Tovarășul tău m-a înțeles greșit zise căpetenia către Old Shatterhand.
 - Ba nu.
 - Păi cum nu, văd că aleargă spre molift!
 - Sigur!
- Atunci Cerbul-Săltăreţ îl va învinge de două ori mai repede!
 - Ba nu.
 - Nu? întrebă mirat Marele-Lup.
- E un şiretlic şi tu însuţi i-ai permis să se folosească de vicleşuguri.
 - Uf! Uf! Aşa e!

"Uf! Uf! strigară și indienii ceilalți, când căpetenia lor le explică vorbele lui Old Shatterhand. Râsetele amuţiră, în schimb tensiunea crescu, se dublă, ba deveni de zece ori mai mare.

Cerbul-Săltăreţ ajunse curând după aceea la fag. Urma să-l înconjoare de trei ori. De prima dată, privind înapoi, văzu că adversarul său se află într-o cu totul altă direcţie, deși doar la vreo trei sute de pași de el. Se opri uimit și rămase cu ochii holbați la micul neamț de la Moritzburg.

Atunci cei din tabără văzură că acesta întinde braţul spre moliftul îndepărtat; dar nu se auzea ce spunea.

— *Inci ovomb! Inci ovomb!* acestea erau cuvintele pe care le striga către alergătorul roşu.

Acesta rămase pe gânduri, meditând dacă înţelesese bine. Mintea lui nu era în stare să-i servească o altă explicaţie decât pe aceea că înţelesese greşit indicaţiile căpeteniei şi că prin urmare nu fagul, ci moliftul era ţinta alergării. Între timp, mititelul ajunsese departe, mult mai departe; nu era momentul să stai pe gânduri şi să şovăi; era vorba de viaţă şi de moarte! Indianul părăsi fagul şi fugi mai departe, înspre molift. Peste câteva clipe trecu ca o săgeată pe lângă adversar şi zbură, fără să se mai uite în urmă, spre a doua ţintă.

Aceasta stârni o tulburare enormă în rândurile indienilor. Urlau și făceau scandal, de parc-ar fi fost în joc viața tuturor. Cu atât mai mult se bucurau fețele-palide și mai ales rotofeiul Jemmy, văzând lovitura de geniu a tovarășului lor.

În clipa când Cerbul-Săltăreţ îl întrecuse, Frank se întoarse şi se repezi spre fag. Sosit acolo, ocoli trunchiul de trei ori, de patru ori, de cinci ori, apoi se grăbi s-o ia înapoi spre tabără. Vreo patru cincimi ale drumului le făcu în fuga mare, apoi se opri ca să se uite înapoi, spre molift. Cerbul-Săltăreţ se afla acolo, stând nemişcat. Fireşte că nu se distingeau nici braţele, nici picioarele şi cu atât mai puţin expresia feţei, dar se vedea clar că stătea înlemnit ca o columnă. Era complet nedumerit şi mintea lui nu era destul de ascuţită ca să ghicească ce superb fusese dus de nas.

Hobble-Frank era adânc satisfăcut și străbătu distanța rămasă mergând agale. Indienii îl primiră cu priviri sumbre. El, însă, se arătă nepăsător, se apropie da căpetenie, îl bătu pe umăr și întrebă:

— Ei, dragă prietene, cine a învins?

- Cel care a îndeplinit condițiile răspunse indianul furios.
 - Acela sunt eu!
 - Tu?
 - Păi n-am fost pe la fag?
 - Da, te-am văzut.
 - Şi n-am fost primul întors? Ba da.
 - N-am ocolit trunchiul de cinci ori în loc de trei?
 - De ce de mai multe ori decât trebuia?
- Din pură dragoste față de Cerbul-Săltăreț. El, după primul ocol, a fugit, am făcut eu în locul lui ce mai rămăsese să facă, pentru ca fagul să nu se plângă de el.
 - De ce a părăsit fagul și s-a îndreptat spre molift?
- Am vrut să-l întreb și eu, dar a trecut atât de repede pe lângă mine, că n-am avut timpul necesar. Când o să vină, o să ţi-o spună, poate.
 - Dar tu de ce ai alergat întâi spre molift?
- Pentru că credeam că e un brad. Old Shatterhand spusese că e un molift, așa că am vrut să văd cine are dreptate.
- Atunci de ce nu te-ai dus până acolo, de ce te-ai întors din drum?
- Pentru că se ducea Cerbul-Săltăreţ până acolo. De la el pot să aflu ulterior la fel de bine cine s-a înşelat, eu sau Old Shatterhand.

Dădu toate explicațiile acestea cu tonul cel mai calm și firesc cu putință. Căpetenia clocotea. Vorbele îi ieșiră din gură aproape șuierate când întrebă:

- Nu cumva l-ai înșelat pe Cerbul-Săltăreţ?
- Să-l înșel? Vrei să te dobor cu un pumn? se răsti mititelul cu furie prefăcută, folosindu-se de exact aceleași cuvinte ca și căpetenia adineauri.
 - Sau te-ai folosit de un şiretlic?
 - Un şiretlic? La ce mi-ar fi servit?
 - Ca să-l trimiți pe Cerbul-Săltăreț până la molift.

— Ar fi fost un prost şiretlic, de care ar trebui să-mi fie ruşine. Un om care aleargă pe viaţă şi pe moarte nu se lasă expediat dincolo de ţintă, cu mult mai departe. Dacă s-ar lăsa, ar însemna că n-are minte, iar ai lui ar trebui să se ruşineze că nu l-au educat mai bine. Numai un prost ar permite ca un asemenea om să lupte cu un alb pe viaţă şi pe moarte. Nu pot să te pricep şi nu-ţi înţeleg bănuielile, fiindcă prin ele aduci o ocară onoarei tale.

Mâna căpeteniei zvâcni spre brâu și se încleșta pe mânerul cuţitului. Îi venea să-l înjunghie pe omuleţul pe cât de şiret pe atât de curajos; dar se văzu silit să înghită găluşca.

Hobble-Frank se duse la prietenii săi, care-l primiră cu o bucurie calmă, dar cu atât mai sinceră.

- Ei, am învins și eu, ești mulțumit de mine? îl întrebă Jemmy.
- Bineînţeles! Ai ticluit treaba asta într-adevăr cu mare iscusinţă. E de-a dreptul o capodoperă!
- Zău? Atunci fii bun şi bagă-ţi-o în memorie, la pagina o sută treizeci şi şase şi deschide cartea mereu la pagina asta când te apucă iar nu ştiu ce şi te îndoieşti de superioritatea mea. Iată-l pe Cerbul-Săltăreţ care se apropie, dar nu în salturi, ci cam târâş. Pare să aibă conştiinţa încărcată şi se fereşte în lături de parc-ar urma să încaseze o bătaie. Ia uitaţi-vă ce mutră face! Şi cu acest Confuzius am fost pus să mă măsor eu! Ei da, nu picioarele contează, nici măcar la alergare, ci mai mult capul!

Cerbul părea să dorească să se facă nevăzut, dar căpetenia îl chemă și se răsti la el:

- Cine-a învins?
- Faţa-palidă fu răspunsul timid.
- De ce ai alergat până la molift?
- Faţa-palidă m-a minţit. A spus că moliftul e ţinta.
- Şi tu ai crezut? Doar îţi spusesem care e ţinta!

Old Shatterhand îi traducea lui Hobble-Frank conversația, spunându-i că l-au făcut mincinos. Micul şmecher se adresă căpeteniei:

— Zice că eu am minţit? Adică eu i-am spus Cerbului că ţinta lui e moliftul? Nu-i adevărat! L-am văzut stând lângă fag; se uita la mine mirat şi părea să se topească de frica şi grija mea, neştiind ce am de gând să fac. Atunci mi-a fost milă de el, săracul şi i-am strigat: "Inci ovomb!" I-am spus deci că mă duc spre molift. De ce s-a repezit pe urmă el acolo, în locul meu, nu pot să ghicesc. Poate că nu ştie nici el. Am zis. Howgh!

Old Shatterhand simțea că-l pufnește râsul auzind cum se folosește cu ironie drăcușorul de om de felul de a se exprima al indienilor. Pe căpetenie, însă, lucrul acesta îl înfurie și mai tare.

- Da, ai zis și ai terminat! strigă. Dar eu n-am terminat încă cu tine și am să-ți mai zic și eu câte ceva când o veni vremea. Dar trebuie să mă țin de cuvânt. Viața, scalpul și avutul Cerbului-Săltăreț sunt ale tale.
- Nu, nu! se apără omuleţul. N-am nevoie de ele! Păstraţi-l bine; o să mă aveţi nevoie de el, mai ales când o fi vorba iar de o alergare pe viaţă şi pe moarte.

Printre indieni se auziră murmure furioase, iar căpetenia spuse, scrâșnind din dinți:

- Acum poţi să mai verşi cuvinte otrăvite; mai târziu o să implori îndurare de o să se audă până la cer. Fiecare bucăţică din trupul tău o să moară separat, iar sufletul o săţi iasă din trup încetul cu încetul, aşa încât moartea ta să ţină luni de zile.
- Ce puteți să-mi faceți? Am învins și sunt prin urmare liber.
- Mai e unul care n-a învins şi acela e Old Shatterhand. Aşteaptă câteva minute şi o să zacă în faţa mea la pământ, rugându-se să-i cruţ viaţa. O să-i las viaţa în schimbul vieţii tale, atunci vei fi al meu. Veniţi cu mine, toţi; începem ultima luptă, cea mai mare şi decisivă!

Indienii se luară după el, toată ceata de-a valma, albii îi urmară pășind mai încet.

- Am mers oare prea departe? întrebă Hobble-Frank, îngrijorat.
- Nu răspunse Old Shatterhand. Nu strică de loc dacă îngâmfarea lor de războinici e înfrântă o dată. Dar se vede cât colo că nu ne putem încrede în indienii ăștia. Sunt convins că n-or să ne lase în nici un caz să plecăm în pace. S-au hotărât pentru luptele individuale, pentru că erau încredințați că o să cădem cu toții. Văzând că socoteala n-a fost bună, or să inventeze altceva. Mi se pare că vor să ne țină aici ca ostatici, o intenție pe care-trebuie s-o zădărnicim, fiindcă nici o clipă viața noastră n-ar fi în siguranță.

Ajunseseră în interiorul cercului format din corturi și colibe. În centrul lui se făceau pregătiri pentru lupta în doi, care urmă acum. Dintr-un morman de pietroaie adunate, cântărind tone, se înălţa un par gros, de care erau legate două lasouri. În jurul acestui loc se adunaseră toţi locuitorii taberei, bărbaţi şi femei, spre a fi martorii oculari ai spectacolului. Old Shatterhand păşi în mijlocul cercului, unde se afla şi căpetenia. Acesta avea o ţinută mândră, sigur de victorie. Arătând cele două lasouri, zise:

- Vezi curelele astea? Un capăt al lasoului e legat de păr. Celălalt ni se leagă de mijloc.
 - Pentru ce?
- Ca să ne mişcăm numai în acest cerc restrâns și să nu putem fugi unul de altul.
- Ghicesc motivul. Presupui că am mai multă repeziciune şi îndemânare decât forță şi vrei să mă împiedici prin acest mijloc să mă folosesc de superioritatea mea. Fie şi aşa. Mi-e indiferent! Cu ce arme luptăm?
- Fiecare va avea un cuţit în mâna stângă și un tomahawk în mâna dreaptă. Cu astea luptăm până moare unul dintre noi.

Era limpede că indianul alesese acest mod de luptă pentru că era încredințat de superioritatea sa în mânuirea acestor arme. Dar omul alb declară calm:

- Sunt de acord.
- Vezi întâi ce puternic sunt! Se duse la mormanul de pietre, ridică una și o aruncă. Avea o putere fizică enormă și credea că albul n-ar fi în stare să facă și el așa. Se auzi în jur un "uf!" de satisfacție.
- Eşti un bărbat puternic zise Old Shatterhand şi sper că în această luptă te vei bizui numai pe tine însuţi.
 - Sigur că da. Cine să mă ajute?
- Războinicii tăi. După cât mi se pare, ei nu exclud totuși posibilitatea să fii învins de mine. De ce s-au înarmat de parc-ar pleca la bătălie?
 - Oare tovarăşii tăi sunt neînarmaţi?
- Nu. Dar o să ne ducem toate armele în cortul nostru. Vrei să cred că eşti un om curajos?
- Vrei să mă jigneşti! strigă căpetenia cu furie. N-am nevoie de ajutorul altora. Războinicii mei să-şi ducă armele în corturi, dacă și oamenii tăi fac la fel.
 - Bine! Aşa vom face. Îmi păstrez numai cuţitul.

Îşi înmână armele lui Hobble-Frank, iar Davy şi Jemmy îi urmară exemplul. Între timp îi zise omuleţului pe nemţeşte:

— Te faci că le duci pe toate în cort, dar când nu te vede nimeni, le scoți afară, trecându-le pe sub peretele din spate al cortului. Şi nu te întorci aici. Atenția tuturor va fi concentrată asupra luptei și n-o să ia nimeni în seamă că nu te întorci. Te strecori pe dedesubt, în spatele cortului și ne pregătești caii de plecare; sunt pe-acolo.

Hobble-Frank se îndepărtă. La porunca căpeteniei lor, toţi indienii depuseră armele şi le încredinţară femeilor la să le ducă în corturi. Căpetenia îşi dezveli bustul, spre a avea mişcările mai libere. Old Shatterhand însă nu-i urmă exemplul. Îmbrăcatul ar fi răpit un timp preţios, o pierdere care ar fi putut deveni fatală. Femeile se întoarseră în mare grabă, ca să nu scape nimic din spectacol. Ochii tuturor erau îndreptaţi spre interiorul cercului şi nimeni nu băgă de seamă că lipseşte micul saxon.

- Acum s-a făcut cum ai vrut zise căpetenia. Să începem?
- Întâi încă o întrebare. Ce se va întâmpla cu tovarășii mei dacă mă omori?
 - Vor fi prizonierii noștri.
- Bine, dar ei au luptat pentru libertatea lor și se pot duce unde vor!
- Așa e. Dar înainte vor mai rămâne câtva timp ca ostatici.
- Asta e în nepotrivire cu înțelegerea noastră. Găsesc însă că e inutil să mai pierd un cuvânt în legătură cu această chestiune. Ce se întâmplă, în schimb, dacă eu te omor pe tine?
 - Asta nu se va întâmpla! strigă indianul cu mândrie.
- Trebuie, totuși, să luăm în considerație și această posibilitate.
 - Ei bine, dacă mă învingi, sunteți liberi!
 - Şi n-o să ne reţineţi?
 - Nimeni nu vă va reţine!
 - Atunci sunt de acord; putem începe.
- Da, hai să începem. Vino să ne lege. Uite aici un tomahawk.

Lăsaseră acolo numai două tomahawkuri. Marele-Lup, care avea, firește și el un cuţit, luă una dintre securi și i-o întinse lui Old Shatterhand. Acesta o privi, apoi o aruncă departe, într-o traiectorie care trecea peste capetele celor adunaţi.

- Ce faci? întrebă căpetenia mirată.
- Arunc tomahawkul, fiindcă nu e bun de nimic. Al tău, după câte văd, e foarte bine lucrat; celălalt mi s-ar fi rupt în mână de la prima lovitură.

În pofida vopselelor aplicate gros pe fața indianului, se văzu că se strâmba batjocoritor, în timp ce spuse:

— Erai liber să arunci tomahawkul, dar nu vei primi altul în loc.

- Nici nu e nevoie; am să lupt numai cu cuţitul meu, despre care știu că mă pot bizui pe el.
- Uf! Eşti nebun? Prima lovitură pe care o dau cu tomahawkul are să te omoare. Eu am şi tomahawk şi cuţit şi tu nu eşti la fel de puternic ca mine.

Atunci Old Shatterhand se aplecă spre piatra pe care o ridicase adineauri Marele-Lup, o ridică întâi până-n dreptul centurii, o înălță apoi deasupra capului, o ținu acolo câtva timp și o azvârli apoi cu putere, așa încât piatra se opri la vreo nouă-zece pași de el.

- Fă și tu așa! strigă către căpetenie.
- Uf! Uf! uf! se auzi din toate părțile.

Căpetenia nu răspunse îndată. Se uita de la vânător la piatră, apoi de la piatră la vânător; era surprins și nu vorbi decât după un răstimp:

— Crezi că mă faci să-mi fie frică? zise. Să nu-ţi închipui! Am să te omor şi am să-ţi iau scalpul, de-ar fi să ne luptăm până seara. Hai, legaţi-ne!

Porunca se adresă celor doi indieni care stăteau alături în așteptare; legară lasourile de mijlocul lui Old Shatterhand și al căpeteniei, apoi se dădură înapoi. Prinși astfel de păr, luptătorii se puteau mișca doar în interiorul unui cerc, a cărui rază era cât partea de lasou rămasă. Stăteau în așa fel încât cele două lasouri formau o linie dreaptă, adică diametrul cercului; fiecare era cu fața spre spatele celuilalt. Indianul ținea tomahawkul în mâna dreaptă și cuțitul în mâna stângă. Iar Old Shatterhand numai cuțitul în pumnul drept.

Pesemne că Marele-Lup imaginase lupta aşa, ca amândoi să se ia la goană în cerc, căutând să se apropie unul de celălalt, pentru a putea da o lovitură sigură. Fusese silit să-şi dea seama că nu e mai puternic decât adversarul său; dar armele erau inegale și era absolut convins că va învinge, mai ales că, după părerea sa, albul apucase cuţitul cu totul greșit. Old Shatterhand ţinea cuţitul în aşa fel încât tăişul era îndreptat nu în jos, ci în sus; deşi n-ar fi putut să-l

înfigă izbind cu el de sus în jos. Indianul râdea de el în sinea lui și-l observă cu multă atenție ca să hu-i scape nici o miscare a adversarului.

Şi albul avea privirea aţintită asupra lui. Nu voia să atace, ci să aştepte atacul şi voia ca prima ciocnire să fie decisivă, totul depindea de cum avea să mânuiască Marele-Lup tomahawkul. Dacă-l ţinea strâns, nu avea de ce se teme; dacă însă îl azvârlea asupra lui, era necesară o atenţie încordată şi o prudenţă foarte mare. Nu erau la o distanţă suficientă unul de altul ca să se poată da uşor în lături în faţa unui asemenea proiectil.

Rămaseră aşa timp de cinci minute, zece minute şi nici unul nu făcea prima mişcare. Indienii începuseră să strige îndemnuri şi scoaseră chiar exclamaţii de dezaprobare. Marele-Lup îşi invită adversarul cu vorbe dispreţuitoare să înceapă; îi strigă şi injurii. Old Shatterhand rămase impasibil; răspunsul său consta în aceea că se aşeză jos, luând o atitudine atât de firească şi calmă, de parcă s-ar fi aflat în cea mai paşnică societate. Dar muşchii şi tendoanele îi erau gata să intre în activitatea cea mai intensă de la o clipă la alta.

Căpetenia luă această purtare de ca semn desconsiderare, când, de fapt, nu era altceva decât o stratagemă menită să-l provoace pe adversar la o acțiune necugetată. De altfel, își ajunse scopul perfect. Indianul crezu că isprăvește mai ușor cu un dușman așezat pe jos și să profite cât mai repede de această trebuie împrejurare. Scoţând un strigăt de război, răsunător, se repezi spre Old Shatterhand cu tomahawkul ridicat pentru lovitura mortală. Indienilor li se păru că au și văzut tomahawkul nimerindu-si tinta; buzele multora se si întredeschiseră pentru izbucniri zgomotoase de bucurie, când albul sări sus și în lături — cuțitul ținut cu tăișul în sus își făcu datoria; lovitura nimeri alături, pumnul repezit în jos intră în lama ridicată iute ca fulgerul și se deschise scăpând securea; o izbitură rapidă a lui Old Shatterhand în braţul stâng al indianului făcu să-i zboare și cuţitul din mână, apoi, cu o mişcare atât de iute că abia se văzu, vânătorul îl lovi pe adversar cu capătul minerului în regiunea inimii, atât de tare, încât indianul căzu ca o buturugă și rămase nemişcat. Old Shatterhand ridică cuţitul în aer și strigă:

— Cine e învingătorul?

Nu-i răspunse nimeni. Chiar și acei care crezuseră că e cu putință să fie învinsă căpetenia lor nu-și închipuiseră că asta s-ar putea petrece atât de repede și în modul acesta. Oamenii erau înmărmuriți.

— El însuşi a spus că scalpul învinsului să-i revină învingătorului — continuă Old Shatterhand. Scalpul lui e deci al meu; dar nu vreau să-l iau. Sunt creştin şi prieten al oamenilor roşii, şi-i dăruiesc viaţa. Poate că i-am rupt o coastă; dar nu e mort. Fraţii mei roşii să-l examineze; eu, însă, mă duc în cortul meu.

Desfăcu lasoul cu care era legat și plecă. Nimeni nu-l împiedică și nimeni nu-i reținu nici pe Davy și Jemmy când îl urmară. Fiecare voia să se convingă întâi cum stau lucrurile cu Marele-Lup, așa că toți se înghesuiră în jurul lui. Vânătorii ajunseră așadar la cort nebăgați în seamă. În spatele cortului se aflau armele lor și acolo îi aștepta și Frank cu caii. Încălecară în grabă și porniră, întâi încet, pe după corturi și colibe, căutând să se ascundă după ele. Apoi însă îi observară santinelele postate în jurul taberei. Acestea scoaseră urletul lor de război și traseră după ei. Atunci albii dădură pinteni cailor, ca să treacă în galop. Uitându-se în urmă, văzură că strigătele și împușcăturile paznicilor atrăseseră atenția celorlalți. Indienii ieșiră buluc pe după corturi, trimițând în urma fugarilor urlete satanice, repetate de ecoul multiplu produs de munții din față.

Vânătorii galopau drept înainte peste câmpie, înspre locul în care pârâul se vărsa în lac. Old Shatterhand cunoștea ținutul îndeajuns pentru a ști că albia acestei ape de munte oferea cea mai rapidă cale de scăpare. Era

convins că utahii vor porni îndată în urmărire, trebuia deci să se îndrepte spre o regiune în care indienilor să le fie cât se poate de greu să se țină pe urmele lor.

13. Hobble-Frank şi mătuşa Droll

În aceeași dimineață, pe calea urmată cu o seară înainte de utahi cu prizonierii lor, adică de-a lungul pârâului, urca la deal o ceată de călăreți. În frunte se aflau Old Firehand și mătușa Droll. După ei veneau Humply-Bill și Gunstick-Uncle cu lordul; pe scurt, erau toți albii care trăiseră aventură de la Eagle-tail povestită mai înainte și care porniseră spre munți ca să ajungă la Lacul de Argint. La Denver se întâlniseră cu inginerul Butler și cu Ellen, fiica lui. Se dusese acolo direct de la ferma fratelui său. Soția sa rămăsese la fermă, fiind puțin suferindă de când cu pățania cu pantera. Fata, care nu voise cu nici un chip să se despartă de tatăl ei, gata să străbată, de dragul lui, ținuturi sălbatice, ședea într-un fel de lectică purtată de doi căluți indieni, mici dar foarte rezistenți.

Winnetou nu era cu ei pentru moment, fiindcă o luase înainte spre a cerceta ținutul. Din întâmplare, Old Firehand îl condusese luând-o pe poteca din pădure și peste luminișul unde Old Shatterhand și tovarășii săi se întâlniseră cu utahii. Vânătorii descifraseră urmele, dânduși seama că niște albi fuseseră făcuți prizonieri de indieni și se arătaseră numaidecât gata să urmărească pârtia făcută, pentru a le aduce ajutor la nevoie.

Nu bănuiau că utahii dezgropaseră securea războiului. Atât Winnetou cât și Old Firehand se știau în cea mai deplină pace cu acest trib, amândoi erau deci convinși că vor avea parte de o primire prietenoasă și că vor putea pune o vorbă bună pentru prizonierii albi.

Nu știau exact unde-și instalaseră utahii tabăra; dar cunoșteau lacul și cum împrejurimile lui erau foarte potrivite pentru a poposi, își închipuiau că o să-i găsească pe utahi acolo. În pofida atitudinii prietenoase la care se așteptau, ar fi fost cu totul în dezacord cu obișnuințele

vestului îndepărtat dacă li s-ar fi arătat fără să-i observe întâi. De aceea Winnetou o luase înainte spre a iscodi. Tocmai când ceata ajunse în locul unde malurile înalte ale râului se lărgeau, apașul se întorcea. Venea în galop, făcându-i să înțeleagă, încă de departe, să oprească. Nu era semn bun, așa că Old Firehand îi strigă:

- Fratele meu vrea să ne prevină. I-a văzut pe utahi?
- I-am văzut și am văzut și tabăra lor.
- Şi Winnetou a găsit că nu e bine să li se arate?
- Nu, fiindcă au dezgropat securea războiului.
- După ce ți-ai dat seama?
- După culorile cu care s-au vopsit și din faptul că s-au adunat atâția. Războinicii roșii se reunesc în număr atât de mare numai în caz de război și pe vremea marilor vânători. Cum nu e anotimpul migrațiilor de bizoni, când se vânează în stil mare, numai în jurul securii războiului s-au putut aduna atâția.
 - Cât de mare e numărul lor?
- Winnetou n-a putut să vadă exact. Erau poate vreo trei sute pe malurile lacului și în corturi probabil că mai erau alţii.
- Pe malurile lacului? Atât de numeroși? Dar ce s-o fi întâmplat acolo? Poate o expediție mare de pescuit prin gonirea peștilor spre năvod?
- Nu. Când se hăituiesc peştii, oamenii înaintează; însă stăteau pe loc și se uitau spre apă. Winnetou crede că era vorba de o întrecere la înot pe viață și pe moarte.
 - Ai vreun motiv să presupui asta?
- Da. Utahii poartă culorile războiului și-i consideră, prin urmare, pe albii care sunt la ei ca dușmani. Urmează să fie omorâți. Dar oamenii roșii nu-și ucid dușmanii repede; adesea îi lasă să lupte pe viață și pe moarte cu un adversar superior. Vor fi pus pe unul dintre prizonieri să înoate, ca să-i prelungească agonia și frica de moarte.
- Sunt cu totul de părerea ta. Am numărat întâi urmele a patru albi, apoi a încă doi; asta face șase. Nu-i vor fi pus

pe toţi să înoate; probabil că vor pune pe fiecare să lupte în alt mod pentru viaţa sa. Trebuie, să ne grăbim să-i scăpăm, altfel sunt pierduţi.

Apaşul răspunse vesel, cu o expresie de viclenie pe chip:

- Se află printre fețele-palide un bărbat care nu se lasă omorât cu una cu două și nici pe ai săi nu-i lasă.
 - Cine?
 - Old Shatterhand.
- Ce zici? sări Old Firehand. Old Shatterhand? Dar era vorba să-l întâlnești abia la Lacul de Argint? Să fi sosit aici de pe acum?
 - Old Shatterhand e punctual ca soarele de pe cer.
 - L-ai văzut?
 - Nu.
 - Cum poţi să susţii atunci că e aici?
 - O știu încă de ieri.
 - Şi nu i-ai spus nimic?
- Tăcerea e adesea mai bună decât vorba. Dacă spuneam ieri a cui e puşca ce şi-a zis cuvântul în luminişul acela, n-aţi fi stat liniştiţi, ci v-aţi fi grăbit să înaintaţi mai repede.
 - Pușca lui și-a spus cuvântul? De unde știi?
- Când am cercetat ieri marginea luminișului și iarba de pe el, am găsit un copăcel cu găuri făcute de gloanțe. Gloanțele proveneau din pușca-minune a lui Old Shatterhand; o știu precis. A vrut să-i sperie pe oamenii roșii și acum se tem de pușca lui.
- Vai, de ce nu mi-ai arătat copăcelul! Hm! Dacă Old Shatterhand se află printre albii aceia, atunci e drept că nu trebuie să ne mai temem atâta pentru ei. Ce să facem?
- Prietenii mei mă vor urma acum călărind în şir, unul după altul, pentru ca utahii, dacă dau de urmele noastre, să nu poată număra câte persoane suntem. *Howgh!*

Îşi întoarse calul spre dreapta şi porni, fără să se mai uite dacă ceilalţi îl urmează.

Malurile înalte ale pârâului se lărgiseră, după cum am spus și încadrau șesul din jurul lacului, la început în chip de coline joase, apoi sub forma unui lanţ muntos tot mai înalt. În șes nu erau arbori, în schimb culmile erau împădurite până în vale, unde pădurea era tivită de un şir de tufişuri. Căutând să rămână la adăpostul privirilor străine pe după aceste tufişuri și pe sub copaci, Winnetou înainta de-a lungul culmilor din dreapta, care mărgineau partea de nord a șesului și se întâlneau apoi la apus cu acel masiv muntos din care cobora pârâul ce alimenta lacul.

În felul acesta ceata ocoli șesul de la est la vest, până ce ajunse la acel pârâu de munte, la vreo sută de pași de la lac, de unde, rămânând tot pe sub copaci, se putea. Zări tabăra. Acolo descălecară și se culcară în mușchiul moale. Locul era parcă făcut dinadins ca să observe tabăra pe ascuns și totuși în voie.

Îi văzură pe utahi, stând adunați mai la sud de tabără. Apoi zăriră doi oameni ieşind din mulțime și alergând din răsputeri spre sud. Old Firehand își puse binoclul la ochi, se uită prin el și strigă:

— E o întrecere între un om roşu şi unul alb. Roşul e de pe acum cu mult înaintea albului şi va ieşi învingător! Albul e un om scund.

Trecu binoclul apașului. Abia îl pusese acesta la punct prinzându-l pe albul scund în lentile, că exclamă:

- Uf! E Hobble-Frank! Acest mic erou e pus să alerge pentru a-și salva viața și e imposibil să-l întreacă pe omul roșu.
- E Hobble-Frank? întrebă Old Firehand. Nu putem sta cu brațele încrucișate; trebuie să luăm o hotărâre!
- Încă nu! fu de părere apașul. Încă nu e primejdie. Old Shatterhand e cu el!

Copacii îi împiedicau să vadă alergarea pe tot parcursul ei. Ambii alergători dispăruseră spre dreapta; așteptau întoarcerea lor, fiind convinși, firește, că omul roșu va apărea primul. Şi care le fu însă mirarea văzând că în locul lui apare mititelul, umblând agale, ca și cum ar face o plimbare.

- Frank vine primul! strigă Old Firehand. Cum e cu putință?
- Prin vreun vicleşug răspunse Winnetou. A ieşit învingător și vom afla și noi cum a făcut. Auziți cu ce furie urlă utahii? Se îndepărtează; se întorc în tabără. Şi uitați-vă! Acolo stau patru fețe-palide. Le cunosc.
- Şi eu! strigă Droll. Old Shatterhand, Davy-lunganul, Jemmy-grăsanul și micul Hobble-Frank..

Aceste nume produseră o vâlva nemaipomenită. Unii dintre ei cunoșteau personal pe unul sau pe mai mulți dintre cei pomeniți, ceilalți auziseră de ei destul pentru a le acorda cea mai mare atenție. Reflecțiile multiple zburau de la unul la altul, până ce Winnetou zise către Old Firehand:

— Prietenii noștri și-au păstrat încă armele; deci situația lor nu poate fi prea primejdioasă. Stați aici, am să încerc să aflu ce se petrece.

Dispăru printre copaci, luând binoclul cu el. Trecu o jumătate de oră care li se păru foarte lungă; atunci se întoarse și raportă:

- În mijlocul taberei se dă o luptă în doi. Utahii stau adunați grămadă, așa că nu i-am putut distinge pe cei doi luptători; dar pe Hobble-Frank l-am văzut, a condus caii cu băgare de seamă, pe ascuns, după un cort și le-a pus păturile. Albii se pregătesc de plecare.
- Pe ascuns? Deci vor să fugă? întrebă Old Firehand. Atunci noi ne postăm aici în calea lor și-i luăm cu noi, sau le iesim în întâmpinare.
- Nici una, nici alta zise apaşul clătinând din cap. Old Firehand să se gândească: ce vor face indienii dacă albii fug?
 - Îi vor urmări.
- Şi de câţi războinici ai nevoie dacă urmăreşti patru sau şase oameni?
 - Hai să zicem de douăzeci, cel mult de treizeci.

- Bun! Pe aceştia îi vom învinge cu uşurinţă. Dacă însă ne arătăm utahilor, tot tribul se va pune în mişcare ca să se ia după noi şi atunci ar fi multă vărsare de sânge.
- Ai dreptate, Winnetou. Dar războinicii roșii vor ști câți suntem, după urme.
- Ei se vor uita la urmele care sunt în fața lor, dar nu la cele care vor fi în spatele lor.
- A, te gândeşti să mergem în urma lor?... Ascultă, ce-i asta?

Din tabără se ridică un urlet îngrozitor și îndată după aceea văzură patru călăreți plecând în galop. Erau albii. O luară spre capătul de sus al lacului, aveau deci intenția să ajungă la pârâu și să înainteze călare în albia lui.

— Old Firehand să vină după mine — zise Winnetou. Fraţii mei albi ceilalţi trebuie însă să pătrundă mai adânc în pădure cu caii şi să aştepte acolo până ne întoarcem. Să ia şi caii noştri.

Îl apucă pe Old Firehand de mână și-l trase după el, mergând tot de-a lungul pârâului, pe malul râpos, sub copaci, până într-un loc din care se putea vedea tabăra, fără a fi văzuţi. Acolo se opriră.

Old Shatterhand se apropia cu repeziciune. Înainta împreună cu tovarășii săi, în imediata apropiere a pârâului, deci în vale, pe când apașul și cu Old Firehand stăteau sus, pe malul înalt. Sosind în dreptul lor, călăreții auziră deodată o voce de sus:

— Uf! Fraţii mei albi să oprească aici!

Cei patru își opriră caii și se uitară în sus.

- Winnetou! Winnetou! strigară toţi odată.
- Da, e Winnetou, căpetenia apașilor! răspunse acesta. Și aici mai e cineva care e prieten al fraților mei albi. Îl împinse în față pe vânătorul uriaș.
- Old Firehand! strigă Old Shatterhand. Tu, aici, tu? Ce bucurie! Sunteți singuri?
- Nu. Suntem vreo patruzeci de vânători și *rafter*-i. Ai să mai întâlnești buni cunoscuți printre noi. Acum nu e

timp de povestit. Încotro voiai să te duci?

- Spre Lacul de Argint...!
- Şi noi. Acum vedeţi-vă de drum. Îndată ce au trecut urmăritorii voştri, venim şi noi şi-i luăm între două focuri!
- Minunat! strigă Old Shatterhand. Ce noroc să vă întâlnim aici! De acolo, de sus, se poate vedea tabăra?
 - Da.
- Atunci fiți atenți, să nu ne ia prin surprindere. Am să vă relatez pe scurt.

Le povesti cât se poate de concis ce se întâmplase, după care luă cuvântul Winnetou:

- Fratele meu alb cunoaște râpa adâncă pe care fețelepalide o numesc Defileul Nopții. De aici se poate ajunge acolo în cinci ore. La mijloc, defileul se lărgește formând ca o încăpere rotundă, ai cărei pereți se înalță parcă până la cer. Își aduce aminte Old Shatterhand de locul acela?
 - Sigur că da.
- Până acolo să călărească fratele meu alb. După ce a trecut de acel loc rotund, să se oprească dincolo. Râpa este atât de îngustă, că dacă se întâlnesc doi călăreţi, abia pot trece. Acolo chiar singur fiind, fratele meu poate să ţină pe loc câteva sute de utahi cu flinta sa vrăjită. Dacă se duc până acolo, nu mai pot nici înainta, nici da înapoi, fiindcă noi vom ajunge repede în spatele lor.
- Bine, vom urma acest sfat. Dar spuneţi-mi înainte toate încă un singur lucru: de ce vă duceţi împreună atâţia la Lacul de Argint?
- Îţi spun îndată răspunse Old Firehand. Există acolo o mină de argint extrem de bogată, dar într-o regiune secetoasă, aşa încât exploatarea ei e imposibilă, dacă nu reuşim să facem rost de apă. Atunci mi-a venit ideea să trag o conductă de apă din Lacul de Argint. Dacă izbutim, putem scoate milioane din mină. Am cu mine un inginer care-şi va da părerea în privinţa posibilităţilor tehnice şi în cazul că va socoti planul realizabil, va executa lucrările.

Un zâmbet fugar trecu peste fața lui Old Shatterhand, timp ce întrebă:

- O mină? Cine a descoperit-o?
- Am fost și eu de față când s-a descoperit.
- Hm! Dacă drenezi apele lacului spre mină, faci o afacere dublă. Pe fundul lui zac bogății față de care mina ta de argint e o sărăcie.
- A, te gândești la comoară din Lacul de Argint? Ce tu despre ea?
- Mai mult decât îţi închipui. Ai să afli mai încolo. Dar văd că şi tu vorbeşti despre comoară. De la cine ai aflat de ea?
- De la... Ei şi despre asta vom vorbi mai încolo. Văd indieni ieşind călare din tabără.
 - Câţi?
 - Cinci.
- *Pshaw!* Nu sunt de temut. Asta-i avangarda, care are misiunea să nu ne scape din ochi; grosul cetei vine în curând. Deci, înainte! La revedere, în Defileul Nopții!

Îşi îmboldi calul cu călcâiele și plecă în grabă cu tovarășii săi. Old Firehand și Winnetou se lăsară pe vine ca să observe pe cei cinci utahi. Se apropiară călări, cu privirile scrutătoare îndreptate înainte, spre pământ și trecură.

Atunci cei doi se întoarseră la tovarășii lor. Aceștia se trăseseră sub copaci, până aproape de vărsarea pârâului în lac. Old Firehand voia să le comunice ce vorbise cu Old Shatterhand; tocmai atunci, însă, privirea i se opri asupra unor femei indiene care se apropiau pe malul lacului; aduceau undițe și tot ce e necesar pentru pescuit. Atrase atenția lui Winnetou asupra lor zicând:

- Dacă am asculta ce vorbesc aceste *squaws*, am afla câte ceva despre ce au de gând războinicii tribului.
- Winnetou va încerca, dacă se apropie suficient
 răspunse apaşul.

Da, femeile veniră până-n apropiere. Voiau să pescuiască nu în lac, ci la gura pârâului. Se așezară acolo, pe sub tufișurile de pe mal, una lângă alta, zvârliră undițele și se apucară de pălăvrăgit. Nu păreau să țină seama de regulă că un pescar nu trebuie să vorbească. Winnetou se strecură ca un șarpe până-n spatele lor și rămase culcat pe după tufișuri. Era nostim să le observi și în același timp să-l observi și pe el. Rămase acolo vreun sfert de oră, apoi se înapoie ca să le relateze:

- Dacă aceste *squaws* nu învaţă să tacă, n-or să prindă niciodată măcar un singur păstrăv. Mi-au spus tot ce voiam să ştiu. Cei cinci războinici care au trecut pe lângă noi au misiunea să facă mai vizibilă urma lăsată de Old Shatterhand şi în curând vor veni după ei alţi cincizeci, conduşi de Marele-Lup.
 - Vasăzică, nu e rănit? întrebă Old Firehand.
- Loviturile lui Old Shatterhand i-au paralizat mâna dreaptă și i-au tăiat respirația. Suflul și l-a regăsit, iar mâna nu îl împiedică să conducă el însuși expediția de urmărire. Utahii se răzlețesc azi prin tot ținutul ca să vâneze și să facă provizii de carne, căci mâine urmează să ridice tabăra.
 - Unde vor s-o mute?
- Femeile și copiii pleacă în munți, unde au rămas bătrânii și unde sunt în siguranță; iar războinicii pornesc în frunte cu Marele-Lup spre a se duce la locul de adunare al tuturor triburilor utah.
 - Unde se află acest loc?
- Femeile nu păreau să ştie. N-am putut afla mai mult; dar pentru scopurile noastre e destul.
- Atunci nu avem alta de făcut decât să așteptăm până ce trece Marele-Lup cu trupa lui.

Se aşezară la pândă până ce, cam peste o oră, Marele-Lup și oamenii săi își făcură apariția. Trecură călare fără să arunce o privire printre copaci. Aspectul lor era foarte belicos. Erau înarmați toți, fără excepție, cu arme de foc. Căpetenia își purta mâna dreaptă într-o eșarfă. Fața îi era acoperită cu un strat și mai gros de vopsea decât dimineața. Pe umeri purta mantia de război împodobită cu pene, care atârna până pe spatele calului; dar pe cap nu mai purta coroana de pene de vultur. Fusese învins și făgăduise să nu poarte această distincție până ce nu-și va fi potolit setea de răzbunare.

Peste zece minute, Winnetou plecă pe urma utahilor, iar peste alte zece minute porniră și ceilalți.

Nu putea fi vorba, firește, de un drum în adevăratul înțeles al cuvântului. Călăreau mereu pe firul apei, la deal. Pe vremea puhoaielor, primăvara, apele roseseră malurile. Peste tot zăceau pietre desprinse și trunchiuri smulse, așa încât nu se putea înainta decât foarte încet, mai ales că lectica tinerei Ellen Butler era greu de trecut peste asemenea obstacole. După ce suiră prima pantă, înaintară mai ușor. Povârnișul nu mai era abrupt și cu cât pârâul curgea mai domol pe un teren mai puțin înclinat, cu atât prăvălise pe jos mai puține frânturi desprinse din maluri.

Mergând în direcţia Defileului Nopţii, calea de urmat era de-a curmezişul munţilor Elk, în locul unde lanţul muntos e mai îngust. Odată ajunşi sus, părăsiră albia pârâului; trecură prin păduri virgine fără lăstăriş. Trunchiurile se înălţau la distanţe destul de mari unele de altele, iar coroanele lor se uneau formând o boltă deasă de frunziş, aşa că numai în unele locuri pătrundea câte o rază de soare. Solul era moale şi putred, urmele se imprimaseră deci adânc.

Uneori se apropiau de apașul din fața lor și vedeau că nu avea o atitudine de om îngrijorat. Știa că utahii își îndreptau atenția înainte.

La plecarea lui Old Firehand și a oamenilor săi de pe malul lacului, fusese ora zece. Până la ora unu drumul lor trecea aproape mereu prin pădure, apoi peste o întindere cu tufișuri, lucru binevenit pentru albi. Dac-ar fi fost o prerie deschisă, ar fi fost nevoiţi să păstreze distanţe mai mari faţă de indieni. Terenul acoperit cu iarbă se înclina adesea la vale, pentru a se ridica apoi din nou; pe urmă trecură iar printr-o pădure, dar nu multă vreme, căci după vreo câteva minute ajunseră la marginea ei. Acolo-i găsiră pe apași așteptându-și tovarășii.

O privelişte unică se desfăşura în faţa lor. Lăsaseră în urmă masivul munţilor Elk, iar înaintea lor se aflau munţil lui Grand River, cu defileurile sale. Din dreapta, stânga şi din partea în care stăteau călăreţii coborau una spre alta trei suprafeţe stâncoase, negre şi înclinate, ca trei uriaşe table de ardezie ce se întâlneau jos. Pantele erau atât de abrupte şi suprafeţele atât de netede, încât era cu neputinţă să rămâi în şa. Te apuca groaza, privind în jos. Din două părţi, acolo unde pereţii de ardezie se întâlneau ia muchii, curgea la vale câte o apă, fără a hrăni însă vreun arbore, vreo tufă, fie măcar şi un singur fir de iarbă. Pâraiele se împreunau în vale, spre a dispărea într-o crăpătură de stâncă ce părea să aibă lăţimea unei rigle.

— Iată Defileul Nopții — zise Old Firehand, arătând spre acea crăpătură. I s-a dat acest nume pentru că e atât de adânc și de strâmt, încât lumina soarelui nu pătrunde în el, așa că și ziua în amiaza-mare e întuneric pe fundul lui. Şi, ia uitați-vă acolo!

Arăta în jos, spre locul în care apa dispărea în crăpătură. Se mişcau acolo câteva figuri; erau călăreţi, atât de mici, încât observatorul de sus ar fi zis că nu-i ajung nici până la genunchi. Erau utahii care tocmai intrau în defileu.

Acesta era o spărtură verticală făcută într-un masiv de stânca uriaș, pe care se întindea un podiș imens, închis între culmi gigantice pierdute în negurile depărtărilor; aceștia erau munții Book. Droll se uită în adâncuri, apoi zise către Tom-cel-Negru:

— Aici să coborâm? Numai un meşter specializat în acoperişuri de ardezie ar fi în stare s-o facă! Curat risc al vieţii, dacă nu-i cu supărare! Dacă te aşezi aici, pe margine, şi-ţi dau un ghiont, ajungi jos ca la săniuş!

— Şi totuşi trebuie să coborâm! zise Old Firehand. Descălecaţi şi luaţi-vă căii de frâie, dar de aproape. N-avem încotro. Trebuie să facem ca la săniuş la o astfel de coborâre. Cum nu avem nici săniuţe, nici frâne, nu putem frâna decât lunecând în jos în zigzag. Uite aşa, ba la stânga, ba la dreapta.

Urmară acest sfat. Drept înainte, cu greu ar fi ajuns la vale fără diferite naufragii; coborâșul dură peste o jumătate de oră. În cele din urmă ajunseră în vale și se orânduiră în vederea intrării în defileu, atât de îngust aici, încât, pe lângă apă, mai încăpeau abia doi călăreți. În frunte călărea, firește, Winnetou, urmat de Old Firehand, lângă care se ținea acum lordul. Apoi veneau vânătorii și la urmă *rafter*-ii care luaseră în mijlocul lor pe inginer și pe fiica sa. Ceata se mărise de la Eagle-tail încoace, căci i se alăturaseră Watson, contramaistrul și câțiva muncitori.

N-aveau voie să vorbească, fiindcă fiecare sunet răsuna puternic în despicătura din stâncă, putând fi auzit de departe. Tropotul de copite i-ar fi putut trăda de asemenea, de aceea Winnetou descălecă și, încredinţându-și calul unui rafter, o luă înainte pe mocasinii lui moi.

Era o călătorie prin lumea umbrelor. În față și în spate crăpătura strâmtă în stâncărie, pe jos solul stâncos, semănat cu pietre și apele sumbre, iar în dreapta și-n stânga pereții abrupți, înalți de nu lăsau să se vadă cerul, părând să se atingă sus. Pe măsură ce pătrundeau mai adânc, aerul devenea tot mai rece și mai umed, iar lumina de zi se transformă în amurg.

Şi ce lung era defileul, nesfârşit! Din loc în loc se lărgea puţin, permiţând să treacă cinci-şase călăreţi unul ungă altul; apoi pereţii se apropiau iar, strângându-se laolaltă, încât aveai impresia că te strivea. Nici caii nu se simţeau la largul lor; fornăiau înfricoşaţi şi încercau să înainteze mai repede, ca să scape din strâmtoare.

Trecu un sfert de oră, apoi încă unul; atunci — fără să vrea, opriră toți — se auzi o detunătură, de parcă s-ar fi

tras din zece tunuri deodată.

- Pentru Dumnezeu, ce-a fost asta? întrebă Butler, inginerul. Oare se prăvale stânca?
- Un foc de armă răspunse Old Firehand. A venit momentul. Rămâne în urmă câte un om pentru câte trei căi; ceilalţi, înainte! Descălecarea!

Într-o clipită, peste treizeci de bărbaţi erau gata să-l urmeze, cu puşca în mâini. După câţiva paşi, îl văzură pe Winnetou stând cu spatele spre ei, ţinând puşca de argint ridicată la ochi, gata să tragă.

- Jos armele, altfel vorbeşte flinta mea vrăjită! răsună o voce tunătoare, nu se știa de unde venea, de sus, de pe stâncă, sau de jos, din pământ.
- Armele jos! tună vocea din nou, acum în limba utahilor și între pereții uriași ai defileului cele câteva silabe răsunau și se amplificau ca un bubuit năprasnic de furtună dezlănțuită.

Apoi urmară trei focuri de armă. Se auzea că proveneau din aceeași pușcă. Trebuie să fi fost automatul lui Old Shatterhand, care răsuna aici cu tăria unui tun. Îndată după aceea fulgeră și pușca de argint a lui Winnetou. Cei nimeriți țipară, apoi urmă un urlet de parcă s-ar fi slobozit toate cetele infernului.

Old Firehand ajunsese în dreptul apaşului şi văzu acum ce e în faţa lui şi cine. Aici defileul se lărgea pe o distanţă, formând un spaţiu ca o încăpere în stâncă. Era rotundă ca formă, iar ca mărime putea cuprinde vreo sută de călăreţi. Apa se prelingea pe latura din stânga. Şi aici domnea semiîntunericul, dar se putea zări ceata utahilor.

Cei cinci războinici trimiși înainte făcuseră o mare greșeală. Se opriseră aici ca să-și aștepte tovarășii. Dacă nar fi procedat așa, cei patru albi, care se opriseră la ieșire, ar fi fost nevoiți să intre în vorbă cu ei, așa că avangardă ar fi putut să fugă înapoi ca să-i avertizeze pe ceilalți. Cum însă așteptaseră până ce aceștia îi ajunseseră din urmă, erau acum cu toții încercuiți. La ieșire stătea Old

Shatterhand cu puşca sa automată ridicată, iar lângă Hobble-Frank, în genunchi, pentru ca Davy şi Jemmy să poată trage peste capul lui. Indienii nu depuseseră armele îndată după primul apel, de aceea se trăseseră focurile. La pământ zăceau cinci utahi morți. Ceilalți nu prea puteau să se gândească la rezistență: erau ocupați să-şi stăpânească caii, speriați de ecoul înfricoşat al pocnetelor de armă.

- Aruncaţi armele, altfel trag din nou! răsună iarăşi vocea lui Old Shatterhand.
- Aici e Old Firehand şi cu Winnetou, căpetenia apaşilor
 se auzi acum şi din partea cealaltă. Predaţi-vă, dacă vreţi să vă salvaţi viaţa!

Nici un singur utah nu îndrăzni să mai ridice arma. Se uitau ca împietriți înainte și în urmă și nu știau ce Să facă. Atunci Droll se strecură pe lângă Winnetou, alergă tiptil până-n fata căpeteniei, îi puse pușca-n piept și-i strigă:

— Aruncă puşca, altfel trag!

Marele-Lup se uita fix la omul scund și ciudat, de parc-ar fi văzut o stafie; degetele i se desfăcură și scăpă arma din mână.

— Şi tomahawkul şi cuţitul!

Căpetenia scoase ambele arme amintite din centură și le aruncă.

— Desfă-ţi lasoul!

Marele-Lup ascultă și de această poruncă. Droll luă lasoul și legă cu el picioarele căpeteniei pe sub burta calului. Apoi apucă frâul și conduse calul mai la o parte, spre Gunstick-Uncle care stătea în spatele lui Old Firehand:

— Vino-ncoace, nene și leagă-i mâinile!

Nenea Vergea-de-puşcă se apropie ţeapăn şi demn, răspunzând:

— Mâinile-i vor fi legate / de centură, pe la spate.

Sări pe cal în spatele Marelui-Lup. Făcu așa cum anunțase, apoi se dădu jos. Căpetenia avea aerul de a nu prea ști ce se petrece; parcă visa. Dar exemplul lui avu efect. Războinicii săi își acceptară soarta; fură dezarmați și

legați la fel ca și el. Totul se petrecu extrem de repede. Era important să iasă cât mai degrabă din defileu. De aceea porniră înainte îndată ce ultimul indian fusese legat și toate armele luate că pradă fuseseră strânse. În frunte călăreau vânătorii; apoi veneau indienii prizonieri, iar ariergarda o făceau *rafter*-ii.

Winnetou și Old Firehand călăreau, împreună cu Old Shatterhand, în frunte. Dăduseră mâna cu el în tăcere, singura formă de salut potrivită pentru moment. Chiar în fața prizonierilor călăreau doi oameni care aveau mai multe în comun decât s-ar fi crezut și anume Droll și cu Hobble-Frank. Nici unul nu scoase nici un cuvânt. După câtva timp, Droll își trase picioarele din scărițe, încalecă din mers pe spinarea calului, apoi se așeză de-a-ndoaselea în șa.

- *Heavens!* Ce vrea să zică asta? întrebă Frank. Vreţi să jucaţi o comedie, *sir*? Poate aţi fost angajat într-un circ în chip de clovn?
- Nu, stimabile răspunse rotofeiul. Mă așez invers, fiindcă altfel treburile noastre ar putea ieși pe dos. Gândiţivă că după noi vin cincizeci de indieni; ce ușor se poate întâmpla ceva la care nu ne-am gândit! În poziţia asta, îi am la ochi și am și revolverul în mână, ca să le administrez o pilulă, dacă e nevoie!
- Hm! E foarte just ce spuneţi. Am să mă întorc şi eu. Sper că n-o să mi-o ia în nume de rău calul!

După câteva secunde stătea și el întors în șa pentru a-i supraveghea pe indieni. Acum era firesc ca acești doi călăreți comici să se privească reciproc mai des; cu timpul, privirile lor deveniră tot mai prietenoase. Se vede că se plăceau unul pe altul. Așa merseră o vreme, fără să scoată un cuvânt, până ce Hobble-Frank nu mai putu să tacă și începu:

- Nu vă supărați dacă vă întreb cum vă cheamă. Așa cum stați acum aici, lângă mine, v-am mai văzut.
 - Cum aşa? Şi unde?
 - În închipuirea mea.

- Ei, drăcie! Cine-ar fi putut bănui că eu sălăşluiesc în imaginația dumneavoastră! Câtă chirie am de plătit acolo și cum stăm cu condițiile de reziliere a contractului?
- Cu totul după plac; dar azi s-a isprăvit cu imaginația, din moment ce vă văd în carne și oase. Dacă sunteți cine cred eu că sunteți, să știți că am auzit multe lucruri amuzante despre dumneavoastră.
 - Şi cine credeţi că sunt?
 - Mătuşa Droll.
 - Şi unde aţi auzit de această mătuşă?
- În diverse locuri, în care am fost cu Old Shatterhand și cu Winnetou: prin nord, pe la Parcul Național, apoi și în Llano Estacado.
- Aşa? Hm! Şi eu, la rândul meu, am auzit multe despre dumneavoastră, domnule Hobble-Frank. Winnetou a vorbit despre dumneavoastră şi chiar azi, când stăteam în apropierea taberei utahilor, a spus că sunteți un mic erou.
- Un... mic... erou? repetă Frank, în timp ce faţa i se lumină într-un zâmbet de fericire. Un... mic... erou! Trebuie să mi-o notez. Aţi ghicit bine cine sunt: dar oare şi eu am ghicit bine?
- Firește. Dar cum ați ajuns la presupunerea că sunt mătușa Droll?
- După îmbrăcăminte, și-apoi și după comportare. Am auzit povestindu-se adesea că mătușa Droll e o persoană de un curaj extraordinar și adineauri, când am văzut cum l-ați tratat pe șeful utahilor, mi-am zis: ăsta și nimeni altul, e mătusa Droll!
- E foarte măgulitor pentru mine! Am auzit că sunteți german?
 - Da. Chiar din mijlocul ţării. Sunt saxon.
- Ei, drăcie! Din ce parte? Din fostul regat? Din Altenburg? Din Coburg-Gotha? Din Meinigen-Hildburghausen?
- Din regatul Saxoniei. Dar ce bine cunoașteți aceste denumiri! Nu cumva sunteți tot german?

- Ba, cum să nu! Chiar din Saxonia și anume din Sachsen-Altenburg.
- Sfinte Dumnezeule! Iote-te! începu atunci mititelul în dialectul său natal. Tot un saxon și încă din Altenburg? Să fie cu putință? Din orașul Altenburg, sau de la ţară, hai?
 - Nu din reședință, ci din Langenleube.
- Langen... leube...? întrebă Frank, rămânând cu gura deschisă. Langenleube-Niederhain?
 - Chiar aşa! Cunoşti localitatea?
- Cum să n-o cunosc! Am chiar rude acolo, la care mă duceam când eram mic, de hramul bisericii. Ia ascultă, pe acolo, prin părțile Altenburgului, se țin niște chermese pe cinste; se coc cozonaci pentru două săptămâni! Şi când s-a isprăvit cu serbarea, începe alta în satul vecin. De aceea se vorbește pe acolo așa, în general, despre ospățul din regiunea Altenburg.
- Exact! făcu Droll. De ce să nu-l facem, dacă ne dă mâna? Dar dumneata ai rude pe la noi? Cum se cheamă şi de unde se trag?
- Le zice Droll, întocmai cum îţi spune dumitale. Şi sunt rude chiar foarte apropiate. Uite cum vine asta. Tatăl meu a avut un naş, a cărui noră răposată s-a măritat la Langenleube. A murit pe urmă, dar feciorul ei vitreg are un cumnat şi asta e persoana la care mă refer. Era unul mititel, care făcea de toate. Ba era chelner, ba plutonier în garda civilă, ba vornicel la nunţi, ba...
- Stai! îl întrerupse Droll apucându-l de braţ, peste spațiul dintre căi. Avea copii?
 - O liotă.
 - Mai ştii cum îi chemă?
- Nu, asta nu mai știu. Dar îmi aduc aminte de cel mai mare, că-mi plăcea de el. Îi zicea Bastel, de, la Sebastian, că pe acolo numele ăsta se pronunță așa. Cred că-i mai zicea și Melchior, un nume destul de frecvent prin Altenburg.

- Exact, cu totul exact! E tocmai pe tocmai cum spui. Sebastian Melchior Droll! Știi ce s-a ales de el?
 - Nu, din păcate, nu știu.
- Atunci uită-te niţel încoace, hai, uită-te la mine l Eu sunt ăla care s-a ales din el!
 - Dumneata? Dumneata? făcu mititelul.
- Da, eu! Eu eram Bastel și mai țin minte foarte bine cine venea la noi la chermesă. Era vărul Frank din Moritzburg, care a devenit pe urmă ucenic forestier.
- Acela sunt eu, eu personal! Vere, care va să zică aici ne-a fost dat să ne regăsim, în mijlocul vestului sălbatic, noi, rude apropiate! Vino, frățiorule, trebuie să te strâng la piept!
 - Şi eu la fel! Iacătă-mă!

Se prinseră aşa, de pe un cai la altul. Stând amândoi pe dos în şa, îmbrăţişarea era legată de oarecari dificultăţi, pe care le învinseră însă de bine, de rău. Nu se sinchisiră de indienii cu feţele vopsite şi cu privirile sumbre; îşi văzură de drum ţinându-se de mână, tot cu spatele în direcţia de mers vorbind despre vremurile fericite ale tinereţii. Probabil că ar mai fi continuat încă mult timp, dacă nu s-ar fi produs o stagnare a convoiului: ajunseseră la capătul cheilor strâmte, de unde se intra într-un defileu mult mai larg.

Deşi soarele era spre scăpătat și razele lui nu mai pătrundeau până la sol, era lumină pe aici și un aer curat, primenit. Când ieșiră mai în larg, călăreții respirară ușurați. Aici, defileul avea o lățime de vreo două sute de pași și pe fundul văii curgea un pârâiaș ușor de trecut cu piciorul. Pe lângă apă creșteau iarbă și tufe, chiar și câțiva arbuști.

Dezlegară prizonierii de pe cai, apoi îi așezară pe jos, cu picioarele legate din nou. Abia acum venise momentul ca prietenii să-și exprime bucuria revederii și profitară din plin de acest răgaz.

Ceata lui Old Firehand avea merinde destule; așa că în primul rând se apucară de mâncat. Apoi urmă să se decidă soarta indienilor. Winnetou, Old Firehand și Old Shatterhand se arătau dispuși să le dea drumul; ceilalți însă cereau să fie aspru pedepsiți. Lordul zise:

- Până-n clipa în care s-au dat luptele individuale, nu găsesc că s-au făcut vinovaţi de ceva; dar după aceea trebuia să vă redea libertatea. Ei, în schimb, v-au urmărit ca să vă ucidă. Această intenţie merită o pedeapsă.
- Cum vreți să pedepsiți o intenție? Doar nu cu moartea?
 - Nu!
 - Atunci cu arestare, închisoare, puşcărie?
 - Pshaw! Trageţi-le o sfântă de bătaie!
- Asta ar mai lipsi! Nu există o jignire mai mare pentru un indian decât bătaia. Ne-ar urmări peste întregul continent.
 - Atunci puneți-i la amendă! Luați-le căii și armele!
- Ar fi prea crunt. Fără cai şi arme ar muri de foame, sau ar cădea în mâinile duşmanilor lor.
- Nu vă înțeleg, *sir!* Tocmai dumneavoastră n-ar trebui să fiți dispus să-i iertați, de vreme ce tocmai față de dumneavoastră s-au făcut vinovați.
- Păi tocmai pentru că și-au făcut păcate cu noi, cu, Frank, Davy, Jemmy și cu mine, ar trebui ca noi patru să decidem de soarta lor.
- Faceţi cum vreţi! zise lordul, întorcându-se cu spatele, supărat. Dar în clipa următoare se întoarse iarăşi spre ei şi întrebă: Vreţi să punem pariu?
 - În ce chestiune?
- Pun pariu că indivizii ăștia or să vă răsplătească urât dacă-i tratați frumos.
 - Nu pariez.

Din ce în ce, Old Shatterhand câştiga mai mulți de partea sa, adică în favoarea propunerii sale de a încheia o înțelegere cu indienii. Pentru asta nu era de ajuns să se ducă tratative cu căpetenia; și supușii lui trebuiau să audă ce spunea și ce promitea. Atunci poate avea să se țină de cuvânt, din considerație pentru bunul lui renume.

Se așezară deci într-un cerc mare, format din toți albii și indienii deopotrivă. Doi *rafter*-i fură trimiși de pază la intrările defileului, cu misiunea de a anunța imediat venirea vreunui dușman. Căpetenia ședea în fața lui Winnetou și Old Shatterhand. Nu se uita la ei, poate de rușine, poate fiindcă era înrăit.

— Cum îşi închipuie Marele-Lup întorsătura pe care o va lua soarta să? întrebă Old Shatterhand în limba utahilor.

Cel întrebat nu răspunse.

- Căpetenia utahilor se teme; de aceea nu răspunde. Atunci ridică privirea, uitându-se cu o expresie cruntă în ochii vânătorului și răspunse:
 - Faţa-palidă e un mincinos dacă pretinde că mi-e frică.
- Atunci răspunde! De altfel, n-ai voie să-i faci pe alții mincinoși, fiindcă tu ai mințit.
 - Nu-i adevărat!
- Ba e adevărat. Când mai eram în tabăra voastră, team întrebat dacă vom fi liberi după ce voi fi ieșit învingător. Ce ai răspuns?
 - Că veţi putea pleca.
 - Nu era o minciună?
 - Nu, fiindcă ați plecat.
 - Dar ne-aţi urmărit! Vrei să negi?
- Sigur c-o neg. N-am vrut să vă urmărim, ci să ne ducem la locul de adunare al utahilor.
- Atunci de ce ai trimis cinci călăreți pe urmele noastre?
- Nu i-am trimis pe urmele voastre. Am dezgropat securea războiului și când lucrurile stau așa, oricine trebuie să fie prudent. Voiam să-vă lăsăm să plecaţi și neam ţinut de cuvânt. Voi, însă ne-aţi atacat prin surprindere, ne-aţi luat tot și aţi omorât cinci războinici de-ai noștri.
 - De ce au tras paznicii asupra noastră când am pornit?

- Ei nu ştiau ce-ţi promisesem.
- Şi de ce au izbucnit toţi în urletul de război? Ceilalţi ştiau bine ce ai promis.
- Strigătele nu erau pentru voi, ci pentru paznici, ca să nu mai tragă. Tocmai ce-am făcut cu bună-credință, tu o interpretezi într-un sens prost pentru noi.
- Te pricepi să te aperi cu multă agerime; dar am o dovadă de nezdruncinat a vinovăției tale. Ne-am furișat pe după tabăra ta și am ascultat ce vorbeau oamenii tăi. Știam că voiați să ne omorâți. Ce pedeapsă o să vă dăm pentru asta?

Indianul nu răspunse.

- Noi nu v-am făcut nimic, iar voi doreați să ne omorâți. Meritați moartea. Dar noi suntem creștini, vrem să vă iertăm. Vrem să vă redăm armele și libertatea, pentru asta trebuie să ne făgăduiți însă că niciodată n-o să vă mai atingeți de nici unul dintre cei de față.
- Așa vorbește limba ta sau inima ta? întrebă căpetenia, aruncând o privire neîncrezătoare, tăioasă și scrutătoare asupra lui Old Shatterhand.
- Limba mea nu vorbește niciodată cu alte vorbe decât inima mea. Ești dispus să ne dai această promisiune?
 - Sunt dispus.
 - Şi eşti gata să depui jurământ, pecetluit cu pipa păcii?
 - Sunt gata s-o fac.

Răspunse îndată și fără ezitare; din asta se putea deduce că-și lua promisiunea în serios. Expresia feței sale nu se putea distinge bine din pricina stratului gros de vopsea.

- Atunci pipa să facă ocolul cercului nostru continuă Old Shatterhand. Am să-ţi spun cuvintele pe care urmează, să le repeţi.
 - Spune-le, am să le repet!

Această promptitudine, în acceptare părea să fie un semn bun și vânătorul bine intenționat se bucura din inimă, dar nu se putu abține de a mai exprima un avertisment:

— Sper că de astă dată ești sincer. Am fost întotdeauna prietenul oamenilor roșii; țin socoteală de faptul că utahii au fost atacați. Dacă lucrurile n-ar sta așa, n-ați scăpa așa de ieftin.

Căpetenia se uita în pământ, fără să ridice ochii asupra vorbitorului. Acesta își luă calumetul de la gât, îl umplu și-l aprinse. După aceea dezlegă căpetenia. Acesta trebuia să se ridice în picioare, să sufle fumul în cele șase direcții știute și să spună:

— Sunt Marele-Lup, căpetenia utahilor-Yamba. Vorbesc în numele meu şi al războinicilor mei. Vorbesc către feţelepalide pe care le am în faţa mea, către Old Firehand, Old Shatterhand şi toţi ceilalţi şi către Winnetou, vestita căpetenie a apaşilor. Toţi aceşti războinici şi bărbaţi albi sunt prietenii şi fraţii noştri. N-are să li se tragă niciodată vreun rău din vina noastră, vom muri mai degrabă decât să le dăm prilej să ne considere ca duşmanii lor. Acesta mi-e jurământul. Am zis. *Howgh!*

Se aşeză după acestea. Acum li se dezlegară și celorlalți mâinile și picioarele și pipa trecu din gură în gură, până ce fumară cu toții. Chiar și tânăra Ellen Butler trebui să tragă cele șase fumuri. Tocmai în interesul ei nu era bine să se facă o excepție. Apoi indienii își primiră armele înapoi, ceea ce nu era o faptă nesocotită, dacă se putea pune temei pe jurământul lor. Cu toate acestea, albii rămaseră prudenți, pregătiți să pună mâna pe revolvere. Căpetenia își luă calul și spuse apoi către Old Shatterhand:

- Ne întoarcem în tabără.
- A? Parcă voiați să vă duceți în locul de adunare al utahilor? Recunoști acum totuși că ați pornit după noi?
- Nu. Dar ne-aţi răpit din timp, aşa că am sosit prea târziu. Ne întoarcem.
 - Prin defileu?
 - Da. Rămâi cu bine!

Îi dădu mâna și încalecă. Apoi intră în defileu îngust, fără a mai întoarce capul după cineva. Oamenii săi îl urmară, după ce fiecare salutase prietenos.

— Şi totuşi, individul e o pramatie — zise bătrânul Blenter. Dacă n-ar avea faţa acoperită cu vopsele, i s-ar vedea ipocrizia înscrisă pe ea. Un glonţ în cap ar fi fost cel mai bun lucru.

Winnetou auzi aceste cuvinte şi răspunse:

— S-ar putea ca fratele meu să aibă dreptate; dar e mai înțelept să faci un bine decât un rău. Rămânem aici peste noapte, iar eu mă iau acum după utahi ca să-i iscodesc.

Dispăru în crăpătura din stâncă.

În fond, toţi se simţeau acum mai mulţumiţi, cu inima mai împăcată decât înainte. Ce trebuia să le fi făcut utahilor? Să-i fi omorât? Cu neputinţă! Să-i fi târât după ei ca prizonieri? Nici asta nu se putea. Aşa îi obligaseră să încheie pace şi prietenie şi scăpaseră de ei. Era soluţia cea mai bună.

Ziua se apropia de sfârşit, mai ales că aici, în defileu, se lăsa întunericul mai devreme. Câţiva dintre ei se duseră să caute lemne pentru focul de tabără. Old Firehand şi Old Shatterhand plecară călare, unul spre sud, la vale, altul urcând spre nord, ca să cerceteze împrejurimile. Prudenţa era indicată. Amândoi străbătură o distanţă bună, apoi se întoarseră fără să fi observat ceva deosebit, pentru a consuma, împreună cu ceilalţi, cina cam frugală din seara aceea. Mai târziu apăru şi Winnetou. Se orientase perfect, deşi în strunga îngustă se făcuse între timp beznă. Povesti că utahii au ridicat cele cinci leşuri rămase în defileu şi şi-au văzut de drum. Se ţinuse după ei până după ieşirea dintre stânci, şi-i văzuse bine urcând călare panta abruptă și dispărând apoi sus, în pădure.

Cu toate acestea se trimise un paznic într-un post destul de înaintat, în strungă, spre a nu fi expuşi unui atac neașteptat. Alţi doi paznici aveau să stea de veghe în defileul principal, în susul şi în josul taberei, fiecare la o depărtare de o sută de paşi. În felul acesta se puteau socoti în deplină siguranță.

Firește că aveau să-și povestească multe și se făcu târziu, după miezul-nopții, când, în sfârșit, se culcară. Old Firehand dădu întâi o raită pe la posturile de pază, ca să se convingă că santinelele sunt vigilente și stabili ordinea în care să fie schimbate. Apoi stinseră focurile și se făcu liniște și întuneric în defileu.

Winnetou văzuse bine: utahii dispăruseră sus, în pădure; dar... n-o străbătură, ci se opriră. N-aveau greutăți cu transportul morților, dat fiind că primiseră înapoi și caii celor uciși. Acum, căpetenia își puse oamenii să dea jos leșurile. Se duse la marginea pădurii, privi jos, spre defileu și zise:

- Desigur că ne-au iscodit. Acolo jos se află cu siguranță unul dintre câinii ăștia albi care vor să vadă dacă ne întoarcem într-adevăr în tabăra noastră.
 - Şi nu ne întoarcem? întrebă un subcomandant.
- Ai doar atâta minte cât un șacal de prerie? se răsti la el Marele-Lup. Ne vom răzbuna pe broscoii albi!
- Dar acum sunt prietenii și frații noștri! Am fumat doar pipa păcii cu ei!
 - A cui era pipa?
 - A lui Old Shatterhand.
- Ei, atunci jurământul îl leagă numai pe el, nu și pe noi. De ce a fost așa de prost să nu se folosească de pipa mea? Nu-ți dai seama și tu?
- Marele-Lup are întotdeauna dreptate zise omul, de acord cu sofisticăria căpeteniei sale.
- Mâine dimineață, sufletele fețelor-palide vor fi pe veșnicele plaiuri ale vânătoarei, spre a ne sluji mai târziu
 continuă căpetenia.
- Vrei să-i ataci? Pentru asta nu suntem destul de numeroși și nici nu ne putem întoarce prin strungă, fiindcă va fi păzită.
- O luăm deci pe altă cale și aducem atâția războinici câți avem nevoie. Nu sunt destui dincolo, în tabăra din P'amow (Pădurea apei)? Şi nu trece de-a curmezișul-defileului

o cărare pe care fețele-palide nu par s-o știe? Morții și caii lor rămân aici, cu doi oameni de pază. Noi ceilalți o luăm spre miazănoapte.

Aşa făcură. Pădurea era îngustă dar lungă, formând o fâșie de-a lungul căreia utahii trecură în galop ore întregi, până-n locul unde povârnişul se înclina treptat înspre o râpă transversală. Prin această râpă, Marele-Lup și ai săi ajunseră în defileul în care se aflau albii. E drept că râpa dădea în defileu la vreo trei mile engleze mai sus de tabăra albilor. Pe partea opusă, râpa se continua printr-o strungă strâmtă, ce dădea de asemenea în defileu, dar nu chiar atât de îngustă ca cea în care se petrecuse în ajun întâlnirea dintre cele două cete. Într-acolo se îndrepta Marele-Lup cu războinicii săi. Părea să cunoască foarte bine drumul, căci în pofida întunericului, nu șovăi nici măcar o dată.

Această strungă, în care nu curgea nici o apă, ducea la deal. În curând indienii ajunseră pe coama cea mai înaltă a podișului larg, brăzdat până-n adânc de rețeaua foarte ramificată a defileului. Acolo era lumină; lună strălucea pe cer. Trecură în galop peste întinderea plată și peste o jumătate de oră coborâră pe firul unei văi largi și domoale. În dreapta și în stânga, pereții stâncoși se înălțau ca niște ziduri de apărare, tot mai sus, pe măsură ce valea se adâncea, apoi, se iviră în fată copaci cu frunzișul bogat, sub care ardeau mai multe focuri. Era o pădure, o adevărată pădure. În mijlocul șesului măturat de furtuni și pustiit de văpaia soarelui, această pădure își datora existența numai unei adânciri a terenului. Vijeliile treceau peste ea fără s-o atingă, iar precipitațiile atmosferice aveau unde să se adune, formând un fel de baltă, care scălda solul și-l făcea fertil pentru rădăcinile copacilor. Acesta era P'a-mow, "Pădurea apei", unde voise să ajungă Marele-Lup. Acum sar fi putut orienta și fără lună, fiindcă ardeau numeroase focuri. Se ducea aici o viață de tabără, animată și anume de tabără de război. Nu se zăreau nicăieri corturi sau colibe. Multimea de războinici indieni stăteau pe lângă focuri,

întinși pe pături sau pe pământul gol; printre ei pășteau caii. Acesta era locul stabilit pentru adunarea tuturor triburilor de utahi în vederea expediției războinice.

Ajungând în dreptul primului foc, Marele-Lup opri, descălecă, făcu semn oamenilor săi să-l aștepte acolo și strigă spre cei de lângă foc: Nanap-neav. Aceste cuvinte înseamnă "Bătrâna-Căpetenie". Se vede că așa-i zicea căpeteniei supreme a tuturor triburilor de utahi. Unul dintre cei de lângă-foc se ridică și-l conduse pe Marele-Lup la malul bălții, unde ardea un foc mare, mai izolat decât celelalte. Acolo ședeau patru indieni, toți purtând pe cap pene de vultur. Unul dintre aceștia era făcut să atragă îndeosebi atenția. Fața să nu era vopsită, în schimb era brăzdată de nenumărate cute adânci. Părul lung, alb-coliliu, îi atârna pe spate. Omul acesta avea, desigur, cel puţin optzeci de ani și totuși sedea drept, mândru și viguros de parc-ar fi avut cu vreo cincizeci de ani mai putin, își atinti ochii pătrunzători asupra noului sosit, fără însă a spune un cuvânt, o vorbă de salut. Şi ceilalţi tăceau. Marele-Lup se așeză la fel de tăcut și rămase cu privirea în pământ. Trecu așa o bucată bună de vreme; în cele din urmă bătrânul își ridică glasul:

— Arborele își leapădă frunzele toamna; dacă le pierde mai devreme, nu mai e bun de nimic și e bine să fie tăiat. Acum trei zile le mai purta. Unde au dispărut?

Întrebarea se referea la penele de vultur pe care Marele-Lup nu le mai purta; ea conţinea o mustrare nimicitoare pentru orice războinic viteaz.

- Mâine podoaba va fi iar falnică la locul ei; iar la brâu se vor vedea scalpurile a zece sau douăzeci de fețe-palide
 răspunse Marele-Lup.
- Marele-Lup a fost oare învins de feţe-palide, de nu-i mai e îngăduit să poarte semnele vitejiei şi ale demnității sale?
- Numai de o singură față-palidă, dar de acela al cărui pumn e mai greu decât pumnii multora la un loc.

- Acela nu poate fi decât Old Shatterhand.
- El este. E prin apropiere. Şi cu el mai sunt mulţi. Old Firehand, Winnetou, vânătorul lungan şi grăsan, o ceată de vreo cinci ori câte zece capete. Am venit ca să vă aduc scalpurile lor.
- Uf! strigă bătrânul și "uf" făcură și ceilalți. Chipul de moșneag al lui Nanap-neav luă o expresie de asemenea încordare, încât parcă nu se mai cunoștea nici o cută pe ea. Marele-Lup să povestească îl îndemnă bătrânul.

Acesta făcu ce i se ceruse, având grijă să pună persoana să și faptele sale într-o lumină cât mai favorabilă. Ceilalţi ședeau nemișcaţi, ascultându-l cu cea mai mare atenţie. Îşi încheie raportul cu cuvintele:

— Nanap-neav îmi va da încă cincizeci de războinici ca să îi atac prin surprindere pe acești câini. Scalpurile lor trebuie să fie prinse de brâiele noastre încă înainte de mijirea zorilor.

Cutele bătrânului se adânciră iarăși; își încruntă sprâncenele și nasul său acvilin părea mult mai subțire și mai proeminent.

- Încă înainte de zori? întrebă. Astea sunt cuvintele unui războinic? Feţele-palide vor pieirea noastră şi acum Marele Duh i-a dat pe mâna noastră pe cei mai renumiţi şi mai nobili dintre ei, să moară repede şi fără dureri, cum moare un copil în braţele mamei sale. Ce spun fraţii mei de aceste cuvinte ale Marelui-Lup?
- Albii trebuie să moară la stâlpul schingiuirii
 răspunse una dintre căpetenii.
 - Trebuie să-i prindem de vii zise o altă căpetenie.
- Cu cât sunt mai renumiţi, cu atât să le fie chinurile mai cumplite adaugă al treilea.
- Fraţii mei au vorbit bine îi lăudă bătrânul. Vom prinde câinii de vii.
- Bătrâna-Căpetenie să se gândească ce bărbaţi se află printre ei! îi preveni Marele-Lup. Toate duhurile rele s-au vârât în armele lor şi...

— Ajunge! îl întrerupse bătrânul mânios. Ştiu ce forţe şi ce îndemânare le-au fost date acestor oameni, dar avem destui războinici ca să-i strivim. Îţi dau trei sute de războinici şi ai să-mi aduci câteva feţe-palide în viaţă. Ai cu tine cincizeci de bărbaţi, cu cei de aici veţi fi şapte bărbaţi roşii pentru un alb. Trebuie să reuşiţi să-i prindeţi şi să-i legaţi până nici nu s-au trezit bine. Luaţi curele multe cu voi! Vino acum. Am să aleg oamenii care să te însoţească.

Se ridicară și trecură de la un foc la altul. În curând, cei trei sute de războinici erau adunați și mai aleseră cincizeci pentru paza cailor, căci nu se puteau duce călare chiar până la tabăra albilor. Marele-Lup le explică războinicilor ce aveau de făcut, le descrise situația exact și, în cele din urmă, le comunică planul de atac. Apoi indienii încălecară.

Porniră pe acelaşi drum pe care venise Marele-Lup, dar numai până la defileul principal. Acolo descălecară spre a lăsa caii în urmă, sub paza celor cincizeci de oameni. Dată fiind superioritatea numerică pe care o aveau, se putea spune că expediția era cu totul lipsită de primejdie; totuși, exista primejdia ca apropiindu-se tiptil de albi, caii acestora să-i adulmece și să le trădeze prezența, fornăind și agitându-se. Ce se putea face spre a evita asta? Căpetenia puse întrebarea cu voce tare, ca să-l audă toți, în jur. Atunci unul dintre războinici se aplecă și smulse o plantă pe care i-o arătă, spunând:

— Iată un mijloc sigur să le zăpăcim mirosul.

Căpetenia recunoscu planta după miros. Era salvie. Există în vestul îndepărtat regiuni vaste, suprafețe de kilometri pătrați, acoperite cu salvie. Şi în partea asta a defileului în care soarele pătrundea, această buruiană creștea din belșug. Ideea era bună și o puseră numaidecât în practică. Indienii își frecară mâinile și hainele cu salvie. Parfumul era puternic, așa că aveau toate șansele să înșele mirosul cailor. Afară de asta, Marele-Lup mai observă că slabul curent de aer ce se putea constata venea din față, urcând pe firul văii, fiind astfel favorabil indienilor.

Acum porniră mai departe pe jos, cale de vreo trei mile engleze. Întâi se putea înainta lungind pasul în voie, după vreo două mile însă se impunea să pășească prudent, înaintară mereu, încet, ca niște șerpi. Şase sute de picioare călcau fără să se audă cel mai ușor zgomot; nici o pietricică nu fu urnită din loc, nici o ramură nu fu ruptă. Deodată, Marele-Lup, care mergea în frunte, se opri. Văzu focul de pază. Tocmai în acel moment, Old Firehand inspecta posturile. Căpetenia văzuse încă la lumina zilei că se puseseră santinele în josul și-n susul taberei. În primul rând, trebuiau scoși din luptă acești paznici...

Comandă oprirea cu voce înceată și spuse către doi războinici să-l urmeze. Se culcară la pământ și înaintară târându-se. În curând ajunseră la postul de pază din partea superioară a văii. Straja se uita după Old Firehand, care tocmai pleca și stătea astfel cu spatele către indieni. Deodată, simți două mâini prinzându-l de gât, alte două perechi de mâini îl prinseră de brațe și de picioare; nu mai putea respira; își pierdu cunoștința și când își reveni, era legat fedeleș și avea un căluș în gură. Lângă el ședea un indian care-și ținea cuțitul cu vârful pe pieptul lui.

Între timp, stinseseră focul şi căpetenia luase din nou doi războinici cu el. Acum urma paznicul din josul văii. Trebuia deci să treacă pe lângă tabără. De aceea cei trei indieni merseră prin apă, pentru că dincolo, pe unde nu mai era nimeni, să înainteze iarăși târându-se. Era de presupus că cele două străji se postaseră la distanțe egale de tabără, astfel nu era greu să calculezi cât era de mers până ia a caua. Apa avea un luciu fosforescent și clipocitul putea de asemenea să-i trădeze; de aceea, indienii mai înaintară târâș o bucată de drum pe malul celălalt, apoi traversară apa, din nou, revenind pe partea de dincoace și continuând în patru labe. Nu peste mult timp zăriră strajă; stătea la vreo șase pași de ei, uitându-se în lături. Peste o clipă urmă un salt, un tropăit de picioare înăbușit, care nu dură mult. Astfel că și acest paznic era redus la tăcere. Cei

doi războinici rămaseră cu el, iar Marele-Lup se întoarse singur prin apă ca să dea lovitura principală.

Caii stăteau în două grupuri între tabără și cele două posturi de pază. Până acum rămăseseră liniștiți; dar dacă indienii treceau în imediata lor apropiere, nu se putea să nu-i simtă, în pofida mirosului de salvie. De aceea Marele-Lup găsi nimerit să-și conducă oamenii tot prin apă. Asta se petrecu într-o liniște perfectă. Ajungi dincolo, toți se culcară la pământ, pentru a parcurge târâș distanța rămasă, de vreo sută de pași, până-n dreptul taberei. Cea mai mare greutate consta în faptul că un număr așa de mare de oameni trebuia să se miște înghesuiți într-un spațiu atât de restrâns și încă fără nici cel mai ușor zgomot, în timp ce stăteau culcați pe jos, adunați laolaltă în dreptul albilor și al căilor, aceștia începură să dea totuși semne de neliniste. Acum trebuia actionat, repede.

– Înainte! comandă Marele-Lup cu voce scăzută.

Săriră repede peste pârâu. Nici unul dintre albi nu era treaz; adormiseră de curând, dormind deci adânc și se strânseseră laolaltă, așa încât cei trei sute de indieni abia aveau loc să se miște. Câte cinci-șase sau și mai mulți se aruncau asupra câte unui alb, îl ridicau și-l împingeau în brațele celor care veneau după ei, pentru a se apuca îndată de prinderea unui al doilea, unui al treilea și așa mai departe. Așa de repede se petrecură toate, încât albii se aflau în mâinile indienilor înainte de a se fi trezit bine din somn. Și contrar obiceiului indian de a însoți orice atac cu urlete de război, acești utahi lucrau aproape fără să se audă cel mai ușor zgomot; abia când albii izbucniră în exclamații, scoaseră niște țipete stridente ce răsunau prin noapte până departe, răsfrânte într-un ecou multiplu de pereții defileului.

Se făcuse o învălmășeală de trupuri, brațe și picioare ce nu se puteau distinge unele de altele prin întuneric. Numai Old Firehand, Old Shatterhand, Winnetou și încă vreo câțiva apucaseră să sară în picioare și să-și asigure o acoperire din spate pe lângă peretele de stâncă. Acum se apărau cu cuţitele şi revolverele împotriva duşmanilor mult superiori ca număr, care însă nu foloseau armele, pentru că voiau să-i prindă pe albi de vii... În cele din urmă, cei câţiva fură atât de înghesuiţi, că nu-şi mai puteau mişca braţele ca să se apere. Îi turtiră şi-i legară ca şi pe tovarăşii lor. Un urlet general ce te zguduia până-n măduvă anunţă că atacul se terminase cu victoria indienilor.

După aceea, Marele-Lup porunci să se aprindă focul. La lumina flăcărilor se văzu că erau peste douăzeci de indieni răniţi, sau poate chiar morţi.

- O să mi-o plătească acești câini prin chinuri înzecite! scrâșni căpetenia. O să le tăiem pielea în fâșii de pe trup! Toți or să moară de o moarte cumplită! Luați morții, luați caii și armele fețelor-palide. Trebuie să ne întoarcem.
- Cine să se atingă de flinta fermecată a vânătorului alb? întrebă unul. E primejdioasă pentru cel ce pune mâna pe ea.
- O lăsăm unde e şi ridicăm un morman de pietre deasupra, ca să nu se atingă de ea nici un războinic roşu. Unde e?

Se apucară s-o caute cu făclii, dar n-o găsiră; dispăruse. Adineauri, când Old Shatterhand se trezise în plină zarvă a bătăliei și sărise în picioare, cineva i-o smulsese din mână și o aruncase; dar el refuză să-l lămurească pe Marele-Lup. Utahii îl văzuseră în ajun cu arma în mână și nu puteau pricepe cum de dispăruse. Câtă vreme zăboveau pe aici, flinta vrăjită putea să-și manifeste cumva puterile misterioase, de aceea Marele-Lup, cuprins de o vagă teamă, porunci:

— Legaţi prizonierii de caii lor şi apoi să plecăm! Puşca a fost făcută de un duh rău. Nu trebuie să rămânem aici până ne umple cu gloanţe.

Ascultară numaidecât de această poruncă, așa că trecuse doar cu puţin mai mult de o oră când indienii superstiţioşi porniră.

Marele-Lup nu știa că Old Firehand pusese un al treilea paznic! Acesta avea ordin să vegheze în strunga îngustă; și cine era? Tocmai Droll, care aștepta să fie schimbat abia peste două ore. Hobble-Frank se dusese de bună voie cu el, ca să mai stea de vorbă cu vărul său despre patria iubită. Şedeau în beznă, se întreţineau cu voce scăzută și din când în când trăgeau cu urechea spre interiorul defileului, ca să- și dea seama dacă se aude ceva.

Deodată auziră un zgomot suspect dinspre ieșirea din strungă.

- Ascultă! şopti Frank către vărul său. Ai auzit ceva?
- Da, am auzit răspunse acesta la fel de şuşotit. Ce-a fost?
 - Trebuie să se fi sculat mai mulți dintre ai noștri.
- Nu, nu-i asta. Trebuie să fie mulți, mulți oameni. E un tropăit de cel puțin două sute de perechi de picioare...

Se întrerupse speriat, căci acum cei atacați se treziseră și ridicaseră vocea.

- Dumnezeii ei de treabă! Asta-i o luptă! sări Hobble-Frank. Mi se pare că am cam fost atacaţi!
- D-apoi sigur că am fost atacaţi! încuviinţă Droll. Trebuie să fie nişte pramatii de indieni, dacă nu-i cu supărare!

Şi îndată după aceea răsună sfâșietorul strigăt de război al indienilor.

— Doamne păzește și ne apără! Ei sunt! strigă Frank. Hai, șo pe ei! Haide, repede!

Îl apucă pe Droll de braţ ca să-l tragă după el; dar vânătorul, cunoscut pentru viclenia sa, îl reţinu, zicând:

— Stai aici! Nu te grăbi să ieşi! Dacă indienii întreprind acum, la vreme de noapte, un atac, apoi să ştii că sunt mulţi laolaltă, aşa că nu poţi fi destul de prudent. Să vedem întâi cum stau lucrurile. Ia hai să ne culcăm pe jos şi să ne apropiem târâş.

Se strecurară în patru labe până la ieșirea din strungă. De acolo văzură cu tot întunericul că tovarășii lor erau pierduţi. Prea era mare superioritatea numerică a indienilor. La stânga lor se dădea o luptă. Se auziră pocnetele armelor lui Old Firehand, Old Shatterhand şi Winnetou, dar nu multă vreme, apoi strigătul de victorie al indienilor din sute de guri. Tocmai în faţa ieşirii din strungă, locul era liber.

 Vino repede după mine şi peste apă! îi şopti Droll lui Frank.

Se furișă cât putu de repede și de prudent, în patru labe; Frank după el. Înaintând așa; acesta dădu cu mâna peste un obiect tare și lunguieț: o armă cu culasa sferică. "Pușca automată a lui Old Shatterhand" — îi trecu prin minte fulgerător. Luă pușca cu el.

Amândoi ajunseră cu bine la apă și apoi la malul celălalt. Acolo Droll îl luă pe Hobble-Frank de mână și-l trase după el, la vale, înspre sud. Fuga lor izbuti pentru că era întuneric beznă și pentru că pașii lor nu se auzeau în mijlocul urletelor de victorie. În curând spațiul dintre apă și peretele stâncos se îngustă atât de mult, încât Droll zise:

— Trebuie să trecem iar pe malul sting. Pe acolo o fi fiind un loc de trecere.

Trecură iar pârâul. Spre norocul lor, se aflau acum cu mult în josul locului unde stătuse de veghe omul de pază. Alergară mai departe, lovindu-se ba de peretele stâncă, ba de pietroaiele de pe jos, până ce nu mai auziră vocile indienilor. Atunci Hobble-Frank îl opri pe vărul său și-i spuse pe un ton de reproș:

- Acum oprește-te odată, mă, fir-ai al naibii! În fond, de ce ai rupt-o la fugă și m-ai ademenit și pe mine în mod rușinos să fug cu tine? Tu n-ai nici o urmă simţ al onoarei în sinea ta?
- Simţ al onoarei? răspunse Droll, suflând din greu, voluminos cum era. L-oi fi având în sinea mea, dar cine vrea să păstreze simţul ăsta trebuie să se păstreze întâi pe sine. De-aia am fugit.
 - Dar, de fapt, e ceva nepermis!

- Aşa? De ce să fie nepermis, la o adică?
- Pentru că era de datoria noastră să ne salvăm prietenii.
 - Aşa! Şi în ce chip ai fi vrut tu să-i salvezi?
- Ar fi trebuit să ne năpustim asupra indienilor, să-i cotonogim și să-i înjunghierii!
- Hi-hi-hi! Să-i cotonogim şi să-i înjunghiem! râse Droll în felul lui caracteristic. Cu asta nu reuşeam decât ne facă şi pe noi prizonieri.
- Prizonieri? Crezi cumva că tovarășii noștri au fost doar prinși, nu și împușcați, înjunghiați și zdrobiți?
- Nu, nu i-au trimis pe lumea ailaltă, asta-i precis. Ai auzit împuşcăturile?
 - Da.
 - Şi cine a tras, mă rog? Poate indienii?
 - Ba nu, că ce am auzit erau focuri de revolver.
- Indienii nici nu şi-au întrebuinţat puştile; intenţia or a fost să-i prindă pe albi de vii, ca să-i poată schingiui cât mai bine pe urmă. De-aia am plecat. Acuma suntem salvaţi barem noi doi şi putem să facem mai mult pentru prietenii noştri decât dacă ne prindeau şi pe noi.
- Aici ai dreptate, vere, ai dreptate! Mi-ai luat un pietroi de pe inimă. N-ai vrea cumva să se cheme că Hobble-Frank cel cu renume mondial a șters putina în timp ce tovarășii săi erau în primejdie de moarte! Ferească sfântul! Mai bine mă arunc în toiul luptei. Povestea asta m-a întors pe dos!
- Şi eu sunt complet zdruncinat şi speriat; dar chiar să mă aiurească, asta nu! Să stăm şi să vedem!
 - E uşor de spus. Ce fel de indieni or fi fost?
- Mai întrebi? Utahi, fireşte. Marele-Lup nu s-a întors în tabăra lor, a ştiut pesemne că mai sunt alţi utahi în apropiere şi i-a adus pe alt drum. Cum nu ştim în ce direcţie pleacă acum, nu putem rămâne aici; trebuie să mergem mai departe, până găsim un loc unde putem să ne ascundem bine.

- Şi pe urmă?
- Pe urmă? Păi, stai să se facă ziuă, atunci examinăm urmele și alergăm după indieni atâta vreme până aflăm ce putem face pentru prietenii noștri. Hai!

Îl luă pe Frank din nou de braţ, atingând astfel puşca automată.

- Ce-i asta? Zise. Ai două puşti?
- Da, când ne duceam târâş spre apă, am găsit arma automată a lui Old Shatterhand.
- Ce bine! E minunat! Ne poate fi de mare folos. Dar te pricepi să umbli cu ea?
- Bineînţeles! Sunt de atâta vreme cu Old Shatterhand, că-i cunosc armă destul de bine. Vai de indieni şi vai de tot vestul sălbatic dacă le smulge prietenilor noştri măcar şi un singur fir de păr fals! Sunt un om bun; sunt, ca să zic aşa, o podoabă de om. Dar când mă supăr, fac praf toată istoria omenirii!

Strânse pumnul și-l scutură amenințător în direcția indienilor.

Înaintau în grabă, mereu spre sud, între apă din dreapta lor și peretele de stânca din stânga, până ce, cam după o oră, ajunseră la o cotitură a defileului, înspre est. Peste unghiul format astfel, se ivi pe cer, la dreapta lor, luna, care de aici se vedea, fiindcă în partea asta peretele era despicat de altă strungă transversală, ce se deschidea din defileul principal. Droll se opri și zise:

- Stai! Aici trebuie să chibzuim bine încotro o luăm, hăis sau cea.
- Nu încape nici o discuţie fu de părere Hobble-Frank. Trebuie să trecem prin strunga laterală, fiindcă e de presupus că indienii vor să rămână în defileul principal. Dacă ne ascundem în ulicioara asta, o să treacă prin faţa noastră şi mâine dimineaţă putem să ne luăm după ei. Ce zici?
- Hm, ideea nu e proastă, mai ales că luna stă tocmai peste strunga asta și ne servește de felinar.

— Da, doamna lună-mi picură în suflet mângâiere şi mă sărută sorbind torentele de lacrimi spumegânde de pe inima mea secătuită de mânie. Să-i urmăm dulcile raze! Poate că blânda lumină ne conduce spre un loc unde ne putem ascunde bine, şi asta-i principalul.

Săriră peste pârâu şi pătrunseră în valea laterală, unde nu curgea pentru moment nici o apă, dar se cunoștea că în alt anotimp tot fundul văii acesteia înguste era albia unui torent. Direcția în care mergeau acum era drept spre apus. Merseseră poate vreo jumătate de oră, când, deodată, se opriră, foarte plăcut surprinși. Peretele stâncos din dreapta se isprăvea brusc, formând un unghi ascuțit cu un alt perete de stânca venind dinspre nord. Şi în fața lor nu se află cumva o câmpie, ci o pădure, pădure adevărată, cum nici un străin, necunoscător al acestor locuri, n-ar fi putut-o bănui pe aici. Deasupra unui lăstăriş nu prea bogat, se bolteau crengi cu frunzişul des, așa încât razele lunii nu pătrundeau decât prin unele locuri. Era "Pădurea-apei", unde utahii își așezaseră tabăra de război.

Depresiunea de teren pe care o acoperea se întindea drept dinspre nord către sud, paralel cu defileul principal, situat nu mai departe de o jumătate de ceas de mers. Între ele existau cărări de trecere și anume două văi transversale, una mai înspre nord, pe unde trecuse Marele-Lup și alta mai la sud, prin care veniseră Droll și cu Frank. Aceste două văi transversale situate în direcția est-vest formau cu defileul și cu pădurea un dreptunghi, a cărui față interioară era căptușită cu acele blocuri de stâncă de-a lungul cărora mergeai ore-n șir, și-n care torenții își săpaseră aproape vertical drumul lung de sute de picioare.

- O pădure, un codru cu arbori și copaci veritabili! strigă Frank. Nici nu puteam nimeri mai bine, că aici găsim un ascunziș cum scrie la carte. Nu-i așa?
- Nu zise mătuşa Droll. Pădurea asta mi se pare suspectă. Ba chiar de temut. Cine ştie mai bine că aici se află o pădure, noi oare, sau indienii?

- Ei, indivizii roşii!
- Vezi? Şi vor fi ştiind la fel de bine ca noi să te poţi ascunde într-o pădure. Nu ţi-am mai explicat o dată că trebuie să fie şi alţi indieni prin apropiere?
 - Da, că de la ei și-a luat Marele-Lup trupă de ajutor.
- Şi unde crezi că vor fi stând oamenii ăștia? În defileul pustiu şi stâncos, sau în pădurea plăcută? Sunt convins că avem toate motivele să fim foarte prudenți. Hai să trecem repede până la tufișuri, și-apoi ne vârâm pe sub ele și ascultăm dacă se mișcă ceva.

Se repeziră peste partea descoperită, luminată de lună. Ajunși sub copaci, se lăsară pe vine, stând pe loc ca să tragă cu urechea. Nu se auzea nimic. Nici măcar o frunză nu se mișca. Dar Droll trase aerul pe nas și întrebă încet:

- Frank, ia adulmecă și tu: parcă miroase a fum, nu ți se pare?
- Ba da răspunse acesta dar abia se simte. E o jumătate de idee dintr-un sfert de urmă de miros.
- Fiindcă vine de departe. Trebuie să cercetăm chestiunea, deci să ne mai apropiem.

Păşiră înainte încet, tiptil, ţinându-se de mână. Era întuneric sub acoperişul de frunze şi fură nevoiţi să se bizuie mai mult pe pipăit. Pe măsură ce înaintau, mirosul de fum devenea tot mai simţitor. Se furişară mai departe, până ce zăriră o vagă lumină ce provenea de la un foc. Acum se auzeau, din depărtare, sunetele nelămurite ale unor voci omeneşti. Pădurea părea să se lărgească mai spre dreapta. Se îndreptară într-acolo şi în curând văzură câteva focuri.

- O tabără mare, mare şopti Droll. Trebuie să fie a războinicilor utahi, care se adună pentru campania împotriva indienilor navajo. În orice caz, sunt câteva sute.
- Nu-i nimic. Trebuie să ne apropiem. Vreau să știu ce se întâmplă cu Old Shatterhand și cu ceilalți. Trebuie să...

Fu întrerupt deodată de nişte urlete de triumf scoase de multe, multe guri.

— Ah! Se vede c-au adus prizonierii — zise Droll.

Marele-Lup a venit dinspre nord, iar noi dinspre sud. Acum trebuie să aflăm ce au de gând să le facă.

Până aici înaintaseră în picioare; dar acum trebuia să se apropie târâş. Se lăsară deci pe pământ şi înaintară mai departe târându-se. După câtva timp dădură de peretele de stâncă ce părea să se înalţe până la cer şi care mărginea pădurea în partea dinspre est. Continuară să înainteze de-a lungul lui, rămânând unul lângă altul. Aveau acum focurile în stânga lor şi în curând zăriră capătul dinspre miazăzi al micului lac, pe al cărui mal vestic ardea focul căpeteniilor. Se târâră în direcţia aceea, până ce ajunseră la un copac înalt, care-şi avea primele ramuri destul de jos ca să le poţi apuca. În clipa aceea se aruncau lemne în focul amintit; flăcările ţâşniră mai sus şi luminară feţele-palide care tocmai soseau.

- Acuma trebuie să fim foarte atenți zise Droll. Știi să te cațeri, vere?
 - Ca o veveriţă!
- Atunci, haidem, în pom! De sus o să avem o priveliște mult mai vastă și mai frumoasă decât de-aici:

Se urcară în copac și se instalară printre crengi, bine ascunși.

Prizonierii veniseră pe jos, deci nu aveau picioarele legate. Fură conduși la focul la care se așezaseră din nou căpeteniile, printre ele, firește și Marele-Lup. Acesta scosese penele de vultur pe care le ascunsese în brâu și le pusese iar în cap. Era învingător și câștigase dreptul de a purta din nou semnele distinctive ale rangului său. Ochii îi erau îndreptați asupra albilor, aruncându-le priviri de panteră flămândă, dar nu spunea încă nimic, având în vedere că era dreptul căpeteniei celei mai bătrâne să ia întâi cuvântul.

Nanap-neav, bătrânul, își plimbă privirea de la un prizonier la altul, până se opriră asupra lui Winnetou.

— Cine eşti tu? îl întrebă. Ai vreun nume şi cum îl cheamă pe câinele râios care ţi-a fost tată?

Se așteptase, probabil, ca apașul, mândru, să nu-i răspundă de loc; dar Winnetou zise liniștit:

- Cine nu mă cunoaște e un vierme orb care se hrănește, din gunoaie. Sunt Winnetou, căpetenia apașilor.
- Tu nu ești o căpetenie, nu ești un războinic, ci un hoit de șobolan! îl batjocori bătrânul. Aceste fețe-palide or să moară toate de moartea cea mai onorabilă, la stâlpul schingiuirii; pe tine, însă, o să te aruncăm în apa asta, să te mănânce peștii și racii.
- Nanap-neav e un om bătrân; a văzut multe veri și multe ierni și a adunat multă experiență. Și, totuși, nu pare să fi aflat că Winnetou nu se lasă batjocorit fără să se răzbune. Căpetenia apașilor e gata să sufere toate chinurile, dar nu permite să fie jignit de un utah!
- Ce vrei să-mi faci? zise bătrânul râzând. Mâinile îţi sunt legate.
- Nanap-neav să se gândească ce uşor e pentru un om liber şi înarmat să fie grosolan cu un prizonier legat de mâini! Dar demn nu este! Un războinic mândru refuză cu dispreţ să spună astfel de vorbe şi dacă Nanap-neav nu vrea să ţină seama de asta, n-are decât să suporte urmările!
- Ce urmări? Nasul tău a mirosit vreodată un șacal puturos de care se ferește chiar și vulturul negru care se hrănește cu hoituri? Un astfel de șacal ești tu! Duhoarea pe care o răspândești...

Nu putu continua. Un ţipăt de spaimă scăpă din gâtlejul utahilor din apropiere. Winnetou făcuse un salt mare, năpustindu-se asupra bătrânului, îl răsturnase astfel, apoi îl lovi cu picioarele de câteva ori în piept şi în cap şi se întoarse la locul lui.

După strigătul de spaimă, urmă o liniște adâncă, așa că se auziră limpede cuvintele apașului:

— Winnetou l-a prevenit. Nanap-neav nu voia să audă și acum n-o să mai jignească niciodată vreun apaş.

Celelalte căpetenii săriseră în picioare ca să-l examineze pe bătrân. Avea ţeasta spartă într-o parte, la fel coşul pieptului. Era mort. Războinicii roşii se înghesuiră în jurul lui, cu cuţitele în mână, aruncând priviri însetate de sânge asupra lui Winnetou. S-ar crede că fapta apaşului i-ar fi aţâţat pe utahi să-şi manifeste furia urlând; dar nu era aşa. Mânia lor rămase mută, mai ales că Marele-Lup ridică mâna şi porunci:

— Înapoi! Apaşul l-a omorât pe Bătrâna-Căpetenie ca să moară repede şi fără chinuri. S-a gândit că o să vă repeziți să-l omorâți îndată. Dar s-a înşelat. Va muri de o moarte cum n-a mai avut-o nici un alt om. Vom sta la sfat ca să hotărâm în ce fel. Duceți-l pe bătrân de-aici, învelit în pătura sa, ca să nu se bucure acești câini albi de priveliștea leşului său. Vor fi sacrificați cu toții la mormântul lui. Howgh!

Prizonierii fură transportați într-un luminiș mai mic, unde ardea un singur foc. Acum le legară și picioarele și-i culcară. Şase războinici înarmați se așezară de jur împrejur sub copaci, ca să-i păzească. Evadarea părea absolut imposibilă.

De pe locurile lor înălţate, Droll şi Frank văzuseră foarte bine toată scena. Copacul pe care se urcaseră era la vreo sută de paşi de focul căpeteniilor, aşa că auziră majoritatea cuvintelor rostite. Acum totul era să găsească locul unde fuseseră duşi prizonierii.

Tocmai când coborâră din copac, se aduseră armele și celelalte obiecte luate că pradă și fură depuse lângă căpetenii. Pe urmă nu mai rămaseră la focul de pe mal decât căpeteniile. Trebuia să existe un motiv ca ceilalți să nu fie atrași de pradă: ceva îi atrăgea în altă parte. Deodată se auziră niște sunete ciudate, tânguitoare. Câtva timp doar, o singură voce se înălța astfel, apoi îi urmă un cor întreg. Asta fără întrerupere, când mai slab, când mai tare.

- Ştii ce-i asta? îl întrebă Droll pe vărul său din Moritzburg.
 - O fi cântecul morții pentru Bătrâna-Căpetenie?
 - Aşa e.
- Foarte important lucru pentru noi, fiindcă cu bocetele astea o să le vină greu să ne audă. Trebuie să le facem neapărat o vizită prietenilor noștri. Principalul e să le desfacem sau să le tăiem legăturile. Dacă locul în care se află nu e prea departe de focul căpeteniilor, atunci am câștigat partida. Mare noroc că aici, pe sub copaci, e așa de întuneric. Focurile nu ne stingheresc, dimpotrivă, fiindcă putem distinge pe unde sunt indienii și ne putem feri de ei.
- Bine zici. Dar hai iar târâş şi pe-aci ţi-e drumul! O iau înainte.
 - Dar de ce tu?
- Pentru că sunt de mai multă vreme în vest decât tine și mă pricep la iscoditul pe brânci mai bine decât tine.
- Ia nu mai vorbi așa! Nu mai fi atât de încrezut: Dar pentru că ești vărul meu iubit, îți acord întâietatea. Dacă pe acolo, în față, vine vreunul și vrea să te înjunghie, să zici numai cârc, și-ți vin eu din urmă în ajutor.

Se furișară trecând cam la cincizeci de pași de căpetenii și ajunseră neobservați în apropierea focului unde zăceau prizonierii. Firește că li se întâmpla de mai multe ori să treacă vreun indian foarte aproape de ei. O dată Frank se văzu silit să se arunce iute ca fulgerul într-o parte, ca să nu-l atingă cu piciorul un indian care trecea în grabă. Mai încolo însă, acest du-te-vino încetă. Cei care luaseră asupra lor jelitul stăteau în jurul mortului, iar ceilalți se culcaseră să doarmă măcar o oră.

Așa ajunseră cei doi până-n spatele paznicilor postați în jurul luminișului cu prizonierii. Droll era culcat după un copac, iar Frank după cel vecin. Focul scăzuse și flăcările abia mai luminau. Cu greu se mai distingeau figurile prizonierilor. Droll se târî câțiva metri mai în dreapta, apoi

câțiva metri mai în stânga, fără să zărească un paznic. Revenind apoi lângă Frank, îi șopti:

- Momentul mi se pare prielnic. Îl vezi pe Old Shatterhand?
 - Da. E primul din partea asta.
- Du-te târâş până la el şi rămâi acolo, ţeapăn, de parcai fi și tu legat.
 - Dar tu?
- Eu mă duc pe la Old Firehand și Winnetou, care stau dincolo.
 - Asta-i primejdios!
- Nu-i mai mare primejdie decât pe aici. Ce-o să se mai bucure Old Shatterhand când o să-şi recapete puşca automată! Hai, grăbeşte-te!

Flacăra scăzu și mai mult, așa încât focul părea să se stingă; se făcu întuneric de nu se mai puteau distinge prizonierii. Unul dintre paznici se apropie de foc ca să mai pună un lemn, dar până să se aprindă, Droll și Frank profitaseră de întunecime; amândoi ajunseseră unde trebuia.

Frank se întinsese lângă Old Shatterhand. Cu picioarele ţepene, de parc-ar fi fost legate, împinse arma automată spre vecinul său, apoi îşi strânse braţele de-a lungul trupului, ca să creadă paznicii că e legat fedeleş.

- Tu eşti, Frank? întrebă Old Shatterhand. Unde e Droll?
 - E dincolo, lângă Old Firehand și Winnetou.
- Har Domnului că ați găsit urmele și că ați putut veni încă înainte de mijitul zorilor!
 - Va să zică, ştiaţi că o să venim?
- Bineînţeles! Când indienii au aprins focul, am văzut că nu sunteţi printre cei prinşi. Indienii mi-au căutat arma. Mi-era teamă că or să vă găsească. Dar s-au întors fără voi şi dispăruse şi puşca mea; asta m-a lămurit.
 - Ei da, fără noi vă duceaţi pe copcă.
 - Ei, nu tocmai. Ia uită-te aici!

Frank se uită spre el și văzu că vânătorul își arată mâna dreaptă liberă.

- Mâna asta am şi slobozit-o continuă Old Shatterhand. Pe cealaltă o desfăceam peste vreun sfert de oră. Am un briceag în buzunărelul meu secret şi acest briceag ar fi trecut de la unul la altul, aşa că în puţin timp eram toţi cu legăturile tăiate. Apoi săream în picioare şi alergam la arme, că sunt adunate dincolo, la căpetenii. Dar mai bine că ne-aţi găsit. V-aţi luat după indieni?
- Ba nu. Am dat bir cu fugiții, alergând mereu în josul defileului, până am ajuns la o strungă laterală unde am putut să ne pitim. Aveam intenția să căutăm urmele indienilor mai târziu, la lumina zilei, ca să vedem ce putem face pentru voi.
- Aşa că, în fond, nu e meritul vostru că aţi găsit pădurea asta?
- Nu, pădurea n-am câștigat-o prin merite; dar cum întâmplarea ne-a adus-o în cale, sper că n-o să ne luați în nume de rău că ne-am permis să vă facem vizita de rigoare cuvenită de Anul nou.
- Te asigur că apreciez din plin, dragă Frank! Dar trage-ți arma mai aproape, s-ar putea s-o vadă. Şi dă-mi cuțitul tău ca să tai legăturile vecinului meu; el o să-l dea apoi mai departe.
- Şi pe urmă, când toţi vor fi scăpaţi de curele, sărim întâi la arme, apoi alergăm la cai şi p-aci ţi-e drumul!
- Ba nu, stăm pe loc. Dacă sărim întâi la arme, pe urmă la cai, s-ar produce o învălmășeală cumplită. Nimeni nu și-ar găsi destul de repede pușca și cuţitul și restul lucrurilor. Indienii s-ar năpusti asupra noastră, anume după căpetenii.
 - Asta-i o idee straşnică!
- Punem mâna pe căpetenii şi suntem asigurați că nu ni se întâmpla nimic. Acum, tăcere. Focul iar a scăzut, așa că poate n-or să vadă paznicii că mișcăm brațele.

Își tăie legăturile, apoi pe ale vecinului său. Acesta dădu cuțitul mai departe, apoi circulă de la unul la altul și trecu

din gură în gură indicația lui Old Shatterhand, să se grăbească spre căpetenii îndată ce focul va fi stins.

- Când va fi stins focul? bombăni Frank. Şi cum vrei să faci asta?
- Ai să vezi. Dar de stins, trebuie stins, altfel ne nimeresc gloanțele paznicilor.

Acum toţi erau pregătiţi. Old Shatterhand aşteptă până ce omul de lângă foc era ocupat să pună din nou lemne pe jar, aşa că flăcările erau înăbuşite pentru câteva minute. Atunci sări în picioare, se repezi la el, îi dădu cu pumnul în cap şi-l aruncă peste foc. Rostogolindu-l de vreo trei-patru ori, stinse focul. Asta se petrecu atât de repede, că se făcu întuneric beznă înainte ca paznicii ceilalţi să-şi dea seama de cele petrecute. Scoaseră strigătele de avertisment prea târziu, căci prizonierii pătrunseră în pădure şi erau în drum spre lac.

Marele-Lup se dusese tocmai pe la războinicii săi; celelalte trei căpetenii mai ședeau încă la sfat în jurul focului. Deodată, auziră apelul paznicilor, dar în același timp văzură prizonierii liberati venind spre ei — peste câteva secunde erau dezarmați și legați. Când apărură și paznicii la marginea luminișului, își văzură conducătorii culcați la pământ și câțiva albi ținându-i, cu genunchii pe ei și cu cuțitele ridicate. În spatele acestui grup stăteau ceilalti, cu armele la ochi. Indienii dădură înapoi speriați, scoțând urlete de furie care îi atraseră și pe ceilalți. Ei se aflau sub protectia copacilor; albii, în schimb, stăteau în lumina focului. dar era neîndoielnic că la împuscătură ar înfige cutitele în inimile căpeteniilor.

Old Shatterhand, care prinsese căpetenia cea mai vârstnică. I se adresă pe un ton poruncitor, întrebând cum îl cheamă.

- Kunpui (Inimă-de-Foc) mă cheamă răspunse acesta.
 Redă-mi libertatea şi o să tratăm cu voi.
- Vei fi liber abia atunci când veţi fi de acord cu ce pretindem.

- Ce pretindeţi? Libertatea?
- De ce s-o pretindem când o avem? Pretindem... fu întrerupt.

În timp ce fusese ocupat cu doborârea și legarea căpeteniei, lăsase arma automată jos pentru moment; o ridicase tocmai acum. Dincolo, printre indieni, stând cuminte pe după un copac, se afla și Marele-Lup; văzând arma în mâna lui Old Shatterhand, strigă îngrozit:

- Puşca vrăjită! Puşca vrăjită! A venit din nou! Duhurile i-au adus-o prin aer!
- Puşca vrăjită! Puşca vrăjită! se auziră, dinspre copaci vocile mai multor utahi speriați.

Old Shatterhand se adresă iar lui Inimă-de-Foc:

- Cerem să ne lăsați să plecăm nestingheriți. Pornim în zori și vă luăm cu noi ca ostatici. Când o să ne convingem că nu ne mai amenință nici o primejdie din partea voastră, o să vă dăm drumul.
- Ce ruşine, ce mare ruşine! gemu Inimă-de-Foc. V-aţi aflat în mâinile noastre, urma să pregătim stâlpii schingiuirii de cu ziuă şi acum suntem noi cei legaţi, iar voi ne comandaţi ce avem de făcut!
- Şi crezi că situația voastră se îmbunătățește dacă refuzați să faceți ce vă cerem? Gândește-te la pușca mea fermecată!

Mai ales avertismentul de la urmă părea să aibă un efect deosebit, căci Inimă-de-Foc întrebă:

- Şi unde vreţi să ne duceţi? Înspre ce regiune pornim?
- Aş putea să te mint, din precauţie, dar refuz cu dispreţ s-o fac răspunse Old Shatterhand. Ne ducem în Book Mountains, până sus, la Lacul de Argint. Dacă vedem că sunteţi cinstiţi, o să vă reţin numai o zi cu noi. Acum vă dau un sfert de ceas să vă sfătuiţi. Dacă refuzaţi, vor vorbi armele noastre şi anume din clipa în care s-a scurs timpul stabilit. Am zis!

Inimă-de-Foc înclină capul. Atunci atenția îi fu atrasă spre copacii din față, căci acolo cineva spuse cu voce

înceată:

— Mai ive!

Aceste cuvinte înseamnă: "Uită-te aici!". Nu fuseseră strigăte, ci spuse destul de încet; puteau să fia adresate oricui mai degrabă decât căpeteniei, puteau să fi fost spuse doar din întâmplare. Shatterhand, Firehand și cu Winnetou se uitară îndată, dar pe neobservate, înspre acel loc. Ceea ce văzură era ciudat. Doi indieni ţineau o pătură de două capete, lăsând-o să atârne între ei ca o perdea. Mişcau această pătură în intervale de timp bine determinate, ridicând-o și lăsând-o în jos; în spatele ei se ivea și dispărea un foc. Cei doi indieni vorbeau pe această cale cu Inimă-de-Foc.

Se ştie că indienii au un limbaj de semne, care diferă de la trib la trib. Noaptea se folosesc de săgeți incandescente cu care aprind șomoioage de fân aruncate în aer. Ziua aprind un foc și țin deasupra lui pături sau piei care împiedică fumul să se ridice; de câte ori aceste pături sau piei se înlătură, de atâtea ori se ridică un nor de fum, care constituie un semn. E un fel de telegrafie, cu totul asemănătoare cu a noastră, întrucât pauzele dintre ivirea norilor de fum au o semnificație precisă, cum au la noi punctele și liniuțele. Dar să nu se creadă că un trib rămâne mereu la aceleași semne; dimpotrivă, ele se schimbă destul de des, pentru că străinii și dușmanii să le poată descifra cât mai greu limbajul.

Îndată ce indienii din copac începuseră să mişte pătura, Winnetou făcu câţiva paşi ca să stea în spatele lui Inimă-de-Foc, căruia îi erau destinate semnele. Telegrafiatul acesta dură cam cinci minute și în acest răstimp Inimă-de-Foc nu-și luă ochii de la locul unde se agita pătura. Apoi cei doi se despărţiră. Mesajul lor luase sfârşit și nu se gândeau, desigur, că fusese surprins de adversari. Inimă-de-Foc abia acum văzu că Winnetou stă în spatele lui. I se păru curios și se întoarse repede, îngrijorat, spre a Vedea în ce direcţie se uită apaşul. Acesta își luă aerul de a privi cu toată atenţia

suprafața lacului ce strălucea sub razele lunii. Inimă-de-Foc se liniști. Winnetou însă se apropie încetișor de Old Firehand și Old Shatterhand. Toți trei se mai îndepărtară cu câțiva pași și Old Firehand îl întrebă încet:

- Războinicii roșii au vorbit cu căpetenia lor. A văzut fratele meu cuvintele lor și le-a înțeles?
- Le-am văzut bine, dar nu le-am înțeles pe toate — răspunse acesta. Totuși, sensul lor e limpede. Cei doi indieni sunt fruntasi tineri ai tribului Sampice-Utah, care se află și ei printre ceilalți. L-au invitat pe Inimă-de-Foc să plece liniștit cu noi. Dacă vrem să mergem la Lacul de Argint, drumul nostru trece de aici peste Gran River și prin Tehwipah (Valea-Cerbilor). Acolo își au tabăra multi războinici utahi din triburile Taş, Capote și Wihminuce, adunați ca să se pregătească pentru războiul cu navajoșii și ca să-i astepte pe utahii de aici. Urmează să dăm peste ei, iar ei, așa cred cei de aici, ne vor învinge și-i vor elibera pe ostateci. Se trimit chiar acum niște soli ca să-i înstiințeze. Și ca să nu ne scape în nici un caz, utahii de aici vor părăsi tabăra asta din pădure îndată după plecarea noastră și se vor lua după noi, ca să ne prindă între două cete de utahi și să nu putem scăpa nicidecum.
- Mii de draci! Planul nu e prost. Ce zice fratele meu rosu?
- Şi eu sunt de părere că e bine ticluit; are însă un mare cusur.
 - Ce cusur?
- Acela că l-am dibuit. Îl cunoaștem și știm acum ce avem de făcut.
- Dar trebuie să trecem totuși prin Valea-Cerbilor dacă nu vrem să facem un ocol de cel puțin patru zile.
- N-o să facem nici un ocol şi totuşi nu vom cădea în mâinile utahilor. Întreabă-l pe fratele meu Old Shatterhand.
 Am fost cu el prin Valea-Cerbilor. Ne-a hăituit o ceată mare de Elk-utahi nomazi. Le-am scăpat, fiindcă am găsit o

cărare prin stânci pe care n-a umblat poate nici un om înaintea noastră.

— Bine, s-o luăm pe acest drum. Iar ostaticilor nu le dăm drumul până n-am trecut de primejdioasă Vale a Cerbilor.

Trecuse între timp sfertul de oră și Old Shatterhand se adresă lui Inimă-de-Foc:

- A trecut timpul. Ce a hotărât căpetenia utahilor?
- Înainte de a-ţi răspunde, trebuie să ştiu cât de departe vreţi să duceţi ostaticii cu voi?
- Au să ne însoţească până-n Valea-Cerbilor. Dacă până acolo nu ni s-a întâmplat nimic, vom considera că v-aţi ţinut de cuvânt şi le redăm libertatea.
 - Vreţi să întăriţi asta fumând pipă păcii cu noi?
- Numai cu tine; ajunge, fiindcă vorbești și fumezi în numele tuturor.
 - Atunci ia-ţi calumetul şi aprinde-l.
 - Ia-l mai bine pe al tău.
- De ce? Oare pipa ta nu e la fel de bună ca a mea? Sau poate a ta scoate numai nori de minciună?
- Calumetul meu spune întotdeauna adevărul. Pipa Marelui-Lup ne-a mințit însă și tu te-ai făcut vinovat de aceeași perfidie dându-i războinici ca să ne atace. Nu, nu, se va fuma numai din pipa ta. Dacă nu vrei, ne convingi că nu ești hotărât să fii cinstit. Hotărăște-te repede!
 - Atunci dezlegaţi-mă, ca să mă pot folosi de pipă.
- Nu e nevoie. Eşti ostatic şi trebuie să rămâi legat, până ce-ţi dăm drumul în Valea-Cerbilor. Eu însumi îţi voi umple pipa şi ţi-o voi da în gură.

Inimă-de-Foc preferă să nu mai răspundă. Old Shatterhand îi luă pipa atârnată de gât, o umplu şi o aprinse. Apoi suflă fumul în sus, în jos şi spre cele patru puncte cardinale, declarând pe urmă, în câteva cuvinte că va ţine promisiunea dată lui Inimă-de-Foc, dacă utahii renunţă la orice acţiune duşmănoasă. Îl puseră pe Inimă-de-Foc în picioare şi-l întoarseră pe rând în direcţiile punctelor cardinale. Între timp se văzu silit să tragă cele

șase fumuri și să promită în numele lui și alor săi respectarea condițiilor stabilite.

Acum se aduseră caii albilor și ai ostaticilor. Tocmai mijea de ziuă. Albii găsiră indicat să-și grăbească plecarea pe cât posibil. Căpeteniile fură legate de caii lor, apoi fiecare fu încadrat de câte doi albi de o parte și de alta. Ceata se puse în mișcare, spre defileul lateral, din care se furișaseră. În tabără Droll și Frank. Indienii păstrară liniștea; numai privirile sumbre cu care se uitau după fețele-palide arătau sentimentele de care erau animați.

14. O bătălie de piei-roșii

Nimeni nu era mai mândru de fericită încheiere a acestei aventuri decât Droll și cu Hobble-Frank. Părăsind tabăra utahilor, Droll zise chicotind în felul lui caracteristic:

- Hi-hi-hi! Ce bucurie pentru suflețelul meu bătrân! Ceo să se mai otrăvească indienii că au fost siliți să ne lase să plecăm! Ce zici, vere?
- Te cred încuviință acesta. Iar fără noi, ceilalți ar mai sta și acum în lanțuri, întocmai ca Prometeu care n-are voie să mănânce altceva decât mereu, mereu numai ficat de vultur.
- Ei, nu, Frank, mă gândesc că tot ar fi scos-o la cale cumva și fără noi.
- Aşa cred şi eu, e drept, dar le-ar fi venit greu. Nu că aş fi mândru de ce am făcut, dar oricum, e o simţire înălţătoare sentimentul pe care-l resimt. Când o să mă retrag şi eu odată din viaţa activă şi o să fiu în fonduri pentru cerneală, o să-mi scriu "memorandele", aşa cum fac toţi oamenii iluştri.

Convoiul ajunse acum în defileul lateral. Nu coti spre defileul mare, ci spre dreapta, ca să continue drumul prin cel lateral. Winnetou, care cunoștea cel mai bine calea de urmat, călărea, ca de obicei, în frunte. În urma lui veneau vânătorii, apoi *rafter*-ii, în mijlocul cărora se aflau prizonierii. Apoi venea lectica cu Ellen Butler, tatăl ei călărea alături și la coadă, ca ariergardă, câțiva *rafter*-i.

Ellen se ţinuse bine de tot în cursul zilei de ieri; spre norocul ei, indienii o trataseră mai puţin aspru decât pe ceilalţi adulţi şi bărbaţi. În clipa în care prizonierii îşi tăiaseră legăturile şi alergaseră spre căpetenii, fetiţa curajoasă alergase cu dânşii, însoţită de tatăl ei şi de Tomcel-Negru.

Râpa îngustă urca destul de abrupt, așa că peste vreo oră ieșiră pe al doilea platou larg și stâncos, care părea mărginit de masele sumbre ale Munților Stâncoși. Aici dădură pinteni cailor, înaintând cu cea mai mare iuțeală posibilă, ținând socoteală de transportul lecticii. Mai târziu se pierdu ceva vreme printr-o împrejurare foarte îmbucurătoare pentru vânători. Zăriră un cârd de antilope de prerie și reușiră să izoleze două și să le-mpuște. Așa că aveau provizii pentru ziua aceea.

Munţii se apropiau tot mai mult. Platoul părea să se întindă până la poalele lor; dar era doar o iluzie optică, fiindcă între ele se găsea valea lui Gran River. Spre amiază, când razele fierbinţi ale soarelui deveniră obositoare pentru oameni şi animale, ajunseră la o scobitură a podişului stâncos, care se înclina uşor la vale.

 Aici e începutul unei râpe adânci care ne va conduce în valea fluviului — explică Winnetou, angajându-se pe pantă.

Era ca și cum un uriaș ar fi tras cu rindeaua ca să taie o pârtie din ce în ce mai adâncă în piatră. În dreapta și-n stânga se înălţau doi pereţi, întâi aproape neobservaţi, apoi de un stat de om, apoi cât o casă, pentru a creşte treptat, până ce păreau să se atingă sus. Pe măsură ce coborau, se făcea tot mai răcoare și mai întuneric. Din pereţi se scurgeau firișoare de apă care se adunau în fundul râpei, formând o gârlă adâncă de un picior, așa încât caii însetaţi putură să se adape. Ciudat lucru, această râpă nu prezenta nici cea mai ușoară cotitură. Era săpată în stânca în linie absolut dreaptă, așa că mult înainte de a ajunge în vale se zărea la capătul ei o dungă de lumină, care se lărgea treptat, pe măsură ce se apropiau de ea. Era ieșirea din brăzdătura adâncă de câteva sute de picioare.

Când ajunseră acolo, călăreţii avură în faţa lor o privelişte copleşitoare. Se aflau în valea lui Gran River. Era largă de vreo jumătate de milă engleză, prin mijlocul ei curgea fluviul, lăsând în ambele părţi o fâşie lată de pământ

acoperit cu iarbă, mărginită de pereţii verticali ai defileului. Valea se întindea de la nord spre sud, trasă parcă cu rigla, iar cei doi pereţi de stânca nu prezentau nici cea mai mică crăpătură sau ieşitură.

Nici o crăpătură?

- Şi, totuşi, chiar în faţa călăreţilor se vedea pe malul drept al fluviului o despicătură destul de adâncă din care cobora la vale un pârâu mărişor. Winnetou arătă înspre acel loc, spunând:
- Trebuie s-o luăm pe albia acelui pârâu în sus; ne conduce spre Valea-Cerbilor.
- Dar cum traversăm fluviul? întrebă Butler, îngrijorat pentru fiica sa. Nu pare să aibă un curent puternic, dar cred că e adânc.
- În susul apei, după vărsarea pârâului, există un văd, unde în anotimpul acesta apa e așa de mică încât n-o să ajungă la lectică. Fraţii mei să mă urmeze.

Trecură de-a curmezişul peste fâșia cu iarbă, îndreptându-se direct înspre văd. Acesta era situat în așa fel încât odată ajunși pe malul celălalt, trebuia să treacă și peste pârâu, ca să ajungă pe malul drept al acestuia, mai lat și deci mai ușor de umblat. Winnetou își îmboldi calul ca să intre în apă și ceilalți îl urmară. Sosit în apropierea malului din față, opri deodată și exclamă cu voce reținută, arătând spre el:

Uf! Pe-acolo au trecut nişte călăreţi.

Old Firehand și Old Shatterhand mai înaintară câțiva paşi și văzură acum și ei urma. Era lată, făcută de mai mulți călăreți; iarba călcată nu se ridicase încă. Cei trei ieșiră la mal, descălecară și se apucară să cerceteze urmele.

- Erau feţe-palide zise Winnetou.
- Da încuviință Old Shatterhand. Dacă erau indieni, călăreau unul după altul în şir şi nu lăsau o urmă atât de lată şi de bătătoare la ochi. Socotesc că au fost aproximativ treizeci până la patruzeci de persoane.

- Hm mormăi Old Firehand. Cred că pot ghici pe cine avem înaintea noastră: pe "colonelul" roșcat cu banda lui.
- Ei drăcie! Să știi că s-ar putea. După calculele mele, e posibil să fi ajuns până aici. Asta se potrivește și cu ce am aflat de la Knox și Hilton. Dar unde s-au dus? Uite, acolo au cotit spre dreapta, deci n-au luat-o în valea lui Gran River, ci de-a lungul pârâului, spre Valea-Cerbilor. Or să nimerească drept în brațele utahilor. Asta le e soarta, și-au pregătit-o singuri. Nu putem să le-o schimbăm.
- Oho! strigă Old Firehand. În cazul ăsta pierdem desenul furat de "colonel". Dacă nu punem mâna pe desen, nu aflăm niciodată unde zac comorile din Lacul de Argint.
 - Dar gândește-te ce avans au față de noi!

Old Firehand se aplecă să mai cerceteze o dată iarba, apoi spuse dezamăgit:

- Din păcate, așa e. Au trecut pe aici acum cinci ore. Se vor afla în mâinile pieilor-roșii înainte ca noi să fim la jumătatea drumului. Dar ce-o fi oare cu solii pe care utahii-Yamba urmau să-i trimită acolo? Au plecat, desigur, înaintea noastră și totuși n-am dat încă de urmele lor.
- Trimişii probabil că n-au călărit, ci au umblat pe jos explică Winnetou. Cu piciorul drumul e mai scurt, fiindcă cu mocasini poţi trece prin locuri în care un cal şi un călăreţ şi-ar frânge gâtul. Fraţii mei să nu se gândească la "colonel", ci numai la un lucru: că trebuie să ştergem aceste urme.
 - De ce?
- Ştim că utahii-Yamba vin după noi. E bine să ia urmele "colonelului", care duc spre Valea-Cerbilor, drept ale noastre; atunci or să se ia după urme și n-o să le dea în minte că noi am putut s-o luăm pe altă cale și că am scăpat de ei. De aceea, nu trebuie să vadă urmele astea, ca să nu afle că au trecut alți călăreți pe-aici înaintea noastră. Frații mei albi să șteargă urmele începând de aici și până unde se vede cu ochii. Astfel, când vor sosi utahii, iarba se va fi

îndreptat și numai pe unde am mers noi va fi călcată de copite.

Planul era excelent. Vânătorii o luară pe urmele "colonelului" în direcţia inversă, stropind iarbă cu apă şi ajutând-o să se ridice; mergeau de-a-ndoaselea, târându-şi păturile după ei spre a mătura iarba. Restul îl făcea soarele; cine trecea pe aici mai târziu nu putea să-şi dea seama că are şi alte urme în faţa lui decât ale cetei lui Old Firehand şi ale tovarăşilor săi.

Pieile-roșii prizonieri priviseră în tăcere. De la plecare nici unul nu scosese o vorbă. Ce vedeau acum li se păru suspect. Începură să-și dea seama că perfidia lor fusese demascată și lăsară capul în jos.

De-acum încolo înaintară pe urmele "colonelului" și ale oamenilor săi. Pârâul făcea o mulțime de meandre. Pe măsură ce înaintau de-a lungul lor, valea se făcea mai largă, iar mai la deal creșteau multe tufișuri și arbori, în cele din urmă se ramifica în mai multe văi laterale; din ele coborau la vale pârâiașele ce alimentau pârâul, unindu-se aici, prin apropierea izvoarelor. Winnetou o luă pe lângă pârâiașul mai mare, care curgea timp de vreun sfert de oră printr-o vâlcea destul de largă, gâtuită brusc de o strânsoare de stânci, dincolo valea se lărgea iar, formând o poiană cu iarbă verde și bogată. Îndată ce trecuseră de strâmtoare, Winnetou opri calul și zise:

- Aici e un loc minunat de poposit. Caii sunt obosiți și flămânzi, dar și noi avem nevoie de puțină odihnă. Frații mei să descalece și să frigă antilopele.
- Dar atunci ne ajung utahii din urmă! Observă Old Firehand.
- Cât e lumină, n-or să se apropie în nici un caz. De altfel, nu ne pot face nimic, căci dacă punem un singur om să păzească, printre stânci, îi vede venind de departe și ne avertizează.

Toţi îi dădură dreptate. Se puseră oameni de pază. Prizonierii fură legați de copaci, iar caii lăsați liberi, ca să

pască. În curând ardeau două focuri și se frigeau antilopele. Peste puţin timp se înfruptară din ele. Şi indienii primiră o porţie și apoi li se dădu apă dintr-un păhărel pe care lordul îl avea asupra lui.

Acesta era extrem de bine dispus. Scosese carnetul ca să adune sumele ce le datora lui Bill și lui Uncle pentru fiecare aventură în parte.

- Vrei să punem pariu? îl întrebă pe Gunstick-Uncle.
- În ce chestiune? întrebă acesta.
- Că vă datorez de pe acum peste o mie de dolari.
- Nu pariez.
- Ce păcat! Pariul ăsta îl câștigam!
- Îmi pare bine. De altfel, azi o să înregistrați probabil încă ceva, *sir*, căci în curând se îngroașă iar gluma.

Peste puţin, se pregătiră iar de plecare. Porniră la deal, traversând poiana, urcând pe povârnişul din faţă şi ajunseră într-un labirint de văi şi prăpăstii aşezate în diverse sensuri, dar convergând toate spre un punct şi anume spre intrarea într-o râpă largă, pustie, lungă de câteva ore de mers, unde nici măcar un fir de iarbă nu părea să găsească umezeală suficientă. Peste tot zăceau pietroaie de toate formele şi de toate mărimile, răzleţe şi sparte, sau adunate în morman. Dădea impresia că în vremuri străvechi se surpase pe aici un tunel natural.

În mijlocul acestor pietroaie era greu să găsești o urmă continuă. Numai din loc în loc, câte o piatră deplasată sau zgâriată de o copită arăta că pe-aici trecuseră *tramp*-ii. Winnetou arătă cu mâna înainte și zise:

— Peste două ore ajungem acolo unde bolovănişul ăsta duce în jos, spre Valea-Cerbilor, întinsă şi verde. Noi însă cotim spre stânga. Old Shatterhand şi Old Firehand să descalece, să-şi dea caii în seama altora şi să rămână la urmă ca să şteargă eventuale urme lăsate de noi; aşa utahii n-or să observe că am luat-o în altă direcţie.

O porni spre stânga, printre bolovani. Cei doi vânători făcură cum le spusese și nu încălecară decât după ce toată

ceata se depărtase destul de mult de drumul direct. Apașul dovedi că avea o memorie neasemuită a locurilor. Părea să cunoască fiecare bolovan, fiecare stânca, fiecare pantă și cotitură în acest labirint în care mai fusese o singură dată cu ani în urmă.

Urcuşul era greu, pe un povârniş abrupt, până ce ajunseră pe un platou sterp şi larg. Peste acesta trecură în galop. Soarele scăpătase în spatele Munţilor Stâncoşi când ajunseră la marginea platoului. Apaşul opri ceata, arătă înainte şi zise:

— La vreo cinci sute de paşi de aici e o prăpastie cu un perete de stânca drept, ce cade în jos vertical ca o picătură de apă; în partea din față e la fel; dar între ele se află Valea-Cerbilor, cu apă bună și păduri bogate. Nu are decât o singură intrare cunoscută, aceea la care am renunțat și de asemenea o singură ieșire, care duce în sus, spre Lacul de Argint. Old Shatterhand și cu mine am găsit însă din întâmplare o altă cale de acces. Am să v-o arăt.

Se apropie de marginea prăpastiei. Acolo zăceau bucăți de-stânca așezate parcă anume ca un parapet, ca să nu cazi în adâncurile înfricoșătoare. Dispăru printre două din aceste stânci prăbușite, iar ceilalți îl urmară unul câte unul.

Curios lucru, aici se deschidea o potecă. În dreapta prăpastia căscată, în care voiau să coboare; poteca însă ducea la stânga, în mijlocul stâncăriei și atât de iute cobora, încât era preferabil să se dea jos de pe cai și să-i conducă. Imensitatea aceasta de stânca era crăpată și această crăpătură de sus în jos mergea în zigzaguri. Bolovani și grohotiș curseseră la vale în urma cataclismului ce avusese loc cândva, umplând fundul crăpăturii în așa fel, încât există un sol ferm pe care se putea păși fără frică.

Deşi drumul era atât de abrupt, nici caii nu riscau să alunece, fiindcă nu se umbla pe pietre netede, ci mai mult pe grohotiş stabil. Pe măsură ce coborau, se făcea tot mai întuneric. Old Firehand o așezase pe Ellen Butler pe calul lui şi mergea alături, ţinând-o şi sprijinind-o. Li se părea că

tot coboară de ore întregi, când în cele din urmă panta se curmă dintr-o dată, solul deveni neted și crăpătura în stâncă se lărgi, formând ca o sală fără acoperiș. Aici Winnetou se opri și zise:

— Am ajuns aproape în vale. Rămânem aici până ne va permite întunericul să trecem pe lângă utahi. Duceţi caii mai încolo, unde au apă şi puneţi căluşuri prizonierilor, ca să nu strige cumva.

Winnetou luă câţiva vânători cu el ca să le arate locurile, în faţă, unde încăperea aproape se închidea, se afla o ieşire îngustă ce permitea să treacă abia doi oameni unul lângă altul. Acest coridor cobora iarăşi, dar nu până departe. După câteva cotituri, se pomeniră în faţa unei perdele dese, naturale, făcută din plante agăţătoare. Winnetou dădu această perdea puţin în lături şi atunci văzură în imediata lor apropiere, pădurea, copac lângă copac, toţi înalţi, cu trunchiuri groase, cu frunziş atât de bogat, încât lumina amurgului nu mai pătrundea prin el.

Winnetou intră în pădure să iscodească. Întorcându-se, îi anunță:

— Puţin mai la dreapta, spre nord, ard mai multe focuri printre copaci; acolo poposesc deci utahii. Înspre vale e întuneric. Trebuie să mergem într-acolo. Poate că n-au pus străji în partea aceea. Sau cel mult doi-trei oameni de pază, la intrarea Văii-Cerbilor. Pe aceştia îi facem inofensivi cu uşurinţă, deci am putea părăsi valea fără primejdie dacă n-ar fi "colonelul" roşcat pe acolo. Trebuie să aflăm neapărat ce e cu el. De aceea am să mă furişez cu Old Shatterhand şi Old Firehand pe la focuri, îndată ce va fi complet întuneric.

Peste două ore, cei trei porniră în recunoaștere. Să furișară cu prudență prin pădure. Nu se auzea nimic, nu se vedea nimic. Focurile ardeau destul de departe; erau foarte multe; din numărul lor mare se putea trage concluzia că se află o mulțime cu totul neobișnuită de utahi în tabără.

Cei trei înaintară mereu, de la copac la copac; Winnetou mergea în frunte. Pe măsură ce se apropiau de focuri, le

venea tot mai uşor să-şi îndeplinească misiunea, căci, uitându-se spre flăcări, putea zări tot ce se mişca sau stătea neclintit în faţa lor. Mergeau pe marginea din dreapta a văii. Focurile se aflau mai spre mijlocul ei. Se vede că pieile-roşii nu se încredeau în soliditatea blocului de stâncă. Dovadă că se desprindeau uneori bucăţi din el, era că în jur zăceau o mulţime de bolovani care căzuseră, doborând copacii în calea lor şi înfigându-se adânc în pământ. Cei trei bărbaţi înaintau repede. În curând se aflau în dreptul primelor focuri. Mai spre stânga ardea, cu flăcări mari, un alt foc, izolat de celelalte. Acolo şedeau cinci căpetenii, fiecare având pene de vultur în păr.

Unul dintre ei tocmai se ridica. Scosese tunica de război și i se vedea bustul gol, care, la fel ca și obrajii și brațele, era acoperit de vărgături groase de vopsea de un galben țipător.

— T'ab-waghare (Soare-Galben) — şopti Winnetou. E căpetenia utahilor-Capote și are o putere de urs. Uitaţi-vă la corpul lui! Ce muşchi mari şi puternici şi ce piept lat!

Căpetenia făcu semn unui alt conducător utah, care se sculă de asemenea. Acesta era mai înalt decât primul și probabil nu mai puţin puternic.

— Asta e Tsu-în-kuts (Patru-Bizoni) — spuse Old Shatterhand. Poartă acest nume fiindcă a omorât pe vremuri patru bizoni cu patru săgeţi.

Cele două căpetenii schimbară câteva cuvinte, apoi se îndepărtară din preajma focului. Poate că se duceau să controleze strajă. Ocolind focurile celelalte, se apropiară mai mult de peretele de stâncă.

- Ah! făcu Old Firehand. Trec foarte aproape de noi. Ce zici, Shatterhand, să-i răpim?
 - De vii?
 - Fireste!
- Asta ar fi o lovitură! Repede, la pământ; tu îl iei pe primul, iar eu pe al doilea.

Cei doi utahi se apropiau. Mergeau unul după altul. Atunci, deodată, se iviră în spatele lor doi oameni — urmară două lovituri ca de măciucă, date cu pumnii și indienii căzură doborâți la pământ.

— Bravo! şopti Old Firehand. Pe ăștia i-am prins. Acum hai cu ei repede în ascunzișul nostru.

Fiecare îl luă în spinare pe cel pe care-l doborâse. Winnetou urma să-i aștepte, apoi cei doi se duseră în grabă spre încăperea ascunsă printre stânci. Acolo lăsară prizonierii în seama celorlalți, ca să-i lege și să le pună călușuri și se întoarseră la Winnetou. Îl găsiră în același loc. Nu era atât de important acum să asculte ce vorbesc cele trei căpetenii rămase, ci mai degrabă să descopere unde se afla "colonelul" roșcat cu banda lui. De aceea trebuia cercetată toată valea. Cei trei bărbați cutezători pășiră deci înainte, tot de-a lungul peretelui de stâncă, lăsând în stânga lor focurile.

Înspre partea unde ardeau focurile vedeau bine, dar în faţa lor era întuneric; se impunea deci să fie cât mai prudenţi. Când nu ajungeau ochii, se foloseau de mâini, înaintând cu ajutorul pipăitului. Ca de obicei, Winnetou se furişa în fruntea lor. Deodată se opri şi scoase un "uf" abia auzit, dar speriat. Se opriră şi ceilalţi, trăgând cu urechea. Cum nu se auzea nimic, Old Firehand întrebă în şoaptă:

- Ce e?
- Un om răspunse apașul.
- Unde?
- Aici, în fața mea, în mâna mea.
- Ţine-l bine! Să nu-l laşi să strige!
- Nu mai poate striga, e mort.
- L-ai strâns de gât?
- Era mort; e legat de un stâlp.
- Dumnezeule! De stâlpul schingiuirii?
- Da. Îi lipseşte scalpul; trupul îi e plin de răni... E rece și mâinile mele sunt pline de sânge.

— Atunci albii au murit, iar aici e locul schingiuirii. Hai să căutăm prin jur!

Cercetară locul orbecăind și pipăind cu mâinile și găsiră în mai puţin de zece minute vreo douăzeci de cadavre groaznic mutilate, legate de trunchi de copac și de pari.

- Înfiorător! gemu Old Shatterhand. Credeam că-i mai pot salva pe oamenii ăștia, cel puţin de asemenea chinuri. De obicei indienii așteaptă până a doua zi; da astă dată nau mai zăbovit.
- Şi planul, desenul! zise Old Firehand. Acum s-a pierdut!
- Încă nu. Avem în mână căpeteniile prinse. Poate că reuşim să facem un schimb: desenul pentru eliberarea lor.
 - Dacă mai există și nu a fost cumva distrus.
- Distrus? Nu prea cred. Pieile-roșii s-au învățat să-și dea seama de importanța unor asemenea hârtii. Nu fi deci îngrijorat deocamdată. De altfel, știu acum de ce i-au omorât pe albii ăștia în grabă.
 - Ei, de ce?
- Ca să facă loc pentru noi. Sosirea noastră a fost anunțată. Prin urmare, se așteaptă să venim sigur mâine dimineață și dacă nu venim atunci, or să trimită iscoade după noi.
- Solii trimişi ca să anunțe sosirea noastră vor fi fiind
 aici zise Winnetou dar utahii-Yamba încă nu.
- Nu, ei n-au sosit încă. Probabil că a durat câteva ore până să îndrăznească să treacă de locul unde am poposit să se angajeze în strâmtoare. Poate că vin abia mâine dimineață, de vreme ce ultima parte a drumului e greu de făcut, mai ales noaptea... Ascultați! Vin într-adevăr! Ei sunt!

Mai în sus de locul în care stăteau, se auziră strigăte voioase în gura mare, la care răspunseră alte strigăte dinspre vale. Utahii-Yamba veniseră în pofida drumului greu și al întunericului. Cei din tabără scoaseră crengi aprinse din foc și alergară înaintea noilor veniți. Pădurea se

umplu de lumini și de agitație, așa că cei trei erau expuși primejdiei de a fi observați.

- Trebuie să plecăm zise Old Firehand. Dar pe unde să trecem? Mişună peste tot.
- Ne suim în copaci răspunse Old Shatterhand. În frunziş putem să aşteptăm până s-o potoli agitația.
 - Bine, deci, hai sus! A, Winnetou s-a şi suit!

Într-adevăr, apașul nu stătuse să mai întrebe: se prinsese de o cracă, se săltase și acum se ascundea în frunziș. Ceilalți îi urmară exemplul, cățărându-se în copacii vecini.

La lumina focurilor și torțelor îi văzură acum venind pe utahii Yamba. Aflând că peste douăzeci de albi fuseseră schingiuiți de moarte, aceștia crezură că sunt cei căutați de ei și cerură să-i vadă. Fură conduși cu făclii în locul schingiuirii și acum celor trei ascunși în copaci li se înfățișă o priveliște îngrozitoare, ca o viziune de coșmar și mai fantastică în lumina incertă și pâlpâitoare a flăcărilor. Utahii-Yamba constatară că nu erau cadavrele celor pe care ar fi vrut să-i găsească și, de furie, se înverșunară asupra lor într-un fel de nedescris. Noroc că scena nu dură mult: ea luă sfârșit într-un mod neprevăzut.

Din capătul de jos al văii răsună un ţipăt prelung, un ţipăt care nu se poate uita dacă l-ai auzit vreodată; era vaietul de moarte al unui om.

— Uf! strigă, speriată, una dintre căpetenii care stătea sub copacii în care erau ascunși. Ce-a fost asta? Soarele-Galben și Patru-Bizoni sunt pe-acolo!

Se mai auzi un ţipăt asemănător, apoi răsunară mai multe focuri de armă.

— Navajoşii! Navajoşii! strigă căpetenia. Winnetou, Shatterhand și Firehand i-au ademenit încoace ca să se răzbune! Sus, voi, războinicilor! Aruncaţi-vă asupra clinilor! Nimiciţi-i! Lăsaţi caii aici şi luptaţi pe jos, printre copaci!

Timp de câteva clipe se făcu o mare învălmășeală; toți alergau să-și ia armele; aruncară în grabă lemne pe focuri,

ca să lupte la lumină; toți strigau și zbierau; pădurea răsuna de urlete de război. Focuri de armă pocneau tot mai aproape. Războinicii străini se furișau de la un copac la altul, fulgerând din ţevile de puşcă.

Utahii ripostară, întâi câte unul, pe ici pe colo, apoi uniți în grupuri, spre a fi în stare să reziste. Nu se formă un câmp de bătălie propriu-zis și general, afară de cazul că am vrea să denumim așa toată valea; ci se încinse o bătălie năprasnică în jurul fiecărui foc.

Erau într-adevăr navajoşii. Voiseră să-i atace pe utahi prin surprindere, dar nu se pricepuseră să-i scoată din luptă pe paznicii de la intrarea văii fără ca aceștia să poată striga. Țipătul lor de moarte dăduse alarma și acum aveau de luptat corp la corp, așa că nu avantajul obținut prin surprindere avea să mai fie decisiv, ci vitejia și numărul războinicilor.

Se vădi în curând că utahii aveau superioritatea numerică. Pe lângă asta, cunoșteau mai bine regiunea decât dușmanii lor, așa că, deși aceștia se țineau tare, îi. Siliră, cu încetul, să dea înapoi tot mai mult. Se duceau lupte de la distanță și corp la corp, cu armele de foc, cu cuțitele și cu tomahawkurile. Pentru cei trei privitori ascunși, era un spectacol extrem de fascinant: să vezi niște sălbatici luptând cu sălbatici, pe viață și pe moarte! Într-un loc se încăierau doi urlând fioros; dincolo se măcelăreau alții într-o tăcere diabolică; cum cădea unul, învingătorul se aruncă pe el ca să-i ia scalpul, pentru a și-l pierde poate pe-al său în clipa următoare.

Din cele trei căpetenii care mai rămăseseră în jurul focului, două luptau în rând cu ceilalți, pentru a-și îmboldi războinicii prin pilda lor. A treia căpetenie stătea cu spatele rezemat de un copac, în apropierea focului, urmărea lupta cu ochi ageri și dădea ordine în dreapta și-n stânga, urlându-le din răsputeri. Era comandantul suprem, în mâinile căruia se uneau firele acțiunii de apărare. Chiar și

când navajoşii erau siliţi să tot bată în retragere, el rămase în continuare la locul lui.

Bătălia se îndepărta tot mai mult. Acum era momentul pentru cei trei martori involuntari să se pună la adăpost sigur. Calea spre ascunzișul lor era liberă. Coborâră din copaci. Căpetenia utahilor tot mai stătea pe-acolo. Zarva bătăliei venea din depărtare.

- Acum, hai înapoi! zise Winnetou. Mai târziu or să aprindă focuri de triumf, atunci va fi prea târziu.
 - Luăm căpetenia asta cu noi? întrebă Old Shatterhand.
 - Da. Am să mă...

Se întrerupse uluit. Căci din întuneric ieşi iute ca fulgerul un omuleţ slăbuţ, care mergea şontâc-şontâc, ridică puşca deasupra capului şi, dintr-o singură lovitură dată cu patul puştii bine dirijată, doborî căpetenia. Apoi îl apucă pe indian de ceafă şi-l târî după el, dispărând în întuneric. Între timp se auziră din gura lui, nu prea tare, dar aşa că se înţelegeau, următoarele cuvinte:

- Ce poate un Old Shatterhand și un Old Firehand, putem și noi, saxonii, în mare parte!
- Hobble-Frank! zise Old Firehand. Omuleţul e nebun!
 Trebuie să ne luăm repede după el, să nu facă vreo prostie!
- Nebun? Dar de loc! replică Old Shatterhand. E hazliu de tot, mititelul; dar are o inimă vitează și nu e de loc ușuratic. M-am apucat să-l formez ca *westman* și pot să spun că-mi dă cea mai vie satisfacție.

Se luară în grabă după omuleţul îndrăzneţ, prin întuneric. Ajunseră aproape de intrarea ascunzişului, când, drept în faţa lor, răsună un foc de armă. Îndată după aceea, se auzi râsul mititelului:

— Cap sec ce eşti! Uită-te şi tu încotro tragi! Dacă vrei să mă nimereşti, de ce tragi spre lună? Ţine-ţi ce ţi se cuvine şi noapte bună!

Un pocnet ca de lovitură puternică, apoi se făcu liniște. Cei trei înaintară și dădură peste Frank.

— Înapoi! strigă acesta. Aici se trage și se înjunghie!

- Stai, nu trage, noi suntem! îl preveni Old
 Shatterhand.
- Să-i mulţumiţi lui Dumnezeu că v-a pus să deschideţi gura! Dacă nu vă recunoşteam după voce, zău că vă făceam ciur!
 - De ce ai ieşit din ascunziş? întrebă Old Shatterhand.
- Numai grijă de dumneavoastră m-a făcut să-mi pun zalele. Abia plecaserăti, că s-a iscat un scandal de parc-ar fi nimerit cimbrii drept printre teutoni. După aia au dat drumul la pocnete de puşcă și mi s-a făcut tare frică pentru dumneavoastră. Așa că am luat pușca și m-am strecurat pe afară, fără ca ceilalți să observe ceva pe întunecimea asta din Egipet. Se trăgea prin partea stângă; dumneavoastră voiați să vă duceți înspre dreapta; am luat-o prin urmare și eu spre dreapta. Pe acolo stătea căpetenia aia rezemată de copac ca un bustean pus la murat. Asta m-a înfuriat, așa că i-am tras una verticală, de s-a întins pe jos orizontal. Bineînțeles că voiam să-l pun repede la adăpost și l-am târât după mine, dar era totuși cam greu, așa că m-am așezat oleacă pe corpusul lui să mă odihnesc. Atunci s-a apropiat tiptil un franctiror din ăștia roșii și a pus arma la ochi; am dat-o la o parte și glonțul a zburat spre Calea lactee; eu însă l-am culcat cu ajutorul patului de pușcă lângă căpetenie. Ce să facem acum cu tipii? Eu singur nu pot să-i car.
- Las' că te ajutăm noi. Hai repede, să intrăm! Nu se mai aud împuşcături în vale și ne putem aștepta ca utahii să se întoarcă.

Cei doi indieni fără cunoștință fură transportați în ascunziș: apoi fură legați și prevăzuți cu călușuri, ca și ceilalți.

Da, utahii se întorceau victorioşi. Aprinseră o sumedenie de focuri și cu ajutorul crengilor aprinse cercetară toată pădurea, căutându-și morții și răniții. Navajoșii îi luaseră pe ai lor, așa cum e obiceiul la indieni. La fiecare mort pe care-l găseau, izbucneau în bocete și urlete de furie.

Adunară trupurile la un loc, spre a le face o înmormântare cu onorurile cuvenite. Lipseau cele trei căpetenii și se presupunea că fuseseră făcute prizonieri de navajoși. Descoperirea aceasta provocă alte urlete de furie care umplură pădurea de vuietul lor. Cele două căpetenii rămase chemară războinicii de vază la o consfătuire, în cursul căreia se ținură discursuri mânioase, în gura mare.

Auzind acestea, Winnetou avu ideea să se mai furișeze o dată afară, spre a afla ce aveau să hotărască utahii. Nu era greu. Indienii erau convinși că sunt singurii oameni prezenți, așa că nu li se părea necesară prudența. Navajoșii n-aveau să se întoarcă după atacul respins, iar pentru cazul că s-ar fi întors totuși, erau postate străji la intrarea de jos a văii. Că în mijlocul ei se aflau și alți dușmani, încă mult mai primejdioși decât navajoșii, nici nu bănuiau. Astfel, Winnetou auzi tot ce aveau să întreprindă.

Voiau să-şi îngroape morții încă în aceeași noapte; cântecele de jale puteau fi amânate pentru altă dată. Acum totul era să elibereze înainte de toate căpeteniile prinse. Asta era chiar și mai important decât să aștepte până mâine sosirea lui Winnetou și a tovarășilor săi... Cum aceștia voiau să se ducă la Lacul de Argint, trebuiau să cadă neapărat în mâinile utahilor. De aceea urma să se facă toate pregătirile necesare pentru a porni în zori în expediția de urmărire.

După ce auzise acestea, Winnetou se retrase încet și cu prudență. Sosind în apropierea ascunzișului, văzu câțiva cai stând prin apropiere. Aceștia se speriaseră în timpul luptei și o luaseră razna. Atunci apașul își aminti că noii prizonieri, trei căpetenii și un războinic, trebuiau transportați și ei. Deci aveau nevoie de cai. Nu se afla nimeni în apropiere. Caii nu se speriau de el, fiindcă era indian. Luă pe unul de frâu și-l conduse în ascunziș. Old Firehand, care ședea după perdeaua de plante agățătoare, îl luă în primire. În felul acesta mai aduse încă trei; caii fornăiau încetișor, dar Winnetou îi liniști cu ușurință.

În ascunziş, nimeni nu se plictisea. Erau atâtea de povestit și de ascultat! Hobble-Frank se așezase, firește, în bezna cea mai adâncă, lângă vărul și prietenul său înainte nu se mișca de lângă grăsanul Jemmy și, în pofida tuturor dezbinărilor aparente, fusese trup și suflet cu el. De când îl regăsise însă pe vărul său de la Altenburg, lucrurile se schimbaseră. Droll nu ținea să pară mai învățat decât Frank și-l lăsa să vorbească fără a-i corecta vreodată spusele; acest lucru îl apropie și mai mult de el. Tot lângă Frank, pe partea cealaltă, ședea lordul, care-l întrebă, entuziasmat de fapta lui vitejească:

— Nu mi-aţi lua-o în nume de rău dacă v-aş oferi o mică amintire?

Îi puse în mână una dintre puştile lui de lux. Frank i-o dădu înapoi, zicând:

- Ia ascultați, *my lord*, să lăsăm glumele! Vreți întradevăr să concediați această pușcă din serviciul dumneavoastră?
 - Da răspunse englezul.
 - Şi să mi-o daţi mie?
 - Da, da!
- Atunci daţi-o încoace, repede, daţi-o încoace, până nu regretaţi! Amăgirea e scurtă ca Jemmy, dar regretul e lung ca Davy, cum cântă poetul Freiligrath. Această puşcă e proprietatea mea, proprietatea mea inalterabilă! E ca şi cum ar fi venit astăzi moş Crăciun! Sunt nebun de bucurie! Sunt copleşit! *My lord*, dacă o să aveţi nevoie cândva de un prieten bun, care să treacă prin foc şi sabie pentru dumneavoastră, n-aveţi decât să fluieraţi, mă voi prezenta în aceeaşi clipă. Cum să vă mulţumesc? Vreţi o strângere de mână, o sărutare sau o îmbrăţişare?
 - O strângere de mână ajunge.
- Bine. *Tu la vulu* Anton! Poftim mâna mea! Vă rog s-o strângeţi şi strângeţi-o mereu, cât poftiţi şi cât vă place. V-o pun la dispoziţie de acum înainte zilnic, de câte ori n-

am eu însumi nevoie de ea, căci recunoștința e o podoabă și nu sunt lipsit de această podoabă. Droll, vere din Altenburg, ai auzit ce mi-a hărăzit norocul cu toată stima pe ziua de azi?

— Da — răspunse Droll. Dacă tu n-ai fi tu, te-aș invidia, dar pentru că ești prietenul și vărul meu, mă bucur din inimă pentru tine. Felicitări!

Cum pentru ziua următoare se așteptau la eforturi deosebite, traseră la sorți ordinea străjilor și apoi încercară să adoarmă, dar multă vreme nu prea reușiră. Abia după miezul nopții îi toropi somnul, dar se sculară cum miji de ziuă, fiindcă plecarea indienilor se petrecu cu mare zarvă. În curând nu se mai afla nici un utah în vale. Puteau părăsi ascunzișul.

În primul rând, postară străji la intrarea și ieșirea văii, pentru a fi în siguranță în timp ce o cercetau cu deamănuntul. Găsiră un mormânt colectiv, făcut doar din bolovani adunați grămadă peste cadavre. Mai găsiră și câțiva cai morți, loviți de gloanțe rătăcite. Drumul spre Lacul de Argint trecea peste regiuni pustii, dacă voiau să evite întâlnirea cu utahii. Pentru acele zile, caii împușcați erau bineveniți. Westman-ul nu e mofturos; se satură și cu carne de cal când nu are altceva mai bun. De altfel, când e oaspetele indienilor, i se servește adesea friptură de câine îngrășat, ca ospăț de gală. Luară deci părțile cele mai bune de mâncat, le împărțiră și aprinseră câteva focuri pentru ca fiecare să-și frigă partea sa și s-o ducă cu el astfel conservată.

După plecarea utahilor, li se luaseră prizonierilor căluşurile din gură. Când însă cerură să fie repuşi în libertate, li se spuse scurt că limbajul de semne din "Pădurea apei" fusese descifrat și că, prin urmare, nu vor fi încă eliberați. Atunci tăcură.

Ce mai rămăsese de făcut era să examineze albii ucişi. Muriseră în chinuri groaznice. Bărbaţii care priveau cadavrele văzuseră și trecuseră prin multe, dar se înfiorară totuşi văzând trupurile pline de răni şi membrele sfârtecate ale morților. *Tramp*-ii culeseseră ceea ce semănaseră. Cea mai cumplită soartă o avusese "colonelul": era legat de par cu capul în jos. Ca şi tovarăşii lui, era complet dezbrăcat; indienii îşi împărțiseră hainele între ei, căci nu rămăsese pe aici nici un fel de îmbrăcăminte. Desenul furat dispăruse; dacă nu reușeau să-l ia înapoi de la utahi, mai rămânea o speranță foarte slabă, aceea că cei doi "urși" vor fi dispuși să destăinuiască secretul.

Luară cadavrele de pe pari, le culcară unul lângă altul și le acoperiră cu pietre. Apoi porniră, conduși de Winnetou, pe o cale ocolită, spre Lacul de Argint.

15. Lacul de Argint

Peste câteva zile, pe când se apropiau de ţelul obositoarei lor expediții călare, li se oferi privirilor o priveliste impunătoare. Călăreau printr-un defileu ce urca domol, mărginit de o parte și de alta de blocuri de stâncă imense, ce se înălțau, sclipind în toate culorile, luându-ți aproape vederea. Piramide colosale de gresie se ridicau spre cer, alăturate sau stând una în fata și în spatele celeilalte ca niște culise și prezentând stratificații și etaje felurit colorate. Uneori colosii formau ziduri întregi, verticale și netede; alteori semănau prin multiplele lor muchii, vârfuri și colțuri ieșite în afară și cu mulțimea lor de pilastri, cu niste cetăti. Soarele era sus pe cer, trimițându-și razele oblic peste aceste formații geologice mărete și dând o strălucire de nedescris bogăției lor de culori. Unele stânci aveau un luciu mat, albastru ca cerul, altele erau de un rosu-auriu; printre ele se aflau straturi galbene, măslinii și roșietice ca arama, în timp ce brăzdăturile adumbrite erau de un vânăt intens. Dar tot fastul acesta, ce putea impresiona privitorul până la lacrimi, era mort; îi lipsea viața, mișcarea. Nici o picătură de apă nu curgea printre stânci; nici un fir de iarbă nu găsea hrană pe acest sol și pe pereții de stânca pustii nu se zărea nici o ramură înverzită, nici o singură frunză, care săti odihnească ochiul cu verdele său.

Dar că uneori era apă pe aici și chiar în cantități impresionante, o dovedeau urmele ei săpate în piatră, ușor de recunoscut pe ambele laturi. În acele anotimpuri, tot defileul, acum secetos, era albia unui curs de apă care-și vărsa puhoaiele spumegând în Colorado. Atunci defileul era închis săptămâni de-a rândul pentru orice picior de om și nici cel mai îndrăzneț westman sau indian n-ar fi cutezat să

se încredințeze valurilor într-un canoe fără stabilitate și fragilă.

Fundul defileului consta prin urmare dintr-un strat gros de pietre rotunjite de frecuş, iar spaţiul dintre ele era umplut cu nisip. Aşadar, era un drum anevoios, căci pietrele rotunde alunecau la fiecare pas pe sub copitele cailor, obosind animalele aşa de tare, încât călăreţii se vedeau siliţi să oprească din când în când, ca să le lase să se odihnească.

Old Firehand, Old Shatterhand şi Winnetou călăreau în frunte. Cel dintâi examina regiunea cu o atenție cu totul deosebită. Într-un loc unde doi pilaştri colosali de stâncă se sprijineau unul de altul la o anumită înălțime în sus, lăsând între ei mai jos un spațiu liber, larg de cel mult zece picioare, dar care se îngusta încă înspre interior, își opri calul şi contemplă locul acela cu priviri scrutătoare, apoi zise:

— Mi se pare că prin locul ăsta am ieșit atunci, după ce am descoperit vina. Dar să vedem, s-ar putea să mă înșel.

Voia să descalece ca să cerceteze; dar apaşul o luă călare spre strunga dintre stânci, spunând în felul său calm și hotărât:

- Fraţii mei să vină după mine, căci de aici porneşte o cărare care ne scurtează calea cu mult. E şi mai uşoară pentru căi decât grohotişul de defileu.
- Cunoști despicătura asta? întrebă Old Firehand surprins.
- Da. Se mai îngustează, dar pe urmă se lărgește mult, așa că nu dăm într-o strungă, ci ajungem pe un bloc de stânca neted, ca o tăblie uriașă, ușor înclinată, care urcă domol.
- Exact, exact! Prin urmare, ăsta e locul pe care-l știu. Tăblia asta se ridică mereu, cam la câteva sute de picioare. Și ce urmează după aceea? Știi cumva?
- De la muchia de sus a tăbliei se lasă brusc la vale, într-o prăpastie adâncă, al cărei fund e ca o căldare mare și

rotundă, iar de acolo pornește un defileu îngust și întortocheat care duce până sus, în valea largă și frumoasă a Lacului de Argint.

- Şi asta corespunde întocmai. Ai găsit cumva în această căldare ceva curios?
- Nu, nu e nimic de găsit acolo, nici apă, nici iarbă, nici animale. Nici măcar o gâză sau o furnică nu trece peste piatra veșnic uscată.
- Ei, atunci am să-ţi arăt că se găseşte totuşi ceva, ceva mult mai preţios decât iarba şi apa.
- Te gândești la filonul de argint pe care l-ai descoperit?
- Da. Din pricina acestei căldări stâncoase am întreprins acest lung drum călare. Să mergem deci, să cotim pe-aici.

Intrară printre stânci unul câte unul, căci nu încăpeau doi deodată. În curând, însă pereţii de stâncă se deschideau tot mai mult; pilaştrii uriași se dădeau în lături și apoi avură în faţa lor un imens triunghi neted de piatră, așezat ca un vârf spre defileu și ridicându-se domol, ca un acoperiș ușor înclinat, printre pereţi de stânca tot mai îndepărtaţi, până la muchia de sus care forma o linie perfect dreaptă, puternic profilată pe cerul albastru.

Urmau să urce călare până acolo. Era ca și cum caii ar fi trebuit să se suie pe un acoperiș imens, dar panta nu era prea înclinată, așa că nu oferea greutăți de neînvins. Trecu totuși cam o oră până să ajungă sus și acum se așternea în fața călăreților, spre vest, o vastă întindere stâncoasă, al cărei prim-plan îl forma căldarea adâncă despre care vorbiseră Old Firehand și Winnetou. Din căldare pornea înspre sud o linie întunecată; așa se vedea de sus. Erau cheile prin care se ajungea din căldare la Lacul de Argint.

Acum urma coborâșul. Panta era foarte abruptă, descălecară deci. Unele locuri erau chiar periculoase. Prizonierii fuseseră bineînțeles dezlegați la picioare ca să umble și ei pe jos. Când ajunseră în vale și toți încălecară, li se legară din nou picioarele.

Old Firehand dorea să arate tovarășilor săi filonul găsit. Dar utahii nu trebuiau să afle de existența lui. De aceea îi duseră o bucată de drum înainte, în defileu, lăsându-i cu câțiva *rafter*-i care să-i păzească. Ceilalți nici nu mai încălecaseră. Vestea că se aflau în locul de mult dorit produse o mare agitație printre ei.

Căldarea avea un diametru de cel puţin o milă engleză. Fundul ei era nisipos, presărat cu pietre tocite, de mărimea cel mult a unui pumn de bărbat. Inginerul Butler îşi plimbă privirea cercetătoare în jur, apoi zise:

- E posibil să dăm aici peste zăcăminte bogate. Dacă există într-adevăr un metal preţios pe-aici, atunci e de presupus că se află în cantităţi importante. Această adâncitură imensă s-a format prin acţiunea apelor, timp de secole. Coborând prin cheile acelea dinspre sud, apele au format un vârtej, neputându-se scurge nicăieri şi acesta a ros din stânca şi a smuls bolovani, pe care i-a tocit până s-au făcut pietriş şi nisip. Pământul pe care stăm s-a format apoi prin sedimentări succesive şi trebuie să conţină metale spălate din roci, care fiind mai grele, s-au aşezat mai la fund, aşa că se află pe sub nisip. Dacă săpăm până la o adâncime de câţiva coţi, se va vădi dacă expediţia noastră e încoronată de succes sau nu.
- Nu e nevoie să săpăm. E destul să constatăm că malurile acestui fost ochi de apă conţin metalul căutat
 răspunse Old Firehand.
- E adevărat. Dacă există argint în povârnișuri, atunci și fundul căldării e înțesat de argint.
 - Atunci veniţi! Am să vă aduc dovada.

Old Firehand se duse drept spre un anumit loc. Ceilalţi îl urmară, într-o așteptare febrilă.

— Vere, am bătăi de inimă — îi mărturisi Hobble-Frank lui Droll. Dacă găsim argint pe-aici, îmi umplu buzunarele și mă-ntorc apoi acasă, în Saxonia. Acolo îmi clădesc o așazisă vilă pe malul drăgălaş al Elbei şi scot capul pe fereastră de dimineață până seara, ca să arăt oamenilor ce tip distins şi formidabil am devenit.

— Iar eu — răspunse Droll — îmi cumpăr o fermă cu douăzeci de cai și optzeci de vaci și nu mai fac altceva decât brânză de vaci și de capră. Că asta se caută mai ales prin regiunea Altenburgului.

Old Firehand ajunsese lângă peretele de stâncă, aici ros de ape şi fărâmiţat pe alocurea. Scoase o piatră care se desprinse uşor, încă una şi apoi mai multe. Se ivi o deschizătură care fusese astupată cu acele pietre. Această adâncitură se făcuse pe cale naturală, dar fusese lărgită de mâna omului, lucru ce se cunoştea limpede Old Firehand băgă mâna înăuntru, spunând:

Din ce am găsit aici am dus o mostră pentru analiză.
 Vreau să văd dacă Butler confirmă rezultatul analizei.

Scoase din adâncitura ceva ce semăna cu o sârmă albă, încolăcită, acoperită cu un strat subţire, cafeniu şi întinse obiectul pe palmă deschisă spre inginer. Îndată ce-l luase şi aruncase o privire asupra lui, acesta strigă:

- Dumnezeule! E argint curat! Asta a zăcut aici de la început, în această crăpătură?
- Da, toată crăpătura e plină de așa ceva. E adâncă, pare să pătrundă până-n inima rocii și să conțină foarte mult metal.
- Atunci pot să vă asigur că ne vom alege cu un rod deosebit de bogat. Cu siguranță că mai există și alte râpe și crăpături care conțin metal.

Old Firehand scoase zâmbind un al doilea obiect, mai mare. Era o bucată de minereu cât doi pumni și mai bine. Butler o examină cu atenție, apoi strigă:

- Desigur că analiza chimică e mult mai precisă; dar aș jura că avem aici clorură de argint, deci minereul care se cheamă cerargirit!
 - Exact! Analiza chimică a arătat că e cerargirit.
 - De cât la sută?

- Şaptezeci la sută argint curat.
- Ce descoperire! E adevărat că în regiunea Utah se găsește mai ales cerargirit. Unde e filonul în chestiune?
- Mai încolo, în partea cealaltă a căldării. L-am acoperit cu mult grohotiș.
- Old Firehand, aici zac milioane și descoperitorul e un om bogat, putred de bogat! strigă Watson, fostul contramaistru.
- Numai descoperitorul? Toţi veţi fi părtaşi. Eu sunt descoperitorul, Butler e inginerul, iar ceilalţi ajută la exploatare. În acest scop v-am adus. Condiţiile muncii noastre în comun şi partea care va reveni fiecăruia, despre asta vom mai discuta.

Cuvintele lui treziră un entuziasm care se manifestă zgomotos și nu mai înceta. Majoritatea erau dispuși să se apuce numaidecât de cercetarea mai amănunțită a tocului. Old Shatterhand însă îi opri, avertizându-i:

- Nu vă grăbiți așa, domnilor! Deocamdată mai avem să ne gândim și la altele! Doar nu suntem singurii prezenți prin părțile astea.
- Dar le-am luat-o înainte indienilor observă lordul, care, deși nu avea nici o pretenție asupra minei de argint, se bucură la fel de mult ca ceilalți.
- Le-am luat-o înainte, da, dar nu prea mult. Navajoşii vor sosi pe malul lacului doar cu câteva ore mai târziu decât noi, iar după ei, după un interval probabil foarte scurt, vor veni utahii. Deci n-avem vreme da pierdut, trebuie să fim pregătiți.
- E adevărat încuviință Old Firehand. Totuși, aș vrea să mai știu dacă exploatarea se va lovi de dificultăți. Domnul Butler va putea să ne-o spună, desigur, în câteva minute.

Inginerul examina împrejurimile, privindu-le îndelung, apoi întrebă:

- La ce distanță se află Lacul de Argint?
- De aici, e o cale de două ore.

- E situat la mai mare altitudine decât locul acesta?
- Cu mult mai mare.
- Deci, am avea înclinarea necesară. Dar avem nevoie de conducte, chiar dacă la început numai din lemn. Există copaci prin apropiere?
 - În masă. Lacul de Argint e înconjurat de păduri.
- Minunat! Poate că nu va trebui să punem conducte pe toată distanța. Putem să construim un rezervor ceva mai sus. De la lac până la acel rezervor apa poate curge liber. De la rezervor, însă, trebuie condusă prin ţevi, ca să avem presiunea necesară.
 - Ah, pentru furtunuri?
- Da. Vom evita, firește să răscolim roca cu târnăcopul și sapă. Se va stropi cu furtunul și acolo unde jetul de apă nu pătrunde, ne folosim de dinamită. Și solul de aici va fi tratat cu apă.
- Dar apă trebuie să aibă o scurgere pe undeva, astfel umple căldarea și nu mai putem lucra.
- Da, scurgerea! Trebuie s-o asigurăm printr-o construcție. Mă gândesc că la început va ajunge un sistem de pompe și scripeți, prin care să ridicăm apa pe culmea peste care am trecut. De acolo, curge singură la vale, trecând apoi prin crăpătura dintre stânci peste chei. Bineînțeles, avem nevoie de mașini; dar asta nu e o problemă. Un singur lucru îmi dă de gândit: cine e proprietarul terenului?
- Timbabatcii. Winnetou are influență asupra lor și-i va putea convinge să ni-l vândă, iar eu înregistrez cumpărarea la Oficiul de stat.
- Atunci m-am liniştit. Principalul e să existe posibilitatea de a aduce apele lacului aici; și în privința asta voi căuta să mă lămuresc în cursul drumului. Hai să mergem!

Astupară mica spărtură deschisă de Old Firehand şi acoperiră și galeria de minereu, apoi toți încălecară ca să-și continue drumul întrerupt.

Strunga în care așteptaseră prizonierii cu paznicii avea fundul scobit în formă de canal, ca un jgheab săpat în piatră de apă, în decursul vremurilor, lat de cel puţin zece picioare și cel mult de douăzeci, care ducea la deal, făcând multiple cotituri. Nici aici nu creștea nici o plantă. Gârla de odinioară secase complet; probabil că numai primăvara curgea pe aici un mic şuvoi, care nu ajungea să hrănească vreo vegetaţie.

Înainte de a ajunge la Lacul de Argint, fosta albie de pârâu se lărgi deodată, formând o întindere înconjurată ide stânci, în mijlocul căreia se afla o baltă mică. În sfârșit, după lungul drum călare prin regiuni aride dădură de iarbă. Caii suferiseră mult din pricina căldurii, a lipsei de apă și a drumului anevoios. Nu mai voiau să asculte de frâu, ci doar să mănânce. Călăreţii descălecară deci, ca să le facă pe voie. Se așezară în diferite grupuri, stând de vorbă despre bogățiile pe care aveau să le posede în viitor.

Inginerul acordase toată atenția regiunii prin care trecuseră. Acum își comunică observațiile:

- Până aici sunt extrem de mulţumit. Jgheabul e potrivit nu numai pentru a servi drept conductă de apă, dar şi pentru transportul oricărui obiect de care vom avea nevoie. Trebuie să recunoaștem că natura ni se arată cât se poate de favorabilă, înlesnindu-ne lucrările.
- Mă zise Hobble-Frank către vărul din Altenburg,
 dându-i un ghiont în coaste ai auzit? Mi se pare că vila
 mea are mari sanse de a fi construită.
- La fel și ferma mea! Bucură-te, Altenburgule, că cel mai vestit dintre fiii tăi se va întoarce cu un sac de bani, lung de douăzeci de coți! Hai, vere, să te sărut!
 - Încă nu se apără Frank. Sunt...

Fu întrerupt, căci inginerul strigă îngrijorat:

— Ellen! Unde-i Ellen? N-o văd pe-aici!

Fata, care nu văzuse de două zile nici un fir de iarbă, necum flori, zărise acum câteva și, cum fac fetele, se grăbise să le culeagă. Umezeala bălții pătrundea în pământ până departe, udând vegetația, tot mai bogată pe măsură ce te apropiai de baltă, dar existentă încă din jgheab, în partea lui superioară. Ellen se dusese pe ici, pe colo, culegând flori, înaintând în jgheab până la o cotitură, de unde tocmai voia să se întoarcă, dar în clipa aceea se iviră de după cotitură trei bărbaţi, trei indieni, trei indieni înarmaţi. Fata se opri înlemnită de spaimă, voia să strige după ajutor, dar nu putu să scoată un sunet. Indianului i se dezvoltă prin educaţie prezenţa de spirit; el acţionează în orice situaţie rapid şi cu hotărâre. În clipa în care cei trei indieni zăriră fata, doi se şi repeziră s-o prindă. Unul îi astupă gura cu palma, celălalt îi puse cuţitul în piept şi o ameninţă, într-o englezească stricată:

— Taci, sau mort!

Al treilea păși înainte, în vârful picioarelor, ca să vadă cu cine era fata albă, căci se înțelegea de la sine că nu era singură. După nici două minute, se întoarse și le spuse încet tovarășilor săi câteva cuvinte, pe care Ellen nu le înțelese. Apoi o duseră cu ei, fără ca ea să îndrăznească să crâcnească.

După puţin timp ajunseră la capătul jgheabului; acesta clădea pe un povârniș nu prea înalt, tivit în partea de jos cu un șir de tufișuri, o margine a pădurii ce se întindea mai sus. Ellen fu târâtă printre tufișuri, apoi în pădure, unde poposeau o multime de indieni. Își puseseră armele pe jos, lângă ei, dar le luară îndată sărind în picioare, când îi văzură pe tovarășii lor venind cu fata. Ellen văzu numai priviri amenințătoare îndreptate asupra ei și se credea, prin urmare, în cel mai mare pericol. Atunci își aminti de totemul pe care i-l dăduse Ursul-cel-Mic pe vapor. Îi spusese că inscriptia o va apăra de orice dusman. "Umbra lui e umbra mea, iar sângele lui e sângele meu; e fratele meu mai mare", așa suna inscripția. Trase șnurul de care agățase totemul, îl desfăcu și-l dădu indianului pe care-l credea mai periculos pentru că avea înfățisarea cea mai fioroasă.

Indianul despături bucata de piele, privi semnele, scoase un strigăt de surprindere și dădu totemul celui de lângă el. Circulă astfel din mână-n mână. Expresia fețelor deveni mai prietenoasă și cel care i se mai adresase lui Ellen o întrebă:

- Cine... dat... la tine?
- Nintropan-homoş răspunse fata.
- Căpetenia tânără?
- Da făcu ea, dând din cap.
- Unde?
- Pe vapor.
- Pe Arkansas mare canoe cu foc?
- Da.
- Aşa bine. Nintropan-homoş fost pe Arkansas. Cine... bărbaţii acolo?
 - Winnetou, Old Firehand, Old Shatterhand.
- Uf! făcu indianul și "uf!" făcură și ceilalți. Voia să mai continue cu întrebările, dar în clipa aceea se auzi un foșnet în tufișuri și, în frunte cu cei trei care fuseseră pomeniți, ieșiră o mulțime de albi, care formară îndată un cerc în jurul indienilor. Iscoada nu-l observase adineauri pe Winnetou, abia acum îi recunoscu.
- Marea căpetenie a apașilor! exclamă. Fata asta albă posedă totemul Ursului-Mic și e deci prietena noastră. Am luat-o cu noi fiindcă nu știam dacă bărbaţii de care ţine sunt prieteni sau dușmani.

Indienii erau vopsiți pe față cu galben și albastru, de aceea Winnetou întrebă:

- Sunteți războinici timbabatci?
- Da.
- Ce căpetenie vă conduce?
- Ciia-niţas.

Acest nume înseamnă "Ureche-Lungă". Pesemne că omul era vestit pentru auzul său fin.

- Unde e? Mai întreabă Winnetou.
- La malul lacului.
- Câţi sunteţi aici?

- O sută de războinici.
- S-au mai adunat aici și războinici din alte triburi?
- Nu. Dar trebuie să mai vină două sute de navajoşi. Cu ei împreună vrem să mergem spre nord, ca să luăm scalpurile utahilor.
- Băgați de seamă să nu vi le ia ei pe ale voastre. Ați pus oameni de strajă?
- La ce bun? Nu ne aşteptăm la venirea nici unui duşman.
- Vin mai mulţi decât o să vă fie pe plac. E şi Ursul-cel-Mare la malul lacului?
 - Da, împreună cu Ursul-cel-Mic.
 - Conduceți-ne la ei!

Tocmai veneau câţiva *rafter*-i aducând caii şi prizonierii, căci primii sosiţi veniseră fireşte pe jos, ca s-o caute pe Ellen. Încălecară şi timbabatcii se puseră în fruntea cetei ca s-o conducă. Urcară coasta printre copaci şi mai înaintară câtva timp pe culme, apoi ieşiră pe panta cealaltă şi în curând văzură sclipind o întindere de apă. Ajunseseră la Lacul de Argint!

Valea era împrejmuită de bastioane de stânca înalte cât nişte turnuri, jucând în toate culorile curcubeului ca și cele din defileu, iar spațiul dintre ele era lung cale de vreo două ore și lat cam pe jumătate atât. În spatele acelor fortărețe se ridicau alți și alți uriași de piatră, avântându-se spre cer fiecare peste capul celuilalt. Dar acești munți, deși stâncoși, nu erau pustii. În numeroasele râpe care-i brăzdau, creșteau arbori și tufișuri; pădurea era tot mai deasă pe măsură ce se întindea la vale, unde ajungea până aproape de maluri, lăsând între ea și acestea doar o fâșie îngustă de pământ acoperit cu iarbă.

În mijlocul lacului era o insulă cu multă verdeață și cu o curioasă construcție de cărămidă ridicată pe pilaștri. Părea să dateze din vremurile când indienii de acum nu luaseră încă locul băștinașilor de odinioară. Pe fâșia de iarbă se aflau câteva colibe și în apropierea lor câteva canoe legate

de ţărm. Insulă era perfect rotundă, având un diametru de vreo sută de paşi. Clădirea străveche era acoperită toată cu plante agăţătoare; tot restul spaţiului era o grădină cultivată, plină de flori şi de tufe.

Vârfurile copacilor se oglindeau în lac, iar culmile uriașe își aruncau umbră peste apă. Cu toate acestea, ea nu era nici verde, nici albastră sau de vreo culoare întunecată, ci avea sclipiri cenușii-argintate. Nici o adiere nu-i încrețea suprafața. Lacul dădea impresia unui bazin plin de argint-viu.

În colibe şi în jurul lor se aflau indieni, anume cei o sută de timbabatci. Se produse o oarecare agitație printre ei când văzură venind ceata de albi; cum însă în fruntea acestora se aflau tovarășii lor, se liniştiră repede, încă nu ajunseseră lângă apă, când dintr-o colibă de pe insulă ieşiră doi bărbați. Apașul își puse mâna pâlnie la gură și strigă peste apă:

— Nintropan-hauey! Aici e Winnetou!

Un strigăt îi răspunse; apoi cei doi luară o canoe de pe insulă și vâsliră spre mal. Erau cei doi "urși", tatăl și fiul. Desigur că erau foarte surprinși văzând chipurile cunoscute, dar nici o tresărire a feței lor nu le trăda mirarea. Ieșind la mal, Ursul-cel-Mare dând mâna cu Winnetou, spunând:

— Marea căpetenie a apașilor e pretutindeni și pe unde apare, aduce bucurie în inima oamenilor. Îl salut și pe Old Shatterhand pe care-l cunosc și pe Old Firehand, cu care am fost pe vapor.

Zărindu-l pe Droll, faţa i se lumină de un zâmbet fugar: îşi aduse aminte de ultima lui întâlnire cu omuleţul hazliu şi-i spuse, strângându-i mâna:

— Fratele meu alb e un om viteaz; a răpus pantera; îi urez bun venit.

Trecu așa de la unul la altul, dând mâna cu fiecare. Fiul său se apropie de Ellen, care se dăduse jos din lectică. Se înclină și spuse, într-o engleză nesigură:

- Ursul-cel-Mic n-a crezut cu putință să o revadă pe mica domnișoară. Încotro călătoriți?
- Nu vrem să ne ducem mai departe, am venit la Lacul de Argint.

Tânărul se îmbujora de bucurie și nu putu să-și mai ascundă mirarea:

- Prin urmare, domnişoara vă sta pe-aici câtva timp?
 întrebă.
 - Chiar mai mult timp răspunse Ellen.
- Atunci am rugăminte, să pot sta mereu cu dânsa. Am s-o învăţ să cunoască arborii, plantele şi florile. O să pescuim pe lac şi o să vânăm prin pădure; dar trebuie să fiu mereu prin apropierea ei, fiindcă există animale sălbatice şi oameni duşmănoşi. O să-mi dea voie?
 - Cu plăcere. Mă bucur foarte mult că ești aici.

Îi întinse mâna, iar el, ca un adevărat gentleman, i-o sărută.

Timbabatcii conduseră caii noilor sosiți în pădure, unde se găseau și ai lor. Căpetenia, care, din mândrie, stătuse până acum retras în coliba sa, ieși cu greu la iveală, destul de posomorât fiindcă nu i se dăduse mai multă atenție. Era un tip sumbru, cu brațele și picioarele lungi, ceea ce îi dădea puțin înfățișarea unui urangutan. Se opri la oarecare distanță de străini și se uită în depărtare, spre munți, cu aerul de a nu avea nimic de-a face cu ei. Dar se înșelase în socoteli, căci mătușa Droll se apropie de el și zise:

— De ce nu se apropie Ureche-Lungă? Nu vrea să întâmpine războinicii vestiți ale fețelor-palide?

Căpetenia mormăi ceva de neînțeles, mai ales că vorbea în limba lui, dar cu Droll nu-i mergea așa, căci acesta îl bătu pe umăr ca pe o veche și bună cunoștință, strigând:

— Vorbeşte englezeşte, băiete dragă! N-am învăţat graiul tău.

Indianul mormăi iarăși ceva într-o engleză stricată, așa că Droll continuă:

- Ia nu te mai preface! Știu că vorbești destul de bine englezește!
 - *No!* Tăgădui indianul.
 - Nu? Dar mă cunoști?
 - -No!
 - Nu m-ai văzut niciodată?
 - -No!
 - Ei, adu-ți aminte! Trebuie să-ți amintești de mine!
 - -No!
 - Ne-am văzut mai în sud, pe la Fort Defiance.
 - *No!*
- Eram trei albi și unsprezece roșii. Am făcut câteva partide de cărți și am băut nițeluș. Dar indienii au băut mai mult încă decât albii și-n cele din urmă nu mai știau nici cum îi cheamă, nici unde se află. Apoi au dormit toată după-amiaza și toată noaptea. Acum ții minte, măi prietene?
 - *No!*
- Nu? Bun! Şi noi, albii, ne-am culcat în barca de lemn, laolaltă cu indienii, că alt loc nici nu era. Când ne-am trezit, indienii plecaseră. Ştii unde?
 - No!
- Dar cu ei plecase și pușca mea și munițiile. Aveam un M. D., mătușa Droll, crestat în țeava. În mod ciudat, aceste litere se află aici, pe țeava puștii tale. Știi cumva cum au ajuns acolo?
 - *No!*
- Iar punga pentru gloanțe era cusută cu perle și purta și ea monograma M. D. O purtam legată de centură, tocmai cum o porți tu pe a ta. Și, cum observ, spre marea mea bucurie și punga asta e împodobită cu aceleași litere. Știi cumva cum au ajuns inițialele mele pe punga ta?
 - *No!*
- În schimb, știu eu prea bine cum a ajuns pușca mea în mâna ta și punga mea de gloanțe să fie agățată de brâul tău. Am să te scap de ele..

Într-o clipită, îi smulse indianului pușca din mână și punga de la brâu și-i întoarse spatele. Dar tot într-o clipită indianul se luase după el și-i strigă într-o engleză destul de curgătoare:

- Dă-o încoace!
- No! răspunse acum Droll.
- Pușca asta e a mea!
- -No!
- Şi punga la fel!
- *No!*
- Eşti un hoţ!
- -No!
- Dă-le-ncoace, sau te silesc să mi le dai!
- No!

Atunci indianul scoase cuţitul. Droll izbucni într-un râs vesel și strigă:

- Eşti Ureche-Lungă, te cunosc. Dar mult mai lungi decât urechile îţi sunt braţele şi degetele. Ia hai, recunoaşte adevărul şi îţi las lucrurile astea pentru totdeauna. Deci, spune sincer: Mă cunoşti?
- *Yes* răspunse indianul, împotriva tuturor așteptărilor.
 - Ai fost pe la Fort Defiance?
 - *− Yes!*
 - Te-ai îmbătat?
 - Yes!
 - Pe urmă ai dispărut cu pușca mea și cu punga mea?
 - Yes!
- Bun, să fie ale tale; ţine-le! Ţine şi mâna mea! Hai să fim prieteni; dar trebuie să vorbeşti englezeşte şi n-ai voie să şterpeleşti. Ne-am înţeles?

Apucă mâna indianului, o strânse și-i dădu înapoi obiectele furate. Indianul le luă fără să clipească măcar, dar spuse pe tonul cel mai prietenos:

— Fratele meu alb mi-e prieten. Știe ce-i bine și drept, căci a găsit aceste obiecte asupra mea și mi le dă înapoi. El

e un prieten al oamenilor roșii și-l iubesc.

- Bine, frățiorule și eu te iubesc. Ai să-ți dai seama în curând. Căci, dacă nu veneam, e foarte probabil că vă pierdeați scalpurile printre utahi.
- Aş, nu vin: au fost bătuţi de navajoşi, iar noi o să pornim în curând să-i întâlnim, ca să ne luăm şi noi multe scalpuri de utahi.
 - Te înșeli.
- Păi doar vedem căpetenii și războinicii utahi care sunt prizonierii voștri. Deci, trebuie să fi fost învinși.
- Pe ăștia i-am prins noi, pe contul nostru. În schimb navajoșii au fost bătuți crâncen și au fagii; utahii îi urmăresc călare și-și vor face apariția aici, la Lacul de Argint, poate chiar astăzi.
- Uf! strigă Ureche-Lungă, rămânând cu gura căscată de mirare.
- Să fie cu putință? întrebă Ursul-cel-Mare. Oare mătuşa albă spune adevărul?
- Da răspunse Old Firehand. O să vă povestim totul dar numai după ce ne-am convins că nu putem fi atacaţi pe neaşteptate de duşmani. Ar putea să apară în orice clipă. Să coboare îndată cincizeci de războinici timbabatci călare până-n defileu. Franc, Droll, Davy, Jemmy, Bill şi Uncle, plecaţi şi voi cu ei. Coborâţi până-n locul unde se îngustează defileul şi vă postaţi acolo pe după stânci. Sunt destule ieşituri şi adâncituri unde vă puteţi pune la adăpost. Utahii se vor fi luat după navajoşi în mare grabă, ca să ajungă o dată cu ei la Lacul de Argint. Să săriţi în ajutorul prietenilor şi îndată ce vedeţi duşmanii, să ne daţi de veste printr-un sol. Întâi adăpaţi-vă caii, apoi luaţi şi voi, fiindcă jos nu găsiţi apă, iar Ursul-cel-Mare o să vă dea şi merinde.

Carne era destulă. Era agățată la uscat de curele întinse între copaci. Apă de băut era din belşug. Din munți curgeau la vale mai multe pâraie care alimentau lacul. Caii se duseseră la unul dintre ele, ca să se adape și în curând, cei

cincizeci de indieni și cei șase albi erau gata de drum; îi conducea Ursul-cel-Mare.

Valea Lacului de Argint se întindea de la nord la sud, inaccesibilă dinspre est și vest din cele două părți laterale, oferind un acces doar dinspre nord, prin defileul și crăpătura dintre stânci pe unde veniseră albii, pe când la sud, lacul își vărsa apele într-o râpă, prin care de asemenea se putea trece. Din sud, nu era de așteptat nici un dușman; dimpotrivă, de acolo urmau să sosească navajoșii prieteni.

Cine se apuca să cerceteze împrejurimile Lacului de Argint trebuia să ajungă în curând la concluzia că odinioară lacul se scurgea înspre nord, prin defileu, nu înspre sud. Acum însă, între lac și defileu se ridica o masă de pământ asemănătoare cu un dig, care nu existase pe vremuri. Nu se făcuse de la sine, așadar, se impunea presupunerea că fusese construită dinadins. Dar mâinile care făcuseră această lucrare deveniseră de mult praf și pulbere, căci pe dig crescuseră copaci a căror vârsta nu era desigur mai mică de o sută cincizeci de ani. În ce scop fusese ridicat digul? Oare mai există acum vreun om care să poată răspunde la această întrebare?

Ceata de călăreţi trimisă de Old Firehand trecu acest dig, după care începea defileul. Aici era îngust, de vreo zece coţi cel mult, la început plat, apoi afundându-se din ce în ce mai adânc în sol. Cu cât era mai scobit, cu atât se şi lărgea. Pe după dig nu mai creşteau copaci şi tufişuri, iar ceva mai jos nu se zărea nici măcar un fir de iarbă.

Nu trecuseră bine zece minute de când porniseră, că se și aflau printre zidurile defileului, înalte de peste o sută de picioare; după încă un sfert de oră de drum, ele păreau să atingă cerul. Aici începea grohotișul acela de pietre rotunjite prin frecare, care îngreunau așa de mult călăritul. După al treilea sfert de ceas, defileul se lărgea brusc, atingând dublul lățimii de până acolo. Pereții de stâncă erau plini de crăpături, nu numai pe sus, dar chiar de la

pământ. Ți se părea că stâncile stau pe coloane, care formau galerii prin care te puteai ascunde.

- Aici să ne oprim zise Ursul-cel-Mic, care călărea în frunte cu cei şase albi. Există pe-aici destule adâncituri şi văgăuni în care să ne adăpostim.
- Iar caii îi ducem o bucată de drum înapoi zise Droll
 ca să nu fie văzuţi de aici, unde s-ar putea isca o luptă.

Această măsură de precauţie fu adoptată. Cei cincizeci şi şapte de oameni se ascunseră în adânciturile din ambele laturi. Nu așteptau de mult, când auziră zgomotul de copite al unui cal poticnindu-se de oboseală, prin pietriș. În curând apăru un indian singuratic, un navajo, al cărui cal abia se mai ţinea pe picioare. Omul părea rănit, căci hainele sale erau pătate de sânge. Cu toate acestea dădea mereu ba cu mâinile, ba cu picioarele în cal, pentru a-i da ghes.

Ursul-cel-Mic își părăsi ascunzișul și i se arătă. Cum îl zări, indianul navajo își opri calul și strigă:

- Uf! Fratele meu tânăr! Au venit războinicii navajoși așteptați?
 - Încă nu.
- Atunci sunt pierduţi! Marele Manitu ne-a părăsit şi şi-a întors faţa spre câinii de utahi. I-am atacat în Valea-Cerbilor, dar am fost respinşi. Am bătut în retragere, iar utahii ne-au urmărit şi azi-dimineaţă s-au mai unit cu o altă ceată mare, acum sunt de patru ori mai mulţi ca noi şi ne hărţuiesc din urmă.
 - Uf! Atunci sunteți distruși?
- Aproape. Mai la vale de aici, ca la zece ori bătaia puştii, se dă o luptă. Am fost trimis să aduc ajutor de la lac, fiindcă ne-am gândit că războinicii așteptați trebuie să fi sosit. Acum oamenii noștri sunt pierduți!
- Încă nu. Descălecă şi odihneşte-te aici. O să primiţi ajutor.

Totul era să se vină urgent în ajutorul navajoșilor, spre a le face posibilă retragerea. Trimiseră un sol la Lacul de Argint, lăsară pe indian cu caii, iar ei se îndreptară în grabă spre câmpul de bătălie.

Într-adevăr, situaţia navajoşilor era cât se poate de proastă, majoritatea cailor lor fuseseră împuşcaţi; singurul loc unde se găsea un adăpost pentru ei era pe după cadavrele cailor, căci aici pereţii defileului erau netezi şi fără colţuri după care să te poţi ascunde. Nici săgeţi nu prea mai păreau să aibă, judecând după faptul că trăgeau numai când erau siguri că-şi nimeresc ţinta. Câţiva dintre cei mai temerari alergau să adune de pe jos săgeţile trase de utahi. Aceştia erau foarte numeroşi, astupând defileul complet şi mai având în spate multe rânduri de războinici. Luptau pedestru, se vede că-şi lăsaseră caii în urmă, ca să nu-i expună primejdiilor.

Acum, urletele de luptă încetară pentru câtva timp: zăriseră venind ajutoare. Îndată ce albii ajunseră la distanța de la care îi știau pe utahi în bătaia puștilor lor se opriră în mijlocului defileului, fără nici un adăpost, ochiră și traseră. Urletele din partea utahilor dovedeau că gloanțele nimeriseră din plin. Încă șase focuri de armă și din nou urlete. Timbabatcii înaintară târâș, ca să se ferească din drumul gloanțelor și ca să ajungă și ei să tragă.

Humply-Bill era de părere că nu e bine să tragă toţi şase deodată, fiindcă în acest caz se produce o pauză prea lungă pentru reîncărcatul armelor. Să se procedeze aşa: doi să tragă, doi să încarce şi aşa în continuare, idee cu care ceilalţi fură de acord. În curând se constată de ce sunt în stare şase trăgători strașnici, cu puşti de calitate Fiecare glonţ îşi nimerea omul. Utahii bătură în retragere. Rămaseră locului numai acei dintre ei care posedau arme de foc; dar acestea nu băteau la fel de depărta ca ale albilor; pe de altă parte, indienii nu îndrăzneau să se apropie mai mult. Atunci Hobble-Frank strigă către Ursulcel-Mic:

— Noi şase rămânem aici să-i ţinem pe loc. Navajoşii să se retragă în spatele nostru. Spune-le!

Fiul căpeteniei ascultă de acest îndemn, iar indienii auzindu-l, săriră în picioare și alergară în urmă ca să ia poziții ferme în spatele albilor. Abia acum se văzu câte pierderi suferiseră; mai erau cel mult șaizeci de oameni și nici jumătate din ei nu-și păstraseră caii. Spre norocul lor, putură să se retragă nestingheriți, căci timbabatcii rămaseră locului culcați, ținându-i și ei în șah pe utahi.

Încetul cu încetul însă și salvatorii navajoșilor își începură retragerea. Utahii înaintau în același ritm, pas cu pas. Își economiseau săgețile, continuând lupta doar cu puștile. Așa cei dintâi se tot dădeau înapoi, în timp ce ceilalți înaintau, până când ajunseră în apropierea locului unde se ascunseseră mai înainte. Albii dădură indicația să se facă toți nevăzuți prin scobituri și adâncituri. Ursul cel Mic făcu pe interpretul, urmă o retragere generală bruscă și deodată cei atât de încolțiți până acum dispărură. Se găseau în siguranță, căci aici erau la adăpost de orice proiectil, pe când utahii n-aveau pe unde să se ascundă. Dacă ajutorul așteptat nu întârzia mult, aveau toate motivele să privească cu încredere desfășurarea bătăliei de acum încolo.

Acest ajutor se apropia. Old Firehand îi relatase Ursuluicel-Mare pe scurt ce se întâmplase. Acesta zise cu o expresie de îngrijorare:

- I-am prevenit pe navajoşi. I-am sfătuit să aștepte până s-au adunat toți războinicii lor. Dar ei credeau că nici utahii nu se adunaseră încă și voiau să nimicească cetele răzlețe una câte una. Acum au avut soarta pe care o pregăteau pentru dușmanii lor. Şi chiar dacă izbutesc să fugă în munți, numărul urmăritorilor va crește din loc în loc și se prea poate, să ne pomenim cu o mie de utahi aici, pe la Lacul de Argint.
 - Şi tu cum stai cu ei? Utahii te vor considera duşman?
 - Da.
 - Atunci te afli în mare primejdie.
 - Nu.

- Te gândeşti că-i ai cu tine pe timbabatci şi mai aştepţi venirea unor navajoşi?
 - Ba mă bizui numai pe mine însumi.
 - Atunci nu te înțeleg.
- Nu mă tem de o mie de utahi. N-am decât să ridic mâna și sunt pierduți. Într-o singură clipită ar pieri toți.
 - Ei, toţi?
- Nu mă crezi? Da, desigur, nu poţi pricepe aşa ceva. Voi, feţele-palide, sunteţi oameni foarte deştepţi, dar nici unuia dintre voi nu i-ar veni o asemenea idee.

Spuse cuvintele acestea cu mândrie. Old Firehand dădu din umeri. Old Shatterhand îşi plimbă privirea peste lac, pe povârnişurile munţilor, apoi spuse în timp ce-i flutura pe buze un uşor zâmbet:

- Dar nici tu nu ești cel căruia i-a venit această idee.
- Nu sunt, dar cine ţi-a spus?
- Eu mi-am spus-o. Noi, albii, nu putem concepe o asemenea idee, pentru că suntem creștini și ne e groază de o ucidere în masă; dar avem totuși destulă inteligență ca să gândim ce gândiți.
- Crezi că știi de ce nu mă tem nici de o mie de dușmani?
 - Da.
 - Spune!
 - Bine. Omori o mie de utahi în câteva clipite?
 - Da.
 - Dacă se află în defileu?
 - Da.
- Asta nu se poate face cu cuţite, puşti sau alte arme, ci doar printr-o forţă a naturii. Prin aer, adică furtună? Nu. Prin foc? Nici asta! Deci prin apă.
- Cugetările tale sunt juste și înțelepte, dar mai departe nu ajungi cu ele.
- Să vedem! Unde ai destulă apă ca să omori atâția oameni? În lac. O să se ducă oamenii aceștia în lac? Nu. Deci trebuie să meargă lacul la ei; trebuie să-și verse apele

deodată în defileu. Cum să fie cu putință așa ceva? Doar se află între lac și defileu un dig înalt și solid! Ei, acest dig n-a existat dintotdeauna; el a fost construit, la construcția lui s-a amenajat un mecanism prin care să se deschidă brusc, așa încât defileul secetos să se transforme pe loc în albia unui puhoi năvalnic. Am ghicit bine?

Deşi un indian trebuie să-şi păstreze calmul în orice împrejurare, Ursul-cel-Mare sări în picioare, exclamând:

- Eşti atotştiutor?
- Asta nu, dar reflectez.
- Ai ghicit bine; într-adevăr, ai ghicit bine! Dar cum am ajuns eu să posed acest secret?
 - Prin moștenire.
 - Şi cum se deschide digul?
- Dacă-mi permiteţi să cercetez, am să-ţi răspund pe urmă la întrebare.
- Nu, asta nu-mi e îngăduit. Dar poţi să ghiceşti şi de ce a fost construit acest dig?
- Din două motive. Întâi pentru apărare. Cuceritorii ținuturilor dinspre miazăzi veneau toți din miazănoapte. Acest defileu era o trecătoare preferată a cuceritorilor. S-a construit digul spre a închide trecătoarea și pentru a putea da deodată drumul la apă.
 - Şi al doilea motiv?
 - Comoara.
- Comoara? întrebă căpetenia dându-se înapoi cu un pas. Ce știi de ea?
- Nimic; dar ghicesc multe. Văd lacul, îi văd ţărmurile, împrejurimile și stau să mă gândesc. Înainte de a exista digul, nu exista nici lacul, ci o vale adâncă, așa că pâraiele care se varsă azi în lac curgeau prin defileul pe care și l-au săpat ca albie. Trăia pe aici un neam bogat; acesta dusese lupte îndelungate cu năvălitorii; apoi și-a dat seama că e silit să cedeze, să fugă, poate numai pentru câtva timp. Şi-a îngropat avuţiile preţioase, vasele sfinte, aici, în această

vale și a ridicat un dig, ca să se formeze un lac mare, care să fie paznicul mut și de neînvins al comorii.

- Taci! Taci! strigă Ursul-cel-Mare speriat. Să nu vorbim de comoară, ci doar despre dig. Da, știu să-l deschid; pot să înec o mie de utahi și mai mulți, dacă se află în defileu. S-o fac când vor veni?
- Pentru numele lui Dumnezeu, nu! Mai sunt și alte mijloace ca să-i învingem.
 - Care? Armele?
- Da și apoi ostaticii, care zac acolo, în iarbă. Sunt căpeteniile cele mai vestite ale utahilor. Ca să-și salvele conducătorii, or să accepte multe din condițiile pe care le vom pune. De aceea am prins căpeteniile și le-am adus aici.
 - Atunci trebuie să punem prizonierii în siguranță.
 - Ai un loc potrivit?
- Da; să le dăm de mâncare şi de băut, apoi să-i ducem de aici.

Dezlegară mâinile prizonierilor, le dădură carne și apă, pe urmă îi legară din nou. Cu ajutorul câtorva timbabatci, fură apoi urcați în bărcile de pe mal și duși pe insulă. Old Firehand, Old Shatterhand și cu Winnetou îi urmară, fiind dornici să vadă interiorul clădirii.

Aceasta era o construcție fără etaj, cu două încăperi despărțite de un zid. Într-una din ele se afla vatră, cealaltă era o odaie de locuit, mobilată cu totul sărăcăcios. Un hamac și un așternut primitiv, asta era totul.

- Aici să stea prizonierii? întrebă Old Firehand.
- Nu, fiindcă aici nu-i auzim dacă întreprind ceva.
 Există un loc mult mai sigur.

Dădu la o parte patul. Acesta consta dintr-un schelet de lemn cu scânduri transversale peste care erau așternute rogojini de papură și pături. Sub pat era o deschizătură pătrată, prin care cobora un trunchi de copac crestat în chip de scară, Căpetenia coborî; Old Shatterhand îl urmă, iar ceilalți aveau să-i dea jos pe prizonieri, unui câte unul.

Prin deschizătură nu pătrundea decât puţină lumină în această încăpere în genul unei pivniţe. Era mai mare decât odaia de locuit; prelungirea era practicată în pământ, pe partea dinspre grădină. Latura opusă era zidită toată cu cărămizi nearse, un perete fără nici o uşă sau vreo altă deschizătură. Ciocănindu-l, vânătorul constată că sună a gol şi că era subţire. Deci pe după perete mai era o a doua pivniţă, situată sub odaia cu vatră. Şi totuşi acolo nu se zărea nici un acces înspre încăperea subterană.

Utahii fură coborâți și culcați unul lângă altul. Old Shatterhand se temea că ar putea să ducă lipsă de aer. Făcând o remarcă în acest sens, primi de la Ursul-cel-Mare următorul răspuns:

— Pot să respire în voie. Aici, în tavan, sunt găuri care comunică cu exteriorul prin zid; acesta are cărămizi cu goluri, așezate cap la cap; vechii locuitori ai acestei regiuni știau bine ce făceau.

Old Shatterhand bătu din picior de câteva ori, ca şi cum ar fi păşit mai tare fără să vrea. Şi duşumeaua pivniţei suna a gol. Probabil că insula fusese construită înainte de formarea lacului ca o clădire goală pe dinăuntru şi apoi înconjurată cu un strat de pământ şi de pietre impermeabil. Oare acolo jos, în fundul insulei, se afla la adăpost comoara?

Nu era timp pentru alte cercetări mai amănunţite, care n-ar fi rămas de altfel neobservate, căci se adusese şi ultimul prizonier şi căpetenia se urcă pe scară. Old Shatterhand fu nevoit să-l urmeze. Sub acoperişul casei atârnau, agăţate de stinghii, bucăţi mari de carne uscată şi de carne afumată. Luară din aceste provizii şi le puseră în bărci, ca să le transporte la mal, unde urmau să le mănânce. Tocmai când bărcile traseră la mal, sosi pe un cal spumegând solul trimis după ajutor. Toţi îşi luară armele şi alergară la cai.

Ellen trebuia să rămână bineînțeles aici, iar tatăl ei de asemenea, spre a o ocroti. Ursul-cel-Mare îl sfătui să treacă

cu fata pe insulă, fiindcă acolo era locul cel mai sigur. Așa că se așezară într-o canoe și se depărtară de țărm în același timp în care ceilalți plecară călare.

Din prudență se așezase un post de pază puternic și la trecătoarea strâmtă dintre stânci, prin care veniseră dimineața albii; acest post ajungea din plin să interzică oricui accesul spre lac.

Ceilalţi plecaseră îmboldindu-şi caii mult mai tare decât prima ceată trimisă. Treceau în galop peste toate obstacolele şi într-un sfert de oră parcurseseră distanţa pentru care celorlalţi le trebuiseră trei sferturi. Atunci dădură peste caii acestora. În faţă se auzeau împuşcături. Descălecară, îşi lăsară şi ei caii aici, se împărţiră la repezeală în două grupe, înaintând fiecare pe o latură a defileului şi ajunseră, neobservaţi de utahi, în porţiunile cu crăpături şi văgăuni în care se adăpostiseră prietenii lor.

Utahii credeau că mai au de-a face tot cu cei de până acum. Păreau să-şi dea seama că înaintând rapid, ar fi putut pune capăt de mult bătăliei, iar acum voiau să dreagă ce greșiseră. Deodată se ridică un urlet de parcă s-ar fi slobozit ostile infernului şi utahii năvăliră înainte. Dar numai timp de două minute, în care răsunară pocnetele de puşcă ale noilor sosiţi, apoi bătură în retragere, lăsând în urmă o sumedenie de morti si de răniti.

Old Shatterhand stătuse pe după un pilastru de stâncă și trăsese mai multe focuri, dar ţintise în așa fel încât să nu-i ucidă pe cei nimeriţi, ci doar să-i rănească, scoţându-i din luptă. Văzu acum că timbabatcii se repezeau afară din ascunzişuri, pentru a scalpa pe cei căzuţi; căpetenia lor era printre ei.

- Stai! strigă vânătorul cu voce tunătoare. Lăsaţi, oamenii ăştia în pace!
- De ce? Scalpurile lor ne aparţin răspunse Ureche-Lungă.

Strigând aceste cuvinte, scoase cuţitul şi se aplecă să taie scalpul unui rănit. În clipa următoare Old Shatterhand

era lângă el, îi puse revolverul în piept și-l amenință:

- Dacă-i faci o singură tăietură, te-mpușc!
- Dar ce ai împotrivă? întrebă Ureche-Lungă cu glas blajin, îndreptându-se din şale şi încercând să argumenteze: Şi utahii ne-ar scalpa dacă ar putea.
- Dac-aş fi cu ei, n-ar face-o. Eu nu îngădui un asemenea lucru, cel puţin nu la cei vii.
- Atunci să-și păstreze scalpurile; dar am să le iau pe ale morților.
 - Cu ce drept?
- Nu te înțeleg! zise indianul mirat. Un duşman doborât doar trebuie scalpat!
 - Au fost doborâți mulți. Tu i-ai învins pe toți?
 - Nu. Am nimerit pe unul.
 - Pe care?
 - Nu ştiu.
 - E mort?
 - Nici asta nu știu. A mai alergat după aceea.
- Atunci să-mi arăți un mort care are un glonț de-al tău în trup. Pe acela ai dreptul să-l scalpezi; dar pe altul, nu.

Căpetenia se retrase în ascunziş bombănind şi oamenii săi făcură la fel. Atunci se auzi dinspre partea utahilor un vuiet de voci. Cum vânătorul stătuse în mijlocul timbabatcilor, nu-l văzuseră bine până acum; când rămase însă singur, îl recunoscură.

Old Shatterhand! Old Shatterhand! Puşca vrăjită!
 Puşca vrăjită! strigau toţi de-a valma.

Old Shatterhand înainta agale spre ei şi când ajunse la o distanță de la care putea fi auzit limpede, le strigă:

- Luaţi-vă morţii şi răniţii! Vi-i dăruim!
- O căpetenie se desprinse din ceată și spuse:
- O să trageţi asupra noastră!
- $-\ \mbox{Nu}\ -\ \mbox{răspunse}$ el scurt, le întoarse spatele și se înapoie în, ascunziș.

Oricât ar fi fost de lipsiți de cuvânt, indienii nu-l credeau în stare pe acest om de nici o trădare, de nici o călcare a promisiunii date. La asta se adăuga că printre indieni se socotește că e foarte rușinos să-ţi abandonezi morţii şi răniţii. De aceea utahii trimiseră întâi doi oameni, deocamdată cu titlu de încercare; se apropiară încet, ridicară un rănit şi-l duseră cu ei. Reveniră şi luară şi un al doilea. Văzând că nici acum nu se întreprindea vreun act duşmănos, prinseră încredere şi veniră mai mulţi. Old Shatterhand ieşi din nou şi le strigă:

— Staţi! Nu vi se întâmpla nimic!

Se opriră șovăind. El se apropie de ei și întrebă:

- Câte căpetenii aveţi cu voi acum?
- Patru.
- Care e cel mai vestit dintre ei?
- Kai-Unure (Tunetul-Bubuitor).
- Spuneţi-i că vreau să-i vorbesc. Să vină până la jumătatea drumului, iar eu vin tot până la jumătatea drumului, ne întâlnim la mijloc. Lăsăm armele, venim fără ele.

Oamenii plecară, ducând vorba și reveniră apoi cu răspunsul:

- Va veni și va aduce și celelalte trei căpetenii.
- Eu aduc numai doi tovarăși de-ai mei. Îndată ce ați isprăvit aici, să vină căpeteniile.

În curând cele patru căpetenii se apropiară. Iar din partea cealaltă veniră Old Shatterhand, Old Firehand și cu Winnetou. Se întâlniră la mijloc, se salutară întâi înclinând grav capul și apoi se așezară pe jos, față-n față. Mândria interzicea indienilor să vorbească îndată. Trăsăturile nu li se cunoșteau bine din pricina vopselelor aplicate în straturi groase; numai la Marele-Lup se cunoștea că nu se prea simte bine în pielea lui. Rămaseră așa, privindu-se reciproc, o bucată de vreme, până ce indianul cel mai vârstnic, Tunetul-Bubuitor, pierdu răbdarea și se hotărî să vorbească. Se ridică, luă o atitudine demnă și începu:

— Când pământul întins mai aparținea încă fiilor Marelui Manitu și nu existau fețe-palide pe la noi, pe atunci... — ... pe atunci puteați să țineți discursuri cât vă poftea inima — îl întrerupse Old Shatterhand. Dar fețelor-palide le place să vorbească concis și așa vrem să facem și acum.

Indianul, când se pornește într-o cuvântare, nu mai isprăvește. Întrevederea de acum ar fi durat poate ore întregi dacă Old Shatterhand nu i-ar fi tăiat scurt introducerea. Indianul îi aruncă o privire pe jumătate mirată, pe jumătate mânioasă, dar se așeză la loc, spunând:

- Tunetul-Bubuitor e o căpetenie vestită. Numără cu mult mai mulți ani decât Old Shatterhand și nu e obișnuit să fie întrerupt de tineri. Am zis. *Howgh!*
- Un om poate număra, mulți ani și să aibă totuși mai puțină experiență decât altul mai tânăr. Voiai să vorbești despre vremurile în care nu existau încă fețe-palide; noi însă avem intenția să vorbim despre ziua de azi. Şi dacă eu am fost cel care te-am chemat, atunci tot eu va trebui să fiu cel care vorbește întâi, ca să-ți spun ce vreau de la tine. Şi eu am zis. *Howgh!*

Era o mustrare aspră. Indienii tăcură, iar el continuă:

- Mi-ai spus pe nume, deci mă cunoști. Îi cunoști și pe cei doi războinici care stau lângă mine?
- Da. Sunt Old Firehand şi Winnetou, căpetenia apașilor.
- Atunci vei fi știind că am fost întotdeauna prieteni ai oamenilor roșii. De ce ne urmăriți?
 - Pentru că sunteți prietenii dușmanilor noștri.
- Nu e adevărat. Marele-Lup ne-a luat prizonieri, fără ca noi să fi făcut o singură faptă duşmănoasă față de el. A trebuit să ne apărăm de utahi ca să scăpăm cu viață.
- N-aţi ucis Bătrâna-Căpetenie în Pădurea Apei şi n-aţi luat prizonieri alte căpetenii?
 - Iarăși numai ca să ne salvăm.
- Iar acum vă aflați pe la navajoși și timbabatci, care sunt dușmanii noștri.
- Din întâmplare. Voiam să ne ducem la Lacul de Argint și i-am găsit acolo. Am auzit că se va da o bătălie între voi

și ei și ne-am grăbit să mijlocim pacea.

- Noi vrem răzbunare, nu pace!
- Voi aţi fost grav nedreptăţiţi; ştim că este aşa; dar nu e drept din partea voastră să vă răzbunaţi asupra unor nevinovaţi. Dacă depindea numai de voi, de mult am fi murit la stâlpul schingiuirii, ca şi feţele-palide din Valea-Cerbilor.
 - Ce ştiţi de asta?
 - Tot. Am îngropat morții.
 - Deci ai fost pe-acolo?
- Da. Eram chiar în mijlocul vostru. Am auzit ce vorbeau utahii și am văzut ce făceau. Eram toți printre copaci când au venit navajoșii și am văzut cum i-ați pus pe fugă.
 - E cu neputință! Nu e adevărat!
- Şti, bine că nu mint. Întreabă-i pe conducătorii utahi care au fost de faţă.
- Cum să-i întreb? Au dispărut! Marele Duh i-a luat la el.
- Da' de unde! Marele Duh nu vrea să aibă de-a face cu niște ticăloși de sperjuri! I-a dat pe mâna noastră.
- Ai o limbă mincinoasă; vorbești așa, ca să ne silești să facem pace.
- Da, vreau să vă silesc să faceți pace și am să reușesc. Dar spun adevărul. În seara aceea în Valea-Cerbilor, când am fost pe la voi, i-am luat prizonieri pe cei trei conducători. Am să-ți dovedesc că e adevărat. Ce-i asta?

Scoase din buzunar o cureluşă cusută cu nasturi cilindrici făcuți din valve de scoica Venerei și i-o puse sub nas.

- Uf! strigă bătrânul, speriat. Wampumul Soarelui-Galben!
 - Dar ăsta? întrebă, scoţând o altă curea din buzunar.
 - Wampumul căpeteniei Patru-Bizoni!
 - Şi acest al treilea wampum?

Când mai arătă și a treia curea, bătrânului i se opriră vorbele în gâtlej. Făcu un gest de groază și apoi izbuti să rostească sacadat, cu întreruperi:

- Nici un războinic nu-şi dă wampumul: îi e mai sfânt că orice. Cine poartă wampumul altuia l-a omorât sau l-a făcut prizonier. Mai trăiesc cele trei căpetenii?
 - Da, sunt în mâna noastră.
 - Ce vreţi să faceţi cu ei?
- Viață pentru viață, sânge pentru sânge! Faceți pace cu navajoșii și timbabatcii, atunci vi-i restituim.
- Şi noi am făcut prizonieri. Să facem schimb cu ei, om pentru om.
- Mă iei drept un băieţandru de crezi că nu ştiu că o căpetenie se dă în schimbul a cel puţin treizeci de războinici? Îţi spun că dacă nu faci pace cu noi, foarte puţini dintre voi îşi vor revedea wigwamurile.

Tunetul-Bubuitor privea în pământ, sumbru și pierdut în gânduri. Atunci se ridică Old Firehand, întinzându-și plictisit trupul de uriaș și zise:

- *Pshaw!* De ce atâtea cuvinte când avem arme! Tunetul-Bubuitor să spună repede dacă vrea război sau pace. Atunci o să știm cum stăm și o să-i dăm ce i se cuvine: viață sau moarte.
 - Nu putem să ne hotărâm aşa de repede!
 - De ce nu? Sunteţi bărbaţi sau nişte squaws?
- Nu suntem muieri, ci războinici. Şi nu-i stă bine bărbatului să cugete cu sângele înfierbântat. O să ne retragem și o să reflectăm ce avem de făcut.
- Dar gândiţi-vă că peste o jumătate de oră se lasă noaptea.
- Putem să vă spunem şi noaptea ce am hotărî: Cine doreşte să vorbească, voi ori noi, să tragă un foc de aromă şi apoi să strige tare. O să i se răspundă. Am zis. *Howgh!*

Se ridică, înclină ușor capul și se îndepărtă. Ceilalți făcură la fel.

— Ne-a lămurit buştean! exclamă Old Firehand mânios.

— Fratele meu a vorbit cu prea multă mânie — zise Winnetou, cu blândețea și calmul lui de totdeauna. Ar fi trebuit să-l lase pe Old Shatterhand să continue. Tunetul-Bubuitor căzuse pe gânduri și era cât p-aci să devină înțelegător.

Firehand părea să recunoască ce îndreptățit era acest reproș, căci nu răspunse nimic. Întorcându-se la tovarășii lor, fură primiți de Ureche-Lungă cu întrebarea:

- Erau patru utahi. De ce v-aţi dus numai trei?
- Eram destui bărbaţi răspunse Old Firehand răstit.
- Mai sunt și alți bărbați. Sunt și eu căpetenie; locul meu era la sfat, întocmai ca al vostru.
- S-a pălăvrăgit destul și așa; nu mai era nevoie de un al patrulea.

Ureche-Lungă tăcu; dar dacă n-ar fi avut faţa mânjită cu vopsea, s-ar fi văzut cât era de furios. În general, era prost dispus. Droll îl făcuse de râs, fără ca el să-şi poată exterioriza mânia. Apoi Old Shatterhand îl jignise adânc în faţa oamenilor săi, prin interzicerea scalpării. Căpetenia era cam laşă, nu avea curajul să se împotrivească făţiş, dar furia pe care n-o manifestă îl făcea să fiarbă cu atât mai abitir în sinea şa.

Se lăsă amurgul, apoi se făcu noapte. Deși nu era de așteptat ca utahii să întreprindă ceva riscat, trebuiau totuși luate măsuri preventive, spre a zădărnici un eventual atac. Trebuiau puși oameni de strajă. Ureche-Lungă se oferi voluntar cu câțiva oameni de-ai săi și nu putea fi refuzat.

Împreună cu căpetenia, erau cinci care se postară întrun şir, de-a latul defileului. Ureche-Lungă stătea la capătul din dreapta al şirului. Mânia reţinută îl rodea mereu. Dorea să arate acestor albi că e persoană importantă pe care nu ai voie s-o sfidezi. Ce-ar fi dacă utahii pregăteau vreo lovitură, iar el ar izbuti să iscodească și să asculte ce vorbesc? Ideea asta nu-i dădea pace și în cele din urmă se hotărî s-o pună în practică. Se târî înainte, tot mai departe. Dar nu era atât de uşor cum își închipuise, căci grohotișul nu era stabil; se urnea din loc sub picioarele și braţele sale lungi. De aceea era silit să-şi îndrepte atenţia mai mult în jos decât înainte. Iar se mai rostogoli o piatră pe sub el, se ivi o umbră întunecată alături, două mâini puternice îl prinseră de gât ca nişte crampoane de fier, alte două mâini îi ţinură braţele lipite de corp, i se opri respiraţia şi-şi pierdu cunoştinţa.

Când îşi reveni, zăcea între doi bărbaţi care-şi ţineau cuţitele cu vârful pe pieptul său dezvelit. Membrele îi erau legate şi avea un căluş în gură. Făcu o mişcare; aceasta fu observată de un al treilea, care stătea în dreptul capului lui. Acesta îi spuse încet, punându-i mâna pe cap:

— L-am recunoscut pe Ureche-Lungă. Eu sunt Tunetul-Bubuitor. Dacă Ureche-Lungă e înțelept, n-o să se întâmple nimic. Dar dacă e nerod, o să simtă cuțitele de pe piept înfigându-se în carne. Să-mi dea să înțeleg cu un semn din cap că a auzit ce i-am spus.

Căpetenia captivă dădu semnul cerut. Avea de ales între viață și moarte și era firesc să aleagă viața.

 Ureche-Lungă să-mi dea de înțeles acum dacă o dispus să vorbească foarte încet, şi-i scot căluşul din gură
 urmă celălalt.

Prizonierul dădu iar din cap și călușul fu scos numaidecât, dar Tunetul-Bubuitor îl preveni:

— Dacă spui o vorbă mai tare, ești un om mort. Dar dacă ești hotărât să te aliezi cu mine, o să ai parte de pradă. Răspunde!

Pradă! Auzind acest cuvânt, timbabatciul avu o inspirație, o idee măreață, strălucită. Trăsese cu urechea o dată când Ursul-cel-Mare și Ursul-cel-Mic stăteau de vorbă și convorbirea aceasta parcă-i mai răsuna și acum în urechi. Pradă! Da, o să existe o pradă, una cum nu mai fusese împărțită după nici o bătălie! Din această clipă era cu trup și cu suflet devotat cauzei utahilor.

 — Îi urăsc şi-i dispreţuiesc pe albi — răspunse. Dacă mă ajuţi, o să-i nimicim.

- Dar şi pe Urşi?
- Da. Numai războinicii mei să nu păţească nimic!
- Îţi făgăduiesc! Dar atunci de ce ai fost întâi duşmanul meu?
- Pentru că nu știam încă ceea ce știu astăzi. Fețelepalide m-au jignit atât de rău că trebuie s-o plătească cu sânge.
- Vei avea prilejul să te răzbuni. Am să văd în curând dacă ești sincer cu mine sau dacă vrei să mă înșeli.
 - Îţi sunt credincios şi am să ţi-o dovedesc.
- Atunci spune-mi, în primul rând, dacă e adevărat că fețele-palide i-au luat prizonieri pe conducătorii noștri.
 - E adevărat. I-am văzut.
- Asta înseamnă că acești câini sunt aliați cu duhul rău, altfel n-ar fi izbutit un lucru ce nu izbutește nici un alt om. Unde se găsesc căpeteniile utahilor?
 - În casa de pe insulă.
 - Cine-i păzește?
 - O singură faţă-palidă şi o fată, care e fiica lui.
- Să fie adevărat? Un singur om şi o fată să păzească atâția războinici viteji şi vestiți! Minți!
- Ba spun adevărat. Trebuie să ții seamă că prizonierii sunt legați.
- Atunci hai să te cred. Deci așa stăm cu insula. Dar la malul lacului câți războinici sunt?
- Numai câţiva albi. Aceştia păzesc intrarea cealaltă spre Lacul de Argint.
- Uf! Deci drumul ăsta prin defileu nu e singurul? Mai e și altul?
 - Da. Dacă vrei, am să te conduc pe acolo.
 - Unde e poteca?
- Mai la vale, prin defileu, este o crăpătură printre două stânci, prin care ajungi pe o culme şi de acolo, printr-un fel de jgheab, coborî până la lac. Am trecut pe acolo călare cu Ursul-cel-Mare.

- Cât timp îţi trebuie ca să ajungi de aici la lac pe calea asta?
 - Trei ore.
 - Asta-i mult, foarte mult!
- Dar răsplata e mare; toţi duşmanii cad în mâinile tale;
 îţi liberezi căpeteniile şi războinicii şi...
 Se întrerupse,
 şovăind.
 - Ei?... Hai, continuă!
- Şi afară de asta mai găseşti şi o pradă cum n-a mai fost.
- O pradă? De la navajoşi? Te gândeşti la armele şi caii lor?
- Nu vorbesc de navajoşi, ci de cei doi Urşi şi de Lacul de Argint, în fundul căruia stau cufundate bogății uriașe, aur, argint şi pietre scumpe în cantități nemaipomenite.
 - Cine ţi-a băgat în cap minciuna asta?
- Nimeni. I-am auzit pe cei doi Urşi vorbind despre asta. Eram întins într-o seară pe sub copaci. S-au apropiat și s-au oprit prin apropiere, fără să știe că sunt acolo. Atunci au vorbit despre aceste comori extraordinare.
 - Cum au ajuns în lac?
- Un popor care trăia pe aici în vremurile străvechi și care a fost pus sub jug străin, le-a ascuns acolo.
- Cum să ajungi însă la ele, dacă zac pe fundul lacului?! Ar trebui să-l secăm!
- Nu e nevoie. Acolo unde se află acum lacul a fost pe vremuri o vale seacă. Poporul acela a clădit un turn, al cărui vârf e acum insula. Din acest turn s-a săpat o galerie solidă, care trecea prin vale, ieşind acolo unde începe azi defileul. Apoi au ridicat un dig masiv și lat, pentru ca apa să nu se mai scurgă spre nord. Valea s-a umplut cu apă și a devenit un lac, din care numai vârful turnului iese la suprafață în chip de insulă. După ce s-a umplut cu apă, a început să se scurgă înspre sud. Capătul galeriei a fost acoperit cu pietre.
 - Să fie adevărate toate astea?

- Totul e purul adevăr. M-am convins, am îndepărtat pietrele pe ascuns și am găsit galeria. Pe la începutul ei sunt niște făclii de care ai nevoie ca să treci prin galerie. Ea duce pe sub fundul lacului până la insulă, adică la turnul în pivniţa căruia se află comoara. Galeria mai poate servi și ca să dai drumul apei pe acolo și să îneci niscaiva dușmani care s-ar afla în defileu. Deschizi un anumit loc al galeriei: apa pătrunde și se varsă în trecătoare și tot ce se află pe acolo e dus de puhoi.
- Uf! Asta ar fi ceva pentru noi! De-am putea să înecăm feţele-palide!
- Asta nu pot să admit, pentru că și războinicii mei s-ar îneca cu ei.
- E adevărat. Dar dacă totul e într-adevăr așa cum spui, atunci albii sunt pierduți și așa. O să vedem dacă ești sincer. Vrei să ne conduci acum la lac?
- Da, sunt gata cu plăcere. Dar ce parte dintre bogății o să-mi revină mie?
- Asta voi hotărî îndată ce mă voi convinge că mi-ai spus adevărul. Am să te dezleg acum și am să pun să-ți dea un cal. Dar la cea mai slabă încercare de fugă ești pierdut.

Căpetenia dădu câteva porunci cu vocea scăzută. În curând utahii erau încălecați și porniră la vale, prin defileu, întâi, firește, cu cea mai mare prudență, ca să nu se audă nici cel mai ușor zgomot. Ajunseră la locul în care albii cotiseră din defileu spre căldarea înconjurată de stânci și o luară în aceeași direcție.

Acum, noaptea, era şi mai greu să călăreşti pe aici decât ziua. Indienii aveau însă ochi ca pisicile, dar şi caii lor se orientau cu uşurință. Urcară panta netedă, coborâră în căldare şi intrară prin crăpătura dintre stând exact aşa cum făcuseră şi albii. Ultima parte a drumului le fu uşurată de răsăritul lunii.

Trecuseră exact trei ore, când utahii sosiră în locul unde începea vegetația mai bogată. Aici, Ureche-Lungă îi opri și zise:

- Trecătoarea spre vale e așa îngustă încât paznicii ar putea s-o apere cu uşurință împotriva voastră; dar o să-i surprindeți pe la spate.
 - Cum e cu putință să facem așa?
- Prin galeria de care am vorbit. Intrarea ei e numai la câţiva paşi de aici. O deschidem îndepărtând pietrele şi intrăm. Aprindem făcliile, aşa că nu va fi greu să pătrundem mai departe şi ajungem în turn; ne urcăm în el şi ne aflăm pe insulă. Acolo se află mereu câteva bărci şi vâslim la mal. În felul acesta suntem în spatele duşmanilor şi-i învingem cu uşurinţă, mai ales că războinicii mei vor trece de partea voastră îndată ce le voi da ordin s-o facă.
- Bun! Jumătate din războinicii utahi rămân aici, cealaltă jumătate vine cu noi prin galerie. Arată-ne calea!

Utahii descălecaseră. Ureche-Lungă îi conduse mai la o parte, la locul unde se vedeau o grămadă de pietre rezemate de stâncă.

Trebuie îndepărtate aceste pietre — zise timbabatciul
atunci veţi vedea intrarea galeriei.

Scoaseră grămada de pietre și se văzu o gaură întunecată, largă de cinci coţi și înaltă de trei. Căpeteniile se strecurară înăuntru și găsiră, pipăind în jur, o provizie întreagă de făclii, făcute din seu de cerb și de bizon. Aprinseră una cu ajutorul unor "punka", apoi împărţiră făclii la toţi, le aprinseră și pătrunseră în galerie.

Aerul era închis, dar nu prea umed. Se vede că fusese căptuşită cu ziduri foarte groase și apoi acoperită cu un strat gros de pământ bine bătătorit, de rezistase atâta vreme presiunii apelor din lac.

Ca să nu stea prea mult în acest aer, viciat și mai mult de fumul făcliilor, grăbiră pasul pe cât se putea, până ce, după un timp, ce li se păru infinit, sosiră într-o încăpere largă, în care, de jur împrejur, de-a lungul pereților, se găseau stive de pachete învelite în rogojini.

– Åsta trebuie să fie catul cel mai de jos al turnului,
 deci al insulei – zise Ureche-Lungă. Poate că în aceste

pachete se găsesc comorile de care v-am vorbit. Vreți să ne uităm?

— Da — răspunse Tunetul-Bubuitor. Dar să nu zăbovim prea mult pe-aici, trebuie să ajungem pe insulă cât mai repede. Pe urmă vom avea mai mult răgaz.

Îndepărtară învelișul unuia din suluri și văzură la lumina făcliilor o statuie, un idol sclipind auriu. Numai această statuie singură reprezenta o întreagă avere. Un alb ar fi jubilat poate de încântare; acești indieni însă rămaseră reci. Înveliră din nou statuia în rogojină și porniră ca să urce în turn.

Existau nişte trepte înguste de zidărie, chiar dacă nu tocmai în forma scărilor noastre; ele permiteau să treacă doar câte o singură persoană; așa că indienii urcară în şir, unul după altul.

Ureche-Lungă urcă primul, cu făclia în mână. Nu ajunsese încă pe ultima treaptă, când auzi un țipăt în spatele său, urmat de alte țipete de spaimă. Se opri și se uită înapoi. Ceea ce văzu era într-adevăr de natură să-l îngrozească. Din galeria în care se mai aflau multi utahi, pătrundea — pe toată lărgimea și înălțimea ei — apa. Făcliile își aruncau razele de lumină asupra puhoiului negru care venea gâlgâind și care se ridicase de pe acum până la talia celor din încăpere, urcând cu o repeziciune înspăimântătoare. Cei aflați încă în galerie erau pierduți; se înecaseră. Dar și cei care se mai aflau pe trepte erau pierduti; se împingeau înainte; fiecare voia să scape iesind pe sus; se înghionteau și se dădeau jos unul pe altul. Aruncară făcliile, ca să se poată apăra cu amândouă mâinile. Așa se întâmpla că nici unul nu reuși să urce treptele. Iar nivelul apei se ridica atât de repede, încât un minut după ce fusese scos primul țipăt, le ajungea până la gât. Apa îi ridica și începură să înoate; luptau cu moartea și luptau unii cu alții, dar în zadar.

Numai șase se aflaseră destul de sus pe trepte ca să poată scăpa. Tunetul-Bubuitor și Marele-Lup se aflau

printre aceștia. Nu aveau decât o singură făclie, pe care o ținea Ureche-Lungă, cel din fruntea lor. O deschizătură strâmtă ducea prin tavan în catul superior, de unde alte trepte duceau și mai sus.

— Dă-mi lumina şi lasă-mă să trec înainte! porunci Tunetul-Bubuitor timbabatciului. Apucă făclia, dar acesta refuză să i-o dea. Se produse o luptă de câteva clipe, destul pentru ca apa să se urce până la ei. Începea să pătrundă, prin deschizătură, în încăperea de la etajul al doilea. Aceasta era strâmtă, mult mai strâmtă decât cea de jos, așa că apa se urcă pe pereţi cu o viteză înzecită.

Ureche-Lungă era mai tânăr și mai puternic decât Tunetul-Bubuitor. Se smulse din strânsoarea lui și-l trânti jos, îmbrâncindu-l cu putere. Atunci utahii ceilalți se aruncară asupra lui. N-avea nici o armă și numai o mână îi era liberă ca să se apere de Marele-Lup care ridica tocmai pumnalul ca să-l doboare, când Ureche-Lungă strigă:

— Stai! Altfel arunc lumina în apă și sunteți pierduți! Atunci nu mai vedeți pe unde să urcați și vă ajunge apa din urmă.

Asta-l salvă. Își dădură seama că nu pot scăpa de acolo fără lumină. Apa le ajunsese între timp la șolduri.

— Atunci ţine făclia şi mergi înainte, câine! răspunse Tunetul-Bubuitor. Dar ai să ne-o plăteşti!

Timbabatciul stătea acum pe trepte și se grăbea să urce. Ajunse iarăși, printr-o deschizătură strâmtă, în etajul următor. Amenințarea bătrânului era serioasă. Ureche-Lungă o știa prea bine. De aceea se opri după ce urcase prin deschizătură și privi înapoi. În urma sa apăru capul lui Tunet-Bubuitor.

— M-ai făcut câine și vrei să te răzbuni asupra mea! îi strigă. Câine ești tu, și ai să mori ca un câine! Du-te înapoi, în apă.

Îi dădu un picior în plin obraz, încât bătrânul se prăbuşi și dispăru pe sub deschizătură. O clipă mai târziu apăru capul utahului următor; și acesta fu primit cu un picior și căzu; la fel și al treilea. Ureche-Lungă gâfâia de sforțare și de frică. Dar în același timp, izbânda îi dădea o bucurie sălbatică.

Atunci se ivi prin deschizătura întunecată un braţ puternic şi o mână de fier îl apucă de un picior. Simţea cu groază că se clatină. În acelaşi moment, apăru figura schimonosită de furie a Marelui-Lup.

Disperarea îi dădu forțe uriașe lui Ureche-Lungă. Izbind cu putere, îi vârî adversarului făclia aprinsă în ochi. Marele-Lup scoase un urlet și duse amândouă mâinile la cap. Atunci îl și arse a doua împunsătură necruțătoare cu făclia aprinsă. Se clătină și căzu înapoi în puhoiul care gâlgâia și care trecu peste el cu o iuțeală înfricoșătoare, pătrunzând în etajul superior.

Ureche-Lungă rămăsese singur. Numai el mai era în viață dintre toți cei care intraseră în galerie.

Urca mereu, trecând prin mai multe etaje, și apa îl urmărea cu aceeași iuțeală. Deodată simți că aerul e mai proaspăt. Locul de trecere era strâmt de tot pe aici și nu mai existau trepte, ci doar un par cu crestături, sprijinit de zid, ca o scară. Pusese piciorul într-o crestătură ca să se urce, când auzi o voce de sus:

— Stai! Rămâi jos, altfel trag! Utahii au vrut să ne răpună și acum sunt pierduți cu toții, iar tu ai să mori ultimul dintre ei.

Era vocea Ursului-cel-Mare. Timbabatciul o recunoscu:

- Nu sunt un utah! Nu trage! strigă cuprins de spaimă.
- Dar cine eşti?
- Sunt prietenul tău, căpetenia timbabatcilor.
- A, Ureche-Lungă! Atunci chiar că ţi-ai meritat moartea, renegatule, trădătorule!
 - Nu! Nu! Te înșeli!
- Nu mă înșel! Ai descoperit într-un fel oarecare taina și ai împărtășit-o utahilor. Acum ai să te îneci așa cum s-au înecat și ei.

- N-am trădat! îl asigură Ureche-Lungă înfricoșat, căci apa i se urcase până la genunchi.
 - Nu mai minţi!
- Lasă-mă să urc! Gândeşte-te că am fost întotdeauna prietenul tău!
 - Nu, ai să rămâi jos!

Atunci se auzi vocea lui Old Firehand:

- Lasă-l să urce. S-au întâmplat destule grozăvii O să-și mărturisească vina.
- Da, mărturisesc; am să vă spun tot, tot promitea Ureche-Lungă, căci apa îi ajunsese până la şold.
- Bine, am să te cruţ şi sper că ai să te arăţi recunoscător!
 - Recunoştinţa mea va fi fără margini!
 - O să te oblig să te ţii de cuvânt. Hai sus!

Indianul aruncă făclia în apă ca să se poată prinde cu amândouă mâinile și se urcă. Ajungând sus, se văzu în încăperea cu vatră a clădirii de pe insulă. În faţa uşi; deschise ardea un foc şi la lumina flăcărilor îi văzu pe Ursul-cel-Mare, pe Old Firehand şi pe Old Shatterhand. Se prăbuşi de oboseală, secătuit de groaza de moarte prin care trecuse, îşi adună însă repede puterile şi sări pe uşă, strigând:

- Repede, repede afară, că vine apa și nu mai scăpăm!
- Stai aici! răspunse Ursul-cel-Mare. Nu mai ai de ce să te temi de apă, fiindcă nu se poate urca mai sus pe insulă decât la nivelul lacului. Ai scăpat și acum ai să povestești cum ai plecat de la postul tău și cum ai ajuns aici.

Trecuse cam o oră de când santinelele își ocupaseră posturile când Old Firehand se gândi să le mai controleze o dată. Se furișă afară din ascunziș, spre locul unde trebuia să se afle Ureche-Lungă. Locul era părăsit. Se duse la timbabatciul cel mai apropiat, îl întrebă unde e căpetenia sa și află astfel că acesta plecase.

- Unde?
- La utahi. Nu s-a întors încă.

- De când a plecat?
- Aproape de o oră.
- Trebuie să i se fi întâmplat ceva. Mă duc să mă uit.

Vânătorul se culcă pe burtă și înainta târându-se până unde văzuse înainte străjile dușmanului; plecaseră. Se târî mai departe. În locul în care utahii ocupaseră toată lățimea defileului, nu mai era nimeni. Old Firehand cercetă mai departe cu mare prudență. Nu văzu nici urmă de utahi, dar nu găsi nici căpetenia. Faptul era îngrijorător, înainta o bucată bună în interiorul defileului, fără să dea de dușmani și se întoarse cu vestea că utahii au dispărut. Faptul acesta n-ar fi fost în sine ceva de neînțeles sau prea înfricoșător, dacă n-ar fi dispărut și Ureche-Lungă o dată cu ei.

- L-au prins fu de părere Ursul-cel-Mare. A fost prea temerar. Acum i-au făcut seama.
- Şi probabil că şi noi suntem pierduţi zise Old Firehand.
 - Cum aşa?
- Mie mi se pare curios că au plecat. Lucrul acesta trebuie să aibă o explicație. Faptul că au pus mâna pe căpetenie nu poate să fie un motiv de retragere subită; trebuie să existe un alt motiv, cu totul diferit, dar care e în legătură cu căpetenia.
 - Ce motiv ar putea avea?
- Hm! Eu n-am încredere în Ureche-Lungă. Mie nu mi-a plăcut niciodată.
- Nu știu de ce l-am bănuit. Nu s-a arătat niciodată dușmănos față de mine.
- Se poate; totuși nu e omul pe care m-aș bizui în întregime. Cunoaște bine regiunea asta?
 - Da.
- Cunoaște și drumul care duce peste căldarea din stânci spre lac?
 - Îl cunoaște, a umblat cu mine pe acolo.
- Atunci știu destul. Trebuie să pornim numaidecât ca să ajungem la lac.

- De ce?
- Pentru că le-a arătat probabil utahilor acest drum. Că mă înșel sau ba, că a pălăvrăgit silit fiind sau de bună voie, asta nu contează, dar sunt convins că utahii au plecat de o oră și că peste alte două ore îsi vor face apariția la lac.
 - Şi eu cred aşa încuviinţă Old Shatterhand.
- Ureche-Lungă n-are un chip care să trezească încrederea zise Winnetou. Frații mei să vină repede spre lac, altfel utahii ajung acolo înaintea noastră și pun mâna pe Butler și pe fiica lui.

Încălecară și urcară drumul prin defileu, pe cât puteau de repede noaptea. Trecu poate o oră până să ajungă la gura văii. Ocupară accesul și anume lăsând acolo un grup făcut numai din albi, căci de când lipsea căpetenia nu se mai puteau încrede cu totul în timbabatci.

Butler nu se mai găsea pe insulă. Stătuse în clădire cu fiica sa, iar în încăperea de dedesubt zăceau utahii prizonieri care vorbeau între ei. Vocile lor răsunau sus ca din mormânt; era lugubru, parc-ar fi umblat stafii și micuţei Ellen i se făcuse frică, așa că îl rugase pe tatăl ei să plece cu ea de pe insulă. Ascultase de rugămintea ei și vâslise la mal. Când se făcuse întuneric, aprinsese un foc, dar avusese prudenţa să nu se așeze în bătaia luminii, stând, împreună cu Ellen, în umbră, de unde putea supraveghea cu privirea toată întinderea din jur fără să fie ei înșiși văzuţi. Le era urât să stea așa, singuri, în locul acesta părăsit și primejduit; de aceea se bucurau acum văzându-și prietenii întorcându-se cu timbabatcii.

Albii se așezară în jurul focului, cu excepția celor care păzeau accesele văii. Timbabatcii aprinseră un alt foc și se așezară în jurul lui ca să discute despre dispariția căpeteniei lor. Bănuiala că ar fi trădat albii avuseseră înțelepciunea să le-o tăinuiască.

De când sosiseră la lac, Watson, fostul contramaistru, nu avusese prilejul să stea de vorbă cu Ursul-cel-Mare. Acum, însă, stând alături în jurul focului, zise către indian:

- Fratele meu roşu n-a vorbit încă cu mine. Eu sunt una din cele două fețe-palide care au petrecut aici o iarnă întreagă. Pe atunci mai trăia Ikhatci-tatli, bunicul tău și era bolnav; noi l-am îngrijit până a murit.
 - Îţi mulţumesc zise Ursul-cel-Mare cu simplitate.
- Da, l-am îngrijit și ne-a făcut un dar. Era un secret, pe care ni l-a încredințat, un secret despre o comoară ascunsă pe aici...
- Bunicul a făcut foarte rău că v-a vorbit de acest secret. Era bătrân şi slăbit, iar recunoştinţa îi împiedica să ţină minte jurământul că va păstra taina în veci. N-avea dreptul să vorbească despre această taină care se moștenește din tată în fiu, decât cu fiul său.
- Atunci ești de părere că n-am dreptul să vorbesc despre acest lucru?
- Nu pot să ți-o interzic. Dar trebuie să renunți să faci uz de acel secret. Orice altă dorință însă ți-o voi împlini cu bucurie.
- Vorbeşti serios? întrebă repede Old Firehand. Atunci aş exprima eu o dorință în locul tovarășului meu.
- Spune! Dacă e în puterea mea, am s-o împlinesc cu plăcere.
 - Cui îi aparține teritoriul pe care ne aflăm?
- Mie. Îl voi lăsa cândva moștenire fiului meu, Ursuluicel-Mic.
 - Poţi să-ţi dovedeşti dreptul de proprietate?
- Da. La oamenii roşii ajunge cuvântul; oamenii albi cer însă o hârtie cu litere negre. Am pus să mi se întocmească o astfel de hârtie, iscălită de căpetenii albe. Are şi o pecete
- mare. Pentru asta am umblat în orașul părintelui alb¹. Pământul din împrejurimile Lacului de Argint e proprietatea mea, până unde e împrejmuit de munți. Pot să fac cu el ce-mi place.
- Şi cum îi aparţine căldarea dinspre stânci, prin care am trecut azi?

- Timbabatcilor. Căpeteniile albe au măsurat toată regiunea și au desenat-o. Apoi marele părinte din Washington a iscălit că ținutul e al timbabatcilor.
- Ei pot să vândă din pământ, să-l dea cu arendă sau să-l dăruiască, după plac?
 - Da.
- Atunci uite ce aveam să-ţi spun: vreau să cumpăr de la ei porţiunea cu căldarea.
- Nu pot să le interzic să ţi-o vândă şi nici ţie s-o cumperi.
- Nu e vorba de asta, se pune întrebarea dacă-ți e pe plac sau dacă ți-e neplăcut să ne ai ca vecini?

Figura Ursului-cel-Mare luă o expresie mucalită și întrebă:

- De ce vreţi să locuiţi tocmai într-un loc lipsit de apă, unde nu creşte nici măcar un fir de iarbă? Omul alb cumpără pământ numai când aduce foloase mari. Ghicesc la ce vă gândiţi. Piatra, stânca au valoare pentru voi.
- Aşa e. Dar îşi capătă valoare numai dacă putem să aducem apă.
 - Luaţi-o din lac!
 - Tocmai asta voiam să-ți cer!
 - Poţi să-ţi iei câtă îţi trebuie.
 - Îmi dai voie să construiesc o conductă?
 - Da.
 - Îmi vinzi dreptul acesta și eu ți-l plătesc?
- Dacă e necesară cumpărarea, n-am nimic împotrivă. Poţi să stabileşti preţul, dar eu ţi-l dăruiesc. Mi-aţi făcut un serviciu nepreţuit. Fără voi, cădeam în mâinile utahilor. Pentru asta am să vă ajut să exploataţi bogăţiile din căldarea dintre stânci.
- Asta-mi place! şopti Hobble-Frank către vărul său. Apa o avem va să zică de pe acum; dacă și aurul va curge tot așa din plin, atunci ne putem juca în curând de-a Crasușii.

- Vrei să spui poate de-a Cresuşii? Cresus a fost, mi se pare, regele acela putred de bogat?
- Ia nu mai începe și tu ca grăsanul de Jemmy! Dacă vrei să rămâi prietenul și vărul meu, atunci să... ia ascultă!

Dinspre gura văii se auzi o şuierătură. Era semnalul stabilit cu *rafter*-ii. Albii săriră în picioare şi se grăbiră spre postul de pază. Sosiți acolo, aflară că se auziseră, dinspre trecătoare, niște zgomote ca de copite pe piatră. Se luară la repezeală măsurile necesare. Albii se ascunseră pe după copaci și așteptară cu încordare să vadă ce va urma. Dar trecu o bucată bună de vreme fără să se mai audă sau să se vadă ceva. De aceea Winnetou plecă să iscodească în direcția aceea. După un sfert de oră se întoarse la locul unde stătuse cu Old Shatterhand, Old Firehand și Ursul-cel-Mare și le raportă:

- Războinicii utahi s-au împărțit în două cete: una din ele stă cu toți caii spre stânga, acolo unde drumul iese din căldare; jumătatea cealaltă sunt în dreapta, la începutul defileului; au deschis o gaură în stâncă și dispar prin ea.
- O gaură? întrebă Ursul-cel-Mare speriat. Atunci cunosc galeria subterană și secretul meu a fost trădat. Asta numai Ureche-Lungă a putut s-o facă. Dar cum a aflat? Vino cu mine! Trebuie să mă conving că e așa.

Plecă în grabă, spre culmea digului și toți trei îl urmară. În curând erau pe sub copacii de pe dig și din umbră vedeau începutul defileului în plină lumină. Grămada de pietre fusese îndepărtată și razele lunii luminau îndeajuns ca să se vadă cum dispar utahii în galerie.

— Da, îmi cunosc secretul! zise Ursul-cel-Mare. Vor să ajungă pe insulă, ca să ne atace de la spate; vor să pună mâna pe comorile mele. Dar n-o să reuşească! Trebuie să mă duc repede pe insulă. Old Firehand și Old Shatterhand să mă însoţească. Dar Winnetou să rămână aici, vreau să-i arăt ceva.

Îl conduse pe apaş câţiva paşi mai încolo, într-un loc unde digul se lăsa vertical în lac. Acolo zăcea o stâncă mare, grea de câteva tone, așezată pe un morman de pietre mai mici, orânduite într-un fel anume. Ursul-cel-Mare arătă una din aceste pietre, zicând:

— În clipa în care Winnetou va vedea de aici că aprind un foc pe insulă, să împingă piatra asta și atunci stânca va cădea în lac. Dar fratele meu roșu să sară repede în lături și să nu se sperie dacă aude un trosnet uriaș.

Plecă în goană și cei doi vânători după el. Ajuns la foc, scoase din el o creangă aprinsă și sări într-un canoe în timp ce-și dădea osteneala să țină creanga în așa fel încât să nu se stingă, Firehand și Shatterhand vâsliră pre insulă. Acolo Ursul-cel-Mare intră în grabă în casă. În vatră erau crengi uscate; le scoase afară și le aprinse.

 Fraţii mei să asculte — zise, arătând cu mâna spre locul unde-l lăsaseră pe Winnetou.

Se auzi de acolo ca un scurt bubuit de tunet, apa ţâșni în sus şuierând, lovită de stâncă ce căzuse în ac. Şi apoi urmă un trosnet și un vuiet, de parcă s-ar fi prăbuşit o casă mare.

— Am reuşit! strigă Ursul-cel-Mare respirând uşurat Intrarea e închisă. Utahii sunt pierduţi. Veniţi cu mine:

Intră din nou în clădire, în încăperea cu vatră. Aceasta era așezată, cum văzură acum vânătorii pe un suport mobil; indianul o dădu la o parte fără nici o sforţare. Se ivi o deschizătură și Ursul-cel-Mare trase cu urechea în jos.

— Sunt înăuntru, sunt jos, îi aud venind! zise. Acum, repede, să dăm drumul la apă!

Ieși fuga și se duse în spatele clădirii; cei doi nu văzură ce făcea acolo, dar când se întoarse, arătă spre un punct apropiat de pe suprafața lacului și explică:

- Vedeţi cum se agită apă acolo? Se formează un vârtej, o pâlnie, fiindcă e trasă în jos, căci intră într-o galerie pe care am deschis-o.
- Doamne! Atunci utahii se îneacă, nenorociţii! strigă
 Old Shatterhand.
 - Da, toţi, toţi! Nu scapă nici unul!
 - Îngrozitor! Nu se putea evita asta?

- Nu. Nu trebuie să scape nici unul ca să nu poată povesti ce a văzut acolo, sub pământ.
 - Dar ţi-ai distrus propria ta construcţie?
- Da, e distrusă și nu poate fi refăcută niciodată. Comorile sunt pierdute pentru oameni, nici un muritor nu le va mai putea scoate vreodată, căci insula se va umple de apă până sus. Hai să intrăm.

Pe cei doi albi îi trecură fiori de groază. Apa ce se ridica pe dedesubt împingea în sus aerul stătut și mucegăit din galerie; se simțea cum ieșea prin deschizătura din podea. Asta însemna moartea a peste o sută de oameni.

- Dar prizonierii noștri, care se află în încăperea de alături? întrebă Old Shatterhand. Se îneacă și ei!
- Nu. Zidul rezistă câtva timp. Pe urmă va trebui, desigur, să-i scoatem. Ascultaţi!

Se auzea un zgomot de jos, din apropiere, apoi se ivi un indian purtând o făclie. Era Ureche-Lungă. Ursul-cel-Mare voia să-l lase și pe el să se înece, dar, la intervenția lui Old Firehand, renunță la acest act de cruzime. Curând după ce căpetenia timbabatcilor era în siguranță, apa ajunsese pe insulă la același nivel cu lăcul și vârtejul în formă de pâlnie pe care-l observară adineauri dispăruse.

Ureche-Lungă se așezase lângă foc. Nu se mai putea ține pe picioare. Ursul-cel-Mare se așeză în fața lui. Scoase un revolver de la brâu și, amenințându-l cu acesta, îi spuse:

- Acum căpetenia timbabatcilor să ne spună cum a ajuns în galerie cu utahii. Dacă mă minte, îi zbor creierii. Ştia secretul insulei?
 - Da mărturisi cel interogat.
 - Cine ţi l-a destăinuit?
 - Chiar tu.
 - Asta nu-i adevărat!
- Ba da. Şedeam acolo, sub stejarul acela, când ai venit în partea aceea cu fiul tău. V-aţi oprit în apropierea mea şi aţi vorbit despre insulă, despre comorile ei şi despre

galeria prin care se poate da drumul apei în defileu. Îți aduci aminte?

- Da.
- Am înţeles din vorbele voastre că galeria începe acolo unde se află grămada de pietre. A doua zi dimineaţă aţi plecat să vânaţi un cerb, iar eu m-am folosit de prilejul acesta ca să îndepărtez grămada de pietre Am intrat în galerie şi am văzut făcliile. Acum ştiam destul şi am aşezat pietrele la loc.
 - Şi azi te-ai dus la utahi ca să trădezi secretul!
- Ba nu. Am vrut să aud ce vorbesc, dar m-au prins. Numai ca să scap cu viață am vorbit despre galerie și despre insulă.
- Ce laşitate! Dacă Old Shatterhand nu observa că lipseşti, trădarea ar fi izbutit şi sufletele noastre s-ar fi aflat mâine în veşnicele plaiuri ale vânătoarei. Aţi văzut ce se află în fundul turnului?
 - Da.
 - Şi aţi desfăcut sulurile?
 - Numai unul.
 - Şi ce era în el?
 - Un zeu făcut din aur masiv.
- Nici un ochi omenesc nu-l va mai vedea vreodată, nici ochii tăi. Oare ce crezi tu că ai merita?

Timbabatciul tăcea.

- Moartea, de zece ori moartea! Dar ai fost prietenul și tovarășul meu și aceste fețe-palide nu doresc să te omor. Ai să rămâi deci în viață, dar numai dacă faci ce-ți voi cere.
 - Ce-mi ceri?
- Să faci cum dorește Old Firehand. Vrea să intre în stăpânirea căldării dintre stânci și să vă cumpere acel teren. Ai să-i vinzi terenul și în plus drumul care duce de acolo la Lacul de Argint.
- N-avem nevoie de căldarea aceea, că nu servește la nimic. Nu e pășune acolo nici măcar pentru un singur cal.
 - Cât ceri în schimb?

- Ar trebui să mă sfătuiesc întâi cu timbabatcii ceilalţi.
- Am să-ţi spun eu ce pretenţii poţi să ai. Old Firehand îţi va da douăzeci de puşti şi douăzeci de livre de praf de puşcă, zece pături, cincizeci de cuţite şi treizeci de livre de tutun. Nu e prea puţin. Ai să primeşti?
- Primesc și am să vorbesc în așa fel ca să primească și ceilalți.
- Va trebui să te duci cu Old Firehand și cu câțiva martori la cel mai apropiat conducător al albilor, pentru ca să fie valabile vânzarea și cumpărarea. Pentru asta vei mai primi un dar în plus, mare sau mic, mult sau puţin, aşa cum meriţi și cum va hotărât Old Firehand. Vezi bine că-ţi apăr interesele. Dar sper că ai să mă faci să-ţi uit trădarea. Acum du-te și cheamă câţiva dintre oamenii tăi, să-i aducă pe utahii prizonieri, ca să nu se înece și ei.

Ureche-Lungă ascultă de acest ordin; era și timpul că prizonierii să fie puși în siguranță. Curând după ce ultimul dintre ei fusese scos din clădire și întins în fața ei, se auzi un răpăit și un gâlgâit: apa dărâmase zidul subțire și pătrunsese în partea aceea a pivniței.

Prizonierii fură așezați în bărci, transportați la țărm și încredințați pazei timbabatcilor. Însă căpetenia acestora nu fu lăsată cu ei, căci nu i se putea acorda încrederea lui Ureche-Lungă, așa cu una cu două. Îl luară cu ei spre gura văii, unde albii mai stăteau de strajă cu multă atenție, fiindcă aveau în fața lor cealaltă jumătate a cetei de utahi, care nu se retrăsese încă.

Aceștia nu știau cum stau lucrurile. Majoritatea celor care urmau să descindă pe insulă pătrunseseră în galerie când aceasta se prăbuși sub presiunea unei mase uriașe de piatră și pământ. Așa fură striviți o mulțime dintre cei care intraseră; iar galeria se astupă complet; astfel apa din lac nu mai putea ieși de acolo. Asta fusese în intenția Ursului-cel-Mare, căci nu voise ca apa să se scurgă în defileu, ci să pătrundă în interiorul insulei.

Utahii, care nu fuseseră striviţi, se dăduseră înapoi speriaţi şi fugiseră la detaşamentul celălalt, ca să povestească ce se întâmplase. Nu se ştia dacă toţi cei aflaţi în galerie erau pierduţi, sau dacă cei care nu fuseseră chiar striviţi la intrare reuşiseră să ajungă până-n insulă. În cazul acesta din urmă, războinicii urmau să-i atace pe albi pe la spate. Aşteptară din clipă în clipă să se întâmple aşa, dar timpul trecea fără că speranţa asta să se împlinească. Acum erau siguri că toţi pieriseră în urma catastrofei.

Se făcu ziuă și utahii tot mai stăteau cu caii lor în același loc. Spre a nu fi surprinși de fețele-palide, puseseră străji pe posturi înaintate. Deodată îl văzură apărând pe Old Shatterhand printre copaci. Le strigă că vrea să vorbească cu conducătorul lor. Când se întâlniră, Old Shatterhand îi spuse:

- Știi că mai multe căpetenii de-ale voastre se află în mâinile noastre, ca ostatici?
 - Ştiu răspunse sumbru cel întrebat.
- Şi ştii ce s-a întâmplat cu războinicii voştri care au pătruns în galerie?
 - Nu ştiu.
- Galeria s-a surpat și apa a intrat în ea: s-au înecat cu toții. Numai Ureche-Lungă a scăpat. Adineauri au sosit cei două sute de navajoși așteptați. Suntem mult mai tari decât voi, dar nu vrem sângele vostru, vrem să vă aducem pace. Fii înțelept și vino acum cu mine. Am să te conduc la căpeteniile voastre. Vorbiți, înțelegeți-vă. Apoi poți să te întorci aici.

Omul rămase câtva timp cu privirea în pământ. Apoi spuse:

— Ai să te ții de cuvânt și ai să mă lași să mă-ntorc. Am încredere în tine și vin cu tine.

Îi înștiința pe oamenii lui de ce avea de gând să facă. Își depuse armele și plecă cu vânătorul spre lac. Acolo domnea o mare zarvă, căci navajoșii sosiseră într-adevăr. Ardeau de dorința să se răzbune asupra utahilor pentru înfrângerea

suferită de ceata lor de războinici și ar fi fost necesar ceva mai mult decât darul de a-i convinge pentru a-i face să se încline spre pace.

fuseseră dezlegati; Ostaticii şedeau laolaltă. supravegheați de aproape, când sosi Old Shatterhand aducându-l pe tovarășul lor. Acesta se așeză lângă ei, apoi fu trimis Ureche-Lungă ca să le explice cum se petrecuse catastrofă, întrevederea lor dură mult; apoi Ureche-Lungă veni să raporteze că luaseră hotărârea de a accepta propunerea de pace. Prin urmare, avu loc un sfat solemn, la care luară parte cei mai de vază dintre albi și roșii. Sfatul dură ore întregi și se ținură discursuri multe până ce, în cele din urmă, pipa păcii făcu ocolul adunării. Rezultatul era o pace "veșnică" între toți participanții. Nu se cerea nici o despăgubire din nici o parte; prizonierilor li se reda libertatea și toți, utahii, navajoșii, timbabatcii, se legară prin promisiune solemnă să se arate prietenoși față de fetele-palide care voiau să se instaleze ei să muncească în căldarea dintre stânci și să le dea tot ajutorul.

Desenul pe care-l luase "colonelul" roșcat rămase dispărut; acum nici n-ar mai fi avut vreun rost.

După aceea, se organiză o vânătoare mare, care dură până seara, când se întoarseră cu pradă bogată. A doua zi de dimineață, sună ora despărțirii. Utahii porniră spre nord, iar navajoșii spre sud. Şi timbabatcii se întoarseră la wgiwamurile lor. Ureche-Lungă făgădui că se va sfătui cu ai săi cu privire la vânzarea căldării stâncoase și le va comunica rezultatul. Se întoarse chiar a treia zi și spuse că adunarea se arătase de acord, primind și prețurile stabilite de Ursul-cel-Mare. Mai rămase acum să se înregistreze vânzarea-cumpărarea la autoritățile competente.

În urma acestor veşti, toţi se apucară să făurească planuri şi proiecte care mai de care mai fantastice, de care numai un singur om nu era încântat: lordul. Se înţelesese cu Humply-Bill şi cu Gunstick-Uncle să-l însoţească până la Frisco; dar aceştia nici nu se mai gândeau în împrejurările

actuale, să plece mai departe, iar lordul era destul de înțelegător ca să nu le-o ia în nume de rău. De altfel, munca din căldarea stâncoasă nu putea fi încă începută nici măcar pe departe. Așa că mai rămase destul timp pentru ca lordul că hoinărească prin munți cu cei doi ghizi ai săi, în căutarea de aventuri.

Deocamdată, Old Firehand plecă cu Ursul-cel-Mare și cu Ureche-Lungă la Filmore City, unde urmau să întocmească actele. Orașul era și locul potrivit pentru procurarea mașinilor și uneltelor trebuincioase. Mătușa Droll îi însoţise spre a dovedi cu martori în faţa notarului că "colonelul" roșcat murise, după care i se înmâna prima.

După aproape două luni, maşinile sosiră la Lacul de Argint şi inginerul îşi începu activitatea. Conducta de apă fu instalată şi se începu înainte de toate exploatarea căldării. Locul era într-adevăr bogat în minereu şi profitul se mărea pe zi ce trecea. În fiecare seară se cântăreau şi se evaluau cantitățile scoase şi când rezultatul era îmbucurător, Droll îi şoptea voios vărului său:

— Dacă merge așa în continuare, o să pot cumpăra în curând ferma. Afacerea e strălucită!

Iar Hobble-Frank răspundea mereu:

— Iar vila mea e ca și gata, cel puţin în capul meu. O să fie o clădire măreaţă pe frumosul mal al Elbei și numele pe care am să i-l dau o să fie și mai măreţ. Am zis. *Howgh!*

Sfârşit

COMORRA DIN LACUL DE ARGINT

Carte de prim rang în creația lui Karl May și totodată capodoperă a literaturii universale de aventuri, romanul apare în forma lui autentică, integrală. Nemuritorii OLD SHATTERHAND, WINNETOU și OLD FIREHAND

se află în centrul acțiunii, contracarând, în Vestul Sălbatic, banda "Colonelului Roșu".

Sub tipar:

SLUJITORII MORȚII, cu un subiect palpitant, inspirat din viața traficanților de carne vie;

SATAN ȘI ISCARIOTUL, trilogie fascinantă, având ca eroi pe Old Shatterhand și Winnetou;

LEUL RĂZBUNĂRII, LA RUINELE BABILONULUI, ÎN ÎMPĂRĂȚIA LEULUI DE ARGINT și RUGĂ ÎMPIETRITĂ, ciclu de romane cu îndrăgiții protagoniști Kara Ben Nemsi și Hagi Halef.

Lei 4900 + 98 T. L. = 4998

- Karl May obișnuiește să dea culoare locală întrebuințând expresii din graiul popoarelor în mijlocul cărora își plasează aventurile, păstrând mai ales denumirile de grade și titluri. În cazul cuvântului "cornel", dă indicația eronată că ar fi o pronunție stâlcită a cuvântului colonel.
 - Băieți (în limba engleză în text).
 - Muncitori agricoli (în limba engleză în text).
 - [4] Vagabonzi (în limba engleză în text).
 - Om al vestului (în limba engleză în text).
 - [6] "Ia te uită!" (în limba engleză în text).
 - [7] Interjecție: "Haida-de!" (în limba engleză în text).
 - [8] Pe toți dracii! (în limba engleză în text).
 - Bună ziua, domnule (în limba engleză în text).
 - [10] Cerule! (în limba engleză în text).
 - [11] Pe Dumnezeul meu! (în limba engleză în text).
- Tăietor de copaci și plutaș (în limba engleză în text).
 - [13]În limba germană, drollig înseamnă poznaș.
 - [$\frac{14}{}$] "Noroc bun!" (în limba engleză în text).
 - [15] Granule de aur (în limba engleză în text).

- Vagabonzi și scandalagii porniți pe harță (în limba engleză în text).
 - [<u>17</u>] Trepăduși, lepădături (în limba engleză în text).
- [18] Aluzie la Lynch, despre care se zice că ar fi fost un judecător din statele din sud, și că ar fi judecat ordonând execuții sumare; de aici se trage verbul a linșa.
 - [19] Halat de noapte (în limba engleză în text).
 - [20] Vapor (în limba engleză în text).
 - [21] Fir-ar blestemat să fie! (în limba engleză în text).
 - [22] Mii de tunete! (în limba engleză în text).
- Exclamație prin care pieile-roșii își întăresc spusele: "Am zis!"
 - [24] Femeie, soție.
- Vânător din stepele Americii de Nord, care întinde capcane.
- [26] Carne uscată, pisată și amestecată, ca o pastă, cu grăsime.
 - [<u>27</u>] Ale autorului.
 - [<u>28</u>] Cretă roșie (n.a.)
- Întrebuințat în loc de "domnule", "master" e un fel de a se adresa familiar și ar putea fi redat prin: meștere, jupâne, nene.
 - [30] Exclamație de mirare (Ia te uită!).
 - [31] Plictis, urât; prin expresie, ţicneală.
 - [32] Bill-Cocoşatul.

- [<u>33</u>] Nenea Vergea-de-pușcă.
- [<u>34</u>] Armăsar.
- [35] Minunat! (în limba engleză în text).
- [36] Ghizi, cercetași (în limba engleză în text).
- [37] Atenţie! (în limba engleză în text).
- [38] Pantaloni strâmți de piele cum poartă pieile-roșii.
- [39] Vai mie! (în limba engleză în text).
- Tunete și fulgere! (în limba engleză în text).
- [41] Vioiciunea minții, dibăcie (în limba engleză în text).
- [42] Măsură egală cu patru litri și jumătate.
- În galop întins, mâncând pământul (în limba franceză în text).
 - [44] Trenul, în exprimarea plastică a pieilor-roșii.
 - [45] Drum bun (în limba engleză în text).
 - [46] Noapte bună (în limba engleză în text).
 - [47] Linişte! (în limba engleză în text).
 - [48] Fermă în Mexic sau America de Sud.
- [49] E vorba de celebrul citat din Molière: "Tu l'as voulu, Georges Dandin!", (tu ai vrut-o).
- Wampumul, executat ca un mozaic din bucățile de scoică, de obicei sub formă de centură, era un semn distinctiv al pieilor-roșii de vază, putând fi utilizat, dacă purta figuri, ca mijloc de a transmite vești.
 - [51] Capitala și Președintele Statelor Unite.